ආඛ්‍යාන *narrations*

open access, refereed biannual journal
ISSN 2478-0642 | Volume 07 | Issue 02| 2022

Center for Indigenous Knowledge and Community Studies (CIKCS)
Sabaragamuwa University of Sri Lanka

ආඛ්‍යාන *narrations*

open access, refereed biannual journal
ISSN 2478-0642
Volume 07 | Issue 02| 2022
Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Attribution-NonCommercial-ShareAlike
CC BY-NC-SA
Legal Code: https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode

Editor in Chief

Dr. Pradeep Uluwaduge (Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)

Editorial Board

Prof. Sarath Ananda (Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)
Prof. Hiniduma Sunil Senevi (Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)
Prof. Manoj Ariyarathne (Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)
Prof. E. P. N. Udaya Kumara (Department of Natural Resources, Faculty of Applied Sciences, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)
Dr. Jayaprasad Welgama (Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)
A. H. Lareena (Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)
Prabath Galagamage (Visiting Lecturer, Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)

Language Editors

Dr. Noel Dassanayakea (Language Editor - English) (Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)
S. P. S. P. Weerasinghe (Language Editor - English) (Department of Languages, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)
Nalaka Jayasena (Language Editor - Sinhala) (Visiting Lecturer, Gampaha Wickramarachchi University of Indigenous Medicine)

ආඛ්‍යාන narrations

open access, refereed biannual journal

ISSN 2478-0642

Volume 07 | Issue 02| 2022

Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Reviewers

Prof. Emerit. Kalinga Tudor Silva (Department of Sociology, Faculty of Arts, University of Peradeniya)

Senior and Chair Prof. Premakumara De Silva (Department of Sociology, Faculty of Arts, University of Colombo)

Prof. H. M. D. R. Herath (Department of Sociology, Faculty of Arts, University of Peradeniya)

Prof. K. V. D. Edirisooriya Menike (Department of Geography & Environmental Management, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)

Prof. Zhusong (College of Foreign Languages, Huanggang Normal University)

Dr. Saman Handaragama (Department of Social Sciences, Faculty of Social Sciences and Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka)

Dr. A. M. M. Chandrika (Department of History, Faculty of Arts, University of Peradeniya)

Dr. Niluka Priyadarshani (Department of Political Science, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Sri Jayewardenepura)

Dr. Sumudu Premachandra (High Court Judge, Civil Appeal Kandy)

Susantha Rasnayake (Senior Lecturer, Department of Sociology, Faculty of Arts, University of Peradeniya)

Submit your academic papers to director@cikcs.sab.ac.lk or gprabath@gmail.com

Center for Indigenous Knowledge and Community Studies

Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Technical Specifications

Fonts

Times New Roman

Abhaya Libre (Unicode)

Page Size

A4 - 8.27 x 11.67 inches

Format

Portable Document Format (PDF)

Full Journal access

https://www.sab.ac.lk/cikcs/akyana_narrations

SUSL e-Repository

http://repo.lib.sab.ac.lk:8080/xmlui/handle/123456789/561

https://www.researchgate.net/institution/Sabaragamuwa_University_of_Sri_Lanka

cover page

Upul Ruhunage

Table of Contents

A Corpus Based Study of the Role of Chinese Buddhist Loanwords in Teaching Chinese in South Asia

කුටුම්භ ඒකකය තුළ කෘත්‍යයන් බිඳවැටීම සඳහා අලිමිනිස් ගැටුම පාදක වන ආකාරය පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්: මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය ඇසුරිනි

බලය, සංකේත, යාතුකර්ම හා දේශපාලනය

Discursive Socio-cultural Identity: A Study of Cultural Discourse Trajectories in Shaping the Socio-Cultural Identity of Veddas in Sri Lanka

Towards a Self-sufficient Economy in The Colonial Commercial Economy, The Impact of Land Reforms in the 1930s

Historical Pathway of Medical Pluralism in Sri Lanka

Assert the Support or Alert the Depart: A Critical Review on Challenging Encounters of Senior Citizens during Covid-19 Pandemic

Gender Perspective of Constraints over Start-up of Small-scale Enterprises in Sri Lankan Tourism Industry

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන අරගලය තුළ සිවිල් සමාජයේ භූමිකාව: ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය හා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය ඇසුරින් අධ්‍යනයක්

ශ්‍රී ලංකාවේ වතු කම්කරු ප්‍රජාවේ දේශපාලන දිශානතිය හැඩගැස්වීමේ දී ඉන්දියානු බලපෑමේ ස්වභාවය: මධ්‍යම පළාතේ තෝරාගත් තේ වතු ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක්

ආඛ්‍යාන narrations
Volume 07 | Issue 02 | july-december 2022 | Article 01
ISSN 2478-0642

On-line Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

A Corpus Based Study of the Role of Chinese Buddhist Loanwords in Teaching Chinese in South Asia

Noel Dassanayakea, Department of Languages, Sabaragamuwa University of Sri Lanka,
noel@ssl.sab.ac.lk

Abstract

Chinese language has borrowed a large number of Indic loanwords through Buddhist *sūtra* translation from Sanskrit and Prakrit languages. Buddhist *sūtra* translation is a major pillar in the evolution of Chinese translation theory and philosophy and it has expanded the terminologies of many spheres in China including literature, art, politics and law. These words constitute the strongest linguistic relationship between East and South Asian languages since most Indo-Aryan languages were derived from Classical Sanskrit. Although much research has been conducted on Buddhist loanwords in Chinese, their linguistic relationship with the Indo-Aryan languages and how it could be utilized to develop the pedagogical implications for teaching Chinese in South Asia have been less addressed. The present study is a corpus based study which examines the prospects of utilizing phonological and lexical similarities between Buddhist loanwords in Indo Aryan languages and Chinese for teaching Chinese in the South Asian region. An algorithm has been employed to measure the similarity levels of phonological features at segmental level and it is recommended that words of higher similarity level be utilized in teaching Chinese phonetics. An amalgamated approach of intuitive-imitative and analytic-linguistic methods is perceived as most appropriate for teaching phonetics using Buddhist loanwords. Word formation strategies in Chinese language could be taught to students by using the most productive phono-semantic matchings of Buddhist loanwords in Chinese language. Culture-sensitivity is perceived as the

core of cross-cultural translation and knowledge of Buddhist loanwords is an essential component of translating Chinese texts into South Asian languages and vice versa.

Keywords: *Buddhist Loanwords, South Asia, Teaching Chinese, Translation Methods, Pedagogical Implications*

Introduction

Mandarin Chinese absorbed a considerable number of Buddhist loanwords from Sanskrit along with the translation of Buddhist scripts patronized by Kumarajiva, Sarangadeva, Anshigao etc. translators. These scripture translations not only expanded the lexicon of Chinese language by introducing tens of thousands of new words into Mandarin Chinese, but also formed a bridge between the cultures of China and South Asia. Kenneth Chen argues while introduction of Buddhism into China had a multifaceted effect on China's native belief systems such as Taoism and Confucianism, quite a number of words and phrases of Chinese language owe their origin to Buddhism (Ch'en, 1973). The gradual Sinicization of Buddhist terminology in Chinese language paved way for phonological, morphological and lexical modifications and developments in Chinese language.

Sinhala language has its place in the Indo-Aryan language family which has its far roots in Prakrit languages of ancient Indian subcontinent. However, due to the phonological similarities between Sinhala and Sanskrit and far more due to the flooding of a large number of Sanskrit words into Sinhalese for centuries, Sinhala and Sanskrit share similarities in every linguistic aspect possible.Sanskrit loanwords account for the majority of Sinhala loanwords of the *Thathsama**[i]*** and *Thdbhava**[ii]*** categories. There is a considerable amount of Buddhist terminology among these loanwords derived from Sanskrit. Therefore, Sanskrit loanwords become a strong linguistic bridge between Chinese language and Sinhala. Transliterated Buddhist words in Chinese language share phonological similarities with Sanskrit and thereby with Sinhala language. The present study is an attempt to investigate into how Buddhist loanwords could be utilized in TCFL in South Asia for more effective impact on the students' acquisition of phonology and lexicon with specific reference to Sinhala Language.

Teaching Mandarin Chinese phonology and morphology is one of the most arduous tasks in TCFL for speakers of South Asian languages including Sinhala. The substantial phonological and morphological differences between the two language families is the major reason behind these pedagogical constraints. As mentioned in the introductory section, Buddhist loanwords

accounts for the only strong phonological and morphological bridge between Chinese and Sinhala. Although this could be instrumental in designing pedagogical approaches to teaching Mandarin Chinese phonology and word formation to Sinhala speakers, this connection has not yet been approached and analyzed adequately.Substitution of voiceless sounds to voiced sounds, non-aspirated sounds to aspirated sounds etc. are common mistakes among Chinese language learners in Sri Lanka. Some sound substitution models can be extracted from the ancient scripture translations, although they are not very consistent in choice of sounds and characters. These models can be useful in identifying Mandarin sounds and distinguishing between them for South Asian learners since these words are familiar to them than words of other origins.

Literature Review

There has been much research done on Buddhist loanwords in Chinese language for over decades both in China and outside. These studies are largely concentrated on translation of Buddhist loanwords, Sinicization of Buddhist loanwords, evolution of Buddhist loanwords in Chinese language etc. matters. Less attention has been paid to the role of Buddhist loanwords in TCFL and even lesser attention has been given to the role of Teaching Chinese in South Asian context in which Buddhist loanwords play an important role.

Translation of Buddhist Loanwords in Chinese Language

According to Sun translation of Buddhist scriptures into Chinese began in the last years of Emperor Huan of Eastern Han Dynasty and further developed during Wei Jin Dynasty (220-420)and saw its peak towards the Tang Dynasty (618—907).(Sun,2013) Sun further claims that the struggle between “text” and “quality” is one of the most peculiar phenomena about translation process of Buddhist *sūtra*s in China. Xia argues that during the period from Jin Dynasty to Tang and Song Dynasties there were two translation developments, namely the translation of diplomatic and political terms and translation of Buddhist scriptures and claims that out of these two translations, the most important is the expansion of Buddhist *sūtra* translation. The mainstream ideology of Chinese culture has had different mandates for Buddhist *sūtra* translations and non-Buddhist translations due to the differences in cultural communication (Xia,2017).

Yan claims that Buddhist *sūtra* translations was the first major step towards developing Chinese translation methods. Initial Buddhist *sūtra* translationslacked systematism and were

mainly unorganized isolated translations (Yan,2016). Yan's proposition is justified by many examples in Chinese Buddhist lexicon. Poor translations such as 摩诃般若波罗密多经 [mó hēbōrěbōluómìduōjīng] for "*Prajñāpāramitā Hṛdaya-sūtra* " were results of the lack of translation skills and methods in the initial stages of Buddhist *sūtra* translations in Chinese. These multisyllabic words did not conform with the Chinese syllabic structure and underwent disyllabification in later translations. According to Liu, the first ever written record of Chinesetranslation methods appears in the preface of Zhiqian's translation of the Dhammapada. Later, translators such as Dao An (314- 385) and Kumarajiva (344- 413), Yan Cong (557- 610) also have attempted to lay a theoretical foundation for Chinese translation methods. Later Xuanzang (602- 664)helped create a "new translation style" and brought forth ground breaking new translation theories (Liu,2006).

Xuanzang was one of the most prominent translators in Chinese translation history and his travel records contributed much to construct at least an indistinct picture of the socio-cultural, economical and political ambiance of the sixth century East and West Asia. It could be assumed that Xuanzang's travel experience was much beneficial in characterizing his translation skills in contrast with the other early translators whose West Asian linguistic, socio-cultural and religious knowledge was limited. Xuanzang's "five non-translatable" theory was one of the most important translation theories. According to Ma Xuanzang developed this theory based on the accumulating the translation methods and principles adopted by previous translators. (Ma,2018)The "five non-translatable" regulates five conditions in which foreign words cannot be semantically translated into Chinese. This includes words with implied meanings, homonyms, words referring to things that are alien to China, words that stand for commonly known things and words that connote reverence.

Li divides Chinese Buddhist *sūtra* translation history into three periods, each of which had special characteristics. The early period, from Eastern Han Dynasty to Western Jin Dynasty, was mainly dominated by foreign translators such as Zhizhen, Zhiqian and Zhufahu. During the middle period from Eastern Jin Dynasty to Sui Dynasty, the local translators worked in harmony with foreign translators. Major translators of this period included Kumarajiva, Yan Cong, Dao An and Hui Yuan. The third period from early Tang Dynasty to middle Tang Dynasty was the period of local translators' dominance (Liu, 2006). One of the key characteristics of Chinese translation history is the continuous modification of the translation approaches. The early translators preferred transliteration and their translations consisted of

more foreign features and were generally intelligible to the locals. The major reason behind this was that a majority of early translators were foreign translators who lacked local linguistic knowledge. With the course of time, the local translators gradually gained knowledge of the Indic languages and produced more Sinicized loanwords.

The most common method of classifying Chinese Buddhist loanwords is their translation methods. Zhu categorizes them into four categories as transliterations, semantically translated words, phono-semantic matchings and newly constructed words (Zhu, 2014). Zhang categorizes them into four types as transliterations, semantically translated words, phono-semantic matchings and Buddhistized Chinese Words (Zhang, 2014). Feng in his categorization replaces the phono-semantic matchings category with Sanskrit-Chinese matchings (Feng, 2003). It could be concluded that the Buddhist loanwords in Chinese language is most commonly categorized into three types as transliterations, semantic translations and phono-semantic matchings.

Transliterations unfolded as the first set of words that were produced in the early *sūtra* translations. According to Wang, Buddhist *sūtra* transliterations mainly consist of given names, names of places, rivers, *sūtra* s etc (Wang, 2014). However, *sūtra* transliterations are not limited to proper names but many other tantric words such as 禅[chán] Dhyāna, 魔罗[móluō] Māra, 伽蓝[qiélán] Ārāma, 沙门[shāmén] Sramana, 袈裟[jiāshā] Kasāyawere also transliterated. Qiu claims that the first ever expert on *sūtra* transliterations was Fa Xiangzong, who was the master of Xuanzang. He further claims that transliterations are limited to the *sūtra* s and are rarely used in vernacularChinese (Qiu, 2015). However, this statement also falls under dispute since 佛[fó], 菩[pút], 三昧[sānmèi], 瑜伽/jutçia/, 刹那[yújiā], 功德[chànà] etc. transliterations are widely used in Chinese vernacular and most of these words have entered modern Chinese dictionaries and word lists. Li and Yuan suggest that by using the transliteration method, one can not only directly reflect the original concept of the other culture, but also can avoid the strenuous process of selecting corresponding words from the target language to match with the original concepts. He further claims that due to the unavailability of the same concept in source and target languages, the use of transliteration is inevitable (Li &Yuan, 2009).

Semantic matchings account for a large number of Buddhist words in Modern Chinese. Zhao proposes that these free translations were of much advantage in the process of absorbing

Buddhist language although their original Sanskrit traces were lost in the Sinicization process. 过去[guòqù] past,现在[xiànzài] present,未来[wèilái] future,知识[zhīshì]knowledge, 因果[yīnguǒ] karma,众生[zhòngshēng] sentient beings,世界[shìjiè] world etc. words fall under this category (Zhao, 2017). According to Zhang, there are two types of Chinese *sūtra* free translations. The first is using word-for-word literal translation and the second is using words that are already available in Chinese language to express the new concept. Zhang further states that free translations were more welcome among the general community for they were easy to comprehend and were circulated faster than transliterations (Zhang, 2018). Free translations are at the highest level of the Sinicization scale and were easily absorbed into modern Chinese than transliterations. However, many of the fully Sinicized words have already lost their Buddhist essence and become fully secularized.

Phono-semantic matchings also account for a large number of Buddhist words in Chinese language. Guo suggests that there are three key forms of phono-semantic matchings in *sūtra* translations. First and the most common is the Chinese-Sanskrit combined words of which one part is a transliteration and the other part is an originally Chinese word. For example, words such as 念佛[niànfó] "*sūtra* chanting" consist of the 念[niànfó]part which is originally Chinese and 佛[fó], which is a newly constructed character owing to Buddhist influence. The second category of words are formed by the combination of a synonym each from the source and target language. For example, the word魔鬼[móguǐ]consists of the 魔[mó] character which is a transliteration of the Sanskrit *Māra*which means "Lord of the Senses" or demon and the originally Chinese鬼[guǐ] character which also refers to demon. The third category of words are the transliterations which have become root words in Chinese and produced more words in amalgamation with Chinese words (Guo, 2016). Sinicization of Buddhist loanwords in Chinese language was an integral part of the translation process. Zhu proposes that extension and contraction of meaning are commonly observed in the Sinicization process of Buddhist *sūtra* translations (Zhu, 2013).

The Influence of Buddhist Loanwords on Chinese Language

Buddhist loanwords in Chinese language has had a multifaceted influence on Chinese language for centuries. According to Shi, the impact of Buddhist loanwords on Chinese, Tibetan and Mongolian languages is the most important aspect of the Buddhist influence on Chinese culture. He further claims that the influence of Buddhist loanwords on Chinese

literature and art was instrumental in characterizing Chinese poetry, figurative language and calligraphy (Shi, 2009). Shi's argument is testified by the high popularity of Buddhist characters in Chinese calligraphy such as 佛[fó]*Buddha*、禅[chán] *Dhyāna*、德[dé] *Guna*etc.Huang claims that Buddhist loanwords has influenced Chinese language in terms of daily vernacular, idiomatic language and allegorical sayings. He further claims that root words such as 佛[fó]*Buddha*、魔[mó]*māra*have largely contributed to enriching Chinese vocabulary by compound words (Huang, 2001).

There is much evidence to support Huang's proposition on compound words produced by Buddhist root characters. In Modern Chinese Dictionary there are 23 compound words of which the root word is 佛[fó] *Buddha*. Only a limited number of Buddhist words have been included in the Modern Chinese Dictionary and when referring to modern day electronic dictionaries more than 60 entries formed by the root 佛[fó]*Buddha*could be found. Wang claims that Buddhist loanwords expanded the number of productive root words in Chinese language. He categorizes these root words into two types, namely transliterated root words and Buddhisized Chinese words. The first category includes roots such as 魔[mó]*māra*，塔[tǎ]s*tupa,*僧[sēng] *samgha*禅[chán] *Dhyāna*，佛[fó]*buddha*etc.

Although Buddhist loanwords have had little systematic impact on phonological and morphological constructions of Chinese language, some scholars such as Zhang (2006) argue that Buddhist loanwords have had a significant impact on the disyllabification of Chinese words which were mostly monosyllabic in old Chinese. The disyllabification process was the only substantial systematic influence of Buddhist loanwords on Chinese language. However, in modern Chinese both monosyllabic and disyllabic forms for same Buddhist word is available as in the case of many other Chinese words. For example, 佛[fo]; 佛陀[fotuo] for Buddha, 劫[jié];劫波 [jié bō] are Buddhist loanwords in modern Chinese that have monosyllabic and disyllabic counterparts.

Materials and Methods

Sample and Data

In an attempt to shed light on the similarity of Buddhist loanwords in Chinese and South Asian language, the present research utilizes a corpus-based method using Buddhist loanwords in Chinese as the sample. 600 Buddhist loanwords derived from Buddhist

Chinese-Sanskrit Dictionary by Akira Hirakawa and Old Chinese dictionary (古代汉语词典) were used as a sample for this study. These two dictionaries were selected as they contain a relatively high number of Buddhist loanwords in Chinese. The words were divided into three categories as transliterations, semantic translations and phono-semantic matchings.

Instrument

The main instrument employed by this study is the word similarity measurement algorithm demonstrated in table 1.

	Criteria	Metrics		
1	Number of syllables	If not equal = The syllable difference		
		Method	Condition 1	Condition 2
2	Consonants	Phonetically similar number of consonants divided by total number of consonants	Identical sounds = 1	Place or manner of articulation similar = 0.5
3	Vowels	Phonetically similar number of vowels divided by total number of vowels	Identical sounds =1	Vowel height or front back positions similar = 0.5
	Measurement			
		≥2 = High		
		1.5-1.99 = Medium		
		1-1.49 = Low		
		≤0.99 = Very Low		

Table 1: Word similarity measurement algorithm

Results and Discussion

South Asian Languages and Buddhist Loanwords in Chinese: Similarities of Linguistic Features

In order to develop pedagogical implications for teaching Chinese to students of South Asian context there are two important factors that must be considered. Firstly, it is of paramount importance to understand the roots of the relationship between Chinese and South Asian Indo-Aryan languages. This has very little been addressed in the South Asian Chinese language education research field. The major language families in South Asia are Indo-Aryan, Dravidian, Tibeto-Burman and Munda. One of the key features of South Asian languages is that they exhibit an extended tradition of diffusion, mutual contact, and convergence (Kachru et al. 2008). Out of these the largest branch of languages is the Indo-Aryan family which accounts for more than 74% of South Asian languages. Mesica divides the history of Indo-Aryan languages into three major stages as Old, Middle and new Indo-Aryan. Early forms of Indo-Aryan could be divided into three stages as early old Indo-Aryan, later old Indo-Aryan and early middle Indo-Aryan (Masica, 1993). Vedic Sanskrit belongs to the early old Indo-Aryan stage and Classical Sanskrit belongs to the later old Indo-Aryan stage. It was mainly from Classical Sanskrit that Chinese borrowed Buddhist words, and this is the mainspring from which the Indo-Aryan linguistic features of have flowed into Chinese thereby completing the chain of linguistic relationship between Chinese and South Asian languages.

Secondly, it is equally significant to distinguish the differences between what is designated by the term “Buddhist words” in Chinese and South Asian language contexts. In Chinese language research sphere, there are three key terms used to refer to Buddhist loanwords. Firstly, the term 佛教词汇*fójiào cíhuì*or佛教词语*fójiào cíyǔ*are the simplest term which is essentially translated as “Buddhist vocabulary” (i.e.,Qiu 2006, Guofeng & Haiyan 2009, Shi 2009). The second most commonly used term is 佛源词汇*fó yuán cíhuì*, which is translated as “words of Buddhist origin” (i.e.,Guo, 2016, Ren, 2010). The term 佛教外来词*fójiào wàilái cí*which literally translates into “Buddhist Loanwords” is also used by Chinese scholars (i.e., Zhang 2014, Zhu 2014) to refer to Buddhist words in Chinese language.

The term 佛教词汇*fójiào cíhuì*is generally used for words that have a specific reference to religious and philosophical terms in Buddhism including proper names. However, words of

Hinduism such as 毘瑟紐[písèniǔ]Vishnu,梵天[fàntiān]Brahman,因陀罗 [yīn tuó luó]Indra are also categorized under the term 'Buddhist words.All these three words are included in the 'A Dictionary of Chinese Buddhist Terms[i]'. To make things more complicate, the term 佛源词汇*fó yuán cíhui*is also used to refer to words such as 过去[guòqù] 'past',现在[xiànzài]'present',未来[wèilái] 'future' and世间[shìjiān] 'world' which are not generally considered as Buddhist words in Indo-Aryan languages or ideally in many other languages.There are two major reasons behind this skepticism, first being the lack of knowledge of early *sūtra* translators about Indic religious belief system and culture. Secondly, the strong linguistic relationship of both Hinduism and Buddhism with Sanskrit was also a strong reason behind this, and therefore there was a flow of Hinduist terminology along with Buddhist terminology into Chinese.

Phonological Features

Chinese	Sinhala	Hindi	Bengali	Nepali	Urdu	Tamil
佛陀	බුද්ධ	बुद्धा	বুদ্ধ	बुद्ध	بدھ	புத்தர்
/fot^{h}uo/	/buðð^{h}ə/	/buðð^{h}ə/	/buðð^{h}ə/	/buðð^{h}ə/	/buðð^{h}ə/	/puttər/
菩提	බෝධි	बोधि	বোধি	बोधि	بودھی	போதி
/p^{h}ut^{h}i/	/bo:ð^{h}i/	/bo:ð^{h}i/	/bo:ð^{h}i/	/bo:ð^{h}i/	/bo:ð^{h}i/	/po:ti/
禅那	ධ්‍යාන	ध्यान	ধ্যান	ध्यान	دھیانا	தியானம்
/tşhanna/	/ð^{h}ja:nə/	/ð^{h}ja:n/	/ð^{h}ja:nə/	/ð^{h}ja:nə/	/ð^{h}ja:nə/	/tija:na/
夜叉	යක්ෂ	यक्ष	যক্ষ	यक्ष	یکشا	யக்ஷா
/jetşha/	/jakʃə/	/jakʃə/	/jakʃə/			/jakʃa:/

				/ja:kʃa:/	/ja:kʃa:/	
满怛罗 /mantaluo/	මන්ත්‍ර /manθrə/	मंत्र /manθrə/	মন্ত্র /manθrə/	मन्त्र /manθrə/	منتر /manθrə/	மந்திரம் /mantirəm/

Table 1 Buddhist loanwords in Chinese and their counterparts in some South Asian Languages

From the above table it can be observed that Buddhist terms of South Asian languages of the Indo-Aryan family which have originated from Classical Sanskrit have undergone little phonological changes in the process of domestication. In most languages in this table,the words have undergone no phonological changes in borrowing.We can observe that there is clear phonological adaptation in Tamil translation of these words. Tamil belongs to the Dravidian language family and although there are some phonological similarities between Dravidian languages and Indo-Aryan languages, there also exists clear differences such as replacing /$ð^h$/ with /t/ in borrowing.

Sanskrit loanwords have been instrumental in characterizing the language systems of South Asian languages specially in terms of phonological systems. The case of Sinhala is one of the most distinctive which has had a multifaceted linguistic connection with Sanskrit. Sanskrit has had a multifaceted impact on Sinhala language which has borrowed a large number of loanwords from Sanskrit accounting for more than 75% of its loanwords. Sanskrit loanwords in Sinhala language have played a vital role in the syllabification of loanwords due to the large number of Sanskrit loanwords in Sinhala (Weerasinghe et al., 2005). Sinhala language has two alphabets, namely the pure Sinhala alphabet and the mix-Sinhala alphabet of which the latter is solely rendered necessary for accommodating loanwords specially from Sanskrit and Pali (Geiger, 1995).

Apart from the major flow of lexical items and phonological features of Sanskrit other Prakrit languages such as Magadhi, Gandhari and Pali were also instrumental in characterizing Buddhist Chinese. According to Nattier (2006) substitution of -bh- > -h- in transliterations

such as首呵*shǒuhē*, in道行般若经*dào*x*íng bōrě jīng*are a clear manifestation of Middle Indic linguistic features. Mahāyāna texts translated byLokakṣemaalso testify that there were influences of North Western Prakrits, namely Gandhari on Buddhist *sūtra* translations in China (Karashima 2006). Similarly, although Sanskrit has had a multifaceted influence on many languages of the South Asian context, they all are not necessarily descendants of Sanskrit. Sinhala claim to be a descendant of the Prakrit family too which is believed to be derived from *Elu*.

Expansion of Lexicons

Buddhist loanwords were highly influential in expanding the lexicon of Chinese language. Borrowing of Buddhist terminology not only expanded the religious terminology of Chinese lexicon but also expanded the terminologies of other spheres. For example, Buddhist loanwords were directly borrowed or coined neologisms in Chinese philosophy, art and craft, traditional medicine, literature,psychology, architecture etc. areas. Chinese Buddhist characters are an essential aspect of modern Chinese calligraphy. Characters such as 经 [jīng]*sūtra*, 佛[fójiào]*Buddhism*, 禅[chán]*Dhyāna*are widely used in the field of Chinese calligraphy. These characters are embedded with deep philosophical meanings apart from their artistic shapes which have also attracted calligraphers.

Expansion of Chinese lexicon has occurred in few manners owing to the influence of Buddhism. The earliest form was foreignization which has mostly occurred through transliteration. Lokaksema and Parthamasiris pushed foreignization to its limits in their translations and they attempted to register the differences by 'keeping away from the norms of the target language' (Chi, 2009). This strategy introduced many transliterated Buddhist terms to Chinese language although only a limited number of them have survived in modern Chinese language. Since many examples for transliterations are provided in previous sections, this section will not further discuss them.

Secondly, domestication of Buddhist terminology has occurred widely which produced more sustainable words than foreignization. Revival of local Chinese ideologies, namely Confucianism and Taoism were highly instrumental in expanding the Chinese Buddhist philosophical terminology. It is generally believed that Confucius was a contemporary philosopher of Buddha and Buddhism gained popularity in China at a time when Confucianism and Taoismwere gradually being institutionalized in China. Confucian and

Taoist terminologies already had become popular among Chinesepeople by Tang Dynasty when Buddhist *sūtra* translations and literature were at full swing. This simultaneous revival of different philosophies resulted in mutual enriching of terminologies. According to Chi (2009), An Shi Gao's translation of the term *anapanasati* as '*anban shouyi*' is a clear manifestation ofBuddhist translators borrowing Taoist terminologies into their translations.

It is generally accepted that Lord Buddha himself did not advocate the use of Sanskrit as the language of Buddhism but Indian Prakrits. According to ancient Sri Lankan traditions Buddha himself was proficient in Magādhi which was identical with Pāli (Johansson, 1981). Although the decline of Buddhism in India was a major setback, Ceylonese Theravada Buddhism saw a significant revival using Pāli as the vehicle of it.Pāli canon was written in Sri Lanka's Matale Aluvihara monastery by a council of monks in 1st Century BCE. Pāli has had an equally important influence as Sanskrit on expanding the lexicon of Sinhala. Although it is relatively easy to distinguish between Buddhist and non-Buddhist terms in Chinese at least in the case of transliterations, it is difficult to determine whether a particular term is of Buddhist origin or not in Indo-Aryan languages such as Sinhala since Buddhist terminology has penetrated into almost every aspect of these languages and had been domesticated into written and vernacular form.

The foregoing analysis validates that there are substantial phonological and lexical similarities between Chinese and South Asian languages triggered by Buddhist *sūtra* translations. The languages of Buddhism, largely Sanskrit and Indic Prakrits have had little structural impact on the language systems on the former and they have had multifaceted impacts including phonology, morphology, syntax and semantics of the latter.Out of all South Asian languages Buddhist terminology has had the largest greatest impact on Ceylonese languages, mostly on Sinhalese.

Utilizing Buddhis Terminology for Teaching Chinese to South Asian Students

From the above discussion, it is evident that Buddhist terminology is the strongest linguistic relationship between Indo-Aryan languages and Sino-Tibetan languages, by latter mostly referring to Chinese language. The importance of Buddhist loanwords in teaching Chinese a a foreign language could be perceived from two perspectives, namely from a linguistic perspective and a cultural perspective. According to Wang (2014), Buddhist vocabulary is a special category of words in the Chinese lexicon with great linguistic and cultural value. It is

evident that the phonological similarities between Indic loanwords in Chinese and the same loanwords in other South Asian languages could be instrumental in teaching Chinese phonetics to speakers of Indo-Aryan languages in South Asia. Secondly, from a cultural perspective, Buddhist loanwords are especially important for South Asian language learners due to their intimate cultural rapport with their respective languages.

This section examines how the Buddhist loanwords in Chinese language could be utilized to develop pedagogical implications for teaching Chinese language in South Asian countries.It is important to identify the importance of Buddhist terminology in Chinese language education in South Asian context. Firstly, as it has been discussed in the previous section there are strong phonological and lexical similarities in Buddhist terminology of Chinese and South Asian languages. Secondly, in contemporary South Asia-China relationship also Buddhist relations play a vital role and knowledge of Buddhist terminology would highly benefit students who involve in related bilateral relations. Thirdly, students, teachers and researchers of Chinese language sphere of South Asia would highly benefit from knowledge of Chinese Buddhist translations in developing translation methods.

Teaching Phonetics and Phonology

Most existing comprehensive Chinese language teaching material are mostly western oriented or East Asian oriented material and the examples, text and methods are designed oriented to the linguistic environments of the targeted regions. Teaching Chinese in South Asian region requires equal special attention in designing teaching material which unfortunately has not been paid adequate attention as yet. In the South Asian context where most languages share similar phonological features, teaching phonetics of a tonal language such as Chinese is an arduous task. Mandarin Chinese phonological features are particularly alien to the Indo-Aryan languages in several aspects. Mandarin Chinese phonological inventory consists of four retroflex sounds zh/tş/,ch/tşh/,sh/ş/, r/ʐ/ which most South Asian students find difficult to accurately articulate. Denti-alveolar /z /t͡s/, c/ t͡sʰ/and Alveolo-palatal j/t͡ɕ/, q/t͡ɕʰ/, x/ɕ/ are also frequently mispronounced by international students.However, this does not necessarily mean that Mandarin Chinese phonology is difficult to master. Total of the labial set /m/, /p/, /pʰ/, /f/, some of the denti-alveolar set /n/, /t/, /tʰ/, /s/, /l/ and velar /k/, kʰ/ which account for a 50% of the total number of sounds are identical with sound inventories of many Indo-Aryan languages. It is worth investigating how Buddhist terminology could be utilized to assist students overcome these difficulties. The strategies described below would be

beneficial in building towards a model for teaching phonology to South Asian students using Buddhist vocabulary.

Introducing the Chinese phonemic inventory using examples from Buddhist transliterations

Most Chinese language textbooks used in the South Asian region are using traditional approaches to teaching phonetics by taking examples from English. For example, the sound /p^h/ is introduced as similar to the 'p' sound in the English word 'park'. In Chinese language there are aspirated and non-aspirated counterparts of the same sound such as b/p/-p/p^h/, d/t/-t/t^h/,g/k/-k/k^h/ and the English example 'park' distinguishes the difference between b/p/ and p/p^h/.Using Buddhist Chinese examples such as 巴利/bālì/'Pāli' for non-aspirated /p/ and 菩提/pútí/ 'Bodhi' for aspirated p/p^h/ would help students better distinguish between the sounds. In the case of aspiration, it is best that teachers resort to more examples from their mother tongue firstly because many South Asian languages consist of aspirate and non-aspirated counterparts of all these sounds and secondly because students always find examples from their mother tongue easily comprehensible. For example, in mix-Sinhala alphabet, both /t/ and /t^h/ sounds are available.

Generally, there are two approaches to teaching pronunciation in the field of foreign language teaching, namely intuitive-imitative approach and analytic-linguistic approach. The former students to listen and imitate the sounds and rhythms of the target language with less informative instruction and the latter involves informative instruction on the linguistic features of the target language such as phonetics and articulation (Celce-Murcia et al.,1996). A complex phonetic system like in Mandarin Chinese would hardly be imitated by intuition, at least not in the case of Teaching Chinese in foreign lands where a native-Chinese language environment is hardly available. Meticulous instruction on each sound would also result in too teacher centered sessions leading to boredom.An intuitive-imitative approach would more suit sounds which are identical with the mother tongue phonemic inventory, and for those sounds which are alien to the target group, an analytic-linguistic approach would be more suitable.Therefore, in the case of South Asian Chinese language students, a mixed method would be more appropriate.

In selecting examples for each word, two major factors need to be concerned.

(1) Ease of comprehension

In selecting examples, the first thing that has to be considered is their ease of comprehension. 菩提萨埵pútí sà duǒ '*bodhisattva*',三昧地sānmèi de'*samādhi*', 释迦牟尼shì jiā móu ní'*shakyamuni*', 夜叉yèchā '*yaksa*', 罗汉luóhàn'*arhat*', 必哩多bì lī duō'*pretha*',悉达多xī dá duō'*siddhartha*', 阿难陀ā nán tuó'*Ānanda*', 刹那chànà'*Ksana*', 林必尼lín bì ní'*Lumbini*', 楞迦léng jiā'*Lanka*', 檀那tánnà'*dāna*', 炎摩yán mó'*Yama*',魔罗mó luō'*Māra*' etc. words would be easily understood by South Asian students. By selecting words which are familiar to students, it is expected that the students would easily associate sounds with meanings increasing the chance of committing to memory.

(2) Phonological similarity

Although nearly all of basic Buddhist terminology have been transliterated in *sūtra sūtra* translations, not all of them are phonologically similar to the source language. For example, the word 佛陀[fótuó] for *Buddha* has very little similarity with its Sanskrit counterpart when analyzed phonologically. Mere semantic similarity and familiarity will not suffice in choosing examples for teaching phonetics and a systematic approach is essential for measuring phonological similarity. The following algorithm could be utilized in this regard which will compare the Buddhist loanwords in Chinese and South Asian languages. The set of loanwords presented here has been analyzed with their counterparts in Sinhala language.

Chinese	Consonants			Total	Vowels			Total	Syllable Count		Total	Sub Total	Similarity Level
三昧地 ***Samādhi***	1	1	0.5	0.83	1	0	1	0.66	3	3	1	2.5	High
悉达多 ***Siddhartha***	0.5	0.5	1	0.67	1	1	0	0.66	3	3	1	2.33	High
扇底	1	1		1	1	1		1	2	2	1	3	High

Shanthi													
林必尼 ***Lumbini***	1	0.5	1	0.83	0.5	1	1	0.83	3	3	1	2.67	High
梨车昆 ***Lichchavi***	1	0.5	0.5	0.67	1	1	1	1	3	3	1	2.67	High
刹那 ***Ksana***	0.5	1		0.75	0	0		0	2	2	1	1.75	Medium
私建陀 ***Skandha***	1	0	0.5	0.5	0	0.5	0	0.16	3	2	0.67	1.33	Low
讷瑟吒 ***Dushta***	0	0.5	0	0.17	0	0	0	0	3	2	0.67	0.83	Very Low

Table 2 Similarity Level Analysis of Buddhist Loanwords in Chinese and Their Sinhala Counterparts

It is suggested that words of higher similarity levels be used for teaching Chinese phonetics to students. This method could not only be utilized for an analytic-linguistic approach but also when using an intuitive-imitative approach.Mother tongue and L2 influence are crucial factors hindering the accurate acquisition of pronunciation in foreign language learning. According to Cenoz et al. (2001) two bidirectional relationships could occur in third language learning, namely cross-linguistic influence between L1 - L3 and L2 -L3. In the South Asian region most common 2nd language is English and it has had a heavy influence on the 1st language and foreign languages of South Asian countries.

The negative influence of English as a second language on Chinese as a foreign language learning is triggered by few factors. Firstly, the instruction language of most TCFL teaching material used in the South Asian region are English. As mentioned previously, the examples

for sound articulation given in these materials are from English language and are often misleading which has been explained using examples in a previous section. Some examples given for Chinese sounds in such material are far too different from the actual sounds and their articulation. Secondly, since pinyin transcription also uses symbols in English language, students often substitute the English sounds for Chinese. For example, the sound /p/ is transcribed using the symbol [b] in pinyin and students often tend to substitute English /b/ for /p/. The use of native sound systems coupled with appropriate examples from Buddhist loanwords in Chinese will help students better grasp accurate pronunciation of Chinese phonemes.

Using Buddhist loanword lists for practicing pronunciation

In pronunciation exercises sections of existing Chinese language teaching material, most words used are randomly selected considering their rhyming patterns. Since pronunciation teaching occurs at the preliminary level of programmes, meanings of many words used for pronunciation practice are not understood by the students. Using Buddhist transliterations have a strong sound-meaning relationship and the students will have a better chance of grasping the pronunciation of the sound system through them. It is further suggested that two lists of words be prepared, namely a table of transliterations and a table of phono-semantic matchings.

Selecting transliterations could be done using the proposed algorithm. It is important to identify the role of phono-semantic matchings in teaching Chinese phonetics in the South Asian region. There is a considerable number of phono-semantic matchings of Buddhist origin in Chinese language. Most phono-semantic matchings in Chinese language consist of a root word, which is usually a transliteration of foreign origin and one or two characters with native Chinese linguistic features.佛学[fóxué] 'Buddhist studies', 佛像[fóxiàng] 'Buddha statue' , 佛名[fómíng]'Names of Buddhas', 佛光[fóguāng]'Buddha's rays', 佛塔[fótǎ] 'Buddhist stupa '. These words could be used for in the second stage of sound practice exercises which will enable students to comprehend the sound patterns of compound words.

Teaching Vocabulary

Teaching Chinese vocabulary has also been an issue of concern for teachers and researchers in the field of TCFL in South Asia. Word formation in Chinese language is different from that

of many Indo-Aryan and Indo-European languages since the writing system is based on logograms which has no alphabet.

Root	Forms				
佛Buddha	佛像 Buddha statue	佛学 Buddhist Studies	佛教 Buddhism	佛经 *Sūtra*	佛寺 Buddhist Temple
禅Dhyāna	禅门Zen School	禅师Monk	禅堂 Meditation hall	禅学 Meditation	禅房 Meditation Hall
魔Magic	魔鬼Demon	魔术Magic	魔法Sorcery	魔力 Magical power	魔王 King of Underworld
菩提Bodhi	菩提树 Bodhi Tree	菩提道场 Bodhi Mandala	菩提心 Bodhi Citta	菩提萨埵 Bodhisattva	菩提道 Buddha marga

Table 3 Word Formation Using Phono-semantic Loanwords

Packard (2000) argues that the concept 'word' in Chinese language does not appear to be an 'intuitive notion'. Chinese tend to believe that the listeners can grasp meanings of utterances without them being specifically parsed into word-sized units. Most students limit themselves to words that have been prescribed to them and their vocabulary power is more likely to depend on retaining ability rather than vocabulary skills. Buddhist loanwords could be utilized in several ways to improve the vocabulary skills of students.

(1) Teaching word-formation skills using Buddhist loanwords

According to Guo (2016) there are three major types of phono-semantic matchings in Buddhist loanwords. The first is transliteration + native Chinese word category. These words are formed by a combination of foreign root such as 佛[fójiào] *Buddha* and native Chinese

words. The second category forms words by a combination of similar words in source and target languages which is similar to a reduplication. The third method is coining neologisms when appropriate words are not found in the target language. Out of these three categories, the first category accounts for the largest number of phono-semantic matchings in Chinese language and could be utilized in teaching Chinese word formation strategies to students. The major reason behind using phono-semantic matchings is the high productivity of their roots.This attribute could be utilized for teaching word formation for disyllabic and trisyllabic compound words.Existing textbooks consist of word formation drills in beginner level lessons using examples which are less familiar to beginner students.

(2) Expanding the Lexicon:Introduction of a Glossary of Basic Buddhist Vocabulary

As emphasized in previous sections, Buddhist terminology play a vital role in the context of South Asia as well as in China thereby becoming a key component of cross-cultural communication with China. This will specially be useful for Chinese language students of South Asian countries such as Nepal, India and Sri Lanka which have long established Buddhist relations with China. The introduction of a Buddhist vocabulary list will also be useful for students working in the tourism industry in regions such as Sri Lanka where Buddhist relics and attractions are abundant.

Chinese philosophical terminology has been predominantly characterized by Taoist, Buddhist and Confucian terminologies. In fact, many terminologies have been shared between these doctrines for over centuries and in the case of some religious terms, it has become difficult to identify to which doctrine they belong to. Many cultural terms in Buddhist vocabulary are also shared between languages of South Asia. Words such as 卫塞节[wèisāijié]*Vesak*, 布萨日[bùsàrì] *Poson*, 埃萨拉[āisàlājié] *Esala*,佛牙 [fóyá] Tooth Relic etc. are commonly used cultural terms in the South Asian region. Therefore, introducing a Buddhist vocabulary list will have a multifaceted influence on Chinese language students. Many Buddhist-monastery-based institutions in the South Asian region offer Chinese as a foreign language to Buddhist monks who major in Buddhist studies and a glossary of Buddhist vocabulary would be of much use to these students.

(3) Teaching Translation Methods

As emphasized in a previous section, Buddhist *sūtra* translation was a major step in the development of translation theory in China specially in terms of transliteration and phono-semantic matching. By carefully observing the evolution of Buddhist *sūtra* translation methods, one could get a fair knowledge of Chinese translation methods. For example, early translations such as 菩提萨埵[pútísàduǒ] *Bodhisattva*,窣堵波[sūdǔbō]*Stupa*have been retranslated later in simplified forms as 菩萨[púsà], 塔[tǎ]. Change of translation method has also frequently occurred where the more accepted and appropriate method has dominated the other. For example, the word *Dhyāna*has two forms, namely the transliteration禅[chán]and the free translation定[ding], of which the former has dominated the latter. Dominance of the stronger translation method is also one important aspect of the Sinicization of Buddhist terminology in Chinese.

Hogg et al. (2014) claim that translators' ability to exploit the three spaces namely textual space, socio-cognitive space and social space based on sensitivity to the target culture decides the effectiveness of their translations. Buddhist terminology is an essential aspect in incorporating culture-sensitivity into Chinese translation since it is an important component of Chinese culture. Knowledge of Buddhist loanwords will assist the students to conduct more culturally sensitive translations thereby bridging the gaps between target and source culture.

It would be reasonable to ask the question how these strategies could be utilized in a multi-religious environment where the Chinese language classroom comprises of students from different ethnicities and belief systems. Firstly, although the words discussed in this paper are generally called Buddhist loanwords in Chinese language, many of these words have been gradually secularized and absorbed into modern day vernacular (Zhang, 2007). Therefore, many Sinicized Buddhist words belong to general philosophy terminology rather than particularly to Buddhism. For example, words such as 功德[gōngdé]which is derived from the Sanskrit term *Guna* is widely used in Chinese language to refer to 'virtue'. Secondly, Buddhist vocabulary in Chinese language includes many words from other religions such as Hinduism such as 私建陀[sījiàntuó] *Skandha*,罗摩[luōmó] *Rāmā*,尾瑟努[wěisènǔ] *Vishnu*. According to Qiu (2006), a considerable number of Buddhist words have been borrowed by the Islamic Hui ethnic group in China into their religion.Finally, it is solely

in the hands of the teacher to carefully manipulate language content to fit to different groups of students avoiding conflicts of interest.

Localizing CFL teaching material to cater to the specific requirements of Sri Lankan students is a critical issue that has to be addressed through meticulous research and planning. Dziuba & Eremina (2020, p. 111) argue that the national cultures should be represented as part and partial of global cultures in order to incorporate “linguo-cultural” and country specific information into foreign language textbooks. Melliti (2012, p. 137) recommends the production and adaptation of local textbooks, promoting teacher autonomy and recommending suitable localized textbooks from recognized publishers in order to cope with the hegemony of global textbooks. Indic vocabulary in Chinese language could be instrumental in enhancing the socio-linguistic and intercultural communication skills of Sri Lankan Chinese language students

Conclusion

While Buddhism is traditionally perceived as a cultural tie between South Asian and East Asian regions, Buddhist relations have also left its linguistic traces for over centuries parallel to the Buddhist *sūtra* translations from Indic languages into Chinese.Although there is an abundance of researches conducted on the former, the latter has been given minimal attention. The present research attempted to examine the possibility of utilizing the phonological and lexical features of Buddhist borrowings into Chinese from Indic languages. Phonological similarity between the lexical items could be measured using the segmental features as indicators and words of higher similarity level could be utilized in teaching phonology. Students would benefit from an amalgamated method of intuitive-imitative approach and analytic-linguistic approach towards teaching Mandarin Chinese pronunciation using Buddhist loanwords in the context of South Asia.While introduction of Buddhist loanwords would inevitably expand the students’ lexicon and incorporate culture sensitivity into cross-cultural communication, they could also be utilized for teaching translation. The present research has only examined the prospects of utilizing Buddhist loanwords for teaching phonetics and translation. There is room for further research in this area in terms of the role of supra-segmental features of Buddhist loanwords in Chinese and South Asian languages.

List of Abbreviations

TCFL – Teaching Chinese as a Foreign Language

L1 – First Language or Mother Tongue

L2 – Second Language

L3 – Third Language

Funding: This Research Was Funded by Research Center for China-Sri Lanka Culture Exchange and Economic Development of Huanggang Normal University, China Under Project No : 201904403

Declaration of conflicting interests

The authors declared no potential conflicts of interest with respect to the research, authorship, and/or publication of this article.

References

Celce-Murcia, M., Brinton, D. M. & Goodwin, J.M., 1996. *Teaching pronunciation: A reference for teachers of English to speakers of other languages*, Cambridge: Cambridge University Press.

Cenoz, P. J., Hufeisen, D. B. & Jessner, D. U., 2001. *Cross-linguistic influence in third language acquisition: Psycholinguistic Perspectives*, Bristol: Multilingual Matters.

Ch'en, K. K., 1973. *Buddhism in China: A historical survey*, Princeton: Princeton University Press.

Chi, Y. C. (2009). Chinese Translation of Buddhist Terminology: Language and Culture. In Xuanmin L. & Yuanjian H. (Eds), *Translating China*. Multilingual Matters.

Dziuba, E., & Eremina, S. (2020). Multiculturalism in terms of Linguodidactics: Analysis of foreign language textbooks. *KnE Social Sciences*. https://doi.org/10.18502/kss.v4i13.7703

Feng, T., 2003. Establishment of Chinese Translation of Buddhist Words. *Journal 0f Hubei University (Philosophy and Social Science)*, 30(2), pp.82–83.

Geiger, W., 1995. *A grammar of the Sinhalese language*, New Delhi : Asian Educational Services.

Guo, Y., 2016. On the Vocabulary of Chinese Buddhism. *New Western*.

Guofeng, A. & Haiyan, J., 2009. Study of Buddhist Terms Written in Chinese Characters in Korean Language. *Journal of Yanbian University(Social Sciences)* , 6.

Hogg, G., Liao, M.-H. & O'Gorman, K., 2014. Reading between the lines: Multidimensional Translation in tourism consumption. *Tourism Management*, 42, pp.157–164.

Huang , Q., 2001. The Influence of Buddhism on Chinese Words and Phrases. *Journal of Wuzhou Teachers College of Guangxi* , 17(3).

Johansson, R. E. A., 1981. *Pali Buddhist texts: Explained to the beginner*, London: Curzon.

Kachru, B. B., Kachru, Y. & Sridhar, S.N., 2008. *Language in South Asia*, Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Karashima, S., 2006. Underlying Languages of Early Chinese Translations of Buddhist Scriptures. *Studies in Chinese Language and Culture*.

Li, M., 2008. Foreignization to Domestication from the Perspective of Chinese Buddhist Scripture Translation History. *Heilongjiang History Journal* , 12, pp.89–90.

Li, Q. & Yuan, Y., 2009. An Analysis of the Process of Sinicization of Buddhist Vocabulary. *Jianghan Tribune* , 12, p.124.

Liu , X., 2006. The History and Function of Chinese Translation of Buddhist Scriptures. *Chinese Science & Technology Translators Journal* , 9(3), pp.52–53.

Luo, X. & He, Y., 2009. *Translating China*, Bristol, UK: Multilingual Matters.

Ma, Y., 2018. On Xuanzang's Principles of Buddhist Scripture Translation. *Fascination China* , 15, p.154.

Masica, C. P., 1993. *The indo - aryan languages*, Cambridge: Cambridge University Press.

Melliti, M. (2012). *Globality in global textbooks: Principles and applicability*. LAP Lambert Academic Publishing.

Nattier, J., 2006. The Names of Amitābha/Amitāyus in Early Chinese Buddhist Translations. *Annual Report of the International Research Institute for Advanced Buddhology*, *9*, pp.183-199.

Packard, J. L., 2000. *The morphology of Chinese: A linguistic and cognitive approach*, Cambridge: Cambridge University Press.

Qiu, M., 2015. Translation Methods and the Influence of Buddhist Vocabulary on Chinese Language. *Journal of Hebei Tourism Vocational College* , 20(4), p.88.

Qiu, W., 2006. Buddhist Vocabulary Used by Hui Ethnic Group in the Context of Chinese . *Journal of Jiangnan Social University*, (2).

Ren, L., 2010. Study of Buddhist Vocabulary in Chinese Loanwords. *Modern Chinese*.

Shi, F., 2009. Observation on Buddhism Words' Influence on Chinese Culture. *Journal of Hunan International Economics University*, 4.

Sun, J., 2013. A Brief Analysis of the Text and Quality in the History of Chinese Buddhist Scripture Translation. *South North Bridge* , 7.

Wang, H., 2014.*A Study on the Influence of Buddhism Culture on Chinese Vocabulary.*Cultural Geography 24 , 66-67.

Wang, Y., 2014. *A Study of the Role of Buddhist Loanwords in Teaching Chinese as a Foreign Language*. dissertation.

Weerasinghe, R., Wasala, A. & Gamage, K., 2005. Natural Language Processing - IJCNLP 2005. In Berlin: Springer.

Xia, Deng. S., 2017. Three Translation Outlooks in the History of Chinese Translation. *Journal of Central South University (Social Science)* , 23(6), pp.182–184.

Yan, Y., 2016. Translation field and procedures for Buddhist scripture translation. *Philosophy and Social Science*, 2, pp.29–30.

Zhang, L., 2014. On Buddhist Loanwords. *Modern Chinese*, 6.

Zhang, R., 2018. On the Buddhist Vocabulary in Chinese and its Sinicization. *Literature Life*, 8, pp.80–81.

Zhang, Y., 2006. On the Steps of Sinicization of Loan Words from Buddhism. *Journal Of Zhejiang Wanli University* , 19(6).

Zhang, Y., 2007. On Steps of Buddhist-Words' Secularization. *Journal of Zhejiang Wanli University*, 3.

Zhao, P. P., 2017. The Characteristics of Chinese Absorption of Buddhism Vocabulary in Weijin Period. *Chinese Character Culture* , 22, pp.15–16.

Zhu, M., 2014. On the Translation Methods of Buddhist Loanwords. *Journal of Guiyang University (Social Science)*, 5, pp.17–19.

Zhu, W., 2013. Study on the Sinicization of Buddhist Loanwords in Weijin Period. *The Guide of Science & Education* , 11, p.87.

Endnotes

[i] Thathsama : Refers to the words absorbed into Sinhala from other languages as they are without undergoing phonological or morphological changes.

[ii] Thdbhava : Refers to the words derived from other languages into Sinhala after undergoing phonological or morphophonemic adaptations.

[iii] Soothill, William Edward & Hodous, Lewis. 1997. A dictionary of Chinese Buddhist terms. Dehli: Motilal Banarsidass Publishers.

ආඛ්‍යානnarrations
Volume 07 | Issue 02 | july-december 2022 | Article 02
ISSN 2478-0642

On-line Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

කුටුම්භ ඒකකය තුළ කෘත්‍යයන් බිඳවැටීම සඳහා අලිමිනිස් ගැටුම පාදක වන ආකාරය පිළිබඳ සමාජවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්: මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය ඇසුරිනි

කීර්ති ජයවර්ධන, සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, keerthi@nisd.ac.lk
සරත් අමරසිංහ, සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, sarath.soci@gmail.com
එන්. වී. ජී. ඒ. හේමන්ත කුමාර, සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, nvghemantha@soci.ruh.ac.lk

සාරසංක්ෂේපය

තිරසාර නොවන පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති ලාංකේය සමාජය තුළ ස්ථාපිතවීමත් එම පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති මානව කේන්ද්‍රීයකරණයට ලක්වීමත් නිසා මානව හා සත්ව ප්‍රජාව අතර ගැටුම් නිර්මාණය වීම නූතන සමාජය ප්‍රකට කෘත්‍යයක් වේ. මානව හා සත්ව ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා අසමතුලිතවීමත් මානව අවශ්‍යතා සංකීර්ණ වීමත් නිසා ගැටුම දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට විපරිවර්තනය වී ඇත. එම දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුම අතර අලිමිනිස් ගැටුම ප්‍රධාන ගැටුමක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මානව හා සත්ව ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා අතර ගැටුම් අසමබරතාවය ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. එම නිසා මෙම පර්යේෂණ ලිපිය මගින් ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක හා පශ්චාත් ගැටුම් සාධක කුටුම්භ ඒකකය තුළ කෘත්‍යාත්මක සම්බන්ධතා බිඳවැටීමට හේතුවන ආකාරය අනාවරණය කරයි. කුටුම්භ දෛනික ජීවන රටාවේ ස්වභාවය හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර පවතින තුලනාත්මක සම්බන්ධතාවය අනාවරණය කරගැනීම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන පරමාර්ථය වේ. අධ්‍යයනය සඳහා මිශ්‍ර ක්‍රමය භාවිත කළ අතර සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය උපයෝගී කර ගන්නා ලදී. ඒ අනුව ප්‍රමාණාත්මක දත්ත ඒකරාශී කිරීම සඳහා ප්‍රශ්නමාලා උපලේඛනය භාවිත කළ අතර ගුණාත්මක දත්ත ඒකරාශී කිරීම සඳහා ප්‍රත්‍යයික අධ්‍යයන හා නාභිය කණ්ඩායම් සාකච්ඡා භාවිත විය. අධ්‍යයනය සඳහා ස්තෘත නියැදිය භාවිත කළ අතර එම නියැදියට අදාළව ප්‍රතිචාරකයන් 50ක් තෝරාගන්නා ලදී. පර්යේෂණයේ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය ලෙස මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසට අයත් හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපදය උපයෝගී කරගන්නා ලදී. ගැටුම තුළ ප්‍රකට හා නිලීන සාධක පිළිබඳව අවධානය යොමුකිරීමේ දී පාරිසරික ප්‍රතිලාභ මානව කේන්ද්‍රීයකරණයට ලක්වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. පාරිසරික මානව කේන්ද්‍රීයකරණයට ලක්වීම නිසා හෙජමොනික් දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට පත්වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. පවුල තුළ ප්‍රාථමික අවශ්‍යතා අතර ආරක්ෂණ යන්ත්‍රණය බිඳවැටීම, අඹුසැමි සම්බන්ධතා බිඳවැටීම නිසා ගෘහස්ථ ප්‍රචණ්ඩත්වය ඉහළයාම ගැටුමේ ප්‍රකට හා නිලීන සාධක විය. මේනිසා පවුල තුළ සාමාජිකයන්ගේ අන්තර්සම්බන්ධතා හා ස්නේහක සම්බන්ධතා බිඳවැටීම බිඳුණු පවුල් පරිසරයක් නිර්මාණය වීමට හේතු වී ඇත. ස්වයං සම්මානිත අවශ්‍යතා බිඳවැටීමත් අධ්‍යාපන කෘත්‍ය

කෙටිකාලීන වීමත් ප්‍රජනන පවුල නිර්මාණය කරගැනීමේ කාලවකවානු කෙටිකාලීන වීමත් නිසා පවුල තුළ දෘෂ්කෘත්‍යමය සාධක නිර්මාණය වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලින් ප්‍රජාව ඉවත්වීම කුලී ශ්‍රමිකයන් ලෙස ශ්‍රමය සපයන්නන් බවට පත්වීම නිසා සාම්ප්‍රදායික සමාජය තුළ පැවති කෘෂි ගොවි පවුල කුලී ශ්‍රම සපයන පවුල්, නිෂ්පාදන හා ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ පවුල් ඒකකයක් දක්වා විතැන්වී ඇති බව අධ්‍යයනය තුළ නිලීන කාරණා වේ. මේනිසා ගැටුම පවුල් ඒකකයේ ප්‍රාථමික අවශ්‍යතා පූරණය කිරීමේ සිට ද්විතීක අවශ්‍යතා පූරණය දක්වා විතැන්වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. එමනිසා ගැටුම තාවකාලික සමථනයක් තුළින් විසඳුම්කරණයට ලක්කිරීමට වඩා දිගුකාලීන ගැටුම් නිරාකරණය ක්‍රියාවලියක් මගින් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග සකස්කිරීම වඩාත් පලදායී වේ.

ප්‍රමුඛ පද: *දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුම, අලිමිනිස් ගැටුම, මානව කේන්ද්‍රණය, බිඳුණු පවුල, කෘත්‍යය*

හැඳින්වීම

මානව හා සත්ව ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා ස්වභාවික පරිසරය සමග අවියෝජනීය සම්බන්ධතාවයක් පවතින අතර පාරිසරික ප්‍රතිලාභ අත්පත් කරගැනීමේ දී තරගකාරීත්වයක් නිර්මාණය වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. පාරිසරික සම්පත් මානව හා සත්ව අවශ්‍යතා පූරණය සඳහා වර්ධනය නොවීමත් ස්වභාවික පාරිසරික සම්පත් මානව කේන්ද්‍රීයකරණයට ලක්වීමත් නිසා හෙජමොනික් දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට මානව හා සත්ව ගැටුම පත්ව ඇත. මානව හා සත්ව ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා අසමමිතකරණයට ලක්වීම පරිසර සම්පත් මානව සංස්කෘතිකරණය සමග අනුයාතවීම ප්‍රකට හා නිලීන ගැටුමක් ලෙස සමාජගත වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. විශේෂයෙන්ම ජනගහන වර්ධනය, කෘෂිකර්මාන්තය නවීකරණය වීම, අනවසර ජනාවාසකරණය හා රක්ෂිත මානව වාසභූමිකරණයන් බවට පත්වීම නිසා පරිසර සමතුලිතතාවය බිඳවැටීමට හේතු විය. මේ නිසා භූමිභායනය, අම්ල වැසි, ගංවතුර හා වනඅලින් ගම්මානවලට පැමිණීම වැනි පාරිසරික ගැටලු නිර්මාණය විය (Cunnigham et.al, 1993).

නූතන සංවර්ධන මෙගා ව්‍යාපෘති ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රවේශවීමත් එම ප්‍රවේශගතකරණයේදී ස්වභාවික පරිසරයයේ තුලනාත්මක සාධකයන් පිළිබඳ අවධානය යොමු නොකිරීමත් නිසා මානව හා අලි මිනිස් ගැටුම ප්‍රකට ගැටුමක් ලෙස සමාජය තුළ ස්ථාපිත විය. විශේෂයෙන්ම අලින්ගේ වාසභූමි හා සංචරණ ප්‍රදේශ මානව වාසභූමිබවට පත්වීම, අනවසර කෘෂිකර්මාන්තයන් සඳහා ඉඩම් කට්ටිවීම හා එළිපෙහෙළි කිරීම නිසා ඔවුන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා මානව සමාජය ආක්‍රමණය කිරීම අලීන් ගම්මාන කරා ප්‍රවේශවීම ඉහළ විය. කෘෂි අස්වැන්න විනාශ කිරීම, භෞතික වත්කම් විනාශ කිරීම(ගෙවල් දොරවල්, මංමාවත්), ජීවිත හානි අලිමිනිස් ගැටුමේ තත්වාකාර ගැටුම් සාධකයෝ වෙති. මේනිසා නිජබිම් ප්‍රශ්නය සමග අලිමිනිස් ගැටුම තිරස් සම්බන්ධතා ගැටුමක් බවට පත් වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. ස්වභාවික පරිසරය සමග තුලනාත්මක සම්බන්ධතා අසමමිතක ආකාරයෙන් නිර්මාණය වීම පාරිසරික ප්‍රතිලාභ සට්ටනීය ආකාරයෙන් අත්පත් කරගැනීම ගැටුම තුළ මානව හා අලි ප්‍රජාවගේ දුක්ගැනවිලි අන්තර්ගත වී ඇත (Craves et.al, 1996). ගැටුම තුළ සහජාතිය මෙන්ම විෂමජාතිය ලක්ෂණ ගැඹුරු සාධකයෝ වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මානව කුටුම්භය තුළ දෛනික කාර්යයන් විසංවිධානය වීම තත්ව භූමිකාව තුළ ගැටුම් නිර්මාණය වීම අන්තර්සම්බන්ධතා බිඳවැටීම සඳහාත් හේතු වී ඇති බව දැක්විය හැකිය. සත්ව ප්‍රජාවගේ ප්‍රාථමික අවශ්‍යතා ගැටුම තුළ අන්තර්ගත ලක්ෂණයන් වී ඇති අතර එම අවශ්‍යතා ඉටුකිරීමට පාරිසරික සාධක විසමකරණයට ලක්වීම උභතෝකෝටික කාරණයක් වේ. එම උභතෝකෝටික කාරණය මානව අවශ්‍යතා සමග සහජාතීයකරණය වීම දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට පත්වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මේ නිසා ගැටුම මානව කුටුම්භයේ ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අවශ්‍යතා සඳහා ඍජු බලපෑමක් සිදුකර ඇති අතර එම කාරණා කුටුම්භ ඒකකය තුළ විවිධ ස්තර හා දෛනික ජනජීවිතය සඳහා බලපා ඇති ආකාරය අනාවරණය කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එමනිසා මෙම පර්යේෂණ ලිපිය මගින් ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක, කුටුම්භයේ කෘත්‍යයන්

විසංවිධානය වීම හා ඒ සඳහා දිගුකාලීන ගැටුම්නිරාකරණ ක්‍රියාවලිය ගැටුම් පාර්ශ්වයේ අවශ්‍යතාවයන්ට ගැළපෙන ලෙස සකස් කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

අධ්‍යයනයේ අරමුණ

කුටුම්භ දෛනික ජීවනරටාව සඳහා අලිමිනිස් ගැටුම පාදක වී ඇති ආකාරය හා නව සංස්කෘතික වෙනසියාවක් කුටුම්භය තුළ නිර්මාණය වීමට අලිමිනිස් ගැටුම තුලනාත්මකව හේතුවී ඇති ආකාරය පිළිබඳ හඳුනා ගැනීම අධ්‍යයනය තුළින් අපේක්ෂිත අරමුණ වේ. මේ සඳහා සමාජ, ආර්ථික හා සංස්කෘතික වශයෙන් එකිනෙකට වෙනස් කේන්ද්‍රීය හා පරිධිය ගම්මාන දෙකක් අධ්‍යයනය සඳහා යොදා ගෙන ඇත. කේන්ද්‍රීය ගම්මානය ලෙස හම්බෙගමුවත් පරිධිය ගම්මානය හම්බෙගමුව ජනපදයත් උපයෝගී කරගත් අතර හම්බෙගමුව සාම්ප්‍රදායික පරම්පරාවෙන් පවුල් ව්‍යුහය ගොඩනැගී ඇති නිසා කේන්ද්‍රීය ගම්මානය ලෙස භාවිත විය. හම්බෙගමුව ජනපදය තුළ වෙනත් ප්‍රදේශවලින් සංක්‍රමණය වූ ජනගහනය වාසයකරන අතර ඔවුන් නැවත පදිංචිකිරීමේ සංකල්පමය රාමුව තුළ පරිධිය ගම්මානය ලෙස පර්යේෂකයා විසින් භාවිත කරන ලදී.

අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණය සඳහා මිශ්‍ර ක්‍රමවේදය (Mixed Method) උපයෝගී කර ගත් අතර එම ක්‍රමවේදය භාවිතා කරමින් දත්ත එක්රැස් කිරීම සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක දත්ත විග්‍රහයක් තුළින් අධ්‍යයන ගැටලුව විශ්ලේෂණය කිරීමට වඩාත් යෝග්‍ය සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය වූ නිසා පර්යේෂකයාගේ අවධානය ඒ සඳහා යොමුවිය. වයස් ව්‍යුහය, පුමතිරිභාවය, අධ්‍යාපන මට්ටම හා රැකියාවන් අනුව අලිමිනිස් ගැටුමේ වින්දිතභාවය අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ විසරණය වී ඇති ආකාරය පිළිබඳව අනාවරණය කරගැනීමට සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය වඩාත් යෝග්‍ය විය. මේනිසා විචල්‍යයන් අතර සංඛ්‍යාන දත්ත හා ගුණාත්මක දත්ත අන්තර්සම්බන්ධතා හා අන්තර්පරායත්තතාවයන් දක්වන ආකාරය අනාවරණය කර ගැනීමට හැකියාව ලැබුණි. විශේෂයෙන්ම ප්‍රමාණාත්මක දත්ත මගින් සාධනීය ලෙස විශ්ලේෂණය කිරීමට නොහැකි වූ දත්තයන් වඩාත් ප්‍රායෝගිකව හා වින්දිතයන්ගේ ගැටලු හා ආකල්පයන් වඩාත් යෝග්‍ය පරිදි ඉදිරිපත් කිරීමට ගුණාත්මක දත්ත පාදක විය. උදාහරණයක් ලෙස කුටුම්භය තුළ ආදායම අහිමිවීමේ සීග්‍රතාවය සංඛ්‍යාන දත්ත මගින් ඉදිරිපත් කිරීමට හැකියාව ලැබුණත් ආදායම් අහිමිවීම කුටුම්භයේ කවර අංශය සඳහා බලපා තිබේද යන්න අනාවරණය කර ගැනීමට ගුණාත්මක දත්ත යටතේ අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගත් ක්‍රමයන් ඉවහල් විය. මේ නිසා සංඛ්‍යානමය වශයෙන් ලැබුණ දත්තයන් පුරෝකථනමය විසරණයක සිට ගැඹුරු විශ්ලේෂණයන්ට අධ්‍යයනය විපරිවර්තනයට පත් කිරීමට හැකියාව ලැබුණි.

අලිමිනිස් ගැටුම අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ පොදු ගැටලුවක් වුවත් එම ගැටලුව ප්‍රජාවේ පුද්ගලයන්ට විවිධතා ඇති කරන ලදී. මේනිසා ප්‍රජාවේ එක් එක් පුද්ගලයන්ට එහි බලපෑම වඩාත් නිශේධනීය ලෙස බලපා ඇති ආකාරය අනාවරණය කර ගැනීමට ප්‍රත්‍යයක අධ්‍යයන ක්‍රමය වඩාත් යෝග්‍ය විය. කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් වයස් ව්‍යුහයන්, රැකියාවන්ගේ ස්වභාවය, අලිමිනිස් ගැටුම සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග හා ඒවා අසාර්ථක වීමට හේතු පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම නිසා අධ්‍යයන ගැටලුව තුළින් සමස්ත ප්‍රජාවට එහි බලපෑම වඩාත් ගැඹුරින් අනාවරණය කරගැනීමට හැකියාව ලැබුණි. සංඛ්‍යාන දත්ත මගින් අනාවරණය කළ නොහැකි තොරතුරු ගුණාත්මක දත්ත මගින් ද ගුණාත්මක දත්ත මගින් අනාවරණය කළ නොහැකි තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මක දත්ත මගින් ද මෙම ක්‍රම ද්විත්වයම මිශ්‍ර කරමින් අධ්‍යයන දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීමට හැකිවීම අධ්‍යයනයට සාධනීය කාරණයක් විය. අධ්‍යයනය තුළ දේපොළ හා ජීවිත හානි, පුමතිරිභාවය හා ණය ලබාගැනීම සඳහා හේතු ආදී මූලික තොරතුරු තනි විචල්‍යයන් ලෙස විසරණය වී ඇති ආකාරය අනාවරණය කරගත හැකිවිය. ප්‍රශ්නමාලාව තුළින් ලබාගත් දත්තයන් මත පදනම්ව මෙම විසරණය සනාථ විය. කුටුම්භයේ වයස් ව්‍යුහය ස්වායත්ව විචල්‍ය ලෙස භාවිත කරමින් කුටුම්භ සාමාජිකයන් සංඛ්‍යාව, රැකියාවේ ස්වභාවය සමස්ත ගැටුම තුළ අනාවරණ දත්ත මගින් හෙළිකරගත හැකිවිය. මේනිසා ස්වායත්ව විචල්‍යයේ බලපෑම

පරායත්ත විචල්‍යය විසරණය වීම සඳහා කවර හේතු සාධක බලපෑමක් සිදුකරන්නේ ද යන්න අනාවරණය කරගත ගැනීමට අවකාශ ලැබුණි. සමස්ත ස්තර අතර ගැටුමේ සමාජ ආර්ථික සංස්කෘතික බලපෑම විසරණය වී ඇති ආකාරය අනාවරණය විය.

ප්‍රාථමික දත්තවලට අමතරව ද්විතීයික දත්ත මෙම පර්යේෂණ හා ගැටලුව විශ්ලේෂණය කිරීමේදී අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ අනුව උක්ත පර්යේෂණයට අදාළව ලියවී ඇති පර්යේෂණ වාර්තා, පොත්, පත්, පුවත්පත්, වාර සඟරා, අන්තර්ජාලය, ශ්‍රී ලංකාවේ බහුපාර්ශ්වික පාරිසරික ගිවිසුම් පිළිබඳ අත්පොත හා වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවේ මේ සම්බන්ධව ලියවී ඇති ශාස්ත්‍රීය මූලාශ්‍රය පරිශීලනය කරන ලදී.

අධ්‍යයන නියැදිය

අධ්‍යයන නියැදිය ලෙස සසම්භාවී නියැදිය යටතේ ස්තෘත (Stratified Sampling) නියැදිය තෝරා ගන්නා ලදී. නියැදිය තුළදී සහජාතීය ආරක්ෂා කර ගැනීම හා විචල්‍යයන්ගේ හැසිරීමේ ස්වභාවයේ පවතින ගතික බව සඳහා වයස් ව්‍යුහය, කුටුම්භ දරිද්‍රතාවය, සේවා නියුක්තියේ ස්වභාවය හා පුමිතිරිභාවය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම සිදු විය. ස්තෘත නියැදියේ දී ස්තරීකරණය සඳහා විචල්‍ය තෝරා ගැනීමේ දී අධ්‍යයනයට අදාළ හා පර්යේෂණයේ දී නියෝජනයක් හිමිවිය යුතු විචල්‍යයන් තෝරා ගැනීම වැදගත් වේ (ද සිල්වා, 2001). එසේම එම තෝරා ගන්නා ලද විචල්‍ය මගින් අධ්‍යයනයට අදාළ සෙසු විචල්‍ය කොතෙක් දුරට නියෝජනය වන්නේ දැයි විමසා බැලිය යුතු වේ. මෙම කාරණය මත පදනම්ව අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ග්‍රාමීය අංශය නියෝජනය කරන නිසා එම ප්‍රජා කණ්ඩායම් භූගෝලීය වශයෙන් පදිංචි වී ඇති ආකාරය, නිවාස රටාවේ හා රැකියාවේ ස්වභාවය යන ස්තරීකරණ සාධකය සැලකිල්ලට ගත් අතර එම සංකේන්ද්‍රණය වීම තුළින් ග්‍රාමීය ඒකකය තුළ පන්ති පදනම් ව්‍යාප්තික රටාව පිළිබඳව ද නියැදිය තුළ අන්තර්ගත කරන ලදී. මෙහිදී ස්තර ජනගහන නියැදියට අදාළව ග්‍රාමනිලධාරී කොට්ඨාස ද්විත්වය තුළින් ම සමානුපාතික ස්තර නියැදියට යටත්ව නියැදිය තෝරා ගැනීම සිදුවිය. තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද තෝරා ගත් අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයන්හි ග්‍රාමනිලධාරී වාර්තා පරිශීලනය කරමින් සසම්භාවී නියැදිය යටතේ ස්තෘත නියැදිය භාවිත කරමින් ග්‍රාමනිලධාරී කොට්ඨාස දෙක සඳහා 5%ක නියැදියක් අධ්‍යයනය තෝරා ගන්නා ලදී. එය පහත පරිදි වගු සටහනක් ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කළ හැකිය.

වගු අංක 01- හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපද ගම්මාන දෙකට අදාළ අධ්‍යයන නියැදිය

ග්‍රාමනිලධාරී කොට්ඨාසය	මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව	නියැදිය
හම්බෙගමුව	560	28
හම්බෙගමුව ජනපද	440	22
මුළු එකතුව	**1000**	**50**

ග්‍රාමනිලධාරී වාර්තාව, 2020/2021

දත්ත විශ්ලේෂණය

ප්‍රශ්නමාලාව තුළින් ලැබුණු දත්ත සංඛ්‍යාන විද්‍යාව උපයෝගී කරගනිමින් වගු, ප්‍රස්ථාර හා සටහන් මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. සංඛ්‍යාන දත්ත මගින් සනාථ කරගත් තොරතුරු ගුණාත්මක දත්ත මගින් විශ්ලේෂණය කිරීමට අවශ්‍ය වූ නිසා දත්ත විචලනය වීම හා තොරතුරුවල වලංගුභාවය තහවුරු කිරීමට දත්ත අතර සැසඳීමක් සිදුකළේය. ඒ තුළින් අධ්‍යයනයේ අනාවරිත දත්ත වාස්තවික පදනමක් ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව ගුණාත්මක දත්ත තේමා විශ්ලේෂණය මගින් බහුවිධ ප්‍රශ්න අතර අන්‍යෝන්‍ය සහ සම්බන්ධතාවය අනාවරණය කරන ලදී. එමෙන්ම සංසිද්ධීන් දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයක් අතර දැඩි සහසම්බන්ධතාවයක් පවතින්නේ නම් ඒ අතුරින් එක් සංසිද්ධියක් අනෙකුත් ඒවා ඇතිකරලීමට හේතුකාරක වන බව පිළිගනු ලැබිණි. තවද සංසිද්ධීන් ගණනාවක් එකට පවත්නා සේ පෙනීගිය ද එකිනෙක අතර සම්බන්ධතාවයක් නැතිබව ද පෙනීගිය අවස්ථා පවතී. එක් සංසිද්ධියක් අනෙක් සංසිද්ධිය නිර්මාණය කිරීමේ හේතුව නොවන බව ඇතැම් අවස්ථාවන්හි දී ප්‍රත්‍යක්ෂ විය. එවැනි අවස්ථාවන්හි දී තුන්වන සාධකයක් අදාළ සංසිද්ධීන් දෙක ම බිහිකරලීමේ හේතුකාරකය වී ඇති බව පෙනී ගිය අවස්ථා ද පවතී.

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය-මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපදය

මෙම පර්යේෂණය සඳහා ප්‍රාථමික දත්ත රැස්කිරීමට යොදා ගනු ලැබූ අධ්‍යයන ප්‍රදේශය මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස අයත් ගම්මාන දෙකකි. එනම් 149 හම්බෙගමුව හා 149-1 හම්බෙගමුව ජනපදයයි. වර්ගකිලෝමීටර් 666.5 පමණ විශාල වූ තැනිතලා භූමියකින් යුක්ත තණමල්විල ප්‍රාදේශීය කොට්ඨාසය මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මෙම ප්‍රදේශය අතීතයේ දී කොරන්ගල බිම්තැන්න කෝරලය හා සින්තරම් පළාත් කෝරලය නමින් බලප්‍රදේශ දෙකකට වෙනව තිබූ බව සඳහන් වේ. ප්‍රදේශයේ තැනිතලා ස්වභාවය නිසා බිම්තැන්න යන නාමය ලැබී ඇති බව ජනශ්‍රැති මගින් අනාවරණය වේ. තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නැගෙනහිරින් හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයට මායිම්වන අතර දකුණින් සෙවනගල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට මායිම්ව ඇත. එමෙන්ම උතුරින් වැල්ලවාය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට ද බටහිරින් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයට ද ඊසානදිගින් බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයට ද මායිම්ව පිහිටා තිබේ (සම්පත් පැතිකඩ, 2020). තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් ග්‍රාමනිලධාරී වසම් 14ක් වන අතර භූගෝලීය, සමාජීය හා ආර්ථික වශයෙන් ගතිකත්වයන් නිර්මාණය වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. එමනිසා එම සාධක අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ සුවිශේෂීත්වයට මෙන්ම අදාළ පර්යේෂණ ගැටලුව වඩාත් සාධාරණීකරණයට ලක් කිරීමට හේතු විය.

හම්බෙගමුව

තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් හම්බෙගමුව ග්‍රාමනිලධාරී වසම අනෙකුත් ග්‍රාමනිලධාරී වසම් සමග සන්නසන්දනය කිරීමේ දී විශාලත්වයෙන් ඉහළම ග්‍රාමනිලධාරී වසම වේ. වර්ගකිලෝමීටර් 107.52 වන අතර මුළු ජනගහනය 3162ක්වේ (සම්පත් පැතිකඩ, 2020). ආගම් විවිධත්වය අනුව බහුවිධ ස්වරූපයක් හම්බෙගමුව ග්‍රාමනිලධාරී වසම තුළ හඳුනාගත හැකිවන අතර ජාතින් අනුව සමස්ත සියලු ජනගහනය සිංහල ජාතිය වේ. පර්යේෂකයා විසින් මෙම සමාජ ගතිකත්වය පිළිබඳව මූලික අවධානය යොමු කරනු ලැබුවත් ප්‍රතිචාරකයන් ගම සම්බන්ධයෙන් අනාවරණය කරන ලද ජනශ්‍රැති කෙරෙහිද අවධානය යොමු කරන ලදී. එම නිසා අධ්‍යනය සඳහා සහවේදන ක්‍රමය උපයෝගී කර ගැනීමට පර්යේෂකයන් සෑම විටම උත්සාහ දරන ලදී. ඒ අනුව ප්‍රජාවන් පාරම්පරික කෘෂිකර්මාන්තය මත ජීවනෝපාය සකස් කර ගැනීමත් හේන් ගොවිතැන මූලික ජීවනෝපාය බවට පත්වීමත් අභිචාර විධි ගම්මානයේ වගාවන් සඳහා වර්තමානයේ භාවිත වීමත් අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ජනශ්‍රැතිය තුළ පවතින සුවිශේෂීතාවය වේ. එමනිසා වනසතුන් වඩාත් ආකර්ශනයක් පවතින හේන්වගාවන් නිසා ගැටුම් වඩාත් සුලභ වී ඇති බව අනාවරණය විය. පර්යේෂකයා හම්බෙගමුව ගම්මානය තුළ

අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා මෙම සුවිශේෂී ක්‍රමදෙක මිශ්‍රව සහජාතික සම්බන්ධතාවයක් මත අධ්‍යයනය සිදු කිරීම සුවිශේෂී වේ.

හම්බෙගමුව ජනපදය

වර්ගකිලෝමීටර් 37ක් පමණ වන හම්බෙගමුව ජනපදය 2562 ජනගහනයකින් සමන්විත වේ (සම්පත් පැතිකඩ, 2020). මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය ප්‍රජාවගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය වන අතර හම්බෙගමුව වැව, දෙමෝදර වැව, මහකරමැටිය වැව ආශ්‍රිතව ධීවර කර්මාන්තය කේන්ද්‍රගතව පවතී. ධීවර කර්මාන්තය නගා සිටුවීම සඳහා ධීවර සමුපකාර සමිති ක්‍රියාත්මක වුවත් ඒවායේ පවතින අකාර්යක්‍ෂමතාවය මත ධීවර ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා හා ගැටලු සඳහා ඍජු සම්බන්ධීකරණයක් නොවන බව ප්‍රතිචාරක මතය විය. දේශපාලනීකරණය හා ධීවර පන්ති ක්‍රමයක් ගම්මානය තුළ ස්තරායනගතවීමත් ප්‍රතිලාභ එම පන්ති අතර දෝලනය වීමත් නිසා ධීවර ගැටලු විසඳීම ද පන්ති සාධකය මත පදනම් වී ඇති බව අනාවරණය විය. ප්‍රධාන වැව් කේන්ද්‍රකරගනිමින් නිවාස රටාව බිහිවීමත් එමනිවාස රටාව ඉදිවීමේ පවතින අවිධිමත්භාවය අලිමිනිස් ගැටුම තුළ පාදක කාරණා වී ඇති බව අනාවරණය විය. මේනිසා සහවේදන ක්‍රමය සෑම විටම පර්යේෂකයා විසින් අනුගමනය කිරීමට පෙළඹීමත් හම්බෙගමුව ජනපදය හම්බෙගමුව ග්‍රාමනිලධාරී වසම තුළ උපග්‍රාමනිලධාරී වසමක් බවට පත්වීමත් මත අධ්‍යයනය සඳහා පූර්ව පසුබිම නිර්මාණය කරන ලදී. ඒ අනුව හම්බෙගමුව ග්‍රාමනිලධාරී වසම කේන්ද්‍රීය ගම ලෙසත් හම්බෙගමුව ජනපදය පෝෂක පරිධිය ග්‍රාමය ලෙසත් පර්යේෂකයාගේ අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කිරීමට හේතු සාධකයෝ විය.

අධ්‍යයනය සඳහා හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපදය තෝරා ගැනීමට හේතුව

අධ්‍යයනය සඳහා අදාළ ග්‍රාමනිලධාරී වසම් දෙක තෝරා ගැනීමට බලපාන ලද හේතු සාධක කිහිපයකි.

1. තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් ග්‍රාමනිලධාරී වසම් අතුරින් අලිමිනිස් ගැටුමේ තීව්‍රතාවය බහුලව හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපදය අනාවරණය විය(ද්විතීයික දත්ත පරිශීලනයෙන්). මෙම තීව්‍රතාවය ජීවිත, දේපොළ හා වගාහානි දක්වා පරාසයක පැතිරුණි. මේ නිසා අනෙකුත් ග්‍රාමනිලධාරී වසම් හා සන්සන්දනාත්මක කරුණු පිළිබඳ විග්‍රහ කිරීමේ දී ගැටුම් වඩාත් පරාසගතව මෙම ග්‍රාමනිලධාරී වසම් තුළ අනාවරණය විය.
2. ජීවනෝපායන්ගේ පැවති සුවිශේෂීතාවය, දරිද්‍රතාවයෙන් අධික ප්‍රජාවක් අධ්‍යයන ප්‍රදේශයන් ද්විත්වය තුළ වාසය කිරීමත් ඉඩම් භුක්ති රටාවේ අවිධිමත්භාවය ප්‍රධාන සාධකයක් විය. මේ නිසා ගැටුමේ න්‍යෂ්ටික පදනම හා උපපරිධිය පද්ධති අතර චල්‍යතාව අනෙකුත් ගම්මාන හා සාපේක්‍ෂව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී සුවිශේෂී සාධක විය. මේ තත්ත්වය සමස්ත අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ අඩුවැඩි වශයෙන් අනාවරණය කරගත හැකිවීම සුවිශේෂී කරුණක් විය.
3. හම්බෙගමුව ජනපදය හම්බෙගමුව ග්‍රාමය තුළින් නිෂ්පන්න ග්‍රාමයක් වීම, එම නිෂ්පන්න සාධක නිසා සංක්‍රාමික ග්‍රාමයක්වීම අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ සුවිශේෂීත්වයක් වේ.

ඉහත දැක්වූ පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ ඌව පළාතේ මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ හම්බෙගමුව හා හම්බෙගමුව ජනපදය යන ගම් දෙක මෙම පර්යේෂණයේ අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ලෙස තෝරා ගනු ලැබුණි.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

අලි මිනිස් ගැටුම පිළිබඳ නූතන ලෝකය තුළ අධ්‍යයන බහුල වශයෙන් සිදු කර ඇති බව සාහිත්‍ය විමර්ශනයන් විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් අනාවරණය කර ගත හැකිය. එම අධ්‍යයන පාරිසරික විද්‍යාව, දේශපාලන දෘෂ්ටීන් හා අර්ථ ශාස්ත්‍රය හා ශුද්ධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන තුළින් විග්‍රහ කර තිබේ. ශාස්ත්‍රීය ලිපි ලේඛන, පූර්ව අධ්‍යයන, පර්යේෂණ ලිපි හා ප්‍රකාශන බහුවිධ සාකල්‍යතාවයකින් මෙම අධ්‍යයන සිදුකර ඇතත් එම අධ්‍යයන්හි ශාස්ත්‍රීය

පර්යාවන්ගේ දිශාගත වීමක් දැකිය හැකිය. එම නිසා ශාස්ත්‍රීය සාර සංයුක්ත ගවේෂණයන්ට අවශ්‍ය පසුබිම් සාධක නිර්මාණය කිරීමට මේ තුළින් හැකියාව ලැබේ. එම නිසා පර්යේෂණ සාහිත්‍ය වඩාත් ප්‍රසස්ත මට්ටමට පත් කිරීමටත් ගැටුම්වාදී ව්‍යුහීය ආකෘතිය අර්ථකථනීය විශ්ලේෂණයක් තුළින් අනාවරණය කරගැනීමටත් ඒ හා සමගාමී පර්යේෂණ සාහිත්‍යක් බිහිවීමට අවශ්‍ය පසුබිම් සාධක මෙමගින් ගොඩනැගේ.

බණ්ඩාර (Bandara, 2005) සිය පර්යේෂණ පත්‍රිකාවෙන් ගැටුම තුළ ආවස්ථික පිරිවැය සමස්ත කුටුම්භයේ සමාජ, ආර්ථික අන්තර්ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා සෘජු ලෙස බලපා ඇති බව අනාවරණය කරයි. කුටුම්භය තුළ ආරක්ෂණ කෘත්‍ය බිඳවැටීම සමස්ත කුටුම්භ ඒකකයේ මනෝ සමාජීය ගැටලු නිර්මාණය වීමට හේතු වී ඇත. මෙම කෘත්‍යයන් බිඳ වැටීම කුටුම්භය තුළ සමස්ත ආර්ථික හා සමාජ පද්ධතිය අකාර්යක්ෂම කිරීමට හේතු වී ඇති බව අධ්‍යයන දත්ත මගින් හෙළි වේ. සමස්ත ගැටුමේ ආවස්ථයික දත්ත පවුලේ සමාජ ආර්ථික හා දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය සඳහා සෘජුමව ප්‍රතිජානාත්මක බලපෑමක් සිදුකර ඇති බව අනාවරණය වේ. අඩු අධ්‍යාපනය, අඩු වයසින් ප්‍රජනන පවුල බිහිකර ගැනීම දරිද්‍රතාවයේ සාධකයෝ වෙති. මෙම කාරණා මානව ජනසමාජය විහීනතා උගුලකට (Deprivation Trap) මුහුණ දී ඇති බව පෙනේ. රංජිත්ගේ (2005) පර්යේෂණ පත්‍රිකාව කුටුම්භ සුබසාධනය වියුක්තවීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කර ඇති අතර ඒ තුළින් කුටුම්භය තුළ නිර්මාණය වී ඇති ප්‍රකට ගැටුම අනාවරණය කර ඇත. ගැටුමේ පාදක කාරණා, ගැටුම් විසරණය පිළිබඳ පර්යේෂකයාගේ අවධානය යොමු නොකිරීම ඌනනයක් වේ. නමුත් මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව තුළ කුටුම්භ සුබසාධනය වීම බිඳ වැටීම සඳහා ගැටුම පාදක වී ඇති ආකාරය අනාවරණය කිරීම පර්යේෂකයාගේ පර්යේෂණ සාහිත්‍ය සාරගර්භිතභාවය වර්ධනය කිරීමට හේතු වි ඇත.

Santiapllai සහ වෙනත් අය (2010) අනාවරණය කරන පරිදි ස්වභාවික ව්‍යසන කළමනාකරණය සමග ගැටුම අනුයාතවන බවත් පාරිසරික සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තීන්වල පවතින ඌනනයන් ප්‍රධාන වී ඇති බව අවධාරණය කරයි. මේ නිසා ගැටුම තුළ ජීවිත හා දේපොළ හානි ආර්ථික විශ්ලේෂණයක් තුළින් විග්‍රහ කර ඇත. කෘෂිකාර්මික වගාවන් සමග වාර්ෂික ආදායම ගණනය කොට එම ගණනය කිරීම සමග එහි ආවස්ථික පිරිවැය ගණනය කර එය ගැටුමේ සමස්ත පිරිවැය සමග සන්නසන්දනය කිරීමක් සිදුකර තිබීම විශේෂ කරුණක් වේ. සන්තියාපිල්ලේ හා වෙනත් අය ගැටුම තුළ මුල්‍යමය විශ්ලේෂණය කිරීමක් සිදුකළත් එහි සමාජ පිරිවැය හා පාරිසරික පිරිවැය පිළිබඳව අවධානය යොමු නොකිරීම අඩු ලුහුඬුවක් වේ. එමෙන්ම ගැටුම තුළ මතුපිට සාධක පිළිබඳව සලකා බැලීමක් සිදු කළත් ගැටුමේ අභ්‍යන්තර සාධක මුලුමනින්ම අවධානය යොමු නොකිරීම ගැටලුසහගත තත්ත්වයක් වේ. එහෙත් ගැටුම් පිළිබඳ විශ්ලේෂිත ආකෘතිකමය සංදර්භය න්‍යායයික පර්යායක් මගින් විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී පර්යේෂකයාට සාරගර්භිත ශාස්ත්‍රීය විශ්ලේෂණයකට අවශ්‍ය පසුබිම ගොඩනංවා ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

අලිමිනිස් ගැටුම තුළින් ඇතිවන අලාභය සෘජු, වක්‍ර හා අවස්ථානුකූල වශයෙන් ත්‍රිවිධාකාර වේ. සෘජු අලාභ වශයෙන් වගාවට වනහානි, දේපොළ හා ජීවිත හානි වගාව සඳහා යොදන මුලධනය ආදිය දැක්විය හැකිය. වක්‍ර වියදම් ලෙස ගණනය කරනු ලබන්නේ වගාව ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා යොදවන කාලය හා පවුලේ ආරක්ෂාව සඳහා සිදුකරන සිදුකරන ලද වියදම්ය. අවස්ථානුකූල වියදම් ලෙස ඉහත සඳහන් කරුණු හේතුවෙන් තමාට නොලැබීගිය ආදායම් ආදායම බව දක්වයි. සෘජු අලාභය ගණනය කරනු ලබන්නේ මුදල් ඒකක මගිනි. වගාහානිය ගණනය කරනු ලබන්නේ එවකට පවතින වෙළඳපොළ අගය හා යළි වගාව ස්ථාපනය කිරීම සඳහා යන වියදම අනුවය. මෙය ගොවියාගේ වාර්ෂික ආදායමෙන් අලාභ වු කොටස සහ අලිමිනිස් ගැටුම හේතුවෙන් සිදු වු වෙනත් අලාභයන්ගේ එකතුව වශයෙන් සැලකිය හැකිය. දේපොළ හානිය ද ගණනය කරනුයේ එවකට පවතින වෙළෙඳපොළ අගය අනුවය.

ප්‍රනාන්දු සහ තවත් අය (Fernando and others, 2011) ගැටුම පිළිබඳ අධ්‍යයනයට ලක් කරමින් අනාවරණය කරන කරුණ නම් සාම්ප්‍රදායික දේශීය ඥානය සමථකරණය සඳහා සෘජු වශයෙන් දායක කරගත යුතු බව දක්වයි. නූතන තාක්ෂණික ක්‍රම ශිල්ප ලාංකේය සමාජය තුළ ස්ථාපිත වුවත් එම තාක්ෂණික ශිල්පීය ක්‍රම

පාරිසරික ගැටුම් අවම කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොමැති බව අනාවරණය කරයි. දේශීය ඥානය හා නවීන තාක්‍ෂණික ක්‍රම සම්මිශ්‍රණව යොදා ගැනීම සිදුකළත් එහි සත්‍යතාවය හීනවී පවතින බව දක්වයි. මේ නිසා දේශීය වත්කම් සංචිත විදේශීය බහුජාතික සමාගම්වල ප්‍රාග්ධන සංචිත බවට නිර්මාණය වී ඇතිබව අධ්‍යයන දත්ත සනාථ කරයි.

ප්‍රනාන්දු සහ තවත් අයගේ (Fernando and others, 2011) අධ්‍යයනය තුළ ගැටුම් සඳහා සාම්ප්‍රදායික හා නූතන ක්‍රම අනුගමනය කළ යුතු බව අනාවරණය කළත් එම ක්‍රමයන් අනුගමනය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ නිශ්චිත හඳුනා ගැනීමක් නොමැත. එමෙන්ම මැදිහත්කරණ ක්‍රමය රාජ්‍ය අංශය මගින් ලබාදිය යුතුයැයි සඳහන් වුවත් එය ගැටුම් නිරාකරණය සඳහා යොදා ගත යුතු ආකරය පිළිබඳ අධ්‍යයනය තුළ අනාවරණය කර නොමැත. ගැටුමෙහි මතුපිට සාධක පිළිබඳ පර්යේෂණ පත්‍රිකාව තුළ සාකච්ඡා කිරීම ඌනතාවයක් වේ.

ගුණසේකර (2011) "මානුෂිය මෙහෙයුමකින් අලි මිනිස් ගැටුම විසඳමු" යැයි ශාස්ත්‍රීය ලිපියක් සම්පාදනය කරමින් අනාවරණය කර ඇත්තේ ස්වාභාවික පරිසරය හා මානව ක්‍රියාකාරකම්වල අසමබරතාවය අලි මිනිස් ගැටුම නිර්මාණය වීමට හේතු සාධක වී ඇති බවයි. විශේෂයෙන්ම වාණිජ වැවිලි බෝග වර්ග රෝපණය කිරීම නිසා ඉඩම් එළිපෙහෙළි කිරීමේදී වනඅලින්ගේ විශාල වශයෙන් නිජභූමි විනාශ වී ඇති අනාවරණය කරයි. ඉංග්‍රීසි පාලන සමයේ වැවිලි ආර්ථිකයක් ලංකාවේ ඇති කිරීමට උත්සාහ ගැනීමත් සමග අලින්ගේ නිජභූමි අත්කර ගැනීම නිසා විශාල වශයෙන් වනඅලින්ගේ වාසභූමි අහිමි විය.

ආර්ථික භෝග වගාව සමග පාරිසරික වශයෙන් සිදුවන බලපෑම මානව ක්‍රියාකාරකම් අන්තර්ාසම්බන්ධතා පැවැත්වීම ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක වශයෙන් හඳුනාගැනීමට පර්යේෂකයා පෙළඹී ඇති අතර සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් හා නව ලිබරල්වාදී ආකෘතිකමය සාධක ගැටුම් සමථනය විෂයයෙහි යොදා ගත හැකි ආකාරය පර්යේෂණය තුළින් අනාවරණය කර නොමැත. ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක සමථනය සඳහා යොදාගැනීමේ දී මානව හා සත්ව ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා සමග තුලනයක් නොවීම ගැටුම නිර්මාණය වීමේ සාධක වන බවත් එය අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කර නොමැති වීම ඌනනයක් වේ.

අලි මිනිස් ගැටුම් තත්ත්වයන්ට අදාළ වන අලි ඇතුන්ගේ චර්යාව හා පරිසරය යන මැයෙන් මොඩල් ආකෘතියක් පිළිබඳව හඳුන්වාදෙන ධර්මරත්න හා මාගෙදරගමගේ (Dharmaratne & Magedaragamage, 2014) අනාවරණය කරනුයේ අලි- මිනිස් ගැටුම් පිළිබඳව අවබෝධය කරගැනීමේ පහසුව අලි ඇතුන්ගේ චර්යාව හා පරිසරය එම ගැටුම්වලට බලපාන අන්දම ගවේෂණය කළ හැකි බවයි. අලි ඇතුන් විසින් සිදුකරන ලබන වගා හානි රටාවන් පැහැදිලි කිරීමේ පහසුව තකා අලින්ගේ වාසභූමි තෝරා ගැනීම, එම වාසභූමි අතර උන්ගේ බෙදීයාම, ආහාර රටාවන් සමාජ ව්‍යුහය ආදිය මෙම ආකෘතිය මගින් ඔවුන් අනාවරණය කර ඇත. වගාවන් හානි කරනු ලබන අලින්ගේ චර්යාවන් අවබෝධ කරගැනීම, අලි මිනිස් ගැටුම් පිළිබඳ විසඳුම් සඳහා උපකාරයක් වන බවත් එය ගැටුම් සමථකරණයට ඍජුව අදාළ කරගත හැකිබව මෙම පර්යේෂණ ලිපිය පරීක්ෂා කිරීමේ දී අනාවරණය වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ අලිමිනිස් ගැටුම මගින් සිදුවන්නේ පාරිසරික හානියක් පමණක් නොව එමගින් සමාජ, ආර්ථික හා ප්‍රාදේශීය දේශපාලනයට ද හානිදායක ප්‍රතිඵල ඇත බව මොහුගේ අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කරයි. අඩුආදායම්ලාභී සමාජයේ බොහොමයක් ප්‍රජාව නිසි අධ්‍යාපනයක් ලබාගැනීමට නොහැකිවනවා මෙන්ම ඔවුන් අඩුවයසින් විවාහ ජීවිතයට ද ඇතුළු වෙති. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විවාහක යුවල වනජීවීන්ගේ වාසභූමි තුළ වාසස්ථාන ඉදිකරගන්නා අතර ගොවිතැන් කටයුතු ද මීට යාබදව සිදු කරනු ලැබේ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වනජීවීන්ගේ වාසභූමි ආක්‍රමණය වීම ඔවුන් නවජනපද කරා ප්‍රවේශ වී තම වාසභූමි අත්පත් කරගැනීම නිසා තම වාසභූමි අත්පත් කරගැනීමේ අරගයක නිරතවන බවත් එමනිසා ගැටුම දික්ගැස්සුණු ගැටුමක් දක්වා ප්‍රවේශ වන බවත් අනාවරණය කරයි. එමෙන්ම ගොවිතැන එතරම් සුබදායී නොවන ජීවනෝපායක් බවත් ඊට හේතුලෙස අලිමිනිස් ගැටුම වර්ධනය වීමත් දුර්වල හා ප්‍රමිතියෙන් තොර කෘෂිබීජ, කෘමිනාශක අධික භාවිතය

නිසා පස නිසරුවීම හා එමගින් අස්වැන් අඩුවීම ආදී ගැටලු ප්‍රධාන වේ. ඒ අනුව කෘෂිකර්මාන්තය තුළින් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබගැනීමට නම් අලිමිනිස් ගැටුම අවම විය යුතු බව පර්යේෂණ පත්‍රිකාවෙන් තවදුරටත් අනාවරණය කරයි.

ගුණවර්ධන (2018) විසින් "ශ්‍රී ලංකාවේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ සිද්ධි අධ්‍යයනයක් ඇසුරින් අලිමිනිස් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය කිරීම" (An Analysis of Human – Elephant Conflict of Disaster. A Case Study in Anuradhapura District of Sri Lanka) පර්යේෂණ ලිපිය මගින් අනාවරණය කර ඇත්තේ වනආවරණ අවම වීම මානව ජනගහනය හා අලි ගහනය වර්ධනය වීම අලි මිනිස් ගැටුමට හේතු වී ඇති බවයි. විශේෂයෙන්ම ස්වාභාවික සම්පත් අධික වශයෙන් පරිභෝජනය කිරීම, නව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම හා වනසම්පත් ආරක්ෂා කර ගැනිම සඳහා නොපෙළඹීම යන කාරණා ගැටුමේ තීව්‍ර සාධක ලෙස හඳුනා ගත හැකි බවයි. මේනිසා තිරසාර උපාය මාර්ග හඳුනා නොගැනීමත් සම්පත් ප්‍රශස්ත මට්ටමෙන් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා මානව ප්‍රජාව කටයුතු නොකිරීමෙන් ගැටුම සමථයකට පත් කිරීමට වඩා දික්ගැස්සුණු ගැටුමක් දක්වා වර්ධනය වීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කරයි. එමෙන්ම අලින්ගේ නිජබිම් වගා සඳහා යොදා ගැනීමත් එම වගාවන් ප්‍රජාවට හිතකර භෝග වගා කිරීමක් මත සීඝ්‍ර වශයෙන් අලින් භෝග මෙන්ම මිනිස් ඝාතනය කිරීම සඳහා පෙළඹී ඇත. එමනිසා ගැටුම තාවකාලික සමථනය සදහා හක්කා පටස් තැබීම, අලි වැට ඉදි කිරිම, වස විෂ ලබාදීම ආදි කාර්යයන්හි මානවයා නිරතවී ඇති බව අධ්‍යයන මගින් හෙළි වේ.

සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණය, මානව ජනගහනය වර්ධනය වීම හා ශෂ්‍ය භෝග වගාවන් සඳහා ගොවි ප්‍රජාව අනුගත නොවීම ගැටුම තුළ ප්‍රකට කෘත්‍යයන් වී ඇත. ස්වභාවික පරිසරය, වනසතුන් හා මානව ක්‍රියාකාරකම් තුලනාත්මකව සිදුනොවීම, එම තුලනාත්මක නොවන කාරණා මානවයාගේ අභිප්‍රාය පරිදි දෛනික ක්‍රියාකාරකම් සමග බද්ධ කිරීම ගැටුමේ ප්‍රකට සාධකයෝ වෙති. ගැටුමේ සමථන ක්‍රමවේදය සාම්ප්‍රදායික සාධක සමග අනුයාත කිරීම, කෘෂිකර්මාන්තය හා බැදී ඇති සාම්ප්‍රදායක කන්නයන් සතුන්ගේ ආහාර අවශ්‍යතා සමග බද්ධ වී තිබීම ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක වේ. ගුණවර්ධනගේ අධ්‍යයනය තුළ හරිත සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් අභිමිවීම ගැටුම සඳහා හේතු වී ඇති බව සාකච්ඡා කළ ද එම සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් පාරිසරික සාධක හා මෙගා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සමග සම්බන්ධවන ආකාරය පිළිබඳව අනාවරණය කර නොමැත. සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණය මානවයාගේ සංකීර්ණ අවශ්‍යතා සහ භෞතික සංවර්ධන ප්‍රතිලාභ කෙරෙහි සෘජු අවධානයක් යොමු කළ ද සත්ව ප්‍රජාවගේ මූලික අවශ්‍යතා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණයත් සමග සාකච්ඡා නොකිරීම ඌනතාවයක් වේ.

ද සිල්වා (2010) විසින් අනාවරණය කරනුයේ ඓතිහාසික ජලාශ්‍රිත ශිෂ්ටාචාරය හා නූතන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති නව භෝග වගාවන් සත්ව ප්‍රජාව හා මිනිසා අතර ගැටුම් නිර්මාණය වීම සඳහා මූලික පදනම වූ බවයි. ඓතිහාසික ජලාශ්‍රිත ශිෂ්ටාචාර සමයේදී වියළි කලාපයේ බොහෝ ඉඩම් ප්‍රමාණයක් කෘෂි කාර්මික කටයුතු සඳහා සංවර්ධනය වූ නිසා ස්වාභාවික පරිසර පද්ධතිය කෘෂි පරිසර පද්ධතියක් බවට පරිවර්තනය විය. පහත් තැනිතලා බිම් හා මිටියාවත්වල පිහිටි කෙත් බිම් ද පිටාර තැනිද කුඹුරු ඉඩම් බවට පත්වීමත් වඩාත් උස්බිම් ගෙවතු හා ගම්මාන බවට පත් වීම සත්ව නිජබිම් මානවයා අත්පත් කර ගැනීම ගැටුම නිර්මාණය වීමේ පූර්වෝක්ති සාධක වේ. අධ්‍යයන දත්ත හෙලිකරන පරිදි වියළි කලාපය, තෙත් කලාපයට වඩා ඉතා වැඩි ජනගහනයකින් යුක්ත වු අතර එහි ජනවාස ඉතා පහළ ලෙස පිහිටා තිබුනි. එබැවින් සත්ව ප්‍රජාවට වියළි කලාපයේ එතරම් ඉඩ ප්‍රමාණයක් තිබෙන්නට ඇතැයි සිතිය නොහැකි බව අනාවරණය කරයි. එමෙන්ම මෙම වල්අලින් තැනින් තැන කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් ජීවත් වී ඇත. කෙසේ වුවත් අන්තර්මාධ්‍ය කැලෑඹමේ වැඩි ප්‍රමාණයක හා මුළු තෙත් කලාපයේම ජනගහනය ඉතා අල්ප වශයෙන් ජීවත් විය. මේ නිසා අලි ගහනය වැඩි වශයෙන් මෙම කලාප දෙකෙහි පිහිටි අන්තර්මධ්‍යය කලාපය තුළ ජීවත් වන්නට ඇති බව අධ්‍යයනය මගින් අනාවරණය කරයි. ජලාශ්‍රිත ශිෂ්ටාචාර බිඳ වැටීමත් සමග මිනිසුන් තෙත් කලාපයට සංක්‍රමණය වීමත් වියළි කලාපය ආශ්‍රිතව ද්විතීයික වනාන්තර වර්ධනය විම අලින්ගේ වාසභූමි අහිමි කිරීමට හේතු වී ඇත.

බණ්ඩාර (Bandara, 2002) පර්යේෂණ පත්‍රිකාව මගින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති කාරණා ද වැදගත් වේ. එනම් ගෝලීය ආර්ථිකයකට මුහුණ දීම සඳහා මිනිසා නිරන්තරයෙන්ම වෙනස්වන ආර්ථිකය සමග තරගකාරිත්වයකට මුහුණ දෙන අතර එම ආර්ථිකයට මුහුණ දීමෙන් පුද්ගලික සාධකයන්ට මූලිකත්වය දීම විනා පරිසරයට හා වනසතුන්ට වන හානිය ගැන පිළිබඳව අවධානය යොමු නොකරන බව අනාවරණය කරයි.

අලිමිනිස් ගැටුම විසඳීම සඳහා රජය මගින් නොයෙක් ක්‍රමවේදයන් යෝජනා කළත් දේශපාලණීකරණය තුළින් එම ගැටලුව විසඳීමට පවතින ඉඩ ප්‍රස්තා ඉතා අවම බව මොහුගේ තර්කය වේ. එමනිසා ගොවිතැන මගින් වනාන්තර විනාශ වීමත් එමනිසා වන සංරක්ෂණය නිසිපරිදි ක්‍රියාත්මක නොවීමත් තුළින් පාරිසරික තර්ජන වර්ධනයවන අතර ඒ හේතුවෙන් අලිමිනිස් ගැටුම උග්‍ර වී ඇතිබව අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කරයි. එමෙන්ම අලිමිනිස් ගැටුම සඳහා විසඳුම් සෙවීමට මෙම ප්‍රජාව වැය කරනු ලබන්නේ ද ඔවුන් විසින් තම පවුල වෙනුවෙන් වැය කළ යුතු මූල්‍ය වත්කම් බව පැහැදිලි කරයි.

තිරසාර පාරිසරික සංවර්ධනය හා මානව කේන්ද්‍රීයකරණය ගැටුම තුළ තුලනාත්මක සම්බන්ධතාවයක් පවතින බවත් අනාවරණය කරයි. සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති තුළ තිරසාරත්වය පිළිබඳ සංකල්පයෙන් බැහැරව සංකීර්ණ මානව අවශ්‍යතා පරිසර ප්‍රතිලාභ සමග තුලනය කිරීමත් සම්පත් අවභාවිතයත් නිසා ගැටුම දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට පත්ව ඇත. ස්වභාවික සම්පත් අධි පරිභෝජනය, කෘෂි කාර්මික පරිසර පද්ධතියක් බිහිවීම, සත්ව ප්‍රජාව අතික්‍රමණය කරමින් මෙගා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ග්‍රාමීය තලය තුළ ක්‍රියාත්මක වීම හා නිජ බිම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා අවභාවිතය නිසා සම්පත් අත්පත් කරගැනීමට නොහැකිවීම ගැටුමේ ප්‍රකට හා නිලීන සාධක මින් අනාවරණය කරයි. ජලාශ්‍රිත ශිෂ්ටාචාර බිඳ වැටීමත් සමග මිනිසුන් තෙත් කලාපයට සංක්‍රමණය වීමත් වියළි කලාපය ආශ්‍රිතව ද්විතියික වනාන්තර වර්ධනය විම අලීන්ගේ වාසභූමි අහිමි කිරීමට හේතු වී ඇත. මේ නිසා තිරසර ක්‍රමෝපායයන් සමථන ක්‍රියාවලියක් මගින් ඉටුකිරීමට වඩා තාවකාලික විසඳුම් ක්‍රියාවලියක් සඳහා අවධානය යොමු වී ඇති බව අනාවරණය කරයි (ගුණවර්ධන, 2018, ද සිල්වා, 2010, Santiapillai, 1996). ගුණවර්ධන, ද සිල්වා හා Santiapillaiගේ අධ්‍යයනය තුළ හරිත සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් අහිමිවීම ගැටුම සඳහා හේතු වී ඇති බව සාකච්ඡා කළ ද එම සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් පාරිසරික සාධක හා මෙගා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සමග සම්බන්ධවන ආකාරය පිළිබඳව අනාවරණය කර නොමැත. සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණය මානවයාගේ සංකීර්ණ අවශ්‍යතා සහ භෞතික සංවර්ධන ප්‍රතිලාභ කෙරෙහි ඍජු අවධානයක් යොමු කළ ද සත්ව ප්‍රජාවගේ මූලික අවශ්‍යතා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණයත් සමග සාකච්ඡා නොකිරීම ඌනතාවයක් වේ.

සාහිත්‍ය විමර්ශනයට අදාළ පර්යේෂණ සාහිත්‍ය පරීක්ෂා කිරීමේ දී අනාවරණය වන්නේ නූතන ගෝලීයකරණය, සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිකරණය හා නවීන කෘෂිකාර්මික ක්‍රමෝපායන් අනුගමනය කිරීම ගැටුමේ පාදක සාධක වී ඇති බවයි. නමුත් ගෝලීයකරණ ක්‍රියාවලිය සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් හා පාරිසරික විසංතුලනය සත්ව ප්‍රජාවගේ හා මානව කුටුම්භය ප්‍රජාවගේ ජනජීවිතය සඳහා බලපා ඇති ආකාරය මෙම පර්යේෂණ තේමාව පර්යේෂකයාගේ පර්යේෂණයේ වැදගත්කම හා අවශ්‍යතාවය ස්ඵුට කරයි.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

ගැටුමක් ප්‍රචණ්ඩත්වය මත පදනම් වූ සට්ටනයක් ලෙස කරුණාදාස (2003) ගැටුම් නිරාකරණයට හැඳින්වීමක් නමැති කෘතිය තුළ විග්‍රහ කර තිබේ. එවැනි ගැටුමක් දෙපාර්ශ්වයක් අතර හෝ කණ්ඩායම් කිහිපයක් අතර සිදුවිය හැකිබවත් එය ක්ෂුද්‍ර ගැටුමක සිට සාර්ව ගැටුමක් දක්වා දිශාගතවීම සඳහා ගැටුමේ අභිලාෂ ප්‍රමුඛවන බව අර්ථකථනය කර ඇත. පර්යේෂකයා විසින් අලිමිනිස් ගැටුම මෙම අර්ථකථනීය විශ්ලේෂණ ප්‍රමුඛ කරගනිමින් අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ගැටුමේ ස්වරූපය පදනම් සාධකය ලෙස යොදාගනිමින් තේමා පහක් යටතේ විග්‍රහයට ලක් කිරීම සිදුවේ.

1. පුමිතිරිභාවය, වයස් ව්‍යුහය හා ජීවිත අවධානම

2. ජීවිකා වෘත්තිය, කුටුම්භ දරිද්‍රතාවය හා සංස්කෘතික ප්‍රතිමාන දෙමුහුන්කරණය වීම

3. අධ්‍යාපන කෘත්‍යයන්ගේ බිඳවැටීම හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර ඌනපූරක සම්බන්ධතාවය

4. කායික අවශ්‍යතා බිඳවැටීම හා කුටුම්භය විසංවිධානය

5. අවධානම්සහගත ගෘහ කුටුම්භ හා අනුවර්තනීය ජීවන රටාව

පුමිතිරිභාවය හා ජීවිත අවධානම අතර පවතින සම්බන්ධතාවය

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ අලිමිනිස් ගැටුම හා වින්දිත ප්‍රජාවේ පුමතිරිභාවය අතර සංයුක්ත සම්බන්ධතාවයක් හඳුනා ගත හැකිය. එම සංයුක්ත ව්‍යවහාරික සම්බන්ධතාවය පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.

වගු සටහන් අංක 01- පුමිතිරිභාවය හා වයස් කාණ්ඩය අලිමිනිස් ගැටුමේ ස්වභාවය

	මරණයට පත්වූ ප්‍රජාව		පූර්ණ ආබාධිත		අර්ධාබාධිත	
වයස් ව්‍යුහය	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ
18-35	03	12	12	18	01	17
36-45	06	14	08	15	05	14
46-55	04	17	06	19	12	11
55>	03	16	07	06	03	14

මූලාශ්‍රය:- ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය 2020/2021

අධ්‍යයන දත්ත (වගු සටහන් අංක 01) අනාවරණය කරන පරිදි පුමිතිරිභාවය, වයස් ව්‍යුහය හා ගැටුම අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් දැකගත හැකිවිය. විශේෂයෙන්ම මෙම සම්බන්ධතාවය ගැටුමත් සමග ජීවිත හානි අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ සිදුවී ඇති ආකාරය තුළින් අනාවරණය කරගත හැකිය. ජීවිත හානි පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේ දී පුරුෂයන් ගැටුම තුළින් බහුලව වින්දිතභාවයට පත්වී ඇත. කෘෂිකාර්මික, ධීවර හා ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයන්හි සේවාමුරය වඩාත් දීර්ඝවීමත් ආදායම් උත්පාදක කාර්යේදී පුරුෂයා කේන්ද්‍රකරගත් රැකියා අවස්ථා බිහිවී තිබීමත් නිසා වින්දිත පුරුෂයන්ගේ ජීවිත අවධානම වර්ධනය වී ඇති බව අනාවරණය විය. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ උපප්‍රවර්ග කේතනයන් මගින් සනාථවන කාරණය නම් වයස අවුරුදු 46 -55 ත් පුරුෂ වයස් කාණ්ඩය ගැටුමේ කේන්ද්‍රීය වින්දිතයන් වී ඇති බවයි. මෙම කාණ්ඩය තරුණ වැඩිහිටි කාණ්ඩය නියෝජනය කරන ප්‍රජා කණ්ඩායම වේ. විශේෂයෙන්ම පුරුෂ වයස් ව්‍යුහය තුළ ද මරණයට පත්වූ පුරුෂ කාණ්ඩය මෙම වියැති රේඛාවේ නියෝජනය වීමත් අනෙකුත් වයස් කාණ්ඩ හා සැසඳීමේ දී ගෘහ කුටුම්භයේ කාන්තා මූලික පවුල් බිහිවීම සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් ගෙන ඇත. පූර්ණ ආබාධිතභාවයට පත් වූ වින්දිත පුරුෂ ප්‍රජාවද ස්ත්‍රී ප්‍රජාව හා සැසඳීමේ දී ඉහළ අගයක් වී ඇතිබව අනාවරණය කළ හැකිය. මේ නිසා ගෘහ කුටුම්භය තුළ “ආදායම් උත්පාදකයා” ආබාධිතභාවයට පත්වීම කුටුම්භ සුබසාධනය තුළින් අවධානම් සහගත කණ්ඩායමක් බවට පත්වීමට හේතු වී තිබේ. මේනිසා ගෘහ කුටුම්භය තුළ කාන්තාවගේ භූමිකාව වඩාත් සංකීර්ණ වීමේ ස්වභාවයක් හඳුනා ගත හැකිවිය. ආදායම් උත්පාදන කාර්ය, ගෘහීය කටයුතු හා සාත්තු සේවිකාවක ලෙස කාර්යභාරය සංකීර්ණ වීම ගැටුම කාන්තාව වින්දිතභාවයට පත් කිරීමට හේතු වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. මේනිසා පුරුෂයාගේ කාර්යභාරයෙන් කොටස් කුටුම්භයේ පිරිමි දරුවන් සඳහා ලබාදීම “ඡායා පුරුෂ කාර්යභාරය” සඳහා අනුගත කිරීමක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය. මේනිසා අනාගත භූමිකාව සඳහා පෙරහුරුවක් ගෘහ කුටුම්භයේ පිරිමි දරුවන් සඳහා ලබාදීම ගැටුමේ නිලීන සාධකයක් වී ඇති බව අනාවරණය

කළ හැකිය. මේනිසා පීතෘ කාර්යභාරය පිරිමි දරුවන් සඳහා අනුගත කිරීමත් එම අනුගත කිරීමේ කාල රේඛා දීර්ඝ වීමත් නිසා ළමුන් පාසල් අධ්‍යාපනය අතරමග නවතා දැමීමට ද හේතු වී ඇති බව අනාවරණය විය. මේනිසා ගැටුම තුළ පුමිතිරිභාවය නැමති සාධකය හා අලි මිනිස් ගැටුම අතර අවිච්ඡින්න සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව සනාථ කළ හැකිය. එය පහත ප්‍රත්‍යෙක අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය කළ හැකි වේ.

රාමු අංක 01

ප්‍රත්‍යෙක අධ්‍යයන අංක 01-කෘෂිකර්මාන්තයේ නිරත කාන්තාවක් ,අවුරුදු 36, හම්බෙගමුව

"මහත්තයා පැල් රකින්න ගිහිල්ලා තමයි අලියා ගහලා ඔත්පල වුණේ. දැන් මාස 06ක් විතර වෙනවා. මට දැන් ළමයිගේ වැඩයි, හේනේ වැඩයි, මෙයැයිට සාත්තු කරන්නයි ගියාම පැය 24ම ඉවරයි. මොකද මෙයැයි එක තැන් වුණාට පස්සේ ඇඳේම තමයි ඔක්කොම කාර්යයන් කරන්නේ. ඒවා අස්කරලා උදේට කෑම උයලා ළමයි ඉස්කෝලේ ඇරලා ආයිත් හේනට ගිහිල්ලා ඒකෙත් වැඩ කරලා දවල් 12.00 එන්න ඕන. කට්ටියට කන්න උයන්න. තේ දෙන්න. ඊට පස්සේ ළමයි ආවට පස්සේ ආපහු හේනේ වැඩට යන්න ඕන. ගිහිල්ලා එද්දී හැන්දෑවේ 6.00-7.00 වෙනවා. සමහර දවසට රෑ වෙලා එන්න බයයි අලියා එන පාරේ රැකගෙන ඉන්නවා. මට ඔක්කොම වැඩ කරන්න බැරිනිසා මගේ ලොකු පුතා ඉස්කෝලෙ ගමන නතර කරා ගිය අවුරුද්දේ. එයා 10 පන්තියට විතරයි ගියේ. තාත්තගේ වැඩයි හේනේ වැඩයි ගෙදර අනෙක් වැඩයි කරන්න බැරි නිසා එයා ඉස්කෝලේ ගමන නතර කරලා. මාත් එක්ක හේනට යනවා. සමහරදාට මට හේනට යන්නේ නැති වුණාම පුතා තමයි හේනේ වැඩ කරන්නේ.

රාමු අංක 01ට අනුව ගෘහ කුටුම්භය තුළ කාන්තාව අලි මිනිස් ගැටුම නිසා මරණයට පත්වීම පුරුෂයන් සමග සන්සන්දනය කිරීමේ දී පහළ අගයක් ගෙන ඇත. කාන්තාවන්ගේ මියයාම ගෘහ කුටුම්භයේ පුරුෂයාගේ භූමිකාව සංකීර්ණ වීමට හේතුවී ඇති අතර "ජායා කාන්තා භූමිකාව" සඳහා අනුගත වීමට හේතු වී ඇත. ගෘහීය කටයුතු සඳහා පුරුෂයාගේ භූමිකාව වෙනසියාවකට ලක්වීම කාන්තා කාර්යභාරය සඳහා පෙරහුරුවක් ලබාදීම වේ. මේනිසා ගෘහ කුටුම්භය තුළ ගැහැනු දරුවන් තීරණාත්මක සාධකයක් වී ඇති බව අනාවරණය විය. එනම් පියාගේ ගෘහීය කටයුතු සඳහා සහයෝගී කණ්ඩායමක් ලෙස ගෘහය තුළ කටයුතු කරනු ලැබේ. මේ නිසා පියාගේ බහුවිධ කාර්යභාරයේ දී ගෘහීය කටයුතු සඳහා "අත්උදව්කරුවන්" ලෙස ගැහැනු දරුවන් කටයුතු කර ඇති බව අනාවරණය විය. පුරුෂ මූලික ගෘහ කුටුම්භයේ කාන්තාවගේ වියෝවීම ගෘහමූලිකයාගේ භූමිකාව කාන්තා මූලික ගෘහ කුටුම්භයේ කාන්තාවගේ කාර්යභාරය මෙන් වඩාත් සංකීර්ණ වී නොමැත. නමුත් ගැටුමේ තීව්‍ර සාධක කුටුම්භය තුළ දාරක කාර්යභාරය වියුක්ත වීමටත් ඔවුන්ගේ ස්වයං සාධන අවශ්‍යතා බිඳවැටීමටත් හේතුවී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

අලිමිනිස් ගැටුම අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රජාව අර්ධාබාධිතයන් බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය පසුබිම් සාධක ගොඩනංවා ඇති බව සනාථ කළ හැකිවේ. පුරුෂයන් මෙම ගැටලුවෙන් වඩාත් වින්දිතභාවයට ලක් වී ඇති අතර එය කුටුම්භයේ ආර්ථික හා සුබසාධන කාර්යභාරයන් වියුත්පන්න වීමට හේතු වී තිබේ.

රාමු අංක 02

කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා අංක 01-කෘෂිකර්මාන්තයේ නිරත පුරුෂ කණ්ඩායමක් , හම්බෙගමුව

" මේ ගමේ අලියා ගහලා ගොඩක් පිරිමි අය ඔත්පල වෙලා ඉන්නවා. සමරුන්ට ජීවිත කාලයටම නැගිට්න්න බැහැ. තවත් සමහර අයට තමන්ගේ වගා කටයුතු කරගන්න බැරි තරමට ඔත්පල වෙලා. ගෙදර මායියා හිටියත් ඒ අයට පිරිමි අපි වගේ හේන්වල වැඩ කරන්න බැහැ. හේන්වල පොඩි පොඩි වැඩ ඔය ගෑනු උදව්ය කළත් මහන්සි වෙලා කරන වැඩ කරන්න බැහැ. එහෙම වුණාම එක්කෝ පවුලේ වැඩිමහල් පිරිමි ළමයෙක් හිටියොත් ඒ ළමයා වගාවේ වැඩ කරනවා. ඊත් උන් කම්මැලිනම් හේන්වල කුලියට වැඩ කරගන්නවා. එහෙම

> නැත්නම් බදු දෙනවා. හැබැයි බදු දුන්නම හේන් විනාශ වෙනවා. හරියට හේනේ කුඹුරේ නියර වැට බඳින්නේ නැහැ. පොළොවේ සාරවත් පස් කොටස් ආරක්ෂා කරන්නෙත් නැහැ. එහෙම වුණාම කුඹුර හේන ඉඩම අයිතිකාරයාට තමයි පාඩු. ඔත්පලවෙන්න ඉස්සේලා රු. 10000 ආදායමක් ගත්ත නම් බදුදීලා හරි කුලී දීලා හරි අද ගන්න පුළුවන් රු. 5000ක් වගේ. මේක ඉතිං මේ අලි කරදරෙන් අපි වෙච්ච ලොකුම හානිය. දරු පවුල් ඔක්කොම අනාතයි මේ වැඩෙන්.

කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා කුලී ශ්‍රමය සපයා ගැනීමට සිදුවීම, කෘෂිකාර්මික ඉඩම් බදු දීම හෝ පුරන් වීම කුටුම්භයේ ක්‍රියශක්තිය හීනවීමට හේතු සාධකයක් වී ඇති බව අනාවරණය විය. ගෘහ කුටුම්භය තුළ පුරුෂයන් ආබාධිතභාවයට පත්වීම ගෘහීය හා ආදායම් උත්පාදක කාර්යේදී තීරණාත්මක සාධකයක් වී ඇත. එමනිසා පුරුෂ කාර්යභාරය ගෘහය හා ආර්ථික කාර්යේදී අහිමිවීම කුටුම්භ සුබසාධනය සඳහා ප්‍රතිජානාත්මක කාරණයක් වී ඇති බව අනාවරණය විය. මේනිසා ද වින්දිත ප්‍රජාව විහීනතා උගුලකට හසුවී ඇතිබව සනාථ කළ හැකිය. විහීනතා උගුලෙහි අඩංගු සියලු සංරචක, එනම්, දරිද්‍රතාව, කායික දුබලතාව, අවදානමට පහසුවෙන් ගොදුරු වීම, හුදෙකලාබව සහ බලරහිත වීම මෙම වින්දිත ප්‍රජාව සමග පැවැත් වූ කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා හා ප්‍රත්‍යෙයික අධ්‍යයන මගින් අනාවරණය විය. විහීනතා උගුලෙහි සංරචක එකිනෙක හා සම්බන්ධ වන අතර ම එක් සංරචකයක් අනෙක් සංරචකය ශක්තිමත් කරන බව සැලකිය යුතු ය.

රූප සටහන් අංක 01- වින්දිත ප්‍රජාව විහීනතා උගුලට ලක්ව ඇති ආකාරය

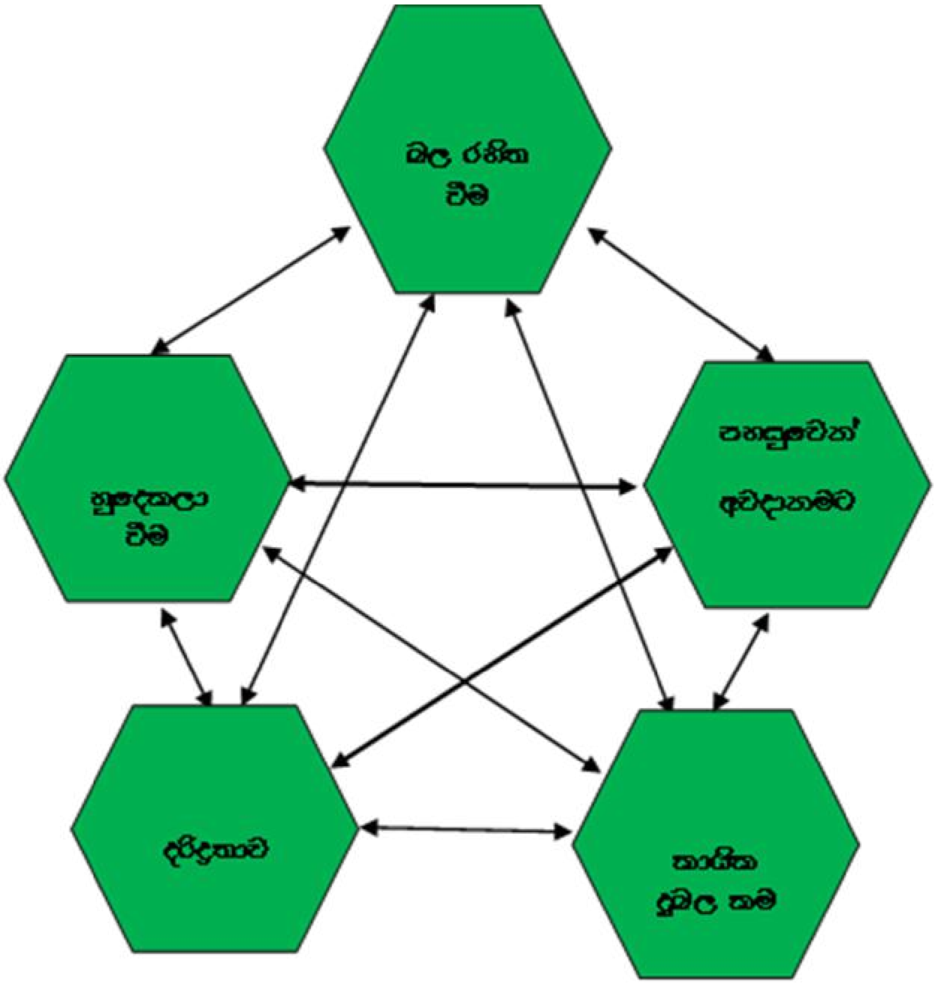

මූලාශ්‍රය: Chambers,1983.

රූප සටහන් අංක 01ට අනුව වින්දිතයන් ආර්ථික වශයෙන් දරිද්‍රතාවට පත් වී ඇති අතර එහි ප්‍රධාන සංරචකය වී ඇත්තේ ඔවුන්ගේ ආදායම් උත්පාදක කාර්යයන් දෛනිකව පවත්වා ගෙන යාමට අපහසුවීමයි. එසේම, කායික දුර්වලතාව ආර්ථික සාමාජීය වශයෙන් ද වින්දිතයන් සහ ඔවුන්ගේ කුටුම්භ ආන්තීකරණය වීමට හේතු වී ඇත. සාමාජීය වශයෙන් මෙන් ම මානසික වශයෙන් ද හුදෙකලා වීම ඔවුන් බල රහිත ප්‍රජා කණ්ඩායමක් බවට පත්කිරීමට හේතුවී ඇති බව අනාවරණය වේ. එහෙයින්, ඔවුන් නිරතුරුව ම අවදානමකට ගොදුරුවීමේ ප්‍රවණතාවක් ඇත. මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ විභිනතා උගුලෙහි සංරචක එකිනෙක හා සම්බන්ධ වන අතර ම එකක් අනෙකක් ශක්තිමත් කරන බව ය. එහෙයින් වින්දිතයන් විසින් මුහුණ පාන ගැටලු වෙන් වෙන් වශයෙන් ගෙන විසඳීම එතරම් ප්‍රතිඵලදායක නොවනු ඇත. එහෙයින්, විභිනතා උගුලෙහි විවිධ සංරචක කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කරන විසඳුම් සමුච්චයක් සඳහා දිගුකාලීන මැදිහත්කරණයයක් මගින් විසඳුම් ක්‍රියාවලියකට යොමුවීම වඩාත් ප්‍රශස්ථ වේ.

පුම්තිරිභාවය යන සාධකය ගැටුම කෙරෙහි ඍජු දායකත්වයක් පවතින අතර මානව ජනජීවිතයේ ජීවත්වීමේ අයිතිය අහිමි කර ඇත. කෘෂි ජීවිතය පුම්තිරිභාවය නැමති සංකල්පය මත තදාත්මීකරණය වී ඇති අතර එම කාරණය කුටුම්භය තුළ පුද්ගලයාගේ අයිතිවාසිකම් අහිමිවීමක් මෙන්ම දෛනික කාර්යභාරයන් ව්‍යාකූල වීමට හේතු වී තිබේ. කුටුම්භය තුළ සාමාජිකයන්ගේ අහිමිවීම සමස්ත කුටුම්භයේ කාර්යභාරය බිඳවැටීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මියගිය සාමාජිකයාගේ අහිමිවීම කුටුම්භයේ අනෙකුත් සාමාජිකයන්ගේ අධ්‍යාපනය, ආර්ථික හා මනෝසාමාජීය ගැටලු නිර්මාණය වීමට හේතුවී ඇති බව සනාථ වේ. මෙම කාරණයන් පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේ දී කුටුම්භ සාමාජිකයන්ගේ පුමතිරිභාවය යන සාධකය හා ගැටුම අතර ඍජු සම්බන්ධතාවයක් මෙන්ම ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක බිහිකිරීමට අවශ්‍ය පසුබිම නිර්මාණය වීමට අවකාශය සැලසී ඇති බව අනාවරණය වේ.

ජීවිකා වෘත්තිය, කුටුම්භ දරිද්‍රතාවය හා සංස්කෘතික ප්‍රතිමාන දෙමුහුන්කරණය වීම

ශ්‍රී ලාංකේය ජන සමාජය තුළ ග්‍රාමීය දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන මුළු ජනගහනයෙන් 80%ක් වියළි කලාපය තුළ වාසය කරයි (ගුණරත්න, 2009). වර්ෂය මුළුල්ලේම ඒකාකාරී වර්ෂාපතනයක් නොලැබෙන වියළි කාලගුණය අර්ධ වාර්ෂිකව පවතින මෙම කලාපය තුළ අස්වැන්න සඳහා ආදායම් ඉපයීම සිදුකරන්නේ වර්ෂාපතනය පවතින කාලගුණිත තත්ත්වයන් යටතේය. මේනිසා කෘෂි ආදායම් උත්පාදන කාර්යේදී ගොවි ප්‍රජාව ආන්තිකරණයට ලක්වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මේනිසා කෘෂිකාර්මික ජීවිකා වෘත්තිය හා දරිද්‍රතාවය අතර ඌනපූරක සම්බන්ධතාවයක් (අතපත්තු, 2011, Bandara, 2005) පවතින අතර එය ගැටුමේ නිලීන සාධක වී ඇත. සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකර්මාන්තය හා මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රජාවගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය මාර්ගයන් වූ අතර එම ජීවනෝපායන්වලින් ඉවත්වීම විකල්ප ජීවනෝපායන් සඳහා යොමු වී ඇති බව අනාවරණය විය. වේතන ලබන කුලී රැකියාවන්වල නියුක්ත වීම, ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය හා කුඩා ව්‍යවසායකයන් ලෙස ජීවිකා වෘත්තීන්හි නියුක්තවීම සුවිශේෂී කරුණක් වේ.

රාමු අංක 03
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා අංක 02-තරුණ ප්‍රජාව, හම්බෙගමුව ජනපදය

අපිට ගොවිතැන් කරන්න, මාලු රස්සාව කරන්න දැන් වෙද්දී බැහැ. ගොඩක් අය මේ රස්සාවලින් අයින් වෙලා කුලී වැඩ කරනවා. සමහර අය ගඩොල් කපනවා, වැලි ගොඩදානවා තවත් සමහර අය රත්තපුරේ පැත්තේ ගිහිල්ලා පතල් හාරනවා. එහෙම නැති අය කාඩ් බඩු හදාගෙන ගිහිල්ලා විකුණනවා. අපි ආසයි ගොවිතැන් කරන්න. ඒත් මේ අලි ප්‍රශ්නය නිසා අපිට ඒවා කරන්නත් බැහැ. හරිහමන් ආදායමක් ගන්නත් බැහැ. මොකද යල කන්නය ආරම්භ වෙනකොට අලින්ගේ හානිය වැඩියි. මුළු වගාවම පාලු කරනවා. එහෙම නැත්නම් ගම්මානයන්ට ඇවිල්ලා අටුවේ තියෙන වී ටික හරි විනාශ කරලා යනවා. ගොඩක් අය ණය වෙලා

තමයි වගා කරන්නේ. එහෙම කරලා අස්වැන්න අලීන්ගෙන් විනාශ වුනොත් ඒ පාඩුවත් ගොයියට තමයි එන්නේ. ඒක නිසා කුලියක් මලියක් කරගෙන ඉන්න එක හොඳයි.

රාමු අංක 03ට අනුව සාම්ප්‍රදායික ජීවනෝපාය හා අලි මිනිස් ගැටුම අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව අනාවරණය කරගත හැකිය. විශේෂයෙන්ම ජීවනෝපාය මාර්ගයන්ගේ නවීකරණය කුටුම්භයේ සුබසාධනය බිඳවැටීමට හේතු වී ඇති අතර කුටුම්භ ඒකකය ද විපරිවර්තනයකට ලක්වී ඇත. සාම්ප්‍රදායික කෘෂි හා ධීවර පවුල කුලී ශ්‍රමික පවුල, ව්‍යවසායකත්ව පවුල හා නිෂ්පාදන පවුල් ඒකක බවට විපරිවර්තනය වී ඇති බව අනාවරණය කරගත හැකිය. මේ නිසා කෘෂිකාර්මික පවුල් ඒකකය තුළ සාම්ප්‍රදායික සංස්කෘතික ප්‍රතිමාන ධර්මතා නව්‍යකරණයට ලක් වී නව සංස්කෘතිකයක් ව්‍යුත්පන්න වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මෙම නව සංස්කෘතික හර පද්ධතිය කුටුම්භ දරිද්‍රතාවය වර්ධනය කිරීමට මෙන්ම සමූහ සංශක්තිය වියුක්ත කිරීමට ද හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

රූප සටහන 02:. කුටුම්භය දරිද්‍රතාවය සදහා බලපා ඇති නිලීන සාධක

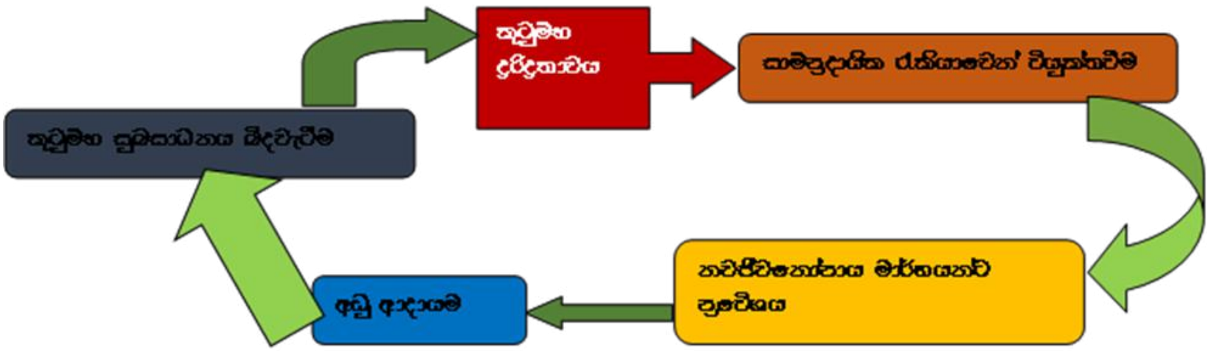

ග්‍රාමීය අංශය තුළ දරිද්‍රතාවයේ කේන්ද්‍රීය සාධකයක් ලෙස කුටුම්භ ණය ලබා ගැනීම ඉහළ යාම නැමති සාධකය දැක්විය හැකිය (Chambers,1983) මේනිසා ග්‍රාමීය ප්‍රජාව ණය උගුලකට හසුවී ඇති බවත් එය ඔවුන්ගේ කුටුම්භ සුබසාධනය පහළ වැටීමටත් හේතු වී ඇත. විශේෂයෙන්ම සම්පත් කළමණාකරණයේ පවතින අකාර්යක්ෂමතාවය හා සම්පත් උපයෝජනයේ පවතින දුර්වලතාවය ණය උගුලකට පුද්ගලයා හසුවීම සඳහා හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කරයි. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රජාව ද ණය ලබා ගැනීම සඳහා සීග්‍රයෙන් පෙළඹී ඇති අතර එය කුටුම්භය තුළ සුබසාධනය හා ආරක්ෂණ අවශ්‍යතා අතර තුලනය වීමක් දැකිය හැකි වේ.

වගු සටහන් අංක 02- ණය ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිචාරකයා අභිප්‍රේරණය කළ සාධක

කාරණය	හම්බෙගමුව	ප්‍රතිශතය	හම්බෙගමුව ජනපදය	ප්‍රතිශතය	සමස්ත ප්‍රතිශතය
ව්‍යාපාරකටයුතු	06	21.4	05	22.7	22
අධ්‍යාපන කටයුතු	05	17.9	04	18.2	18
අලිවැට ඉදිකිරීම	12	42.9	10	45.5	44
පරිභෝජන කටයුතු	03	10.7	02	9.1	10
සෞඛ්‍ය කටයුතු	02	7.1	01	4.5	06
මුළු සංඛ්‍යාව	**28**	**100**	**22**	**100**	**100**

මූලාශ්‍රයඃ- ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය 2020/2021

වගු සටහන් අංක 02ට අනුව අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රජාවගේ කේන්ද්‍රීය ගැටලුව බවට අලි මිනිස් ගැටුම පත්වීමත් ගැටුම සමථනය සඳහා අලි වැට ඉදිකිරීම විසඳුම් ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධානම සාධකයක් විය. රාජ්‍ය අංශය මගින් අලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ගයන් ගෙන තිබුණත් එය නිසි පරිදි නඩත්තු නොවීම හා රාජ්‍ය අංශයේ නිලධාරීකරණ ගැටුම විසඳීම සඳහා සක්‍රීය පූර්වක ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය නොකිරීම නිසා ගැටුම දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට පත් වී ඇති බව අනාවරණය විය. මේනිසා ගැටුම විසඳීම සඳහා ප්‍රජාව තම ගෘහය හා ඉඩම් වටා පෞද්ගලිකව විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා කටයුතු කර ඇත. විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා දෛනික ජීවිතයන් ඉහළ යාම හා අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට අධික මිලක් වැය වීම නිසා ප්‍රජාව ණය ලබා ගැනීම සඳහා පෙළඹී ඇත. එය ඔවුන්ගේ දෛනික පාරිභෝජන අවශ්‍යතා මෙන් තුන්ගුණයක් වන බව අනාවරණය විය.

රාමු අංක 04
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා අංක 03-ගොවිතැන් හා මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තයේ නිරත පුරුෂයන් සමග පැවති, හම්බෙගමුව/ හම්බෙගමුව ජනපදය

වනජීවී එකේ නිලධාරී මහත්තුරු ගමේ අලි වැට කැඩුණහම එන්නෙත් නැහැ. හැමදාම පැමිණිලි කරලත් එන්නේ නැහැ. බෝලෙ පාස්කර කර අර මහත්තයා ළගට යන්න අර මිස් හමුවෙන්න කියලා වැඩේ පරක්කු කරනවා. කොච්චර කිව්වත් ඒ අයට අපේ ප්‍රශ්නෙ ගාණක්වත් නැහැ. වැට හදන්න එන්නේ එක්කෝ අලි ඇවිත් ගමේ වගාවන්ට හරි මිනිහෙක් මැරුණොත් විතරයි. ඒක නිසා අපි අපිම දැන් වැට ඉදිකරගෙන යන්නේ. සාමාන්‍යයෙන් එක් කෙනෙක්ට වැට තනියෙන් හදාගන්න රු. 50000ක් විතර යනවා. ඒ වගේම එන අයට කෑම දෙන්නත් ඕන. හවසට බොන්න දෙන්නත් ඕන. අපිට මේ වියදම් දන්න අමාරුයි. අපේ මාසෙකට ගෙදරකට යන වියදම වගේ දෙගුණ තුන් ගුණයක් යනවා මේ වැඩේට. ඒක නිසා කොහොම වුණත් මේ අලින්ගෙන් අපි පරිස්සම් වෙන්නත් අපේ වගාවන් ආරක්ෂා කරගන්නත් ඕන නිසා ණය වෙලා අලි වැට ගහගන්නවා. අපි රත්තරන් බඩු උගස් තියලා හරි පොලී මුදලාලිගෙන් 20ර පොලියට හරි සමෘද්ධියෙන් ණය අරගෙන හරි තමයි මේ වැඩේ කරන්නනේ. වනජීවී එක හරියට මේ ප්‍රශ්ණෙ විසඳුව නම් අපි මේ විදියට ණය ගන්න ඕනේ නැහැ නේ.

රාමු අංක 04 අනුව වී ගොවිතැන හා හේන් ගොවිතැන ප්‍රධාන ජීවනෝපායන් බවට පත් කරගත් මෙම ප්‍රජාව කෘෂිකාර්මාන්තයෙන් යැපීම සිදුවේ. කෘෂිකාර්මාන්තය සඳහා පුනරාවර්තන වියදම් දෛනිකව උච්චාවචනය වීමත් ආම්පන්න නඩත්තු කිරීම සඳහා විශාල වියදමක් දැරීමට සිදුවීම නිසා ණය ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රජාව පෙළඹී ඇති බව අනාවරණය විය. එය සමස්ත නියැදියට අනුව 22% ක් වේ. මුල්‍ය උද්ධමනය, වෙළෙඳපොළ තුළ ආරක්ෂණ යන්ත්‍රණයන් ක්‍රියාත්මක නොවීම හා තරගකාරීත්වය යන සාධකයන්ගේ විචලතාවය හා ආදායම් උච්ඡාවචනය යන සාධකයන් ප්‍රජාව වගාවන් සඳහා ණය ලබා ගැනීමට පෙළඹී තල්ලු කිරීමේ සාධකයෝ වෙති. වගාවන් තුළින් ලැබෙන ආදායම හා වර්තන වියදම් අතර ප්‍රතිජානාත්මක සම්බන්ධතාවය ණය උගුලට හසුවීමේ සාධකයෝ වෙති. විශේෂයෙන්ම වගාබිම උගස් කිරීම, තම ගෘහය උකස් කිරීම හා වගාබිමේ එළදාව උකස් කිරීම තුළින් වගා කටයුතු සිදුකරන බව අනාවරණය විය. මේනිසා ආදායම හා වියදම අතර සෘණාත්මක පරතරය පුද්ගලයා විහීනතා උගුලකට හසු කිරීමට හේතු වී ඇත.

අධ්‍යයන ප්‍රදේශයන් ද්විත්වය තුළ ප්‍රජාව ණය ලබා ගැනීම සඳහා බලපා ඇති තල්ලු කිරීමේ සාධකයක් ලෙස අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා වියදම් දැරීමට සිදුවීම දැක්විය හැකිය. පාසල් උපකරණ මිලදී ගැනීම, උපකාරක පන්ති සඳහා වියදම් දැරීම, පාසලේ උත්සව අවස්ථා සඳහා වියදම් දැරීම යන කාරණයන් මෙහි දී ප්‍රමුඛ වේ. ප්‍රත්‍යෙයික අධ්‍යයන හා අවිධිමත් සාකච්ඡා තුළින් අනාවරණය වූ පරිදි අලින් විසින් පාසලේ ගොඩනැගිවලට හානි කිරීම හා වගාවන් විනාශ කිරීම යාවත් කාලීන කිරීමට සඳහා දෙමාපියන්ගෙන් මුල්‍යය දායකත්වය ලබා ගෙන ඇත.

රාමු අංක 05
ප්‍රත්‍යෙයික අධ්‍යයන අංක 02-පුරුෂ, අවු:45, මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය,හම්බෙගමුව ජනපදය

රතඹලාගම ක. වි. හම්බෙගමුව ජනපද කණිෂ්ඨ විද්‍යාලයට අලීන් ඇවිල්ලා තාප්පෙයි, ප්‍රධාන ශාලාවේ ගොඩනැගිල්ලකටයි විනාශ කරලා තිබුණා. ඒ විතරක් නොවෙයි ළමයි කෘෂිකර්මයට කරපු එළවළු පාත්ති ඔක්කොම විනාශ කරලා තිබුණා. ඒකට එක ළමයකුගේ ගෙදරකින් රු. 3000 ගාණෙ එකතු කෙරුවා. සමහර අයට ඒ මුදල ගෙවා ගන්නවත් සල්ලි නැහැ. මොකද ගොඩක් අයගේ වගාවන් පාලුවෙලා තියෙන නිසා සල්ලි නැහැ. සමහර අය මේ මුදල ගෙවලා තියෙන්නේ තමාගේ කණේ කරේ තියෙන දේවල් බැංකුවට තියලා.

රාමු අංක 05ට අනුව අධ්‍යාපන පුනරාවර්තන වියදම්වලින් පාසලේ භෞතික වත්කම් ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීම සඳහා අධික පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවීම නිසා ප්‍රජාව ආර්ථික සාධකය තුළින් ආන්තීයකරණයට ලක්වී ඇති බව අනාවරණය වේ. අධ්‍යාපන වියදම් ප්‍රකට කෘත්‍යයන්හි අනාවරණය වීමත් කුටුම්භ ආදායම තුළ මූල්‍ය වත්කම් සුබසාධන කාර්යය සඳහා වෙන්කිරීමට නොහැකිවීමත් නිසා පුද්ගලයා ආදායම තුළින් ද ආන්තීකරණයට ලක් වී ඇත. මේනිසා ගැටුමේ ප්‍රකට සාධක තුළින් පුද්ගලයා ආන්තීකරණයට ලක්වීමත් ආදායම් සාධකය බිඳවැටීමත් කුටුම්භයේ සුබසාධනය කාර්යයන් අකර්මණ්‍ය වීමට හේතු සාධක වී ඇති බව අනාවරණය වේ. මේනිසා කුටුම්භය තුළ අනෝමීය සාධකයන් වර්ධනය වීමට ගැටුම පූර්වා කෘත්‍යයක් සපයා ඇති බව සනාථ කළ හැකිය.

දෛනික පරිභෝජන අවශ්‍යතා සඳහා අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රජාව ණය ලබා ගැනීම සඳහා පෙළඹී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. සමස්ත නියැදියට අනුව එය 10% ක් වේ. කෘෂිකාර්මික හා අලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා කුටුම්භ ආදායමෙන් විශාල මුදලක් වැයවීම නිසා දෛනික පරිභෝජන අවශ්‍යතා ඉටු කරගැනීමට පුද්ගලයා ණය ලබාගැනීම සඳහා පෙළඹී ඇත. විශේෂයෙන්ම පරිභෝජන අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම සඳහා ණය ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම ගැටුමේ නිලීන සාධකයන් වී ඇති අතර එය ගැටුමේ තිරස් සාධකයන් වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මේ නිසා මූලික අවශ්‍යතා තුළින් ප්‍රජාව ආන්තීකරණයට ලක්වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය.

පුද්ගලයකුගේ කායික හා මානසික නිරෝගී සුවය සඳහා සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිතයක් ගත කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙම සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිතය දෛනික කාර්යයන් මනාව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා උත්සුක වේ. අධ්‍යයන දත්ත අනාවරණය කරන පරිදි ප්‍රජාව ණය ලබා ගැනීම සඳහා පෙළඹුම් සාධකයක් ලෙස සෞඛ්‍ය කාර්යයන්

පවත්වා ගෙන යාමට අවශ්‍ය කාරණය දැක්විය හැකිය. කුටුම්භය තුළ නිදන්ගත රෝගයන්ගෙන් පෙළෙන වැඩිහිටියන් හා කායික හා මානසික ආබාධයන්ට ලක් වී ඇති කුටුම්භයේ සාමාජිකයන්ගේ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමට පුද්ගලයා ණය ලබා ගැනීමට පෙළඹී ඇත. මේ නිසා සිය කායික අවශ්‍යතා සංතෘප්ත කර ගැනීම සඳහා ණය මත යැපීමට සිදු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

අධ්‍යාපන කෘත්‍යයන්ගේ බිඳ වැටීම හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර අනුපූරක සම්බන්ධතාවය

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ අධ්‍යාපන අවස්ථා අහිමිවීම, අලිමිනිස් ගැටුහා කුටුම්භ සුබසාධනය වැටීම අතර ඍජු සම්බන්ධතාවයක් දැකගත හැකිවිය. මෙම අධ්‍යාපන අවස්ථා අහිමිවීම ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන අවස්ථාවන්හි සිට ද්විතීයික අධ්‍යාපන අවස්ථා දක්වා පරාසගත විය. පාසලට දෛනිකව පැමිණීමට අවස්ථාව නොමැතිවීමේ සිට අඩු වයසින් පාසල් අධ්‍යාපනය හැරයාම දක්වා මෙම සංක්‍රාන්තික අවස්ථා අනාවරණය විය. පහත වගු සටහන මගින් මෙය තවදුරටත් සනාථ කළ හැකිය.

වගු සටහන් අංක 03- අධ්‍යාපන අවස්ථා අහිමිවීම හා අලි මිනිස් ගැටුම අතර සම්බන්ධතා

කාරණය	හම්බෙගමුව	ප්‍රතිශතය (%)	හම්බෙගමුව ජනපදය	ප්‍රතිශතය (%)	සමස්ත ප්‍රතිශතය (%)
පාසලට දෛනිකව නොපැමිණීම	08	28.6	04	18.2	24
පාසල් අධ්‍යාපනය අතරමග නතරවීම	10	35.7	11	50	42
නියමිත වේලාවට පාසල ආරම්භ නොකිරීම	02	7.1	02	9.1	08
අධ්‍යාපන කටයුතු නිසි පරිදි ඉටුකරගත නොහැකිවීම	05	17.9	02	9.1	14
ගුරුපුරප්පාඩු	03	10.7	03	13.6	12

මූලාශ්‍රය:- ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය 2020/2021

වගු සටහන් අංක 03හි දත්ත අනාවරණය කරන පරිදි අධ්‍යාපනය අවස්ථා සාධනය කරගැනීම මගින් උඩුකුරු චලනතාවයකට විතැන්වීම සඳහා පුද්ගලයාට ඇති අවස්ථාවන් අහිමිවීමක් සිදු වී ඇත. විශේෂයෙන්ම අධ්‍යාපනය මගින් ලබා ගන්නා සාධිත තත්ත්වය අහිමිවීමත් නිර්දේශිත විෂය කරුණු ඉගෙනීමට අවස්ථා අහිමිවීමත් නිසා සමාජය තුළ ස්ථරායන සාධකයන් නිර්මාණය වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. තෝරා ගත් ග්‍රාමනිලධාරී වසම් දෙකෙහි අධ්‍යාපනය ලබන ළමුන් සඳහා විෂය නිර්දේශීත ආවරණයන් නොලැබීම හා එම විෂය කරුණු ඉගෙනීමට අවස්ථාව හිමි මහ සමාජය තුළ අධ්‍යාපනය ලබන අවශේෂ ළමුන් සමග ස්ථරායනික සාධකය මගින් චලනතාවයකට පත්ව ඇති බව අනාවරිත සාධක වේ. එමනිසා අධ්‍යාපන සාධකය මගින් මෙම ළමුන් අවධානම් සහගත කණ්ඩායමක් බවට පත් වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. පාසලට දෛනිකව ළමුන්ට සහභාගීවීමට හැකියාවක් නොමැතිවීම නිසා දෛනිකව විෂය කරුණු ආවරණය කරගත නොහැකිවීමත් එමනිසා නියමිත වර්ෂයට අදාළ විෂය නිර්දේශය ආවරණය කරගැනීමට නොහැකිවීම අධ්‍යාපනය ලැබීමේ අවස්ථා අහිමිවීමක් වේ. එය මුළු අධ්‍යයනයට අනුව 24% වැනි ඉහළ අගයක් වේ.

පාසල් අධ්‍යාපනය විධිමත් ආකාරයෙන් ලබාගැනීමට නොහැකිවීමත් අධ්‍යාපනය අතරමග නතර වීමත් අතර සහසම්බන්ධතා රටාවක් නිර්මාණය වී තිබේ. නියමිත අධ්‍යයන වර්ෂයට අදාළ විෂය නිර්දේශය ආවරණය නොවීමත් විෂය ඉගැන්වීම සඳහා විධිමත් ආචාර්ය මණ්ඩලයක් නොමැතිවීමත් නිසා පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් පුද්ගලයෙක් විතැන්වීම සිදුවිය හැකිය. මේ නිසා අනාගතය තුළ සාධිත තත්ත්වය ගොඩනගා ගැනීමට පවතින අවස්ථා අහිමිවීමක් සිදුවේ.

රාමු අංක 06
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා අංක 04-තරුණ ප්‍රජාව, හම්බෙගමුව ජනපදය

මේ ගමේ ගොඩක් ළමයි සාමාන්‍ය පෙළවත් කරන්නේ නැහැ. මොකද හරිහමන් ගුරුවරයෙක් මේ ගමේ ඉස්කෝලෙට එන්නෙත් නැහැ. ආවත් මාසයක් විතර ඉඳලා අස්වෙලා යනවා. සමහර විෂයන් උගන්වන්න ගුරුවරු ඇත්තෙත් නැහැ. සමහර විෂයන් පාසලේ ඇත්තෙත් නැහැ. එකම ගුරුවරයා විෂයන් තුනක් හතරක් උගන්වනවා. මෙහෙම වෙනකොට ළමයින්ට පාසල් අධ්‍යාපනය එපා වෙනවා. ඒක නිසා ගොඩක් අය පාසල් අධ්‍යාපනයට කලින්ම සමුදෙනවා. ඉතාම අඩු පිරිසක් තමයි සාමාන්‍යපෙළවත් කරන්නේ. මේ ප්‍රශ්නය ගැහැනු පිරිමි ළමයි ඔක්කෝම අතර තියෙනවා. පහුගිය අවුරුදු 3ක් තිස්සේ මේ ගමේ ගොඩක් ළමයි සාමාන්‍ය පෙළවත් කළේ නැහැ. එහෙම කරත් කරන්නේ ළමයි 7-8ක් විතරයි. ඒ ළමයිගෙනුත් එක්කෙනෙක් දෙන්නෙක් ඇර අනෙක් ළමයි පාස්වෙන්නේ නැහැ. මේක මේ ගමේ ළමයින්ට අත්වෙච්ච මහ කරුම ඉරණමක්. ඊට පස්සේ ළමයි ගාමන්ට් නැත්නම් හේන්වල වැඩ කරන්න යනවා. නැත්නම් අඩු වයසින් කසාද බැඳගෙන මහ දුක්කරදරත් එක්ක ජීවත් වෙනවා. මේ ඉරණම අත්වෙලා තියෙන්නේ මේ අලි ප්‍රශ්නය නිසා තමයි. සමහර ළමයි පාසල් යන්නෙත් ආවට ගියාවට මොකද ඒ ළමයින්ට ඉගෙනගන්න ඕනකමක්වත් ඒ සඳහා දෙමාපියන්ගේ පෙළඹවීමක්වත් නැහැ. සමහර ළමයි ඉස්කෝලේ යන්නේ මාසයකට දවස් දෙක තුනක් විතරයි. ඒකට හේතුව තමයි මේ අලි ප්‍රශ්නය. මොකද පාසලට උදෙන් යන්න පිටත් වුණත් යන මග දෙතුන් පලක අලි ගැවසෙනවා. ඒක නිසා දෙමාපියොත් බයයි ළමයි යවන්න. ළමයිගෙත් මේක නිසා උනන්දුවක් නැහැ. පාසලේ වාර විභාගයටවත් යන්න ළමයි බයයි ඒක නිසා ළමයි 7, 8 පන්තිවලින් පාසල් ගමන නවතා දමනවා.

රාමු අංක 06හි අධ්‍යයන දත්ත අනාවරණය කරන පරිදි නියමිත වේලාවට පාසල ආරම්භ කළ නොහැකිවීම සමස්ත නියැදියට අනුව 8 % ක් වේ. පාසල් කාලය පැය 6කට සීමාවුවත් එම නියමිත පැය 6 කාල සීමාව තුළ පාසල නොපැවැත්වීම නිසා විෂයික කාරණා ආවරණය කරගැනීම, ක්‍රීඩා අභ්‍යාස කටයුතු පැවැත්වීමේ ගැටලු වෙනත් කුසලතා පූර්වක වැඩසටහන් පැවැත්වීමේ අවස්ථා අහිමිවීම හා අධ්‍යාපනය තුළ අපේක්ෂිත පරිපූර්ණ පුද්ගලයෙක් නිර්මාණය කිරීමේ අවස්ථාවන් විරල වේ. එය අධ්‍යාපන අවස්ථාවන් තුළින් ශිෂ්‍යයන් ආන්තිකරණයකට ලක්වීමක් සිදුවන බව අනාවරණය කළ හැකිය.

රාමු අංක 07
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා අංක 05-තරුණ ප්‍රජාව, හම්බෙගමුව

අපේ ගමේ තියෙන පාසල් දැන් වෙනකොට වෙලාවට පටන් ගන්න බැරිවෙලා තියෙනවා. මොකද පාසල් වත්තෙත් අලි රංචු පිටින් ඉන්නවා. ඒ වගේම ගමේ ළමයි යන පාරවල්වලත් මේ අලි සැරිසරනවා. මොකද පහුගිය කාලේ ඉස්කෝලෙට එන්න ඇවිල්ලා ළමයි මේ උවදුරට මුහුණ දීලා මැරිලා තියෙනවා. යාලෙන්, උඩවලවෙන් එලවන ගොඩක් අලි අවසානයේදී මේ ගම්වලට තමයි එන්නේ. ඒ විතරක් නොවෙයි අපි ඉස්සෙල්ලා කියපු ඉස්කෝලවල ගොඩනැගිලි කඩලා, සමහර වගාවන් විනාශ කරලා තියෙනවා. ඒවගේම පුස්තකාලේ එහෙමත් කඩලා දාලා තියෙනවා. සමහර පාසල් පටන් ගන්නේ කොටස් දෙකකට බෙදලා. උදේ වරුවේ 6 ශ්‍රේණියේ ඉඳලා 11 පන්තිය දක්වා. අනෙක් වසරවල් පටන් ගන්නේ හවස්වරුවේ. මේ තත්ත්වයත් හරිම අවදානම්. මොකද හවස 3.00-4.00 වෙද්දී අලි එහා මෙහා මාරුවෙනවා.

දෛනික පාසල් කාලපරිච්ඡේදයන් නියමිත පරිදි පවත්වා ගෙන යාමේ ගැටලුව හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව රාමු අංක 07හි සම්මුඛ සාකච්ඡාව තුළින් අනාවරණය වේ. විශේෂයෙන්ම දෛනික කාලය හා ළමුන්ගේ පාසල් අධ්‍යාපන කටයුතු ආරම්භ කිරීම අතර කාල පරාසය ගැටුමේ තීව්‍ර සාධක ඉස්මතු වී පවතින බව සනාථ කළ හැකිය. භෞතික වත්කම් විනාශවීමත් ළමුන් සඳහා අධ්‍යාපනය ලැබීමට අවශ්‍ය මූලික පහසුකම් නොලැබීමත් නිසා අධ්‍යාපන සාධකය තුළින් ආන්තීකරණයට ලක් වී ඇත. මෙම ආන්තීකරණ සාධකය භෞතික පහසුකම් ලැබීමේ සිට ඒවා පරිහරණය කිරීමට ඇති අවස්ථාව මගහැරීම දක්වා පරාසගත වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. එමෙන්ම මානව ජනජීවිතය හා දෛනික පාසල් ආරම්භ කිරීම අතර සහසම්බන්ධතාවයක් නිර්මාණය වී ඇති අතර එය පුද්ගලයාගේ ජීවිත හානි වර්ධනය කිරීම දක්වා පරාසගත වී ඇති බව අනාවරණය වේ. මෙම සාධක පිළිබඳව විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී කාලය හා සත්ව සංචරණය අතර පවතින සංක්‍රාන්තික කාලය පාසල් අධ්‍යාපනය සඳහා යෙදවීමත් නිසා නිශ්චිත කාලය තුළ පාසල් අධ්‍යාපනය අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාමේ ගැටලුවක් නිර්මාණය වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. මේ සාධකය සෘජුවම පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් ශිෂ්‍යයා ව්‍යුත්පන්න විමට හේතුවක් වේ.

කායික අවශ්‍යතා බිඳවැටීම හා කුටුම්භය විසංවිධානය

අලි මිනිස් ගැටුම කුටුම්භය තුළ දුෂ්කෘත්‍යමය කාර්යාවලියක් බිහිකිරීමට අවශ්‍ය හේතු සාධක සපයා ඇති බව අධ්‍යයන දත්ත අනාවරණය කරයි. ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අවශ්‍යතා බිඳවැටීම බිඳුණු පවුල් පරිසරයක් නිර්මාණය වීම හා කුටුම්භ සංශක්තිය වියුක්තවීම ගැටුමේ ප්‍රකට හා නිලීන සාධක ලෙස අනාවරණය කළ හැකිය. එය පහත ප්‍රස්තාර සටහන මගින් විග්‍රහ කළ හැකිය.

ප්‍රස්තාර අංක 01- අලි මිනිස් ගැටුම කුටුම්භ ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා සිදුකර ඇති බලපෑම

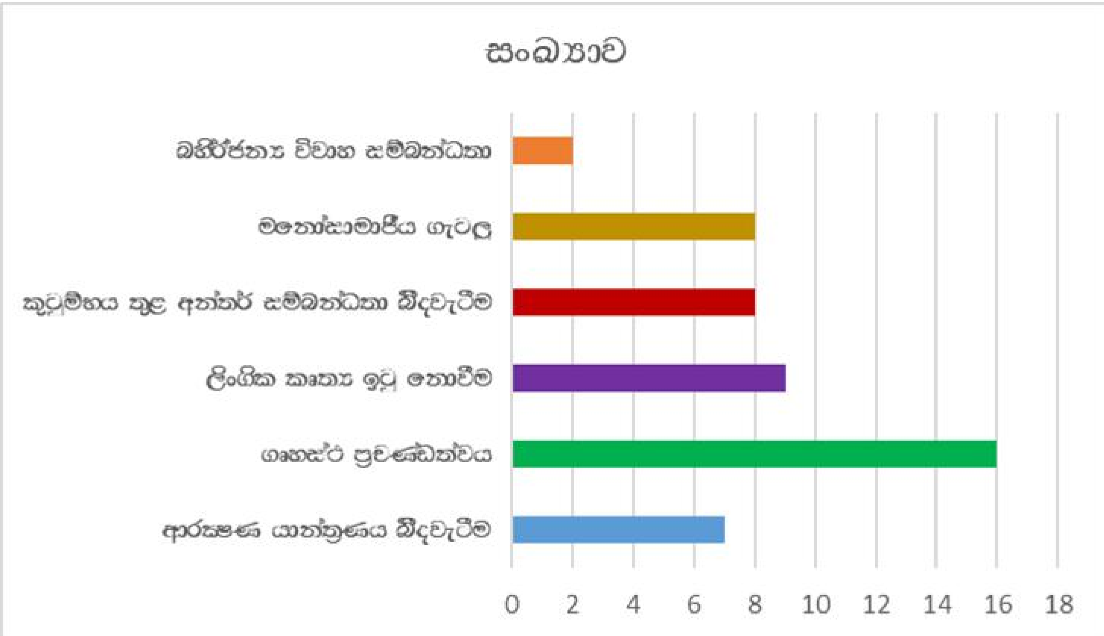

මුලාශ්‍රය:- ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය 2020/2021

ප්‍රස්තාර සටහන් අංක 01 ට අනුව කුටුම්භය තුළ ගෘහමූලිකයා රාත්‍රී මුරසේවය හා වගාවන් ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා පැල් රැකීමට යාම ගෘහකුටුම්භය තුළින් පුද්ගලයා ව්‍යුත්පන්න කිරීමේ සාධකයන් ලෙස දැක්විය හැකිය. මේ නිසා මූලික ගෘහ කුටුම්භය තුළ බිරිඳ හා දරුවන් හුදකලා වන අතර එය ලිංගික අභිප්‍රේරණය සඳහා සෘජු බලපෑමක් සිදුකර ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. කුටුම්භ කාර්යයන් ව්‍යුත්පන්න වීමත් දරුවන් බිහිකිරීමට

අවශ්‍ය කාලවකවානු දීර්ඝ වීම දුෂ්කෘත්‍යමය සාධකයක් ලෙස අනාවරණය කළ හැකිය. එමෙන්ම රාත්‍රී මුරසංචාරක සේවය නිසා අඹුසැමි සම්බන්ධතා දුරස්ථ වීම අනියම් සම්බන්ධතා වර්ධනය වීම සඳහා හේතු සාධක වී ඇති බව අධ්‍යයනය මගින් සනාථ විය. එම නිසා ගෘහස්ථ හිංසනය අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය තුළ කුටුම්භයේ කාන්තා සාමාජිකයන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලුවක් විය. අධ්‍යයන දත්ත අනාවරණය කරන පරිදි ගෘහස්ථ හිංසනය හා අලි මිනිස් ගැටුම අතර ඌනපූරක සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව අනාවරණය කළ හැකිය. ගෘහස්ථ හිංසනය නිසා මාසිකව ග්‍රාම නිලධාරීවරයා වෙත පැමිණිලි 10-12ක් වාර්තා වන බව සම්මුඛ සාකච්ඡා තුළින් සනාථ විය. මේ නිසා ගෘහස්ථ හිංසනය නිසා දික්කසාද වීම හා සියදිවි නසාගැනීම වැනි බහුවිධ සමාජ ප්‍රශ්න රාශියක් අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය තුළින් අනාවරණය විය. අනාවරිත දත්තයන් විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී මෙවැනි සමාජ ගැටලු නිර්මාණය වීම සමස්ත කුටුම්භය තුළ අන්තර්සම්බන්ධතා බිඳවැටීම, සමාජානුයෝජන කාර්යයන් නිසි පරිදි සිදුනොවීම හා දරුවන්ගේ පෝෂණය සම්බන්ධ ගැටලු නිර්මාණය වීම දුෂ්කෘත්‍යමය සාධක ලෙස හදුනා ගත හැකිය.

රාමු අංක 08
ප්‍රත්‍යයික අධ්‍යයන 03-ස්ත්‍රී 40, ගෘහනියක්, හම්බෙගමුව ජනපදය

වගාව ආරක්ෂා කරගන්න රෑට හේනට කුඹුරට ගියාම ගෙදර තනිවෙන්නේ පිරිමින්ගේ මායියයි, ළමයිතුයි විතරයි. පිරිමි අය මුළු ජීවිතේම හේනට කුඹුරට අතඇරියට පස්සේ ගෑනුන්ගේ අවශ්‍යතා ඉටු නොවෙන කොට වෙන පිරිමි ගෙට රිංගනවා. ඒ විතරක් නොවෙයි සමහර ගෑනු අය මේ කාර්යයන් ගමේ ප්‍රසිද්ධියේම කරනවා. ඒක නිසා සමහර වෙලාවට ගෑනු පිරිමි පවුලේ ඇතුළේ මරා ගන්නවාත් නොවෙයි. මේ ඔක්කොම ප්‍රශ්නෙ අලින්ගේ කරදර නිසා නේ.

රූප සටහන 03. කුටුම්භය තුළ අන්තර්ෙසම්බන්ධතා බිඳවැටීමට හේතුවු කරුණු පිළිබඳ බහුතර ප්‍රතිචාරකයන්ගේ අදහස

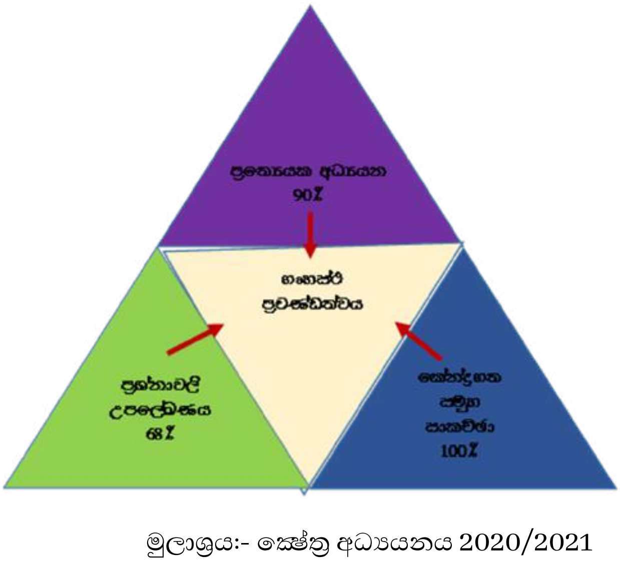

මුලාශ්‍රය:- ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය 2020/2021

ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක දත්ත ත්‍රිකෝණකරණය (Triangulation) කිරීමේ දී ගෘහස්ථ ප්‍රචණ්ඩත්වය කුටුම්භයේ කේන්ද්‍රීය ගැටලුව බවට පත්වී ඇති බව රූප සටහන 03 අනුව අනාවරණය කළ හැකිය. විශේෂයෙන්ම ගෘහ කුටුම්භය තුළ ලිංගික ප්‍රේරණය ඉටු නොවීම, ආරක්ෂණ යන්ත්‍රණය බිඳවැටීම ගෘහස්ථ ප්‍රචණ්ඩත්වයේ න්‍යෂ්ටික සාධක වී ඇත.

අලිමිනිස් ගැටුම හා ප්‍රජාවන්ගේ මනෝසාමාජීය සෞඛ්‍ය බිඳවැටීම අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව අනාවරණය කළ හැකිය. මානසික සෞඛ්‍ය බිඳවැටීම දෛනික ක්‍රියාකාරම් නිසිපරිදි ඉටු කරගැනීමේ ගැටලුව නිසා කුටුම්භය තුළ කෘත්‍යාත්මක ක්‍රියාවලිය සාධනය කරගැනීමට නොහැකි වේ. එමෙන්ම සමාජ සම්බන්ධතා ජාලය විධිමත්ව පවත්වා ගෙන යාම සඳහාත් ස්වයංසාධන අවශ්‍යතා ඉටු කරගැනීමේදීත් මෙම ප්‍රතිජානාත්මක සම්බන්ධතා බහුසාක්‍යව නිර්මාණය වීම විශේෂ ලක්‍ෂණයක් වේ. ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණය, කුටුම්භ සහයෝගීතාවය බිඳවැටීම, සියදිවිනසා ගැනීම, අපේක්‍ෂාභංගත්වය හා චිත්තවේගීමය ගැටලු අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ මනෝසමාජීය ජනජීවිතය බිඳවැටීමට හේතු වී ඇත. පර්යේෂකයාට මනෝසාමාජීය ගැටලු මිනුම් කළ නොහැකි නිසා වින්දිත ප්‍රජාව මේ සඳහා යොමු වී ඇති බව ඔවුන්ගේ වෛද්‍ය වාර්තා පරීක්‍ෂා කිරීමේ දී අනාවරණය කරගත හැකි විය. මේනිසා ක්ලමථය, විශාදය, පෞරුෂ අක්‍රමිකතා වැනි බහුවිධ මානසික රෝග සඳහා ප්‍රජාව ප්‍රතිකාරයන්ට යොමු වී සිටි අතර මනෝ සමාජීය උපදේශනය කාර්යයන් සඳහා ද යොමු වී සිටි බව අනාවරණය විය.

කුටුම්භය තුළ ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණය ගෘහමූලිකයා කේන්ද්‍රකරගනිමින් සිදුවන අතර අලිමිනිස් ගැටුම නිසා එම ක්‍රියාවලිය ද ව්‍යුත්පන්න වී ඇත. දෛනික කාලයෙන් පැය 10-12ක් කෘෂිකාර්මික කාර්යයන් හා මුරසේවයේ නියුක්ත වීම නිසා කුටුම්භය තුළ ස්නේහක හා රැකවරණ කාර්යයන් බිඳවැටීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය විය. මේ නිසා පොදු වාසස්ථානය නැමති පවුලේ කාර්යයභාරය වියුක්ත වී ඇති බව දැක්විය හැකිය. ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණය බිඳ වැටීම හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් පවතින බවත් එම විචල්‍යයන්ගේ හැසිරීම හා සහසම්බන්ධතා කුටුම්භ දෛනික ක්‍රියාකාරකම් වියුක්ත වීමට හේතු වී තිබේ. ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් හා කුටුම්භයේ කාර්යභාරය අතර සමුච්චිත සම්බන්ධතාවයක් පවතින බවත් එම සමුච්චිත සම්බන්ධතාවය අලිමිනිස් ගැටුමේ කේන්ද්‍රීය සාධකයක් බවට පත් වීමත් එම කේන්ද්‍රීය ප්‍රතිලාභ කුටුම්භයේ පරිධිය සාධක වියුක්ත කිරීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

විවාහ සම්බන්ධතාවයන් තීරණය කිරීමේ දී විවාහයේ ස්වරූපය කේන්ද්‍රීය සාධකයක් වේ. විශේෂයෙන්ම අන්තර්ජන්‍ය විවාහ සම්බන්ධතා ලාංකේය සමාජයේ සාධිත සංස්කෘතික ලක්‍ෂණයක් වේ. අධ්‍යයන ක්‍ෂේත්‍රය තුළ අලි මිනිස් ගැටුම පාදක සාධකය වීමත් එම නිසා විවාහයේ පර්යාය සාධක වියුක්ත වීමත් නිසා බහිර්ජන්‍ය විවාහයන් සඳහා නැඹුරුතාවය වර්ධනය වී ඇති බව අනාවරණය විය. කෘෂිකර්මාන්තයත් සමග කෘෂිකර්මාන්තය හා බැඳී පවතින වැඩ කටයුතු සංකීර්ණවීමත් නිසා අඩු වයසින් ප්‍රජනන පවුල ගොඩනගා ගන්නා බව අවිධිමත් සාකච්ඡා තුළින් ද සනාථ විය. එමනිසා කෘෂිකාර්මික කාර්යයන් සඳහා පලපුරුදු හා ඒ සඳහා කාලය කැපකළ හැකි කාන්තාවන් කෙරෙහි විවාහයේ දී අවධානය යොමු කරන බව සනාථ විය. එම නිසා විවාහයේ මූලික ප්‍රතිමානික සාධක අවම වීමත් ආර්ථික සාධකය විවාහයේ කේන්ද්‍රීය සාධකයන් බවට පත් වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය. මේ නිසා සමාජ පර්යාය ප්‍රතිසංවිධානය වීමට මෙම විවාහ සම්බන්ධතා හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකි වේ. විවාහයේ ස්වරූපයේ වෙනස් වීම නිසා සාම්ප්‍රදායික විවාහය තුළ සලකා බලන ආරෝපිත සාධක ව්‍යුත්පන්න වී සාධිත සාධක කේන්ද්‍රගත වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

කුටුම්භය තුළ අන්තර්සම්බන්ධතා, සංශක්තිය හා අනුකලනය වර්ධනය වීම සඳහා සමාජිකයන්ගේ ඒකාබද්ධතාවය අත්‍යවශ්‍ය වේ. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ අලිමිනිස් ගැටුම පාදක සාධකය බවට පත් වී කුටුම්භ අන්තර්සම්බන්ධතාවය බිඳවැටී ඇති බව අනාවරණය විය. ආරක්‍ෂණ යන්ත්‍රණය බිඳවැටීම තත්වාකාර සාධකය ලෙස හඳුනාගත හැකිය. කුටුම්භ ගෘහමූලිකයා හා වැඩිමහල් පිරිමි දරුවන් රාත්‍රී කාලය තුළ වගාවන් ආරක්‍ෂා කිරීම සඳහා පැල් රැකීම, දෛනික කාලයෙන් වැඩි කාලයක් කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා යෙදවීම නිසා අන්තර්සම්බන්ධතා බිඳවැටීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය විය. එමෙන්ම ස්නේහය, ආදරය වැනි චිත්තවේගීමය අන්තර්සම්බන්ධතා බිඳවැටීම නිසා කුටුම්භ ක්‍රියාකාරකම් පවත්වා ගෙන යාමේ ගැටලු පැනනගී.

අවධානම් සහගත ගෘහ කුටුම්භ හා අනුවර්තනීය ජීවන රටාව

අලිමිනිස් ගැටුම ව්‍යවහාරික අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය තුළ විවිධ අනුවර්තීය ජීවන ක්‍රමයන්ට ප්‍රජාව අනුගත කර ඇති අතර එම අනුගත කිරීම ගෘහ කුටුම්භ සාමාජිකයන් අවධානම් සහගත කාණ්ඩයක් බවට පත්වීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. නූතන තාක්ෂණික හා ව්‍යාපෘතීකරණ දෙමුහුන්කරණයත් සමග භෞතික පාරිසරිය මානව අවශ්‍යතා සාධනය සඳහා කෘත්‍රිමකරණයට ලක්කිරීමත් එම සංස්කෘතික මානව කෘත්‍රිමකරණය මානව කුටුම්භය අනුවර්තනීය සාධනයන් සඳහා තල්ලු කිරීමේ සාධකයන් බවට පත්ව ඇත. ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වීමත් එය මානවයාගේ අවශ්‍යතා පූරණය කිරීමේ ප්‍රකට කෘත්‍යයක් වී ඇති බවත් එම ප්‍රකට අර්ථය තුළ නිලීනමය සාධකය අවදානම් සහගත මානව ප්‍රජාවක් බවට පත්වීමට අවශ්‍ය කෘත්‍යපූරක අවශ්‍යතා නිර්මාණය වී ඇති බව සනාථ කළ හැකිය.

රාමු අංක 09
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා 06, පුරුෂ කණ්ඩායම සමග , හම්බෙගමුව ජනපදය /හම්බෙගමුව

එක ගමට එක වැඩසටහනක් ව්‍යාපෘතිය යටතේ අපේ ගමවල ගුරුපාරවල් ලොකුකරලා පාර හැදුවා ප්‍රාදේශීය සභාවෙන්. ඒත් ඒ පාරවල්වල යන්න බැහැ මහ වලවල් තියෙනවා. එවා කොන්ක්‍රීට් කරනවා කියලා තමයි කිවුවේ. ඒත් ඒවා අදවෙනකම් හැදුවේ නැහැ. සමහර කැලෑ කපලා තමයි මේ පාරවල් ලොකු කරේ. ඒක නිසා සමහර වෙලාවට රෑ කාලයේ දී තනියා පාරේ රැකන් ඉන්නවා. හදිස්සියකට රෑට බෙහෙත් එහෙම ගන්න වුණොත් වාහනයකවත් යන්න කවුරුවත් ඉදිරිපත් වන්නේ නැහැ. මොකද තනියා කොයි වෙලාවේ පහර දෙයිද කියලා බය නිසා. මේ හින්දා සමහර වෙලාවට බබාලා හම්බ වෙන්න ඉන්න අය මාසයකට කලින් ගිහිල්ලා ඉස්පිරිතාලෙට ඇතුල් වෙනවා. ඒ මොකද රෑට අමාරුවක් වුණොත් කවුරුත් බයයි යන්න අලි ප්‍රශ්නය නිසා. අඩුම තරමින් හැන්දෑවේ 5. 00 කලින්වත් ගියේ නැත්නම් අලියන්ගෙන් බේරෙන්න බැහැ.

ගමනාගමන පද්ධතිය සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය සමග අනුගත කිරීමත් එම අනුගත කිරීම භෞතික පරිසරයේ මානව අවශ්‍යතා පහසු කිරීමේ ක්‍රියාදාමයන් සක්‍රියව ක්‍රියාත්මක වීම ආන්තීකරණයට ලක්වීමේ ක්‍රමෝපායක් බවට පත් වී ඇති බව රාමු අංක 09හි සඳහන් දත්ත මගින් අනාවරණය කළ හැකිය. දෛනික අවශ්‍යතා සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය සමග ඒකාබද්ධ කිරීම එම ඒකාබද්ධ කිරීම, මානවයාගේ අවශ්‍යතා පටුකරණය කිරීමට හේතු සාධක සපයා ඇති බව මෙමගින් පැහැදිලි වේ. එම නිසා අනුවර්තනීය කාලරේඛාවක් මගින් ප්‍රජාවගේ දෛනික කාර්යයන් යටපත් කිරීමක් සිදුකර ඇති බව සඳහන් කළ හැකිය.

රාත්‍රී කාලයේදී නිදිවර්ජිතව කාලය ගත කිරීමට සිදුවීම ප්‍රජාව අනුවර්තනීය ජීවන රටාවකට මෙන්ම අවදානම් සහගත කණ්ඩායමක් බවට පත් කිරීමට හේතු සාධක සපයා ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. අලි කොරිඩෝව මානව අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට යොදා ගැනීමත්, නව පදිංචිකරණයත් නිසා ගම්මානයන් කරා ප්‍රවේශ වීම මෙන්ම වගාවන් සඳහා ප්‍රවේශ වීම ඉහළ ගොස් ඇති බව අනාවරණය විය. මේ නිසා වගාවන් ආරක්ෂා කර ගැනීමටත් තම ගෘහ කුටුම්භ සාමාජිකයන් හා ගෘහය ආරක්ෂා කරගැනීමත් යන කාරණා මත රාත්‍රීකාලයේ දී නිදි වර්ජිතව ප්‍රජාවට කටයුතු කිරීමට සිදුව ඇත. " නින්ද ගියොත් ගෙදර දරුවොයි මායියත් ඉවරයි කොටුවේ තියෙන අස්වැන්නත් ඉවරයි. හේනේ ගිහිල්ලා නින්ද ගියොත් පැල් රකින උන්දෑ ඉවරයි නැත්නම් වගාව ඉවරයි". ප්‍රාථමික අභිප්‍රේරණ අවශ්‍යතා සංතෘප්ත කර ගැනීමට අවස්ථාව අහිමිවීමත් එම අවස්ථාව කුටුම්භයේ සමස්ත සාමාජිකයන් සඳහා ප්‍රතිජානාත්මක බලපෑමක් සිදුකිරීම නව අනුවර්තනීය සාධකයක් වේ. මේ නිසා කායික හා මානසික ගැටලු ප්‍රජාව තුළ උද්ගත වී ඇති බව අනාවරණය විය. අධික තෙහෙට්ටුව, ආක්‍රමණශීලීභාවය, අධි රුධිර පීඩනය, ඇදුම රෝගය, අධික කෝපය හා ඉච්ඡාභංගත්වය ප්‍රජාව තුළ අනාවරිත කායික හා මානසික ගැටලු විය. ප්‍රකට අර්ථය තුළ ප්‍රතිජානාත්මක ව්‍යුහීය ආකෘතිකමය සචලතාවයක් පැවතියත් පොදු සාමූහික විඥානය හා ඒකාබද්ධතාවය ගැටුමේ අනුවර්තීය නිලීන සාධකයක් වේ. ගෘහ කුටුම්භය කේවල

පුද්ගලයන් ලෙස නොව සාමූහික කණ්ඩායමක් බවට පත්ව මෙම ගැටලුව විසඳීමට කටයුතු කර ඇත. මේනිසා සාමූහික විඥානමය සාධකය ගැටුම තුළ ප්‍රජාව ඒකාබද්ධ කිරීමේ තිරස් සාධකය බවට පත්ව තිබේ. ඥාති සබඳතා, මිත්‍ර සම්බන්ධතා මෙන්ම අසල්වැසියන් අතර පැවති අමනාපකම් අවම වී පොදු සාමූහික කාරණයන් සමග ඒකාබද්ධ කිරීමට ගැටුම ධනාත්මක සාධකයක් වී ඇත. Beck (1992) ගේ අර්ථකථනීය විග්‍රහය අනුව යම් ජන කොටසක් වඩාත් අවධානම් සහිත තත්ත්වයකට මුහුණ දෙන විට එම ප්‍රජාව අවධානම් සාධකයන් මගින් තව තවත් අනුකලනය වී සාමූහිකව කටයුතු කිරීමට පෙළඹෙන බව අවධාරණය කරයි. එම සාධකය මෙම අනුවර්තීය ගෘහ කුටුම්භයන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය තුළින් සනාථ කළ හැකිය.

අවධානම් සහගත අනුවර්තීය ප්‍රජා කණ්ඩායමක් ලෙස පරිසර සාධකයන් ද වෙනසියාවකට ලක්ව ඇති බව අනාවරණය විය. ජීවිත හානි සහ වගා හානි අවම කරගැනීම සඳහා ග්‍රාමීය ප්‍රජාව විවිධ උපක්‍රම අනුගමනය කරන ලදී. මෙම උපක්‍රමයන් කාලය හා ස්ථානීය කේන්ද්‍රයන් මත පදනම් වී ඇති අතර එය ග්‍රාමීය අංශය තුළ නව සංස්කෘතික හර පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීමට හේතු වී ඇත. අලි වෙඩි දැමීම, රතිඤ්ඤා දැල්වීම, ගිනිමැල ගැසීම, ගස් මුදුන්වල පැල් සෑදීම, කුඹුරු මායිම්වල ලන්තෑරුම් දැල්වීම, රාත්‍රී මුරසංචාරය හා විවිධ කෙම් ක්‍රම භාවිතය තුළින් ප්‍රාථමික සංස්කෘතික හර පද්ධතියකට අවශ්‍ය පරිසර සාධකයන් බිහි කර ඇති බව අනාවරණය විය. මෙය ප්‍රාථමික ජන සමාජය තුළ අධිස්වභාවික ධූරාවලියේ උපයුක්ත සාධක වී ඇති බව දැක්විය හැකිය.

රාමු අංක 10
කේන්ද්‍රගත සම්මුඛ සාකච්ඡා 07-පුරුෂ, හම්බෙගමුව ජනපදය

අලින් නිතරම වගේ අපේ ගම්වලට වගේම හේන්වලටත් එනවා. අපිට උන් එන එක වළක්වන්න තියෙන ක්‍රම තමයි අලි වෙඩි දාන එකයි, රතිඤ්ඤා දාන එකයි, ගිනිමැල ගහලා එලවන එක විතරයි කරන්න තියෙන්නේ. අලි වෙඩි නම් අපිට වනජීවී එකේ මහත්තුරු දීලා තියෙනවා. සමහර අපේ පරණ වැඩිහිටියෝ ළඟ අලි මෙල්ල කරන සාස්තර තියෙනවා. අලියා එන වෙලාවට මතුරලා ඒක අලියා එන දිහාවට ඇල්ලුවාම අලියා ආපහු හැරිලා යනවා. දැන් ඉන්න අපේ පරම්පරාවේ සමහර අයට මේ මන්තර පුළුවන් ඒත් ඒවා හරියට භාවිත කරන්නේ නැහැ. ඒ වෙනුවෙන්ම වෙන් වෙච්ච පරම්පරා දෙකක් අපේ ගමේ ඉතිරිව ඉන්නවා.

සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික බෝග වගාවන් සඳහා කෘෂි ප්‍රජාව නැඹුරුවීමේ ප්‍රවණතාවයේ ඌනනයක් පවතින අතර නූතන කෘෂි තාක්‍ෂණික භෝග වගාවන් සඳහා අභිප්‍රේරණය වීමේ වර්ධනයක් පවතින බව රාමු අංක 11හි සඳහන් ප්‍රත්‍යයික අධ්‍යයනය තුළින් අනාවරණය විය.

රාමු අංක 11
ප්‍රත්‍යයික අධ්‍යයන අංක 04-පුරුෂ , ගොවියෙක්, අවුරුදු 60, හම්බෙගමුව

ඔය සාම්ප්‍රදායික භෝග කරලා අලින්ගෙන් බේරන්න බැහැ. උන් ඒවට හුරුවෙලා ඉන්නේ. උන් දන්නවා භෝග ඉන්ධන දවසත් අස්වැන් පැහෙන කාලෙත්. ඒ කාලෙට මොන උප්පරවැට්ටිය කළත් බෝග ටිකනම් පරිස්සම් කරන්න බැරි වෙනවා. අලින් වගාවට හුරුවෙලා නිසා සක්කරය ආවත් වගාව නම් පරිස්සම් කරන්න බැහැ. එක නිසා ගොඩක් ගොයියො කරන්නේ අලීන් වැඩි කැමැත්තක් දක්වන්නේ නැති වගාවන්. දැන් ගොඩක් අය කුඹරු ඉඩම්වල රටකජු, තල, මෙනේරි වගේ බෝග වගා කරනවා. මේවට ගොඩක් තෙල් පොහොර ඕන. සමහර වෙලාවට මේවට තෙල් පෝර ගන්න ගෙදර රත්තරන් බඩු පවා උකස් කරනවා. ඒත් සමහර අස්වැන්න කාලෙට මේවායෙන් ලොකු ආදායමක් ගන්න බැහැ. අඩුම තරමින් රත්තරන් බඩු ටිකවත් බේර ගන්න බැරි වෙනවා. ඒත් අලීන් මේ වගාවන්වලට එච්චර කැමැත්තක් නැහැ. ඒක නිසා අපේ වගාවත් රැකිලා අපිත් රැකෙනවා. ඒත් ආදායම නම් අඩුයි.

රාමු අංක 11 සඳහන් කාරණා මගින් සාම්ප්‍රදායික කෘෂි ගොවි පවුල් ඒකකය තුළින් නව කෘෂි කාර්මික පවුල් ඒකකය දක්වා විතැන්වීමට අලිමිනිස් ගැටුම පූර්වෝක්ති සාධක පසුබිමක් ගොඩනංවා ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. මේ නිසා ආදායම් උත්පාදනය තුළින් කෘෂි ගොවි කුටුම්භය ආන්තීකරණයට ලක්ව ඇති බව දැක්විය හැකිය. ආදායම් සාධකය කෘෂි ගොවි කුටුම්භය තුළ ක්‍රය ශක්ති සාධකය වී ඇති අතර ආදායම්

උත්පාදනය බිඳවැටීම මූර්ත හා මූල්‍ය වත්කම් අකර්මණ්‍ය කිරීමට හේතු වී ඇත. මේ නිසා අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ නවීන කෘෂි කුටුම්භ ඒකකය විහීනතා උගුලකට හසුව ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය.

නිගමන හා අනාවරණ

මෙම අධ්‍යයන තේමා පහක් යටතේ විශ්ලේෂණය කිරීම සිදුකළ අතර එම විශ්ලේෂිත දත්තයන් අනුව අලිමිනිස් ගැටුම අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ දික්ගැස්සුණු සමාජ ගැටුමක් බවට පත් වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. ගැටුම තුළ ප්‍රකට කාරණයන් සහවේදීය දෘෂ්ටියකින් අනාවරණය වුවත් ගැටුමේ පූර්වෝක්ති සාධක හා දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය ව්‍යාපාරික කෘෂිකර්මාන්තයක් බවට පත්වීමත් ග්‍රාමීය අංශය තුළ තරගකාරිත්වය ආර්ථික සාධකය සමග ආකලිතවීම ප්‍රතිවාදික දෘෂ්ටියකින් හඳුනා ගත හැකිය. ගැටුමේ ප්‍රතිලාභ කුටුම්භ ක්‍රියාකාරීත්වයේ ප්‍රාථමික, ද්විතීයික අවශ්‍යතා පූරණය සඳහා ප්‍රතිජානාත්මක සම්බන්ධතාවයක් නිර්මාණය කර ඇති අතර සාධිත තත්ත්වය තුළ අනාගත භූමිකා බිඳවැටීමට හේතු වී ඇත. අධ්‍යාපන අවස්ථා සඳහා දෛනික කාලය කෙටිවීම, කෙටිකාලය අධ්‍යාපනයේ පරිසාධන මට්ටම අතර පරතරය හීනවීම යන සාධකයෝ ස්වයංසම්මානිත අවස්ථා අහිමි කිරීමක් වේ. මේ නිසා අධ්‍යාපන අවස්ථා අතර කාලය හීනවීම පුද්ගලයා අධ්‍යාපන අවස්ථා තුළින් ආන්තිකරණයට ලක් කර ඇත. ප්‍රකට කෘත්‍ය පාසල් කාලය කෙටිකාලීන වීමත් එම කෙටිකාලය සේවා නියුක්තිකයෙක් බවට පුද්ගලයා පත්වීමටත් හේතු වී ඇති බව අනාවරණය වේ. විශේෂයෙන්ම පාසල් ශිෂ්‍යයා සංචාරක ශිෂ්‍යයකු (Travel Student) ලෙසත් පාසල් ගුරුවරයා සංචාරක ගුරුවරයෙක් (Travel Teacher) බවටත් පත් වී ඇත.

කෘෂිකර්මාන්තය ප්‍රධාන ජීවනෝපාය මාර්ගයන් බවට පත්වුවත් සශ්‍ය මාරු වීම් සඳහා දක්වන මැලිකම සත්ව ප්‍රජාව වගාවන් සඳහා ආකර්ෂණය වීමට හේතු වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. ලාභය නැමති සාධකය හා පරිසරය වගාවට හුරුවීම විනා වගාව පසට හුරු කිරීම සශ්‍ය මාරුව තුළින් වගාවන්ගේ විවිධාංගීකරණයන් ඇති කිරීමට ප්‍රජාව නැඹුරු වුයේ නම් ගැටුම විපරිවර්තනය කිරීමට හේතු සාධක සැපයිය හැකිය. මේනිසා සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකර්මාන්තය තුළ කෘෂි ගොවි පවුල ලාභ ඉපයීමේ කෘෂිගොවි පවුලක් වී ඇති බව අනාවරණය කළ හැකිය. නූතනත්වය තුළ ආදායම්හි සචලතාවය හා ණය ලබා ගැනීම අතර සහසම්බන්ධතා රටාව පිළිබඳව විමසීමේ දී ස්තර නිර්මාණය වීමත් එම ස්ථර ආදායම් අවශ්‍යතාව (Need) හා ඒකාබද්ධතාවය (Solidarity) මත නිර්මාණය වී ඇති බව නිගමනය කළ හැකිය. එය කුටුම්භයේ අවශ්‍යතාවයන්ගේ ඌනපූරකයන් වී ඇත.

මනෝ සාමාජීය ගැටලු හා අලිමිනිස් ගැටුම අතර ද්වන්තාත්මක සම්බන්ධතාවයක් අනාවරණය වේ. කුටුම්භය තුළ තත්ත්වයට හිමි කාර්ය කොටස විභේදනය වීම භූමිකා ගැටුම හා තත්ත්ව කුලකය අවරෝධනය වීම අලිමිනිස් ගැටුමේ ප්‍රකට හා නිලීන ලක්ෂණයන් වේ. මෙම ගැටුම බිඳුණු පවුල් නිර්මාණය වීමටත් අන්තර්සම්බන්ධතා බිඳවැටීමත් හේතු වී ඇති අතර මනෝ සාමාජීය සෞඛ්‍ය පිරිහීමට හේතු කාරණයන් වේ. මෙම කාර්ය සමස්ත කුටුම්භයේ ඒකාබද්ධතාවය බිඳවැටීමට හේතු වී තිබේ. බහුමානික ප්‍රවේශය හා බහුආංශික සම්බන්ධතාවන් රාජ්‍ය අංශය හා ග්‍රාමීය ප්‍රජාව තුළ විරල වීමත් සාම්ප්‍රදායික අභිචාර විධි සමග අනුගත වීමට පවතින අකැමැත්ත සමස්ත අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ගැටුම සමාජගත වීමට හේතු වී තිබේ. මේ නිසා ආයතනික කාර්යභාරය හා ප්‍රජා කාර්යභාරය අතර පවතින සට්ටනීය සම්බන්ධතාවය විසඳුම් ක්‍රියාවලියක් තුළින් සමථනයකට වඩා ආංශික ප්‍රවේශයක් තුළින් බලගැන්වීම අත්‍යවශ්‍ය කාරණයක් වේ. එමනිසා පුද්ගලයා, පවුල, ප්‍රජාව හා සමාජය අතර අනුකලිත සම්බන්ධතාවයක් නිර්මාණය කිරීම දිගුකාලීන සමථකරණයේ ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමේ ධනාත්මක සාධක වේ.

සමුද්දේශ

Bandara. R (2005). The Economics of Human-Elephant Conflict. Battaramulla: Ministry of Environmental and Natural Resource .

Bandara, R (2002).Willingness to pay for Conservation of the Asian Elephant in Sri Lanka: A Contingent Valuation Study . (researchgate.net).

Beck. U (1992). Rick Society. Towards a New Modernity.London: Sage Publication

Chambers, R. (1983). Rural Development: Putting the Last First: Longman. Haslow.

Craves, J and Reavey, D. (1996). Globle Environment Change.Longman

Cunnigham, P William and Saigo, Barbara Woodworth.(1993). Environment Science.A Giddle Concern: WCD Publication.

Dharmaratne, M. P. J., & Magedaragamage, P. C. (2014). Human elephant conflict and solutions to it in Sri Lanka. Sciscitator, 1, 56-58.

Fernando, P., J. Jayewardene, T. Prasad, W. Hendavitharana & J. Pastorini. (2011). Current status of Asian elephants in Sri Lanka. Gajah 35: 93–103.

Gunawardhana, L.M.A.P. and Herath, N.S.K. (2018). An analysis of human – elephant conflict of disaster. A case study in Anuradhapura district of SriLanka. .https://www.researchgate.net/publication/328359673_

Santiapillai, Charles. (1996). Mitigation of Human conflict in Sri Lanka. https://pubs.iied.org/sites/default/files/pdfs/migrate

අතපත්තු, D (2011). ආර්ථික විද්‍යා ප්‍රවේශය. මාතර: කර්තෘ ප්‍රකාශනයකි.

ද සිල්වා, A (2010). සමාජ විද්‍යා පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය. කොළඹ: කතෘ ප්‍රකාශන.

ද සිල්වා, P. K (2001). ශ්‍රී ලංකාවේ වල් අලීන්ගේ අද තත්ත්වය, අලි සංරක්‍ෂණය සහ මිනිස් අලි ගැටුම ඌනනය කිරීම. පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය: සත්වවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය.

ගුණරත්න, L.H.P (2009). අලි මිනිස් ගැටුම සහ ග්‍රාමීය දරිද්‍රතාවය. කොළඹ: කෘෂි ව්‍යාපාර මධ්‍යස්ථානය.

ගුණසේකර, U (2011අගෝස්තු). මානුෂීය මෙහෙයුමකින් අලි මිනිස් ගැටුම විසඳමු, විදුසර. කොළඹ: උපාලි පුවත්පත් සමාගම.

කරුණාදාස, W.M (2003). ගැටුම් නිරාකරණයට හැඳින්වීමක් . දෙහිවල: ඉමේජ් ලංකා ප්‍රකාශකයෝ.

තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සැලසුම් අංශය. (2019). සම්පත් පැතිකඩ වාර්තාව. තණමල්විල: තණමල්විල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය.

ආඛ්‍යාන narrations
Volume 07 | Issue 02 | july-december 2022 | Article 03
ISSN 2478-0642

On-line Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

බලය, සංකේත, යාතුකර්ම හා දේශපාලනය

සමන් හඳරාගම, සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය, saman@ssl.sab.ac.lk
ප්‍රභාත් ගලගමගේ, සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය, gprabath@gmail.com

සාරසංක්ෂේපය

බලය සමග බැඳි සංකේත භාවිතය, අභිචාර (Magic) හා යාතුකර්ම (Rituals)[1] මෙන්ම දේශපාලනයද එකිනෙකට සහසම්බන්ධිත ප්‍රපංචයන්ය. මෙම සංකල්ප පිළිබඳව එමිල් ඩර්කයිම්, බ්‍රැනිස්ලෝ මැලිනොව්ස්කි, ටී.බී. ටයිලර්, ටැල්කොට් පාසන්ස් ඇතුළු සැලකිය යුතු සමාජ විද්‍යාඥයින් හා මානව විද්‍යාඥයින් ප්‍රමාණයක් අදහස් දක්වා ඇත. මෙම සංකල්ප අතර අන්තර්සබඳතා හා අන්තර්පරායක්තතා අතිශය සංකීර්ණ වේ. මෙම න්‍යායික නිරීක්ෂණ මත පදනම්ව අවධානය යොමුකළ විට ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ පවතින සංකේත, අභිචාර හා යාතුකර්ම ද, ඒ හා බැඳී ඇති බල සබඳතා හා දේශපාලනයද සාර්ව තලයේ ගතිලක්ෂණ මෙන්ම ලාංකේය ක්ෂුද්‍ර තලයට ආවේනික ගති ලක්ෂණවලින්ද සංයුක්ත වේ. කෙසේ වෙතත් මෙම ප්‍රවේශාත්මක විශ්ලේෂණයන්ගෙන් ඉදිරියට ගිය ඥාණ ගවේෂණයක් මෙම ක්ෂේත්‍රය අරඹයා අවශ්‍ය බවද පෙනීයයි. මෙම පත්‍රිකාව තුළ ලාංකේය දේශපාලඥයින්ගේ අභිචාර හා යාතුකර්ම ඔවුන් භාවිත කරන විවිධ සංඥා හා සංකේත, දේශපාලනය හා රාජ්‍ය පාලනයේදී ගෘහ සැකසුම් හා ඒවායේ අභ්‍යන්තර සැකසුම් සංවිධානය වන ආකාරය, වර්ණ භාවිතය මෙන්ම භාෂා භාවිතය ආදී කරුණු ගණනාවක් අන්තර්ගත කර ඇත. මෙහි දක්වා ඇති නිරීක්ෂණ යම් ප්‍රමාණයක් මෙතෙක් මෙම ක්ෂේත්‍රය තුළ අවධානයට යොමු නොවී පැවති ඒවා බවද පෙන්වා දිය යුතු වෙයි. ඒ අනුව විශාල යාතුකර්ම හා සංකේත පරාසයක් දේශපාලනය තුළ සංකේන්ද්‍රණය වී ඇති බවත් ඒවා දේශපාලන බලය ස්ථාපනයෙහි ලා ක්‍රියාකාරීව සහභාගිවන බවත් දැකගත හැකිවෙයි.

ප්‍රමුඛ පද: *අභිචාර, ආගම, බලය, දේශපාලනය, යාතුකර්ම*

---

[1] *Ritual* හා *Magic* යන ඉංග්‍රීසි භාෂීය පද සඳහා වන සිංහල භාෂීය පරිවර්තන යම් මට්ටමක පැටලුම් සහගත බවක පවතිනු දැකගත හැකිය. Ritual පදය සඳහා *අභිචාර, යාතුකර්ම, පූජාවිධි, වත් පිළිවෙත්* (GlossaryTerms, 2020) ලෙස වන පද කිහිපයක් සමාජ විද්‍යාවේ මෙන්ම අනෙකුත් සමාජීය විද්‍යාවන්හි ද, මානව ශාස්ත්‍රයන්හි ද යොගන්නා බව රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුවේ පාරිභාෂික පද මාලාව අධ්‍යයනය කළ විට පෙනී යනු ඇත. ඉහත පාරිභාෂික පද මාලාවම (GlossaryTerms, 2020) අධ්‍යයනයේදී Magic යන පදය සඳහාද *අභිචාර; ගුරුකම්; ඉන්ද්‍රජාලය; විජ්ජාව, වශීකාරය* ආදී වචන රැසක් භාවිත වනුද දැකගත හැකිය. මෙහිදී *Magic* සඳහා බහුලව යෙදී ඇත්තේ අභිචාර යන පදයයි. අභිචාර යන පදය වචන දෙකටම පොදුවේ භාවිත කර ඇති ආකාරයක්ද දැකගත හැකිය. ඒ කෙසේ වෙතත් මෙම පත්‍රිකාවේදී සමාජ විද්‍යා විෂය තුළ දීර්ඝ කාලයක් භාවිත වී ස්ථාපිතව ඇති ආකාරයට *Ritual* සඳහා ***යාතුකර්ම*** යන පදයත් *Magic* සඳහා ***අභිචාර*** යන පදයත් භාවිත කර ඇත.

හැඳින්වීම

මානව සමාජය සංකේත රැසක එකතුවක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මානව අන්තර්සබඳතා යනු සංකේතාත්මක ක්‍රියාවලියක් ලෙසද හඳුනා ගැනෙයි. මේ අනුව මානව ජීවිතය සංකේතවලින් සංයුක්තය. මෙම සංකේත බල සබඳතා සමග අන්තර්සම්බන්ධිතය. එසේම ඒවා දේශපාලනිකය. දේශපාලන බල සබඳතා දෘෂ්‍ය වන්නේ සංකේතානුසාරී පිළිවෙලකටය. සංකේත, අභිචාර හා යාතුකර්ම සමග ආගමික දිශානතියක්ද බොහෝවිට හඳුනාගත හැකිය. ආගම හා දේශපාලනයද තවත් අතකින් එකිනෙකට සම්බන්ධය. අන්තර්පරායක්තය. මෙම සංකීර්ණතාවන් විශ්විය වශයෙන්ද ශ්‍රී ලාංකේය සංධර්භයේ තබා ක්ෂුද්‍ර වශයෙන්ද හඳුනා ගැනීමට මෙම පත්‍රිකාව මගින් සිදුකිරීමට උත්සාහ දරා ඇත.

මෙම ක්ෂේත්‍රය, එනම් සංකේත හා යාතුකර්ම සමග දේශපාලනය දක්වන සබඳතාව ශ්‍රී ලාංකේය තලයේදී වැඩි අවධානයකට හා දෑඩ අධ්‍යයනයකට බඳුන් වී ඇති ක්ෂේත්‍රයක් නොවන අතර, මේ සම්බන්ධව සිදුකෙරුණු පූර්ව පර්යේෂණද ශ්‍රී ලාංකේය සන්දර්භය තුළ අල්පය. කෙසේ නමුත් ජාත්‍යන්තර තලය ගත්විට මෙම ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධව සැලකිය යුතු තරම් අධ්‍යයන දැකගත හැකිය. ඒ අනුව මෙම පත්‍රිකාව ඔස්සේ ජාත්‍යන්තර අධ්‍යයනයන්හි දැනුම් පද්ධතිය ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ නිරීක්ෂණයන්ට බද්ධ කිරීමේ උත්සාහයක්ද ගෙන ඇත. එසේම තනි තනිව ගත්කළ ද මෙම ක්ෂේත්‍ර, එනම් බලය, සංකේත, යාතුකර්ම හා අභිචාර යනු මානව චර්යාවන් පිළිබඳ සංකීර්ණ පෙදෙසකට අයත් වන හෙයින් මෙයට අදාළ සැලකිය යුතු සාහිත්‍ය විමර්ශනයකට ගමන් කළ යුතුව ඇත. පත්‍රිකාව ඔස්සේ ඒ සඳහාද උත්සාහයක් ගෙන ඇත. මේ අනුව බලය, යාතුකර්ම හා අභිචාර පිළිබඳ ප්‍රමුඛ ශාස්ත්‍රාලයීය බුද්ධිමතුන් රැසකගේ අදහස් හා මතවාද සාහිත්‍ය විමර්ශනය තුළින් සාකච්ඡාවට ලක්කරමින්, එම පූර්ව කතිකාවන්ගේ දැනුම මත පදනම්ව විශ්ලේෂණයට හා සාකච්ඡාවට ගමන් කර ඇත.

අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යයනය සාහිත්‍ය විමර්ශනයක් මත ප්‍රධාන වශයෙන් පදනම් වන අතර එයට අමතරව ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයට අදාළ නිරීක්ෂණයද සිදුකර ඇත. විශ්ලේෂණ කාර්යයේදී දෘෂ්‍ය සමාජ හා මානව විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේද මත පදනම්ව දෘෂ්‍ය මාධ්‍යය අන්තර්ගත විශ්ලේෂණක් සිදුකර ඇත. අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී සාර්ව තත්ව හා ශ්‍රී ලාංකේය තත්ව සංසන්දනාත්මක විශ්ලේෂණයන්ට ලක්කර ඇත. එනම් දේශපාලනය තුළ සංකේත හා යාතුකර්ම භාවිත වන අවස්ථා නිරීක්ෂණයට ලක්කරමින් එම සංකේත හා යාතුකර්මවල භාවිතය තුළින් ගම්‍ය වන බල සබඳතා ගැන විශ්ලේෂණයන් සිදුකර ඇත. විශේෂයෙන්ම යාතුකර්ම හා සංකේතවල ඓතිහාසික පසුතල හා ප්‍රතිවර්තමාන ස්වභාවය ද සංසන්දනාත්මකව නිරීක්ෂණයට ලක්කර ඇත. මේ සඳහා වන දත්ත රැස්කිරීමේ ක්‍රමවේද ලෙස නිරීක්ෂණය හා ලිඛිත මූලාශ්‍රය අධ්‍යයනය ප්‍රධාන වශයෙන් යොදාගෙන ඇත.

අධ්‍යයනයේ අරමුණු

ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය පිළිබඳ විශේෂ අවධාරණයකින් යුතුව දේශපාලන බල සබඳතා සමග සංකේත හා යාතුකර්ම ඒකාබද්ධ වන ආකාරය හා ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය හඳුනා ගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණු වේ.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

මානවයා ජීවත්වනුයේ සංකේතාත්මක විශ්වයකයි. එනම් මිනිසා ජීවත්වන ලෝකය සංකේත අති දැවැන්ත ප්‍රමාණයක සංයුක්තයකි. භාවිත කරන භාෂාවේ සිට මිනිසාගේ සියලු චලන හා ක්‍රියා තුළ සංකේත අන්තර්ගතව ඇත. මානව සිතුවිලි හා අදහස් බොහොමයක් බාහිරට විද්‍යාමාන වන්නේ සංකේතානුසාරයෙනි. මේ අනුව ආගම බාහිර ලෝකයට පෙනෙනුයේ මිනිසුන් විසින් ඒ අරඹයා සිදුකරන සංකේතාත්මක කාර්යයන් මගිනි. මෙම සාකච්ඡාවට විෂයය වන යාතුකර්මද අයත්වන්නේ මෙම සංකේත සමූහයෙහි එක් අඩවියකටයි. මේ අනුව ඩේවිඩ් කට්සර් (Kertzer, 1988:9) යාතුකර්ම දක්වන්නේ ‘සංකේතාත්මක ජාලයක ස්ථාපිත කර ඇති

ක්‍රියා[2]' ලෙසයි. කට්සර් (Kertzer, 1988: 9) යාතුකර්ම නිර්වචනය කරන්නේ "සමාජීයව සම්මත සහ පුනරාවර්තන සංකේතාත්මක හැසිරීම්" ලෙසයි. සංකල්පයක් සඳහා වාහකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන ඕනෑම වස්තුවක්, ක්‍රියාවක්, සිදුවීමක්, ගුණාංගයක් සංකේතයක් ලෙස හඳුනා ගත හැකි අතරම, සංකල්ප යනු සංකේතයේ අර්ථයයි (Geertz, 1973: 91 - උපුටා ගැනුම Casquete, 2003 වෙතිනි). මේ අනුව යාතුකර්ම හා ආනුභවික චර්යා (Empirical behavior) අතර වෙනසක්ද දැකගත හැකිය. බහුතර න්‍යායාත්මක පැහැදිලි කිරීම්වලට අනුකූලව ගත්විට යාතුකර්ම යනු එදිනෙදා ජීවිතයේ සිදුවන විවිධාකාර ක්‍රියාවන් අතරින් අවම තරමින් එක් වෙනස් අරමුණක් හෝ සහිත ක්‍රියාවක් ලෙස හදුනා ගත හැකියි. සාමාන්‍ය ආහාරයක් ලෙස කිරිබත් පිසීමට වඩා වෙනස් බවක් උත්සව අවස්ථාවක කිරිබතක් පිසීම තුළ දැකගතහැකි වීම මෙයට උදාහරණයකි. මේ අනුව යාතුකර්ම තුළ සන්නිවේදනාත්මක භූමිකාවක්ද ක්‍රියාත්මක වනු දැකගත හැකියි. එම නිසා යාතුකර්මික ක්‍රියා පසුබිමෙහි යම් අරමුණක්, කෘත්‍යයක් හා අර්ථයක් ඇති බවට උපකල්පනය කෙරෙයි. යාතුකර්ම තුළ දේශපාලනික පසුබිම් මෙන්ම සමාජීය ව්‍යුහීය සබඳතාද පවතියි.

යාතුකර්ම පිළිබඳ සාකච්ඡාවේදී ඩර්කයිම්, මැලිනොව්ස්කි, ටයිලර්, පාසන්ස් සහ තවත් චින්තකයින් විශාල ප්‍රමාණයක් වැදගත්වනු ඇති අතර, විශේෂයෙන්ම ඩර්කයිම්ගේ *"ආගමික ජීවිතයේ මූලික ස්වරූප"* (*The Elementary Forms of Religious Life*) කෘතිය එහිදී කැපී පෙනෙයි. ගෝත්‍රික ජනතාව අතර ඇති "සරල" ආගම්වල සිට "ඒක දේවවාදී" 'සංකීර්ණ' ආගම් දක්වා සියලු ආගම් ලෝකය ප්‍රධාන කොටස් ද්විත්වයකට බෙදමින් හඳුනා ගනු දැකගත හැකිය. මේ අනුව "සියලු දෑ ආසක්ත වන දේවස්ථානය නමින් හැඳින්වෙන තනි සදාචාර ප්‍රජාවක් වෙත මිනිසුන් ඒකරාශී කරන, සාධුතර හා අසාධුතර දෑ කට්ටලයක් සහිත ඒකමිතික විශ්වාස හා ව්‍යවහාර පද්ධතියක්" ආගමක් වන බව ඩර්කයිම්ගේ නිර්වචනයයි (Durkheim, 2001). ආගම පිළිබඳ ඩර්කයිම්යානු නිර්වචනය ගැන විවිධ වාද විවාද පවතින නමුත්, ආගම සමග ඇති යාතුකාර්මික සබඳතාවද ඩර්කයිම්ගේ නිර්වචනය තුළ කියවී ඇත. යාතුකර්ම යනු ඒකරාශී වූ කණ්ඩායම් තුළ පමණක් ජනනය වන රූපණයන් වන අතර, මෙම කණ්ඩායම් තුළ අදාළ මානසික තත්ත්ව උත්තේජනය කිරීමට සහ පවත්වා ගැනීමට හෝ ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට යාතුකර්ම උපයෝගීවේ යැයි ඩර්කයිම් (Durkheim, 2001) ප්‍රකාශ කරයි. ඩර්කයිම් යාතුකර්ම, සමාජ ඒකාබද්ධතාව සඳහා ධනාත්මකව බලපානු ලබන බවද දක්වයි. එසේම ආගම විසින් පූජනීය හා නිර්-පූජනීය ලෙස හඳුනාගන්නා ද්විමය ලෝක ස්වභාවයක් ද දැකගත හැකියි. රැඩ්ක්ලිෆ් බ්‍රවුන් මෙම ද්වෛතභාවී (Dichotomy) අවකාශය 'යාතුකර්ම' ලෙස හඳුනා ගනියි (Goody, 1961). යාතුකර්ම වඩා සමීපව හමුවන්නේ ආගම මගිනි. යාතුකර්ම ආගමික සමීපතාවකින් තොරව ක්‍රියාත්මක වන විට එහි නිෂ්ටාවක් ද බොහෝවිට හමුවනු දැකගත හැකියි. එනම් අභිචාර තුළ හමුවන යාතුකර්මික දෑ මගින් බොහෝවිට අවසානාත්මක නිෂ්ටාවක් බලාපොරොත්තු වෙයි. ආගමික යාතුකර්ම තුළ එකී යාතුකර්මය මගින්ම පමණක් බලාපොරොත්තුවන නිෂ්ටාවන් අල්පය. ප්‍රේමකුමාර ද සිල්වා (De Silva, 2000) පෙන්වා දෙන්නේ පරලොව පිළිබඳ නම්‍යතාවක් දරන බුද්ධාගම හින්දු භක්ති ආකෘතීන් සමග ඒකාබද්ධ වෙමින් මෙලොව (This-worldly) පිළිබඳ නම්‍යතාවකින් යුතුව විපරිවර්තනය වීම බෝධි පූජා මගින් දැකගත හැකි බවයි. මෙය පශ්චාත් ප්‍රොතෙස්තන්ත්‍ර බුදුදහම (Post Protestant Buddhism) ලෙස සැලකිය හැකිය. පවතින සමාජ ආර්ථික රටාවට ජනතාවගේ අපේක්ෂාවන් සමනය කිරීමේ හැකියාවක් නොපවතින විට මෙම නව ආකෘතියේ ආගමික නම්‍යතා මතුවන බව නිරීක්ෂණය කළ හැකියි. එසේම මෙම ආගමික යාතුකර්ම තුළට දේශපාලන දිශානතීන්ද ඇතුළත්වනු දැකගත හැකි අතර, විශේෂයෙන්ම දේශපාලන පක්ෂ හා කණ්ඩායම් මෙම ආගමික යාතුකර්ම සිය දේශපාලනය තුළදී භාවිත කරනු දැකගත හැකියි. බෝධිපූජා පිංකම් ම උදාහරණයක් ලෙස ගතහොත් දේශපාලන පක්ෂ හා කණ්ඩායම් මෙම ආගමික යාතුකර්ම විධි සංවිධානය කිරීම නිතර දැකිය හැකි කාරණයකි. ඒ තුළ පොදුජන මනස සමග සියුම්ව අනන්‍යවීමට දේශපාලඥයෝ කටයුතු කරති. රිචර්ඩ් ගොම්බ්‍රිච් සහ ගණනාථ ඔබේසේකර උපුටා දක්වමින් ප්‍රේමකුමාර ද සිල්වා (De Silva, 2000) තවදුරටත් පැහැදිලි කරන්නේ

[2] Action wrapped in a web of symbolism.

නූතන සමාජීය වෙනස්කම් මගින් පැන නගින මානසික ආතති සමනය කිරීමේ මෙවලමක් ලෙස මෙම නව ආගමික යාතුකර්ම ක්‍රියාත්මක වන බවයි.

යාතුකර්ම යන වචනය හා බැඳීගත් හා එම වචනය හඹා එන “අභිචාර”, “ආගම”, “පූජනීයත්වය”, “අභිචාරාත්මක-ආගම්” (Magical-religion) ආදී ලෙස වන වචන හෝ අදහස් පද්ධතියක් ද හඳුනා ගත හැකිය. එසේම අභිචාර, ආගම් හා විද්‍යාවන් ලෙස වන ත්‍රෛපාර්ශවික බෙදීමක්ද එයට අමතරව හදුනා ගත හැකිය. මෙය ඒ ආකාරයට සිදුවන්නේ යාතුකර්මවල ඉතිහාසය සම්බන්ධ වන්නේ මෙකී ප්‍රපංච සමග වන බැවිනි. මෙම සන්දර්භයේ තබා මෙකී අංග විග්‍රහ කරන විට හමුවන ටැල්කොට් පාසන්ස් දක්වන්නේ නෑ යකුන් හෙවත් මළවුන් ඇදහීම (Cult of the dead) ආගමෙහි ආරම්භය බවයි. මෙය ආගම පිළිබඳ අවම නිර්වචනයක් ලෙසටද ගත හැකිය. එසේම මෙය සර්වප්‍රාණවාදයෙහි (Animism) එක් දිගුවක්ද වෙයි. කෙසේ වෙතත් ටයිලර් ආදී සමහර න්‍යායඥයින් සර්වප්‍රාණවාදය ආගමින් වෙනස් කොට දැක්වීමක්ද දැකිය හැකියි. ලීච් (Goody, 1961) යාතුකර්ම හඳුනාගන්නේ පුද්ගලයින් හා සමූහයන් විසින් සමාජීයව ශක්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වයන් ලෙස අනුමත කළ සංකේත රටාවක් ලෙස බව ගුඩි දක්වයි. එසේම ලීච් (Leach, 1968) යාතුකර්ම නිර්වචනය කරන්නේ සමාජීය සන්නිවේදන ආකාරයක් ලෙස සැලකිය හැකි සංස්කෘතිකව නිර්ණය කළ චර්යාවක් ලෙසයි. යාතුකර්ම සමග හමුවන තවත් සංකල්පයක් වන්නේ ටැබූ හෙවත් තහංචිය. එසේම තෝටමයන්ද ඊට සමාන්තරව හමුවෙයි. තෝටමයක් යනු පවුල හෝ වංශය නියෝජනය කරන සත්වයෙක්, ශාකයක් හෝ වෙනත් ස්වාභාවික වස්තුවකි. එය ඔවුහු පූජනීයත්වයෙන් සලකති. තහංචියක් යනු යම්කිසි කණ්ඩායමක් විසින් සාමූහික බැහැර කෙරෙන, මගහරින හෝ පිළිකුල් කරනු ලබන හෝ එසේ නොමැති නම් ශුද්ධත්වයෙන් සලකන යමක් ලෙස හැඳින ගත හැකිය. එකී සාමූහික තහංචිය බිඳීම සමූහයෙන් නෙරපීමට හෝ සමූහය තුළ කොන්වීමට ලක්වීමට හෝ ද හේතුවනු දැකගත හැකිය.

මේ අනුව යාතුකර්ම අධ්‍යයනය ඩර්කයිම්යානු මානව විද්‍යාවේ සිටම සම්භාව්‍ය මානව විද්‍යාවේ ජනප්‍රිය මාතෘකාවකි. එය මුල් කාලීනව න්‍යායික අර්ථයක් උසුලන විට නූතන ලෝකය හා බද්ධ කළ විට එය දේශපාලන අර්ථයක් ගන්නා බව පයිරානෝ (Peirano, 2000) පවසයි. එසේම යාතුකර්ම විශ්වීය ප්‍රපංචයකි. එය පුළුල් කතිකාවකට ලක් වූ සංකල්පයක්ද වෙයි. මානව විද්‍යාවේත්, ඒ හා සමානවම නොවුනත් සමාජ විද්‍යාවේත් විශේෂිත අවධානයකට ලක්වූ මිනිස් හැසිරීම් සන්දර්භයක් ලෙසත් යාතුකර්ම හඳුනා ගත හැකිය. විසිවන සියවසේ අවසාන කාර්තුවේදී වාස්තවිකත්වය හා ආත්මීය බව නැතිනම් වස්තුව හා විෂයය අතර සබඳතාවන් විශ්ලේෂණය පිළිබඳ නව අර්ථකථන මතුවීම දැකගත හැකිවිය. තෝමස් කුන්, මිෂෙල් ෆූකෝ ආදීන්ගේ අධ්‍යයනයන් මේ සඳහා උදාහරණ වෙයි. මේ අනුව වස්තුමය විශ්ලේෂණ මෙවලක් වන යාතුකර්මවල ඇති විෂයයික (ආත්මීය) සබඳතාව විශ්ලේෂණය කිරීම සරලමිතික කාරණයක් නොවන බව පෙනී යයි. එසේම ඒ හා සම්බන්ධ න්‍යාය නිර්මාණයද සරල කර්තව්‍යයක් නොවන බව පැහැදිලිය. මේ නිසා පූර්ව-නූතනයේදී ආගමික කතිකාවට තදාන්තරව බද්ධ කර හදුනාගත් යාතුකර්ම, නූතන හා පශ්චාත් නූතන ලෝකය තුළ ඊට වඩා පුළුල් අර්ථයකින් හඳුනාගනිමින් පවතියි. යාතුකර්ම දේශපාලනය සමග සම්බන්ධ කර හදුනා ගන්නේද මේ අනුවයි.

මානව විද්‍යාඥ ලෙවි-ස්ට්‍රෝස්ගේ හා ට්‍රෙම්ලට්ගේ (Lévi-Strauss, 1955; Tremlett, 2014) අදහස් ද මේ විෂයය දේහය මත පුළුල් බලපෑමක් කළේය. 1900 ගණන්වල සිට මානව විද්‍යාඥයින් අභිචාර, විද්‍යාව සහ ආගම අතර විභේදනය පරිණාමික ආකෘතියකට අනුව තේරුම් ගැනීමට හෝ ඒවා අඩු වැඩි ලෙස ප්‍රාථමික හෝ සාපේක්ෂව ශිෂ්ට ලෙස හෝ වර්ග කිරීමට යොමුවී තිබිණි. නමුත් ටයිලර්, ෆ්‍රේසර්, ඩුර්කයිම්, ලෙවි-බෲහාල් (Lévy-Bruhl), මැලිනොව්ස්කි, එවාන්ස්-ප්‍රිට්චාර්ඩ් සහ රැඩ්ක්ලිෆ්-බ්‍රවුන් ආදීන් මානව විද්‍යාව තුළ කාලය (පරිණාමීය හෝ ඓතිහාසික) හා අවකාශය (මානවවංශලේඛ) පිළිබඳ ගැටලුව පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමින් දක්වන්නේ ප්‍රාථමික හා ශිෂ්ටාචාරිත, සාක්ෂරතා සහිත හෝ රහිත, පුළුල් තාක්ෂණයක් සහිත හෝ රහිත, ආදී ලෙස විභේදනය වන නමුත් මේ සියලු සමාජ තුළ සිතීම සිදුවන්නේ ඒකාකෘතිකව බවත්, සියල්ල තුළම ඔවුන්ගේ අභිචාර, විද්‍යා හා ආගම් පවතින බවත්ය (Peirano, 2000).

යාතුකර්ම යන පදය සමග බද්ධ වී ඇති පුළුල් ප්‍රවේශ කිහිපයක් දැකගත හැකි බව කෝල්ඩ්‍රි (Couldry, 2005) දක්වයි.

1. සුපුරුද්දක් වශයෙන් කෙරෙන ක්‍රියා (විශේෂිත තේරුමක් සහිත හෝ රහිත ඕනෑම පුනාරාවර්තන ක්‍රියාවක් හෝ පුරුද්දක්)
2. විධිමත්කරණිත ක්‍රියා (Formalised action) (උදාහරණ ලෙස යම් සංස්කෘතියකට අදාළ ආහාර මේසයක සැකැස්ම)
3. (දෙවියන් වැනි ශුද්ධ දෑ සම්බන්ධ) උත්කෘෂ්ට අගයන්ට ප්‍රවේශයක් සහිත ක්‍රියාවන්

කෝල්ඩ්‍රි දකින්නේ යාතුකර්ම ප්‍රවේශ අතරින් පළමු ප්‍රවේශය ඔහුට එතරම් උනන්දුවක් ජනනය නොකරන බවයි. ඔහු වැඩිදුරටත් පැහැදිලි කරමින් පවසන්නේ අප වැඩ නිමවී නිවසට පැමිණ සිරිතක් ලෙස කෙටි කෑම වේලක් සමග තේ කෝප්පයක් රස විඳීම මෙම යාතුකර්මවලට උදාහරණයක් ලෙස ගත්විට එය එතරම් තියුණු උනන්දුවකට හේතු නොවන බවයි. එහෙත් ඔහු පෙන්වා දෙන්නේ දෙවන හා තෙවන ප්‍රවේශ වඩා සිත්ගන්නා සුළු බවයි. විධිමත්කරණිත ක්‍රියා ඇත්ත වශයෙන්ම යාතුකර්මවලට වඩා වැඩි යමක් වෙයි. ඒවාට යම් යම් තේරුම් හා අර්ථකථනද සම්පාදනය වී පවතියි. මෙම දෙවන ප්‍රවේශය හා තෙවන ප්‍රවේශය සමහර විට අතිපිහිත (Overlap) වනුද දැකගත හැකිය. තෙවන ප්‍රවේශයේදී වඩා ඉහළ ශුද්ධ හා භාවාත්මක යමක් අන්තර්ගත වන ආකාරය දැකගත හැකිය. කෝල්ඩ්‍රි තම *"මාධ්‍ය යාතුකර්ම"* (*Media Rituals*) (Couldry, 2005) පිළිබඳ කෘතිය තුළ මෙම දෙවන හා තෙවන ප්‍රවේශය භාවිත කරමින් විවරණයකට යාමට අදහස් කරන්නේ මාධ්‍ය යාතුකර්ම පිළිබඳවයි. කෙසේ වෙතත් මෙම දෙවන හා තෙවන ප්‍රවේශ දේශපාලන යාතුකර්ම සම්බන්ධයෙන්ද සමීපව භාවිත කළ හැකි බව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

යම් විශේෂිත කාල-අවකාශයක් තුළ මිනිසුන් සංකේතාත්මක මාධ්‍යයකින් යම් තේරුමක් විදහා පෑමට සිදුකරන්නක් ලෙස යාතුකර්ම සැලකුවහොත්, දේශපාලන යාතුකර්ම යනු දේශපාලන ක්ෂේත්‍රය තුළ එවැනි යාතුකර්මීය සිතීමක් හා හැසිරීමක් යයි කිව හැකි බව ඩබ්ලිව්. ෆු (Fu, 2019) දක්වයි. නියෙන්-චන් චන්ග් ලියෞ (Nien-chung Chang-Liao) උපුටමින් ඩබ්ලිව්. ෆු (Fu, 2019) තවදුරටත් දක්වන්නේ දේශපාලන යාතුකර්ම මිනිසුන් අතර පවතින බොහෝ යාතුකර්ම වර්ගවලින් එකක් වන අතරම, එය සමාජීය ජීවිතයේ පොදු දේශපාලන හුදර්ශනයක් බවයි. එය පැහැදිලි බල ගුණාංග හා ඇතැම් අනිවාර්ය සම්මතයන් ද සහිත යම් විශ්වාස මත පදනම් වන ක්‍රියාවකි. එය අදාළ දේශපාලනයේ වැදගත්කම හෝ එකී දේශපාලනයට සම්බන්ධ සිය හිමිකාරිත්වය ප්‍රකාශ කිරීමේ මෙවලමකි.

විශ්ලේෂණය හා සාකච්ඡාව

යාතුකර්ම මගින් යම් යම් පටිපාටි පවත්වාගෙන යාම, සමාජ තත්වයන් නඩත්තු කිරීම හා සමාජ අනුකලනය සිදුකිරීම දැකගත හැකිය. මේ කාරණය වඩා සමීප වන්නේ ඩර්කයිම්යානු සම්ප්‍රදායටයි. නූතන සංකීර්ණ සමාජය එකට බැඳී පවතින්නේ කෙසේද? යන්න විග්‍රහ කිරීමේදී මෙම ඩර්කයිම්යානු සම්ප්‍රදාය වඩා ඉහළ විශ්ලේෂණාත්මක විභවයක් සමාජ විද්‍යාඥයින් වෙත ලබා දෙයි. ආගමික ජීවිතයේ මූල් ස්වරූප පිළිබඳ කෘතියේත් (Durkheim, 2001), එයට පෙර ලියවුණු *"සමාජයේ ශ්‍රම විභජනය"* (*The Division of Labour in Society*) (Durkheim, 2014) කෘතියේත් ඩුර්කයිම් සමාජ ඒකාග්‍රතාව පිළිබඳ ප්‍රශ්නය සාකච්ඡා කළේය. පසුකාලීනව බෝද්‍රියු හා මොරිස් බ්ලොච් (Maurice Bloch) දක්වනු ලැබුවේත් යාතුකර්ම යනු අපි බෙදා හදා ගන්නා යමකට වඩා එය ගැටුම් කළමනාකරණයට හා සමාජ අසමානතාව ආවරණයට යොදා ගන්නා "වේශ නිරූපණයක්" බවයි. මේ අනුව ධනවාදී සමාජය තුළ කටයුතු කරන දේශපාලන පක්ෂ වටා එක්ව සිටින විවිධ පංතිවලට අයත් පිරිස් එකට එක් කිරීමට යාතුකර්ම භාවිත වනු දැකගත හැකිය. පක්ෂ ගීතය එක්ව ගැයීම, පක්ෂ රැළිවලට සහභාගිවීම, පක්ෂ සමුළු නියෝජනය කිරීම, පක්ෂ නායකයින් සමග ඡායාරූපවලට පෙනී සිටීම, කථා බහ කිරීම, වාමාංශික පක්ෂවල සහෝදරයා යන ආමණ්ත්‍රණය, ලිබරල් හා දක්ෂිණාංශික පක්ෂවල "නායකතුමා"

යන ආමන්ත්‍රණය ආදිය මෙම සමාජ ගැටුම් කළමනාකරණයේ හා සමාජ අසමානතාව ආවරණය පිළිබඳව යාතුකර්ම දක්වන භූමිකාවට උදාහරණයන් වේ.

ප්‍රතිවිරුද්ධ දේශපාලන මතධාරීන් අනෙක් මතධාරීන් සමග විභේදනයක් දැක්වීමටද යාතුකර්ම භාවිත කරනු දැකගත හැකිය. සෝවියට් රුසියාව හා ධනවාදී කවුරු අතර පැවති සීතල යුද සමයේදී රතු හමුදා යාතුකර්ම සහ ධනවාදී කඳවුරේ යාතුකර්ම එකිනෙකට ප්‍රතිවිරුද්ධ යාතුකර්මීය නිරූපණයන් ලෙස දැකගත හැකිය. දේශපාලන යාතුකර්ම ලෙස පක්ෂ සමළු, මහා වැඩවර්ජන, ජනාධිපතිධුර භාර ගැනීම් උත්සව, ත්‍රස්තවාදය, විප්ලව, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පරිවර්තන ආදිය උදාහරණ ලෙස දැක්විය හැකිය. මේවා තනි තනිව ගත්කළ යාතුකර්ම ලෙසද, ඒවා තුළට තවදුරටත් ප්‍රවේශ වූ විට ඒවා ඇතුළාන්තයේ ද තව තවත් යාතුකර්ම ගැබ්ව, නැතහොත් යාතුකර්මවලින් "සංයුක්තව" ඇති බවද දැකගත හැකිය. කෙසේ නමුත් මෙම උදාහරණවලින් දක්වා ඇති පරාසයටද වඩා පුළුල් පරාසයක යාතුකර්ම හඳුනා ගත හැකි බවද සඳහන් කළ යුතු වෙයි. බොහෝ විට දේශපාලන ව්‍යාපාර සිය දේශපාලන ප්‍රජාව සංවිධානය කිරීමට හා ඔවුන් දේශපාලන ව්‍යාපාරය තුළ රඳවා තබා ගැනීමේ මාධ්‍යයක් වශයෙන් ද යාතුකර්ම භාවිත කරනු ද නිරීක්ෂණය කළ හැකියි. විශේෂයෙන් අනෙකුත් දේශපාලන සංවිධාන සමග සන්සන්දනාත්මක තලයක කටයුතු කිරීමට ද මෙම යාතුකර්ම භාවිත කරන ආකාරය දැකගත හැකිය (Casquete, 2003). උදාහරණ ලෙස මහා ජනරැළි පවත්වන දේශපාලන සංවිධාන උත්සාහ කරන්නේ මෙම සංසන්දනාත්මක පාර්ශ්වය ප්‍රදර්ශනය කිරීමටයි. එසේම තනි පුද්ගල දිශානතීන් හා භාවිතාවන්ට ප්‍රතිමුඛව, සාමූහිකත්වයන් ස්ථාපිත කිරීමට හා එසේ ස්ථාපිත බව ඉදිරිපත් කිරීමට ද යාතුකර්ම වැදගත්වෙයි. ආගම සම්බන්ධයෙන් යාතුකර්මවල ඇති මෙම වැදගත්කම මතුකරනු ලබන ඩර්කයිම්යානු චින්තනය, දේශපාලන යාතුකර්ම සම්බන්ධයෙන්ද අදාළ වන බව දැකගත හැකිය. පුළුල් ජන සංඛ්‍යාවක් එක්රැස්කරමින් සිදුකරනු ලබන උද්ඝෝෂණයක යාතුකර්මීය බලාපොරොත්තු කියවා ගත යුත්තේ එකී දිශානතියෙනි.

රූප සටහන අංක 01: ප්‍රති-බොල්ෂෙවික් පෝස්ටරයක්

මූලාශ්‍රය: Wolfe (2016)

රූප සටහන අංක 02: 1993 වර්ෂයේ ප්‍රංශ මැතිවරණයක භාවිත වුණු ප්‍රති-සමාජවාදී පෝස්ටරයක්

මූලාශ්‍රය: Korff (1993)

බොහෝ විට දේශපාලන යාතුකර්ම ඉදිරිපත් වන්නේ සාමූහික ක්‍රියාකාරකම් ලෙසයි. මහජන හමු, පා ගමන්, සමාරම්භක උත්සව, සටන් පාඨ, ගීත, ආචාර සමාචාර, ධජ හා පථාක, නිල ඇඳුම් ආදී දෑ රැසක් ඔස්සේ "අපි" යන අනන්‍යතාව ගොඩ නංවන අතර, එය පොදු අනන්‍යතාව හෝ සාමූහික අනන්‍යතාව යන වචනවලින් ප්‍රකාශිත වේ. මේ අනුව සාමූහික අනන්‍යතාවයේ සංඥා බැඳීම් ඇති කිරීමටත් ඒවා ජංගමශීලී කිරීමටත් මෙම දහස් සංඛ්‍යාත යාතුකර්ම වැදගත් මෙහෙයක් ඉටු කරනු ලබයි.

ඩර්ක්හයිමියානු සම්ප්‍රදායේ සිට, ශිල්ස් සහ යං (Shils and Young, 1953) බ්‍රිතාන්‍ය රාජාභිෂේකය අර්ථදක්වන්නේ රාජාණ්ඩුව වටා සංකේත හා යාතුකර්ම ඔස්සේ බ්‍රිතාන්‍ය පොදු ජනයා ඒකරාශිවීමක් ලෙසයි. කෙසේ වෙතත් මෙවැනි සරලමිතික අර්ථ දැක්වීම් යම් මට්ටමක විවේචනයන්ට ද භාජනය වී ඇත. සම්ප්‍රදායික ඩර්කයිමියානු දැක්මට අනුව යාතුකර්ම කෘත්‍යාත්මකව සමාජ ඒකාබද්ධතාවට හවුල් වන බව දක්වන නමුත් මෙම අර්ථයෙන් ගත්විට කැරලිකාරී කණ්ඩායම් හා විප්ලවවාදී කණ්ඩායම්වල යාතුකර්ම භාවිතය විස්තර කිරීම අපහසු වෙයි. මෙවැනි යටත් කණ්ඩායම්වල වැඩවර්ජන, පෙළපාලි, මැයි දින සැමරුම් වැනි යාතුකර්ම වික්ටර් ටර්නර්ගේ (Turner, 1977) අර්ථයෙන් ගත්විට "දුර්වලයින්ගේ යාතුකර්ම බලයක්" ලෙස කියවාගත හැකිව පවතිනවා මෙන්ම ජේම්ස් ස්කොට්ගේ (Scott, 1985) අර්ථයෙන් එය "දුබලයන්ගේ ආයුධ" ලෙසද කියවාගත හැකිය. මෙවාට විරෝධ-යාතුකර්ම[3] (Protest rituals) යන නම කැස්කට් ජේසුස් විසින් (Casquete, 2003) භාවිත කරයි.

[3] පිළිගත් සිංහල වදනක් නොමැති බැවින් කතුවරුන් විසින් නිර්මාණය කළ සිංහල වදනකි

රූප සටහන අංක 03: විරෝධාභිචාර: ලිංගික හිංසනයට එරෙහිව බාර්සිලෝනාවල 2019 වර්ෂයේදී පැවති රැළියක් ("Procession of the Insubmissive Pussy")

මූලාශ්‍රය: Antebi (2020)

සමාජ ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයට සීමාකර යාතුකර්ම පිළිබඳව සාකච්ඡා කළහොත්, දිගු ඉතිහාසයක් සහිත, එමෙන්ම එකී ව්‍යාපාර අරඹයා පුළුල්ව ප්‍රකට සංකේත වන රතු කොඩිය, මැයි පළමුවැනිදා, හෝ කම්කරු ව්‍යාපාරයට අදාළ “ඉහළට එසවූ මිට මෙලවූ හස්තය (Raised fist)”, න්‍යෂ්ටික විරෝධී ව්‍යාපාරයේ නම් “සිනාසෙන හිරු”, සාමවාදී ව්‍යාපාර සඳහා “පරෙවියා” සහ කාන්තා ව්‍යාපාරවල “දර්පණය අතැති වීනස් රුව” ආදිය එම ව්‍යාපාරවල නිරූපකයන් (Iconography) වන අතර ඒවා තුළ එම ව්‍යාපාර පිළිබඳ අතීතකාමයන්ද අන්තර්ගතයි. සංකේත බොහෝවිට ඝනීභවනිත දෘෂ්ටිවාදවල (Condensing ideologies) නිරූපණයන්ය. ඒ මගින් දෘෂ්ටිවාද පිළිබඳ දළ අදහසක් ප්‍රකට කරයි. යාතුකර්ම සංකේතාත්මක ව්‍යවහාර මාලාවක් ලෙසද සමහර අවස්ථාවල හැඳින ගැනෙයි. යම් ක්‍රියාවක් තුළ සංකේත නොමැති නම් ඒවා සිරිත් හා පුරුදු මිස යාතුකර්ම ලෙස සැලකිය නොහැකි බව ගොට්ෆ්‍රඩ් කොර්ෆ් (Gottfried korff) උපුටා දක්වමින් කැස්කට් (Casquete, 2003) පෙන්වා දෙයි. මේ අනුව යාතුකර්ම තේරුම් ගැනීමේදී අන්තර්ගත කර ඇති සංකේතමය අගයන්ද වැදගත්ය. ගොට්ෆ්‍රඩ් කොර්ෆ් (Korff, 1993) *“සංකේතවල ඉතිහාසය සමාජ ඉතිහාසයද?”* (*History of Symbols as Social History?*) යන තේමාවෙන් යුතු පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කරමින් දක්වන්නේ පසුගිය සියවස් දෙක තුළ වාග්විද්‍යාත්මක, දෘෂ්‍යමය හා යාතුකර්ම ආකෘතිය ගත් අසංඛ්‍යාත ප්‍රමාණයක් වන සංකේත නිෂ්පාදනය කර, විපරිවර්තනය කර පමණක් නොව විනාශ කරදමා ද ඇති බවයි. ඔවුන් පවසන්නේ 1790 සහ 1990 වර්ෂ අතර දේශපාලන ක්ෂේත්‍රය තුළ සංකේත උත්පාදනයේ පිපිරුමක් සහ සංකේතවල රැඩිකල් පරිහානියක්ද අත්දැකිය හැකි බවයි. මේරි ඩග්ලස් සහ සර්ජ් මොස්කොවිච් යන නූතන සමාජ ව්‍යාපාරවල දේශපාලන සංකේතවල න්‍යාය සහ ඉතිහාසය පිළිබඳ වැඩි දියුණු ප්‍රතිදානයක් සිදුකළ බුද්ධිමතුන් දෙදෙනා උපුටා දක්වමින් කොර්ෆ් (Korff, 1993) පෙන්වා දෙන්නේ සංකේත විශ්ලේෂණය දේශපාලන මනෝ විද්‍යාවේ කොටසක් බවයි. දහනමවන සියවසේ සිට විසිඑක්වන සියවස දක්වාම මහජන ව්‍යාපාරවල හැසිරීම් තේරුම් ගැනීමට ඒ විෂයය අවශ්‍ය විය. මොස්කොවිච්ට (Moscovici, 2008) මහජන දේශපාලන ව්‍යාපාර මගින් “බහුජන / පොදුජන” (Mass) නැමති සාමූහික තත්වයක පැන නැගීම නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය. මෙය ප්‍රංශ විප්ලවයේ සිට ඉදිරියට එන්නකි. මෙම “මහජන” යන්න හුදෙක් වර්ගීකරණයකට වඩා මූලෝපායක් වශයෙන්ද හඳුනා ගත හැකි බව මොස්කොවිච්ගේ (Moscovici, 2008) අදහසයි. “මහජන ව්‍යාපාර”, “මහජන ක්‍රියාකාරිත්වයන්” දේශපාලන ක්‍රියාකාරකම්වල අරමුණ ලෙස දැකගත හැකිවෙයි. මෙම චේෂ්ඨා සම්ප්‍රාප්ත කර ගැනීමට වාග්විද්‍යාත්මක,

දෘෂ්‍යමය හා යාතුකර්මමය සංකේත අවශ්‍ය වෙයි. සංඥා, රූප හා අභිනයන් සාමූහික අනන්‍යතා නිර්මාණය කරයි. 19වැනි සියවසේදී ප්‍රංශය විශේෂකර ගත්කළ ප්‍රංශයේ බිහිවන නවකතාවල වීරයා බවට "සමාජය" පත්වීම දැකගත හැක්කේ මේ අනුවය. වික්ටර් හියුගෝ ගේ "*මනුතාපය*"[4] (හියුගෝ, 1953) (Les Misdrables – 1862 - සිංහල භාෂිය තේරුම "කාලකන්නි" යන්නයි) 1815-1830 යුගයේ දේශපාලන සංකේත රැසක් සවිස්තර කරයි.

දේශපාලන පක්ෂ හා කණ්ඩායම් සිය අනන්‍යතාව පිළිබිඹු කරන විලාසිතා අනුගමනය කරනු ද දැකිය හැකිය. උදාහරණයක් ලෙස වාම කණ්ඩායම් සිය රැළිවලදී වාමාංශිකයන්ට ඓතිහාසිකව උරුම රතු පැහැය සිය ඇඟලුම් සඳහා භාවිත කරනු දැකිය හැකිය. වෙනත් දේශපාලන මතධාරීන් තම තමන්ගේ පක්ෂ හා කණ්ඩායම්වල පැහැයන් සිය ඇඟලුම් සඳහා යොදා ගනු දැකිය හැකිය. ධජ හා පතාක මගින්ද සංකේතාත්මක වර්ණ ප්‍රදර්ශනයක් දැකිය හැකිය. මේ තුළ ඒකත්ව හා සමච්ඡින්න ගති ලක්ෂණ ඉස්මතු කිරීම සංකේතාත්මකව සිදුවෙයි. ඇඟලුම් විලාසිතාවන්ට අමතරව හිසකේ හා රැවුල් විලාසිතා ඔස්සේද දේශපාලන දෘෂ්ටිවාද බාහිරට ඉස්මතු කරන ආකාරයක් දැකිය හැකියි. විශේෂයෙන්ම වාම කණ්ඩායම් අතර මේ තත්වය බහුලව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. එසේම විවිධ දේශපාලන දෘෂ්ටිවාදීන් අතර ජීවන මාදිලිවලද සැලකිය යුතු වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. මේ මගින් සංකේතාත්මක වටිනාකම් පොදු සමාජයට සන්නිවේදනය කිරීමක්ද අත්දැකිය හැකිය. මෙම ජීවන මාදිලි තුළ පවතින්නේ යාතුකර්මීය දිශානතියකි. ලාංකේය සන්දර්භය ගත්විට සමහර දේශපාලන පක්ෂ අනුගාමිකයින් මත්පැන් පානය නොකරන්නේ යැයි පවසයි, සරල ආහාර රටාවක් අනුගමනය කරයි, අඩු වියදම් වාහන භාවිත කරයි. මෙය හුදෙක් ජීවන මාදිලියක් පමණක් නොව දේශපාලන සංඥාවක්ද අවධාරණය කිරීමකි.

සංකේතාත්මක බලය හා සංකේතාත්මක ප්‍රචණ්ඩත්වය සමග ද යාතුකර්ම සමීපව සම්බන්ධ වෙයි. රාජ්‍යයක් විසින් යුද අභ්‍යාස මෙහෙයවීම, යුද සරඹ සන්දර්ශන පැවැත්වීම යනාදිය මෙම සංකේතාත්මක බලය හා ප්‍රචණ්ඩත්වයට සම්බන්ධ යාතුකර්මවලට උදාහරණයකි. නිදහස් දින සැමරුම තුළ පවත්වන හමුදා උත්තමාචාර හා වෙනත් සන්දර්ශන අංගයන් සංකේතාත්මක බල ප්‍රදර්ශනයක් කරනු ලබන යාතුකර්මීය අංගයක් ලෙස දැකගත හැකිය. දේශපාලන පක්ෂ විසින් කැඳවනු ලබන මහජන රැළි මගින්ද සංකේතාත්මක බලය ප්‍රදර්ශනය කිරීමක් දැකිය හැකිය. මෙම රැළිවල විශාලත්වය බලය පිළිබඳ සංකේතයකි. සටන් පාඨවල ස්වාභාවය සංකේතාත්මක ප්‍රචණ්ඩත්වයේ සංකේතයකි.

යාතුකර්ම නම්‍යශීලීත්වයට පත්වෙමින්, ඒවා හා සම්බන්ධව විශේෂිත ඇඳුම් ආයිත්තම්, තත්වානුගත රටා, නිලයන් සහ පටිපාටික ක්‍රියාදාම ඉස්මතුවීම හරහා මෙම යාතුකර්මවල යටි පෙළ කියවා ගැනීමේ අපහසුතාවක්ද දැකගත හැකිය. ඇතැම් ජනාධිපතිවරණ අපේක්ෂකයින් ජනතාව ඇමතීම වැනි දේශපාලන යාතුකර්මයකදී, ඔවුන් පවසන සෑම වචනයක්ම වෘත්තීය ලේඛකයන් විසින් ලියා ටෙලිප්‍රොම්ප්ටර් (Teleprompter) උපකරණයක් ආධාරයෙන් ප්‍රක්ෂේපණය කරන, ප්‍රවේශමෙන් නිර්මාණය කළ තිර රචනයක් බව කවුරුත් දනිති. එසේ වුවද, සියලුම සහභාගිවන්නන් තම සමාජය, එහි දේශපාලන ක්‍රමය සහ නායකයාගේ "පූජනීයත්වය" පිළිබඳ විශ්වාසයන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා ඔහුගේ කථාවට සංවේදී බවක් හා හෘදයාංගම බවක් පෙනෙන ලෙස ක්‍රියා කිරීම දැකගත හැකිය. බෝද්‍යු මෙම සංසිද්ධිය අපප්‍රජානනය[5] (Miscognition) ලෙස නම් කරයි (Johnson, 2004). මෙම හැසිරීම් රටා පැමිණෙන්නේ එම යාතුකර්ම හරහා තමා වෙත පැමිණෙන ආර්ථික තත්වය හා සෙසු වරප්‍රසාද ගණනය වීම මගිනි. එකී ගණනයේ ප්‍රතිපල වාසිදායක නම් එම යාතුකර්මවල තාර්කික, අතාර්කික බව හෝ තමා කැමති අකමැති බව පසෙකින් තබා එකී යාතුකර්ම සමග මිනිසුන් අනන්‍ය වන බව නිරීක්ෂණය කළ හැකියි.

---

[4] සිංහල පරිවර්තනයේ නම

[5] පිළිගත් සිංහල වදනක් නොමැති නිසා කතුවරුන් විසින් නිර්මාණය කළ සිංහල වදනකි

පැරණි ලාංකේය සමාජයේ රජු හා පරිවාර ප්‍රධානීන් අතර සබඳතාව ඉදිරිපත් වූයේ ද යාතුකර්මීය දිශානතියකිනි. එක් උදාහරණයක් වන්නේ දැකුම් කඳයි. දැකුම් කඳක් බැඳ උඩරට රජු හමුවීමට වසරකට වරක් පර්යන්ත පාලකයින් පැමිණීම යාතුකර්මීය ක්‍රියාවලියකි. ඒ තුළ පර්යන්ත ප්‍රාදේශීය නායකයින් හා පාලකයින් උඩරට රජුට වන්නාවූ යටත්වීම සංකේතාත්මකව පෙන්නුම් කරයි. වැදි ජනයාගේ නායකයින් ද මෙම චාරිත්‍රමය යාතුකර්මය ඉටුකර ඇත. උඩරට රජු වෙනුවෙන් සේවය කිරීමට බැඳී සිටි පරිවාර සේවක ප්‍රජාව හා රජු අතර සබඳතාව ඔස්සේ පුළුල් යාතුකර්මීය අර්ථකථන ජනනය කරනු ලබයි. රජු ගමන් බිමන් යාමට භාවිත කළ දෝලාව, සට්ටඹිරාල තනතුර ඇතුළු තනතුරු, අන්තපුර ස්ත්‍රීන්, සාමාන්‍ය ජනයාට භාවිත කළ නොහැකි ආහාර පාන භාවිතය ආදිය මහේශාක්‍යත්වය හා උච්චත්වය සංකේතවත් කිරීමට ගොඩනැගුණු යාතුකර්ම පද්ධතීන්ය. රජු පාරේ ගමන් කරන විට කසකරුවෝ ඉදිරියෙන් ගමන් කළහ. පරිවාර සේනාව පිරිවරා ඔහු ගමන් කිරීම දැකගත හැකිය. අද දින දේශපාලන ප්‍රධානීන් පරිවාර රථ හා ආරක්ෂක රථ පිරිවරා ගමන් කිරීම මෙම ඓතිහාසික පදනම්වල දිගුවක්දැයි සිතා බැලිය යුතුවෙයි. එසේම රජුට හා ඉහළ ප්‍රභූන්ට ආමන්ත්‍රණය සම්බන්ධ පුළුල් හා ගෞරවාන්විත පද මාලාවක් සිංහල භාෂාව තුළ දක්නට ලැබුණි. අද දිනද දේශපාලන ප්‍රභූත්වය සාමාන්‍ය ජනයා විසින් ආමන්ත්‍රණය කරනුයේ පුළුල් ගෞරවාන්විත පද මාලාවක් භාවිතයෙනි. මෙම පද මාලාව ඓතිහාසික සිංහල භාෂීය ප්‍රභූ ආමන්ත්‍රණ පද මාලාව සමග ඥාතීත්වයක් ඇත. දේශපාලඥයින් විවිධ උත්සව අවස්ථාවන්ට පිළිගැනීමේදී තූර්ය වාදක කණ්ඩායම් මෙන්ම සාම්ප්‍රදායික නැටුම් කණ්ඩායම් පෙර ගමන් කිරීම ප්‍රකට යාතුකර්මීය සංසිද්ධියකි. එය ඔවුන් වෙත විශේෂ කොට, ගෞරව කොට සැලකීම පිළිබඳ සංකේතයක්ද වෙයි. වර්තමාන යුගයේ රාජ්‍යත්වය ආරක්ෂා කරන ප්‍රධාන රටක් වන එක්සත් රාජධානියේ දෙවන එලිසබෙත් රැජිනගේ මරණය දේශපාලන යාතුකර්ම හා සංකේත රැසක එකතුවක් ලෙස හඳුනාගත හැකියි. මෙම රැජිනගේ මෘත දේහය තැන්පත් කර තිබූ ආකාරය මෙන්ම ජනතාව අවසන් ගෞරව දැක්වීමට පෙළ ගැසීම යන සියල්ල තුළ සංකේතාත්මක හා යාතුකර්මීය පසුතල පැවතිණ.

> 2022 සැප්තැම්බර් 8 වන දින දෙවන එලිසබෙත් රැජිනගේ අභාවයෙන් පසුව, ප්‍රවේශමෙන් පෙරහුරු කරන ලද මුද්‍රානාටකයක බඳු විචිත්‍රාකාර රංග වින්‍යාසයක් (Choreographed) සිහිපත් කරන අනුස්මරණයක සාක්ෂිකරුවන් බවට ලෝකය පත්වූවේය. හමුදා නිලධාරීන් සහ රැජිනගේ පවුලේ සාමාජිකයෝ වෙස්ට්මිනිස්ටර් ශාලාවේ සිට ඇබේ දක්වා සහ පසුව වෙලින්ටන් ආරුක්කුව දක්වා (විනාඩියකට පියවර 75 ක වේගයකින්) ගමන් කළහ. හමුදා ඒකක මෘත දේහය දෙපස විවිධ විධානයන්ට පරිපූර්ණ ඒකමිතියකින් ප්‍රතිචාර දැක්වූහ. අණ ලැබූ පරිදි, මෘත දේහය උසුළන්නන් එය වා තලයේ ඉහළට ඔසවා, මිනී පෙට්ටිය නැවත කරත්තයකට ආපසු භාර කළ අතර, ඒ සෑම විටම "කිසිදු වෙහෙසක් නොපෙන්වමින්" බැරෑරුම් මුහුණුවරකින් සිටියහ. ඇත්ත වශයෙන්ම, සෑම තත්පරයක්ම උත්සවයේ කාර්යභාරයක් ඉටු කළේය (Brown, 2022: 01).

රූප සටහන අංක 04: දෙවනි රාජසිංහ රජු

මූලාශ්‍රය: Knox (1681)

ශ්‍රී ලාංකේය දේශපාලනයද සංකේත හා යාතුකර්මවලින් දැඩි ලෙස සංයුක්ත වී ඇත. දේශපාලකයින්ගේ සාටක පැළඳීම සංකේතාත්මක දිශානතියක් මෙන්ම සුපුරුද්දක් ලෙස සිදුකිරීම තුළ යාතුකර්මීය දිශානතියක්ද දැකගත හැකිය. එකී සාටකවල පැහැයන්ගේ විවිධත්වය මගින් ඔවුන් විවිධ අනන්‍යතා මතුකරනු ලබයි. නවසිය පනස් ගණන්වලදී ලාංකේය දේශපාලනය තුළට පැමිණෙමින් තිබූ ජාති(ක)වාදී කතිකාව මගින් දැකගත හැකිවූ යාතුකර්මීය දිශානතියක් වන්නේ ජාතික ඇඳුම එම දේශපාලන කණ්ඩායමේ සංකේතාත්මක හා යාතුකර්මීය පැවැත්මක් වූ ආකාරයයි. එය අද දක්වා අඛණ්ඩව පැවතෙයි. දේශපාලන රැස්වීම් තුළ ආසන පැනවීම තුළ ව්‍යවහාරවන යාතුකර්මීය දිශානිය ඔස්සේ හුදෙක් එක් ඇස්බැල්මකින් එම උත්සවයේ තත්වානු පිළිවෙල ග්‍රහණය කර ගතහැකි වෙයි. මෙය පූර්වයටත්විජිත සමයේ පැවති කුල වැඩවසම් සමාජයේ පැවති තත්වානුගත ස්වරූපයේම දිගුවක් ලෙසද ගත හැකිය. මෙම ආසන පිළිබඳ සම්මතයන් රාජ්‍ය සේවය තුළද දැඩිව ක්‍රියාත්මක

වනු නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. පෞද්ගලික ආයතනික ව්‍යුහයන් තුළද ඊට මදක් අඩු මට්ටමින් එම ගති ලක්ෂණම නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

දේශපාලන ප්‍රභූන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ සිදුකරනු ලබන ප්‍රකාශ කෙතරම් තිබියදීත් ඔවුන් සිය බලය හා ආධිපත්‍යය වෙනත් දිශානතිවල යාතුකර්ම ඔස්සේ ප්‍රකාශ කිරීමද දැකගත හැකිය. එය ශ්‍රී ලංකාව තුළ පමණක් නොව ලොව පුරාම අඩුවැඩි වශයෙන් පොදු තත්වයකි. ශ්‍රී ලාංකේය සන්දර්භය ගතහොත් දේශපාලන ප්‍රභූන්ගෙන් සැලකිය යුතු පිරිසක් විශාල අත්පළඳනා, කරමාල, මැණික් ඔබ්බවන ලද මුදු ආදී දෑ පැළඳීමේ සුපුරුද්ද මගින් මීට පෙර දක්වා ඇති මහේශාඛ්‍යත්වය පිළිබඳ සංඥාවට අමතරව බලය පිළිබඳ ප්‍රකාශයක්ද එම යාතුකර්මය මගින් නිරූපණය වෙයි. එසේම බොහෝ වැදගත් වැඩ කටයුත්තුවලදී දළදා මාලිගාව හා අනෙක් ප්‍රධාන ආගමික මර්මස්ථානවලට යාම හා සංඝ සංස්ථාවේ ප්‍රධානීන් හමුවීමේ යාතුකර්මයද සංකේතාත්මකය. ඒ තුළ ජාතිකවාදී පණිවුඩයක් සමාජයට ලබාදෙන අතර, ඒ ඒ සමාජ කණ්ඩායම්වල හදවත්වලට ආමණ්ත්‍රණය කරයි. මෙම හමුවීම්වලදී ආගමික නායකයින් හා දේශපාලන ප්‍රභූන් අතර ඇතිවන කථාබහ ජනමාධ්‍ය ඔස්සේ ප්‍රචාරය කරයි. මෙම දේශපාලන හා ආගමික ප්‍රභූන් අතර වන කථාබහ ප්‍රායෝගිකව එතරම් වැදගත් කමක් ඇති විලාසයක් දැකගත නොහැකිය. එහෙත් එහි යාතුකර්මීය බලපෑම ප්‍රබලය. එම ප්‍රබලත්වය නිසා වාමාංශික කණ්ඩායම් ලෙස හඳුනා ගන්නා කණ්ඩායම් පවා සිය "නිරාගමික" ආකෘතීන් පසෙකලා මෙම ආගමික ප්‍රභූන් සමග පවත්වන "බැහැ දැකීමේ" යාතුකර්මය පවත්වනු දැකගත හැකිය. මේ තුළ මෙම යාතුකර්මය කොතරම් ජන මනස තුළ ස්ථාපිතව ඇද්දයි තහවුරු වෙයි. මේ හමුවීම් මගින් "විශාල" යමක් "පුළුල් අනුශාසනාවන්" ලැබීමක් හෝ ලබා ගන්නා "අනුශාසනා" ක්‍රියාත්මක කරන බවක් හෝ අත්දැකිය නොහැකි නමුත් එම යාතුකර්මය රැදී සිටීමට ඇති දේශපාලඥයින්ගේ හා ආධාරකරුවන්ගේ අවිඥානික කැමැත්ත මේ තුළ ඉස්මතු වෙයි.

දේශපාලන ප්‍රභූන් බෞද්ධාගමික පාර්ශ්වය සමග ඉහත ආකෘතියේ යාතුකර්මීය සබඳතාවන් පවත්වන විට වඩා "ලෞකික" පාර්ශ්වයට බර ආගමික යාතුකර්ම ලෙස ඔවුන් අතරින් හමුවන්නේ දේවාල වන්දනයයි. ඉහළම දේශපාලන ප්‍රභූන්ගේ ඉන්දියානු තිරුපති දෙවොල් වන්දනය ප්‍රකට එකකි. හින්දු ආකෘතියේ දේව වන්දනයන් තුළ වඩා ලෞකික බවක් හා ලෞකික ඉල්ලීම් මෙන්ම ලෞකික සංකේතාත්මක බවක් අන්තර්ගතය. මෙම යාතුකර්මයන් මගින් සාමාන්‍ය ජනයා තුළට දේශපාලන ප්‍රභූන් විසින් සිය ලෞකික නම්‍යතා ප්‍රකට කිරීම දැකගත හැකිය. මෙම දේව වන්දනයන් ලිබරල් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නායකයින්ගේ සිට සමහර අවස්ථාවල වාම දේශපාලකයින් ලෙස පෙනී සිටින්නන් දක්වාම පැතිර පවතිනු දැකගත හැකිය. හඳරාගම (2010) දක්වන පරිදි අතීතයේ යක්ෂයෙකු ලෙස වරගැන්වූ සූනියම් වර්තමානයේ දෙවියෙක් බවට රූපාන්තරණය වීමද වෙසෙසින් සලකා බැලිය යුතු සංසිද්ධියකි. මේ තුළ නූතන සමාජ සන්දර්භය සමග සමානුපාතික වීමක් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. එනම් කළු යාතුකර්ම සමග සමාජය වඩා අනන්‍යවීමකි. පශ්චාත් යටත් විජිත ඉතිහාසයේ මුල් කාලය ගත්විටද දැකගත හැක්කේ පැරණි හෝ මූලික දේශනාවල පවතින කාරණා සංශෝධන සහිතව කියවීමක් ආගමික ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධව දක්නට ලැබෙන බවයි. මෙයට උදාහරණයක් ලෙස කැලණිය රජමහා විහාරයේ ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා යෙදවූ අති විශාල ධනස්කන්ධය සඳහා දායක වූවන්ගේ පසුබිම් ගලා එන්නේ අරක්කු වෙළෙඳාමෙන් වීම (De Silva, 2013) මෙයට උදාහරණයකි. එසේම ශ්‍රී පාදය වැනි ස්ථාන "පූජනීය ස්ථානයක" සිය "බෞද්ධ සිද්ධස්ථානයක" ආකෘතියකට පරිවර්තනයේද (De Silva, 2013) දේශපාලනයක් පවතින බව පැහැදිලිය. එසේම මේ සිද්ධස්ථාන හා සම්බන්ධ යාතුකර්මවලදී දේශපාලන ප්‍රභූත්වයට විශේෂ අවධාරණයකට යොමුවෙයි. ඔවුන් එම යාතුකර්ම සමග සම්බන්ධ වීම ප්‍රවෘත්තියකි. එම ප්‍රවෘත්තිය මගින් යාතුකර්ම පිළිබඳ විද්‍යුත්, මුද්‍රිත හා දෘෂ්‍ය මාධ්‍යයෙන් ප්‍රචාරණයක් ලැබෙන අතර, පෞද්ගලික සංසිද්ධියක් ලෙස සැලකිය හැකි ආගමික යාතුකර්ම සමග අනන්‍ය වීම දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේදී ප්‍රචාරණ මෙවලමක් මෙන්ම අනන්‍යතා හා ප්‍රතිරූප නිර්මාණ මෙවලමක් බවටද පත්වෙයි. යම් ආගමික කණ්ඩායමකට ඇති සිය පක්ෂපාතිත්වය ප්‍රදර්ශනයේ වාහකයක් බවට පත්වෙයි.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ ශ්‍රී ලාංකේය දේශපාලන කතිකාව තුළ ඇති අදහස් පද්ධතිය හා ඔවුන් නිරන්තරව “ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය” යන වචනය පුනරුච්චාරණය කිරීම ද යාතුකර්මීයය. ඒ මගින් සිය දේශපාලන මතවාදයන්ට හා දේශපාලන ප්‍රතිරූපයට අගය එකතු කිරීමක් ඔවුන් බලාපොරොත්තු වන බව පෙනෙයි. නමුත් ඔවුන් සැලකිය යුතු පිරිසක් මෙසේ යාතුකර්මීයව භාවිත කරන මෙම වචනයේ අර්ථයට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක වෙනවාදැයි සැක සහිතය. සිය “අමු” බලය හා නිල ආධිපත්‍ය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නොවන ලෙස භාවිත කිරීම් සුලභය. සමහර විටෙක එය සාමාන්‍ය තත්වය බවට හැගීමක් සමාජය තුළ ඇත. ඔවුන් මෙම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යන වචනය උච්චාරණයේදීද තම තමන්ට ආවේනික ස්වරූපයන් සාදාගෙන පවතිනුද නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. සමහර උච්චාරණ ආකෘතීන් “නිවැරදි” උච්චාරණය ද නොවන නමුත් එය සමාජය පුළුල් ලෙස ප්‍රශ්න නොකරන අතර අනුරාගිකව දේශපාලන ප්‍රභූන් වෙත ආකර්ශනය වී ඔවුන් කටයුතු කරයි. එම අනුරාගික බැඳීම් මත ඔවුන්ව ප්‍රශ්න නොකිරීමද සිදුවේ.

ශ්‍රී ලාංකේය දේශපාලනයේ මෑත යුගයේ දක්නට ලැබෙන තවත් සංසිද්ධියක් වන්නේ විවිධ දේව ඇදහිලි හා ඒ ආශ්‍රිත පළඳනා ප්‍රසිද්ධ දේශපාලන අවකාශයට ප්‍රධාන දේශපාලන නායකයින් හරහා කරළියට පැමිණීමයි. මෙම යාතුකර්ම ග්‍රාමීය තලයේ ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ දේශපාලන නායකයින් දක්වා පැතිරී ඇත. මෙම සමහර යාතුකර්ම අංග සහ සංකේතාත්මක පළඳනා සාම්ප්‍රදායික ආගමික ඉතිහාසය තුළ හමුවෙන ඒවා නොවෙයි. ඒවා මෑත කාලීනව බිහිවන නූතන කපුරාලලා හා මෑණිවරු විසින් නිර්මාණය කළ නව යාතුකර්ම ආකෘති බවටද නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. සමහර අවස්ථාවල ඉන්දියානු හා වෙනත් මහා සංස්කෘතික මූලාශ්‍රයයන් මත පදනම්ව ගොඩනැගූ නව සම්ප්‍රදායක් වීමේ සම්භාවිතාවක් ද මේ තුළ ඇත. ජනාධිපතිවරණ හා වෙනත් මැතිවරණ අවස්ථාවල මැතිවරණ වේදිකාවල දෘෂ්‍ය වන මෙම පළඳනා හා යාතුකර්ම පුළුල් සමාජ අවධානයකට ලක්වන දෑ ය.

දේශපාලන ප්‍රභූන් සිය සමාජ පසුබිම සංකේතවත් කිරීමට විවිධ ඇඟලුම් විලාසිතා භාවිත කරනු දැකගත හැකිය. ජාතික ඇඳුම යම් පුළුල් භාවිතයක පවතින බව මෙයට පෙර දක්වා ඇත. කෙසේ නමුත් එයට අමතරව සම්පූර්ණ යුරෝපීය ඇඳුම ඇඳීම වෙනත් සංකේතාත්මක පිළිවෙලක් ප්‍රදර්ශනය කිරීමකි. එසේම වැඩවසම් ප්‍රභූන්ගෙන් පැවතෙන දේශපාලකඥයින් සමහර අවස්ථාවල එම ප්‍රභූ බව නිරූපණය කරන විලාසිතා භාවිත කරනුද දැකගත හැකිය. චන්ද්‍රිකා බණ්ඩාරණායක කුමාරණතුංග මෙයට උදාහරණයකි. ඇය සමහර අවස්ථාවල රදල කාන්තාවන්ගේ සම්ප්‍රදායික ඇඟලුම් විලාසිතා භාවිත කර ඇත.

දිවුරීම් ඇතුළත් යාතුකර්ම වත් පිළිවෙත්ද දේශපාලන යාතුකර්ම සම්බන්ධ ප්‍රකට එකකි. ඇමරිකානු ජනාධිපතිවරයා දිවුරනු ලබන්නේ බයිබලයේ අත තබායි. රාජ්‍ය හා ආගම වෙන් විය යුතු ප්‍රපංච දෙකක් ලෙස පුනරුච්ඡාරණය වෙතත්, රටේ ප්‍රධාන කාර්යයක් තුළදී මෙම යාතුකර්මය අනුගමනය ඇමරිකාවේදීත් සිදුවෙයි. චීන කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට නව සමාජිකයින් බඳවා ගැනීමේදී ද දිවුරීමේ යාතුකර්මයක් ක්‍රියාත්මක වන බව ෆු දක්වයි (Fu, 2019). එසේම පක්ෂයට සාමාජිකයින් බඳවා ගැනීමේදී “හඳුන්වාදීම”, “විමර්ශන කාලය” හා “පොරොත්තු කාලය” යන අවධි පසු කිරීමෙන් නව සාමාජිකත්වයට පත්වීම එහි සිරිතයි. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්වන මල්වර මංගල්ලය වැනි අවතරණ පාලි ආකෘතියක් ගන්නා බවද නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. මෙම “දිවුරුම් දීමේ උත්සවය” පක්ෂයට බැඳීමේ කථාව, පක්ෂ ධජය එසවීම, දිවුරුම යන අංගවලින් සමන්විත වීම මෙයට සාක්ෂ්‍ය දරයි. මෙම දිවුරුමේදී ම “පක්ෂ විනයට කීකරු වීමට සහ පක්ෂයට කැප වීමට; විප්ලවයට සහ පන්ති අරගලයට වෙහෙසීමට; රහස් රැකගැනීමට සහ කිසි විටෙකත් පක්ෂය පාවා නොදීමට” යන කාරණා අවධාරණය කරමින් සිදුව ඇත. පසු කාලීනව මෙම පක්ෂයට බැඳීමේ ක්‍රියාවලිය තව තවත් සම්මතකරණයට භාජනය වී ඇත. විශේෂයෙන් සුළු ධනපති කණ්ඩායම් පක්ෂයට බඳවා ගැනීමේදී දැඩි විමර්ශනයක් සිදුකරනු දැකගත හැකි විය. චීනයේ මා ඕ සේතුන් සිදුකළ මහා පාගමන ද දැවැන්ත දේශපාලන යාතුකර්මයක් පිළිබඳ නිදසුනකි. මෙයට අමතරව සැලකිය යුතු තරම් දේශපාලන යාතුකර්ම චීන කොමියුනිස්ට් පක්ෂය සිය ඉතිහාසය තුළ යොදාගනු ෆු නිරීක්ෂණය කරයි. ඒවා මගින් පක්ෂය වෙත විවිධ කණ්ඩායම්වල බැඳීම් තහවුරු කරනු ලැබිණි. ඒ අනුව හුදෙක් විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේද මතින් පමණක් චීන විප්ලවය තුළ කටයුතු සිදුව නැති අතර

සංකේතාත්මක හා යාතුකර්මීය දෑ මගින්ද එය සංයුක්තව පවතින බවට මෙයට සාක්ෂියකි. මේ අනුව ඉ දක්වන්නේ යාතුකර්ම හුදෙක් සම්ප්‍රදායික සමාජීය ප්‍රපංචයක් පමණක් නොවන බවත්, එය අද දින දක්වා දේශපාලන ලෝකය තුළ අඛණ්ඩව පවතින දෙයක් වන බවත්ය. එසේම මා ඕ සේතුන් විසින් මාක්ස්වාදය චීනකරණයට ලක්කරමින් ගොඩනගන සිනිකවාදය (Sinicism) නිර්මාණයේදී පවත්වනු ලබන සම්මේලනද යාතුකර්මීය ආකෘතියක් දරන ලද බව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

රූප සටහන අංක 05: චීන කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ පළමු කොන්ග්‍රසය පැවති ස්ථානයේ අනුස්මරණ ශාලාවේ ඇතුළත දර්ශනයක්

මූලාශ්‍රය: Fu (2019)

රූප සටහන අංක 06: අමරිකානු ජනාධිපතිවරයා බයිබලයේ අත තබා දිවුරුම්දීම

මූලාශ්‍රය: Dönmez (2021)

රූප සටහන අංක 07: දෙවන එලිසබෙත් රැජිනගේ අවමගුල

මූලාශ්‍රය: Brinkman (2022)

අර්බුද හා දේශපාලන යාතුකර්ම අතර සබඳතාද විශ්ලේෂණය කළ හැකිය. සිය ප්‍රතිවාදීන්, විශේෂයෙන් ත්‍රස්තවාදී හා වෙනත් සටන් කරුවන් වෙන “පොදු සමා කාලයක්” ප්‍රකාශ කිරීමද ලොව පුරා දේශපාලන රෙජීම අතර දැකගත හැකි යාතුකර්මයකි. සටන් පවතින අවස්ථාවල “නෝ මැන් ඒරියා” ප්‍රකාශයට පත් කිරීම විශේෂයෙන් දේශ සීමා සම්බන්ධ සටන්වලදී දැකගත හැකිය. එසේම “දුග්ගැනවිලි ඉදිරිපත්කිරීමේ අවස්ථාවන්” (“Grievance-Venting”) හෝ “ඔම්බුට්ස්ඩ්මන්වරයෙක්” පත් කිරීමේ ක්‍රියාවලි තුළද යාතුකර්මීය දිශානතීන් දැකගත හැකිය. මේවා යාතුකර්ම ලෙස ගත්විට සහභාගිවන්නන්ට පහසුවක් සැලසීමේ, ලිහිල් බවක හැඟීමක් ඇති කිරීමේ උත්සාහයක් මේවා තුළ දැකගත හැකිය. සෝවියට් සංගමයේ ලෙනින්වාදී අවධිය තුළ ගොවීන් වෙත යෝජනා කරන ලද සමූහ ගොවිපල ක්‍රම හා සමුපකාර ගොවිපල ක්‍රමද මෙවැනිම ආකාර සංක්‍රමණික යාතුකර්මයන්ය. එසේම දුග්ගැනවිලි ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාවක් ලබාදීම සෝවියට් රුසියාවද ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ තුළ දී ක්‍රියාත්මක කරනු අත්දැකිය හැකි විය. මෙය වාචික කරුණු දැක්වීම් මගින් ඉදිරියට යා හැකි ක්‍රමයක් ලෙස සලකනු ලැබිණි. චීන විප්ලවය තුළද මෙම යාතුකර්මීය ආකෘතිය යොදාගනු ලැබිණි. විශේෂයෙන් එහිදී මෙම දුග්ගැනවිලි හා කරුණු දැක්වීම් වාර්තා ගතකිරීම් නොකරන අතර වාචික මාධ්‍යය පමණක් භාවිත වීම සිදුවිය. වාර්තා ගත නොකිරීම රහස්‍යතාව ආරක්ෂා කිරීමේ ක්‍රමයක් ද විය (Fu, 2019).

ආගමික ස්ථාන හා දේශපාලන යාතුකර්ම අතර සබඳතාවක් ද ශ්‍රී ලාංකේය සන්දර්භයේදී නිරීක්ෂණය කළ හැකියි. සාමාන්‍ය ජනයා දෙවොල් තුළ පොල් ගැසීමේ යාතුකර්ම සිදුකරන ආකෘතියෙන් බැහැරව දේශපාලන යාතුකර්මයක් ලෙස දෙවොල් තුළ පොල් ගැසීම් දේශපාලන පක්ෂ, කණ්ඩායම්, වෘත්තිය සමිති හා වෙනත් බලපෑම් කණ්ඩායම් විසින් සිදුකිරීම වෙනම සන්දර්භයක තබා විග්‍රහ කළ යුතුවෙයි. විශේෂයෙන්ම මෙම පොල් ගැසීමේ යාතුකර්මය සඳහා බහුලව තොරාගනු ලබන්නේ සීනිගම දොවොල් දෙවාලයයි. එය රෞද්‍ර යාතුකර්ම පිළිබඳ ප්‍රසිද්ධියක් උසුලන ස්ථායක් වීම මෙයට හේතුව බව දැකගත හැකිය. සීනිගම දොවොල් දේවාලය දිගු

කලක සිට ප්‍රසිද්ධියට පත්ව ඇත්තේ තමන් අකමැති හෝ තමනට එරෙහිව සිටින පිරිස් වෙත පළිගැසීම් සඳහාය. ඒ සඳහා වන මිරිස් ඇඹරීම, පොල් ගැසීම වැනි යාතුකර්ම සඳහා සීනිගම දෙවොල් දේවාලය ප්‍රකටය. මේ නිසා දේශපාලන විරුද්ධවාදීන් සඳහා හෝ ප්‍රතිවිරුද්ධ දේශපාලන මතවාදවලට එරෙහිව හෝ කණ්ඩායමක් ලෙස පැමිණ පොල් ගැසීම දේශපාලන යාතුකර්මයක් ලෙස සීනිගමදී හමුවෙයි. එය මාධ්‍යය ඔස්සේ ප්‍රසිද්ධියක් ද ලබාගතහැකි, සංකේතාත්මකව ප්‍රබල අර්ථ ජනිත කරවන යාතුකර්මයකි.

රූප සටහන අංක 08: ශ්‍රී ලංකාවේ ඒකාබද්ධ විපක්ෂය සීනිගම දෙවොල් දේවාලයේදී පොල් ගැසීමක නිතර වීමක්

මූලාශ්‍රය: "ඒකාබද්ධය සීනිගම දී අද පොල් ගසයි", හිරු පුවත් (2018)

භාෂාව හා දේශපාලනය අතර සබඳතාවද යාතුකර්මීයය. ශ්‍රී ලාංකේය දේශපාලනයේදී ඉංග්‍රීසි භාෂාව ප්‍රධාන කතිකාව තුළ අධිනිශ්චය වීම දේශපාලන කතිකාවේ ප්‍රධාන යාතුකර්මීය ඇඟවුමක් සනිටුහන් කරයි. මෙය පහළ පාංතිකයින් සමාජ ව්‍යාපාරවලින් හා ප්‍රධාන දේශපාලන කතිකාවන්ගෙන් බහිෂ්කරණය කිරීමට උත්සාහයක් ලෙස ද හැඳිනගත හැකිය. නුවර යුගයේදී දෙමළ බස මේ ස්ථානය ගෙන ප්‍රභූන්ගේ සන්නිවේදන මාධ්‍යය වූ බවට සැක කළ හැකිය. උදාහරණයක් වන්නේ ඓතිහාසික උඩරට ගිවිසුම ප්‍රභූන් ගණනාවක්ම අත්සන් තබා ඇත්තේ දෙමළ බසින් වීමයි[6]. මෙම තත්වය යුරෝපීය සන්දර්භයේදී ද නිරීක්ෂණය කර ඇත. ඒ අනුව බූර්ෂුවා පාංතික කතිකාවෙන් අනෙකුත් පහළ සමාජ ස්තර වෙන්කර තබා ගැනීමට වාග් චර්යාවන් (Linguistic behaviour) හේතු වී ඇති බව ක්‍රොෆ් දක්වයි (Korff, 1993). මේ අනුව දේශපාලනයේදී භාෂාව සංකේතාත්මක වටිනාකමක්, විභේදන මෙවලමක් හා යාතුකර්ම අංගයක් ලෙස එකවිට ක්‍රියාත්මකවනු දැකගත හැකිය. විශේෂයෙන් ඉහළ හා පහළ පාංතික භාෂා භාවිතයන් හා කථා විලාසයන් තුළ වෙනස්කම් අන්තර්ගතය. එමගින් ඒ ඒ දේශපාලන කණ්ඩායම්වල සාමූහික අනන්‍යතා සාධනය වෙයි. ලංකාවේ පළමු දේශපාලන පක්ෂය වන සම සමාජ පක්ෂය ගත්තද ඒ තුළ භාෂාත්මක වෙනස්කම් පැවතුණු බව ප්‍රකටය. ඉහළ නායකයින් ඉංග්‍රීසි බස සමග අනන්‍ය වන විට පහළ මට්ටම එයින් ඈත් කොට පැවතිණ.

---

[6] විකිපීඩියා නිදහස් විශ්ව කෝෂයට (Wikipedia contributors, 2022) උඩුගත කර ඇති උඩරට ගිවිසුමේ පිටපතක් මෙම අදහස් දැක්වීම සඳහා පරිශීලනය කර ඇත

දහනමවන සියවසේ අවසන් භාගයේ යුරෝපීය දේශපාලනය තුළ අන්තර්ගත සංකේත හා යාතුකර්ම වඩා වඩා සංකේන්ද්‍රණයකටත්, නිල තත්වයකට ගමන් කිරීමටත්, වඩා උත්සවශ්‍රීයක් ගැනීමටත් පටන් ගත්බව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. විශේෂයෙන් පළමු ලෝක යුද්ධයෙන් පසු නව සංකේත පැන නැගුණු අතර, පැරණි ඒවා සංවර්ධනයට හා විපරිවර්තනයට භාජනය විය. විශේෂයෙන්ම වාම පක්ෂ තුළ මේ තත්වය කැපී පෙනුණා සේම ෆැසිස්ට්වාදය තුළ ද මෙම තත්ත්වය නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය.

රූප සටහන අංක 09: ෆැසිස්ට් ආචාර ආකෘතිය

මූලාශ්‍රය: Welle (2017)

රූප සටහන අංක 10: ස්වීඩන් සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවක්[7]

මූලාශ්‍රය: *Kiruna City Hall - The Crystal Henning Larsen* (n.d.)

[7] මෙහි ආසන හා අනෙක් සැලසුම්කරණ තුළ සමානාත්මතා ගති ලක්ෂණ දැකිය හැකි බව නිරීක්ෂණය කරන්න

රූප සටහන අංක 11: ශ්‍රී ලංකාවේ කාර්යයාලයක හෝ දේශපාලන පක්ෂ කාර්යයාලයක රැස්වීම් ශාලාවක දර්ශීය සැකැස්ම[8]

මූලාශ්‍රය: *COVID-19 Task Force Meeting* (n.d.)

“සමානාත්මතාව”, “සාධාරණත්වය” හා දේශපාලන යාතුකර්ම අතර සබඳතාව විමසීමේදී ස්කැන්ඩිනේවියානු රටවල දේශපාලන යාතුකර්ම තුළ එම රටවල් පවත්වාගෙන යාමට උත්සාහ දරන සමානාත්මතා හා සාධාරණත්වයේ ගති ලක්ෂණ යාතුකර්මීයව හා එයට සමාන්තරව සංකේතාත්මකව නිරූපණය වනු නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. අනිස්ට්‍රටෙන්කෝ (Anistratenko, 2020) ඡායාරූප කිහිපයක්ද සිය පත්‍රිකාවට ඇතුළත් කරමින් නොර්වේ රාජ්‍යය තුළ සමානාත්මතා දේශපාලන යාතුකර්ම ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය විග්‍රහ කර ඇත. මානව කෘතිවල සරලතාව (Simplicity of Artifacts) පිළිබඳ අදහස ඔහු විශේෂයෙන් ඉදිරිපත් කරයි. පළමුව ගතහොත් මානවයා විසින් නිර්මාණය කර ඇති භෞතික වටපිටාව එම රාජ්‍යයේ දේශපාලනය යාතුකර්මීයව අර්ථ දක්වන බව පැහැදිලිය. සම්මන්ත්‍රණ කාමර, පුස්තකාල, විවෘත අවකාශය ආදිය මෙයට ඇතුළත්ය. ඒවායේ බාහිර පෙණුම කෙතරම් වෙනස් වුවද නෝර්වීජියානු බොහෝ සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවල පුටු හා මේස ඇතුළු ගෘහ මෙවලම් නිර්මාණය කර ඇත්තේ සමාන විලාසිතාවකිනි. මෙම තත්වය සංකේතවත් කරන්නේ ස්වේච්ඡාවෙන් වරප්‍රසාද ප්‍රතික්ෂේප කිරීමක් හා සමාජ පරතරය නොපෙනී යැවීමක් බවට නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. දේශපාලකයින් ගේ ඇඳුම් විලාසිතාද සංකේතාත්මක සංනිවේදනයන් සිදුකරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ තත්වය පරීක්ෂා කළහොත් ජාතිකවාදී, ලිබරල්වාදී හෝ යුරෝපීය නම්‍යතාවක් ඇති හෝ බව, වාම නැඹුරුවක් ඇති බව හෝ ජාතිවාදී නැඹුරුවක් ඇති බව ඇගලුම් විලාසිතා ඔස්සේ සංනිවේදනය වීම හෝ සන්නිවේදනය කිරීම දැකගත හැකිය. අනිස්ට්‍රටෙන්කෝ දක්වන්නේ (Anistratenko, 2020) සරල පෙනුමැති සාමාන්‍ය ඇදුම් විලාසිතාවන්ගෙන් ඇමතිවරුන් සැරසීම දැකගත හැකි බවයි. නූතන කොටස් ත්‍රිත්වයෙකින් යුතු[9] පිරිමි ඇඟළුමේ ඉතිහාසය අවුරුදු 150ක් පමණ වෙයි. මෙම ඇඳුම් විලාසිතාව නිර්මාණය වන්නේ අමතර ඇඟළුම් විශාල ගණනක් දැරූ රදළ ඇගලුම්වලට ප්‍රතිමුඛව ඇගලුම් සම්බන්ධ ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ගතිලක්ෂණ පැමිණීමක් ලෙසයි. එය ඉහළ රදල සංස්කෘතික අගයන්ට ප්‍රතිවිරුද්ධ දිශානතියක්ද, එසේම පුරුෂයින් හා

[8] මෙහි ගෘහ භාණ්ඩ ස්ථානගත කිරීමේ හා සැකසීමේ යාතුකර්මීය හා සංකේතීය හැඟවුම් නිරීක්ෂණය කරන්න

[9] කලිසම, කමීසය හා ජැකට්ටුව යන කොටස් ත්‍රිත්වයකින් යුතු පිරිමි ඇඳුම මෙයින් අදහස් කරයි.

සම්බන්ධිතව ගත්විට අධිකාරිය, විනය හා පාලනය දැක්වෙන සංඥාවක්ද විය. එසේම කාන්තා අමාත්‍යවරියන් සම්ප්‍රදායික පිරිමි ඇඳුමේ කාන්තා අනුවාදය (Version) වන සුදු ජැකට්ටුව හා කලු කලිසම භාවිත කරනුද දැකගත හැකිය. ආභරණ භාවිතය අවමය. කාන්තා හා පිරිමි ඇඟලුම් සමාන ආකෘතියක පසුවීම සංකේතවත් කරන්නේ බලය පිළිබඳ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවක් බවද ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය (Gender) පිළිබඳ පර්යේෂකයින් කිහිප දෙනෙකුගේ අදහස් උපුටා දක්වමින් අනිස්ට්‍රටෙන්කෝ තවදුරටත් පවසයි. කෙසේ වෙතත් තවත් සමහර අමාත්‍යවරු ඉහත අංග තුනකින් යුතු ඇඟලුම් විලාසිතාවද වඩා සරලව සැරසී සිටිනු ද දැකගත හැකිය. අනිස්ට්‍රටෙන්කෝ නිරීක්ෂණය කරන්නේ සමහර අය ටයි පටිය පැළඳීමද නොකරන බවයි.

සමාලෝචනය

සාහිත්‍ය විමර්ශනය හා යොදාගෙන ඇති නිරීක්ෂණ හා ඡායාරූප අධ්‍යයනයන් මගින් පෙනීයන කාරණයක් වන්නේ බලය, සංකේත, යාතුකර්ම මෙන්ම ඒ හා බැඳි දේශපාලනයද අතිශය සංකීර්ණ ප්‍රපංචයක් බවයි. විශේෂයෙන්ම සංකේත හා යාතුකර්ම ගත්කල ඒවා රටින් රටට මෙන්ම සංස්කෘතියෙන් සංස්කෘතියට වෙනස් වනවා මෙන්ම එක් එක් රටවල සමාජ, ආර්ථික හා දේශපාලන පසුබිම් මත ඒවායේ ක්‍රියාකාරිත්වය හා භාවිතයද, එමගින් නිරූපණය කරනු ලබන තේරුම්ද වෙනස්වන බවයි.

විශ්වීය මට්ටමින් පහළට ගමන් කර ශ්‍රී ලාංකේය සන්දර්භය දෙසට යොමු වූ විට දැකගත හැකි කාරණයක් වන්නේ ස්වදේශීක පරිසරයද සංකේත හා යාතුකර්මවලින් ගහන බවත්. ඒවායේ ඇගවුම් විවධත්වයකින් යුතුවන බවත්ය. මේ හා සම්බන්ධව වඩා පුළුල් අධ්‍යයන, සංකේත, යාතුකර්ම හා බලය අතර සබඳතාද ඒවායේ දේශපාලනයද කියවා ගැනීමට අවශ්‍ය බව පැහැදිලිය. එහිදී වෙනත් සංස්කෘතීන් හරස් අධ්‍යයනයන්ට ලක් කිරීම මෙන්ම දේශීය තත්වයන්ගේ ඇති සුවිශේෂතා උකහා ගැනීමද අවශ්‍ය වෙයි. මේ සඳහා මූලික ප්‍රවේශයක් ගත් මෙම පත්‍රිකාව මගින් ශ්‍රී ලාංකේය දේශපාලන යාතුකර්ම ගණනාවක් නිරීක්ෂණය කර ඇත. ඒවා දෘෂ්‍ය පරිසරයේ දිස්වන ක්‍රියාවන්ගේ සිට වාච්‍ය පරිසරයට අයත් දෑ දක්වා වන ලෙස පුළුල් පරාසයක විහිදෙයි. ගෘහ අභ්‍යන්තර සැකැස්මවල්වල සිට ගෘහ නිර්මාණයන්ගේ ස්වාභාවයන් දක්වා විහිදෙයි. මේ සෑම දෙයක් තුළම සංකේත හා ඒ හා බැඳි යම් සන්නිවේදනයක් අන්තර්ගතය. මෙම යාතුකර්ම හා සංකේත මගින් ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ දේශපාලන සන්දර්භය අනෙක් රටවල සමාජ දේශපාලන සන්දර්භයෙන් විභේදනය වී පෙනෙන බව දැකගත හැකිය. විශේෂයෙන්ම සමාජීය පරතරයන් හා පංති සැකසුම්, ඓතිහාසික මූලයන් මගින් ඉදිරියට පැමිණෙන සමහර අදහස් පද්ධති හා හර පද්ධති, අනෙකා පිළිබඳව ශ්‍රී ලාංකේය ප්‍රජාවේ දැක්ම ආදී පුළුල් පරාසයක දෑ මෙම සංකේත හා යාතුකර්ම මගින් දර්ශනය වන බව පැහැදිලිය.

මෙම පර්යේෂණය මගින් උත්සාහ ගෙන ඇත්තේ ශ්‍රී ලාංකේය තලය අරඹයා මූලික අඩිතාලමක් දැමීම සිදු කිරීමට පමණක් වන අතර එය වඩා පුළුල් පර්යේෂණ අවධානයකට ඉදිරියේදී ලක්විය යුතු වෙයි. එමගින් පුළුල් නිරීක්ෂණ හා පර්යේෂණ මගින් ලාංකේය සමාජය තේරුම් ගැනීමට භාවිත කළ හැකි තවත් එක් වැදගත් දැනුම් පද්ධතියක් සංවර්ධනය කළ හැකි වනු ඇත.

සමුද්දේශ

Anistratenko, S. (2020). Construction of symbolic equality in Norwegian political rituals. *Research in Social Change*, *12*(2), 4-25. https://doi.org/10.2478/rsc-2020-0006

Antebi, A (2020). What they don't want you to see: On the visibility and repression of popular protest. IDEES. Retrieved May 16, 2022, available at https://revistaidees.cat/en/el-que-no-volen-que-vegis-sobre-visibilitat-i-repressio-de-la-protesta-popular/

Brinkman, E. M. (2022, September 19). The queen's funeral will embody centuries of royal mourning rituals. Washington Post. Retrieved September 30, 2022, available at https://www.washingtonpost.com/made-by-history/2022/09/19/queen-elizabeth-funeral-royal-mourning-rituals/

Brown, J. (2022, September 28). Queen Elizabeth II's funeral and the politics of public mourning – is mourning performative? is it political? . *JLA Beat*[10]. Retrieved September 30, 2022, available at https://journals.library.columbia.edu/index.php/lawandarts/announcement/view/539

Dönmez, B. B. (2021). *US: Religious rituals must for Inauguration Day: Church service, invocation prayer, bible at first presidential speech part of ceremony for decades.* Anadolu Agency (AA). Retrieved May 16, 2022, available at https://www.aa.com.tr/en/americas/us-religious-rituals-must-for-inauguration-day/2120055

Casquete, J. (2003). *From imagination to visualization: Protest rituals in the Basque country.* (Discussion Papers / Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung, Forschungsschwerpunkt Zivilgesellschaft, Konflikte und Demokratie, Arbeitsgruppe Politische Öffentlichkeit und Mobilisierung, 2003-401). Berlin: Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung gGmbH. Retrieved May 16, 2022, available at https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-111776

Couldry, N. (2005). *Media rituals: A critical approach*. London: Routledge.

COVID-19 Task Force Meeting – 2020.04.02. (n.d.). Governor's Office Western Province, Sri Lanka. Retrieved May 16, 2022, available at https://secgov.wp.gov.lk/en/?p=1709

De Silva, P. (2013). Reordering of Postcolonial Sri Pāda Temple in Sri Lanka: Buddhism, State and Nationalism. *History and Sociology of South Asia*, *7*(2), 155-176.

De Silva, P. (2000). *Globalization and the transformation of planetary rituals in Southern Sri Lanka*. Colombo: International Centre for Ethnic Studies.

Durkheim, E. (2001). *The elementary forms of religious life.* Oxford: Oxford University Press.

Durkheim, E. (2014). *The division of labor in society*. Simon and Schuster.

Fu, W. (2019) The Political Ritual, the Party and the People: A Perspective on Sinicization of Marxism in the New Democratic Revolution. *Advances in Anthropology*, 9, 1-12. doi: 10.4236/aa.2019.91001.

[10] JLA Beat is a regularly-updated online resource written entirely by the Journal's editorial staff of Columbia Journal of Law and the Arts.

GlossaryTerms. (2020). Department of Official Languages. Retrieved April 19, 2022, available at https://www.languagesdept.gov.lk/web/index.php?option=com_glossary&view=results&Itemid=303

Goody, J. (1961). Religion and Ritual: The Definitional Problem. *The British Journal of Sociology*, Vol. 12, No. 2 (Jun., 1961), pp. 142-164

Johnson, P.K (2004). "Misrecognition and Rituals" in Salamone, F. A. (ed) *Encyclopedia of religious rites, rituals, and festivals*. London: Routledge.

Kiruna City Hall - The Crystal Henning Larsen. (n.d.). Scandinavian-Architects. Retrieved May 16, 2022, available at https://www.scandinavian-architects.com/en/projects/view/kiruna-city-hall-the-crystal#image-11

Kertzer, D. I. (1988). *Ritual, Politics, and Power*. London: Yale University Press.

Knox, R. (1681). *An historical relation of the island Ceylon, in the East Indies*. London: Royal Society.

Korff, G. (1993). History of Symbols as Social History? Ten preliminary notes on the image and sign systems of social movements in Germany. *International Review of Social History, 38*(S1), 105-125. doi:10.1017/S0020859000112325

Leach, E. (1968). 'Ritual' In the International encyclopedia of the social sciences. Vol. 13. Ed. David L Sills; New York: Macmillan.

Lévi-Strauss, C. (1955). The structural study of myth. *The journal of American folklore*, *68*(270), 428-444.

Moscovici, S. (2008). *Psychoanalysis: Its image and its public*. Cambridge: Polity.

Peirano, M. G. (2000). *The anthropological analysis of rituals* (No. 272). Brasília: Departamento de Antropologia, Universidade de Brasília.

Scott, J. C. (1985). *Weapons of the Weak. Everyday Forms of Peasant Resistance*. New Haven: Yale University Press.

Shils, E., & Young, M. (1953). The meaning of the coronation. *The sociological review*, *1*(2), 63-81.

Tremlett, P. F. (2014). *Lévi-Strauss on Religion: The structuring mind*. London: Routledge.

Turner, V. (1977). *The Ritual Process*. Ithaca, NY: Cornell University Press.

Welle, D. (2017, September 13). Italy parliament votes to outlaw fascist symbols. *dw.com*. Retrieved May 16, 2022, available at https://www.dw.com/en/italys-parliament-votes-to-outlaw-fascist-symbols-roman-salute/a-40486690

Wikipedia contributors. (2022). Kandyan Convention. *Wikipedia*. Retrieved May 16, 2022, available at https://en.wikipedia.org/wiki/Kandyan_Convention

Wolfe, R. (2016). *Anti-Bolshevik propaganda posters: Metal as fvkk.* The Charnel-House. Retrieved May 16, 2022, available at https://thecharnelhouse.org/2016/07/01/anti-bolshevik-propaganda-posters-metal-as-fvkk/

"ඒකාබද්ධය සීනිගම දී අද පොල් ගසයි", (2018) හිරු පුවත් . Retrieved April 19, 2022, available at https://www.hirunews.lk/194935/ඒකාබද්ධය-සීනිගම-දී-අද-පොල්-ගසයි

හදරාගම, එස්. (2010). නිර්දාරක භාවය හා සාඵල්‍යතා යාතුකර්ම: සමාජ විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණයක්. බත්තරමුල්ල: සමිර ප්‍රකාශන.

හියුගෝ, වී. (1953). *මනුතාපය* (පරි: අයි .ඇම්. ආර්.ඒ.ඊරියගොල්ල). කොළඹ: හෙළදිව ප්‍රකාශකයෝ.

ආඛ්‍යාන narrations
Volume 07 | Issue 02 | july-december 2022 | Article 04
ISSN 2478-0642

On-line Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

CC BY NC ND

Discursive Socio-cultural Identity: A Study of Cultural Discourse Trajectories in Shaping the Socio-Cultural Identity of Veddas in Sri Lanka

Rohan Thimbiripola, Matara Regional Centre, The Open University of Sri Lanka,
rohan_galle@yahoo.com
Suranjith Gunasekara, Department of Sociology, University of Ruhuna,
suranjith@soci.ruh.ac.lk

Abstract

It is a globally accepted phenomenon that different ethnic, racial and religious groups form abstract social strata in all the societies in the world. The differences in social strata are seen through different lenses such as ethnocentrism, xenocentrism, cultural relativism, etc. Though human civilization has kept less weight on ethnicity, especially with the expansion of liberal ideology in the 20th century, the class distinction is getting thicker day by day due to the unequal distribution of global capital. As class is an achieved status, the racial notion of cultural identity creates a parallel stratum based on the ethnic identity with a hierarchy in the vertical social strata. This compels the high-level racial notion in the parallel strata to look at out-groups through an ethnocentric lens. The Vedda people in Sri Lanka were considered as a distinct ethnic group until 1971- But thereafter they have not been identified as so. Once the distinct cultural identity is diluted, the identity becomes discursive. As society transforms within the modernization process, cultural discourses help shape the cultural identities owing to cultural lag or cultural lead. The shaping of the cultural identity of Vedda people in Sri Lanka is not owing to the gradual transformation of their culture but a creation to cater the western interests. Consequently, the Vedda peoples' cultural identity has been hyper-realized with 'savage' & 'barbaric' notions. Nevertheless, some cultural discourses claim a 'noble barbaric' notion. However, the 'savage' and 'barbaric' notions have

overshadowed the “noble barbaric’ notion, thus creating an inferior cultural identity for the Vedda people. The purpose of this documentary research was to explore whether the perceptions created by the cultural discourses have made the socio-cultural identity of Vedda people discursive. The objective of this study is to understand how the discourses created can shape the small groups’ socio-cultural identities. This paper is based on secondary sources of data and the data were analyzed using inductive thematic analysis method. The themes infer that Vedda people in Sri Lanka are entrenched in a hyperrealistsc hybrid cultural identity as a result of discursive links descried in cultural discourses.

Keywords: *Barbaric, Cultural Identity, Discourse, Discursive, Hyper Realty, Vedda People, Savage*

Introduction

Fairclough and Wodak (as cited in Wodak & Meyer, 2009) outline that discourse constitutes situations, objects of knowledge, and the social identities of people and groups of people while the relationships created by this frame help sustain and reproduce social status-quo, and transform it. The ideologies generated by the discourses are instrumental in producing and reproducing unequal power relations between social classes, ethnic and cultural domination and subordination (Fairclough & Wodak, 1997, as cited in Wodak & Meyer, 2009). For Foucault (1997) it is through discourse that we are created and that discourse joins with power and knowledge, and its power flows from our causal acceptance of the reality with which we are presented. “Discourse as a social construct, is created and perpetuated by those who have the power and means of communication” (Pitsoe & Letseka, 2012, p.24). An ethnographic study of public discourse in Hong Kong, which shows that within any discourse there are specific discourse identities, which are expected to be taken up by the participants in the discourse. Scollon & Scollon (as cited in Scollon, 1996) argue that those discourse identities are not the same as the social identities of the persons who are in the discourse within any cultural group or discourse system. Ron Scollon (1996) defines discourse identity as:

Discourse identity is the persona along with the degree or range of power a particular person can claim in a specific discourse. It consists of the range of production/reception format

roles intersecting with the social-interactive roles over which one has the power, right, or obligation to enact in particular discourse. (Scollon, 1996, p.7)

This identity created in a discourse is always in conflict with the cultural identity because the discourse identity of a group or nation is created by the people who have power and disseminated via books, media, etc. The identity of a cultural group created in a discourse can place the group's cultural identity at a higher level or a power level. In other words, discourse identities are not relative but hierarchical. Friedman (1994) argues that, the strengthening of cultural identity makes the ethnicity distinct and is closely related to how the individual identities of that particular cultural group are constituted. Cultural identities are the distinct identities of people or groups in a culture or subcultural categories and social groups. The categories that make up cultural identities include sexuality, gender, religion, social class, or geographical region. A scholarly definition for cultural identity is; "Cultural identity is the generic concept referring to the attribution of a set of qualities of a given population." (Friedman, 1994, p.29). According to this definition, it is assumed that cultural identity is the experiences pursue by the individuals and known as 'ethnicity', which is an ascribed notion.

According to Friedman (1994), 'Hellenism' the cultural expansionism of the western imperialism has influenced the culture and identity of many nations and social groups in the world. Consequently, through a strong network of Greek colonies influenced other local cultural identities by implanting the language, religion and legal codes of Greek culture. However, the African churches have not been assimilated into the Greek culture instead; the African culture has assimilated Christianity. The imperialist expansionism used several cultural strategies in diffusing their culture from the centre to periphery of the global system. Reducing the 'ethnicity' to 'caste' through which the cultural specificity is transformed into relative purity and assimilation of small cultural groups into the market by the imperialist commercial systems can be identified as two main strategies. In addition, the creation of a situation in which the ethnic categories cannot function as categories in the social structure in which the social position has to be ascribed not through ethnicity but economically and politically (Friedman, 1994). The cultural identity of indigenous people in Sri Lanka bears a blurred notion based on the discourses created by the western writers and scholars that has been carried forward by curriculum of the formal primary education and by the general public as well. The notion is that the indigenous peoples have a relational

cultural identity, which is placed at a lower level. The origin of the word 'Vedda' is believed to be stemmed of Sanskrit word vyadha, which means someone who pierces or wounds an animal or a creature. In other words the 'hunter' (Brow, 2011). However, Robert Knox's identification of Vedda was mainly based on his knowledge on European notion of 'Wild Man' and he further categorizes 'Vedda' people as 'wild' and 'tame' (Knox, 2006). It is questionable whether Robert Knox had ever seen any Vedda during his captivity. However, Tylor (1896) in his book, 'Anthropology' says:

> In the forests of Ceylon are found the only people in the world leading a savage life who speak an Aryan language akin to ours. These are the Veddas or 'hunters,' shy wild men who build bough huts, and live on game and wild honey.(Tylor, 1896,p.164).

In this backdrop, this documentary research explores whether the perceptions created by the cultural discourses have made the socio-cultural identity of indigenous people discursive. The research problem was; the Vedda people are struggling to create a distinct socio-cultural identity against the entrenched discursive socio-cultural identity created by the cultural discourses. The research questions were; How have the writers of colonial time described indigenous peoples' cultural aspects?, How have the post-colonial era writers interpreted the descriptions of indigenous people written in colonial time?, and what are the elements helped create the cultural identity of the indigenous peoples in Sri Lanka by the cultural discourses? The research objective is to understand how the discourses created can shape the small groups' socio-cultural identities.

Problem Statement

According to Tylor (1896), the general categorization of human life is put under three stages namely; savage, barbaric and civilized The definitions of these three terms are "The lowest or savage state is that in which man subsists on wild plants and animals, neither tilling the soil nor domesticating creatures for his food" (Tylor, 1896, p.24). "Men may be considered to have risen into the next or barbaric state when they take to agriculture" (Tylor, 1896, p.24). "Civilized life may be taken as beginning with the art of writing, which by recording history, law, knowledge, and religion for the service of ages to come, binds together the past and the future in an unbroken chain of intellectual and moral progress" (Tylor, 1896, p.24). Tylor (1896) claims that the 'only savage people' living in the world are in Sri Lanka, then Ceylon

and they are called as 'Veddas' or 'hunters'. With this the status of 'Veddas' has been placed at 'savage' level which is the lowest level of human living. Consequently, the term 'Vedda' to identify present Vedda people in Sri Lanka is not being used. At present, they are addressed as 'indigenous' people of Sri Lanka and their current leader as 'Wannilaththo' which itself rejects the ascribed socio-cultural identity of the indigenous people in Sri Lanka as 'Veddha.' The socio-psychological infrastructure regarding the socio-cultural identity imbedded in the term 'Veddha' is savage, wild, and barbaric. Regarding Sri Lankan indigenous people, John Bailey (1863) states that "Indeed, so difficult is it to elicit anything from people in such a state of barbarism." (Bailey 1863, p.279). More than two hundred years ago Robert Knox in his book 'An Historical Relation of Ceylon' (1681) without any hesitation states that " Of these Natives there be two sorts, wild and Tame." , " The tamer sort of these men are in a kind of Subjection to the king"(Knox, 2006, p.195). The wild men live on hunting and gathering making the thick woods as their habitat. On the contrary, he says, "they speak the Chingulayes Language." (Knox, 2006, p.195). The term 'Veddha' simply means the 'hunter.' and it doesn't denote any race or ethnic group. As the term is related to an occupation, one can argue that it is a 'cast' which prevailed in Sri Lanka as a key social strata. Since caste is an ascribed status by birth, one cannot erase that from the personal identity. As people get more and more educated and socialized the caste factor is overshadowed in this modern society but some are still maintaining it to pursue a distinct cultural identity in establishing in-group social interactions. Many Veddhas have now changed their names to hide their cultural identity and have adopted Sinhala socio-cultural identity to find employment and higher social status. Rathnayake (2022), states, that many Sinhalese people considered them backward and uncultured, and have changed their names to hide their Vedda heritage and their Language too has been evolved. The inferred message from these statements is that the socio-cultural identity of the Veddha community has been made relative and inferior. Thus, they want to hide their socio-cultural identity and go beyond to adopt Sinhalese material culture, achieving a hybrid socio-cultural identity in order for their survival in this modern society. The primary education in Sri Lanka provides a space to make the students aware of other cultures. The Teacher Guides (TG) supplied by the National Institute of Education (NIE) for grades three, four and five give instructions under the theme 'Api Lak Wasio' as to how the students should learn to respect and protect other cultures in Sri Lanka. However only in grade five, the 'Vedda people' in Sri Lanka has been introduced (Teacher Guide Grade 5, 2018). The primary teachers use unauthentic resources to teach about the Vedda

culture and their cultural identity. All these are mainly based on the cultural discourses created by the early writers. It was observed that perception given to the students regarding the Vedda people in Sri Lanka is a relative and inferior cultural identity. The above literature and the observations infer a phenomenon that still the cultural discourses created by the early writers have an impact on the perception of the socio-cultural identity of the Vedda people in Sri Lanka. In this backdrop, this research study explores whether the perceptions created by the cultural discourses have made the socio-cultural identity of Vedda people discursive, which derived from the research problem, the indigenous people, are struggling to create a distinct socio-cultural identity against the entrenched discursive socio-cultural identity created by the cultural discourses. The rationale of the study is that how a discourse, a flow of knowledge with power over time can create perceptions among general public would help make cultural identities either hierarchical or relative.

Materials and Methods

This study is of constructivist epistemological philosophy based on secondary data derived from five renowned books and two journal articles written on the Vedda people in Sri Lanka. The relevant books are: 'An Historical Relation of Ceylon,' Robert Knox (2006); 'Ancient Ceylon,' Henry Parker (2012);' 'The Veddas,' Seligmann & Seligmann (1969); 'Vedda Villages of Anuradhapura, The Historical Anthropology of a Community in Sri Lanka,' James Brow (2011) ; 'The Creation of the Hunter', Gananath Obeyesekere (2022). The two journal articles used for the study are 'An Account of the Wild Tribes of the Veddahs of Ceylon: their Habits, Customs, and Superstitious,' Johan Bailey (1681) and 'The leaf –Clad Vedda, An European contribution to Sri Lankan folk-lore,' Paul Streumer (1997). The rationale for selecting the books and the journals is that the researchers had an understanding of the books that could be reviewed to obtain the best and quality data for this study. The qualitative data extracted from the literature were analyzed using the inductive approach of the thematic analysis. According to Clarke & Braun (2016), the thematic analysis is a method for analyzing and finding patterns underline in a set of qualitative data and interpreting them and developing 'themes' that captures the research problem under study. Thematic analysis is very flexible in terms of theory, research question, the sample size and constitution. Data collection method and approaches to theme generation can be used for both inductive and deductive analysis as well (Clarke & Braun, 2016). The theoretical underpinning was ethnocentrism, and the philosophical stance was constructivism. The qualitative secondary data were

analyzed and themes generated within the cultural discourses were derived. The intensities of the themes generated were not analyzed, as it was not applicable in dissemination of knowledge through discourses. Then the themes were triangulated to infer the dominant cultural identity of the indigenous peoples in Sri Lanka within the cultural discourses. The typical way in using secondary data for research is to formulate the research problem first and look for the data that could give meaning to the research questions. However, an alternative method is also there to collect the data first and formulate the research questions that data may give answer to (Boslaugh, 2007). In this research study, the researchers adopted the former.

Results and Discussion

Analysis

There were sixty-three duplicating sheets of qualitative data from seven related secondary sources. The coding of the data was done by applying 'lumper' method with In-Vivo, Descriptive and Holistic coding techniques (Saldana, 2013). "Coding in most qualitative studies is a solitary act-the 'lone ethnographer' intimately at work with her data" (Galman, 2007, cited in Saldana, 2013, p.34). A code is a gist of important facts of a part of writing or a visual data (Saldana, 2013). The total codes generated from the secondary qualitative data were three hundred and fifty-three and those were tabulated under three categories namely; Identity in nature, identity in nature and culture and, hyperrealistic socio-psychological context. When the codes under these categories were analyzed, the 'barbaric notion to cultural identity' 'noble barbaric notion to cultural identity' and 'hyperrealistic savage notion to cultural identity' were emerged as themes. Then the themes were triangulated and it was inferred that as shown in Figure 1, the 'hyperrealsitc hybrid cultural identity' underpins the socio-cultural outlook of the Vedda people in Sri Lanka.

Figure 1

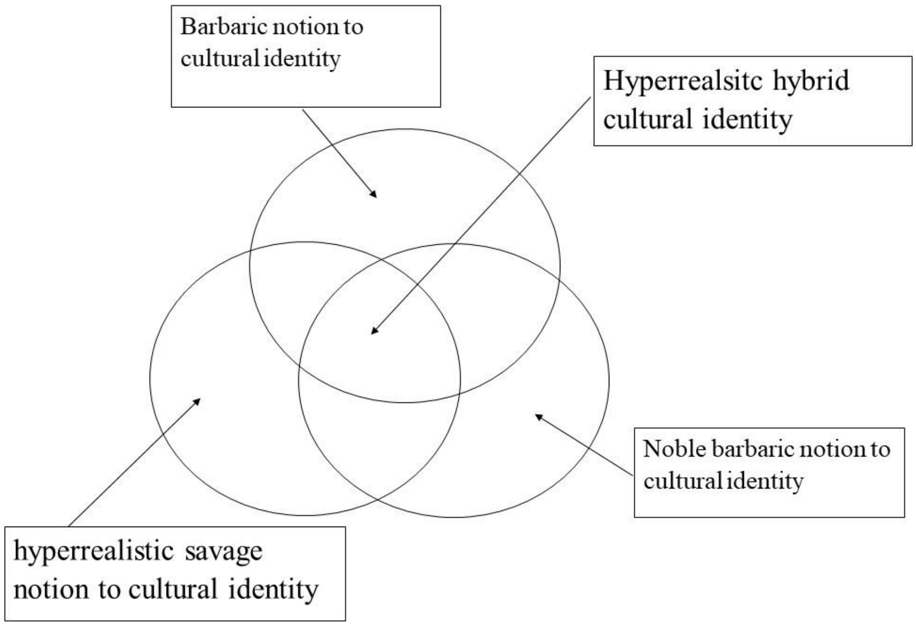

(Source: Authors' creation, 2022)

Thematic Analysis

Barbaric Notion to Cultural Identity

As Neilson (1999) mentions that a category of enlightenment 'universal history' places barbarism in between primitivism and civilization along temporal-historical sequencing This idea has been discussed in a context where the barbarous societies have been transforming from hunting and gathering economy of primitivism into institutions in a society (Neilson, 1999). Kante (n.d.), states that barbarism is accompanied with hell of evils and violence that would cause devastative conditions even to a most civilized society and turn it into a "state of lawless freedom" (Kante, n.d., p.48). The general meaning of 'barbarous' as mentioned in the Little Oxford Dictionary is 'uncivilized, cruel' (Little Oxford Dictionary, 6th ed., 1986). When a group of people live on wild plants and animal, without tilling the soil for agriculture and not engaging in pastoral farming, they are identified as being in the

‘savage ‘status which is the lowest stage of a human way of living. The next is the ‘barbaric’ stage, which is a better status of living based on agriculture and pastoral farming (Tylor, 1896). The cultural identity of a person or a group constitutes factors that are ascribed at birth and later achieved as a person living in a group. The ascribed elements are the race, gender, religion, language, locality etc. while education, skills, beliefs being the achieved elements. According to Wilson (n.d.), the combination of all these ascribed and achieved elements creates one’s cultural identity. Question arises why cultural identity is so important for person or a group. Our cultural identity always influences our social interactions and people interpret those interactions based on one’s cultural identity. It gives a sense of belonging to a group or a nation (Wilson, n.d.). In addition to this, the cultural identity helps place individuals or groups in the social strata either hierarchically or relatively. The cultural discourses created by the early writers on Vedda people in Sri Lanka have embedded a barbaric notion to the cultural identity of those people. The first categorization of indigenous peoples in Sri Lanka was “of the natives there be two sorts, wild and Tame” (Knox, 2006, p.195). Knox had never met the so called ‘wild’ sort, but has mentioned “many of these habitations we saw when we fled through the woods, but God be praised the Veddas were gone”(Knox, 2006,p.195). The notion of ‘wild’ means; in the natural state, not domesticated, uncivilized, out of control, violently excited or agitated (Little Oxford Dictionary, 6th ed., 1986). The social class of Sri Lankan Veddas in the global indigenous community has been described like this; “At best the possibility of placing Vaddas on a level with the Andamanese and the Australians, whilst, according to present facts, they must be placed decidedly lower” (Parker 2012, p. 103). This clearly shows that among global indigenous people the Sri Lankan Vedda people have been considered as a very low status group. This could have influenced the inference of the cultural identity of Veddas in Sri Lanka. the cultural identity of Vedda people has been described, as “indeed, so difficult is to elicit anything from people in such a state of barbarism” (Bailey, 1681, p.279). The word ‘barbarism’ comes to Vedda peoples’ cultural identity for the first time. From this onwards, the notion of ‘barbaric’ intensifies the notion of ‘wild’ already attached to the cultural identity of the Vedda people. Furthermore, emphasis is given on the lower status by stating, “It would be difficult to conceive more barbarous types of the human race than they present” (Bailey, 1681, p.281). This raises a notion as if the Vedda people in Sri Lanka are the worst tribe compared to other indigenous tribes in the globe. When considering these knowledge discourses, it is apparent how the barbaric notion to the cultural identity of indigenous

peoples has been embedded during the colonial time. To establish this barbaric notion Streumer (1997) states as "But even the plaited leaves suggested in the early nineteenth century are far from the present day images of Veddas-of-old wearing generous bunches of branches. This imagery is an import from India via Germany and locally manufactured by the Swiss brothers Sarasin in 1885" (pp. 61-62).This statement of Streumer (1997) suggests that Sarasin brothers have instrumental in implanting the leaf clothing to the cultural identity of the Vedda people in Sri Lanka, which helps visualize Vedda people as barbaric.

Noble Barbaric Notion to Cultural Identity

"By natural, I mean not that which a man hath from his birth: for that is nothing else but sense; wherein men differ so little one from another and from brute beasts" (Hobbes, 1651, p.53). This infers that man naturally intends to attack and fight which is a barbaric act. As Hobbes (1651) says, it is common to everyman in natural environment to be barbaric. Thus, the barbaric acts of indigenous peoples in Sri Lanka is no strange phenomenon as they inhabit the forests where wild beasts are the only living creatures interact with them. This interaction has been described as "savage man living dispersed among other animals, and finding himself betimes in a situation to measure his strength with theirs, soon comes to compare himself with them more in adroitness than they surpass him in strength." (Rousseau, 1754, p. 11). Furthermore Rousseau (1754) argues that the distinction between 'wilderness' and 'civilization' as 'Noble Savage' and through this lens the Europeans define the new global society. The asserted meaning to 'Noble Savage' is that the nobility and purity is the basis of happiness and virtue of the 'original man' while describing the modern society man as avaricious, disingenuous, and 'degenerate.' (Clifford, 2001). However, the 'Noble Barbaric' theme doesn't denote the 'Noble Savage' notion. 'Noble Barbaric' theme infers the noble blood link attached to the Vedda people in Sri Lanka. James Brow (2011) argues that the Anuradhapura district Veddas have a connection to the Knig Vijaya and the Kuwani. Obeyesekere (2022) too, has argued that there is royal link to Veddas, thus mentioning "her two children fled to the hills near the fastnesses of the God Saman and it is from them, it is said, that the Veddas were descended"(p.69). A prince called Bandara and the group who were considered as migrants from India have turned Veddas during the great famine and became hunters. Thus, it is believed that present day Vedda people have a Royal link considering as the descendants of the Bandara prince (Obeyesekere , 2022). The Vedda people had engaged in supplying and taking care of tuskers for the king. This had been a

main cause for Vedda people to achieve noble status. One such instance is that Vendakaduva Vanakesara Gajanada, a prominent Vedda, was offered the title 'Tri Sinahala Kirti Raja Vanniya' for holding two tuskers at a ceremony (Obeyesekere , 2022). This infers that the Veddas were serving the kings and they were given noble status as well. As Obeyesekere (2022) mentions that, a sub-king Buwanekabahu had ceremonially welcomed Vedda chiefs in the octagon in Sitavaka.. Referring to Lawrie, Obeyesekere (2022) brings forth another argument that a Vedda king of Opalgala married the daughter of a Sinhala king the Vira Parakrama Bahu. This statement shows that there were local Vedda kings as well. The material culture like homes in the forests, objects that are derived from nature and the customs of all the barbarous races have a close resemblance. Thus, inducing this notion to the Vedda people in Sri Lanka too have made their cultural identity barbaric (Bailey, 1681). Moreover, the Veddas' link to the royal line has been mentioned as "Veddas are not the 'mere remnants of the untrained aborigines,' but the descendants of the ill-fated Kuweni and the faithless Vijaya ; that they are indeed, as they profess themselves, 'the descendants' of kings'(Bailey, 1681, p.312). Kivulegedara who belongs to a royal line was a Vedda but considered as a Sinhala hero who resisted the British rule (Obeyesekere , 2022).

Hyperealistic Savage Notion to Cultural Identity

People are always confused with the reality filled with illusion and blended realty. As claimed by Jean Baudrillard (1983), hyperreality is when the consciousness fails to distinguish realty from a simulation. In other words, the exaggeration and falsification of the realty by media, texts, images and films. These simulations are called 'hyperreality' (Tramboo & Anthony, 2020). Hyperreality is there in all the fields of human culture. It is visible in art, literature, politics economics, beliefs and customs, films etc. Thus, it can be said that hyperreality is visible in all the elements of any culture. Consequently, these simulations are believed by the people and they never consider those as fake. Those attract people and they consider these simulations as real and original (Tramboo & Anthony, 2020). The secondary data revealed that some cultural discourses have described the Vedda peoples' way of living in a savage or wild status. It is apparent that the writers have been searching the 'savage' Vedda through 'wild' Vedda. Robert Knox (2006) mentions that "many of these inhabitants we saw when we fled through the woods, but God be praised the Veddas were gone" (p.195). This suggests that although the writer had painted a picture of the Veddas, he had never met 'Wild, Veddas. Then Seligmann and Seligmann (1969) state that

“there are no real Veddas left” (p.13). This infers that the Seligmanns’ description of Veddas is not of real Veddas. The categorization of Veddas by Robert Knox (2006) ‘Wild’ and ‘Tame’ and Seligmann and Seligmann (1969) ‘Veddas’, ‘Village Veddas’ , ‘Coast Veddas’ had no proper sociological underpinning. Thus, it is apparent that this categorization is a simulation. Henry Parker (2012) states that “the food of the Forest Veddas consists of fruits, roots of wild yams, and especially honey and the flesh of any animals they can kill” (p.50). Seligmann and Seligmann (1969) too, add facts to describe Veddas as ‘savage’ by stating “They never till any ground for corn, their Food being only flesh”(p.6). James Brow (2011) too argues that many writers had never encountered Veddas. He claims “Many of the authors who have written about them never actually encountered them, and more or less fabulous representations of them have often been used to buttress an ideology, a world view, or a theory of social evolution”(p.5). The work of Seligmanns’ has been amplified, given a wide popularity, and disseminated in the writings of Spittel (1951; 1957) and by others as well. For this purpose, newspapers, magazines and films have been used (Brow, 2011). It can be argued that the ‘Wild’ Vedda, described by Seligmanns is an imagined concept, and has been described as; “Nowadays many middle-class Sri Lankans have accepted a version of this image created by grotesque caricatures of the Vedda represented in the local media” (Obeyesekere, 2022, p.17). This statement strongly shows that the socio-cultural aspect vested on ‘Wild’ notion of Vedda is a simulation. In 1817 a Britisher named R. Fellows under a pseudonym, Philalethes had tried to assert the Robert Knox by saying, “They were said to be of two types: ‘one wearing leaves about the body, and the other the bark of a tree made of soft for the purpose”(Streumer, 1997,p.61). Unfortunately Philaleths did not indicate whether this was a personal observation or just hearsay” (Streumer, 1997, p.61). The socio-cultural notion of the plaited leaves of Vedda attire is considered as an imported imagery from India via Germany by the Sarasin brothers in 1885 (Streumer, 1997). This suggests that in the early nineteenth century the writers had created a hyper realistic socio-cultural context in order to create the image of wild and barbaric Sri Lankan Vedda. However, a photograph was published in 1880, showing Veddas dressed in long strips of cloth covering front and behind, to emphasize that still the primitive and exotic cultural identity of Veddas can be induced without plaited leaves (Streumer, 1997). Soon after this publication, Le Mesurier published an ‘official’ report in 1886 to say that, “‘Wild’ Veddas wore only a small apron of plaited leaves.” (Streumer, 1997, p.68). This infers how the vested authority had been used to simulate the socio-cultural notion of Vedda dress. According Streumer (1997) in 1902, Paul and Fritz Sarasin had visited

then Ceylon with L. Rutimeyer and had re-established the plaited leaf Vedda attire by getting one Vedda from Henebedda to dress in plaited leaves attire to make it real through simulation (Streumer, 1997). The socio-cultural context Sleigmann (1969) based to construct the Vedda peoples' culture and society was mainly on four indigenous families (Seligmann & Seligmann, 1969).

Discussion

The foregone thematic analysis has revealed how current discursive notions of the cultural identity of the indigenous peoples in Sri Lanka have been influenced by the cultural discourses created in the most prominent books written about indigenous peoples in Sri Lanka by eminent scholars from the colonial time to date. The three themes immerged from the documentary qualitative data infer three notions such as 'barbaric' notion to cultural identity: 'noble barbaric' notion to cultural identity and 'hyperrealistic savage' notion to cultural identity thus creating the current hyperrealistic hybrid cultural identity. That means the present cultural identity of the Vedda people is a product of hyperrealty in which truth and simulation both are embedded. This could be the cause behind middle –class Sri Lankans capturing the cultural identity of the Vedda people as inferior, barbaric and savage. Obeysekera (2022) has mentioned, "Thus the 'Wild-man' was being created for the Europeans by the not-so-wild Veddas. Soon this image was being perpetuated for those Sinhala middle-class people who, in their own mimesis of colonialism, have imbedded much of the Vedda prejudices created by the Europeans" (pp.114-115).

The theme 'Barbaric notion to cultural identity' was given to create the wildest Vedda race to satisfy the European community in the world and at the same time to indicate that they are on agriculture too. It is evident that a 'Wild' cultural identity has been simulated, though the cultural discourses do not provide concrete evidence that the writers have ever met a 'Wild' Vedda in their natural habitat, the forest or had done any ethnographic study. This notion is being still taught in schools by the teachers in grade five under the topic 'Api Lak Vasio' (Teacher Guide Grade 5, 2018). The teachers too, create the image of the Vedda people in discursive manner, creating a hyperrealistic hybrid cultural identity about the Vedda people in Sri Lanka among the school children. This can be supported by the statement "Nor until recently, when some Sinhala middle –classes have mimicked colonial practice wherein the Veddas are seen as an inferior group" (Obeyesekere , 2022, p.161).

The theme ‘noble barbaric’ notion to cultural identity infers that the Vedda people in Sri Lanka are of royal bloodline. However, this nobility is associated with barbarism. Obeyesekere (2022) too, has argued that there has been a royal link to Veddas, making a statement “her two children fled to the hills near the fastnesses of the God Saman and it is from them, it is said, that the Veddas were descended” (Obeyesekere , 2022, p. 69). As Kuveni is of ‘Yakka’ clan, the barbaric notion to the Veddas’ cultural identity induces from that kinship, whereas the royal notion comes from the Vijaya’s kinship. However, the collective ideology of the cultural identity among Sri Lankans does not represent the noble notion. On the other hand, the ‘noble’ notion is mainly associated with the elephant catching and ceremonial participation with elephants. Vendakaduva Vanakesara Gajanada, a prominent Vedda, was offered the title ‘Tri Sinahala Kirti Raja Vanniya’ for holding two tuskers at a ceremony (Obeyesekere , 2022).

The theme ‘hyperealistic savage notion to cultural identity’ was immerged with data that supported to simulate a savage notion to cultural identity to create a discursive cultural identity for the indigenous people in Sri Lanka. As the secondary data reveled, the hyperrealistic savage notion to cultural identity was a powerful trajectory, that the cultural discourses created by the related literature. In 1902, Paul and Fritz Sarasin visited then Ceylon with L. Rutimeyer and took steps to re-establish the plaited leaf Vedda attire by getting one Vedda from Henebedda to dress in plaited leaves attire to make it real through simulation. This helped strengthen the sociopsychological infrastructure the general public had, regarding the inferior cultural identity of the Vedda people in Sri Lanka, then Ceylon (Streumer, 1997). To consider a group of people as ‘savage’ their food must be of the wild. Seligmann and Seligmann (1969) have clearly given this status to Veddas by stating, “They never till any ground for corn, their Food being only flesh” (p.6). Seligmanns had met only four families of indigenous peoples, “We met with only four families who still led the life described by Bailey in 1863.” (Seligmann, 1969, p.35). Accordingly, Seligmann reaffirms Bailey’s description of Veddas’ life as natural hunting and honey gathering, in other words a ‘savage’ status. Bailey (1681) states that “They depend solely on hunting for their support, and hold little communication even with each other” (p.281) and “When brought in from their forests to be ‘looked at’ they huddle themselves together like a herd of wild and timid animals driven into a corner from which there is no escape“(p.284). These two statements of Bailey (1681) strongly assert the ‘savage’ status of the Veddas. It is understood, that the

hyperealistic savage notion attached by these cultural discourses would have diluted the 'Barbaric' status that the Veddas have been socio-culturally achieving.

Conclusion

The indigenous people didn't have or given a chance to transform their own cultural identity with the social transformation. When considering the themes generated it is apparent that the Vedda people in Sri Lanka have a discursive cultural identity due the discursive links described by the authors of the texts used for this secondary data study. Since 1681, descriptions and typologies of the Vedda people in Sri Lanka have been wrapped with simulations to cover their links to the royalty if ever had and to surface the primitive and barbaric notions with western ethnocentric perception. It seems that the discursive cultural identity which has been shaped and reshaped with the social evolution has made indigenous people in Sri Lanka entrenched in a hyperrealistic hybrid cultural identity. The 'savage' and the 'barbaric' status attached to the cultural identity of the Vedda people in Sri Lanka have been stigmatized as 'pure' and expected to preserve it in order for them to be 'admired' which eventually has created a struggle for the indigenous people in modernization process to transform socio-culturally to achieve 'civilized' status on their own. Finally, it is a question why the barbaric notion of cultural identity was created for Vedda people in Sri Lanka, who were socio-culturally transforming on their own from 'savage' status to 'barbaric' status, which is the threshold to 'civilized' status.

References

Antony, S.,& Tramboo, I., A.,(2020), Hyperreality in Media and Literature: An Overview of Jean Baudrillard's, European Journal of Molecular & Clinical Medicine, Volume 07, https://ejmcm.com/pdf_7198_956723b788a44fe4594f3c4ee99d2c30.html. Retrieved 23 October 2022

Bailey, J., (1863), An Account of the Wild Tribes of the Veddas of Ceylon: Their Habits, Customs and Superstitions, Transactions of the Ethnological Society of London, n.s., (1863):278-320, https://scholar.google.com/scholar?hl=en&as_sdt=0%2C5&q=Transactions+of+the+Ethnological+Society+of+London+Transactions+of+the+Ethnological+Society+of+London+Vol.+2%2C+1863&btnG=. Retrieved 16.09.2022

Boslaugh, S., (2007), An Introduction to Secondary Data Analysis, Secondary Data Sources for Public Health: A Practical Guide-978-0-521-87001-6, Cambridge University Press.

https://assets.cambridge.org/97805218/70016/excerpt/9780521870016_excerpt.pdf. Retrieved 09.09.2022

Braun, V., & Clarke, V., (2016), Thematic analysis, The Journal of Positive Psychology, 2016, ISSN: 1743-9760 (Print) 1743-9779 (Online) Journal, http://dx.doi.org/10.1080/17439760.2016.1262613. Retrieved 09.09.2022

Brow, J., (2011). *Vedda Villages of Anuradhapura*. Sri Lanka Edition. Sri Lanka:. Social Scientists' Association. Colombo 5, Sri Lanka. ISBN: 978-955-1772-67-3

Clifford, M., (2001), Political Genealogy After Foucault, Savage Identities, ROUTLEDGE New York and London, https://en.1lib.limited/book/883685/d636c9. Retrieved 21 October 2022

Department of Census and Statistics Population (n.d.) by ethnic group and census years, http://www.statistics.gov.lk/abstract2020/CHAP2/2.10. Retrieved 21 May 2022

Friedman, J., (1994), Cultural Identity and Global Process, SAGE Publications, https://b-ok.asia/book/2515338/1ac556. Retrieved 12.09.2022

Hobbes T.,(1651), Leviathan, the Matter, Forme, & Power Renascence Editions, https://socialsciences.mcmaster.ca/econ/ugcm/3ll3/hobbes/Leviathan.pdf. Retrieved 23 October 2022

Issue 10, (2020), https://ejmcm.com/pdf_7198_956723b788a44fe4594f3c4ee99d2c30.html. Retrieved 23 October 2022

Kante E.,(n.d.), Political Writings, Idea for a Universal History with a Cosmopolitan Purpose, Cambridge University Press, http://users.clas.ufl.edu/burt/spaceshotsairheads/KantIdeaforaUniversalHistorywithaCosmopolitanPurpose.pdf. Retrieved 21 October 2022

Knox, R,. (2006), *An historical relation of Ceylon.* 4th ed. Sri Lanka: Tisara Press, 135, Dutugemunu Street, Dehiwala, Sri Lanka.

Little Oxford Dictionary (1986), 6th ed., Delhi Oxford University Press, , New Delhi.

Neilson, B., (1999), Barbarism/Modernity: notes on barbarism, Institute for Culture & Society Pre-Print Journal Articles doi: 10.1080/09502369908582330, https://www.westernsydney.edu.au/__data/assets/pdf_file/0008/365741/Neilson_Barbarism_ICS_Pre-Print_Final.pdf. Retrieved 21 October 2022.

Obeyesekere, G., (2022). *The creation of the Hunter.* The Vedda Presence in the Kandyan Kingdom: A Re-Examination, Colombo: Salifish, Colombo. ISBN: 978-624-5993-00-0

Parker, H,. (2012). *Ancient Ceylon*. Reprint. The Ceylon Historical Journal Monograph Series-Volume 41,ISBN: 81-206-0208-0, Dehiwala Tisara Prakasakayo, 129, Durugamunu Street, Sri Lanka.

Pitsoe, V., & Letseka, M., (2012), Foucault's Discourse and Power: Implications for Instructionist Classroom Management, Open Journal of Philosophy 2013. Vol.3, No.1, 23-28, https://file.scirp.org/pdf/OJPP_2013020811451567.pdf. Retrieved 11.09.2022

Rathnayake, Z., (2022), Sri Lanka's last indigenous people, BBC Travel, https://www.bbc.com/travel/article/20220327-sri-lankas-last-indigenous-people. Retrieved 14.October 2022

Rousseau, J., J., (1754), Discourse on Inequality, https://aub.edu.lb/fas/cvsp/Documents/DiscourseonInequality.pdf879500092.pdf. Retrieved 21 October 2022.

Saldana, J. (2013), The Coding Manual for Qualitative Researchers, Second Edition, SAGE Publication, https://emotrab.ufba.br/wp-content/uploads/2020/09/Saldana-2013-TheCodingManualforQualitativeResearchers.pdf. Retrieved 25 August 2022

Scollon, R. (1996), Discourse Identity, Social Identity, and Confusion in Intercultural Communication, Intercultural Communication Studies VI: 1 1996, https://web.uri.edu/iaics/files/01-Ron-Scollon.pdf. Retrieved 14.09.2022

Seligmann, C. G., and Seligmann, B.Z., (1969). *The Vedda*, photomechanic reprint after the edition of 1911. Netherlands: Anthropological Publications. Oosterhout N.B.-The Netherlands

Streumer, P., (1997), The Leaf-Clad Vedda, An European contribution to Lankan folk-lore, Journal of Royal Asiatic Society of Sri Lanka, New Series, vol. *XLII* , Published by Royal Asiatic Society of Sri Lanka, Colombo.

Teacher Guide Grade 5 (2018), National Institute of Education, Maharagama, Sri Lanka, http://nie.lk/pdffiles/tg/sGr05TG%20GeneralNew.pdf. Retrieved 14 October 2022

Tylor E., B., (1896). *Anthropology: An Introduction to the Study of Man and Civilization*, Volume LXII. The International Scientific Series, New York. D. Appleton and Company 1896.https://lk1lib.org/book/1165091/c4f712, Retrieved 23 May 2022.

Wilson, V., (n.d.), What is Cultural Identity and Why is it Important?. https://www.exceptionalfutures.com/cultural-identity/. Retrieved 12.09.2022

Wodak, R., and Meyer, M.,(2009)Methods of Critical Discourse Analysis, 2nd edition, https://b-ok.asia/book/16778491/8b57c3. Retrieved 14.09.2022

ආඛ්‍යාන narrations
Volume 07 | Issue 02 | july-december 2022 | Article 05
ISSN 2478-0642

On-line Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

CC BY NC ND

Towards a Self-sufficient Economy in The Colonial Commercial Economy, The Impact of Land Reforms in the 1930s

J. K. A. Kanthi, Department of History and Archaeology, University of Ruhuna,
jkanthi@hist.ruh.ac.lk

Abstract

The Land Act, introduced by the British rulers in 1840, declared that all uncultivated land belonged to the government. With this, it was inevitable that most ordinary people would become landless. The Land Act of 1897 exacerbated this situation. In addition, large-scale land acquisition for plantation cultivation disrupted local farming activities and caused severe economic hardship to the country's people. The Land Act introduced in 1927 did not relieve the local people. The proposals of the Land Commission, appointed in 1928, were instrumental in alleviating this situation to some extent. The purpose of the study was to examine what economic reforms the Land Acts of the 1930s brought about for the welfare of the people. The study used primary and secondary sources based on the qualitative data collection methodology. Primary and secondary sources such as Land Ordinances, Dispatches, Administration Reports, Hansards Records, Sessional Papers, Blue Books, Ceylon Census Reports, and Furguson's Directory were used. The Land Acts of 1931 and 1935, introduced in the 1930s, are optimistic compared to those implemented during the colonial economic reforms to promote commercial crop cultivation and plantation expansion. However, these new land reforms introduced by the British did not create the previous self-sufficient economic pattern.

Keywords: *Land Acts, Economic Reforms, Commercial economy, People's Welfare, Plantation*

Introduction

With the Land Act (Ordinance, No. 12 of 1840) introduced by the British rulers in 1840, the government acquired a large amount of land maintained as farmland by local farmers. In addition, the British worked to use the government's reserved forests for plantations. Under this situation, the amount of land used by the British for plantations increased rapidly from 1840 to 1886.

By this time, coffee cultivation was expanding rapidly as the main plantation crop in Sri Lanka (Ferguson's Directory, 1887: 82). With the high price of coffee in Europe, the British also wanted to increase the cultivated land in Sri Lanka. Hercules Robinson, who served as the British Governor of Sri Lanka from AD 1866 - 1872, was a person who showed great interest in the expansion of coffee cultivation in Sri Lanka. He arranged to clear and use large tracts of forest, which planters had not used for plantation till then. Constructing roads and bridges was adopted to encourage entrepreneurs to cultivate in high mountains like Samanala Kanda. In 1874, cultivation activities spread rapidly in places like Dimbula, Dik Oya, and Maskeliya (Fredrik Lewis, 1923: 45).

In 1869, an outbreak of Hemileia Vastratrix, also known as coffee leaf disease, damaged cultivation. With this, the government focused on new crops. For that reason, tea cultivation underwent a rapid expansion.

Development of tea cultivation from 1889 to 1897

Year	**Cultivated Amount (Acres)**
1889	205,000
1890	220,000
1891	250,000
1892	262,000

1893	273,000
1894	289,000
1895	305,000
1896	330,000
1897	350,000

F.D. 1943, p 713

With the expansion of tea and rubber cultivation in Sri Lanka, the government realized the importance of cultivating them in large plantations. For that, the government had to give more land to the investors. The low-lying areas were also suitable for tea cultivation, so the government focused on acquiring those lands.

By Land Act No. 12 of 1840, the British acquired more land in the upland areas. But by 1897, measures were taken to acquire land in the lowland areas. Accordingly, under Land Act No. 01 of 1897, there was a significant increase in land acquisition in Sri Lanka. Compared to this, the number of ordinary people who lost their land because they could not confirm their land rights also increased. Moreover, the large-scale acquisition of land for plantations disrupted local farming activities. And the previous self-sufficient economic pattern also collapsed. The people of the country were also in great difficulty economically. In this background, it became clear to them that some changes should be made in the land policy implemented by the British. Some relief should be given to the people, and a program should be implemented to uplift local agriculture. The Department of Agriculture and the Department of Local Government, established under the Donoughmore government, can be introduced as a helpful focus on land and agricultural affairs in the country (Nandadeva, 1962: 62). Accordingly, the Sri Lankan ministers focused on identifying the weaknesses of the land policy followed by the British, avoiding them, and implementing a new approach. The British government, interested in commercial crops like tea and rubber, paid more attention to the country's central hills and lowland areas and had forgotten the dry regions of Sri Lanka. But after the Land Settlement Act of 1931, attention was also given to agriculture while providing land to the people. After that, the government focused on giving land to the people in the dry zone.

With the introduction of the Land Act of 1931, the policy followed by the government regarding land changed, and it was better for the local people. In the role of government land settlement, no strict policy was followed in 1840 or 1897 land acquisition. Efforts have been made by this Act to settle the people's lands and give them their rights. On the other hand, it can be mentioned as an essential matter to provide ground for agricultural activities, which the people were used to till then.

Literature review

A lot of research has been done on plantations during British rule. However, very few in-depth studies have been done regarding the land policy and land laws they introduced to establish a commercial economy in this country.

Colonialism in Sri Lanka - The Political Economy of the Kandyan Highlands 1833-1886, written by Ashoka Bandara in 1950, discusses in depth the expansion of plantations during British rule and how the colonial political authority affected the highlands of Sri Lanka. The Socio-Economic organizations of the kingdom of Upland, the establishment of the British Government in Lanka, the introduction of the plantation economy, and how the conflict between the European landowners and the upland villagers became a severe issue have been discussed in this work. Ashoka Bandarage has explained that one of the main problems investors had to face with the launch of the plantation business was the creation of a workforce and the refusal of Sri Lankans to provide labor on plantations. In this work, some information about land tenure and taxation of land, as well as the effect of plantation cultivation on traditional agriculture, has been discussed in the book. However, this article will not cover the land laws introduced to create the background for the commercial economy. Kulatunga has translated this work into Sinhala under the Colonialism of Sri Lanka. Kumari Jayawardena's book titled The Rise of the Labor Movement in Ceylon, published in 1972, is a valuable source for studying the British land policy in Sri Lanka. This work was translated into Sinhala in 1989 by Premalal Kumarasiri. Due to the establishment of the capitalist economy based on plantations in this country, the changes in all fields, such as economic, social, political, and religious, have been analyzed here. The social injustices and class disparities caused by plantations can be pointed out as the root cause of the development of the labor movement in Sri Lanka. The author has focused on aspects such as the birth of the nationalist labor movement, the militant trade union era and the economic

background of the time, the plantation labor movement, etc. Not enough attention was paid to the land policy adopted by the British, which was a strong reason for the social disparities and labor struggles.

In the book by Tissa Eriyagama in the year 2007 titled Modern Economic History, it was mentioned that the economy of Sri Lanka, which existed for many centuries, underwent a fundamental transformation during British rule. The author has focused on several areas, such as the development of the capitalist economy with the Colebrook reforms, the beginning, and expansion of the plantation economy, the rural economy, etc. His attention must be focused on the land laws that are the background of the commercial economy. In addition, 20th-century economic decline, colonialism, and neo-colonial concepts have been presented with special attention. The impact of the British land policy on Sri Lanka's self-sustaining economy has not been discussed in depth.

Indrani Munasinghe also has written a research book titled Wathu Vaga Arthikaya ha Velunu Sri Lankawe Marga Sanwardanaya 2017, focusing on plantation cultivation during British rule. This research has been focused on particular aspects such as the history of the plantation economy, the socio-economic transformation caused by the spread of the plantation economy, the development and expansion of highways, the compulsory service system, and the Road Ordinance. This book focuses more on the actions taken by the British rulers to create the necessary infrastructure for the plantation.

In 1995, Sunanda Maddumabandara published a research book titled "Economy of Sri Lanka during the British Colonial Period." The people's struggles against British rule, the beginning and expansion of coffee plantations, the establishment of financial institutions, the socio-economic background of the plantation economy, etc., have been discussed in this book. Special attention has been paid to the exploitation of resources during colonial rule. The British introduced several land laws to transition from a commercial economy to a self-sufficient economy.

Objectives

The main objective of this research was to study the impact of the Land Acts introduced in the 1930s to establish a self-sufficient economic system by altering the commercial economy created during the British colonial rule in Sri Lanka.

Another objective of the research was to identify how the British introduced land laws between 1840 and 1897 affected the emergence of a commercial economy in Sri Lanka.

The British rulers worked to maximize profits by establishing a commercial economic system in Sri Lanka. This research aimed to identify the effect of neglecting local agriculture on the country's economy.

Materials and Methods

This study was conducted entirely based on literature sources. Library surveys were conducted using qualitative and quantitative research methodology. Primary sources like Land Ordinances, Dispatches, Administration Reports, Hansards Records, Sessional Reports, Blue Books, Ceylon Census Reports, Ferguson's Directory, and News Papers were studied in depth. In addition, previous research related to British land policy and economic policy were also used as secondary sources. These sources provide a robust basis for studying the impact of British land reforms on the transition of the colonial commercial economy to self-sufficiency.

Discussion and analysis

In the 1930s, local representatives under the Donmore government in 1931 considered how colonial economic policy had affected Sri Lanka. Accordingly, they emphasized the importance of implementing public welfare policies. They focused their attention on the solutions that could be applied to that. Under their powers, they focused on solving these problems by changing and adapting the British land policy to the local people. Mr. DS Senanayake, the Agriculture Minister of the State Council at that time, took the lead in this regard.

Introducing new land reforms

An Ordinance was introduced in 1931 to amend and consolidate the law relating to land and the provision of public welfare services.

Ordinance No. 20 of 1931, An Ordinance to Amend and Consolidate the Land Settlement Law, was first introduced under the New Land Reforms. After the implementation of this Act, the distribution of land to the people was carried out promptly. The landless farmers were given

land and encouraged to produce food crops, and the farmer ownership system was made more systematic to provide them with clear ownership of the land. Under the Land Act of 1931, when the village expansion campaign was started by dividing the forest and grasslands first if any injustice was done to the landowners, they could file a petition against the Land Settlement Officer within 12 months. If the ownership of the land of the petitioner is proved, he had the right to get compensation through the district agent for the land acquired by the Government (Ordinance No.20 of 1931, clause 16). This can be pointed out as a relief given to the landowners by this Act. While paying the compensation, the price will be determined according to the value prevailing in the market at that time. Such payment was paid only if the property had been used as government property. Otherwise, the land is returned to the owner without compensation. The Department of Agriculture and the Department of Local Government, established under the Donoughmore Government in 1931, can also be introduced as a more auspicious activity to focus on the land and agricultural affairs of the country (Nandadeva Wijesekara, 1962: 62).

With the establishment of the Ministry of Agriculture and Lands, the powers to formulate policies related to land were transferred to local M.P.s. Accordingly, the Sri Lankan ministers focused on identifying the weaknesses of the land policy followed by the British, avoiding them, and implementing a new approach. The British Government, which was particularly interested in commercial crops such as tea and rubber, paid more attention to the country's central hills and lowland areas and had forgotten the dry regions of Sri Lanka. But after the Land Settlement Act of 1931, attention was also given to agriculture while providing land to the people. After that, the government also focused on giving land to the people in the dry zone.

With the introduction of the Land Act of 1931, the policy followed by the government regarding land changed, and it was better for the local people. In the role of government land settlement, no stricter policy was adopted than that followed in the land acquisition of 1840 or 1897. Efforts have been made by this Act to settle the people's lands and give them their rights. On the other hand, it can be mentioned as an essential activity to provide land for agricultural activities, which the people were used to till then. After that, a movement was started to settle the landless surplus population in colonies. This process, initiated under the Land Settlement Act of 1931, can be referred to as the initial phase of the colonization movement implemented by the Land Development Act of 1935.

The expansion of peasant colonies implemented in 1931 was not very successful. One of the reasons for giving land to anyone who presented their grievances without paying attention to the farmer's cultivation ability, skill, traditional knowledge, etc. was one of the reasons for that. Under the government's land policy, the people facing an acute land shortage were encouraged to acquire it even though they could not cultivate it. Although the Government provided Land as a remedy for the increase in landless people, there was no formal work order to select the right person. Here, all the landless people got a piece of land, but they were not used to cultivating land before, so they could not use the land given to them. In this situation, a section of the landless population got land but failed to change their living conditions. On the other hand, the government's expectation of increasing food production was also not fulfilled. Meanwhile, some people took full advantage of the land given.

Thus, from 1931 to 1935, the government failed to provide land for colonization and to get the desired results. Commenting on this, the then Minister of Agriculture, Mr. D.S. Senanayake, mentioned that this first colonization program was only an experiment. Accordingly, the idea presented by the minister as a solution was that the land acquired without allotment at once should be checked whether it is successfully used for cultivation, and the rest of the land should be given. If the land use failed, the land was not redistributed. But there was injustice in this system as well. Because in the distribution of land, regardless of the interest or skill of the person receiving the land, even if he fails in giving the land, the next person who should own the land cannot be viewed with the same attitude. In this system, there was a waste of more productive land for experimental work. When the allotment of land was suspended, the most skilled farmers lost their land. Accordingly, the rich people who could come forward to get land were more advantaged in providing land than the poor peasants based on need. Due to this, giving land according to the market was not successfully implemented, and the people transferred the land they owned as tax.

The Land Settlement Act of 1931 allowed the leasing of land. However, there was no answer to the problems arising after the lease. Moreover, another section of the Land Act of 1931 gave the right to sell land. As the relevant conditions were not fixed in land sales, wealthy business people with financial ability offered to buy land from these ordinary people. At this time, the price of land was very competitive, so it was tough for ordinary people to buy land. A poor person with a real need for cultivation did not have enough income to purchase land, so the land was bought at high interest. Real farmers could not buy land as they had to pay

18% to 30% interest. Accordingly, most of the land in the colonies was owned by a wealthy business class with no interest in agriculture.

From the Land Settlement Act of 1931 to the enactment of the Land Development Act of 1935, the land sold by farmers was over 10,500 acres. Due to this sale, they have lost about 20% of the land allotted to the farmers. Thus, due to the failure of the effort to increase the country's income when the farmers' poverty was removed, the government also lost the amount of land that belonged to the government until now. The Land Settlement Act does not specify how many lands should belong to a person. Because of this, the government could not take legal steps to take over the acquired land.

Introduction of Ordinance No.19 of 1935, An Ordinance to provide for the Systematic Development and Alienation of Crown Land in Ceylon

Welfare services are provided by Land Development Ordinance.

This Act, introduced on October 15, 1935, was briefly called the Land Development Ordinance of 1935. This Act was more favorable to Sri Lanka than the colonial policy implemented. A Land Commissioner was appointed as the person responsible for this Act. The Land Commissioner was bound to fulfill the responsibilities assigned to him by the Act. In addition, the commissioner was to give duties to all land officers and persons administering land and inspecting them. He was ultimately responsible to the Executive Committee on Agriculture and Lands for all land-related matters. A Deputy Land Commissioner was appointed to assist the Land Commissioner, and the Governor could select more than one such officer if required. All the officers appointed were bound to perform duty in any district of the government. All these officers were recognized as government servants under the Institutions Code. This committee had the power to investigate all the lands in the country and plan the necessary activities.

To implement the Land Development Ordinance of 1935, under the instructions of the Land Commissioner, the government agent had to prepare plans for all the lands in the country systematically. While preparing these plans, attention was paid to the following points. Village expansion, rural forests, rural pastures, hay farming, unspecified rural activities, colonization, protection of springs and small waterways, prevention of soil erosion, forest allotment, government building roads or allotment of land for government purposes, and

historical and Land allocations were made for the needs of the local governing authority, protecting sites of archaeological value. Also, the regulation act was able to implement the necessary regulations for land allocation for urban development, land allocation for the Sri Lankan middle class, allocation of land for neglected ethnic groups and castes, and other matter. An essential feature of this Act is the provision of land rights, limited to a privileged group, to any person regardless of class. Under the Land Development Act of 1935, the transfer of government land was prohibited without the permission of the Land Kachcheri. It should be announced in a public announcement that the land will be handed over by the Land Commission, and the application form required for applying for land should be displayed along with it. The agent had to hand over the application forms on the date fixed, and he was allowed to reject the application forms received after that. If the notification is issued without a date, all the applications received regarding the land can be checked, and the land can be given. The final authority in this regard rests with the government agent.

All land licenses granted under this Act became private property. The person who received the permit had to nominate someone for the subsequent ownership of the land, and after the concerned person's death, no one other than the person appointed by him will get the right to the land. Also, any land that has not been adequately surveyed and registered in the Land Registry cannot be transferred. The landowner could get the land's registration and plan free of cost.

The Executive Committee on Agriculture and Lands of the Council of State was empowered to make the relevant regulations regarding the 1935 Act. While making the regulations, they had to be made in favor of the general public. These are some areas that have been focused on while preparing the rules. Under the Land Act of 1935, land was distributed to the middle class. Apart from this, the opportunity was provided to give loans to the landowners. The executive council had the power to prepare the necessary rules and regulations. The terms and conditions of granting the loan, the procedures to be followed in case of default, the nature of the interest charged, the process for recovering the money, etc., had to be decided here.

The Land Development Act of 1935 is more successful than the previous Land Acts. Due to the policy followed in the allotment of land, many people could acquire land. The

development of colonization, primarily through land grants, can be introduced as an essential course of action.

One of the primary problems that arose during the Land Act of 1931 was the significant increase in the problem of landless peasants. But the 1935 Act made it possible to reduce this problem. The primary objective of this Act was to develop the dry zone. So far, the land policy followed by the British focused more on the Upland and lowland wet zone areas that were more suitable for commercial crop cultivation. Therefore, for the first time, the Land Development Act of 1935 can be called Land Act, was prepared to encourage the farming people to uplift local agriculture in Sri Lanka.

On the other hand, land could be retained among the peasantry as it eliminated opportunities to sell or lease land privately. Also, leasing the government land to the people, giving land to the people during colonization, and keeping the government land among the farmers motivated them to use it for economic development. Also, since the land distribution was done only by the government, the people did not have to bear any land survey costs. The land was also systematically surveyed and handed over to the people.

An essential idea in the Act is to provide land to the middle-class population. From 1935 to 1939, arrangements were made to distribute 14860 acres of land among 1033 Middle-class people. This can be considered a special privilege for Middle-class people. In the 1930s, local representatives in the Rajya Sabha first raised their voices regarding providing land to the Middle class. Mr. D. S. Senanayake, who was the Minister of Agriculture and Lands in the first State Council, pioneered in this regard. He said that giving land to the middle-class people would create a better relationship between the middle-class people and the peasant class people.

The provision of land for the middle classes under the Land Development Act 1935 can be appreciated as a perfect thing. However, the rulers failed to maintain the necessary balance in land distribution in this system. The government, which paid more attention to the middle classes, sacrificed the needs of the poor peasants. While a middle-class farmer acquired 14 to 15 acres of land, the average farmer owned a tiny piece. Approximately 60,000 acres of land were distributed among 44,000 farmers, and one small farmer got as little as one and a half acres. Although the government hoped that giving more land to the middle

classes would lead to more development, the attention of the middle classes towards such development was shallow. Although the government hoped they would engage in cultivation activities more efficiently, focusing on crops was an unfamiliar action for the middle classes. The middle class is a privileged person. Being a group of people who concentrated on commercial activities and government jobs rather than cultivating land, they had little understanding of the agricultural sector. After such persons became landowners, the land remained uncultivated for some time. However, the 1935 Land Act stated that uncultivated or barren land would be taken over by the government, so the middle classes made sure that the peasants cultivated the land. However, by giving land to the middle classes, the government could not achieve the agricultural development it had hoped for.

According to how local land ownership and enjoyment were implemented, it was traditionally accepted that the king owned the country's land, and the land was given free of charge for the service rendered to the government and for the needs of the people, such as cultivating villages. The people enjoyed the lands and rendered the prescribed service to the government or paid taxes. The land policy of the British rulers, which started with Land Act No. 12 of 1840, completely changed that indigenous system. Accepting the view that all the lands in the country belonged to the government, they started a policy of selling those lands for money to those who needed them. How this policy was implemented to earn a lot of money from the sale of land and to provide land, which was an essential element for capitalist entrepreneurs to maintain their businesses efficiently and in sufficient quantity, is clear from the land laws enacted in Act No. 12 of 1840 to Act No. 19 of 1931. Even so, by 1935, it had become clear that such a policy did not suit the people of this country and that many serious problems had arisen in society. As a remedy, it is clear that the Land Development Act of 1935 implemented a policy of providing free land to the people, which was the old traditional system.

Development of dry zone and establishment of farming colonies

British rulers worked to establish a commercial economy by expanding plantations. The land laws introduced from 1840 to 1931 were designed to achieve this goal. But no attention was paid to developing traditional agriculture. In this situation, the peasants fell to a shallow level economically. When the Land Acts of 1931 and 1935 were introduced, the rulers focused

on uplifting the local agricultural economy. In particular, the state council's local representatives made an extraordinary intervention.

The Rajya Sabha approved financial assistance for establishing farming colonies in dry zone areas and their cultivation activities. By this time, the government had realized that the temporary measures adopted for food production had failed. Therefore, the government realized the importance of focusing on long-term agricultural development activities. Due to the neglection of rural agriculture in the land policy followed by the British rulers, increasing the country's food production was challenging, and nothing could be to done immediately improve it. Since the best solution for this was the development of the dry zone, the government focused on taking the necessary steps for that.

Amount of Land used for colonization from 1931 to 1935

Year	**States**	**Land Size (Acres)**
1932	Dancer	582
	Art Lake	1014
	The left bank of the pit	840
1933	The left bank of the pit	282
	Tabboa	229
1934	Tabboa	200

Some of the colonization campaigns started thus failed. The people who settled in Ratmale Colony had left it. Finally, the land was acquired by the merchants of Anuradhapura City. The farmers' interest loss cannot be said to be the only valid reason for selling or leasing these lands. Not getting enough income from the lands they owned was also a crucial factor. Four similar colonies failed in the Batticaloa district.

The failure of colonization further weakened the economic strength of the government, and the peasantry spiraled into poverty. When the goal of protecting the colonies could not be

reached, the government focused on evicting the people from those lands and settling other farmers. But the situation only made the problem more serious. Accordingly, Mr.D.S.Senanayaka attention of about other method that can make the colonization successful. He thought it was not enough to assist the farmers settled in the colonies and that they should be given all the facilities.

Since 1930, the amount of land planted with coconut remained at the same level as in 1936, and the prolonged increase in paddy cultivation shows the failure here. The amount of land devoted to hay and additional crop cultivation also remained unchanged; by 1939, the cultivated paddy acres had grown to one lakh. But the number of cultivated paddy acres was not enough for the country's rice needs, said Mr. D. S. Senanayake has stated that the farmers of the dry zone do not only need assistance but also a colony equipped with all facilities. Thus, following a new policy in 1939, all other infrastructure facilities were provided by the government, except for cultivation. Construction of canals, roads, and soil research services was maintained as the Government's public services. In addition, subsidies were provided for obtaining agricultural implements and clearing forests. Seeds were provided free of cost, and steps were taken to offer credit facilities for cultivation activities. Public buildings such as hospitals, shopping centers, and cooperatives were constructed by the Government for the colonies. The Government hoped that after providing all the facilities, the farmers would engage in cultivation activities. But the government could not succeed in those activities as expected.

How the cost incurred from 1939 to 1947-1948 was calculated

Colony	**Residents**	**Land allocated (acres)**	**Cost (Rs.)**
Chinipe	346	2766	3,666,540
cried out	32	226	2,708,796
Kheragama	142	1962	1,240,548

Daranadu, Kilinochchi	62	443	3,445,607
Silver Karachi Bond	21	272	11,024,301
Tabboa	183	1728	1,115,449
Kagama (old)	300	1120	3,156,449
Kagama (New)	261	2088	3,156,449
Dancer	800	2894	1,818,751
Minnery	600	4700	5,448,352

Sessional Paper Kandyan Peasantry Commission Report 1951

Under the New Economic Policy of 1939, the government had to bear enormous costs for the upliftment of the colonies. To set up a settlement and provide irrigation facilities for one farmer, RS. 12750 has been spent (Pamer, 1957: 181). This shows that the government hoped to provide better living conditions to the people, but it was unsuccessful; it is clear from the growing poverty in the rural sector. Thus, the government concluded that the assistance provided for the development of colony lands should be reduced. Despite this, monetary subsidies continued to be given during the expansion and colonization of villages. Although the towns in the dry region were developed during the new colonization of the land, there was a change in the country's economy with the changes in the traditional agriculture and cultivation methods.

The government's only hope was that the people would focus on production because of the provision of all welfare facilities. But in providing facilities like this, the attitude that all facilities should be received from the government spread among the people. Still, it was inevitable that the laziness of getting everything done by the government without using

one's labor was unavoidable. In this situation, the government had to bear a cost for the work done by the farmers using their labor so far. A survey conducted by the Ministry of Industries and Commerce in Puttalam in 1936 revealed that after 1935, the government could not get any support from the villagers for the reconstruction works (Ministry of Industries and Commerce, 1936: 32).

How the cost incurred from 1939 to 1947-1948 was calculated

States	**Residents**	**Land distributed (Acres)**	**Cost (Rupees)**
Minipe	346	2766	3,666,540
Alahara	32	226	2,708,796
Beragama	142	1962	1,240,548
Iranadu, Kilinochchi	62	443	3,445,607
Ridikarachi bandi Wava	21	272	11,024,301
Tabboa	183	1728	1,115,449
Kagama (old)	300	1120	3,156,449
Kagama (New)	261	2088	3,156,449
Nachchaduwa	800	2894	1,818,751
Minnery	600	4700	5,448,352

Sessional Paper Kandyan Peasantry Commission Report 1951

Under the New Economic Policy of 1939, the government had to bear enormous costs for the upliftment of the colonies. To set up a settlement and provide irrigation facilities for one farmer. 12750 has been spent. Through this, the government hoped to provide better living conditions to the people, but it was not successful, it is clear from the growing poverty in the rural sector. Thus, the government concluded that the aid given to developing colony lands

should be reduced. Despite this, monetary subsidies continued to be provided during the expansion and colonization of villages. Although the villages in the dry region were not developed when the land was distributed and the new colonization spread, there was a change in the economy of this country with the changes in the traditional agriculture and cultivation methods.

Conclusion

This research discussed how the land laws introduced to create a commercial and economic background in Sri Lanka during British rule affected the self-sufficient economy of the country.

The British land policy had a strong influence in changing the self-sustaining economic system in Sri Lanka. The Land Acts from 1840 to 1927 were entirely in favor of European planters. However, by the early 20th century, the British had to make some changes in this situation. Due to the implementation of the British land policy, the problems faced by the people of this country became impossible to ignore. And by this time, local leaders also presented their views on these issues. Accordingly, to find solutions to this situation, the commission appointed in 1929 proposed the policy of village expansion and improving colony lands. Although the British rulers did not want the welfare of the people, it was a decision based on the difficulty of continuing the administration in the existing situation.

With the promulgation of the Donoughmore Constitution of 1931, the government focused on labor welfare policies. Since there were local members in the State Council then, their focus on local agriculture was a positive feature for Sri Lanka. They tried to solve these problems by giving free land and introducing the colony scheme as it existed in the pre-colonial era. The Land Act No. 19 of 1931 laid some ground to resolve these issues.

The Land Development Ordinance 1935 was one of the most influential and positive laws introduced during British rule. Attempts were made to solve several crises arising from the land laws introduced. The Act focused on fundamental issues like village expansion campaigns, expansion of agricultural colonies, reducing the problem of tenant farmers, etc. Prohibition of private land sales and leases enabled the retention of government land among the peasantry, enabling growth in agriculture. It was also essential to focus on the middle class that developed as a side effect of the British land policy through this Act.

The colonization program implemented to uplift the local farmers was also a vital welfare service. Both the Land Acts of 1931 and 1935 provided for the establishment of peasant colonies. This facilitated agricultural activities. But since the aim could not be achieved as expected, attention was focused on implementing a new policy in 1939. Accordingly, apart from the cultivation work, all other facilities were provided to the colonists. Assistance was given to the farmers to clear the forests and the cultivation equipment needed for agriculture. In addition, free seedlings and fertilizers were also provided. For the farmers to successfully engage in farming, they must become a healthy group, so to provide adequate health facilities, health centers where they could receive free treatment were set up in every colony. Market centers were built to sell the product of the farmers. Activities were planned for the proper running of the cooperative service, and public institutions such as schools and community halls were also established. The government's only hope was that the people would focus on production because of the provision of all welfare facilities.

It is clear that by the 1930s, many steps had been taken to re-establish a self-sustaining economy. But the government could not get the desired results. In this way, the attitude that all the facilities should be received from the government spread among the people. Still, it was inevitable that a group of lazy people would get everything done by the government without using their labor. In this situation, the government had to bear the cost for the work done by the farmers till then.

This welfare policy of the government was criticized even by economic analysts. In the provision of unnecessary subsidies, the country's economy could not even get the labor provided by the people, which led to a complete change in the existing system. It is clear that even though the Minister of Agriculture, D.S. Senanayake, who thought more optimistically towards the people, managed to fill the carts beyond the capacity, the horses needed to pull them were not prepared. One of the reasons for this situation is the lack of unity among the people from different areas.

Although the welfare services implemented by the government did not provide as much relief as the government had hoped, some positive features were seen. The attention of the British to uplift the local agricultural economy can be considered very important. Also, in imposing certain restrictions on the sale of land for money, the obstacles for the rural people to continue their farming activities were minimized.

References

Primary sources

Ordinances

An Ordinance to Amend and Consolidate the Law Relating to Land Settlement Ordinance No. 20 of 1931.

An Ordinance to Provide for the Systematic Development and Alienation of Crown Land in Ceylon. No. 19 of 1935

Hansards Records

Ceylon Hansard, Vol. I, 1932 "Report of the Executive Committee of Agriculture and Lands"

Ceylon Hansard, Debate of Food Production. 1932.

Ceylon Hansard, 1932, Vol. I.

Ceylon Hansard 1938, Vol III

Ceylon Hansard 1939 Vol. I

Sessional Papers

Sessional Paper IV of 1918, "Report of the Committee Appointed to Consider all Questions in Agriculture."

Sessional Paper No. X of 1958, "Report of the Land Commissioner."

Sessional Paper No. IV of 1935. "Report of the land Commissioner."

Sessional Paper No. IV, 1931 "Kandyan Peasantry Commission Report."

Land Commissioner Report 1936-1939

"Report of the Survey of Puttalam Villager. " Ministry of Industries and Commerce, 1936.

The Economic Journal Vol. I 1968, Land Policy and Dry Zone Agriculture.

Nandadewa, Wijesekara. (1962). The Donoughmore Report. The Department of official languages.

Secondary Sources

Bandarage, Ashoka. (1983). Colonialism in Sri Lanka, 1833-1886, the Mague.

Pamer, B.H., (1957). Pioneer Peasant Colonization in Ceylon, London.

මුණසිංහ ඉන්ද්‍රානි. (2000). ශ්‍රී ලංකාවේ මාර්ග ප්‍රවහනය. සීදේවි ප්‍රින්ටර්ස්. දෙහිවල.

මුණසිංහ ඉන්ද්‍රානි. (2017) ශ්‍රී ලංකාවේ වැවිලි ආර්ථීකය හා වෙළුණු මහා මාර්ග සංවර්ධනය (බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත යුගය 1796- 1948) කතෘ ප්‍රකාශන. මහරගම.

ආඛ්‍යාන narrations
Volume 07 | Issue 02 | july-december 2022 | Article 06
ISSN 2478-0642

On-line Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

Historical Pathway of Medical Pluralism in Sri Lanka

P. R. Ekanayake, Department of Sociology, University of Ruhuna, Pushpa123ek@gmail.com

Ishara Wanniarachchi, Department of Sociology, University of Ruhuna, Isharawanniarachchi@gmail.com

Abstract

A medical system is a collection of ideas, beliefs, and actions in a community with regard to health and ill health. And since health and ill health have been confronted by humans since the beginning of humanity, ideas, attitudes, and actions surrounding these two states possess a history as old as man. Every society has developed systems in accordance with its beliefs and attitudes and has resources to respond to diseases. The systems of medicine developed by different societies are responses to prevailing diseases. The systems of medicine and customs related to health are a product of a country's history, birthed and improved within a certain environmental and cultural framework. Hence, social scientists consider these medical systems to be cultural systems, as they have been born out of culture. Globally, there are systems of medicine delineated according to geographical zones, which have been defined by their inimitable socio-cultural characteristics. Sri Lanka is home to a successful system of pluralistic medicine. However, the situation can be identified as a result of the gradual development of medical systems over different time periods. Within this background, the paper aims to discuss the historical development of Sri Lanka's pluralistic system of medicine under several stages: pre-colonial, colonial, and post-colonial periods. By using existing secondary data, a literature survey has been done to identify the elements and other characteristics of particular medical systems at different stages. Accordingly, biomedicine and homeopathy were born in Western Europe, while Ayurveda is the predominant system in Sri Lanka. In addition, Deshiya Chikithsa and other home-grown medical systems have been used for people's various treatment purposes since the pre-colonial period. In the context of today's globalization, medical pluralism retains its analytical importance, especially in the examination of people's search for alternative cures locally and transnationally, the growing consumer market of 'holistic', 'traditional', and 'natural' treatments, and the attempts to incorporate alternative treatments into national healthcare.

Key words: *Culture, Development, Health, Medical pluralism*

Introduction

Medical pluralism describes the availability of different approaches, treatments, and institutions that people use to maintain health or treat illness. Most commonly, medical pluralism entails the use of Western medicine (or 'biomedicine') and what is variously termed 'traditional medicine' and 'alternative medicine'. Scholars of medical pluralism have used different terms such as traditional, indigenous, folk, local, or alternative medicine, but since they all imply distinction from biomedicine, this entry will refer to them as 'nonbiomedical' practices. As a theoretical framework, medical pluralism was developed in the second half of the twentieth century to examine local medical traditions in their diversity, co-existence, and competition, especially with biomedicine (Khalikova, 2021).

Medical pluralism in Sri Lanka has been extensively discussed in medical sociology and anthropology (Wolffers, 1988a, 1988b, 1989; Nordstrom, 1988; Waxler, 1984, 1988; Silva, 1994; Liyanage, 2000). Sri Lanka's pluralistic system of medicine is an admixture of biomedicine, Ayurveda, Sinhala treatment (Desiya Chikithsa) methods that are in isolation or mixed with Ayurveda, homeopathy, Chinese and Korean acupuncture, Bodi puja, home remedies, and occult treatments. Western biomedicine and Ayurveda are constitutionally endorsed and function under state patronage.

Many writings in medical sociology and anthropology have extensively discussed Sri Lanka's pluralistic medical system (Waxler, 1984, 1988; Nordstrom, 1988; Wolffers, 1989; Liyanage, 2000). All treatment systems accessible in Sri Lanka can be divided into traditional and modern systems. Western medicine is considered modern. Traditional treatment systems can be divided again into empirical and supernatural categories. Ayurveda, considered the indigenous system of medicine in Sri Lanka, together with native methods of treatment are considered empirical, while Siddha and Unani also belong to the empirical model. These two systems of treatment are used in different parts of the country (especially by people living in the North and the East of Sri Lanka). Homeopathy and Chinese medicine, which are moderately accessed by Sri Lankans, also belong to the empirical system. Offerings and sacred puja, as supernatural systems, do play an important role in the treatment procedures of the local populace. Hettige (1991) explains the treatment system used in Sinhala society within the following conceptual framework:

Figure 1: Sinhalese System of Healing and Medicine

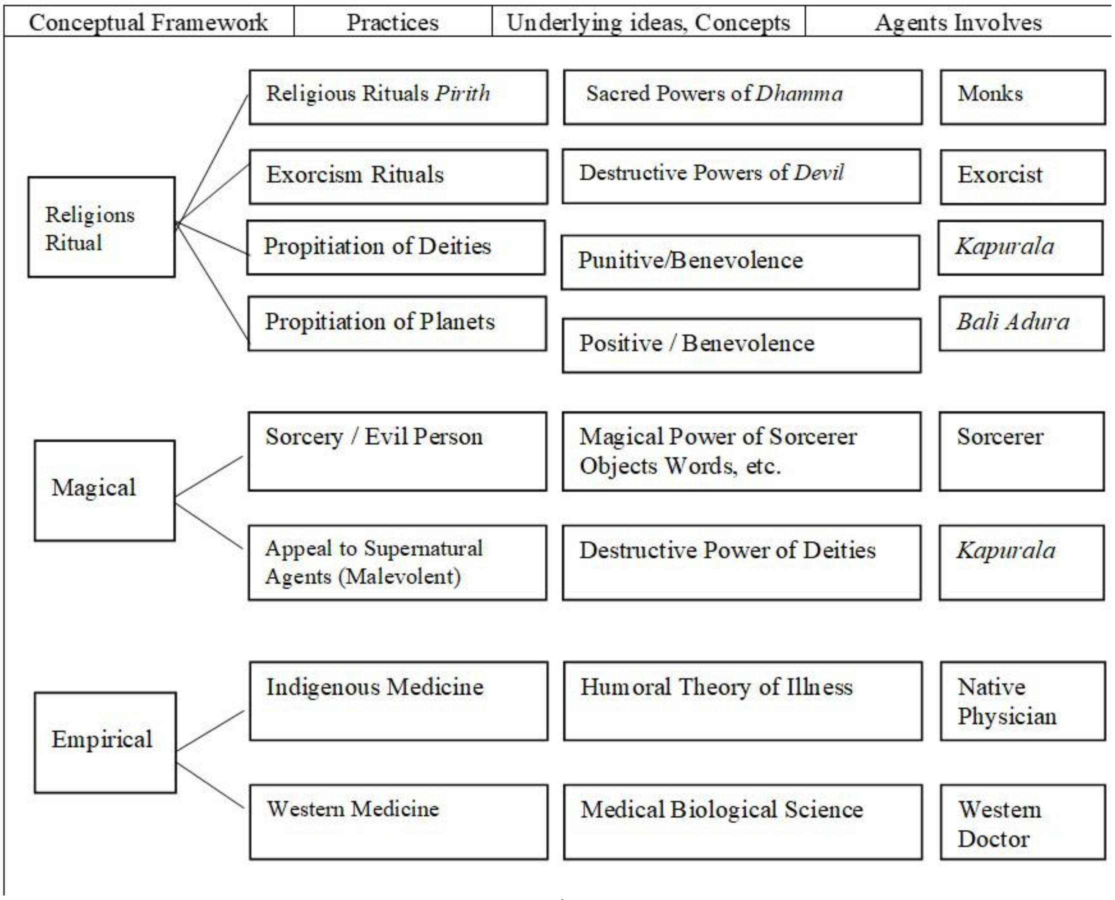

Source: Hettige, 1991:2-3

According to the above conceptual framework, Sri Lankans have several treatment options for diseases. The service providers in this pluralistic system can be identified as follows:

1. Practitioners of Western medicine
2. Ayurvedic practitioners (according to the Ayurvedic Act of 1961, it includes government-employed Ayurvedic practitioners trained at a government Ayurveda university and practicing at a government Ayurveda hospital, Diploma holders in Ayurveda, and traditional practitioners)

The above classification provides a reasonable idea of the types of service providers in the health sector of Sri Lanka. While it is not difficult to identify practitioners of Western medicine in this classification, as Waxler (1988) pointed out, it is not the same with practitioners of alternative systems of treatment; their interconnectedness distorts identification. It is clear that the complexity of the Sinhalese system of healing and medicine makes it important to explore how these medical systems gradually developed in Sri Lankan

society. Within this background, the main objective of this study is to examine the historical development of Sri Lanka's pluralistic system of medicine.

Materials and methods

By using existing secondary data, a literature survey has been done to examine the evolution of the different medical systems in Sri Lanka. When collecting secondary data, it was mainly divided into three time periods: the pre-colonial period, the colonial period, the colonial period, and the post-colonial period. Accordingly, the pre-colonial period was considered to be the period prior to 1505 CE, which was before the country was colonised by Europeans. The colonial period was categorised from 1505 to 1948, covering the colonies of three foreign countries. Thirdly, the post-colonial period started in 1948, which marked the country's independence from British rule. Lastly, the gathered qualitative data was analysed under these three main themes accordingly.

Results and discussion

Development of Medical Pluralism in Sri Lanka

The development of medical pluralism could be discussed in several stages. Sri Lanka has gone through tremendous social, economic, political, and cultural changes owing to centuries of foreign rule. It was during colonial rule that the health sector of the country experienced far-reaching changes. These changes could be best analysed and understood by discussing them according to their stages of development. Accordingly, Sri Lanka's medical system could be discussed under the pre-colonial, colonial, and post-colonial periods.

Pre-colonial Period

This refers to the period prior to 1505 CE, which was before the country was colonised by Europeans. It is believed that Sri Lanka's written history can be traced back to 6 BCE with the advent of Vijaya from India. As such, any discussion on the medical system of Sri Lanka based on evidence will have to focus on the period after 6 BCE. This, however, does not mean that the indigenous population of the country prior to the advent of Vijaya did not follow certain practices in relation to treating diseases. Historians and archaeologists deduce that human existence in Sri Lanka could be dated way beyond 125,000 years. The trail of the Balangoda human, the skeletal evidence of anatomically modern Homosapiens, was traced

to have lived 30,000 years ago in Sri Lanka. According to writers, these ancient humans must have followed some system to preserve their status of health, which they presume is the history of Sri Lanka's indigenous medical system (Ranwala, 2009; Ranasinghe, 1995; Chandrasekera, 1995). It is a historical fact that the advent of Wijaya was followed by the arrival of Buddhism and Ayurveda in the country. According to Uragoda (1987), whatever system of medicine was in practice at the time was eventually taken over by Ayurveda. Systems of treatment that existed during pre-colonial times can be classified into two groups: empirical and supernatural. Empirical systems of treatment were Ayurveda, Siddha, Unani, and Deshiya Chikithsa, while supernatural systems of treatment included Bodhi puja, chanting of pirith, propitiation of deities, exorcism, and sorcery.

Ayurveda, with a history spanning over 3000 years, is believed to have originated in India and been subsequently brought to Sri Lanka. Historical sources reveal that Ayurveda made inroads into this country following the advent of Vijaya and the intermittent Indian invasions that followed. Kumarasingha's (2007) book on the history of Ayurveda traces the beginning of Ayurveda in Sri Lanka and, following the arrival of Vijaya, examines different periods through which Ayurveda underwent a process of expansion in the country. The book explores the patronage of kings during the kingdoms of Anuradhapura, Polonnaruwa, Dambadeniya, Kurunegala, Gampola, Kotte, Seethawaka, Kandy, and Colombo towards the development of Ayurveda. The writer asserts that the development of Ayurveda was most evident when the king focused his attention and extended his patronage. For instance, Pandukabhaya, II Pethis, Dutugemunu, Mahasen, and Buddhadasa, Kings of Anuradhapura, Maha Parakramabahu of Polonnaruwa, Parakramabahu III of Dambadeniya, and Parakramabahu VII of Kotte, are believed to have rendered a great service towards the development of Ayurveda. The most unprosperous period for Ayurveda was during the reign of Buwanekabahu I of Dambadeniya and under the reign of certain monarchs during the Seethawaka and Kandy kingdoms (Kumarasinghe, 2007: 201-207).

Kusumarathna (2013) contends that the golden era of Ayurveda was definitely the pre-colonial period. Sri Lanka was the focus of international attention as a country with institutions teaching Ayurveda. The Vijayaba Pirivena in Thotagama is an excellent example in this regard. This monastic college was established by Venerable Thotagamuwe Sri Rahula, who was the adopted son of Parakramabahu VI of Kotte. In addition to Ayurveda, it also taught traditional law, Buddhism, Hinduism, and literature. This monastic college was an

example of an education system based on Ayurveda. The best-written text on the local medical system is the Besajja Manjusawa, which was written in 1267 BCE. It is believed that at least 10 texts on the local system of medicine used during the pre-colonial era were destroyed during colonial rule (Kusumarathna, 2013). Kusumarathna has identified Ayurveda, Deshiya Chikithsa, Siddha, and Unani as a unified system that operated as the indigenous system of treatment for diseases during pre-colonial days. However, Uragoda (1987), in contrast, has classified and explained Ayurveda and native treatments practiced during pre-colonial days separately from each other (Uragoda, 1987).

This illustrates that the responsibility of preserving health was borne by Ayurveda until Western medicine was established in Sri Lanka following colonial rule. According to Uragoda (1987), Ayurveda, as a native treatment procedure, was the predominant system of medicine during the presence of the Portuguese and the Dutch, fulfilling the health needs of locals and foreigners prior to the advent of the British.

Deshiya Chikithsa, also described as Sinhala medicine, existed long before Ayurveda was introduced to Sri Lanka. There is no written history or record of the genesis, philosophy, or theory of the early systems of treatment that were practiced in the country. These treatments were passed down through generations and not through any formal collection of writings, which makes them 'folk', 'tribal', and local. They were passed down from one generation to the next. Based on centuries of experimentation built on countless errors, successes, and failures, these systems of medicine were a collection of traditional beliefs, theories, and exercises practiced at the community level. Propagated through oral tradition, it could be described as a culture of public health (Chandrasekara, 1995). Accordingly, Sri Lanka's Deshiya Chikithsa, or Sinhala medicine, is one such practice. As a system of medicine that included the folk culture of Sri Lanka, it existed during pre-colonial times as a system with a unique identity. The system of Ayurveda practised in Sri Lanka during pre-colonial days, on the other hand, was influenced by the system of Ayurveda introduced by migrating Aryans and formed into a system unique to the country. Today, the native system of treatment has integrated with Ayurveda to such an extent that it bears no distinguishable identity.

The Siddha system of treatment was brought from South India. It is based on the fundamentals of Ayurveda. The Unani system of medicine was introduced by Arabs who visited the country for trade, which was principally with the coastal areas, resulting in the

Unani system being widespread among Sri Lankan Muslims living along the coastal belt. The fundamentals of Unani are closely linked to the fundamental principles of Ayurveda (Uragoda, 1987: 14). This rationalizes the fact that Ayurveda could be considered a common system of medicine in Asia. Dunn (1977) has divided official health care systems into three groups: local medical systems, regional medical systems, and cosmopolitan medical systems. According to Dunn, Ayurveda is a regional medical system.

In addition to the empirical systems of medicine in practise, there are non-empirical systems described as supernatural systems, which have been in existence since pre-colonial times and are extensively used in the task of preserving the health of the people. It is believed that the use of magic to cure diseases is as old as humanity. People in primary societies believed that diseases were brought about by sorcerers and witches who invoked the help of supernatural agents and invisible forces. These conditions were avoided by engaging in propitiations, making vows, wearing talismans and amulets, and resorting to sorcery. These practices may have begun centuries ago, and although we live in an era of numerous scientific definitions explaining diseases, these age-old beliefs and attitudes continue to prevail. Even to this day, a large percentage of people's responses to diseases in Sri Lankan society are centered on such archaic beliefs and rituals. Uragoda (1987) has described the account by Robert Knox in his book An Historical Relation of the Island of Ceylon (Eda Heladiwa) of the supernatural systems of treatment prevalent among locals during colonial rule.

Colonial Period

Sri Lanka was a colony of three foreign countries from 1505 to 1948. Having been under foreign control for nearly four and a half centuries brought about colossal changes to the country's traditional economic, political, cultural, and social fabric. The changes that came to Sri Lanka's health conservation system were equally enormous. It was under colonial rule that a totally alien system of medicine was introduced to the country, eventually establishing it as the orthodox system of medicine in Sri Lanka. By this time, the native system of healthcare that had hitherto provided all treatment requirements had been neglected to the extent that it had become distant from the people. Some observers have pointed out that the collapse of the native system of medicine began even before the advent of colonial control. The internal instability under the monarchical rule and the frequent shift in the capital of

the country were the main reasons. Sri Lanka became a colony during this inactive period in the local system of healthcare (Uragoda, 1987; Hettige, 1991). An inquiry into historical data reveals the relationship between the decline and development of local healthcare and the rise and fall of kingdoms during different epochs of Sri Lanka's past. Kumarasingha (2007) has opined that the golden era of Ayurveda as the predominant local system of medicine prevailed during the reign of kings who were focused on ensuring people's health and well-being. Other literature points out that Sri Lanka's becoming a colony under foreign rule and the eventual advent of Western medicine led to the decline of Ayurveda. The establishment of Western medicine in Sri Lanka and the decline of the native healthcare system as a result have been expounded by writers such as Uragoda (1987); Wanninayake (1982); Hettige (1991); Liyanage (2000); and Kusumarathna (2013).

The development of Western medicine during colonial rule can be examined in three main stages. Accordingly, it can be examined under the rule of the Portuguese (1505-1656), the Dutch (1656–1796), and the British (1796-1948). Western medicine was first introduced during the reign of the Portuguese. With advanced navigation, there is evidence to suggest that various foreign nationals travelled to Sri Lanka for trade even before 1505. However, Portuguese control did not wield sufficient influence to establish Western medicine in the country. The Portuguese established hospitals along the coastal areas of Colombo, Galle, Jaffna, and Mannar, which were mainly for their use. There were instances when local medicines were used to meet the needs of the Portuguese as well. The Portuguese, therefore, had no intention of destroying the native system of medicine, but they were also not inclined to promote Western medicine in the country. In fact, they had, in many instances, admired the local knowledge of medicines (Uragoda, 1987; 67). The Dutch, on the other hand, wielded a larger influence in establishing Western medicine in the country. Although there were many healthcare institutions practising Western medicine during the Dutch period, they were off-limits to the local people. The Dutch had built a main hospital in Colombo, with smaller hospitals established in Galle, Jaffna, Matara, Trincomalee, Mannar, Batticaloa, and Kalpitiya. The Portuguese and the Dutch equally valued the native system of medicine, and by the latter half of Dutch rule, all their hospitals were employing native physicians. The chief surgeon would take along the local physician when visiting patients, making sure that his knowledge was put to good use in the process (Uragoda, 1987: 90–91).

The Dutch introduced a system of fostering local healthcare at the village level to circumvent the shortage of Dutch physicians to attend to the medical needs of the local population. However, Western medicine during Portuguese and Dutch rule was not established to the point of impacting Sri Lankan society. The reason was that they had no desire to fulfill the healthcare needs of the local populace and would themselves seek treatment from the native healthcare system to meet their requirements (Uragoda, 1987: 02, 11).

This demonstrates that the Portuguese and the Dutch did not work to wipe out the native healthcare system, nor did they attempt to establish Western medicine extensively. Their principal objective in coming to Sri Lanka was for commercial gain and to propagate Christianity. As the Portuguese and the Dutch did not link their trade objectives with Western medicine, it had the least negative impact on the continuation of the native healthcare system.

British rule, on the other hand, marked an important milestone in the history of Sri Lanka's health sector. Western medicine was decisively established throughout the country during this period (Uragoda, 1987: 104). The British had to use Western medicine to efficiently and effectively combat serious health issues that developed throughout the country (a large number of people were dying from Typhoid, Cholera, and Pneumonia) at the beginning of their rule. It also became a powerful medium for exploiting the people in its colonies. Jones (2004) writes, "Colonial medicine was implicated in the colonial project. It facilitated the establishment of Western hegemony by the legitimising colonial government. It was involved in the economic exploitation of indigenous peoples by helping to maintain the productive and reproductive health of labour" (Jones, 2004:270).

Economics was at the heart of the British objective of expanding Western medicine in its colonies. Uplifting the health of the local population was not the intent when Western medicine was introduced throughout the country. To the British, healthiness mattered in realising its objectives. This perspective has been extensively discussed in the theoretical framework of the political economy of health (Banerji, 1976–1977; Navarro, 1976; Illich, 1976).

Uragoda (1987) discussed the development of Western medicine in Sri Lanka under the reign of the British. The British had established a military medical corps to look into medical and health services at the very inception of their rule in 1796. From then on, the British left an

indelible mark on the expansion of Western medicine in the country. Accordingly, in 1798, hospitals to treat typhoid patients were built in Colombo, Jaffna, Trincomalee, and Galle. Administering immunisation to the hand had begun by 1802. Having established a Civil Medical Authority in 1859, the British built the Colombo National Hospital, the de Soysa Maternity Hospital, the Lady Havelock Hospital, the Victoria Memorial Eye Hospital, the Mental Health Institute in Angoda, and medical clinics in various parts of the country. Sri Lanka's first medical school was established by the British in 1870. In 1913, sanitation boards were established. In addition, steps were taken to ensure the prevention of diseases and to uplift the standard of health of the local population. Establishing a Ministry of Health in 1931 in accordance with provisions of the Donoughmore Constitution was an important event in the history of Sri Lanka's health sector (Uragoda, 1987: 104–107). By 1946, when the British were on the threshold of leaving the island, 183 hospitals, including 45 village hospitals and specialised hospitals, had been established (Uragoda, 1987: 123). The establishment of Western medicine under British governance led to drastic alterations in the healthcare culture that had been used by the natives. Every community, according to Banerji (1982), has a healthy culture that reveals cultural attitudes, its own meaning of its health problems, health practices and systems, and access to such systems. Colonial states developed complex health cultures in colonies from a pre-industrial health environment. Their advent allowed the creation of an environment that led to the collapse of existing health cultures. Several traditional methods were so advanced as to ensure healing and contentment. Ayurveda, practised in India, was one such system (Banerji, 1977:262). The introduction of a new system of medicine under colonial rule and its expansion led to changes in the health practices hitherto used by the Sri Lankan people. Although Western medicine was entirely new to the people, certain unique features therein attracted many to it. According to Hettige (1991), people in urban areas as well as villages had shown an interest in acquiring the services of Western medicine, and the following reasons impacted this change:

1. Even the least educated villagers could not totally ignore the newly introduced Western system of medicine.
2. Having obtained treatment from state hospitals, people came to understand the empirical validity of Western medical treatment.

3. The fact that Western medicine administered healing within a complex structure that is devoid of conflict, notions, and beliefs was another reason for it to be preferred.
4. The validity of Western medicine and its social estimation can swell just as much as it can offer relief from diseases through its therapies (Hettige, 1991:34).

Under the British, Western medicine acquired a special place within Sri Lanka's health culture, propelling it to the position of the orthodox system of medicine in the country. Despite this development, the local population continued to access native forms of treatment for diseases. People living in the villages, who comparatively had less access to facilities associated with Western medicine, continued to seek native treatment for their healthcare needs. Moreover, people in the villages were well acquainted with local healthcare practices (Hettige, 1991:39). While people continued to access native systems of treatment, the presence of dispensaries, hospitals, and mobile clinics drew more people towards Western medicine for treatment. Visiting a hospital for the slightest ailment became an important component of their health routine.

The social status and cultural role of Western medicine cannot be discussed in isolation as part of general health services, the reason being that there is an interplay between social, political, economic, and cultural forces. For instance, free education has led to an increase in the rate of literacy in Sri Lanka, which in turn has given way to nurturing a positive attitude towards Western medicine. The rise of an anglicised elite in Sri Lanka led to an increase in Western values and ideas, while local institutions and medical systems went into eventual obliteration. The local elites had a high degree of social mobility owing to their wealth and social status (Hettige, 1991:35-37). Locally, there emerged a group of people who, through their lifestyle, provided the impetus for the efforts of the administrators to expand Western medicine in the country. Native healthcare practices naturally suffered a setback under such circumstances, which almost drove them to a position of destruction. However, unlike in other colonies, native healthcare treatment practices in Sri Lanka were not completely annihilated. Patriotic forces that led the struggle for independence from the British ensured that these age-old treatment procedures remained safeguarded. Although Western medicine was established in the changing social, cultural, economic, and political context of colonial Sri Lanka, the fact that the people continued to use native treatment ensured that the country inherited a complex pattern of patient behaviour (Liyanage, 2000:79).

It would be unreasonable to arrive at conclusions regarding the ascendency of Western medicine, the stable position it achieved in the country, and the subsequent relegation of the native medical system to a subordinate position based on its empirical legitimacy. Western medicine, on its part, was responsible for successfully dealing with the increasing incidents of epidemics and lowering the high rate of maternal and infant mortality. Moreover, Western medicine ensured that people abandoned harmful health habits while uplifting sanitary conditions, which led to a decrease in the rate of diseases and deaths. Western Europe, at this point in time, was experiencing a scientific renaissance. As word spread about this resurgence in science, there emerged an appreciation of Western medicine among the people of Sri Lanka. Under such developments, Western medicine acquired strong empirical validity in the existing society of the time. With complete state patronage, Western medicine acquired hegemonic status.

According to Endagama (1997), the British considered all indigenous institutions, religious worship, and beliefs in Sri Lanka and in all its colonies inferior, unimportant, and archaic (Endagama, 1997: 64). This same attitude extended to the native medical system, which it considered a meaningless system that was followed by people without any scientific basis. Uragoda has written that the British operated on the premise that the locals must be saved from rogue physicians (Uragoda, 1987: 123). Despite such notions, the British did not attempt to completely annihilate the native system of healthcare. It was not an easy task to eliminate the native medical system completely. There were many reasons for this.

1. Given the fact that the cost of establishing Western medical health services uniformly throughout the country in order to allow the entire population to access Western medicine was high, allowing the majority to seek treatment from traditional systems was an advantageous alternative.
2. Foreign administrators did not desire any internal agitation among the local population by encouraging the extensive use of biomedical interventions. Biomedicine was significantly used only when health challenges intensified beyond political necessities (Jones, 2004:58 – 86).

On the other hand, taking people away from the native system of healthcare that had been the foundation of their culture was not a simple undertaking. In time, the British could not completely dismiss or ignore the country’s native system of medicine with the intensification

of action by patriotic movements. Led by this development, administrators were forced to take steps to improve the native system of treatment at the beginning of the 20th century. An aspect of this improvement included registering native medical practitioners, providing them with training, and establishing an organisational structure that was similar to the professional status ascribed to Western medicine. British administrators upgraded the status of native medicine not because they appreciated the native system of medicine but because of constant requests from the local elite. However, the development of the two systems of medicine during this time did not occur on an equal footing. Western medicine, as the orthodox system, was progressing swiftly with complete state patronage, while Ayurveda was moving at a snail's pace. Despite a lack of state patronage during colonial rule, the Ayurveda system of medicine in Sri Lanka continued to fulfill an important role (Liyanage, 2000:79). As Ayurveda remained with the people, there developed a complex set of behavioural traits in treatment within Sri Lankan society. Several researchers have pointed out that the genesis of medical pluralism sprung under colonial rule (Jones, 2004:103). Although there existed a plethora of treatment systems from pre-colonial days (Sinhala medicine, Ayurveda, Siddha, Unani, and other non-empirical systems), they were devoid of complex differentiations and were based on common principles.

Post-Colonial Period

The post-colonial period began in 1948, which marked the country's independence from British rule. The 20th century can be considered a remarkable period in relation to the health sector in Sri Lanka. 48 years of the 20th century were under colonial rule, while 52 years belonged to the post-colonial period. The beginning of the 20th century witnessed various developmental stages in Ayurveda and, in general, in the system of native medicine. As stated earlier, this improvement, in comparison to the rapid development that occurred in Western medicine, was slight. Native medicine in post-colonial Sri Lanka underwent a revival. Ayurveda physicians were in the vanguard of the independence struggle carried out by the Pancha Maha Balawegaya—the five great forces of the Buddhist clergy, the workers, the Ayurveda physicians, the teachers, and the farmers. This Sinhala nationalist movement subsequently developed into a political movement, leading to a massive victory for the party that led the campaign for a revival of the indigenous culture (Hettige, 1991:43). The government that came into power in 1956 extended state patronage towards the development of Ayurveda. Subsequently, the Ayurveda Act of 1961 contributed to the

development of Ayurveda within the context of a non-governmental conservation system. It was given the same treatment as Western medicine. However, the gap between the two medical systems in terms of dispersion, preference, and status remained unchanged. Nonetheless, it was during the post-colonial period that the Ayurveda Research Institute was set up, while indigenous medical schools were granted university status, public dispensaries, and hospitals were established, the Ayurveda Pharmaceutical Corporation was established, and a separate Ministry for Ayurveda was established (Wanninayaka, 1982:53–55). Still, the development that Ayurveda experienced was inadequate to make it equal in status to Western medicine. The native system of medicine could not stand on par with Western medicine in terms of socio-political influence, economic preferences, teaching faculties, hospitals, public health programmes, primary health conservation programmes, professional and educational institutions, research, and state patronage. Both systems have formal structures at the national level, which has led to conflict between the two (Hettige, 1991:31). Hettige (1991) further contends that the formal organisational structure that was established to manage the operations of Ayurveda was a prototype of the structure used in Western medicine. This, in turn, led to the collapse of the independence of the native system of medicine (Hettige, 1991:43). Several writers have examined the reasons for the failure of Ayurveda, which experienced significant progress during the beginning of the post-colonial period and had a bearing on its long-term development (Hettige, 1991; Kusumarathna, 2013). According to Hettige (1991), attempts to develop Ayurveda were not made to preserve its identity and independence. Because the development of Ayurveda was carried out along the lines of Western structures (especially in the case of including components of Western medicine into the curriculum of the Ayurveda medical courses, hiring Western medical practitioners as trainers, subjecting treatments administered by native medicine to laboratory tests, and setting up corresponding institutional structures), it eventually adjusted to accommodate Western medicine rather than preserve its uniqueness. Waxler has stressed that there is no significant difference between Western medical practitioners and Ayurvedic practitioners within Sri Lanka's plural medical system (Waxler, 1988:531). Kusumarathna (2013) has pointed out that the foundation for an expansion in Ayurveda had been well placed towards the end of colonial rule. But the national committee that was set up to initiate the development of Ayurveda consisted of lawyers, economists, and politicians from the local class of elites. There was only one Ayurvedic physician on the committee. Therefore, the members of the committee that represented the local elites worked with a

mindset that imitated the West, which dictated their decisions, in turn preventing them from fulfilling their expected roles. He asserts that it is important to have people with knowledge of Ayurveda on committees that are set up to take decisions that aim to develop Ayurveda (Kusumarathna, 2013).

Myrdal (1972), in his book "Asian Drama: An Inquiry into the Poverty of Nations," states the following: After the overthrow of colonial powers during the post-war period, a native ruling elite took power. Conforming to the "soft stable," these new rulers made "lofty" egalitarian pronouncements while using essentially the same machinery bequeathed to them by former colonial rulers. This ensured that the fruits of dependence benefitted them most and perpetuated their hold on the government", (Myrdal, 1972; p. 201).

Myrdal's (1972) observations are in concurrence with the ideas expounded by Hettige in 1991 and had the local leaders of post-colonial Sri Lanka dealt with the country's native systems of medicine devoid of Western colonial mentality, it could have achieved the desired development while ensuring that its independence remained intact. Countries such as India and China ensured that their indigenous systems of medicine operated minimally parallel to Western medicine. Although Sri Lanka's native system of medicine has been institutionally structured similarly to Western medicine, it did not receive the same treatment in the case of developmental action. This eventually relegated native medicine to secondary status, propelling Western medicine to preeminence as the orthodox system of medicine in the country.

However, the Western assumption that all other alternative systems of medicine in the world would gradually die away in the face of the hegemonic dominance of Western medicine has not come to pass. Instead, medical pluralism has emerged universally. Most countries practice several native healthcare models. Sri Lanka, too, has a highly developed native medical system. Developments initiated during colonial times, such as the establishment of the Department of Ayurveda, the Ayurveda Act of 1961, the establishment of the Ayurveda Research Institute, dispensaries, and hospitals, the affiliation of the Ayurveda Medical College with the university in 1972, and the founding of the Ministry of Indigenous Medicine in 1980, indicate that Ayurveda has been established as a state-sponsored official system of medicine. Accordingly, Sri Lanka clearly has a pluralistic system of medicine. Sri Lankans adequately utilize the various divisions in this pluralistic system to address their

health-related issues. However, it seems that in terms of policy formulation and decision-making, the country's pluralistic medical system does not receive sufficient consideration.

Wolffers (1989) maintains that human civilisation throughout history has been marked by conflicts and adaptations between cultures. A similar fact can occur between different health cultures as well: they can be in conflict and adapt. Such conflicts lead to cultural absorption, integration, and pluralism. Absorption is a result of conflict between two cultures, where the stronger culture subordinates the weaker one. There is integration between cultures when two systems with different cultural backgrounds come together to form a new cultural system. Pluralism is born when the concepts of the cultures of two groups of people remain independent (Wolffers, 1989: 8–9). Western medicine introduced to Sri Lanka following colonisation is entirely different from the health culture and treatment systems that pre-existed in the country. Although the people did access Western medicine owing to pressure from colonial rulers and their attempts to get people accustomed to the new medical system, the local health culture was not abandoned. Instead of the absorption and integration that Wolffers (1988) writes about, the result was the establishment of pluralism. Although absorption may have taken place to a certain extent, integration between the two has yet to happen. Western medicine and Ayurveda in Sri Lanka operate as opposing systems instead of giving birth to a much-needed new health culture for the country.

Western medicine and Ayurveda operate under state patronage among multiple treatment procedures in Sri Lanka's plural medical system. But the nature and scope of state patronage extended to the two differ from each other. Western medicine is developing at a rapid pace and operates as the orthodox system of medicine in Sri Lanka. However, Sri Lanka's health sector is blighted by many grave issues. Although certain health indices may demonstrate positive improvements, the majority of the population of Sri Lanka suffers from non-communicable diseases. Meanwhile, there is an indication of an increase in the spread of communicable diseases as well. Western medicine, as the orthodox system of medicine in the country, has failed to successfully manage these issues. Statistics pertaining to the spread of several leading non-communicable diseases in the country are a manifestation of the limitations of Western medicine. Prior to the advent of Western medicine, health conservation within the country was skillfully managed according to the concepts and theories of Ayurveda. Ayurveda in Sri Lanka is a system well-integrated and harmonious

with the native social, economic, and cultural framework. Contained within Ayurveda are the doctrines of longevity through healthiness.

Selected Studies on Sri Lanka's pluralistic medical system

Closely associated with this study are the findings of medical sociological and medical psychological studies conducted on Sri Lanka's plural medical system. Nancy Waxler's study on plural medicine in Sri Lanka: Do Ayurvedic and Western medical practices differ? Published in the Journal of Social Science and Medicine in 1988, it deduces that while Western medical practitioners can successfully treat certain diseases, similarly, Ayurveda too can effectively treat certain ailments, especially chronic ailments. Waxler, who builds her argument on functionalism, concludes that both Western medicine and Ayurveda have been well-established in the Sri Lankan social, economic, and cultural milieu, and the demand for either system does not depend so much on their differences. The reason for this could be deduced from the lack of glaring differences in the services of the two treatment systems. Waxler goes on to state that there are no large differences between factors such as identifying a disease, physical examination and the tools used for it, the relationship between doctor and patient, the time taken for examination, and the prescription of medicines in the two systems. But Ayurveda faces many challenges. Nordstrom (1988) argues that Sri Lanka not only has Western and Ayurvedic medical systems and supernatural ritual practices as treatments, but Ayurveda itself is wide-ranging, which makes Sri Lanka's medical system a complex and pluralistic one. This complexity, according to Nordstrom, allows the patient to choose from a variety of treatment procedures.

Explaining the challenges confronting Ayurveda, Waxler writes that the lack of appropriate medicines to ensure efficient treatment and their high prices, the requirement to utilise medicines that have already been prepared, and the inability to levy high fees from patients are overcome by some Ayurveda physicians by adapting to the Western system (Waxler, 1988:21-544).

Ivan Wolffers published a research paper titled 'Traditional Practitioner's Behavioural Adaptations to Changing Patient's Demands in Sri Lanka' in the Social Science and Medicine Journal in 1989, in which he arrived at the following conclusions following a study of village and urban communities in Sri Lanka:

A. Ayurveda practitioners adapt their behaviour according to patient's expectations.
B. They adapt therapeutic techniques from cosmopolitan medicine.
C. 50% of Ayurveda practitioners in his survey work in cosmopolitan style and they charge a higher fee.
D. Those who work in the traditional way also make a great contribution to national healthcare.
E. Different behavioural patterns of indigenous medical practitioners are due to patients' demands.

The studies conducted by Waxler, Nordstrom, and Wolffers are contemporary, although their descriptions of the nature of supply in the local healthcare market differ from each other. Nordstrom contends that in a plural medical system like ours, patients have much to gain from a choice of treatment systems that they can pick from. But Waxler's observation is to the contrary, where she states that the choices are limited. The reason, according to Waxler, is that there is hardly any differentiation in the services dispensed by indigenous and Western medical practitioners. She also states that it is easy to identify the use of treatment by Sri Lankans. However, all three researchers agree on the fact that indigenous medical practitioners have adopted Western medical practices in response to the increasing demand for Western medicine among patients.

Hettige (1991), in his paper 'Western and Ayurvedic System of Medicine in Sri Lanka: Some Preliminary Observations," analyses the interface between the newly introduced Western system of medicine and the pre-existing Ayurvedic system in Sri Lanka, as Western medicine was established under colonial rule. Colonial rulers had made great efforts to expand Western medicine in most parts of the country, and the result, according to Hettige, was that the indigenous medical apparatus that was the standard bearer of conserving health among the populace of a Sinhala society was marginalised.

Hettige (1991) contends that although indigenous cultures under colonial rule were not completely annihilated, they nevertheless significantly declined. The introduction of Western education and the rise of a westernised local elite engendered the spread of Western values and ideas. In the meantime, indigenous institutions and the indigenous medical system were obliterated. He explains the background that enabled Western medicine to take root in the country's social, economic, and cultural contexts while explaining the reasons for

the indigenous medical system to remain in society despite its decline during colonial rule. The decline of indigenous medicine may have begun even before the advent of Western colonial rule, states Hettige. Political instability characterised the period before colonial rule under the dominion of the monarchy, which may not have facilitated any significant development in the local system of healing, including the generation and dissemination of knowledge and the development of new techniques (Hettige, 1991: 27–64).

Obeysekare (1976) studied the influence of Ayurvedic concepts on the culture and individuals in Sri Lanka. This study comprises both physical and religious aspects of Ayurveda. He has conducted research in the Kandy area and made an inclusive and in-depth analysis of Ayurvedic principles and behavioural standards in the current society. In addition to the principles of Ayurveda, he studied the cultural concepts associated with Ayurvedic principles. According to him, the hot-cold classification can be used to understand equilibrium among the three humours that maintain the health state of an individual. Additionally, it is considered an impact of Ayurvedic ideas on Sri Lankan culture, especially with reference to the Sinhalese. Obeysekare's study has become important to the present study because it has discussed how much Ayuvedaya is related to the Sri Lankan socio-cultural context. However, it has not been discussed by Obeysekare about Ayurveda's capacity to provide resolutions for the present health hazard.

Liyanage (2000) offers a medical-sociological perspective on patient behaviour among the local populace. She carries out a broad analysis of the social, economic, and cultural aspects that determine the use of treatment procedures among locals while also examining Sri Lanka's plural medical system, the nature of the market involved in the conservation of health, and the behaviour of the forces that operate it. Liyanage points out that although Sri Lanka has a plural medical system, people do not have the freedom to choose what they desire, and instead culture determines the response according to the symptoms exhibited by a patient. The implementation of that decision, though, depends on several factors. She further reasons that Sri Lanka's plural medical system does not operate as an alternative system but in cooperation as a collection of additional systems. In other words, Liyanage points out that those patients have no freedom of choice in a plural medical system. The question is whether each medical system can be a suitable alternative to the other. It is important to ascertain whether all other medical systems in Sri Lanka are capable of being a possible alternative to the popular and highly demanded Western system of medicine.

Ayurveda is a viable alternative for some diseases. Whether a particular medical system is a viable alternative to another does not solely depend on quality. It is important to scrutinise the studies mentioned, as they will be relevant to this study, which will discuss the conditions that drive the demand for Western and Ayurvedic systems of medicine, respectively.

Ayurveda in 20th-century Sri Lanka: A Sociological Analysis by Kusumarathna (2013) offers an alternative argument to the above studies, where he does not accept the majority assertion that Ayurveda was sorely neglected under colonial rule. He argues that British colonial rulers, in their attempts to introduce and expand the Western system of medicine, did not, in the process, try to destroy the indigenous system of medicine. Instead, in response to requests from members of the local elite, the British rulers took steps to institutionalise Ayurveda as a medical system during the latter part of their regime here. Kusumarathna argues that the local elite, in turn, failed to implement appropriate measures to develop Ayurveda in post-colonial Sri Lanka. According to Kusumarathna, Ayurveda experienced its highest level of inattention in the post-colonial era, where the ruling elite did everything to conserve it as a cultural heritage rather than develop it as a system of treatment (Kusumarathna, 2013: 247–249).

Conclusion

As discussed above, medical pluralism can be identified as the utilization of more than one medical system or the use of both conventional medicine and complementary and alternative medicine (CAM) for health and illness. Accordingly, biomedicine and homeopathy were born in Western Europe, while Ayurveda is a predominant system in South Asia, Chinese and Korean systems of medicine are from East Asia (Acupuncture), and Unani is of West Asian origin. In addition, every society has its own home-grown systems of treatment. Sri Lanka is one of the best countries that can be identified as having a more advanced and complex medical pluralistic system. However, it can be identified as the result of the gradual historical evolution of these medical systems over various time periods. So, this study was mainly focused on the development of the plural medical system under the pre-colonial, colonial, and post-colonial eras and the factors that determined the demand from patients in such a plural system. Finally, it is evident that, although globalization and

other social changes are taking place, such pluralistic systems are still being implemented and have survived for the different treatment purposes of people in society.

However, considering the stratified nature of such multi-medical systems in society, each of these systems has not received the same opportunities and recognition. It is clear that the Western medical system has dominated society, and other medical systems have not had the same opportunities. It is not only the empirical accuracy and validity of the Western medical system that have caused it; other political and economic factors have also triggered it. It was discussed above how this situation was very evident during the colonial period as well as after the independence era. Because of this, the need for academic research on the impact of the Western medical system on other local medical systems is highlighted. Because the real benefits of a medical pluralist society can be achieved by establishing a more integrated medical system rather than one chosen and dominated by one medical system in society.

References

Banerji, D. (1975) *Social and Cultural Foundation of Health Service system of India*. Inquiry, 12: 70-85

Banerji, D. (1977) "Public Health Population Control", *S.C Dube* (ed.) India since Independence: Social Report on India. 1947-1972. New Delhi: Vikas.

Banerji, D. (1978) *Political Issues in Health Population and Nutrition*. Social Scientist 07: PP 159-68

Banerji, D. (1982) *Poverty, Class and Health Culture in India*, New Delhi: Prachi Prakashan.

Democratic Socialist Republic of Sri Lanka (1961) *Ayurveda Act* (1961) No 31.SL: The Government Publication Bureau.

Dunn, F.L. (1976) “Traditional Asian Medicine and Cosmopolitan Medicine as adaptive systems”, *Asian Medical Systems: A Comparative Study*, C. Leslie (ed.), University of California Press, Berkley, Los Angeles, London, PP 133-155.

Hettige, S.T. (1991) "Western and Ayurveda Systems of Medicine in Sri Lanka: Some Preliminary observations", *Journal of Social Science, V*, (1)-PP 27-54.

Illich, I. (1975) *Limits of Medicine*, Marion Boyars, London.

Illich, I. (1976) *Limits of Medicine: Medical Nemesis, the Exploration of Health*, London, Calder and Boyars.

Jones, M. (2004) *Health Policy in Britain's Model Colony: Ceylon (1900-1948)* New Delhi, Orient Longman.

Kusumarathna, K.L.S. (2005) *Indigenous Medicine in Sri Lanka*, Sarasavi Publishers, Nugegoda.

Kusumarathna, K.L.S. (2013) *Ayurveda in the 20th Century in Sri Lanka*, S. Godage and Brothers (Pvt) Ltd, Colombo.

Liyanage, J.H.C. (2005) *Social Production of Health in Rural Sri Lanka.* Unpublished Thesis (PhD) University of Delhi, India.

Myrdal, G. (1972) *Asian Drama: An Inquiry into the Poverty of Nations*. Harmsworth: Penguin.

Navarro, V. (1976) *Medicine under Capitalism*, New York: Parodist.

Nordstrom, C.R. (1988) "Exploring Pluralism – The Many faces of Ayurveda", *Social Science and Medicine* 27(5): 479-489

Obeyesekare, G. (1976) "The Impact of Ayurveda ideas on the culture and the Individual in Sri Lanka.", *Asian Medical systems*, Ed. chors Leslie. Berkeley, University of California Press.

Silva, K.T., A.W., de Silva Amarasiri, Banda, T.M. Wijekoon. (1994) "Access to Western Drugs, Medical Pluralism and choice of Therapy is an Urban Low Income Community in Sri Lanka", *Medicine: Meanings and Context*, ed. Nina L. Edkin and M.L. Tan, Quezon City, Philippines Health Action Information Network. 1994.

Uragoda, C.G. (1987) *A History of Medicine in Sri Lanka*. Colombo, Sri Lanka Medical Association.

Wanninayake, P. (1982) *Ayurveda in Sri Lanka*. Colombo, Ministry of Health, Sri Lanka.

Waxler, N.E. (1984) "Behavioral convergence and Institutional Separation: An Analysis of Plural Medicine in Sri Lanka", *Culture, Medicine and Psychiatry*, 8: 187-205.

Waxler, N.E. (1988) "Plural Medicine in Sri Lanka: Do Ayurvedic and Western Medical Systems Differ?" *in Social Science and Medicine*, 27: 531-544.

Wolffers, I. (1989) "Traditional Practitioners "Behavioral Adaptations to changing Patients" Demands in Sri Lanka", *Social Science in Medicine*, 29.

Wolffers, I. (1988a) "Illness behavior in Sri Lanka: Results of a Survey in Two Sinhalese Communities", *Social Science and Medicine*, 27(5): 545-552.

Wolffers, I. (1988b) “Traditional Practitioners and Western Pharmaceuticals in Sri Lanka" *In the context of Medicine in Developing Countries*, ed. S. Vander Geest and S.R. Whyte Dorderct, Kluwer.

ඇැඳගම, එම්. (1997) ශ්‍රී ලංකාවේ ගම්සභා ක්‍රමයේ ඉතිහාසය, කර්තෘ ප්‍රකාශන.

කුමාරසිංහ, ඒ. (2007) විවේචන සහිත සංක්ෂිප්ත ආයුර්වේද ඉතිහාසය. කොළඹ: ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව.

කුසුමරත්න, එස්. (1989) වෙද මහතා සහ ගැමි සමාජය. වේයන්ගොඩ: ප්‍රභා ප්‍රකාශකයෝ.

චන්ද්‍රසේකර, අ. දො. (1995) “සිංහල වෙදකම” ආයුර්වේද සමීක්ෂාව, පළමු වෙළුම, පළමු කළඹ. කොළඹ: ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, 27-28.

රංවල, ආර්. එම්. පී. (2009) “දේශීය කැඩුම් බිඳුම් වෙද පරපුර පිළිබඳ ඉතිහාසය, ව්‍යාප්තිය හා එම වෙදකමේ සුවිශේෂී ලක්ෂණ” තාක්ෂණික සැසිය: 21 වන සියවසට කැඩුම් බිඳුම් වෙදකම, ජන: 22 හා 23, කොළඹ: බන්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව.

රණසිංහ, එස්. ජී. (2005) ප්‍රාමාණික නව්‍ය ඖෂධවේදය (මූලධර්ම) තෘතීය භාග. කොළඹ: පවන ප්‍රකාශකයෝ.

ලියනගේ, ජේ. එච්. සී. (2000) රෝගී චර්යාව: සමාජවිද්‍යාත්මක විවරණයක්, මුල්ලේරියාව, විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය.

ආඛ්‍යාන narrations
Volume 07 | Issue 02 | july-december 2022 | Article 07
ISSN 2478-0642

On-line Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

Assert the Support or Alert the Depart: A Critical Review on Challenging Encounters of Senior Citizens during Covid-19 Pandemic

W. A. S. Thilanka, Department of Sociology, University of Peradeniya,
sumuduwijesooriya@arts.pdn.ac.lk

Abstract

COVID-19 was spreading in the Sri Lankan context unprecedentedly fast. The elders were identified as a group at risk of this pandemic since the first wave. Thus, psycho-social encounters with elders are significant in understanding the efficiency of COVID-19 management. The objectives of this study are to identify the psycho-social encounters of elders during COVID-19 and examine their perceptions towards professional interventions in managing COVID-19 at the community level in the Sri Lankan context. The study was exploratory in nature. 20 elders above 60 years of age were selected using a purposive sampling method. Data was collected through in-depth interviews and analyzed through the narrative analysis method. As revealed in the data, the elders experience an extreme psycho-social fear of the pandemic. Key sources of such fear lie in the insensitive media use of spreading disinformation and the stigmatization of infected individuals. These two factors alone have widened anxiety and frustration among the elders. Further, the constant presence of armed officials to control the activities of communities has deeply affected the elderly. Medical recommendations such as quarantine, social distancing have become alien to the community life that the elders were used to. This study recommended that the media be sensitive to the domains of community life, thereby asserting support rather than alerting depart of them. It is important to use a blend of professional and indigenous knowledge when mobilizing communities during pandemics. It is important that a

community social model for interventions consider involving social workers who are well-versed in addressing community dynamics.

Key Words: *Psycho-social Encounters, Social Distancing, Perception, Professional Interventions*

Introduction

The world has been facing an unprecedented pandemic, which calls for emergency response by state institutions, non-governmental organizations and communities. A pandemic is the universal spread of a new disease. The impact of the crisis has left countries with the challenging mission of mitigating the risk and eradicating the pandemic. The World Health Organization (WHO) is accountable for announcing when a global pandemic is developing. The WHO does this by monitoring outbreaks of the disease and taking advice from international health experts (Health Direct 2020). COVID-19 was announced as a pandemic by the WHO on 11 March 2020 (World Health Organization 2020), and an infected local individual with this virus was initially reported in Sri Lanka in the 2nd week of March 2020. Since then, Sri Lanka has faced three waves of COVID-19 outbreaks, and by 25 September 2021, 512,154 confirmed COVID-19 cases had been reported (Ministry of Health 2021b). These statistics are a serious threat to the country since Sri Lanka is regarded as a lower middle-income country according to the World Bank's income classifications (Wijewardena, 2020). By 2022, with the dollar shortage and declining per capita GDP, Sri Lanka's cabinet has approved a proposal to downgrade the island nation's economic status to that of a "low-income country' (NIKKEI Asia, 2022). Yet, the challenges associated are not just economical but result in serious socio-cultural and political encounters too. More importantly, the repercussions are deep-rooted and long-term in nature, ranging from individual and community levels to national levels.

The pandemic accelerated concerns about marginalized groups and those who are at risk of exclusion from society, as it would increase their vulnerability. While closely analyzing the impact of the pandemic at the community level, it is obvious that certain groups are disproportionately affected. For instance, when the infected clusters were traced during the second wave of the pandemic in the Sri Lankan context, two massive clusters of laborers working at a garment export factory and fish vendors from the central wholesale fish market,

Peliyagoda were mainly identified as the spreaders and were largely stigmatized as 'Brandix cluster (Brandix pokura) and 'Peliyagoda cluster (Peliyagoda pokura) at the societal level. A close examination of the most infected groups revealed thevulnerability of people who were economically unstable and poverty- stricken. The virus does not discriminate against anybody, yet the varying range of impacts of the virus has destructive effects on the mental and physical well-being of specific groups. 'The pandemic has been most devastating for the lives, health, and well-being of older persons, people with underlying medical conditions, and those with lower socio-economic status- a category that tracks closely with minority status in most countries' (United Nations 2020, p. 11). Proving the UN statement, the below statistics from the Sri Lankan context highlight the increased vulnerability of elders, emphasizing the need to research the needs and circumstances of the elders during the COVID-19 pandemic.

Table 01. Distribution of Confirmed Deaths by Sex and age by17 September 2021

Age Category (Years)	Sex					
	Total					
	Female		Male		Grand Total	
0 -9	15	0.3%	15	0.2%	30	0.3%
10–19	8	0.2%	11	0.2%	19	0.2%
20-29	36	0.7%	55	0.8%	91	0.8%
30-39	116	2.2%	151	2.3%	267	2.2%
40-49	282	5.4%	450	6.7%	732	6.1%
50-59	596	11.4%	992	14.8%	1588	13.3%
60-69	1209	23.1%	1682	25.1%	2891	24.2%

70-79	1797	34.3%	2237	33.4%	4034	33.8%
80 & above	1178	22.5%	1108	16.5%	2286	19.1%
Total	5237	44%	6701	56%	11938	100%

(Source: Ministry of Health. 2021a: 3)

As evident in the above table, the elders have faced higher infection and mortality rates. While the elders are respected as senior citizens in the Sri Lankan society, particularly against the backdrop of demographic challenges such as fast population ageing and increased burden of dependency rate, they should be sufficiently taken into account as a group whose psycho-social needs should be paid more attention to in crisis situations. The elders are statistically more vulnerable to the pandemic, yet their voices are less likely to be heard in the planning and implementation of services for the communities. However, the significance of their perception based on their past experiences, community-based knowledge, and traditional or local practices are undeniable when dealing with a crisis like COVID-19 since such a pandemic requires lay-professional collaboration in preventing the spread of the virus. Thus, this paper discusses the significance of the psycho-social encounters of the elders and their perception of the efficiency of COVID-19 management in the Sri Lankan context.

Literature Review

In a situation in which Sri Lanka has been proposed as a low-income country, the post-COVID-19 impacts pose a serious challenge to the socio-economic and political aspects of the country, along with other crises the country went through afterward. In this context, understanding the crisis is prominent in planning an effective response mechanism. A crisis is "a phase of disorder in the development of a person, an organization, a community, an ecosystem, a business sector, or a polity" (Boin,'t Hart, Stern, & Sundelius, 2005, as cited in Macnamara,pp.239, 2021). As further explained, crisis situations are defined by three elements: a threat to a community, uncertainty about the nature of the crisis, and an urgent need to respond.

In order to comprehend COVID-19 as a crisis, it is important to investigate what other nations have done to control the spread of the pandemic's adverse effects. As Singh (2020) pointed out, through the implementation of total quarantine and soft quarantine, more than 200 nations around the world have made a concerted effort to reduce the consequences of COVID-19. In some of the most afflicted areas, for instance, China adopted total quarantine restrictive measures by shutting down practically all businesses, closing preschools, schools, and colleges, and suspending public transit. Modern information technology and artificial intelligence were actively deployed at the same time to track population movement across the nation and identify individuals exhibiting high fever and other viral sickness signs in crowds. The same approaches were used by European nations, including France, Spain, and Italy, to lessen the negative effects. South Korea, Singapore, and Taiwan adopted the ways of soft quarantine, quickly realized the devastation the illness would cause, and took swift preventive action. However, as Singh goes on to explain, the executive bodies received unprecedented rights and had their authority increased when the pandemic-related state of emergency was declared. The ability of citizens to trust their governments and their willingness to follow government's instructions, as well as government collaboration with relevant professionals, besides the readiness and adaptability of healthcare systems, are crucial factors in the fight against coronavirus.

While discussing the broader approaches to managing the pandemic, successful crisis management and an intervention mechanism necessitate understanding the community and individual/ household level dynamics and impacts. Sociological studies also examine crises through a wider lens, focusing on risks to individuals, groups, communities or social systems and society as a whole (Thilanka, 2021).

Loss of community, loss of income sources, and restriction on mobility due to quarantine resulted in multiple problems at the micro level. According to Gayatri and Puspitasari (2022), the concern about nuclear family members increased because they did not want their family to become ill from the coronavirus. Most families avoided visiting the older members or those with serious illnesses who are more vulnerable to the virus. This can result in the extreme isolation of elders who are living away from their immediate children. An older person is defined by the United Nations as a person who is over 60 years of age (UNHCR, 2022). They possess valuable knowledge carried over from their early community life in dealing with crises like COVID-19. This knowledge can successfully address the problems of

loss of community. By disregarding the authenticity and familiarity of such knowledge that carries greater adaptability, as Corburn et al. (2020) point out, most top-down strategies to arrest an infectious disease will likely ignore the often robust social groups and knowledge that already exist in many settings. Considering the crisis response, there are various progressive approaches suggested by scholars to crisis coordination, such as promoting a network-centered approach instead of a top-down approach, pre-crisis familiarity, and solid information communication to enhance coordination (Kalkman et al., 2018).

On the other hand, older people are identified as a vulnerable group whose life realities should be taken into serious consideration. According to HelpAge International (2021), despite being one of the populations most at risk for serious illness and mortality from COVID-19, the elderly continue to be underrepresented and ignored in response and recovery efforts. Older people living in low- and middle-income countries are more vulnerable to isolation, restrictive measures, income losses and lack of access to services during the pandemic. HelpAge International quotes HelpAge's Health Advisor stating "not only are older people at higher risk of serious illness and death from the virus, but government responses to the pandemic are increasing their risk of experiencing abuse and neglect. COVID-19 has exposed the inadequacy and failures of systems at local, national and international level to meet the needs and rights of older people & support their resilience". Sri Lanka as a low-income Asian country has witnessed these instances which alarms serious concerns on the issue.

Marasinghe (2020) details the risks and challenges faced by elders in Sri Lankan amid COVID-19. She focuses on the community-dwelling adults in Sri Lanka whose experiences are contextually unique. One of them is grandparents caring for youngsters, which increases the risk of exposure for elderly people because their caregiving responsibilities prevent them from isolating themselves or avoiding potentially exposed people. Also, the majority of older individuals receive informal care from their offspring while living in the same household or close by. In the event that the primary caregiver becomes infected, informal caregivers should be prepared to arrange for backup care. She highlights these widely interactive family dynamics of community-dwelling older adults, which increase their vulnerability. In addition, Marasinghe stresses the significance of keeping elders informed about

pandemic-related information and ensuring access to adequate information on prevention and precautionary methods.

Multifaceted problems in relation to the COVID-19 pandemic do not fit gracefully within the purview of individual organizations and institutions. Prevention, risk mitigation, control, coping, recovery, and resilience through networks of collaborating and diverse entities provide a means of addressing problems due to the flexibility of networks, adaptability, and capability of mobilizing diverse resources (Thilanka, 2021). A disaster may also affect public opinion about the government; for instance, citizens may have an opinion on how the government manages the disaster (Albrecht, 2017, as cited in Mahees, 2021). The apparent ineffectiveness or rising criticisms of the prevailing disease management mechanism alarms the mismatch between community dynamics and the professional code of conduct of those who are already engaged with the mechanism (Thilanka, 2021).

Sri Lanka is one of several developing nations with a fast-aging population where COVID-19 can have a substantial impact on older people living in the community as well as older people residing in healthcare facilities if preventive measures are not implemented in a timely manner. The burden of a high demand brought on by COVID-19 may be too much for a developing nation with a sizable elderly population. In order to develop effective policies that are most appropriate for the environment, it is crucial that policymakers, governments, healthcare professionals, and families pay attention to the deficiencies and issues within the communities.

Objectives

The study objectives of the study were to identify the psycho-social encounters of elders during COVID-19 and examine their perceptions towards professional interventions in managing COVID-19 at the community level in the Sri Lankan context. In this study, "psycho-social encounters" are defined as the subjective awareness of facts, feelings, changes in routines, and viewpoints of elders that may potentially alter psychological and social behaviors in relation to the COVID-19 pandemic.

Materials and Methods

The study was qualitative and exploratory in nature. Purposive sampling was employed to select twenty elders over the age of 60. The study was carried out in a suburban community zone in the Western province. All the participants were living with their offspring or sharing the same neighborhood next to the married offspring's houses. The gender composition of the participants was 12 males and 8 females. The participants were predominantly Catholic, which reflects the exact nature of the selected community, and there were only three female participants who were Buddhists.

The basic inclusive criteria for selecting the study participants among elders above 60 years of age was their experience of facing a few major crisis situations that Sri Lankan society went through in recent decades, such as the 1988/89 political insurgency, the 30-year civil war, and the 2004 Tsunami crisis. It was expected that their lived experiences in these diverse crisis situations and their perception of the way such crises were managed by the government and other respective bodies would enable them to have a more pragmatic opinion about crisis management mechanisms in this pandemic situation. Further, the local and global statistics portray that the severity of the risk to the lives of those who are over 60 is higher than that of other age groups. This noticeably high level of vulnerability in those over the age of 60 was a significant sampling criterion. The participants' age ranged from 60 to 80 years, which limits the findings to this specific age group.

Qualitative data was collected using in-depth interviews. An interview guideline was developed, focusing on identifying the psycho-social encounters of elders and how they perceive currently deployed professional interventions in crisis management at the community level. Furthermore, the probing technique was used to explore how these perceptions lead to recommendations for a more practical crisis management mechanism. Data were analyzed through a narrative analysis method.

Results and Discussion

According to the findings of the study, it was evident that the understanding of people regarding the pandemic manipulates their behavior. Thus, proper awareness is significantly influential in managing the magnitude and speed of the spread. In this scenario, Gunawardene (2020) states that Sri Lanka has recognized the value of timely and authentic

crisis information from the beginning. The Health Ministry's Epidemiology Unit and Health Promotion Bureau (HPB) have been publishing epidemiological data updates every day and communicating key public health messages through broadcast and online outlets. Since this was a new situation that abruptly occurred, the public obtained information mostly through digital sources. In this case, digital literacy and media literacy of public played a prominent role. In this backdrop, elders perceived themselves as poor in digital media literacy and totally relied on traditional media sources, mainly newspapers or television. Hence, their exposure to accurate information that is fact-checked is limited or totally restricted. It has kept elders either uninformed or confused about what they know about the pandemic.

> "I don't use a smart phone. Who knows how to operate them at this age? All I can do is to watch and listen to news on television or radio. I hear different stories about COVID 19. If you hear politicians talking about this, you will be confused whether this has at least arrived in Sri Lanka or has it already taken many lives. Who knows the truth?" (A female respondent).

Since digital information dissemination is just a click away, fact-checking does not happen as fast as disinformation spreads. Therefore, secondhand information and knowledge obtained by elders carried unnecessary fear and uncertainty along with an excessive stigma. Media are professionally responsible to make vulnerable groups accurately aware through news and information about preventing infections. Instead of that professional responsibility, the elders were made to be panic concerning about the social responses and stigmatization of being infected.

> "Some newspapers and TV channels reported COVID infected cases in a terrifying manner... They were exaggerating the incidents just like a crime anthology series! I couldn't imagine how those individuals and their families are dealing with that. It scared me to think of my family if I got infected. I will die but media will make my children's life really tough" (A female respondent).

> "When I hear that old people are more likely to be infected, I am really confused whether to step out at least from my room. We have already lived a life. But I don't want to see my children and grandchildren in trouble because of me" (A male respondent).

Elders who have been used to a community-based life are struggling to adjust their daily lives to the new normal during COVID-19. A clear sense of frustration was reflected in their responses about the community's reaction towards those who are infected or identified as vulnerable to being infected. Further, such responses were perceived as a created and promoted behavior by media and medical professionals due to inattentiveness towards community dynamics and local mechanisms.

> "It's sorry to see that people don't care for each other's anymore. During past, our main strength during the time of a trouble was our neighborhood. Our life was not limited within high walls and gates. Whenever a neighbor needed help, the entire village was ready to offer that care. Those days, when people were infected with illnesses caused by God (Deviyange leda), we didn't run away or ashamed that family. It's the neighborhood who looked after that family. I think that vigilant mutual care could have been promoted in communities than demoting all interactions (A female respondent).

Participants pointed out the incidents reported where police had to arrest people who spread falsehoods on media platforms and in neighborhoods. Sri Lanka has no specific law on fake news. Thus, charges for spreading disinformation are framed under public health or IT-related laws (Gunawardene, 2020). Amidst being on duty to manage lockdown and curfew regulations, it has been disappointing for them to see that law enforcement officers are deployed in communities to mitigate the risk of needless panic behaviors within communities. While believing that such occasions consume extra time and human resources to control the spread of disinformation, it has been a serious concern for them to see the communities losing their sense of mutual care and responsibility during a common threat to community life. They compare such instances with the period when the civil war was at its' peak. In their opinion, by misusing such circumstances, there is a possibility for the government to limit or manipulate the information that comes to people. On the other hand, they raise concerns about arbitrary restrictions on freedom of expression by the government, which is a violation of a fundamental right. Such intertwined dialogues leave adults with questions about accurate and responsible awareness of the pandemic. The bureaucratic and political management of the information related to the crisis leads them to be psychologically more anxious about the risk associated with the pandemic.

> "Ages ago, we used to watch news and read newspapers to know the truth. We all trusted what daily news brought to us. But people nowadays use their smart phones and share whatever they think, hear or see without any proper enquiry. Unfortunately, instead of reporting the actual situation of COVID, responsible media repeat what is in social media. From where people can get to know the real risk?" (A male respondent).

> Government easily hides the real scenario by deploying police to arrest those who share information in social media. Meanwhile, they manipulate news channels as well just as they did during the war period. Government fear that knowing the truth will lead people to question their governance. But don't we have a right to know what's actually happening?" (A male respondent).

Further, elders were critical of the instances in which publicly recognized officials in medical and security fields were transferred from their positions for making cautionary announcements to the public so as to minimize panic behaviors. This politicized mechanism has further frustrated elders as they were not assured of information publicized in such a context, and they termed certain information that soothed the severity of the seriousness of the pandemic 'narratives of state-sponsored henchmen'.

While access to accurate information was disputable, another prominent issue was the ethical reporting of the media and other professionals during the pandemic. A disturbing factor brought to attention was the stigmatizing nature of reporting COVID-19-positive individuals, their families, and their areas. Further, the ethnicity of the individuals was highlighted by some of the media outlets, which gave a racist interpretation of the pandemic. Revealing the identity of COVID-19-positive individuals or suspects to be infected, showing mourning of their family members, and terming people as 'corona suspects'. It implied a criminalized connotation, creating an unfavorable environment for infected individuals and their families in communities. There were instances where people were increasingly reluctant to get tested or to be quarantined and treated due to fear of exclusion and stigmatization. Also, some administrative provinces and districts of the country that were recognized as high-risk areas were labeled due to the nature of the media reporting such information. The elders were deeply saddened and feared such experiences, which are highly probable to occur if they or their near ones are found positive. Also, they compared

such disintegrated responses with the crises they have dealt with in the past when media was not commonly available. The loss of empathy, community-based sharing, and a care network were desperately recalled by elders. They were in the position of questioning the so-called modern improvements of technology, whether they had done any good or further harm to community life.

> “Doctors and police media spokesman explained about detected positive cases and areas where spread was fast just as it’s a crime” (A male respondent).

> “It was disgusting to see how media invaded the personal lives of people. Some had committed suicide, run away from quarantine centers just as they cannot deal with the shame. Nobody came holding cameras when a person is infected with chickenpox which is communicable (A female respondent).

> “So called ‘educated’ officers created a monster and media was making news out of it. Nobody thought how hard it would be for infected people to live a normal life thereafter” (A female respondent).

As Gunawadene (2020) points out, ‘such thoughtful and sensitive coverage is uncommon in Sri Lanka’s legacy media, where sensationalism, scare-mongering, and privacy violations are rampant’. It is further stated that ‘media’s misbehavior is largely responsible for creating a stigma around the disease, which in turn impacts control measures. The irresponsible media use raised by the respondents was evident, as the Ministry of Health had to issue guidelines to the media on COVID-19 reporting, including filtering and fact-checking information, not raising racist sentiments about infected persons, avoiding stigmatic terminology to introduce those infected, preventing identity revelations without consent, avoiding the spread of hatred, and reporting in a way that would build cooperation and support among people in dealing with the disease.

As WHO (2021) announced, ‘in many countries, older people are facing the most threats and challenges due to the pandemic. Although all age groups are at risk of contracting COVID-19, older people face a significant risk of developing severe illness if they contract the disease due to physiological changes that come with aging and potential underlying health conditions. The Centers for Disease Control and Prevention (2021) in the USA stated that ‘the risk of COVID-19 increases for people in their 50s and increases in their 60s, 70s, and 80s.

Further, it was stated that older adults are more likely to need hospitalization, intensive care, or a ventilator to help them breathe, or they might even die. In this context, when there was a massive influx of information from all around the world and within local bodies, respondents repeatedly pointed out that the cautionary information, along with the visuals and numerical data, had been reported as leaving them psychologically traumatized. Specially, when the media reported comparatively high vulnerability of elders in cumulative numerical figures rather than active cases that exaggerate the actual figures, it was proposed that responsible media should be extra cautious in ensuring communal psychological well-being rather than gaining publicity. According to Mertens et al. (2020), 'repeatedly engaging with trauma-related media content for several hours daily in a collective trauma environment may prolong acute stress experiences. This exposure was inevitable under the circumstances under which lockdowns were imposed. Mainly, older adults were exposed to such distressing media content through television, as their mobility is further restricted due to certain morbidities associated with aging.

In addition to this, 'the ethics of care, which emphasizes solidarity, care, and responsibility to the most vulnerable people in society, is important in Sri Lanka's successful response to the pandemic' (Hettiarachchi et al. 2021). Yet, being subjected to negligence or inability to accommodate health care needs, isolation from their usual social networks or restricted access to essential services, and a greater probability of maltreatment during the pandemic have been revealed in general among adults. According to WHO (2021), 'COVID-19 is changing older people's daily routines, the care and support they receive, their ability to stay socially connected, and how they are perceived. Especially, their usual activities, such as going to religious places and engaging with community-based organizations like the Maranadara Society, elders' society, etc., were restricted. Older people are being challenged by requirements to spend more time at home, a lack of physical contact with other family members, friends, and colleagues, a temporary cessation of employment, and other activities. WHO has further provided guidance and advice during the COVID-19 pandemic for older people and their households, health and social care workers, local authorities, and community groups to address such issues. This has been identified as an arena where the current professional interventions have not sufficiently managed to pay attention to or address in the Sri Lankan context due to the overburden of the pandemic.

Another main issue raised was the excessive militarization of the pandemic management mechanism in Sri Lanka. When the pandemic woke up, it was common to see around the world that emergency plans had been drawn up, embargoes had been imposed, and healthcare workers had been mobilized to the frontlines (Nandakumar 2020). But it was pointed out by the elders that the military forces were deployed on the frontlines of national crisis management even before the medical professionals. Nandakumar (2020), emphasizing the same, points out how 'screening for symptoms in foreigners upon arrival to the construction and running of quarantine centers, Colombo's coronavirus counter-strategy has been a highly militarized and politicized one'. Beaten by a devastating war for thirty years, the elders who have seen military presence, military involvement, or at least tragic news reported about military missions in their day-to-day community life, were worried about their life span that has been entirely spent dealing with crises. As they pointed out, it was a dream for them to see a peaceful society where there are no military forces engaged in regular public life. Yet, the elected governments since ending the war in 2009 have brought the military into the affairs of national security in almost all aspects of communal life. They recalled how military officials were deployed to town and county beautification projects immediately after the war ended. It was perceived as a disgraceful political act done to the honor received by the soldiers who endangered their lives for the country, and on the other hand, how had it been a psychological disturbance to adult people who were exhausted by a generation-long war to see soldiers on a daily basis? As they suggested, such acts were the initial steps toward normalizing the militarization of every aspect of society, which has come so far up to this situation where all socio-economic, political, and health decisions are manipulated by military forces.

It is true that, with operational readiness to work in stressful situations and well preparedness, military forces fit well with the need for the COVID-19 response mechanism (Thilanka, 2021). Also, as Kalkman (2020, 99–103) continues to justify, pointing out that the armed forces have vast resources and developed expertise to work under pressure, their way of operating hierarchical and top-down resulting in fast decision-making and overcoming delays through cutting red tape and democratic civilian control, which refers to the situation in which a (democratically elected) government is ultimately in charge over its armed forces, ensures the crisis response mechanism is more effective and lawful. Yet, as per the elders' prior political experiences, they expressed that there can be deceptive and long-lasting

socio-political impacts of excessive military involvement in this mechanism. Participants stated that they believe the government used military powers to silence public opinion about political decisions taken to increase the price of essential goods, privatize education, etc. behind the curtains of the pandemic. Therefore, using military involvement was seen as a political shield to take arbitrary decisions for political gains. 'In Italy, the military establishment has been mobilized to help produce masks and collect dead bodies from badly affected towns. In Germany, the military has been called on to supply vehicles in the face of transport disruption, and in France, the armed forces have helped evacuate seriously ill patients. In these cases, troops have been deployed to support and relieve the burden on overwhelmed civilian agencies' (Nandakumar 2020). But the point brought by elders that the militaries have come to a position in the country in which they supersede health experts in decision-making along with the bureaucratic political structures of the country is a valid argument to be further considered. Further, it was proposed that the military's involvement in law enforcement during the pandemic can be disturbing to the ethnic harmony of their communities under a circumstance in which the media is arousing ethnocentric sentiments of people regarding the spread of disease, especially in the context of the unhealed wounds of the Easter attack, which has resulted in Islamophobia. These initiatives and procedures have made elders not only lose hope about a successful aging experience in later life even if the pandemic comes to an end but also worry about the lives of the next generations as well.

Further discussing, Sri Lanka, in accordance with the WHO instructions, took many steps in managing the crisis from the first wave itself. The first wave was successfully controlled by the country as the policy decisions were taken on time. As Hettiarachchi et al. (2021) state, Sri Lanka has followed an unorthodox crisis management mechanism. Imposing curfews, isolating villages, social distancing, quarantine, provincial travel restrictions, etc. were some of the leading strategies among them. Strict controls like the imposition of curfews, most frequently followed by the declaration of a "State of Emergency," were urgently imposed to stop the spread of the virus, but the justification of such measures has been disputed due to fundamental human rights violations that are closely related to such measures (Amaratunga et al., 2020). Yet, the respondents pointed out that in the later pandemic breakout waves, people's adherence to such policies and regulations were low, and timely decision-making was phased down, witnessing a rapid climb in positive cases and death rates. This was articulated by the respondents as an inevitable response to an alien plan that has been

imposed on the communities, disregarding their very own dynamics. The pandemic expands its impacts, ranging from the micro-scale to the macro-scale. While discussing its impact as a country, a successful crisis management and intervention mechanism necessitates understanding the community-level dynamics and impacts (Thilanka 2021). Elders keenly spoke about the traditional practices that have been in practice for years to prevent communicable diseases. Especially viral diseases like chickenpox, smallpox, measles, and mumps, which are known as diseases of God (Deiyange leda), were treated by the communities based on their traditional knowledge, which has a strong scientific rationale.

> "Hanging neem leaves before house as a symbol if a family member is infected with any of the deiyange leda prevented further spread while alarming visitors to maintain the physical distancing. Also, the infected member along with other family members remained out of contact of neighborhood (A female respondent).

Scientifically, neem is known to kill germs too. Even self-distancing is a volunteer home quarantine mechanism. These customs were followed by rituals like arm-giving that reflected community support when the patient was fully cured. Such traditional customs were acknowledged as strong alternatives identical to community life that would eliminate issues like stigmatization, exclusion, and the resistance of people to adhere to regulations. Yet, such local practices and indigenous knowledge were undermined in the local COVID-19 crisis management mechanism while orthodox medical practitioners and politically affluent professionals dominated the crisis management discourse.

Conclusion

The aforementioned data lead to the conclusion that the elders have experienced significant stress and discomfort during the pandemic. The constant feeling of vulnerability serves as a warning sign for the future that may result in post-crisis trauma, which requires special attention and treatment for elders. Additionally, the restricted access to their regular social connections and communal practices has had a negative impact on their social lives . Eventually, challenging social and psychological experiences that elders have gone through can have both short- and long-term impacts that call for thorough post-crisis management.

Considering crisis management, it can be stated that elders' perceptions of Sri Lanka's pandemic management mechanism have shown a varying pattern of success at various

periods of the epidemic. There are many socio-political and culture-insensitive approaches in general that have made the mechanism a failure despite all the success it gained from the very first stage. Mainly, under circumstances when people are confined to households with a lot of psycho-social constraints, the media has a responsible role in accurate knowledge dissemination, breaking myths and stigma, and building empathy and resiliency among communities. Yet, the role the media has played has intensified negative psycho-social encounters with elders. While not undermining the significant contribution currently involved professionals have made, it's important not to militarize public life by restricting their liberty. In addition, the media should be strictly monitored to function as a supportive professional platform that enhances social awareness rather than a commercial platform that exaggerates and markets crises like the pandemic.

Further, along with Western medicine, encouraging traditional medical practitioners to explore potential solutions can be strongly recommended, as it is an approach that adopts a holistic approach linked with community life. Especially, under critical circumstances like a pandemic that abruptly mess with community life, professionals that understand community dynamics can play a productive and significant role in minimizing negative encounters with vulnerable communities.

Prominently, giving the community a sense of belongingness as a response mechanism is an effective approach to combating the pandemic. The commitment of people can be triggered through participation in making decisions enforced on them and negotiating whether such measures are necessary and justifiable to combat the virus. It ensures state-civilian collaboration in overcoming the challenges associated with COVID-19. Eventually, it is highly recommended to involve professionals like social workers who are well-versed in addressing all the above requirements by empowering communities and utilizing community strengths to overcome the challenges of the pandemic.

References

Amaratunga, D., Fernando, N., Haigh, R., & Jayasinghe, N. 2020. The COVID-19 outbreak in Sri Lanka: A synoptic analysis focusing on trends, impacts, risks and science-policy interaction processes. Progress in disaster science. Available at: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7836425/ .

Centers for Disease Control and Prevention. 2021. COVID-19 Risks and Vaccine Information for Older Adults. Available at: https://www.cdc.gov/aging/covid19/covid19-older-adults.html.

Corburn, J., Vlahov, D., Mberu, B., Riley, L., Caiaffa, W. T., Rashid, S. F., Ko, A., Patel, S., Jukur, S., Martínez-Herrera, E., Jayasinghe, S., Agarwal, S., Nguendo-Yongsi, B., Weru, J., Ouma, S., Edmundo, K., Oni, T., & Ayad, H. (2020). Slum Health: Arresting COVID-19 and Improving Well-Being in Urban Informal Settlements. *Journal of Urban Health*, 97(3), 348–357.

Gayatri, M., Puspitasari, M. D. 2022. The Impact of COVID-19 Pandemic on Family Well-Being: A Literature Review. Family Journal (Online). Available at: https://doi.org/10.1177/10664807221131006 .

Gunawardene, N. 2020. Sri Lanka: Media and fact-checkers tackle Covid-19 'infodemic'. Available at: https://www.mediasupport.org/sri-lanka-media-and-fact-checkers-tackle-covid-19-infodemic/#main-menu-toggle.

Health Direct. 2020. What is a pandemic? Available at: https://www.healthdirect.gov.au/what-is-a-pandemic#backToTop.

HelpAge International. 2021. Older people around the world at higher risk of abuse & neglect than before the pandemic: New report. Available at: https://www.helpage.org/newsroom/latest-news/older-people-around-the-world-at-higher-risk-of-abuse-neglect-than-before-the-pandemic-new-report/ .

Hettiarachchi, D. *et al.* 2021. Ethical Responses to the COVID-19 Pandemic-Lessons from Sri Lanka. *Asian Bioethics Review,* 13, pp.225–233. Available at: https://doi.org/10.1007/s41649-020-00153-z.

Kalkman, J. P. 2020. Military crisis responses to COVID-19. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 29(1), pp. 99-103. Available at: https://doi.org/10.1111/1468-5973.12328.

Kalkman, J.P., Kerstholt, J.H., & Roelofs, M. (2018). Crisis response team decision-making as a bureau-political process. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 26(4), 480–490.

Macnamara, J. (2021). New insights into crisis communication from an “inside” emic perspective during COVID-19. *Public Relations Inquiry*, 10(2), 237–262.

Mahees, M.T.M. (2021). Politics of Corona Pandemic in Sri Lanka: A Sociological Analysis. *Technium Social Sciences Journal*, 20, 867–876.

Marasinghe, K. M., 2020. Protecting older adults of Sri Lanka amid COVID-19. Available at: https://advance.sagepub.com/articles/preprint/Protecting_older_adults_of_Sri_Lanka_amid_COVID-19/11992911/2 .

Mertens, G. *et al.* 2020 Fear of the coronavirus (COVID-19): Predictors in an online study conducted in March 2020. *Journal of Anxiety Disorders*, 74, pp.102258-102266 Available at: 10.1016/j.janxdis.2020.102258.

Ministry of Health. 2021a. *COVID-19 Confirmed Death - Weekly Analysis (September 11, 2021 - September 17, 2021)*. Available at: https://www.epid.gov.lk/web/index.php?option=com_content&view=article&id=233&Itemid=480&lang=en.

Ministry of Health. 2021b. *National Epidemiological Report – Sri Lanka*. Accessed on 25 September 2021 Available at: http://www.epid.gov.lk/web/index.php?lang=en.

Nandakumar, T. 2020. A military mindset: Sri Lanka’s response to the coronavirus pandemic. Available at: https://thepolisproject.com/militarization-of-medicine-sri-lankas-response-to-the-coronavirus-pandemic/#.YVSAK1UzbDd.

NIKKEI Asia. 2022. Sri Lanka cabinet approves downgrade to 'low income country'. Available at: https://asia.nikkei.com/Spotlight/Sri-Lanka-crisis/Sri-Lanka-cabinet-approves-downgrade-to-lowincomecountry#:~:text=Sri%20Lanka's%20economy%20is%20in,according%20to%20the%20World%20Bank.

Singh, R.,2022. Dimensions of Approaches to Combat COVID-19. Available at: https://diplomatist.com/2020/05/22/dimensions-of-approaches-to-combat-covid-19/ .

Thilanka, W.A.S. 2021. An Untapped Human Resource in the Time of Crisis: Importance of Social Work Professionals in Managing COVID Crisis. *Journal of Institute of Human Resource Advancement*. 8 (2). Pp. 50-64.

UNHCR. 2022. *UNHCR Emergency Handbook*. Available at: https://emergency.unhcr.org/REST-portlet/downloadEntries/format/pdf?id=43935&lang=en_US .

United Nations. 2020. *COVID-19 and Human Rights: We Are All in This Together*. Available at: https://www.un.org/victimsofterrorism/sites/www.un.org.victimsofterrorism/files/unhuman_rights_and_covid_april_2020.pdf.

Wijewardena, W.A. 2020. SL's descent to lower middle income: Strategize to move up to high-income level. Daily FT. Available at: https://www.ft.lk/Columnists/SL-s-descent-to-lower-middle-income-Strategise-to-move-up-to-high-income-level/4-702627.

World Health Organization (WHO). 2020. *WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19 - 11 March 2020.* Available at: https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---11-march-2020.

World Health Organization (WHO). 2021. Older people & COVID-19. Available at: https://www.who.int/teams/social-determinants-of-health/demographic-change-and-healthy-ageing/covid-19.

ආඛ්‍යාන narrations
Volume 07 | Issue 02 | july-december 2022 | Article 08
ISSN 2478-0642

On-line Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

Gender Perspective of Constraints over Start-up of Small-scale Enterprises in Sri Lankan Tourism Industry

Saman Handaragama, Department of Social Sciences, Sabaragamuwa University of Sri Lanka, saman@ssl.sab.ac.lk

Abstract

This paper aims to investigate the gender difference of the constraints over start-up of small-scale enterprises in Sri Lankan tourism. This research is a case study of Hikkaduwa Urban Council and analyses both qualitative and quantitative data obtained from: key informant interviews, non-participant observation, surveys and in-depth interviews conducted among small-scale tourism enterprises in the Hikkaduwa Urban Council of Galle District, Sri Lanka. Comparisons were made between men and women in small-scale enterprises of three major sectors namely: accommodation, food and beverages and tourist-affiliated retail stores. The study found that women have encountered challenges based on gender identity from both internal and external environments of the business. Women have been placed in a secondary position and the division of labour has constructed the superiority and inferiority relationships on men and women workers in the business. Unequal sharing of family responsibilities, stereotyped attitudes towards women create barriers for women entrepreneurs in terms of their self-confidence, independence, mobility as well as access to business information, marketing, credit and technology. However, despite patriarchal values in the social structure, and regardless of underpaid or less paid makeup, women have been motivated to involve with the tourism industry due to their personal interests towards being economically independent. However, the findings shed light on problems in men and women in other areas and sectors. This study sheds light on the men's and women's positions in post-war Sri Lanka which had brought numerous structural adjustments in the economy. Therefore, it examines whether the constraints are continuing equally or changing in the two different periods of Sri Lankan history.

Keywords: *Gender, Start-up Business, Small-scale enterprises, Tourism industry, Sri Lanka.*

Introduction

In the Sri Lankan context, patriarchy influences all social phenomena in the society and there is no exception when it comes to gender participation in enterprises. Female participants are at a disadvantage when it comes to surviving in the industry. They must face a lot of barriers in the industry because of the gender inequality that can be generally observed in the society. Tourism as an industry has been growing during the recent past in Sri Lanka. The main reason for this is the end of civil war and improvement of transportation infrastructural facilities around the country. This has opened up a lot of opportunities in the tourism sector of Sri Lanka. Yet, due to the gender inequality that prevails in the Sri Lankan society, whether this condition has created equal benefits for both of the genders is questionable. When it comes to enterprises, small scale enterprises secure a significant place in every industry. It is mainly because a lot of start-up enterprises are established in small scale. Because of that many individuals that possess the willingness to enter to the business field may start their business from small scale enterprise. This is mainly because such start-up comparatively demands a relatively smaller amount of resources.

Given the nature of the Sri Lankan society, gender constraints on women can be observed in every social context. However, this study was limited to studying gender constraints that individuals face within the small-scale enterprises in Sri Lankan tourism industry. This study was carried out in Hikkaduwa Urban Council area of Galle District, Sri Lanka.

Previous research on women's enterprises have focused on the enterprises mainly in relation to the war-stricken period of Sri Lankan tourism. This study sheds light on the men and women's position in post war Sri Lanka which had brought numerous structural adjustments in the economy. Therefore, it examines whether the constraints are static or dynamically changing in these two different periods of the Sri Lankan history. Under this context, the objective of this study is to examine the constraints based on gender perspectives that affects individuals in start-up of small-scale enterprises in Sri Lankan tourism industry in the Hikkaduwa Urban Council area of Galle District, Sri Lanka.

Literature Review

Gender difference has been the subject scope of many studies over the years, and it is a factor that is prominent in tourism as well. Especially, women face a number of challenges related to small scale entrepreneurial activities owing to gender inequality which has a direct link to the access to credit in small business. Women owned firms are often denied loans and they become discouraged in applying for loans. The fast development in traditionally underrepresented group: women's ownership of small business is considered a positive development. Yet the women owned firms still fall behind their male counterparts. The businesses owned by women are inclined to be smaller in size (Mijid and Bernasek, 2013).

Jordan (1997) is of the view that working conditions that are available for women are varied and that studies on employment across the world suggest that there is sex segregation. As a result, 'female' occupations such as secretarial, administrative, and catering work and the 'caring' professions such as teaching and nursing are dominated by women while they are under-represented in the management structure of these sectors.

Muravyav et al (2009) have mentioned that the result they found after carrying out an analysis using data from 34 countries in 2005, support the hypothesis of discrimination against female entrepreneurs. In their research they have found that the probability of firms managed by females receiving a loan is comparatively 5 percent lower and that they are likely to pay higher interest rates. However, this is dependent on the level of the country's financing development. Females are more likely to receive a bank loan in more financially developed countries while the size of required collateral also is lower. Studies have shown that women's less skilled nature leads to them having less valuable positions in the economy. It contributes to create imbalances in financial rewards. Reskin and Pavic suggest that sex segregation is perpetuated with organizations, and it is the major challenge to women in the workforce (Jordan, 1997).

Credit market discrimination grows in a context where lenders' decision on loan applications is prejudiced by personal characteristics: gender and race of the entrepreneurs that are literally irrelevant (Muravyev et al, 2009). Women's preference for their pattern of employment is primarily attributable with low paid, part time jobs. They seek such employments with the view of accommodating their domestic/family commitments (Jordan, 1997).

The nature of work force problems faced by women regarding their wages and roles is generally under-explained by outsiders. Rationalization of women's role in tourism is wildly recognized. Unskilled sector and the lower-level service provision sector are dominated by women. Females occupy only a limited number of positions in the managerial or decision-making level in small enterprises in tourism sector. As much of the employment generated by tourism is related to small-scale entrepreneurs, it is vital to discuss the challenges faced by female entrepreneurs (Dahles and Bras, 1999). Notwithstanding to women's majority representation of the many sectors in tourism, their work is gendered in nature. Richter comparing tourism employment to a pyramid locates many women in seasonal and part time jobs at the lower end, placing few women in the reach of management position at the top (Jordan, 1997).

Poor position of women in tourism is a key problem. A traditional gender distinction with social construction is another challenge that must be faced. Control of power and decision making by men has a direct bargaining and exploitation effect on women in the tourism workforce. Most female workers are placed in subordinate posts, receiving lower levels of remuneration. Tourism also segregates women into commercial and domestic skills related to 'feminine' characteristics. In order to explain women's subordinate position in the

workforce, it is vital to understand the beginning and maintenance of occupational segregation by sex (Jordan, 1997).

However according to the findings of Jordan (1997), tourism culture itself contributes to maintaining the existing gender patterns of employment. It suggests that the challenges women face in tourism are still perpetuated and continued. This is the key limitation for women entrepreneurs in the area of tourism, especially those who conduct small-scale enterprises that target tourists.

In addition to that, women owned businesses face many restrictions in the market while the opportunities available for women entrepreneurs are limited. These firms are small-scale and operate either in the form of personal service provision or service provision to household clients. Only a few women owned businesses indicate rapid growth and these businesses have historically been the most under-represented. Convincing the government procurement officials and corporate customers that they are competent as men was the challenge faced by business owned women. They complain that they are not taken seriously, in the instances they seek customers beyond women's traditional household customers (Bates, 2002).

Lack of capacity to attract clients is another challenge while barriers to access resources and unavailability of information are also noteworthy. The number of small entrepreneurs has increased with the new economic conditions contributing to national economic growth but comparatively women owned small-scale entrepreneurs have gained fewer advantages. Although the growth in the number of women-owned enterprises is encouraged, its size of remaining revenues and employees are less when compared to male owned enterprises. An explanation exist for the inequality is that female owned business is focussed basically in service industries wherein businesses are comparatively smaller in terms of employment and income as opposed to high-tech, construction and manufacturing (Anna et al, 1999).

Further, women face difficulties in terms of availability and practice of technology and modern innovative methods for their enterprises. It leads to decrease the quality of service provided and their demand in the market. This is a visible factor and a considerable challenge in the tourism sector. Women entrepreneurs in tourism face information and technological constraints over start-up of small-scale enterprises due to unskilled and less experienced nature of their enterprise, making it less attractive to potential customers. This is strongly visible in small scale enterprises with constantly changing labour. Providers and suppliers are catering to tourists who are spending their leisure time engaging in activities that bring joy and happiness to them. Most of the traditional women entrepreneurs have fewer facilities to cater to them as a result of lower capital and less support from governmental or related authorities. These challenges and problems make their enterprise unattractive to tourists and the entrepreneurs are made vulnerable with lower income generation. This is most visible among the traditional women-owned entrepreneurs. It is vital to develop an understanding of the way in which women business owners in various industries differ, in a context where women increasingly enter the rank of business founders.

Understanding their experience can pave the way for us to understand the women entrepreneurs' potential (Anna et al, 1999).

Career pattern and level of individual standard also have become challenges for women in entrepreneurship. Intention to develop a career is not common among women entrepreneurs and this causes lower self-motivation and self-efficiency. Vocational counselling or vocational training with a recognized academic background is essential for women entrepreneurs but they do not possess these qualifications. It effects their career orientation and poses challenges to the enterprise they conduct. Many small-scale women entrepreneurs in tourism industry are traditionally experienced but lack formal training and skills while their male counterparts have more experience and are equipped with technical education, posing a challenge to women entrepreneurs. It is speculated that international migration has the potential to introduce new or unique skills into the workforce, because they are better educated diverse skills from foreign hospitality schools (Williams and Shaw, 2011).

Environmental conditions, global economy, internal political crises, foreign policy, country resources, traditions and decision-making of local bodies are other limitations and challenging factors faced by tourism (Martin-Tapia, 2010; Rittichainuwat, 2013; Haley et al, 2005; Cohen, 1984). Domain outlying is inclined to be economically, socially, politically, psychologically, and developmentally secluded and marginalized from the centre (McKercher and Fu, 2006).

Geographical disadvantages for tourism industry are also a key point. Peripheral countries tend to have poor infrastructure, inaccessibility, communication difficulties and an economy that centres on primary productions and limited knowledge compared to the core countries. These factors also have a negative influence on tourism.

Methodology

Several data collection techniques have been adopted for this study. These include key informant interviews, non-participant observation, survey using questionnaires, in depth interviews and public and private documentary sources. These data collection techniques have been used to collect quantitative and qualitative primary and secondary data for this study. The first data collection tool of this study is key informant interviews. There were 25 key informant interviews in this study. Most important basic and background information and information related to cross analysis were obtained using key informant interviews at two stages: before launching other data gathering techniques and after gathering information of this study. Based on the 2014 statistics, entire population of female entrepreneurs (195) have been considered for the study. Same time, equal number of male entrepreneurs (195) from among the existing 542 businesses were selected using the stratified sampling method. Hence, the total sample consisted of 390 entrepreneurs.

Table 1: Selected Small-Scale Men and Women Owned Enterprises for the Study

Business Group	Existing Business ventures related to tourism	2014		Sample	
		M	W	M	W
Accommodation	Guest houses	131	30	30	30
	Combined entities of both restaurants and guest houses	46	8	8	8
Food and Beverage Services	Restaurants	106	16	16	16
	Bakery and short eats centers	17	6	6	6
Tourist Affiliated Retail Stores	Retail shops	81	38	38	38
	Groceries	56	15	15	15
	Ready-made Garment shops	59	61	59	59
	Tailoring	17	9	9	9
	Handicraft shops	11	6	6	6
	Communication and Photography printing services.	18	8	8	8
Total		542	197	195	195

Source: Hikkaduwa Urban Council, (2015)

The questionnaire survey technique was the second data collection tool that has been utilized in this study. The survey was carried out for small scale male – owned and female – owned tourist related entrepreneurs. This was done after establishing a good rapport with them in Grama Niladari Divisions of Hikkaduwa Urban Council area. Defining the term "small" is controversial due to the absence of a universal definition for that, in Sri Lanka, thus a small-scale enterprise is defined as a business that employs less than 25 people. The part one of the questionnaire consisted of demographical information of the entrepreneur, details of family members, details of training or examination in business, details of family members involved in business. The part two of the questionnaire was aimed at collecting data related to ownership of the business location, history of the business, intention of the business, business competition, level of assistance received, distance between rivals, business expansion, aspects of improving the business, aspect impacts on expanding the business. The part three of questionnaire was dedicated to acquiring data related to

responsible persons in performing business activities, control of business in different aspects of business, involvement with business circles, profit distribution decision, owner of assets in relation to business.

This study attempts to gather primary data through non-participant observation method. It was the third data collection technique that was adopted to assist this analytical study. Through this method, it is expected to gain insights on the structure of tourism in the area, the tourist activities, household patterns, income generating activities, running of small-scale businesses by male and female entrepreneurs and the social and cultural patterns observable in these Grama Niladari Divisions. Valuable and accurate information can be gathered in a more reliable manner by using the non-participant observation technique. The fourth tool for primary data collection includes in-depth interviews. The study utilized twenty (24) in depth interviews. The twenty-four in-depth interviews were anticipated, covering all three (3) types of selected small-scale enterprises in the field selecting four male and four female owners from each type of business venture. The rapport extended by the informants and the reliability maintained in providing information in the questionnaire survey were considered for the selection of interviewers choosing those who willingly share detailed business data. The selection of informants was based on purposive sampling method to obtain the most reliable and informative qualitative data for this study. In the interviewing, hidden and undisclosed facts of information could be obtained by observing the facial expressions, gestures and the postures, the attitudes of the respondents.

In the secondary data collection process, data were gathered from government institutions such as the Ministry of Tourism, Sri Lanka Tourism Development Authority, Hikkaduwa Urban Council, Hikkaduwa Divisional Secretariat, Grama Niladhari (offices) and other relevant government and private institutions. The statistical data in demographic, social and economic aspects of the field setting were collected from these government and private institution to conduct successful research. The initial design of the entire data collection method was based on the existing secondary data and statistics on the number of enterprises run by women and men which have been changing since the end of war in 2009. Such secondary data on the research area assisted in carrying out a more accurate and reliable research. For further analysis, books, articles, and reports related to the scope of the study were also referred to in order to gather relevant information.

This research has triangulated data collection tools and respondents to authenticate and ensure the validity of the results. As certain objectives of the study are achieved through different data collection tools, triangulation of such data for accuracy certainly enhanced the authenticity of data. The data obtained via survey could be triangulated with key informant interviews, non-participant observation and in-depth interviews' response and field notes vice-versa. Additionally, further ensuring the validity, researcher scrutinized and reconfirms the overall research plan and procedures accordingly.

The quantitative data analysis was done using SPSS and Minitab statistical packages. The researcher identified the relationship among variables. Qualitative data were gathered

through non-participant observation, key informant interviews and in-depth interviews. Qualitative data were analysed using methods accepted in social sciences and categorized under similar themes according to the context of qualitative narratives. Subsequently, the researcher seeks out trends, patterns, classifications, connections in order to meet the objectives of the study. In addition, triangulation method which follows multi strategy research approach enabled the researcher to investigate a research area from a variety of different angles and perspectives. Qualitative data are presented as descriptive analyses. In data presentation, all findings with their necessary interpretations, descriptions, quotes, discussions, and arguments have arranged in sections by considering their importance along with objectives of the study.

Results and Discussion

Gender constraints on start-up of small-scale enterprises in tourism industry.

Lack of opportunities

According to the data provided by the Urban Council, the quantity of accommodation institutions in tourism industry has increased. The other infrastructure facilities for tourism were expanded within the period of 2009 to 2014. The expansion of tourism related enterprises has created new labour markets for women.

Figure 1: Number of Male and Female owned selected small - scale enterprises in tourism industry in Hikkaduwa Urban Council area in 2009 and 2014.

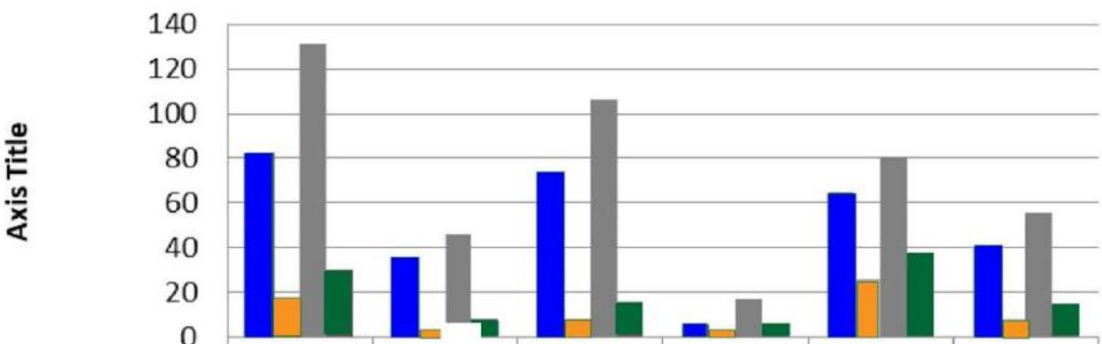

	Guest houses	Combine Entities	Restaurants	Bakery and Short Eats Centers	Retail shops	Groceries
2009 Male	83	35	74	6	65	40
2009 Female	18	3	8	2	26	8
2014 Male	131	46	106	17	81	56
2014 Female	30	8	16	6	38	15

Source: Hikkaduwa Urban Council: 2015

The Figure 1 shows that gender disparity in representing the tourism industry has been demised through opening the industry for women. In 2009, men owned 83 guesthouses and the women owned 18 guesthouses. In 2014, the female ownership of the guesthouses has increased by 12 and at the time of data collection, the women owned 30 guesthouses while men increased the same to 131. Generally, the numbers of guesthouses have multiplied, and the female ownership of the guesthouses has increased but it is relatively less than what men had.

Gender inequality on income

Table 2: Level of income in 2014 by type and gender

	Type of Small-Scale Enterprises											
Annual revenue in 2014	**Accommodation**				**Food and Beverage Services**				**Tourist Affiliated Retail Stores**			
	Male		**Female**		**Male**		**Female**		**Male**		**Female**	
	Number	**%**	**Number**	**%**	**Number**	**%**	**Number**	**%**	**Number**	**%**	**Number**	**%**
0.10 mn - 3.00 mn	16	42.11	11	28.95	13	59.09	14	63.64	69	51.11	89	65.93
3.10 mn - 6.00 mn	8	21.05	18	47.37	3	13.64	6	27.27	59	43.70	45	33.33
6.10 mn-8.00mn	7	18.42	8	21.05	6	27.27	2	9.09	4	2 .96	1	0.74
08.10 mn-	5	13.16	1	2.63	0	0.00	0	0.00	2	1.48	0	0.00

10.00 mn												
10.10 mn-20.00 mn	2	5.26	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.74	0	0.00
Total	38	100	38	100	22	100	22	100	135	100	135	100

Source: Questionnaire Survey, 2015.

A chi-square test was performed, and significant relationship was found between ownership of business and their income among men and women, X2 (3, N = 195) = 31.532, p =.000

Income from business was significantly different for women and men. More than half (63.64%- Food and Beverage Services, 65.93% Tourist Affiliated Retail Stores) of the women-owned enterprises except women in accommodation sector (28.95%) had an annual income of 3 million LKR. However, 13.16% of men-owned enterprises earned more than 8.1 million LKR per year, in accommodation sector while only 2.63% of women-owned enterprises earned the same amount. Accommodation sector needs high capital investment, therefore, it is run as a family business and these women own the property and hence lead the business. However, no women earned more than 10 million while 5.26% of men done so in accommodation sector. Same pattern is observed in the Tourist Affiliated Retail Stores sector in which more than half 65.93% women received income of 3-6 million LKR while 43.70% men in that sector receives more than 6 million annual income.

Women ran significantly smaller businesses than men despite similarities in qualifications and experience. More than half (59.09%) of the women-owned enterprises and 63.64% of men-owned enterprises in Food and beverages services sector had an annual income of 3 million LKR. However, 27.27% of men-owned enterprises earned more than 6- 8.1 million LKR per year, while only 9.09% of women-owned enterprises earned the same amount. However, compared with other two sectors women in food and beverages sector receive better income. Reasons are found that women are much confident with task like food preparing related works, while men see in the sector perceives this as an additional burden. So men owned enterprises tend to hire more employee than women while women do not occupy such larger number.

Gender stereotyping on business activities

The story of a wife of the Male owned Small Scale Enterprise in Hikkaduwa mentions the division of labour in the shared business. The male presence is a significant factor to run the business in tourism in the cases of selling liquor without a license. According to the empirical sample, liquor is the most fundamental element to run tourism well. However, many small-scale entrepreneurs have mentioned the difficulty of obtaining a liquor license. As an alternative, the small-scale business holders have chosen to sell the liquor illegally. The alternative nevertheless does not work in the contexts of female headed businesses due to the masculine politics in law, police and other institutions.

> *I am a woman and running a business hiring eight men. What should I do in my business without a liquor license? I have tried to sell the 'arrack' but caught by the police. I was in the police station and went to the court too. After that bitter incident, I was rejected by the neighbourhood. I was labelled as a 'bad woman' labelling me as a sex-worker. My children do not like me anymore. They complained that they cannot go to school because the other children tease them on my story of me being in*

the police station. The same thing happened to the Ayya[11] in the next stall. No body accused him as a sex worker who has been to jail and court on the charges of selling liquor without a license. But, in my case, I am a woman who should maintain the standards and the dignity and obey the rules and regulations (Key Informant Interview, Field data, Small Scale Female Entrepreneur, Accommodation Sector in Hikkaduwa, 2015).

The above story points out the double standards set for women. The comparison view of the female headed small scale enterprise in Hikkaduwa cites that she has been discriminated in the society and stereotyped as a bad woman in the case of selling liquor ill-legally. However, the same was done by a man in her neighborhood though, he was not taken as a 'bad person'. And also, the woman says that she has to maintain the standards and dignity and obey the rules and regulations. In her story, she questions the men's responsibility of maintaining the standards and dignity. And also, she points out how women's role in the business has been stereotyped.

The stories further mention that femininity has become an obstacle against the women's skill of managing the business. The female entrepreneurs have found the difficulties in managing the labour sources in the business. The following narrative of the female headed small scale enterprise in Hikkaduwa points out how the feminine leadership has challenged in the task of running the business.

Male dominated society posits the norms that women have the main responsibility for the care of children, the elderly as well as running the household. Due to norms, values and behaviors internalized, women have to face more challenges when play their economic activities. Following empirical data has examined how cultural perception effect on gender role in tourism industry.

Conventional gender roles have created inequality between men and women. As results of that, in the tourism sector, women are limited by the lack of equal opportunities in making income. Reasons are found in many aspects. Traditional perceptions of gender roles prevalent in the Sri Lankan society perceive woman as the main caretaker of the traditional household and man as a breadwinner. Women have greater workloads and shoulder heavier burdens due to their triple-role in the society (Bhasin, 1993). Some women give prominent place for household obligations than the paid works. It causes to create difference in capital investment between men and women. They have to face double burden of works who at the same time have household obligations to fulfil.

"I maintain this food stole since post-war period. My parents have a guesthouse, and it earns more profit than my shop. After the death of my parents, it has belonged to me. However, it happens not like that. My relatives did not like to transfer it to me because I am a woman. They said maintaining a shop like that was not suitable for

[11] One of the elder Brothers

> *the good and its more important for a woman to care for children and support them by running home smoothly by doing all tasks than engaging business" (In-depth Interview, Field data, Key Female Informant, Food and beverages sector 2015).*

It is not uncommon to see that Marginalization and subordination that characterize women experiences in patriarchy in most other power structures such as the family, business enterprises and labor unions (Miranda, 2005:7).

According to the above empirical finding, she has to do her business activities while taking care of her children. If she wants to compete with other entrepreneurs, she has to be closer with customers. Demographically, gender is found to have impact on entrepreneurial success. Therefore, entire sector stands to profit from active participate of women. However, within this context, she adopted lower growth expectations from her business. In certain cases, she gives a prominent place for interpersonal relations than the business activities. Masculine society has expected social obligations to be liaised by women. Therefore, address of the dual earner/ dual career model of household should be the centre of the new policy. The roles in the small-scale enterprises have been stereotyped. The women in the sample of small-scale enterprise play the role behind the scenario while taking the responsibilities of the business and getting things done independently. If the business is shared by family members, the women have implemented the plans for business and worked hard and do the needful to improve the business. The women who headed entrepreneurs and households even have challenged the stereotyping of women in market, public and private spheres. According to the stories they shared, they tried to go beyond gender norms and play the independent and active role in small scale enterprises.

The empirical data of the research has pointed out that women in tourism industry have been placed in the secondary category of the business even if they are owned by women. Following narrative mentions the placement of women in tourism industry.

> "It was my idea to have a shop to sell Batiks for tourists. When I mentioned my shop idea to my husband, his first question was how to find capital? He then put the idea away saying, either I or he has not capacities to run the business. However, I managed to get a Samurdhi[12] loan. I got some advice on the business management from the Samurdhi officer. I invested the loan on the business. Then my husband appeared in the scenery. He took all the power of decision making and he decided everything in the business. I was pushed away and became a silent role-player. I did as my husband advised me. He has never allowed me to represent the business in the business associations. He has become the owner of the business. See the sign board of the shop. His name is on it" (In-depth Interview, Filed Data, Small Scale Entrepreneur, Tourist Affiliated Retail Stores, 2015).

[12] The government welfare policy for the people living under poverty line.

Seen in the observation that, the woman who responded to in the interview has wiped out her tears. She was holding a look on the shop sign board for some time and kept away with a long sigh. Her behaviour indicated the disappointed and dissatisfied life in the business. She was reasoned with her silent role in the business. "As a married woman, I am submissive to my husband's power. I cannot lead the family. My husband is the one able to take the decision in the family matters. My duty is to support his decisions through agreeing with them" (In-depth Interviews, Filed Data, Small Scale Entrepreneur, 2015).

The section of roles shared by men and women in industry further asserts women's secondary role in the industry and the ways of stereotyping them as a reserve army. Aforesaid narrative states that women in the tourism industry have played the role of helping rather than the role of taking decisions. In that circumstance, women have been stereotyped as a role of helper, where women are subordinate by men who obstruct their business development.

Gender inequality on women's potentials and performances.

Cultural norms and values of masculine society expect different gender perceptions for men and women like women seen as emotional, more human, empathetic, and weak. She expected to play different societal roles to men. The roles of motherhood and being a good wife are seen as central for women. Therefore, these stereotypes generate expectations that women should stay at home to do caring chorus. It created limited social interactions by women than men. As result of that, masculine social norms remain a challenge for women to succeed in their business. In this study, most women pointed out that woman in small-scale enterprises were to fulfil the needs for their family members. Therefore, she is not given a prominent place to develop her business and making profit. Her primary role in the domestic sphere has confined her public role as an active female entrepreneur. Travelling alone distance, limited mobility after dark are the cultural taboos on women in masculine society.

"Most of the time I am unable to participate in some training programs because they are held far from our area. Having to travel too far from home, it's difficult to manage our household activities like cooking, children's education, caring of our elder parents etc." (In-depth Interview, Field data, in-depth interview Female entrepreneur, Accommodation sector, 2015).

In the context, the patriarchal values in the system threatens woman's power of independent decision-making.

We do not get a chance to participate for the outside activities in most cases due to housework responsibilities. My husband does not to send me alone to those events. If he does not like to send me out there isno other way to get his consent. That is "only

it". Sometimes my mother-in law takes my side. But both of us have to obey to the word of him. At such occasions he says 'what you knows about the world than us (means men)?' Men have better opportunities because they have no barriers like us— ((In-depth Interview, Field data, Key Female Informant, Accommodation Sector 2015).

"If I have to participate in programs, I have to tell my father than my mother. When I tell the mother she told me, firstly tell your father and get permission. He is responsible for me. He has to know where I am and what is going with me" (In-depth Interview, Field data, Key Female Informant, Tourist Affiliated Retail Stores, *2015).*

Unequally shared family responsibilities limit women's innovation and limiting their networking capacity in this study. Due to different gender role assigned by masculine society, women have to face gender differences on business activities.

"I have two children. They are still going to school. I live with my parents. They also stay in bad health condition. Therefore, I have to stay in home to care for them. That is why I am maintaining this stall at home. Most of time I miss opportunities to participate in training programs because if I go no anyone care about them. I have to support my children's homework. In addition, I have to carry out my parents for clinic. I have to do everything including cooking, washing, cleaning everything by myself. Therefore, I have no chance to consume more time on my business" (In depth Interview, Field data, Female entrepreneur, Small scale retail enterprise in Hikkaduwa, 2015)

Studies reveal that the age of children is a vital factor that has impacted on entrepreneurship development. However, it largely affects women. Kumar (2015) pointed out that the age of children which affects women's small-scale enterprise development could contribute to the roles of women generally in society. Women carry the triple burden of home care, socialization of children and social roles in the community. Time invested in taking care of children will in no doubt affect the time allocated to look after their business affairs.

With the emerging post-war tourist policy, the arrival of tourists has increased which has directly resulted in the expansion of business of entrepreneurs. However, social norms which subordinate women have a huge impact on women's businesses as well as the support available to women entrepreneurs. Therefore, women tend to receive lower income and profit compared with men in the tourism sector. Generally, women tend to perceive that it is better to run their business small perceiving they have fewer capacities with the burden of household duties. In addition, as stated in the OECD report 2012, Women-owned enterprises tend to be smaller; and have 30–40% lower profits than enterprises of comparable size owned by men (OECD, 2012), which has led women to have lower performance than men do.

Lack of education and training

Lack of education and training is another dimension of gender constraints on women entrepreneurs found in this study. Educating girls is one of the most powerful tools for women's empowerment and education provides women with the knowledge, skills and self-confidence they need to seek out economic opportunities. In this area, most women get primary education and less secondary level. OECD's (2004) argument claims that the majority of women entrepreneurs are lacking training and education, which caused the problems for women in setting up and running of business enterprises. The situation is common for Eurasian countries as they claimed gender differences exist to a large extent in the labour market, and reasons are found that women still bear the burden of the unpaid, but unavoidable tasks of daily domestic life, such as childcare and housework. And as for the present study, the situation remains the same where women are challenged with fulfilling household responsibilities along with their business success. In less developed countries, young women are more likely than young men to be neither in employment nor in education or training. When they do enter the labour market, there is more chance for them be confined to the most vulnerable jobs, frequently in the informal sector (OECD 2012). That education or training raises the productivity of workers by imparting useful knowledge and skills which raising the worker's future income and lifetime earnings" (Chinomona and Maziriri, 2015: 838). Sample survey reveals majority of female respondents (43.1%) have studied up to A/L, while majority of male respondents (45.1%) have studied up to O/L. It is only 0.5% male respondents and 1.5% female respondents followed higher education wherein women have received higher educational attainments than men in the sample. Therefore, no significant difference found in the level of education among men and women in the sample. Women have shown fewer chances to acquire trainings related to tourism.

It is noted that, quarter of the (25.1%) female respondents who engage in tourist affiliated retail stores business are A/L qualified, compared to their male counterparts (21.5 %). Similarly, the majority (29.2%) male respondents who engage in tourism affiliated retail stores businesses are O/L qualified, compared to their female counter parts (26.2 %). However, though there is no difference for Sri Lankan females to access to education at all levels, education has not adequately empowered women to be aware of and assert their rights, and that women are still unable to resist the social imposition of practices that inhibit their personal development (Wellalage et all, 2012).

Table 3: Respondent's Level of Education

Respondent's Level of Education								
Gender	**Types of Small-Scale Enterprises**		**Grade 1-5**	**Grade 6-11**	**O/L Passed**	**A/L Passed**	**Higher Education**	**Total**
Male	Accommodation	Number	0	1	18	18	1	38
		% of Total	0	.5	9.2	9.2	.5	19.5
	Food and Beverage Services	Number	0	2	13	7	0	22
		% of Total	0	1	6.7	3.6	0	1.3
	Tourist Affiliated Services	Number	6	30	57	42	0	135
		% of Total	3.1	15.4	29.2	21.5	0	69.2
	Total	Number	6	33	88	67	1	195
		% of Total	3.1	16.9	45.1	34.4	.5	100
Female	**Types of Small-Scale Enterprises**							
	Accommodation	Number	0	1	12	23	2	38
		% of Total	0	.5	6.2	11.8	1	19.5
	Food and Beverage Services	Number	0	2	8	12	0	22
		% of Total	0	1	4.1	6.2	0	11.3
	Tourist Affiliated Services	Number	3	31	51	49	1	135
		% of Total	1.5	15.9	26.2	25.1	.5	69.2
	Total	Number	3	34	71	84	3	195
		% of Total	1.5	17.4	36.4	43.1	1.5	100

Source: Questionnaire Survey, 2015.

The following table shows that there is a significant difference between male and female entrepreneurs in small-scale industries in the training they get related to business /tourism. And chi-square test run between training or examination related to business/tourism with genders reveals that there is a significant difference in training p value sig. 000.

Table 4: Training or examination related to business / tourism.

Training or examination related to business / tourism	Type of Small-Scale Enterprise											
	Accommodation				Food and Beverage Services				Tourist Affiliated Retail Stores			
	Respondents [Ma1] [Ma2] [Ma3] [Ma4] [Ma5] [Ma6]				Respondents				Respondents			
	Male		Female		Male		Female		Male		Female	
	Count	Column N %	Count	Column N %	Count	Column N %	Count	Column N %	Count	Column N %	Count	Column N %
Yes	6	15.8%	2	5.3%	10	45.45%	4	18.2%	30	22.22%	36	26.66%
No	32	84.2%	36	94.7%	12	54.54%	18	81.8%	105	77.77%	99	73.33%
Total	38	100%	38	100%	22	100%	22	100%	135	100%	135	100%

Source: Questionnaire Survey, 2015.

Women in both accommodation and food and beverages sector tend to receive less training compared with the men in the same sectors except women in Tourist Affiliated Retail Stores sector (26.66%). Compared to men in the same sector, there is only a very small difference (men 22.22%) between them. Analysing the entire pattern of training in which men and women receive, it is observed that they receive little opportunities for trainings related to tourism. In every sector the percentage of those who did not receive any training is higher than who receives training. Even from that women remain to have low percentage.

Poor networking

Moreover, looking around the reasons behind why women in the SME sector are mainly disadvantaged in running their business effectively, reasons are found as poor networking and social linkages remain their major barriers.

They build up close relationships with top-level business supporters to promote their business. Her limited networking capacity impedes her future endeavours. Following evidence of present study reveals that women have fewer motives in innovation and promotion compared to men. Particularly, women's fewer motive in innovation and promotion for this study since due to less access to financial support due the fewer networks they are involved in. The result was that women remain away from enhancing their productivity and their entrepreneurial opportunities. Improving women's access to innovations will increase their productivity. When women want to start their new idea, they have to get support from their family members or relatives due to lack of capital on them.

> *"Most of male entrepreneurs are establishing a good relationship with government officials and politicians to promote their business. Some responsible officers even come to their home for lunch or dinner. But we cannot do like that as women and we cannot follow those male officials if our deals are not formal since gossip will be created on such things. Unlike men, as women we have to keep our good name (In-depth Interview, Field data, Key Female Informant, Tourist Affiliated Retail Stores, 2015).*

Successful entrepreneurs often had to have connections with senior officers, politicians or people who have business experience. This creates difficulties for new entrants without personal connection. They have prohibited maintaining personal contacts with managers. If, such things happen, the society often label them as bad women and spread gossip about them. Mostly women lack an environment supportive to expand their business. That was one of the gender effects, faced by women in business environment.

> *"I am a creative person. Therefore, my ideas for business are deep within me. I have not studied anything like design because in that period we did not have sufficient money to spend on design courses. Every time I travel, I looked for new designs. Within that new idea I decided to startup this shop within my family support. All*

> *these Batik designs were created with to my own ideas. But I do not advertise my business. I just tell friends, relatives and contacts in business societies. If I am on the internet, I can see ideas from others. But I do not have much idea on consumption of modern technology" (In-depth Interview, Field data, Key Female Informant, Retail Store Sector 2015).*

Less networking on the other hand impacts on getting away from modern technologies and strategies. They have lack of systematic information on business environment. It hinders their scholarship and visiting due to lack of information from outsiders. Loss of such networks reduces skill development relevant to their business.

Due to lack of coordination with outside environment women have less awareness on business activities such as changes in the market, insurance policies, modern technologies and strategies etc.

> *"We have insurance, but we do not know how that policy functions. None of us have claimed for it so far. Maybe the insurance will work for us. I do not know what the procedures are. We just know monthly payment term for insurance" (In-depth Interview, Field data, Female entrepreneur, Food and beverages sector 2015).*

Especially, the government has introduced new social protection mechanisms such as insurance, disaster management policies etc. The objective of introducing these policies is to provide the social security for women and empower them to make economically independent. However, due to lack of awareness on these procedures, women face obstructions in insurance process.

Cultural factors shape their own lives. In this study we found that culture and tradition have acted as major barriers for making women's income generation. They have no time to interact with others and share their ideas within groups. Mostly men have connection with their friends, neighbours, and other entrepreneurs. Men are supposed to take on the role of breadwinner. These stereotypes have made women stay at home to care for their young children and engage in another household chorus. According to feminist thinking, men are connected with the public domain in the world and women with the private domain at home. It is clearly justified to the setting of the study in this case study. "In the process of entrepreneurship, women have to face various problems associated with entrepreneurship and these problems are doubled because of their dual role as a wage earner and a homemaker" (Chinomona and Maziriri, 2015:836).

Patriarchy on decision - making.

The patriarchal values in the market have constructed positions for men and women. Women in the market thereby have been compelled to follow decisions than make decisions.

"In a field like tourism we are not received as same as men because, they have more contacts with managers in star class hotels. If we are going to keep close contact with such people, village women brand us as bad women and spread gossips (In-depth Interview, Field data, Small Scale female Entrepreneur-Accommodation Sector 2015).

In another in-depth interview, a woman mentioned that woman can reach into the decision-making level in the business but her decision-making power and abilities have been challenged by men or the patriarchal institutions. Men play the key role in the business.

> *"Both myself and my husband have equal claim to the business. We both can take the decisions in the business. However, if the decision has been taken by me, it would become my responsibility. Husband neither supports nor criticizes my decisions. In his case, I always support his decisions. When I am not confident on my decisions, I usually give up because I cannot bear the consequences alone" (In-depth Interviews, Filed Data, Small Scale Entrepreneur, Tourist Affiliated Retail Stores, 2015).*

Her story is an example to the poor capacities pertaining to women at the decision making in their own business.

Table 5: Decision making on investment at the beginning of your business.

	Entrepreneur		Both (Entrepreneur and Spouse)		Entrepreneur's Spouse		Family member		Employee	
	Count	Row N %	Count	Row N %	Count	Row N %	Count	Row N %	Count	Row N %
Male	127	65.1%	64	32.8%	1	.5%	3	1.5%	0	.0%
Female	100	51.3%	86	44.1%	4	2.1%	4	2.1%	1	.5%

Source: Questionnaire Survey, 2015.

Men (65.1%) reported to have higher independent decision-making power on investment at the beginning of their business than women (51.3%). Out of women's decisions 2.1% is decided by Entrepreneur's Spouse while the case for men being only 0.5%.

In that view, the male takes decisions on key factors like children's education, the ownership and control of property, income pattern in family. The woman does not own power for herself being either single or married. Women care for their husbands by obeying and men care for their wives by making decisions for them, home and children's needs. Men (35.9%) make independent decisions which is higher than women (33.8%). Theoretical reading on

liberalism become challenged when women make malpractices on taking decision on family matters. It violates the equal rights for women in family context. However, women are unable to make choices without the limitations set by stereotypes. Women still lag far behind men.

The dealing with financial institutions were masculine duties of male dominant society. Therefore, in a patriarchal society, women find it quite a challenging to prove that they are capable and efficient. In public and private lives, women have to struggle to achieve their desires and to find their own voices. It is clearly justified through the above narrative of a woman entrepreneur.

In this study, most women stay under fewer development opportunities and less formal training due to bias from their family. Some case studies revealed their inability to travel longer distances for empowerment activities because of unwieldiness of their family members. The outcome of empowerment programs shows that, women can find their voice and independence through getting involved in tourism activities by becoming part of decision-making processes and by redefining their roles in families. The key problem was that values of patriarchal society failed to accept this perception. Some adult women have said that they have to inform their husbands of their decisions to participate in programs.

Women have been socialized into traditional roles in a patriarchal society. She performs with lack of autonomy in the decision-making process in family matters. Their gender identity is leading as preventing factor for empowerment in patriarchal society because, gender is a socially and culturally constructed phenomenon.

> *"I am being a guesthouse manager for two years. I have two children. Therefore, I have to work hard. Sometimes I have to come home at night. My in-laws and husband were supportive, but they indirectly suggested me not to get involved in business works. They always told me that, I had to be a good mother than a good manager. Some days my little son cries when I come to work. Under these circumstances, I have to stay home. I met many losses in terms of money and customers. But I did not care because my family is more important than other things" (In- depth Interview, Field data, Female Headed Small Scale Entrepreneur, Food and beverages Sector 2015).*

According to the literature examined, women face stress from both the work, home and social environments (Kasomo, 2012:7). This statement has been clearly emphasized in the following narrative of women entrepreneur. There are no legal barriers for women to work outside their home. But male gender opinions impose bias for such mobility. Married women are found to have performed dual roles. Fulfilling desires of family as a good mother, a daughter in law and wife are perceived as the promises of her marriage life. Therefore, she has to perform her role well in private sphere than the public sphere. She wants to be a good mother than good businesswomen and she does not abandon her family and household obligations. In a patriarchal society, a successful woman is defined as married woman who is a mature, responsible and caring mother. Socially constructed institutions such as marriage, religion, and patriarchy have been oppressing women in both private and public sectors to a

certain extent (Vithanage, 2015:4). Accordingly, male domination is evident both in public and private sphere. The women's labour in family had never been counted (Otobe, 2013:15). In that view, entrepreneurship proved too hard a test for most of the women because the pressure at home was overwhelming on women entrepreneurs than the male vendors. Professional women might be valued by men because of her skill as a professional and as a mother of household. However, at the same time she is criticized for neglecting her obligations in relation to her family and children.

Findings of present study show that families have expected only traditional role from women entrepreneurs. They depend on idea of women as good in housework. It causes stress to women on losing dignity. Following empirical data of male entrepreneur's view, it highlighted clearly.

> *"We cannot cook well. But women are good in that. My children complain their father not cooking well" (In- depth Interview, Field data, Male Headed Small Scale Entrepreneur, Accommodation Sector 2015).*

Women have dual roles to play in liberal market as she acts her role in reproduction process as well as the production process. Mostly women are engaged in unpaid activities such as cooking, cleaning and other housework, provision of basic household needs, which are largely seen as the key responsibilities of women. Those unequal divisions of labour support keep women away from innovation activities. Participating in training programs help to encourage business skills of entrepreneurs. Therefore, women have a limited chance to involve in those programs due to the role of care provider. According to Singh, "In the process of entrepreneurship, women have to face various problems associated with entrepreneurship and these problems are doubled because of their dual role as a wage earner and a homemaker" (Chinomona and Maziriri, 2015:836).

In a male dominant society, women have to perform stereotyped work including domestic works. In that view, cooking was labelled as a responsibility of women than the male. According to his statement, gender division of labour in society. Food preparation, water and wood collection are stereotyped as women's tasks. According to that, woman's labour is restricted to domestic sphere and Man's labour to public sphere as the evidenced in this study. Women are labelled as the good homemaker rather income earner in family. In addition, traditional gender roles assigned to women define the major responsibilities of women as raising children, caring of elderly, laundry and sweeping in patriarchal society. This allows less autonomy in the integration of work and impose more home obligations on them. Therefore, they hinder women's autonomy due to interference of husband, family and children.

> *"My family was not happy when I raised the idea of starting a handicraft stall. I do not have sufficient money. Therefore, I have to take bank loans to startup my business. But my family members did not support me because they have doubts about my business as to whether it may succeed or not. I was spending long months without*

> *seeing economic results. In this case, I could not see positive responses from my family members. Therefore, I do my business in my additional time. I weave the handcrafts while children are sleeping." (In- depth Interview, Field data, Female Headed Small Scale Entrepreneur, Tourist Affiliated Retail Stores, 2015).*

As empirical data shows, general perceptions have biases on women's ability to earn, manage money and make economic decisions. This has revealed women's dependency on others over the entire life course, with little own decision-making authority.

Mostly, women have less choice to take decisions on what they want and what they want to do. The narrative of young entrepreneur in this study clearly justified how women are supposed to act as secondary sex in the family.

> *"This business was inherited to me from my parents. But it is registered under my husband's name. Therefore, this business is maintained by my husband because of I do not have free time to maintain this. In addition, I have no proper business skills about this field because I was only educated up to grade 4. He was the major income of our family. He gives the profit for me and I protect that money. When I want to buy my needs, I ask from husband for money." (In- depth Interview, Field data, Female Headed Small Scale Entrepreneur, 2015).*

According to above empirical data, women have to get consent from husbands or family heads to make their decisions. Without permission of head of family, she may be unable to fulfil women's desires. Especially, control and ownership of cash is done by male partner. Women are limited to making decisions only on major household purchases and daily household purchases. Men control the properties and financial ownership. These contribute to creating a gender gap between men and women. Due to lack of communication within household for decision making by women, it creates low social status and dilemma of empowerment on them. Economic status in the household emerged as a leading factor with their autonomy in decision-making. In addition, women with lower education were considered powerless, with little decision-making where *women* play a subordinate role on financial management. They only manage that money and men control the economic resources. Some factors affect for women taking part in the decision-making in the household. Background of women was one of the leading factors affecting active involvement in decision-making. Just having lack of education excludes women from decision-making. Above case studies have strongly argued that women remain unable to take decisions without external interferences. They still play a role as a secondary sex in the household.

Women have started entering the workforce in large numbers, gained more freedom of socio-economic mobility and shown their capabilities in diverse fields, especially as professionals. However, they are still restricted in their participation in decision making in the household. Supporting women's participation in household decision-making was

necessary to empower women. Women still experience their traditional family life. Some women are willing to actively involve in taking decisions on family matters. However, some are preferring to hold their positions as secondary sex in household.

Conclusion

The paper concludes that gender is definitely biased and has impacted on profit making of small-scale entrepreneurs in tourism sector. Gender based labor division in a masculine society affect women's growth and performance in their business. The study has recognized that lack of education and training, gender pay gap, lack of networking, subordinate role on decision making, patriarchal values of masculine society as the outcomes of the hegemony of gender in the market and both in public and private spheres. Women's secondary status, lower socialization and undervalued productive work have led to them remain as a secondary sex in male dominant society.

Along with these findings, women entrepreneurs are posed greater challenges to overcome the issues raised owing to their gender within the patriarchal family structure. Private and civil society has the responsibility in constructing a gender free society and a gender free tourist sector. Private sector can promote the division of labour on qualifications. Non-government sector can empower women and men both on their rights. The right to have equal payments, right to have free and fair division of labour, right to have transparent promotional schemes, right to be free from exploitation and harassments in the working environment are some of the elements to be included in the civil society programs to raise awareness in this regard.

References

Anna. L. A., Chandler, G., Jansen, E., & Mero, N. P. (1999). Women Business Owners in Traditional and Non-Traditional Industries. *Journal of Business Venturing,*15, 279-303

Bates, T. (2002). Restricted access to markets characterizes women- owned businesses. *Journal of business venturing, 17,* pp.313-324.

Bhasin, K., 1993. *What is patriarchy?* New Delhi: Kali for Women.

Chinomona, E. and Maziriri, E.T., 2015. Women in Action: Challenges facing women entrepreneurs in the Gauteng Province of South Africa. *The International Business and Economics Research Journal*, *14*(6), p.835.

Cohen, E. (1984) The Sociology of Tourism: Approaches, Issues, and Finding. *Annual Review of Sociology. Vol.10, 373-392.*

Dahles, H and Bras, K (1999) Entrepreneurs in Romance. Tourism in Indonesia. *Annuals of Tourism Research. Vol.26, No.2, 267-293.*

Haley,A.J. et al. (2005) The Social Impact of tourism A case study of Bath, UK. *Annuals of Tourism Research. Vol.32, No.3, 647 -668.*

Hikkaduwa Urban Council. 2015. *Trade Tax Register.* Hikkaduwa: Hikkaduwa Urban Council.
Jordan, F. (1997). An occupational hazard? Sex segregation in tourism employment. *Tourism Management*, *18*(8), pp.525-534.

Kasomo, D., 2012. Factors affecting women participation in electoral politics in Africa. *International Journal of Psychology and Behavioral Sciences*, *2*(3), pp.57-63.

Kumar,V. 2015. Gender Role in Performance of Small-Scale Industry, Factors Affecting Women Entrepreneurs Growth in Delhi – Case Study. *Journal of Economics and Finance.Vol.6,Issue 4, July- August 2015, 50-62*

Martin- Tapia,I et al. (2010) Environmental strategy and exports in medium, small and micro – enterprises. *Journal of World Business. Vol.45. 266-275.*

McKercher, B and Fu,C (2006) Living on the edge. *Annuals of Tourism Research. Vol.33. No.2, 508-524.*

Mijid, N and Bernasek, A (2013) Gender and the credit rationing of small businesses. *The Social Science Journal. Vol.50. 55-65.*

Miranda, R.L.T., 2005. Impact of women participation and leadership on outcomes – Available at http://www.un.org/womenwatch/daw/egm/eql-men/docs/EP.7_rev.pdf (Accessed on 23/02/2017).

Muravyev, A., Talavera, O. & Schäfer, D. (2009). Entrepreneurs' gender and financial constraints: Evidence from international data. *Journal of Comparative Economics*, *37*(2), pp.270-286.

OECD (2004) Women's Entrepreneurship: Issues and Policies. Turkey: OECD. Available at : https://www.oecd.org/cfe/smes/31919215.pdf (Accessed on 23/02/2023)

OECD (2012) Closing the Gender gap: Act now. Available at https://www.oecd.org/ (Accessed on 23/02/2018)

Otobe, N., 2013. *Globalization, employment and gender in the open economy of Sri Lanka.* International Labour Organization. Available at http:// www.ilo. org/wcmsp5 /groups/public/ ed_emp/documents / publication/ wcms_212721.pdf (Accessed on 15/01/2017).

Rittichainuwat, B.N. (2013) Tourists' and tourism suppliers' perceptions toward crisis management on tsunami. *Tourism Management. Vol.34, 112-121.*

Vithanage, D.S., 2015. Understanding the Nature and Scope of Patriarchy in Sri Lanka: How Does it Operate in the Institution of Marriage? Available at http://repository.stcloudstate. edu/socresp _etds/3/ (Accessed on 24/01/2017).

Wellalage, N.H. et all. 2012. Does one size fit all? An empirical investigation of board structure on family firms' financial performance. *Afro-Asian Journal of Finance and Accounting, 3*(2), pp.182-194.

Williams, A. M. & Shaw, G. (2011). Internationalization and Innovation in Tourism. *Annuals of Tourism Research. 38*(1), pp.27-51

ආඛ්‍යානnarrations
Volume 07 | Issue 02 | july-december 2022 | Article 09
ISSN 2478-0642

On-line Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

CC BY NC ND

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන අරගලය තුළ සිවිල් සමාජයේ භූමිකාව: ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය හා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය ඇසුරින් අධ්‍යනයක්

පී. ජී. එස්. එස්. පෙරේරා, සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යනාංශය, ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය, pererassulochana@gmail.com
ප්‍රදීප් උළුවඩුගේ, සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යනාංශය, ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය, pradeep@ssl.sab.ac.lk

සාරසංක්ෂේපය

21 වැනි සියවසේදී, නව රාජ්‍යයන්හි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ යහපාලනය ක්‍රියාත්මක වීමෙහි වූ ප්‍රධාන අවධාරිතයක් වනු ලැබූයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී උපනතීන් නාමයෙන් පාලකයන් ස්වකීය පෞද්ගලික අවශ්‍යතා හා අරමුණු පූරණය කොට ගැනීම සඳහා අධිකාරීවාදී පාලන තන්ත්‍රයන් ගොඩ නැංවීමයි. එබැවින් මෙම විපරිත දේශපාලන අවකාශයන් තුළින් රාජ්‍යය දේශපාලන හා සමාජ රටාව මුදවා ගෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ප්‍රතිෂ්ඨාපනය සඳහා සුදුසු පියවරක් ලෙස ජනතාව දේශපාලනික වශයෙන් සවිබල ගැන්වීම සඳහා වූ එළඹුම පෙන්වා දිය හැකිය. යහපාලන සංකල්පය ඔස්සේ ගොඩ නැංවෙන ලද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සාධකයක් ලෙස සිවිල් සමාජය මූලික අභිප්‍රේරණයක් ලෙස මෙම ක්‍රියාවලියේදී වැදගත් කාර්යභාරයක් දරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන තත්වයන් යටතේ ගොඩ නැංවී ඇති ආර්ථික හා දේශපාලන අර්බුදවලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ 2022 ජන අරගලය සලකන කල ඒ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක අභියෝග සඳහා නව ප්‍රවේශයක් ලෙස සැලකිය හැකිය. එබැවින් විකාශනව වූ සිවිල් ක්‍රියාධර භූමිකාව සජීවීකරණ ප්‍රසාරණ මාධ්‍යයක් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වනු ලැබූ ආකාරය මෙම අධ්‍යයනය ඔස්සේ විමර්ශනය කරනු ලබයි. ඒ අනුව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ප්‍රවේශයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගම් සම්මේලනය සහ නීතිඥ සංගමය විසින් ගනු ලබන ප්‍රායෝගික ප්‍රවේශයන් සහ ක්‍රියාමාර්ගවල යථාර්ථවාදී ස්වරූපයන් සහ ප්‍රතිඵල පරීක්ෂා කිරීමෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ 2022 අරගලයේ දේශපාලන සඵලතාවය සහ සමාජ ප්‍රතිඵල පිළිබඳව අවධානය යොමු කරයි. මෙම අධ්‍යයනය ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය මත පදනම් වනු ලබන අතර, එහි ප්‍රාථමික දත්ත රැස්කරනු ලැබූයේ අර්ධ ව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමවේදය මඟින්ය. ලබා ගනු ලබන එම දත්ත විමර්ශිතයන්ට අනුව ප්‍රත්‍යයක අධ්‍යයනය සඳහා එළඹුම සිදු කිරීම තුළ සංසිද්ධි විශ්ලේෂිතයක් එමඟින් සිදු කොට ඇත. ද්විතීයික දත්ත පොත්, පර්යේෂණ වාර්තා, නිල වාර්තා, සඟරා ලිපි, පුවත්පත් සහ වෙබ් අඩවි ආදියෙන් රැස් කොට ගන්නා ලදී. මෙම පර්යේෂණය සඳහා බඳුන් වන ලද සමස්ත දත්ත ග්‍රාහකයන් සංඛ්‍යාව 34 වනු ලබන අතර, විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය, ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය හා සිවිල් මාධ්‍යවේදී පුද්ගලයන් නියෝජනය වන පරිදි දත්ත ග්‍රාහකයන් ඇතුළත් වන ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදයන් ලෙස තේමාත්මක විශ්ලේෂණය, සන්දර්භය විශ්ලේෂණය සහ කථන විශ්ලේෂණය භාවිතා කරන ලද අතර, දත්ත ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රස්තාර, වගු, රූප රාමු භාවිතාවෙන් සිදු කරන ලදී. මූලික පර්යේෂණ උපනතීන් ගොඩ නැංවීම තුළ සිවිල්

සංගම් ද්විත්වයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ප්‍රවේශයන් ධනාත්මක ප්‍රතිඵල සාධිත කොට ගැනීම තුළ ශ්‍රී ලාංකීය සිවිල් සමාජයේ සජීවීකරණ ක්‍රියාදාමය සඳහා දායක වූ බව අධ්‍යයනයට අනුව හෙළි වනු ලැබීය. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ව්‍යුහය තුළ න්‍යායික මට්ටමේ විකාශිතයක් සිවිල් සමාජ ක්‍රියාදාමයේ ප්‍රායෝගික අවස්ථාවලින් සඳහා රජය ලබාදුන් සීමිත සහයෝගය පර්යේෂණ උපනතීන් අනුව විමර්ෂිත වනු ලබයි. එමෙන්ම අධ්‍යයන නිර්දේශය ගොඩ නැංවෙනුයේ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වනු ලබන ජනතා අයිතීන් ආරක්ෂා කිරීමේ වගකීම හා වගවීම දේශපාලනික හා සමාජීය වශයෙන් පාලක ක්‍රියාධරයන් මෙන්ම සමස්ත පුරවැසි ජනතාව වෙත යොමු වන බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: *යහපාලනය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආරක්ෂණය, සිවිල් සමාජය, ජන අරගලය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ප්‍රවේශයන්*

හැඳින්වීම

සිවිල් සමාජය යන්නට මූලික වචනාර්ථය ගොඩ නැංවෙනුයේ සමාජයට, ආණ්ඩුවට, මහජන මතයට බලපෑම් කළ හැකි ජනමාධ්‍යයේ නිතර පෙනී සිටින පුද්ගලයින් සිටින සාපේක්ෂ වශයෙන් වරප්‍රසාදලාභී සමාජ අවකාශයක් ලෙසය. එහිදී මෙම අනුපූරකයන් ඔස්සේ විග්‍රහ වනු ලබනුයේ දේශපාලන පක්ෂවලින් ස්වාධීන සමාජ ව්‍යාපාර හා රාජ්‍යය නොවන සංවිධාන එකතු වී ගොඩ නගන සමාජ, දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වය පවත්නා ක්ෂේත්‍රය හා සංවිධාන යන ප්‍රපංචයන්හි මූලික අවතීරණය වනු ලබයි. සිවිල් සමාජය යන්න වර්තමාන අර්ථ ව්‍යුහය ගොඩ නැංවෙනුයේ පුරවැසි ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා රාජ්‍යයේ පාලනය කිරීමෙන් තොරව, රාජ්‍යයට පරිබාහිරව පවතින, සමාජ ස්වායත්තතාව සඳහා වූ අවකාශයයි. එය හුදෙක් පුරවැසි ස්වාධීනත්වය හා පුරවැසියන්ගේ ස්වාධීන ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා ඇති සමාජමය අවකාශය යනුවෙන් අර්ථ විචාරය ඉදිරිපත් වන අතර, මූලිකව පුරවැසි ස්වාධීනත්වය යනුවෙන් වචනාර්ථයන් ගොඩනැංවෙනුයේ පුරවැසියන්ට රාජ්‍යයේ මැදිහත් වෙමින් හා පාලනයෙන් ස්වාධීනව කටයුතු කිරීමේ අයිතියක් හා අවකාශයක් තිබෙන්නේය යන්නයි (Uyangoda, 2011). නමුත් දේශපාලන න්‍යායික මූලිකාංගයන් තුළදී සිවිල් සමාජය යන සංකල්පය ප්‍රධාන අවධීන් ත්‍රිත්වයක් ඔස්සේ විකාශනය වී ඇති බව ඉදිරිපත් වනු ලබන අතර, එහි පළමු හා මුඛ්‍ය අවධිය 17 හා 18 වන සියවසේ යුරෝපයේ අත්තනෝමතික පූර්ව ධනවාදී රාජ්‍යය බිඳවැටීමෙන් පසු බිහි වූ ව්‍යවස්ථානුකූල රාජ්‍යය පිළිබඳ පසුබිම තුළ සිවිල් සමාජය හා රාජ්‍යය එක සමාන අර්ථයකින් සැලකීම පිළිබඳව ඉදිරිපත් වනු ලැබීය (Jensen, 2016). ඒ සඳහා මූලික පදනම් බිහි කරනු ලැබූයේ තෝමස් හොබ්ස් (Thomas Hobbes), ජෝන් ලොක් (John Locke) හා ඉම්මානුවල් කාන්ට් (Immanuel Kant) වැනි දේශපාලනික දාර්ශනික ප්‍රජාවන්ය. නමුත් එහි දෙවන අවධිය ඉදිරිපත් වනු ලබනුයේ 18 හා 19 වන සියවස්වල යුරෝපයේ ධනවාදී ආර්ථික හා සමාජ ක්‍රමය බිහි වී වර්ධනය වීමේ පසුබිම වන අතර, සම්භාව්‍ය විෂයානුබද්ධතාවයකින් ඉදිරිපත් වන එහි දාර්ශනික පදනම ගොඩ නගන ලද ඇඩම් ස්මිත් (Adam Smith), ෆෙඩ්රික් හේගල් (Frederick Hegel) යන චින්තකයන්ගේ අදහස් මෙහිදී මූලික වනු ලබයි (Uyangoda, 2011). නමුත් ප්‍රයෝගික තලයේ අර්ථාන්විතයක් සහිත සිවිල් සමාජ විග්‍රහය ගෙන එනු ලබනුයේ එහි තුන්වැනි අවධිය තුළින් වෙන අතර, එහිදී සිවිල් සමාජය රාජ්‍යයෙන් ස්වාධීන සමාජ, දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වයේ යෙදෙන ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍රය ලෙස අර්ථ දක්වනු ලබයි. එහි න්‍යායික පසුබිම සවිස්තර කරනු ලබන මූලික ධාරාවක් වනු ලබනුයේ 20 වන සියවසේ මාක්ස්වාදියකු වූ අන්තෝනියෝ ග්‍රාම්ස්චි (Antonio Gramsci) හා 20 වැනි සියවසේ දෙවන භාගයේ ප්‍රධාන දේශපාලනික න්‍යායවේදියකු වනු ලැබූ ජර්මන් ජාතික යර්ගන් හබර්මාස් (Jurgen Habermas) නම් දාර්ශනිකයා ඉදිරිපත් කරනු ලබන න්‍යායයික පදනම වනු ලබයි. එහි ක්‍රමික යථාර්ථය සඳහා වැදගත් වනු ලබනුයේ 1980 ගණන්වල සිට දේශපාලන පක්ෂවලින් ස්වාධීනව, සමාජ දේශපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා අරගල කරනු ලබන දේශපාලන ක්‍රියාකාරකයන් දෙවන ධාරාවේ දේශපාලන පදනමක් ගොඩ නැංවීමය. විශේෂයෙන් නැගෙනහිර යුරෝපය තුළ දේශපාලන ප්‍රතිසංස්කරණයන් සඳහා කැප වන ලද දේශපාලන ව්‍යාපාර, විකල්ප සංවර්ධන වැඩසටහන් මාදිලීන් හඳුන්වා දුන් සමාජ ව්‍යාපාර, මානව අයිතිවාසිකම්, ස්ත්‍රී අයිතිවාසිකම් ව්‍යාපාර, පරිසර අයිතිවාසිකම් ව්‍යාපාර, ශිෂ්‍ය ව්‍යාපාර යනාදී සමාජ ව්‍යාපාර (Social

Movements) හා ඒවා සමඟ සම්බන්ධ වූ සමාජ දේශපාලන ක්‍රියාකාරිත්වය හැඳින්වීම සඳහා සිවිල් සමාජය යන සංකල්පයේ අර්ථය පුළුල් වනු ලැබීය (Cooper, 2018).

ශ්‍රී ලංකාව වැනි රාජ්‍යයන්හි ඓතිහාසික පරිවර්තනය දෙස අවධානය යොමු කරන කල්හි නූතන අර්ථයෙන් සිවිල් සමාජ අවකාශය ගොඩ නැංවී ඇත්තේ යටත් විජිත ධනවාදය යටතේ බවට ඉදිරිපත් වනු ලබන අතර, සිවිල් සමාජය දේශපාලන වශයෙන් සක්‍රිය ලෙස මැදිහත් වීම ලංකාවේ යටත් විජිත සිවිල් සමාජයේ පටන් පෙන්වා දිය හැකි ප්‍රවණතාවයක් වනු ලබයි. ඒ සඳහා මූලික නිදර්ශන ඉදිරිපත් කරනු ලබනුයේ වර්ෂ 1912-15 කාලයේ ලංකාවේ පැතිරුණු අමද්‍යප ව්‍යාපාරය මෙන්ම පසු කාලයේ වර්ධනය වූ මහා සභා ව්‍යාපාරය හා වෘත්තීය සමිති ව්‍යාපාරය වැනි මූලික සංධානගතයන් වනු ලබයි (Kocka, 2004). නමුත් පසුකාලීන ක්‍රියාදාමය ලෙස අවධානය යොමු කරන කල්හි අර්ථයෙන් යම්කිසි අයුරකින් ප්‍රසාරණය වූ අවතීරණයක් සඳහා ශ්‍රී ලංකාව ගමන් කරනුයේ තේමාගතය දේශපාලනීකරණය වූ සිවිල් සමාජය යන සාධකය මූලික වීමත් සමඟයි. විශේෂයෙන් වර්ෂ 1970 ගණන්වල සිට බලන කළ සිවිල් සමාජ ව්‍යාපාරය දේශපාලනීකරණය වීමේ අලුත් ප්‍රවණතාවන් ත්‍රිත්වයක් පෙන්වා දිය හැකි අතර, මූලික ව්‍යුහගතය යටතේ එම කරුණු මානව අයිතිවාසිකම්, සුළු ජන අයිතිවාසිකම් හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කරණය හා දේශපාලන ඉල්ලීම්, සිවිල් සමාජ ව්‍යාපාර මූලිකව පෙන්වා දිය හැකිය. ඒ සඳහා මූලික ප්‍රමුඛස්ථානය හිමි වනු ලබනුයේ වර්ෂ 1971 ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ අරගලයෙන් පසු බිහි වනු ලැබූ සිවිල් අයිතිවාසිකම් ව්‍යාපාර වන අතර, ඉහත සඳහන් වූ මූලික ප්‍රවණතා සඳහන් වූ සිවිල් සමාජ ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරිත්වයේ වර්ධනයක් දැකිය හැකි විය. ඒ අතුරින් මූලිකව පෙන්වා දිය හැකි වනුයේ 1970 ගණන්වල පසු කාලයේ හා 1980 ගණන්වල ක්‍රියාකාරී සිවිල් සමාජ කණ්ඩායම් ඉතාමත් වැදගත් වන අතර, මෙම කණ්ඩායම් වාමාංශික හා රැඩිකල් දේශපාලන පක්ෂවලට කලින් සම්බන්ධව සිටි ක්‍රියාකාරී පිරිස්වලින් සමන්විත වන ලදී. එහිදී ඒ සඳහා නිදර්ශන සපයනු ලබන සංවිධානයන් ලෙස ජාතීන් අතර යුක්තිය හා සාමය ඇතිකිරීමේ ව්‍යාපාරය (Movement for Inter-Racial Justice and Equality), ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතිවාසිකම් සුරැකීමේ ව්‍යාපාරය (Movement for the Defense of Democratic Rights), නිදහස් මාධ්‍යය ව්‍යාපාරය (Free Media Movement Sri Lanka), සමාජීය හා සාමයික කේන්ද්‍රය (Centre for Society and Religion), ජාතික සාම මණ්ඩලය (National Peace Council of Sri Lanka) යනාදිය පෙන්වා දිය හැකිය (Uyangoda, 2011). ජන උන්නතියේ සිවිල් සජීවීකරණය හේතු කොටගෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වටහා ගැනීමට එහි එකිනෙකා ඉවසීමට හුරුවීම, වගකීම් දැරීමට හුරුවීම සහ විශ්වාසය ගොඩ නගා ගැනීමට හුරුවීම සිවිල් සමාජය ප්‍රයෝගික එළඹුමක් සඳහා අවතීරණ කරනු කරනු ලබයි. ඒ සඳහා වත්මන් අවකාශයන් යටතේ ඉදිරිපත් වනු ලබන දේශපාලනික බාහුල්‍යයෙන් යුත් අවතීරණය වනුයේ 2022 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ සත්වැනි විධායක ජනපති වන ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ජනාධිපති ධූරයෙන් ඉල්ලා අස් වීම සඳහා බලපෑම් කරනු ලැබූ මහජන මතය මූලික කොට ගත් සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධර භූමිකාවයි. නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙන ඇති දැවැන්ත ආර්ථික අර්බුදය හමුවේ ජනපතිවරයාට හා රජයට එරෙහිව ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රජාවන් දියත් කළ මහා ජන අරගලය 2022 අප්‍රේල් මස 09 වැනිදා පටන් සමාජමය වශයෙන් වූ සිවිල් සමාජමය මූල ප්‍රවාහයක් ලෙස ශ්‍රී ලාංකීය සමාජ, දේශපාලන, ආර්ථික යන සියලු සාධක මූලිකව ප්‍රසාරණය වනු ලැබූයේ ප්‍රධාන මරමස්ථාන අරගල භූමිය ලෙස කොළඹ ගාලු මුවදොර පිටිය ප්‍රධාන කොට ගනිමිනි. සමස්ත ශ්‍රී ලාංකික ජන ජීවිතයේ පීඩාකාරී ආර්ථික රාමුව හේතුවෙන් ගොඩනැංවූ ජන අරගලය විකාශනය වනු ලැබූයේ GOTA GO HOME යන විරෝධතා පාඨය මූලික කොට ගෙනය. විශේෂයෙන් නිර්දේශපාලනික යාන්ත්‍රණයක් ඔස්සේ ඇරඹෙන ලද මෙකී අරගලය තුළ මූලික වන ලද සිවිල් සමාජය එක්තරා ආකාරයකින් මහජන මතය මෙහෙයවීම සඳහා මෙන්ම තව අතකින් ආණ්ඩු ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා බලපෑම් අවතීරණයක් ලෙසද ක්‍රියාත්මක වනු ලදුයේ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සංලක්ෂිතයන්ගේ අනුපූරකයන් මූලිකවයි. මෙකි ආණ්ඩු විරෝධී සිවිල් සමාජය තුළ පෘථුල ලෙස ක්‍රියාත්මක වන ලද සක්‍රිය සංගම් ද්විත්වයක් ලෙස ප්‍රමුඛ වනු ලැබූයේ ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය හා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය යන ආර්ථික, සමාජ, දේශපාලන හා නෛතික යන දැනුම් බාහුල්‍යයෙන් යුත් විශේෂඥයන්ගෙන් සමන්විත ක්‍රියාධර සංවිධානයන් ය. එහිදී කාලෝචිත අනුක්‍රමිකයන් මත මෙම පර්යේෂණය හරහා සිදු කොට ඇත්තේ ශ්‍රී ලාංකීය පූර්ව ජන අරගලයන්ට සාපේක්ෂව විද්වත් සිවිල් ක්‍රියාධරයන්

හා සංගම් මූලික 2022 ජන අරගලය තුළදී සිවිල් සමාජ භූමිකාව ක්‍රියාත්මක වන ලද්දේ කෙසේදැයි ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය හා විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය ඇසුරින් විශ්ලේෂී අධ්‍යනයක නිරත වීමය.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

නූතන සමාජ න්‍යායට අනුව සිවිල් සමාජය යනු රාජ්‍ය සහ රාජ්‍යට සම්බන්ධ ආයතනයන්ගෙන් පරිබාහිරව රාජ්‍යයෙන් ස්වාධීනව සමාජ ක්ෂේත්‍රය තුළ පුරවැසියන්ට ක්‍රියාකිරීම සඳහා තිබෙන සමාජ, සංස්කෘතික අවකාශයක් වනු ලබයි. විශේෂයෙන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මූල ප්‍රවාහයක නිදහස් පුරවැසියන්ගේ ස්වයං-ප්‍රකාශනයේ ක්ෂේත්‍රය වන සිවිල් සමාජය ආර්ථික, වාර්ගික, ආගමික සහ නෛතික සබඳතා, සදාචාරය, මෙන්ම බලයේ මූලික විෂයයන්, රාජ්‍යය මැදිහත් නොවන දේශපාලන සම්බන්ධතා, වගකීම් දක්වන කණ්ඩායම් ආදිය ඇතුළු සංකීර්ණ ව්‍යුහයක් ඔස්සේ ප්‍රසාරණය වනු ලබයි. සිවිල් සමාජය එහි ස්වභාවයෙන්ම යමක් සඳහා ක්‍රියාත්මක වීම මත නැතිනම් ක්‍රියාත්මක බව මධ්‍ය ලක්ෂණය කරගත් ව්‍යුහයක් ලෙස ඉදිරිපත් වන අතර, ස්වරූපයෙන් සිවිල් සමාජය ධනාත්මකව හඳුනා ගත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සාධාරණ සමාජයක් ගොඩ නගා ගැනීම අරමුණු කර ගත් ඒකකයක් ලෙස විග්‍රහ වනු ලබයි.

මහජන මතය පිළිබඳව මූලික විවරණයක් ඉදිරිපත් කරනු ලබන චාල්ස් ටේලර් 1992 දී පළ කරන ලද නූතනත්වය සහ මහජන පරිමණ්ඩලයේ නැඟීම (Modernity and the Rise of the Public Sphere) යන කෘතිය තුළ පෙන්වා දෙනුයේ ජනමාධ්‍යයේ හා සන්නිවේදනයේ ව්‍යාප්තිය සමඟ මහජන පරිමණ්ඩලයේ සමාජ සංයුතිය හා පරිමාව පුළුල් වී තිබෙන බවයි (Taylor, 1992). ඔහු එහිදී විග්‍රහ කරනු ලබන පරිමණ්ඩලය යනු සමාජයේ සාමාජිකයන් ඔවුනට බලපාන කරුණු පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමටත්, ඒවා පිළිබඳව පොදු අදහසක් ඇති කර ගැනීමටත්, මුද්‍රණ, විද්‍යුත් යන මාර්ගවලින් මෙන්ම මුහුණට මුහුණලා සිදු කරන විවිධ මාධ්‍යවලින් හමුවන පොදු අවකාශය පිළිබඳව මෙහිදී පෙන්වා දෙනු ලබයි. එහිදී ගොඩනැංවෙන සාකච්ඡා තුළින් පුරවැසියන්ට පොදුවේ බලපාන ප්‍රශ්න ගැන සාකච්ඡා කිරීමට, විවරණය කිරීමට, විවේචනය කිරීමට, අලුත් යෝජනා හා විකල්ප සකස්කර ගැනීමට පුද්ගලයින්ට අවකාශය ලැබේ. එහිදී ඔහුගේ තර්කනය තුළ මහජන පරිමණ්ඩලයද ඇතුළත්වන පරිදි සිවිල් සමාජය පුළුල්ව දකින විට සිවිල් සමාජය අර්ථ ගැන්වෙනුවේ පුරවැසි සංවිධානවලින් සමන්විත අවකාශයක් ලෙසින් පමණක්ව නොවේ සංවිධානය නොවූවත් පුරවැසියන් ජනමාධ්‍යය හා වෙනත් මාර්ගවලින් ඔවුනොවුන් සමඟ සන්නිවේදනය කරන දේශපාලන ක්‍රියාවලියට බලපාන සාකච්ඡා මතින් ගොඩනැංවෙන පුළුල් සමාජ අවකාශයක් ලෙසින්ය (Uyangoda, 2011).

වර්ෂ 1993 රොබට් පට්නම් (Robert Putnam) ස්වකීය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට වැඩ කරවීම: නූතන ඉතාලියේ පුරවැසි සම්ප්‍රදායන් (Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy) කෘතියට අනුව පෙන්වා දෙනුයේ පුරවැසි ස්වේච්ඡා සංවිධාන හා ඒවාට සම්බන්ධවීම නිසාවෙන් පුරවැසියන් අතර ඇතිවන අන්‍යෝන්‍ය විශ්වාසය හා සහයෝගය වනාහි විධිමත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආයතන හා ක්‍රියාවලීන් ක්‍රියාත්මක වන අවිධිමත් ආයතනික, සංස්කෘතික හා වටිනාකම් රාමුව වන බවයි (Putnam, 1993). මූලිකව ඔහු තව දුරටත් පෙන්වා දෙනුයේ සමාජ ප්‍රාග්ධනය නිර්මාණය වනුයේ පුරවැසියන් එදිනෙදා ජීවිතය තුළ ඇති කර ගනු ලබන සාංගමික ජීවිතය තුළ බවයි. එහිදී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වඩාත් හොඳින් ක්‍රියාත්මක වීමට, සක්‍රීය සිවිල් සමාජයක් අත්‍යවශ්‍යය පූර්ව කොන්දේසියක් වන බව ඔහුගේ තර්කනය තුළ ඉදිරිපත් වන අතර, ඔහු මේ ඇසුරින් ඉදිරිපත් කරන ලද සිවිල් සමාජය,සමාජ ප්‍රාග්ධනය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳව ගොඩනඟන ලද සම්බන්ධතාවය යුරෝපා රාජ්‍යයන්හි මෙන්ම සංවර්ධනය වන ලෝකයේ රාජ්‍යයන් සඳහා හඳුන්වා දෙන ලද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගොඩ නැංවීම යන ව්‍යාපෘතිය කෙරෙහි ඍජුවම බලපාන ලදී. විශේෂයෙන් ප්‍රායෝගික මූලිකාංගයන් අනුව අපේක්ෂා කරනුයේ ආණ්ඩු ක්‍රියාත්මක වීමේදී සමාජ සුභසාධනය, ග්‍රාමීය සංවර්ධනය, දුගීකම තුරන් කිරීම, පරිසර ආරක්ෂාව, ග්‍රාමීය ආණ්ඩුකරණය යනාදී ක්ෂේත්‍රවල පුරවැසි සංවිධාන හා රාජ්‍යය නොවන සංවිධානවල සහභාගිත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීමයි (Putnam, 1993).

ගුන්තර් බැච්ලර් (Gunther Baechler) විසින් 2006 දී රචනය කරන ලද රාජ්‍යය ප්‍රතිසංස්කරණ මඟින් ගැටුම් ව්‍යාවර්තනය (Conflict resolution through state reform) යන කෘතිය මඟින් ඔහු පෙන්වා දෙනුයේ බහු-පට තාන්ත්‍රිකභාවයේ රාමුව තුළ ධ්‍රැවීයකරණ වූ කණ්ඩායම් අතර සහසම්බන්ධතා ඇති කිරීමේ කාර්යයේ දී විවිධ සමාජ ස්තර අතර සාකච්ඡාව හා සමඟිය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී හා නිල මට්ටමේදී හා යහපාලනය අභිවර්ධනය කිරීමේදී තීරණාත්මක කාර්යයභාරයක් සිවිල් සමාජයට ඉටු කළ හැකි බවය (Baechler, 2006). විශේෂයෙන් අසාර්ථක රාජ්‍යයන් තුළ හා රජයේ පාලනයෙන් බැහැර ප්‍රදේශවල දුක් ගැනවිලි ලිහිල් කිරිමටත් වාර්ගික වෛරය අවම කිරීම සඳහාත්, සංස්කෘතීන් හරහා සාමය ගොඩ නැංවීම සඳහාත්, ශක්තිමත් සාම කලාපයන් ඇති කිරීමට සිවිල් සමාජයට හැකියාව පවතින බව ඔහු පෙන්වා දෙනු ලබයි. නමුදු ක්‍රියාකාරී පාර්ශ්වයන් අසංවේදී වන්නේ නම් සිවිල් සමාජ ප්‍රවර්ධනය කිරීම හෝ කෘතීම වශයෙන් හෝ නිර්මාණය කිරීම සඳහා ඔවුන් දරන ප්‍රයත්නය තුළම අර්බුද මුදාහරින සාධක අන්තර්ගත විය හැකි වනුයේ බාහිර ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධ වුවහොත්ය. එහිදී මර්ධනකාරී හෝ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ පළපුරුද්දක් නොමැති රාජ්‍යයක් සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ ඉහළින් ප්‍රචණ්ඩ ප්‍රතික්‍රියා මුදාහැරිය හැක්කේත්, පුරවැසි සහභාගිත්ව ව්‍යාපාර යුතු ලෙස යොදාගැනීම හෝ කඩා බිඳ දැමීම හරහා වන බැවින් ඒවායේ ප්‍රතිඵලය ගෙන එනුයේ සමාජයේ සමස්ත අස්ථාවරත්වයට මඟ පෑදිය හැකි වනුයේ අල්ප වශයෙන් සංවර්ධිත සිවිල් සමාජයකට බව මෙහිදී පෙන්වා දෙනු ලබයි (Baechler, 2006).

2011 වර්ෂයේදී පළකරන ලද සිවිල් සමාජය කුමක්ද? කාගේද? කුමටද? (Civil society: What is it? For whom? For what?) යන කෘතිය තුළින් ජයදේව උයන්ගොඩ සිය දේශපාලන පරිවර්තන දෘෂ්ටිවාදයට අනුව පෙන්වා දෙනුයේ දේශපාලන පරිවර්තනය පිළිබඳ දේශපාලන න්‍යාය පත්‍රයක් ඉදිරියට ගෙන යාම සඳහා අවශ්‍යය වන සමාජ අවකාශය, මතවාද හා සමාජ සහයෝගය ලැබෙනුයේ සමාජයේ විවිධ කොටස් විසින් ගෙන යන අරගල වෙතින් යන්නය (Uyangoda, 2011). සමාජවල ප්‍රජාතන්ත්‍රීය දේශපාලන පරිවර්තනය සඳහා මතවාද හා අදහස් මතුකර තිබෙන්නේ, වෘත්තීය සමිති අරගල, සුළුජන කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් අරගල, කාන්තා හා ශිෂ්‍ය ව්‍යාපාරවල සටන්, මාධ්‍ය නිදහස සඳහා වූ ව්‍යාපාර යනාදී සමාජ ව්‍යාපාරවලිනි. එහිදී මැතිවරණ ඉලක්කයේ රාමුවෙන් සීමා වී සිටින දේශපාලන පක්ෂවලින්ම නොවන අතර, මෙවැනි අරගල හා සටන් තුළින් සිදුවන්නේ දේශපාලනය පිළිබඳ සමාජයේ සිදු වන සාකච්ඡාව පුළුල්වීම සහ අලුත් වීමයි. මූලිකව සමාජ අරගල හා ගැටුම් වෙතින් සමාජයන් තුළ මතවාද හා දේශපාලන න්‍යාය පත්‍ර සෑම විටම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී, අධිකාරීවාදී හෝ පැසිස්ට් මතවාද, දේශපාලන න්‍යාය පත්‍ර හා සමාජ බලවේගද මතු විය හැකි බව මෙහිදී පෙන්වා දෙනු ලබයි. එහිදී දේශපාලන පක්ෂ මෙන්ම සිවිල් සමාජයද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මෙන්ම නිර්-ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ශක්‍යතාවයන් සහිත අවකාශයන් ද්විත්වයක් ලෙස පෙන්වාදෙනු ලබයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රීයකරණය යනු සිදු වී අවසන් වන ඉලක්කයක් නොවන අතර, එහි න්‍යාය පත්‍රය නව සමාජ-දේශපාලන සන්දර්භයන් තුළ අලුත් කළ යුත්තක් බැවින් එම ක්‍රියාවලිය සැලකිය යුතු වන්නේ කතෘකයකුගේ ඒකාධිකාරී අයිතියක් හැටියට නොව කතෘකයන් බහුලව සිටින පුළුල් දේශපාලන ව්‍යාපෘතියක් ලෙසය. එහිදී දේශපාලන පක්ෂ හා සිවිල් සමාජ සංවිධාන යන කතෘකයන් දෙගොල්ලටමම එහි නායකත්වයන් තිබිය යුතු බව මෙහිදී ඉදිරිපත් කරනු ලබයි (Uyangoda, 2011).

සිවිල් සමාජය සඳහා වූ ජන සංස්කෘතික බලපෑම් පිළිබඳව අවධාරණය කරන මොහොමඩ් මහීස් 2017 ස්වකීය ලාංකීය සිවිල් සමාජය හා ජන සංස්කෘතියේ ගමන් මග (The Pathway of Sri Lankan Civil Society) යන පර්යේෂණාත්මක රචනය තුළ ඉදිරිපත් කරනුයේ නූතනත්වය හා පශ්චාත් නූතනත්වය තුළ සිවිල් සමාජය පාලනය කරනු ලබන්නේ ජන සංස්කෘතියේ බලාධිකාරය වන අතර, සංකේත පරිභෝජනය කරමින් සිටින නූතන මිනිසා පරිභෝජනවාදයේ බිල්ලක් වීමත් සමඟ සමාජ මාධ්‍යය ව්‍යාප්තිය හා අධිකාරිත්වය හේතුවෙන් මුළුමහත් තරුණ ප්‍රජාව ඇතුළු මුළුමහත් සිවිල් සමාජයම එම ජන සංස්කෘතිය මඟින් පාලනය කරමින් සිටීමේ නව ප්‍රවණතාව සිවිල් සමාජය දැඩි අවධානම් සමාජයකට රැගෙන යන බවයි (Mays, 2017). එහිදී මූලිකව ඔහුගේ මතවාදී සැකැස්ම සඳහා ජන විඥාන ක්‍රියාදාමය තුළ වැදගත් වනු ලබන නූතනවාදය පිළිබඳව ඔහු

ස්වකිය දැක්ම හෙළි කරනුයේ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාදාමය සඳහා පරිභෝජන සංකේතයේ බලපෑම් අවධාරණය කරනු ලැබීමත් සමගයි (Mays, 2017)

උක්ත ආකාරයෙන් සිවිල් සමාජය හා මූලික වූ ජන සම්බන්ධතාවන් හා විපරිවර්තන අරගලයන් පිළිබඳව විදේශීය හා දේශීය පර්යේෂණ සාහිත්‍යය විමර්ශනයන් හඳුනා ගත හැකිය. එහිදී න්‍යායාත්මක පදනම් ඔස්සේ විදේශීය පර්යේෂණ සාහිත්‍යය වැඩි ප්‍රමාණයක් දක්නට හැකි වුවද දේශීය වශයෙන් වූ පර්යේෂණ සාහිත්‍යය අවම ප්‍රමාණයක් දැකගත හැකිය. විශේෂයෙන් සිවිල් සමාජයේ ක්‍රියාකාරිත්වය න්‍යායික පදනම් මත සමස්තයක් ලෙස අධ්‍යනයන් සඳහා යොමු වනු ලැබුවද එහි එකිනෙකට වෙනස් වූ ප්‍රපංච ප්‍රස්තුතයන් මූලිකව ඒ ඒ සංගම් හා ක්‍රියාධරයන් සිවිල් සමාජ භූමිකාව තුළදී දේශපාලනිකව හා සමාජීය වශයෙන් ප්‍රයෝගික ක්‍රියාවිධිතයන් තුළින් සිදු කරන ලද බලපෑම් හා ඒ සඳහා යොදාගනු ලැබූ මූල ක්‍රියාවිධිතයන් කෙසේද? යන්න අධ්‍යයනයන් හෝ පර්යේෂණයන් මඟින් ඉදිරිපත් වී නොමැති බව සාහිත්‍යය විමර්ශනය සිදු කිරීමේදී පැහැදිලි විය.එබැවින් එම පර්යේෂණ හිඩැස පිරවීම සඳහා ප්‍රයෝගික සමාජ සිවිල් ක්‍රියාදාමය පිළිබඳව මූලික කොට ගත් සමාජ සංසිද්ධියක් වූ 2022 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක වන ලද ශ්‍රී ලංකා ජන අරගලය තුළ සිවිල් සමාජ භූමිකාව සිවිල් සංගම් ක්‍රියාධරයන් වූ ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය හා විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය ආශ්‍රයෙන් සිදු කරන නවමු අධ්‍යනයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.

පර්යේෂණ අරමුණු

ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ජන අරගලය තුළ දේශපාලන සාඵල්‍යතාවය හා සමාජ උපනතීන් කෙරේ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික අවතීරණයක් ලෙස සිවිල් සමාජය අනුගමනය කරනු ලැබූ ප්‍රයෝගික එළඹුම් හා ක්‍රියාමාර්ගයන්හි යථාර්තවාදී ස්වරූපය හා එහි ප්‍රතිඵලයන් විමර්ශනය කිරීම මෙම පර්යේෂණය තුළ ප්‍රධාන අරමුණ වනු ලබයි. එමෙන්ම ශ්‍රී ලාංකීය සමාජ හා දේශපාලන රාමුව තුළ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරිත්වය න්‍යායගත උපනතීන් යටතේ සාධනීය එළඹුමක් ලෙස පිළිගැනුණ ද එහි ප්‍රායෝගික ක්‍රියාදාමය කෙරෙහි රාජ්‍යය ප්‍රතිචාරය යොමු වීම පිළිබඳව මෙන්ම ජන අරගලය තුළ ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය හා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය සිය සිවිල් සමාජ අනුක්‍රමිකයන් තුළින් ඉදිරිපත් කරන ලද යෝජනා යථාර්ථවාදී සමාජ හා දේශපාලන සැකැස්මක් සඳහා වූ හේතු වීමසීම හා ජන අරගලය තුළ ඉදිරිපත් වනු ලැබූ ජන අභිප්‍රේරණ සාධකයන් විධිමත් දේශපාලන මතවාදයක් සඳහා පූර්වාදර්ශයන් සපයනු ලැබුවේ ද යන්න අධ්‍යයනය මෙහි අනු අරමුණු ලෙස ඉදිරිපත් වනු ලබයි.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යයනය ගුණාත්මක ක්‍රමවේදය මත පදනම් විය. ඒ අනුව ගුණාත්මක දත්ත රැස් කිරීම ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය මත පදනම්ව සිදු කරන ලදී. එහිදී අරමුණු සහගත නියැදිය යොදා ගැනීම තුළ ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය හා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය මූලික කොට ගනිමින් සාමාජිකයන් 24 දෙනෙකු යොදා ගනු ලැබීය. ඒ අනුව අරගලය තුළ සක්‍රිය දායකත්වයක් ලබා දෙන ලද විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් 12 දෙනෙකු තෝරාගත් විශ්වවිද්‍යාල කිහිපයක් ඔස්සේ තෝරා ගත් අතර, මූලික වශයෙන් අධ්‍යයනය සඳහා යොමු වනු ලැබූ විශ්වවිද්‍යාල ලෙස ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය යන විශ්ව විද්‍යාල ඇසුරින් තෝරා ගැනීම සිදු කරනු ලැබීය. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය සඳහා අදාළව අරගලය සඳහා සක්‍රියව සහභාගි වන ලද නීතිඥවරුන් 12 දෙනෙකු ප්‍රධාන දිස්ත්‍රික්ක කිහිපයක් ඔස්සේ නියැදිය සඳහා ඇතුළත් කොට ගන්නා ලදී. මූලික වශයෙන් ප්‍රධාන දිස්ත්‍රික්ක ලෙස කුරුණෑගල, ගම්පහ, කොළඹ, කළුතර, මාතර යන දිස්ත්‍රික්ක යොදා ගැනීම සිදු කරනු ලැබූයේ අරගලයේ ප්‍රමුඛ මරමස්ථානයන් ලෙස ප්‍රමුඛ වනු ලැබූ මෙකී දිස්ත්‍රික්කයන්හි නීතිඥ සංගමය නියෝජනය කරනු ලැබූ නීතිඥවරු යොදා ගැනීම තුළ පර්යේෂණය සඳහා වැදගත් පර්යේෂණ උත්ප්‍රේරකයන් පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගත හැකි වන නිසාය. මෙම පර්යේෂණය ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය හා විශ්වවිද්‍යාල

ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය ඇසුරින් සිදු කරනු ලැබූ අධ්‍යයනයක් වන බැවින් මෙම සිවිල් සංගම් ද්විත්වය අරගලය තුළ දක්වන ලද ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳව ජන ප්‍රතිචාරය යොමු වූ ආකාරය අධ්‍යයනය කිරීම තුළ ප්‍රපංචගත සාරගර්භයන් ප්‍රයෝගික උපනතීන් සඳහා යොමු වනු ලැබූ ආකාරය අධ්‍යයනය සඳහා ඉතා වැදගත් වනු ලැබීය. එබැවින් ඒ පිළිබඳව වූ තොරතුරු අධ්‍යයනය සඳහා සිවිල් මාධ්‍යවේදී පුද්ගලයන් 10 දෙනෙකු අරමුණු සහගත නියැදි ක්‍රමය ඔස්සේ තෝරා ගනු ලැබූ අතර, ඒ සඳහා හේතු සාධක වූයේ පර්යේෂණ අරමුණ සඳහා වූ උචිත පුද්ගලයන් යොදා ගැනීමේ අත්‍යවශ්‍ය බව නිසාවෙනි. එබැවින් මෙම පර්යේෂණය තුළ නියැදි සඳහා ඇතුළත් වූ සමස්ත ප්‍රතිචාරකයන් සංඛ්‍යාව 34 ක් වනු ලබයි. ද්විතීයික දත්ත පර්යේෂණ ලිපි, සඟරා, ග්‍රන්ථ හා අන්තර්ජාලය භාවිතා කිරීමෙන් රැස් කරන ලදී. එමෙන්ම රැස් කරනු ලබන ප්‍රාථමික දත්ත හා ද්විතීයික දත්ත මූලික කොට ගනිමින් අරගල සංසිද්ධි අවතීරණයන්ට අනුව ගුණාත්මක ප්‍රවේශයක් ලෙස ප්‍රත්‍යයක අධ්‍යයනය මූලික කොට ගැනීම සිදු කරනු ලබයි. එහිදී මෙම පර්යේෂණය ප්‍රධාන වශයෙන් ගුණාත්මක ක්‍රමවේදය යටතේ සිදු වනු ලැබූ පර්යේෂණයක් වන බැවින් මෙම පර්යේෂණයට අදාළ ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණය තේමා දත්ත විශ්ලේෂණය, කථන විශ්ලේෂණය, ප්‍රත්‍යයක විශ්ලේෂණය යන ක්‍රමවේද භාවිතා කරන ලදී.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ජන අරගලය තුළ දේශපාලන සාඵල්‍යතාවය හා සමාජ උපනතීන් කෙරේ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික අවතීරණයක් ලෙස සිවිල් සමාජයේ ප්‍රයෝගික එළඹුම යථාර්ථවාදී ප්‍රවේශගතයක් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වී ඇත්තේද යන්න විමර්ශිත වීම මෙහිදී මූලික වනු ලබයි. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ ජන අරගලය තුළ සිවිල් සමාජ භූමිකාව යන තේමාගතය ඔස්සේ ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය යන සිවිල් සංගම්හි ක්‍රියාකාරිත්ව භූමිකාව පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීම සිදු කරනු ලබයි. දේශපාලන සජීවිකරණ සාධකය ඔස්සේ අවධානය සඳහා යොමු වනු ලබන ශ්‍රී ලංකාවේ ජන අරගලය යනු වත්මන් ශ්‍රී ලාංකීය සජීවිකරණ අවකාශයන් ඔස්සේ තහවුරු වනු ලබන සිවිල් සමාජමය අවතීරණයක් වනු ලබයි. එබැවින් දත්ත දායකයන් ආශ්‍රයෙන් ලබා ගනු ලබන දත්ත මූලික කොට ගෙන ඔවුන් එළඹෙනු ලැබූ සිවිල් සමාජ පිළිවෙත, සිවිල් සංගම් ආශ්‍රයෙන් විශ්ලේෂණය කිරීම මෙම අධ්‍යයනයට අනුව සිදු කරනු ලබයි.

විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය ඇසුරින් ශ්‍රී ලාංකීය ජන අරගලය සඳහා වූ හේතු සාධක විමර්ශනය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති වන ලද ජන අරගලය සඳහා හේතු සාධක වන කරුණු විග්‍රහයේදී විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමයට අදාළව යොදා ගනු ලැබූ දත්ත ග්‍රාහකයන් සඳහා යොමු කරනු ලැබූ අර්ධ ව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමවේදය තුළ ඔවුන් ප්‍රධාන ප්‍රපංචගතවේදයන් පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන ලදී. එනම්, දේශපාලන ක්‍රමවේදයේ හා රාජ්‍යය යන්ත්‍රණ දුර්වලතා, ආර්ථික අර්බුදය, දේශපාලඥ ක්‍රියාකාරකම්, ආර්ථික කළමණාකරණ අසාර්ථකභාවය, ප්‍රජාතන්ත්‍රීය බලපෑම් හා ජනමතය, ජාත්‍යන්තර බලපෑම් මාධ්‍යයන් හා වෙනත් යන කරුණු කාරණා ඔස්සේය. එහිදී සම මට්ටමේ ප්‍රතිචාරයන් යොදා ගනු ලැබූ ප්‍රධාන සාධක ද්විත්වය වනුයේ දේශපාලන ක්‍රමවේද දුර්වලතා හා ආර්ථික අර්බුදය යන ප්‍රධාන ද්විත්ව සාධකයන් වනු ලබයි.

ප්‍රස්ථාර අංක 01 - විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය ඇසුරින් හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය ඇසුරින් ජන අරගල හේතු සාධක විමර්ශනය

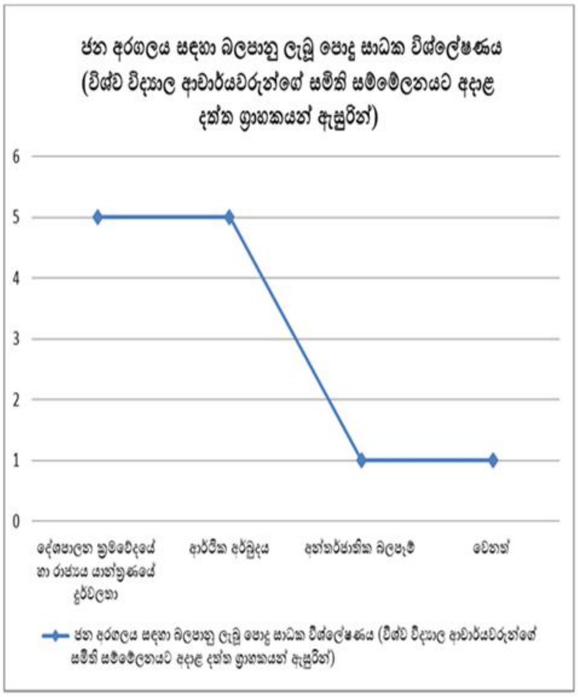

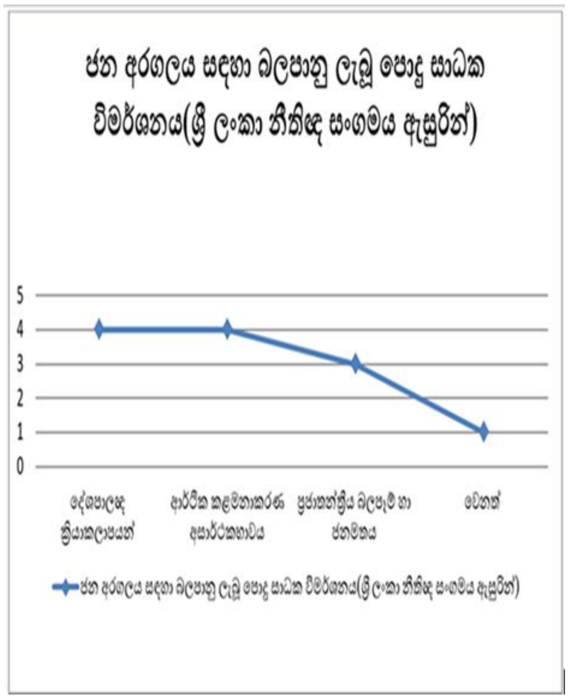

(මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත, 2022)

එහිදී වත්මන් ජන අරගලය සඳහා පදනම් සැකසීම සිදු වනුයේ හුදෙක් වර්තමාන දේශපාලන හා ආර්ථික ක්‍රමවේදයේ දුර්වලතා පමණක් නොව අතීතයේ සිට ප්‍රසාරණය වන ලද මන්දගාමී හා නිසි කළමනාකාරිත්වයෙන් තොර වූ ආර්ථික හා දේශපාලනික අවතීරණයන් හේතු වෙන් සිදු වූවක් දත්ත ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් විය. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල අචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් දත්තග්‍රාහකයන් ඉහත ප්‍රස්තාරගත මූල ප්‍රපංචයන් පිළිබඳව දක්වන ලද ග්‍රාහක අදහස් මෙහිදී ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

> “අපේ රටේ වත්මන් ජන අරගල ක්‍රියාදාමය සඳහා මූලික හේතු සකස් වීම සිදු වුණේ දේශපාලන සංස්කෘතියේ ඇති පදනම් විරහිත බව. අතීතයේ ඉදලා මේ තාක්කල් රටේ තීරණ ගත්තේ දුර්වල,අකාර්යක්ෂම, නිසි දැක්මක්, දැනුමක් නැති මින්සුන් විසින්. එම සංස්කෘතිය රටින් ඉවත් වන තෙක් මෙම අර්බුදයන් වෙනස් වේවි යයි මා සිතන්නේ නෑ.”

එහිදී ආඛ්‍යාන දත්ත ඉදිරිපත් කිරීම තුළදී මූලික විග්‍රහය සඳහා යොමු වනු ලබන සාධකය ලෙස දේශපාලන සංස්කෘතිය යන මූල ප්‍රපංචය පෙන්වා දිය හැකිය. අර්ථය අනුව දේශපාලන සංස්කෘතිය යනුවෙන් විස්තර කරනුයේ පොදුවේ වර්ධනය වනු ලැබූ අරමුණු, අභිප්‍රේරණයන් හා පොදුවේ පිළිගනු ලැබූ සමාජ නියමයන් ලෙස සරලව ඉදිරිපත් වනු ලබයි. ලූසියන් ෆායි විසින් පෙන්වා දෙන පරිදි රටක දේශපාලන සංස්කෘතිය මනිනු ලබන මිනුම් දඬු වනුයේ දේශපාලන ස්වභාවය, දේශපාලන අරමුණු, දේශපාලන අභිප්‍රායන් දේශපාලන ක්‍රියාකාරකම් සිදු වන ස්වභාවය හා ඒ සඳහා බලපානු ලබන සාරධර්මයන්, පාලකයන්ගේ පවතින නීත්‍යානුකූලභාවය හා ඔවුන් පිළිබඳව පවතින විශ්වාසය, දේශපාලන ආයතනවල ස්වභාවය හා ජනතාව අතර ඇති සම්බන්ධතාවය යන සාධකයන්ය (Putnam, 1993). නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ක්‍රමවේදයේ පවතින ප්‍රධාන දුර්මුඛය ලෙස ඉදිරිපත් වනුයේ නිසි දැනුම් බාහුල්‍යක් නොමැති ප්‍රජාවන් විසින් ජන ආයතන පාලනය

කිරීම සඳහා පත් වීම හා පත් කිරීමයි. විශේෂයෙන් ශිල්පීය ඥානය සහිත ප්‍රජාවන් විසින් සිදු කරන දේශපාලන යෝජිතයන් සඳහා පාලක ප්‍රජාවන් ලබා නොදෙන නිසි සහයෝගය හේතුවෙන් නිරවද්‍ය තීරණ ගැනීම වෙනුවට ඒකපාර්ශ්වික දේශපාලන තීන්දු පක්ෂ දේශපාලන උපනතීන් අනුව බිහි වීම පිළිබඳව එහිදී තව දුරටත් ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. ඒ අනුව විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගම් දත්ත ග්‍රාහකයන් විසින් අවධාරණය කරනු ලබන පවුල් දේශපාලනික කෝණයන් දේශපාලන සංස්කෘතිය සඳහා වූ ආසක්ත බව ශ්‍රී ලාංකීය අර්බුදය සඳහා වූ අභ්‍යන්තර හේතු පදනමක් ලෙස ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. එය හේතු කොට ගෙන දේශපාලනික වශයෙන් පිරිහීම් සංලක්ෂිතයන් මෙන්ම දුර්වලතා ඇති වීම සඳහා ප්‍රධාන හේතු සාධක බිහි වීම නිත්‍ය වශයෙන් සිදු වන බව ඒ අනුව තහවුරු වනු ලබයි. විශේෂයෙන් පවුල් දේශපාලනය ඔස්සේ ගොඩ නංවනු ලබන ඥාති සංග්‍රහය හේතුවෙන් පාලක නීත්‍යානුකූල භාවය ගිලිහීම සිදු වීම තුළ පාලකයා කෙරෙහි ජන විශ්වාසයේ බිඳ වැටීම ආරම්භ වීම සිදු වන බව එහිදී විග්‍රහ වනු ලැබීය.

> “දේශපාලන අර්බුදය සඳහා පදනම් සකස් වීම සඳහා ගෝඨාභය ජනපති අනුගමනය කරනු ලැබූ සිවිල් පරිපාලන පත් කිරීමේ හේතු සාධක ඉතාමත් ප්‍රබල වුනා. එය අභ්‍යන්තර සාධකයක් ලෙසින් ප්‍රශ්නාර්ථය සඳහා යොමු කළේ ශ්‍රී ලාංකීය තරුණ පරපුර හා උගත් පිරිස් විසින්.”

2019 වර්ෂයේ නව ජනපති ධූරය සඳහා පත් වනු ලැබූ ගෝඨාභය රාජපක්ෂ එවකට උද්ගත වනු ලැබූ කොවිඩ්-19 (Covid-19) වසංගත තත්වය යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද දේශපාලන පිළිවෙත තුළ වූ සෞඛ්‍යයම පිළිවෙත දේශපාලන අවතීරණයක් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ගනු ලැබූ උත්සාහය තුළ නිසි දැනුම් බාහුල්‍යයෙන් යුත් ප්‍රජාවන් සඳහා සුවිශේෂීත්වයන් ලබා දීමෙන් තොරව ක්‍රියාත්මක වනු ලැබීය. හුදෙක් ස්වකීය පක්ෂ පාර්ශ්වකරුවන් මෙන්ම ඥාතිත්වය සඳහා පක්ෂ ගත වීම මූලික දේශපාලන අර්බුදය සඳහා ආරම්භකය වූ බව එහි ව්‍යුහගත හේතු සාධක ලෙස ඉදිරිපත් වනු ලබයි. මෙහිදී දේශපාලන පත් කිරීම් විෂයෙහි ඉදිරිපත් වන ලද ප්‍රපංචයන් තුළ ප්‍රමුඛ වනු ලැබූයේ සේවයේ නිරතව සිටින හා සේවයෙන් ඉවත් වන ලද හමුදා නිලධාරීන් සඳහා ලබා දෙන පත් වීම්හි සුවිශේෂිතාවය වනු ලබයි. පවතින ලද වසංගත තත්වය තුළදී කොවිඩ්-19 අරමුදල සඳහා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ඇතුළු ජනාධිපති ලේකම්, අතිරේක ලේකම් පදවි දක්වා සිවිල් පරිපාලන ක්‍රියාදාමයන් සඳහා වූ පත් කිරීම් සිදු කිරීම තුළ දේශපාලන අර්බුදය සඳහා තවත් මං විවර වීමක් සිදු වීම තුළ මූලික වනු ලැබූ දේශපාලනික මිලිටරිමය උද්දීපනයක් වූ බව ඒ අනුව විශ්ලේෂණය වනු ලබයි. නමුත් ප්‍රධාන දත්ත ග්‍රාහක අවධාරණය පෙන්වා දෙනු ලැබූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන අර්බුද විසරණ ලක්ෂිතයක් ලෙසින් මතු වීම කෙරෙහි බලපානු ලැබූ මූල සාධකය වනු ලබන්නේ පාලකයන් තුළ වූ පක්ෂ ආකෘතිය තුළින් එහාට යනු ලැබූ පුද්ගල කේන්ද්‍රීය ආකෘතිය වටා කේන්ද්‍රගත වීම හා ස්වකීය බල ස්ථාවරත්වය සඳහා නියැළෙනු ලැබූ බල අරගලය වනු ලබන බවයි. එහිදී විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගම් මූලික දත්ත ග්‍රාහකයන් විසින් මූලික කොට ගනු ලැබූ පත් කිරීම් විෂයෙහි වූ අර්බුදතාවන් ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් දත්ත ග්‍රාහකයින්ද සම මට්ටමේ අදහස් දැක්වීමක් සඳහා යොදා ගනු ලැබීය.

> “ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්ෂගේ රජය යටතේ ගත් වැරදි ආර්ථික කළමනාකරණ තීරණ නිසා ජනතාවගේ මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීමක් සිදු වුණා. ඒ නිසාවෙන් මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සම් විභාග කිරීම සඳහා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විගණනයක් සිදු කිරීමට විගණකාධිපතිවරයාට නියෝග කිරීමක් සිදු වුණා. ඇත්තෙන්ම එය සිදු වුණේ රටේ ආර්ථික කළමනාකරණ දුර්වලතා හේතුවෙන් නිසානේ. එහි ප්‍රතිඵලයන් තමයි ජනතාව අරගලය සඳහා යොමු කළේ.”

ඒ අනුව මෙම දත්ත ග්‍රාහක අදහස් මූලිකව හෙළි කරනු ලදුයේ ශ්‍රී ලංකා ජන අරගලය සඳහා පදනම් සාධක හෙවත් හේතු සාධක ගොඩ නැංවීම කෙරෙහි දේශපාලන අර්බුදයන්ට සාපේක්ෂව ආර්ථික විපරීත තත්වයන් හමුවේ ජනතාව මුහුණ දුන් පීඩනය උග්‍ර ජන විරෝධතාවක් බිහි වීම කෙරෙහි බලපානු ලැබූ බවයි. ඒ අතුරින් ඉහළ යනු ලැබූ උද්ධමන ශීඝ්‍රතාව හා ආහාර හිඟය හා ඉන්ධන ගැටලු,ඖෂධ හිඟය ජන ජීවිතයේ සියලු ක්‍රියාදාමයන් සඳහා බලපෑම් එල්ල කිරීම සඳහා හේතු සාධක වූ බව ඒ අනුව විමර්ශිතව ඉදිරිපත් වනු ලැබීය.

එබැවින් ශ්‍රී ලාංකීය වෘත්තීය සංගම් වුවද, සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයන් වුවද, අරගලය සඳහා එළඹුම් සකස් කොට ගනු ලැබූයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රීය හැරවුම් ලක්ෂයන් හා ආර්ථික පීඩනය මූලික වන ජන මතය මූලාශ්‍රය වීම හේතු කොට ගෙන බව දත්ත ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් වන ලදී. ඉහත දක්වන ප්‍රස්තාර දැක්මට අනුව එය දේශපාලන හා ආර්ථික තත්වයන් හා සසඳන කළ සම මට්ටමේ වර්ධිතයන් හෙළි නොකළද අභ්‍යන්තර සාධකයක් වශයෙන් ඍජු බලපෑම් යොමු කරන සාධකයක් ලෙස වටහා ගත හැකිය. ඒ අනුව අරගලය සඳහා හේතු සකස් වීම සඳහා බලපානු ලැබූ සමස්ත ප්‍රජාතන්ත්‍රීය සාධිතයන් ලෙස මූලික වනු ලබනුයේ නිදහස හා මානව අයිතිවාසිකම්, මූලික අයිතිවාසිකම් යන සාධිතයන් වනු ලබයි. ස්වකීය අයිතිවාසිකම් සඳහා නිසි ගෞරවයක් හා සැලකීමක් නොලැබෙන තැන ජනතාව විසින් සාමුහිකව ස්වකීය ජනමතය ගොඩ නංවා ගැනීම සිදු කරනු ලබයි. ඊට සාපේක්ෂව කොවිඩ් වසංගතය, දේශපාලන නොසන්සුන් තත්වය යන අවස්ථාවලින්හිදී ශ්‍රී ලංකාව එම ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීමට දරන ලද ප්‍රයත්නයන් සඳහා මූලිකව ජාතික මට්ටමේ උපාය මාර්ගයන් මෙන්ම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් මැදිහත්කරණයන් වනු ලැබූයේ එම අයිතිවාසිකම් අහිමි වී යාමේ අසාධාරණ වාතාවරණය සඳහා වූ පිළියමක් ලෙසය. සමස්ත සිවිල් සංගම් ද්විත්වය දක්වන ලද හේතු සාධක විග්‍රහය පිළිබඳව විග්‍රහ කරන කල්හි අවධාරණය වනුයේ එකෙනෙකට සම මට්ටමේ විග්‍රහයන් මෙන්ම සාපේක්ෂගතව වෙනස් උපනතීන් කර යොමු වනු ලැබූ සාධකයන් පිළිබඳව ද අවධානය යොමු වනු ලැබූ බවයි. ඉහත කරුණු හා සමගාමීව ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනයට අදාළව හේතු සාධක විමර්ශනයේදී ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ ප්‍රබල කරුණක් වනුයේ අන්තර්ජාතික බලපෑම් මාධ්‍යය වනු ලබයි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලාංකීය පාලක ක්‍රියාධරයන් සඳහා වූ අන්තර්ජාතික හවුල්කාරීත්වය ලැබීමකට වඩා එය ජන සජීවිකරණය සඳහා දක්වන ලද බලපෑම් පිළිබඳව දත්ත ග්‍රාහක අවධාරණය යොමු වනු ලැබීය. එය ඉහත ප්‍රස්ථාර දැක්ම යටතේද සුවිශේෂිව ඉදිරිපත් වනු ලබයි.

> ."අරගලය සඳහා හේතු සාධක ගොඩ නංවන ලද තවත් සාධකයක් තමයි ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවන් ගෙන ගිය විරෝධතා ව්‍යාපාරය. ශ්‍රී ලාංකීය පුරවැසියන් වෙනත් විදේශීය රාජ්‍යන්වල සිවිල් සමාජමය වශයෙන් සංවිධානය වෙලා අන්තර්ජාතික වශයෙන් විශාල ජන මතයක් ගොඩ නංවනු ලැබුවා. ඒ සඳහා සමාජ මාධ්‍යය තමයි උපකාරී වුණේ."

මූල උපනතීන්ට සාපේක්ෂව ජාත්‍යන්තර ප්‍රවේශය ක්‍රියාත්මක වීම ජන පාක්ෂිකව සිදු වීම පිළිබඳව මෙහිදී අවධානය යොමු වනු ලබයි. විශේෂයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියන් මුහුණ දෙනු ලැබූ දේශපාලන හා ආර්ථික අවපාතයන් හේතුවෙන් අන්තර්ජාතික රාජ්‍යයන් සිදු කරනු ලදු බලපෑම් හා මැදිහත්වීම් ඍජු හා වක්‍ර උපනතීන් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වනු ලැබුවද, මෙහි දත්ත ග්‍රාහක ප්‍රජාවන් ඉදිරිපත් කරනුයේ විදේශ ප්‍රතිපත්තිමය සාධකයට සාපේක්ෂව බලපෑමක් දියත් වන ලද්දේ විදේශයන්හි ජීවත් වන ශ්‍රී ලාංකීය පුරවැසියන්ගෙන් වනු ලබයි. එහිදී සිවිල් පුරවැසියන් ලෙස සන්ධානගත වීම සඳහා උත්ප්‍රේරකයන් වී ඇත්තේ සමාජමය මාධ්‍යය ජාලයන් තුළින් ප්‍රසාරණය වනු ලැබූ දේශපාලන සක්‍රියතාවය වනු ලබයි. අතීතයට සාපේක්ෂව ජන මාධ්‍යයට වඩා වැඩි විසරණ සංලක්ෂිතයන් බිහි කොට ගැන්මෙහිලා සමාජ මාධ්‍යය ඒ ඔස්සේ අවතීරණයන් සපයනු ලැබූ බව ඒ ඔස්සේ ඉදිරිපත් විය. කෙසේ වුවද ඉහත හේතු සාධකයන් විමසා බැලීමේදී ජන අරගල හේතු සාධකයන් ගොඩ නැංවීම සඳහා විදේශ බලපෑම් සාධකයන් ආර්ථික හා දේශපාලන අර්බුදයන් මූලික වූ ඉස්මතු වීම හා සම මට්ටමෙන් ඉදිරිපත් නොවේ. එනම්, ජන අරගලය ගොඩ නැංවීම සඳහා සාධනීය වන ලැබූ උපනතීන් හුදෙක් ආර්ථිකය හා දේශපාලන සාධක මූලිකව ඉදිරිපත් වන ලදී. එමෙන්ම විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනයට අදාළව යොදා ගනු ලැබූ දත්ත ග්‍රාහකයන් ස්වකීය හේතු සාධක අදහස් දැක්වීම හුදෙක් පොදු ඒක සාධකයන් ඔස්සේ පමණක් නොව ඒ සඳහා බලපානු ලැබූ අනෙකුත් මනෝවිද්‍යාත්මක හා සමාජීය සාධක උත්ප්‍රේරකයන් පිළිබඳවද අවධාරණය කරනු ලැබීය. එය ඉහත ප්‍රස්ථාර දැක්මට අනුව වෙනත් යන සාධකය ඔස්සේ විශ්ලේෂණය කොට ඇත.

"අපි අරගලය සඳහා වූ හේතු සාධක පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී මූලිකව දේශපාලන හා ආර්ථික යන සාධකයන් සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙනවා. නමුත් සමාජීය වශයෙන් ඔවුන් මුහුණ දෙන පීඩනය හේතු කොට ගෙන ඒ ගොඩ නංවනු ලබන මනෝවිද්‍යාත්මක සාධකයන් මූලිකවම ජන අරගලය සඳහා හේතු සකස් කරනු ලැබුවා".

දේශපාලනික වශයෙන් වුවද, ආර්ථික වශයෙන් වුවද, ජන සාධකය මත වුවද, ඒ ඒ සාධක සඳහා සුවිශේෂී වනු ලබන උත්ප්‍රේරකයන් මෙන්ම ක්‍රියාදාමයන්ද පොදු සම්මිශ්‍රිත භාවයක් ගොඩ නංවා ඇති ආකාරය ඒ අනුව තහවුරු වනු ලබයි. දේශපාලන විද්‍යාඥයකු වූ මොරිස් ඩුවෙජර් (Maurice Duverger) පෙන්වා දෙන පරිදි ජීව විද්‍යාත්මක, මනෝ විද්‍යාත්මක, ජනගහන, සමාජ, ආර්ථික, සංස්කෘතිමය හා දේශපාලන සාධකයන් දේශපාලන අරගල බිහි වීම සඳහා උපස්තම්භක වනු ලබයි (Baechler, 2006). එහිදී ප්‍රස්තුතානුකූල වෙනත් යන කොටසට අයත් වනු ලබන ජන කරුණු කාරණා පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන කල්හි විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලන දත්ත ග්‍රාහකයන් ඉදිරිපත් කරන ලද අදහස් හා සම මට්ටමේ අදහස් නීතිඥ සංගම් දත්ත ග්‍රාහකයන්ගෙන් ඉදිරිපත් වන ලදී. ඒ අනුව ඉහත දත්ත ග්‍රාහක ප්‍රජාවන් ඉදිරිපත් කරන සමස්ත අදහස් කථන විශ්ලේෂණය හා සම්මුඛ සාකච්ඡා දත්ත මූලික කොට ගෙන ප්‍රස්ථාරගත කිරීම තුළ හේතු සාධකයන් හුදෙක් මූලිකව දේශපාලන හෝ ආර්ථික ප්‍රපංචයන් මූලිකව මනෝවිද්‍යාත්මක සාධිතයන් සඳහා බලපෑම් කොට ඇති අයුරු වටහා ගත හැකි වනු ලබයි. එනම්, අරගලය තුළ වූ හේතු සකස් වීම සඳහා ඉහත දක්වන ලද ඍජු හා වක්‍ර, මිශ්‍රිත හේතු සාධක, අරගලය ගොඩ නැංවීම සඳහා මනෝවිද්‍යාත්මක උත්තේජනයක් ජනතාව සඳහා ඇති කළ බවයි. විශේෂයෙන් ආර්ථික, සමාජීය ,දේශපාලන හේතු විමර්ශිතයන් මඟින් ඒ සඳහා පදනම් සකස් වීම සිදු වනු ලැබීම හා ඒ ඔස්සේ අරගලය සඳහා ජන විමර්ශිතය සකස් වීම සිදු වීමත්, මනෝමය වශයෙන් සංසිද්ධිමය ප්‍රවේශයක් ඒ ඔස්සේ අනුගත වීම සිදු වීම පිළිබඳව දත්ත විමර්ශිතයන් ඔස්සේ ඉදිරිපත් වන ලදී. විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනයට අදාළව ඉහත ඉදිරිපත් වන සාධකයන්හි මූල පූරණය වන සාධකයන් ලෙස ප්‍රධාන වනු ලැබුයේ දේශපාලන හා ආර්ථිකමය සාධකයන් වනු ලබයි. ඊට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය විසින් නෛතික මූලාශ්‍රයන්හි නිසි ක්‍රියාත්මක නොවීම හා අයිතිවාසිකම් අහිමි වීමේ අර්බුදිත තත්වය ජන අරගල හේතු දැක්වීමේහිලා මූලික කොට ගනු ලැබීය. විශේෂයෙන් එම සාධකයන් හේතුවෙන් අනෙකුත් සාධකයන් සඳහා පදනම් සකස් වීම තුළ ජාත්‍යන්තරමය වශයෙන් සංධානගත වීමටත්, ඒ ඔස්සේ අනෙකුත් මානුෂිය සාධකයන් ගොඩ නැංවීම තුළ ජන අරගලය සඳහා අවස්ථාවලිය සකස් වූ බව ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. විශේෂයන් ජන මතය හා සම්බන්ධ වන මනෝවිද්‍යාත්මක සාධක, අනපේක්ෂිත ආර්ථික කඩ වැටීම්, දේශපාලන දෘෂ්ටිවාදමය පිළිගැනීම් සාධක යන අවස්ථාවලින් මූලික වන ලදී. සමස්ත සිවිල් සංගම් ද්විත්වය දක්වන ලද හේතු සාධක විග්‍රහය පිළිබඳව විග්‍රහ කරන කල්හි අවධාරණය වනුයේ එකෙනෙකට සම මට්ටමේ විග්‍රහයන් මෙන්ම සාපේක්ෂගතව වෙනස් උපනතීන් කර යොමු වනු ලැබූ සාධකයන් පිළිබඳව ද අවධානය යොමු වනු ලැබූ බවයි. දේශපාලනික වශයෙන් වුවද ආර්ථික වශයෙන් වුවද, ජන සාධකය මත වුවද ඒ ඒ සාධක සඳහා සුවිශේෂී වනු ලබන උත්ප්‍රේරකයන් මෙන්ම ක්‍රියාදාමයන්ද පොදු සම්මිශ්‍රිත භාවයක් ගොඩ නංවා ඇති ආකාරය ඒ අනුව තහවුරු වනු ලබයි.

විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය ඇසුරින් ජන අරගලය සහභාගිත්ව අභිප්‍රේරණ සාධකයන් විමසීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ 2022 වර්ෂයේ විසරණය වනු ලැබූ සජීවිකරණ ජන අරගල දියත් වීම සඳහා පොදු අවශ්‍යතාවයන් ලෙස ගොඩ නැංවුණා වූ සමස්ත සාධක ලෙස ඉදිරිපත් වනුයේ කොවිඩ්-19 වසංගත බලපෑම, දේශපාලන අස්ථාවර භාවය, ආර්ථික අර්බුදය, මූලිකඅවශ්‍යතා හා මූලික අයිතිවාසිකම් අහිමි වීම හා ඉටු නොවීම යන ව්‍යුහගත උපනතීන් අනුව වර්ග කොට පෙන්වා දිය හැකිය. එය ව්‍යුහගත අනුපූරක යටතේ වූ දිගුවක් වුවද, ජන අරගල සහභාගිත්වය සඳහා ඍජු හා වක්‍ර අයුරින් බලපාන ලද අභ්‍යන්තර ව්‍යුහගතයන් අවබෝධ කොට ගැනීමෙහිදී බලපාන ලද මූල අභිප්‍රේරණ සාධකයන් මෙහිදී ඉතා වැදගත් වනු ලබයි. එහිදී ශ්‍රී

ලාංකීය ජන අරගල ක්‍රියාදාමය සඳහා මූලික වනු ලැබූ වෘත්තීය සංගම් ඇතුළු සිවිල් සමාජ ව්‍යුහයන් සක්‍රීයව අරගලය සඳහා සහභාගී වීම සඳහා යොමු වනු ලැබූ අභිප්‍රේරණ සාධකයන් පිළිබඳව ගවේෂණය කළ කල්හි ඒ සඳහා මූලික සාධක කිහිපයක් ඉදිරිපත් වනු ලැබිය. සමස්ත දත්ත විමර්ශන කාණ්ඩය තුළ ඉදිරිපත් වන ලද මෙකී අනුපූරක විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනයට අදාළ දත්ත විමර්ශිතය මෙන්ම ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් දත්ත විමර්ශිතය හා සමගාමී වනු ලැබිය. සමස්තයක් ලෙස ජන අරගලය සඳහා සක්‍රීය සිවිල් ක්‍රියාධරයන් බිහි වීම සඳහා මූලිකව හේතු සාධක ගොඩ නංවන ලද පොදු සාධකයන් ලෙස ඉහත දක්වන ලද දේශපාලන අස්ථාවරභාවය හා ආර්ථික අර්බුදයන් ගොඩ නැංවීම පෙන්වා දිය හැකිය. එනමුත් දත්ත ග්‍රාහකයන් උදෙසා යොමු වනු ලැබූ පෞද්ගලික අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යයන් ඊට සාපේක්ෂව වෙනස් උපනතීන් කරා යොමු වීම ඒක සාධක මාධ්‍යයෙන් බාණ්ඩ වෙනස් වීම් යටතේ ගුණාත්මක අවතීරණයක් ඔස්සේ පෙන්වා දිය හැකිය.

ප්‍රස්තාර අංක 02 -විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමයට අදාළව ජන අරගල සහභාගිත්වය සඳහා බලපානු ලැබූ මූල අභිප්‍රේරණ සාධක විමර්ශනය

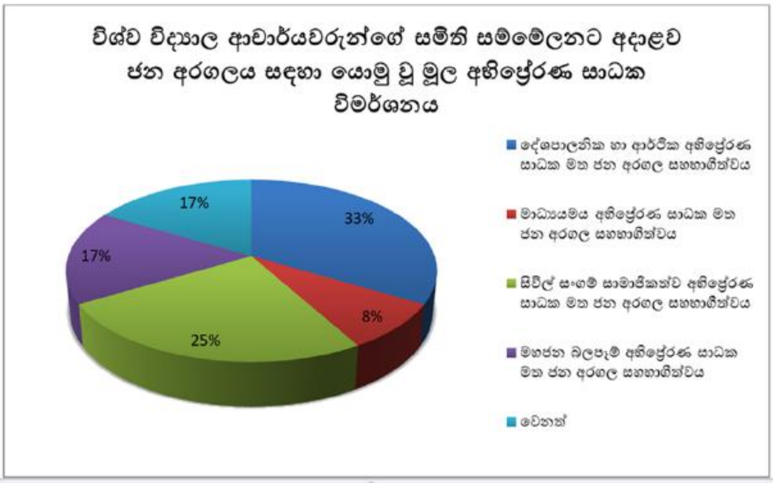

(මූලාශ්‍රය:ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත, 2022)

ප්‍රස්තාර අංක 03- ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමයට අදාළ ජන අරගල සහභාගීත්වය සඳහා බලපානු ලැබූ මූල අභිප්‍රේරණ සාධක විමර්ශනය

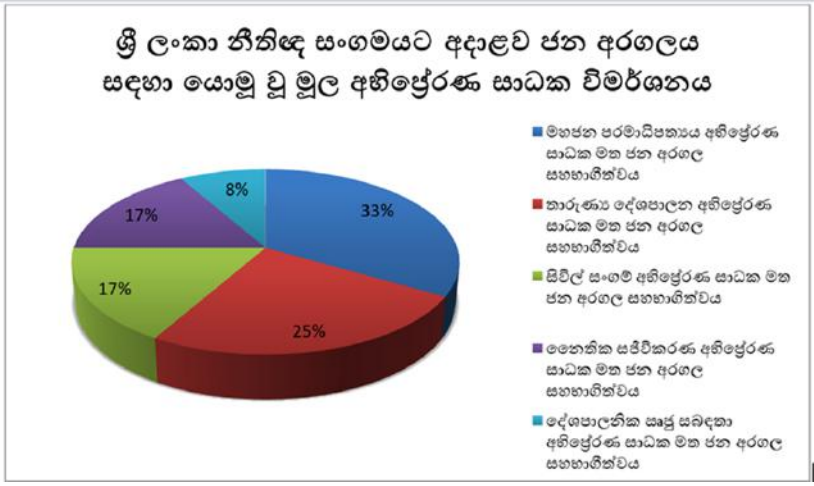

(මූලාශ්‍රය:ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ දත්ත, 2022)

මේ අනුව සංගම් ද්විත්වයේ අභිප්‍රේරණ සාධකයන් සලකා බැලීමේදී ඉහත ප්‍රස්තුතානුකූලව එකිනෙකට පරස්පර වූ සාධකයන් මෙන්ම එකිනෙකට සමාන්තරව යන්නා වූ සාධකයන් ද ඉදිරිපත් වී ඇති ආකාරය පෙන්වා දිය හැකිය. විශේෂයන් විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය සඳහා මූලික වන ලද ජන අරගල අභිප්‍රේරණ සාධකය වූ කලි අංශ කිහිපයක් යටතේ විග්‍රහ වනු ලැබීය. එනම්, දේශපාලනික හා ආර්ථික, මාධ්‍යමය, සිවිල් සංගම් සාමාජිකත්ව හා මහජන බලපෑම් සාධක වනු ලබයි. ඊට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන අභිප්‍රේරණ සාධකයන් මහජන පරමාධිපත්‍ය, තරුණ දේශපාලනය, සිවිල් සංගම් ක්‍රියාකාරිත්වය ,නෛතික සජීවීකරණ, දේශපාලන ඍජු සබඳතා යන ප්‍රපංචයන් වනු ලබයි. එහිදී පරස්පර සාධකයන් වුවද ඒවා එකිනෙක්ට සම්බන්ධ වන මූල සාධකයන් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. එහිදී පර්යේෂණය සඳහා යොමු වනු ලැබූ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනයට අදාළව 33% ක දත්ත ග්‍රාහකයන් ජන අරගලය සඳහා සහභාගී වීම කෙරේ බලපාන ලදු අභ්‍යන්තර පෞද්ගලික අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යය ලෙස ඉදිරිපත් කරලූයේ දේශපාලනික හා ආර්ථික අභිප්‍රේරණ සාධකයන් වනු ලබයි. විශේෂයෙන් එය දේශපාලන ව්‍යුහයන් ඔස්සේ බලපෑම් සහගත වන ලද දේශපාලන මතවාද හා පක්ෂ දේශපාලනය, ඍජු දේශපාලන උත්ප්‍රේරකයන්, දේශපාලන මතවාද සට්ටනය, ප්‍රයෝගික දේශපාලන අසීරුතා යන සාධකයන් ඔස්සේ පූරණය වනු ලබයි. ඒ අනුව ගොඩ නංවනු ලැබූ ආර්ථික අර්බුදය සඳහා හේතු සාධකය මූලිකව වසංගත තත්වය නිසාවෙන් පමණක් උද්ගත වූවක් නොව ඒ සඳහා මූලිකව බලපෑම් සාධකය වනුයේ දේශපාලනික වශයෙන් වූ ඍණාත්මක ප්‍රවේශගතයන් වන බවත් එහිදී මූලික විශ්ලේෂණ කරුණු ලෙස ඉදිරිපත් විය. එහිදී විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලන දත්ත ග්‍රාහකයන් දේශපාලන සාධකය ආර්ථික සාධකය හා සමගාමීව ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. නමුත් ඊට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය දේශපාලන අනුපූරකය මූලික කොට ගනුයේ තරුණ දේශපාලන ක්‍රියාකාරිත්ව අභිප්‍රේරණය යන සාධකය හා ඍජු දේශපාලන සබඳතා යන සාධක මතයි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් දත්ත ග්‍රාහක අදහස් අනුව ඉහත ප්‍රස්තාරානුකූලව 25% පිරිස් පෙන්වා දෙනුයේ ස්වකීය ජන අරගල අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යය සකස් වීම සිදු වූයේ තරුණ ක්‍රියාකාරිත්ව දේශපාලනයේ සජීවීකරණය හේතු කොට ගෙන බවයි.

> “සමාජමය වශයෙන් ක්‍රියාශීලි තරුණ පරපුරක් රටක අභ්‍යන්තර ප්‍රශ්නවලදී පෙරට එනවා කියන්නේ ඉතාමත් වැදගත් අවස්ථාවක් වනවා. මොකද අතීත ශ්‍රී ලංකා අරගල වල සිටි තරුණ පරපුරට වඩා සාපේක්ෂව නව පරම්පරාවේ තාරුණ්‍ය ශක්තිය සමාජමය වශයෙන් සිදු කරන බලපෑම් ඉහළයි.”

එමෙන්ම ජන අරගලය සඳහා තාරුණ්‍ය ශක්තිය ඔප්නැංවීම මූලික වීමට හේතු වන ලද සමාජමය මාධ්‍යය සාධකය ඒ තුළ සුවිශේෂී වන බව එහිදී ඉදිරිපත් වනු ලැබිය. සිවිල් ක්‍රියාකාරිකයන් ලෙස සිවිල් සමාගම් සාමූහිකත්වය සඳහා එළඹුම් සැපයීම තුළ ලාංකීය උගත් පරපුරේ නෛතිකමය හා සමාජමය, දැනුම් බාහුල්‍යතා සහයෝගය ඒ අනුව තරුණ ප්‍රජාව සඳහා ලැබීම සිදු වූ බව එහිදී අවධාරණය වනු ලැබීය. ඊට සාපේක්ෂව දේශපාලන අනුපූරකයක් ලෙස නීතිඥ සංගම් ප්‍රජාවන්ගෙන් 8% ක පිරිස් ඉදිරිපත් කරන පරිදි ස්වකීය ජන අරගල අභිප්‍රේරණ සාධකය ගොඩ නැංවීම සඳහා මූලසාධක ලෙස ඉදිරිපත් කරනුයේ දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රියාවලිය හා මතවාදය මූලික ඍජු දේශපාලන දෘෂ්ටිවාදාත්මක ක්‍රියාවලිය වනු ලබයි. මාක්ස්වාදී දේශපාලන දෘෂ්ටිවාදය තුළ ඉදිරිපත් වන පංති අරගලය මෙන්ම ලිබරල් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ මූලික වන නෛතිකමය හරයන් මිශ්‍රිත ආකල්පයන් ඔස්සේ අරගලය සඳහා යොමු වීමේ අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යන් සකස් කරනු ලැබූ බව ඒ අදහස් ඉදිරිපත් විය. එමෙන්ම දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රියාකාරීත්වයේ නියුතු එක් පක්ෂගතයන් සඳහා යොමු වූ සක්‍රීය දේශපාලන ක්‍රියාකාරකම් හේතු කොට ගෙන පක්ෂ දේශපාලනික බලපෑම් ඔස්සේ අරගලය සඳහා බලපෑම් යොමු වීමද මූල අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යයක් ලෙස මූලික වූ බව ඒ අනුව විස්තර වනු ලැබිය. විශේෂයන් ශ්‍රී ලංකා පොදු ජන පෙරමුණ, පෙරටුගාමී සමාජවාදී පක්ෂය ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ හා ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය, එක්සත් ජාතික පක්ෂය, සමගි ජනබලවේග යන ප්‍රධාන පක්ෂ ක්‍රියාකාරිත්වය හා සම්බන්ධ වනු ලැබූ ඍජු හා වක්‍ර දේශපාලන සම්බන්ධතා මෙන්ම ඔවුන් අනුගමනය කරනු ලද්දා වූ දේශපාලන දර්ශනයන් හා බද්ධ

දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වයේ නියුතු සංගම් ක්‍රියාවිධිතයන් ඒ අනුව මූලික වනු ලැබූ බව විමර්ශිතයන් තුළින් ඉදිරිපත් විය.

එමෙන්ම මෙම ද්විත්ව සංගම් ස්වකීය අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යය ලෙස ඉදිරිපත් කරන සමාන්තර සාධකයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැක්කේ සිවිල් සංගම් අභිප්‍රේරණ සාධකය වනු ලබයි. ඒ අනුව විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනයට අදාළව තුළ 42% ක පිරිසක් සිය අදහස් ඉදිරිපත් කරනුයේ ශ්‍රී ලාංකීය ජන අරගලය තුළ ස්වකීය අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යය ගොඩනංවනු ලැබූයේ සිවිල් සමාජමය හා සංගම් උත්ප්‍රේරකයන් හේතුවෙන් බවයි. එහිදී සිවිල් ක්‍රියාධරයන් මූලික සිවිල් සංගම් පදනම් වූ සිවිල් සමාජය තුළ අරගලය සඳහා මූල ප්‍රස්තුතයන් නිර්මාණය කරනු ලදුයේ අරගලය තුළ ප්‍රජාවන් සඳහා ගැටලු ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා සහාය වීම, උපාය මාර්ගයන් හැඩ ගැස්වීම, නීති හා ප්‍රතිපත්ති සඳහා මූලික බලපෑම් මට්ටම් අනුව බව අවධාරණය විය. ඒ අනුව ජන අරගලය සඳහා මූලික වූ සිවිල් ක්‍රියාධරයන් ඇතුළත් වන ජාලගතය සඳහා එළඹුම් සකස් කොට ගැනීම සිදු කරන ලද සිවිල් සමාජය සමන්විත වනු ලැබූයේ ජාලස්ථ ක්‍රියාකාරකයින්, සහාග හා ජාල එළඹීකරයන්, ඇදහීම් පදනම් කණ්ඩායම්, සමාජ ව්‍යාපාරයන් හා සිවිල් සංගම් යනාදී බලපෑම් ප්‍රපංචයන් වනු ලබයි. එය තවදුරටත් සවිස්තර කිරීමේදී පෙන්වා දිය හැකි වනුයේ ජලස්ත ක්‍රියාකාරීන් යටතේ අයත් වනු ලබන මානව අයිතිවාසිකම් සඳහා වූ සංවිධාන හා වින්ධිත ආධාර කණ්ඩායම්, සහාග ජාලා (ළමා හා ස්ත්‍රී අයිතිවාසිකම්), ඇදහීම් හා පදනම් කණ්ඩායම් යටතේ ආගමික උත්ප්‍රේරකයන්, සංගම් යටතේ වූ වෘත්තීය සමිති, ජනමාධ්‍යවේදී සංගම්, විනිසුරු නීතිඥ සංගම් හා විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්ය සංගම්, ශිෂ්‍ය සංගම්, කලා සංගම්, මහේස්ත්‍රාත් සංගම්, අධිකරණ සංගම් ඇතුළු දැනුම් බාහුල්‍යතාවයන් මෙන්ම ප්‍රජාතන්ත්‍ර ව්‍යුහරටාවෙන් යුත් ශිෂ්‍ය සංගම් මූලිකව සිවිල් සමාජ ව්‍යුහය තුළ ජන අරගල සක්‍රීයතාවය සඳහා වූ අභිප්‍රේරණ සාධක වූ බවයි. ඒ අනුව පර්යේෂණය සඳහා බඳුන් වන ලද විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගෙන් වැඩි ප්‍රජාවක් ස්වකීය ජන අරගල අභිප්‍රේරණ සාධකයන් ලෙස මූලික කොට ඇත්තේ සංගම් හා සිවිල් ක්‍රියාධර භූමිකාවන් වනු ලබයි. එමෙන්ම ස්වකිය සිවිල් සංගම් සාමාජිකත්වය මෙන්ම අත්දැකීම් පරාසය මිශ්‍ර අභිප්‍රේරණ සාධිතයන් ඉස්මතු කරන ලද බව ඒ යටතේ විග්‍රහ වනු ලැබීය. එය ආඛ්‍යාන විධික්‍රමය ඔස්සේ දත්ත දායක අදහස ඉදිරිපත් කිරීමේදී මෙසේ ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

> "මට අරගලය තුළ සක්‍රිය සිවිල් ක්‍රියාකාරිකයෙක් වීමට මූලික හේතු සකස් කළේ මම රැකියාව සිදු කරන විශ්වවිද්‍යාලය මෙන්ම ඒ සඳහා අනුබද්ධ වූ සංගම්වල ක්‍රියාශීලිත්වය කියන එක මට විශ්වාසයෙන් කියන්න පුළුවන්."

එහිදී විශ්ලේෂණය සඳහා බඳුන් වනු ලබන මිශ්‍ර අභිප්‍රේරණ සාධකයන් වනුයේ දත්ත දායකයා ඉදිරිපත් කරනු ලබන තම රැකියා නියුතු විශ්වවිද්‍යාල සක්‍රිය සිවිල් ක්‍රියාදාමය මෙන්ම ස්වකීය සිවිල් සංගම් සාමාජිකත්වය වනු ලබයි. එනම්, සිවිල් ක්‍රියාධරයකු ලෙස හුදෙක් සිවිල් සාමාජිකත්වයක් ලද පමණකින් හෝ තම රැකියා නියුතු වන විශ්වවිද්‍යාලයේ සිවිල් සංගම් සාමාජිකත්වයන් මත පමණක් එහි ප්‍රායෝගිකත්වය සඳහා අවකාශයන් සකස් නොවන අතර, සිවිල් ක්‍රියාදාමය සඳහා මූලික සිවිල් සමාජ අභිප්‍රේරණය සපයනුයේ සාමාජික අත්‍යවශ්‍යය සිවිල් ක්‍රියාකාරී අභිප්‍රේරණය මෙන්ම සිවිල් සංගම් සඳහා සාමාජිකත්වය ලබා ඇති ආයතනගතයන්හි නිසි මඟ පෙන්වීම හා මැදිහත්කරණ සාධකයන් අනුව බව වටහා ගත හැකිය. ප්‍රජාතන්තරවාදී නාමයෙන් ප්‍රජාතන්තරවාදී ආයතන අනේකවිධ විකෘතිකර උත්ප්‍රේරක විකාශිතයන් කරා ගෙන යාම සඳහා ප්‍රයත්න දරන්නා වූ ප්‍රජාවන් හා දේශපාලන ප්‍රවේශයන් සඳහා විරෝධය දැක්වීම සඳහා අරගලය දියත් වීම ප්‍රබල ජනමතවාදයක් සඳහා වූ ඵලය වූ බව දත්ත ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් විය. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් සිවිල් සංගම් අභිප්‍රේරණ සාධකය මේ හා සමගාමීව අධ්‍යයනය සඳහා යොමු කිරීම මෙහිදී ඉතා වැදගත් වනු ලබයි. ඒ අනුව ඉහත ප්‍රස්තාරානුකූලව 17%ක දත්ත ග්‍රාහක ප්‍රජාවන් මූලික කොට දක්වනුයේ සිවිල් සංගම් ක්‍රියාකාරීත්ව අභිප්‍රේරණ සාධකය වනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය ජන අරගලය සඳහා එළඹෙනු ලැබූ සක්‍රීයතාව ප්‍රජාතන්ත්‍රීය අභිප්‍රේරණ ක්‍රියාදාමයක් ලෙස මූලික වූ බව ඒ ඔස්සේ විග්‍රහ වනු ලැබීය.

> "ආදරයේ අරගලය ලෙස නිර්මාණය වන ලද ගෝඨා ගෝ හෝම් (Gota Go Home) යන විප්ලවීය හඬනැඟීම සඳහා ප්‍රමුඛ කාර්යය භාරයක් ඉටු කරන ලද්දේ වෘත්තීය මට්ටමේ සිවිල් සංගම් දායකත්වයයි. ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය හා සම මට්ටමේ බොහෝ වෘත්තිය සංගම් හා සිවිල් සංගම්,බලපෑම් කණ්ඩායම් ක්‍රියාත්මක වනු ලැබුවා. එය ප්‍රසාරණ මාධ්‍යයක් වීම නිසා තමයි සිවිල් සංගම් ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා මහජන මතය එක් රැස් වීම සිදු වුණේ."

විශේෂයෙන් අරගලය සඳහා නෛතිකමය පදනමක් සැපයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරිත්වය සුවිශේෂී ප්‍රජාතන්ත්‍රීය අරක්ෂිතයක් ජනතාව සඳහා සැපයීම මෙන්ම ඒ තුළ නිදහසේ භාෂණය ඇතුළු ස්වකීය අයිතිවාසිකම්හි සාඵල්‍යතා මට්ටම් ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා හැකියාව ලැබූ බව දත්ත ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. ඒ අනුව නිසි නෛතික රැකවරණයක් සහිත පසුබිමක් තුළ අරගලය සඳහා සිවිල් සංගම් සාමාජිකයෙකු ලෙස සහභාගි වීම සඳහා ලබා දෙන ලද ජන අභිප්‍රේරණය සුවිශේෂ හේතු සාධක වූ බව එහිදී ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. අභිප්‍රේරණ සාධක විමර්ශනයෙදී එකම උපනතීන් අංශ ගණනාවක් ඔස්සේ විග්‍රහ වන ආකාරය මෙම සංගම් අභිප්‍රේරණ සාධක විශ්ලේෂණය තුළින් අවධාරණය කොට ගත හැකිය. එනම්, මහජන බලපෑම් සාධකය හා මහජන පරමාධිපත්‍යය යන සාධකයන් ද්විත්වය වනු ලබයි. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණ අවතීරණයට සහභාගී වන ලද විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගෙන් 17% පමණ ප්‍රමාණයක් ස්වකීය ජන අරගල අභිප්‍රේරණ,මාධ්‍යය ඉදිරිපත් කරනුයේ මහජන මතය මූලිකව ක්‍රියාත්මක වන මහජන බලපෑම් සාධකයන්ය.

> "ඉතිහාසය විමසන විට අපට කිසිම දෙයක් අරගලයන්ගෙන් තොරව ලබා දී නැති බව වටහා ගන්න පුළුවන්. ඒ සඳහා බොහෝ විට මූලික වනුයේ මහජන සජීවිකරණ සාධකය. ඒ සඳහා මහජන මතවාදය මූලික වනවා. අපේ රටේ 2022 අරගලය මහජන අරගලය විදියට නම සෑදුනෙත් මහජන මතය මූලික බලපෑම් සාධකයන් හේතුවෙන්. එනිසාම ශ්‍රී ලංකාවේ ජන අරගලය සඳහා මම මූලික ක්‍රියාකාරිකයෙකු වීමට මහජන බලපෑම් සෘජු ලෙස හේතු වුණා."

ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණ අවතීරණයට සහභාගි වන ලද විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගෙන් 17% පමණ ප්‍රමාණයක් ස්වකීය ජන අරගල අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යය ඉදිරිපත් කරනුයේ මහජන මතය මූලිකව ක්‍රියාත්මක වන මහජන බලපෑම් සාධකයන්ය. එහිදී ආර්ථික අර්බුදය හා දේශපාලන අස්ථාවර වීම් හේතු කොට ගෙන ජනතාව පෙර එළඹෙනු ලැබූ මහජන විරෝධතාවයන්ට සාපේක්ෂව පුළුල් වූ දේශපාලන පසුබිම් ඔස්සේ ස්වකීය මතවාදය හෙළි කිරීම සුවිශේෂී කරුණක් වූ බව මෙහිදී විග්‍රහ වනු ලැබිය. විශේෂයෙන් මෙම දත්ත රැස් කිරීම තුළ මූලිකව සාධකයන් ඔස්සේ අරගලය සඳහා එළඹෙනු ලැබූ ස්වකීය අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යයන් අනුව එක් එක් සාධකයන්ට අනුරූපව ඉදිරිපත් කරන ලදී. ඒ හා සමගාමීව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය විසින් මහජන බලපෑම් සාධකයේ නෛතික හරය යොමු කරනුයේ පරමාධිපත්‍යය සාධකය හරහා වනු ලබයි. එහිදී පර්යේෂණය සඳහා යොමු වන ලද ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් ප්‍රජාවගෙන් ඉහළ පිරිසක් වූ 33%ක ග්‍රාහකයන් ප්‍රමාණයක් ඉදිරිපත් කරන පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති ජන අරගලය සඳහා ඔවුන් සිවිල් ක්‍රියාධරයන් ලෙස යොමු කිරීමට බලපාන ලද මූල අභ්‍යන්තර අභිප්‍රේරණ සාධකය වනු ලැබූයේ මහජන පරමාධිපත්‍යය සාධකය වනු ලබයි. මහජන පරමාධිපත්‍යය යන සංකල්පය තුළ ඉදිරිපත් වනුයේ රාජ්‍යයේ බලය මූලාශ්‍රය ජනතාව වන බවයි. ඒ අනුව නීති සම්පාදනය, නීති බලාත්මක කිරීම හා විනිශ්චය කිරීම උත්තරීතර බලය ක්‍රියාවට නැංවීම සම්බන්ධයෙන් එම ආයතන තම අධිකාර බලය හා සුජාතභාවය ලබා ගනුයේ ජනතාවගේ කැමැත්ත මත යන්න අවධාරණය වනු ලබයි. එබැවින් ජනතා අධිකාරයට ඉහළින් යන්නා වූ බලාත්මක වීමක් නොතිබිය යුතු බව එහිදී විග්‍රහ වනු ලබයි. නීතිඥ සංගම් අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යය තුළ වූ මහජන පරමාධිපත්‍යය යන සාධකයන් හා සමගාමීව මූලික වනු ලබන නෛතික සජීවීකරණ සාධකය පිළිබඳවද අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යය මූලික කොට ගෙන අදහස් ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. ඒ අනුව නෛතිකමය දැනුවත්භාවය මත ප්‍රායෝගික ක්‍රියාදාමය සඳහා සිදු වනු ලැබූ ඵලදායිතාවය පිළිබඳව 17% පිරිස් ස්වකීය අදහස් සිවිල් සංගම් අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යන් හා සම මට්ටම් අනුව ඉදිරිපත් කරන ලදී. විශේෂයන් නෛතික මූලාශ්‍රයන් සමඟ කටයුතු කරන නීතිඥ සංගම් ක්‍රියාකරුවන් ජනතාව මුහුණ දෙනු ලබන

අසාධාරණකම් සඳහා නෛතික වශයෙන් සුදුසු එළඹුම් යෝජනා කිරීමේ හා ඒ සඳහා මැදිහත්වීමේ වගකීම පෘථුල වන බව ඒ අනුව පෙන්වා දෙන ලදී.

> "පාලක පාර්ශ්වයන් ඉටු නොකරන නිසි ක්‍රියාමාර්ගයන් සඳහා නෛතික දැනුවත්භාවය පිළිබඳව දැනුම් ලබා ඇති පිරිස මැදිහත් වීම ඔවුන් සතු වන ප්‍රමුඛ වගකීමක් වනු ලබනවා. මොකද නීතිය සැමට සාධාරණත්වය නිර්මාණය කිරීම සඳහා නිර්මාණය වූ දෙයක්. නමුත් අරගලය නිර්මාණය වූයේම එවැනි සාධාරණත්වයක් සිදු නොවන නිසාවෙන්. එම නිසා නීතිය සමඟ කටයුතු කරන පිරිසක් විදියට අපි ඒ සඳහා සහභාගී වීමත් නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමත් නියත වශයෙන්ම සිදු විය යුත්තක් වනවා."

නෛතික පදනම්හි සජීවිකරණ සාධකය ගොඩ නැංවීම සඳහා හා ඒ තුළින් ජනතා අභිලාෂයන් සඳහා සාධාරණත්වය ඉටු කිරීමේ හේතු සාධක මූලිකව ජන අරගල සහභාගිත්වය සිදු කළ බව ඒ අනුව දත්ත ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. එහිදී විශ්ලේෂණය වන ලද සියලු කරුණු කාරණා මූලිකව විමර්ශිත කරනු ලබන මාධ්‍යමය එළඹුම් ලෙස ජන මාධ්‍යය හා සමාජ මාධ්‍ය අභිප්‍රේරණ සාධකයේ බලපෑම් විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය විසින් මූලික කරන ලදී. එහිදී 8% දත්ත ග්‍රාහක ප්‍රජාව ඉදිරිපත් කරනුයේ සිය ජන අරගල අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යය ඍජුව යොමු වනුයේ ජන මාධ්‍යය, සමාජ මාධ්‍යය ඇතුළු මාධ්‍යමය සාධකයන්ගේ සුවිශේෂිතා අනුව බවයි. "අරගලය සඳහා යොමු වීමට ගොඩක් හේතු සාධක බලපෑම් කරපු එක සත්‍යයක්, නමුත් අරගලකරුවෙක් ලෙස සක්‍රීය වීමට මට මූලික අභිප්‍රේරණයක් වුණේ සමාජ මාධ්‍යය හා තරුණ අරගලකරුවන් කියලා පෙන්වා දීමට පුළුවන්".

එහිදී විශ්ලේෂිත කරුණ වනුයේ දත්ත ග්‍රාහක 8% ප්‍රජාවන් ස්වකීය සිවිල් ක්‍රියාදාමය සඳහා මූල අභ්‍යන්තර අභිප්‍රේරණය ලෙස සලනුයේ මාධ්‍යය භාෂිතය තුළ වූ සක්‍රීයතාව වනු ලබයි. ඒ අනුව සුවිශේෂී වූ නව තාක්ෂණය වූ සමාජ මාධ්‍යය ජාලය මෙන්ම නව තාක්ෂණයේ නියුතු පිරිස වූ වත්මන් තරුණ ප්‍රජාව මූල අභිප්‍රේරණ සාධකයක් ලෙස ඉදිරිපත් වනු ලබයි. ඊට සාපේක්ෂව අභිප්‍රේරණ සාධකයන්හි මනෝවිද්‍යාත්මක බලපෑම් විමර්ශනය සඳහා යොමු වනු ලැබූ සාධක එළඹුමක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකි වනුයේ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනයට අදාළව ඉදිරිපත් වනු ලැබූ දත්ත ඉදිරිපත් කිරීම අනුවයි. දේශපාලන සක්‍රීයතාවය තුළ මහජන නියෝජිතයෝ සිය දේශපාලන දර්ශනය තමන්ගේ දෘෂ්ටිවාදයන් සමඟ සමාජය මුදා හැරීම, දේශපාලනඥයන් විසින් ඔවුන්ගේ මතවාදයන් නිරන්තරයෙන් ප්‍රතිසංයෝජනීකරණය කිරීම මඟින් නව අදහස් සහ නව අර්ථ සම්පාදනය කරමින් සමාජ භාවිතයන්ට අනුව එම සංකල්පයන් ව්‍යාප්ත කරනු ලබයි. ඒ අනුව වත්මන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ දේශපාලන අස්ථාවරත්වයන් ගොඩනැඟීම කෙරෙහි හේතු සාධක ගොඩ නැංවීම මත මහජන මතයෙහි බලපෑම් හුදෙක් ආණ්ඩුව උදෙසා පමණක් නොව මනෝවිද්‍යාත්මක ඌන පූරණයක් ඔස්සේද යොමු වන බවයි. මෙම පර්යේෂණය තුළ ඉදිරිපත් වන 17% ක දත්ත ග්‍රාහකයන් පෙන්වා දෙනුයේ ඔවුන් අරගලය සඳහා සක්‍රිය සිවිල් ක්‍රියාධරයන් වීම සඳහා ඉහත ඉදිරිපත් කරන ලද සාධකයන් සියල්ලම මනෝවිද්‍යාත්මක බලපෑම් මාධ්‍යක් ලෙස යොමු වූ බවයි.

> "නිසි කළමනාකාරිත්වයකින් තොර වූ දේශපාලන හා ආර්ථික පදනම්හි විපරීත ස්වභාවය හේතුවෙන් සමස්ත ජන අරගල ක්‍රියාදාමය සඳහා සාධක ගොඩ නැංවුනා. ජන අරගල සහභාගිත්වය සඳහා අභිප්‍රේරණ සාධක ඒක මාධ්‍යකින් පමණක් ඉදිරිපත් කරන්න බෑ. ඒ සඳහා මෙම සාධක සියල්ල බලපෑම් කරනු ලැබුවේ සමස්තයක් ලෙස මනෝමය වශයෙන්".

එනම්, එම එක් එක් සාධකයන් සමාන එළඹුම් තුළින් ස්වකීය අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යය ලෙස භාවිතා වූ බවයි. විශේෂයෙන්ම දේශපාලනික අස්ථාවරභාවය හා ජන විඥාන සාධකයන්හි මිශ්‍ර ඵලයන් ලෙස පවතින ලද,ආණ්ඩු විරෝධී මතවාදය සඳහා මඟ පෙන්වීම ඔවුන් පෙන්වා දෙන පරිදි එක් එක් සාධකයන්ගේ ඒක සුවිශේෂී අභිප්‍රේරණ ක්‍රියාදාමය පමණක් මූලික කොට ගෙන සිදු නොවන අතර ඒ සඳහා මනෝමය ප්‍රසාරණයේ හේතු සාධකයන් මූලික වන බවයි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය

මෙන්ම නීතිඥ සංගම් සිවිල් සංගම් අභිප්‍රේරණ සාධකයන් අවධාරණය කොට ඇත්තේද ද්විත්ව සාධක දැක්මක් ඔස්සේ බව වටහා ගත හැකිය.විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය ඒ සඳහා ප්‍රයෝගික සිවිල් සංගම් දායකත්වය මූලික කොට දැක්වීමත්, නීතිඥ සංගමය එහි නෛතික එළඹුම පිළිබඳවත් අවධාරණය කරන ආකාරය එහිදී අවබෝධ කොට ගත හැකිය

ශ්‍රී ලංකා ජන අරගලය තුළ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ සංගමික එළඹුම් සකස් වීම

ශ්‍රී ලාංකීය ජන අරගලය මෙම අනුපූරකයන් සියල්ලම මූලික කොට ගත්තා වූ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාදාමයක් සඳහා එළඹුම් සකස් කොට ගත් අතර, ඒ සඳහා මූලික වනු ලැබූ සිවිල් සංගම් ක්‍රියාවිධිතය සාධනීය මෙන්ම නිශේධනීය අවස්ථාවලින්ද සනිටුහන් කරන ලදී. ගුණාත්මක පර්යේෂණයක් ලෙස මෙකී පර්යේෂණය තුළ මූලික වශයෙන් විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගම් එළඹුම් හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් එළඹුම් සාධනීය අවතීරණයක් සනිටුහන් කරනු ලැබුවේද යන්න මේ ඔස්සේ විශ්ලේෂණය සඳහා යොමු කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති වන ලද ජන අරගලය තුළ මූලික ජන බලපෑම් පාඨය වනු ලැබූයේ GOTA GO HOME යන වාක්‍ය ඛණ්ඩය වනු ලබයි. ඒ අනුව එම පාඨය මූලික කොට ගනු ලැබූ කොළඹ ගාලු මුවදොරපිටිය "ගෝඨා ගෝ ගම" අරගලය සඳහා වනු ලැබූ ප්‍රධාන මර්මස්ථානය වනු ලැබීය.නමුත් GOTA GO HOME අරගලය සංකේතාත්මක වශයෙන් ජාතිකව මෙන්ම ජාත්‍යන්තරිකව ප්‍රසාරණය වීම පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලන දත්ත ග්‍රාහකයන් ස්වකීය අදහස් ඉදිරිපත් කරනු ලැබීය. එම පදනම් මත ස්වකීය සිවිල් සංගම් දෘෂ්ටිකෝණය මත විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් පෙන්වා දෙන පරිදි ගොඩ නැගෙන ලද එම බලපෑම් පාඨයන් හා මර්මස්ථානයන් අරගලය සඳහා ඒක සාධක නොවන ලදී. එනම්, සංකේතමත් විකාශනයක් ලෙස ප්‍රසාරණය වීම සිදු වීම එම සංකේතයන් හරහා සිදු වූ බවයි. එහිදී ඉදිරිපත් වන දත්ත විග්‍රහයන්ට අනුව මූලිකව විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය මුල් කාලීන අරගලය තුළදී ප්‍රයෝගිකව මංමාවත් අරගලය සඳහා යොමු වීමට වැඩියෙන් දැනුම් බාහුල්‍යතාවයෙන් ප්‍රවේශගතය සඳහා එළඹෙනු ලැබූ බව ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. දෘශ්‍යමාන සිවිල් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සබැඳි වෙමින් බුද්ධිමය කථිකාවන් සඳහා පදනම් සකස් කිරීම එහි ප්‍රධාන එළඹුම් කොට ගනිමින් ආරම්භක සිවිල් සංගම් දායකත්වය සිවිල් සමාජය සඳහා ලබා දුන් ආකාරය ඒ අනුව විග්‍රහ වනු ලැබිය.

> "රාජ්‍ය පාලනයේ නිසි වෙනසක් ඇති කිරීම සඳහා බුද්ධිමය කතිකාවතක් ගොඩ නැංවීම අත්‍යවශයයි කියන එක විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය ඉන්නවා."

ඒ අනුව ඉදිරිපත් වනු ලැබූ බුද්ධිමය කතිකාවන් සඳහා දේශපාලන, ආර්ථික, සමාජමය, දෘෂ්ටිවාදයමය අනුපූරකයන් සපයා ඇත්තේ විද්වත් ප්‍රජාවන් සඳහා න්‍යායාත්මක වශයෙන්ද, ප්‍රායෝගික වශයෙන්ද අරගලයේ මූල අරමුණ වනු ලැබූ පද්ධතිමය වෙනස්කම් සිදු කිරීමේ අරමුණ ඇතුවය. සංගමික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය තුළ ඇලෙක්සි ද තොක්විල් පෙන්වා දෙනුයේ ස්වේච්ඡා සංගම්වල සංවිධානය වී සිටින පුරවැසියන්ට, එකිනෙකා සමඟ ඇතිකරන සාකච්ඡාව හා විවාදය තුළින්, එකිනෙකාට ඒත්තු ගැන්වීමට හා ඔවුනොවුන් තර්කයෙන් හා සබුද්ධිකව දිනා ගැනීමට කටයුතු කිරීම හැකි වීම සුවිශේෂී වන බවයි. ඒ අනුව අතීත සංගමික අවතීරණය හා වර්තමාන සංගමික අවතීරණය සංසන්දනාත්මක සමාන අවතීරණයක් සනිටුහන් කොට ගෙන ඇති ආකාරය මෙම සංසිද්ධි විශ්ලේෂණය කිරීමේදී අවධාරණය වනු ලබයි. විශේෂයෙන් නිර්පාක්ෂික අරගලයක් ගොඩ නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය පදනම් සකස් වීම තුළදී විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය දියත් කරනු ලැබූ එම සමාජමය කතිකාවත සාඵල්‍යතාවය සඳහා හේතු සාධක වූ බව එහිදී ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. ජන අරගල ක්‍රියාදාමයේ පසුකාලීන ක්‍රියාදාමය සඳහා විද්වත් කතිකාවෙන් ප්‍රසාරණය වනු ලැබූ ප්‍රායෝගික අවකාශයක් සඳහා යොමු වීම පිළිබඳව දත්ත ග්‍රාහක අදහස් යොමු විය. එම පදනම් මත විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය සිවිල් සමාජ දායකත්වය මත සිවිල් සමාජ ස්වාධින කොන්දේසියක් ලෙස සහභාගිත්වය හා විනිවිදභාවය පිළිබඳව මූලික සැලකීමක් දැක්වීම තුළ සංගම් ව්‍යවස්ථාවට අනුව සියලු විශ්වවිද්‍යාල අරගලය

සඳහා ප්‍රමුඛ ප්‍රවේශගතයන් සකස් කිරීම එකිනෙකට සමාන අයුරින් ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. ඒ අනුව මූලික අයිතිවාසිකම් හා බද්ධ වන්නා වූ සිවිල් සමාජ ක්‍රියා රාමුව තුළ විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ ජන අරගල එළඹුම් සකස් කොට ගැනීම ඒක අංශ විග්‍රහයක් ඔස්සේ පෙන්වා දිය නොහැකිය. එහි සිවිල් සමාජ ප්‍රවේශයන් මූලිකව සංගමික වූ එසේත් නොමැතිනම් සහභාගී අවතීරණයක් අනුව දේශපාලන, සමාජ, ආර්ථික ප්‍රපංචයන් හරහා සනිටුහන් වන කරුණක් ලෙස විශ්ලේෂණය සඳහා බඳුන් වී ඇත. ඊට සාපේක්ෂව සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරිකයෙකු ලෙස සිවිල් සමාජයේ ආරක්ෂිත නෛතික පදනම හා ශ්‍රී ලාංකීය අයිතිවාසිකම් රාමුවෙහි ආරක්ෂිත පදනම් සකස් කිරීම සඳහා වැදගත් වනු ලබන ක්‍රියාවිධිතයන් බිහි කරලීම සඳහා අවශ්‍යය අවකාශය සකස් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමීය ක්‍රියාවිධිතයේ ප්‍රසාරණය යොමු වීම විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනයට සාපේක්ෂව නෛතික අවස්ථාවලියක් ඔස්සේ ප්‍රසාරණය වනු ලැබීය. ඒ අනුව අරගල ප්‍රවේශය නීතිඥ සංගමය, විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ ප්‍රවේශගතය හා සමගාමී මට්ටමක් ලෙස තීරණාත්මක වුව ද එහි වූ වෙනස්කම් නිර්මාණය වනුයේ වෘත්තීය මට්ටමේ ක්‍රියාත්මක වීම අනුවයි. ඒ අනුව එළඹෙනු ලැබූ ප්‍රවේශ සාධකයන් ලෙස මාධ්‍යමය, ප්‍රායෝගික නෛතික මට්ටම්,සහභාගිත්ව සංගමිකත්වය යන සාධක කෙරේ යොමු වන බව ඒ අනුව පෙන්වා දිය හැකිය.

> "1974 ස්ථාපිත වූ දවසේ සිට මේ දක්වා අපි ජනතා අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා බැඳී සිටියා. ජන අරගලය තුළ ක්‍රියා කරපු සක්‍රීය සංවිධානයක් විදියට මං හිතන්නේ ජන ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් උපරිමයෙන් අපි පෙනී සිටියා. අපි සෑම අවස්ථාවකම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය මූලික කොට ගත් ක්‍රියාමාර්ගයන් තමයි අනුගමනය කළේ"

සංගමික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හරයන් ස්ථාවර වනුයේ ඒ සඳහා වූ නෛතික පදනම්හි ආරක්ෂිත බව තහවුරු වීම හේතු කොට ගෙනයි. ඒ සඳහා කළ යුතු වනුයේ මහජන අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂණය සඳහා අවශ්‍යය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේ අනුචිතයන් සඳහා එළඹීම මූලික කොට ගත් විටය. පක්ෂපාති රාමුවෙන් එපිට ක්‍රියාවලියක් ලෙස ජන අරගලය තුළ බොහෝ දුරට විරෝධතාවන්හි නියුතු ජනතාවගේ නෛතික ආරක්ෂක භූමිකාව ඉටු කිරීම සඳහා නීතිඥ සංගමය සිය ක්‍රියාදාමය දියත් කරනු ලැබීය. ඒ අනුව ඉතිහාසයක් සහිතව ක්‍රියාවේ නියුතු ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය ස්වකීය සිවිල් සංගම් එළඹුම් සකස් කොට ගැනීමේ අවතීරකයන් ඉහත සාධක අනුව පර්යේෂකයා විසින් ලඝු කොට පෙන්වා දෙනුයේ පර්යේෂණය සඳහා උචිත ගුණාත්මක විග්‍රහයක් ලබා ගැනීමේ අපේක්ෂා මූලිකවයි. ඒ අනුව විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය එළඹෙනු ලැබූ සිවිල් සමාජ එළඹුම් මූලිකව බුද්ධිමය කථිකාවන් ඔස්සේ මූලිකත්වයක් ගනු ලැබුවද, ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් ක්‍රියාදාමය තුළ එය නෛතික මට්ටමේ මූලික අයිතිවාසිකම් හා සාධාරණත්වය හා බද්ධ වන ආකාරය දැක ගත හැකිය.

ශ්‍රී ලංකා ජන අරගලය තුළ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ සිවිල් සංගම් ක්‍රියාපිළිවෙත විමර්ශනය

ශ්‍රී ලංකා ජන අරගලය තුළ වෘත්තීය මට්ටමේ සිවිල් ක්‍රියාවලියෙහි නිරත වනු ලැබූ ප්‍රධාන සංගම් වන විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය ස්වකීය සිවිල් සංගම් ක්‍රියාකාරිත්වය තුළ අනුගමනය කරනු ලැබූ ක්‍රියාපිළිවෙත් ඉහත ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ සාධකයන් සමඟ සම්මිශ්‍රිත වනු ලබයි. ඒ අනුව විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය සඳහා වූ සිවිල් සංගම් ක්‍රියා පිළිවෙත මූලික වනු ලැබූ කරුණු ලෙස බුද්ධිමය කතිකාවත්, සංස්කෘතික ක්‍රියාමාර්ග ,උද්ඝෝෂණ ක්‍රියාමාර්ග, මාධ්‍යමය ප්‍රචාරණය යන අංශයන් කරා ප්‍රසාරණය වී ඇති බව දැක ගත හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති වූ ජන අරගලය සඳහා හේතු වනු ලැබුවා වූ හේතු සාධකයන් ලෙස නව පද්ධතිමය වෙනස්කම් ඇති කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන්, සිවිල් සංගම් ක්‍රියාපිළිවෙත ලෙස ස්වාධීන දූෂණ විරෝධී යන්ත්‍රණයක් ස්ථාපනය කර වර්තමාන ආර්ථික අර්බුදයට වගකිව යුතු පුද්ගලයන් මහජනතාවට අනාවරණය කිරීම, සෑම තරාතිරමකම ඕනෑම ආකාරයක දූෂණ පිටුදැකීමේ ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වා දෙන බවට සහතික වීම, දූෂණ සහ හිතවත්කම් දිරිගන්වන ඕනෑම ආකාරයක විශේෂ රාජ්‍ය බලපත්‍ර අහෝසි කිරීම, ආයතනික සහ පෞද්ගලික ගරුත්වය තහවුරු කරන අතර, වගකීම් සහිත සහ

ඵලදායී රාජ්‍ය සේවයක් ස්ථාපිත කිරීම යන ප්‍රායෝගිකත්ව රාජ්‍යය පාලන විධික්‍රමයන් විශ්වාසදායි මාර්ගයක් වෙත අවතීරණය කිරීම යන අරමුණුගතයන් ඔස්සේ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය ක්‍රියාත්මක කරන ලද සිවිල් සංගම් ක්‍රියාපිළිවෙත මූලික වනු ලැබූ කරුණු ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. ඊට අමතරව එහි සිවිල් සංගම් එළඹුම් බුද්ධිමය කථිකාවත්, සංස්කෘතික ක්‍රියාමාර්ග ,උද්ඝෝෂණ ක්‍රියාමාර්ග ,මාධ්‍යමය ප්‍රචාරණය යන අංශයන් කරා ප්‍රසාරණය වී ඇති බව දැක ගත හැකිය. එහිදී මෙකී සාධකයන් සියල්ලම එකිනෙකට සම්බන්ධ වනු ලැබූ අනුපූරකයන් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වීම සුවිශේෂ වනු ලබයි. බුද්ධිමය කතිකාවන් විද්‍යුත් මාධ්‍යමය අංශයන් හා සමගාමීව සමාජ මාධ්‍යමය අතින් සිදු වීම හරහා අර්බුද විසඳුම් සංවාද පැවැත්වීම අරගලය තුළ ජන මතය සඳහා කරනු ලැබූ අභිප්‍රේරණ මාධ්‍යක් වනු ලැබිය. ලාංකීය රාජ්‍යය විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියහි සියලුම විශ්වවිද්‍යාල මූලික කොට ගනිමින් විචාරාත්මක සංවාදයමය වැඩසටහන් හා සමගාමීව ප්‍රයෝගිකව සංස්කෘතික උපනතීන් සඳහා යොමු වීම තුළ අරගල විරෝධතාවන් සඳහා යොමු වීමද ඒ අනුව ඉදිරිපත් වනු ලබයි. මාධ්‍යමය පොස්ටු ප්‍රචාරණය කිරීම, පුරවැසි සහභාගීත්වය වර්ධනය කිරීම තුළ සංස්කෘතික හා ප්‍රචණ්ඩත්ව ක්‍රියාදාමයෙන් තොර අරගල ක්‍රියාවලියක් සඳහා ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය යොමු වූ බව එහිදී දත්ත ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් විය.

> “ශ්‍රී ලංකා සෞන්දර්ය කලා විශ්වවිද්‍යාලය ඉතාමත් ප්‍රයෝගික වූ සංස්කෘතික විරෝධතා මාලාවක් ගෙන ගියා. එය නිර්මාණාත්මක විරෝධතාවක් ලෙස ආණ්ඩු ක්‍රියාවලිය සඳහා බලපෑම් කරනු ලැබුවා.”

සිවිල් සංගමයක් සතු විය යුතු හරයාත්මක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය (Substantive Democracy) ක්‍රියාත්මක වීම තුළ ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් තොර වූ සිවිල් ක්‍රියාකාරිත්වයක් සඳහා පා පැදි විරෝධතා, පා ගමන්, උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාර, සංස්කෘතික උද්ඝෝෂණ විරෝධතා පැවැත්වීම, නිහඬ විරෝධතා පැවැත්වීම, මාධ්‍ය නිවේදන හරහා අරගලය තුළ අපේක්ෂිත අරමුණු හා අභිලාෂයන් විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ජනතා අවශ්‍යතාවය සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබා නොදෙන ආණ්ඩු ක්‍රියාදාමය සඳහා ඍජු බලපෑම් නැංවීම හරහා මහජන මතය සාධිත කිරීමට සිවිල් සංගම් මූලික සිවිල් සමාජයන් සිදු කරනු ලබන ප්‍රධාන ක්‍රියාවලියක් වනු ලබයි. ඒ අනුව විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය විසින් සිදු කරන ලද අරගල ක්‍රියාවිධිතයන් පහත කරුණු යෝජනාවලිය ඔස්සේ ආණ්ඩු ක්‍රියාවලිය සඳහා බලපෑම් යොමු කරන ලදී. විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා සංසදනය වන පරිදි ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් ඊට සාපේක්ෂව ස්වකීය ක්‍රියාපිළිවෙත තුළ මූලික කොට ගෙන ඇති සාධකයන් නෛතිකමය යන්ත්‍රණය හා සාංගමිකත්වය ඔස්සේ ප්‍රමුඛ වනු ලබයි. එනම්, සංගමික නෛතික ආරක්ෂණය, මාධ්‍යමය,ප් රයෝගික විරෝධතා, මූලික අයිතිවාසිකම් යන සාධකයන් වනු ලබයි.

රූප සටහන අංක 3 - නීතිඥ සංගම් සිවිල් සංගම් ක්‍රියාපිළිවෙත විමර්ශනය

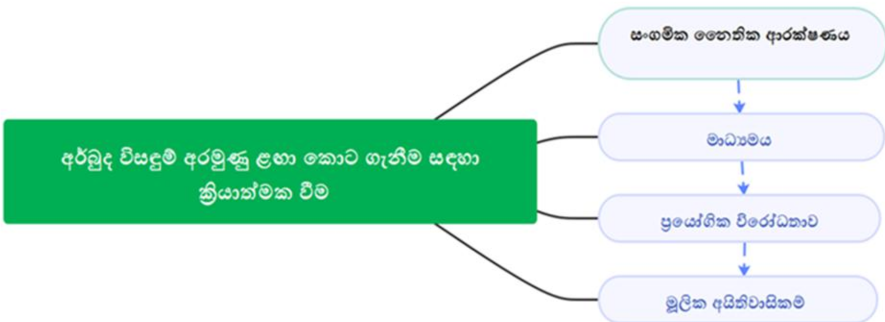

(මූලාශ්‍රය:කර්තෘ නිර්මාණයකි, 2022)

ඉහත දත්ත අනුපූරකයන් මත සුවිශේෂ සාධකයන් පිළිබඳව අවධාරණය කරන කල්හි සංගමික නෛතික ආරක්ෂණය යන යන මූල ප්‍රපංචය ඉතා වැදගත් වනු ලබයි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ අරගලය තුළ සංගමික අවතීරණය හෙවත් සහභාගී වීමේ සාධකය ප්‍රජාතන්ත්‍රීය මාධ්‍යයක් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නෛතිකමය ව්‍යවස්ථා එළඹුම් සකස් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් බලපෑම් යොමු විය. ඉහත කරුණු සාධනය පිළිබඳව සිදු කරනු ලැබූ විශ්ලේෂණයේදී ඉහත ඉදිරිපත් වන කරුණු සියල්ලම මූලික වශයෙන් ජනතාව සඳහා ඉටු විය යුතු මූලික අයිතිවාසිකම් සමග බද්ධ වනු ලබයි. න්‍යායාත්මක රාමුවක් ලෙස සංගමික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය මත ගොඩ නැංවෙනු ලබන ප්‍රධාන සංකල්පයක් ලෙස ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සර්වබලධාරී පාලන ක්‍රියාවලිය පෙන්වා දිය හැකිය. එහි එදිරිපත් කරනු ලබන අර්ථාවලියේ හුදෙක් ඉදිරිපත් වනුයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රීය අවකාශයන් තුළ බලාධිකාර ප්‍රජාවන් සඳහා ලැබී තිබෙන අවස්ථාවලින් වනු ලබයි. ඒ අනුව සංගමික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ අවධාරණය කරනු ලබන ප්‍රධාන සාධකයක් වනුයේ සිවිල් ක්‍රියාදාමය තුළ එකිනෙකා සමග ඇති කරගනු ලබන සාකච්ඡාව හා විවාදය, තර්කන මූලිකාංගයෙන් කටයුතු කිරීම යන ප්‍රස්තුතයන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අවතීරණයන් සංවර්ධනය කරනු ලබන බවයි. ඒ සඳහා නීතිඥ සංගම් එළඹුම සකස් වීම සිදු වී ඇත්තේ මූලිකව නෛතික පූරණතාවන් මූලික කොට ගෙනය. ඒ සඳහා මාධ්‍යමය භාෂිතය සඳහා එළඹීම හරහා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලන ක්‍රියාපටිපාටින් හා සමගාමී වන ආකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක වී ඇත. නෛතික පදනම්හි ස්ථාපිත විය යුතු විනිවිදබාවය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධන පූරණතාවය, රාජ්‍යය වත්කම් පූරණය, ප්‍රසම්පාදනය ,විදේශ විනිමය හා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල යන සුවිශේෂී ප්‍රපංචයන් ඔස්සේ ශ්‍රී ලාංකීය ආර්ථික, දේශපාලන අංශයන්හි සාධාරණත්වය හා සැලසුම් සහගත ගොඩ නැංවීම සඳහා වූ උත්සාහය නීතිඥ සංගම් යෝජිතයන් ඔස්සේ මූලිකව ඉදිරිපත් වන ලදී.

> "නීතිඥ සංගමය අරගල සමයේ නෙවේ ඊට ප්‍රථමව ඉඳන්ම යෝජනාවන් අදහස් ඉදිරිපත් කළා. මෙතරම් අර්බුදය ඉහළ යාමට හේතුව තමයි ඒ කිසිම අදහසක් යෝජනාවක් නිසි පරිදි පාලකයන් ක්‍රියාත්මක නොකිරීම. වෘත්තීය සංගමයක් හෝ සිවිල් සංගමයක් හෝ වේවා ඒ සංගම්වලටයි සංගම් යෝජනා වලටයි අවශ්‍ය පිළිගැනීම මේ රට තුළ නිසි පරිදි හිමි වෙන්නේ නෑ".

එම කථන සුපෝෂිතය ඉදිරිපත් කරන පරිදි ඒ සඳහා වූ හේතු සාධක ලෙස බලාධිකාරය හා ශිල්පීය ඥානයෙන් තොර වීම, සිවිල් හා වෘත්තීය සංගම් සඳහා නිසි පිළිගැනීමක් හිමි නොවීම යන සාධකයන් ඉදිරිපත් විය. ඒ අනුව මූලික නිර්ණායක ගොඩ නැංවීම සඳහා පර්යේෂකයාට මූල අනුචිතයන් සකස් වන ලදී. විශේෂයන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ න්‍යායගත මට්ටම්හි සිවිල් සමාජ උපනතීන් සඳහා සිවිල් සංගම් ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරේ අවධානය යොමු වන නමුත් සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරිත්වයේ ප්‍රයෝගික මට්ටම් සඳහා අවස්ථාවලියක් සැකසීමේ වාතාවරණයක් ශ්‍රී ලාංකීය දේශපාලන මට්ටමින් හෝ සමාජ මට්ටමින් සැකසී නොමැති වීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රියාකාරිත්වයේ හිඩැසැක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා හේතු සාධක වනු ලබයි. නමුත් ප්‍රායෝගිකත්ව උපනතීන්හි ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය නීතිඥ සංගම් ක්‍රියාත්මක වීම් හා සසඳන කළ ආණ්ඩු ක්‍රියාදාමය සඳහා යොමු කළ ජන ප්‍රයෝගික නිත්‍යානුකූලතා ක්‍රියාදාමය ප්‍රබල වනු ලබයි.

ශ්‍රී ලංකා ජන අරගලය තුළ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය යොමු වනු ලැබූ සිවිල් සංගම් ක්‍රියාපිළිවෙත පිළිබඳව වූ ප්‍රතිචාරය

(අ) ආණ්ඩු ක්‍රියාපටිපාටින් යොමු කරනු ලැබූ ප්‍රතිචාරය

සිවිල් සමාජ ක්‍රියාවිධිතයන් දෙස අවධානය යොමු කළ විටදී අවධාරණය වන ප්‍රධාන සාධක ද්විත්වය වනුයේ සිවිල් සමාජ සඳහා රාජ්‍යයේ බලපෑම් යොමු වීම ප්‍රතිචාරාත්මක වශයෙන් සාධනීය වන්නේද, නිශේධනීය වන්නේද යන කරුණ වනු ලබයි. විශේෂයෙන්ම පර්යේෂකයා විසින් පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගනු ලැබූ වෘත්තීය උපනතීන් මූලික සිවිල් ක්‍රියාදාමය පිළිබඳව යොමු වූ ආණ්ඩු ප්‍රතිචාරය මෙන්ම ජන ප්‍රතිචාරය මෙහිදී

විමර්ශනය කිරීම සඳහා සංගම් ද්විත්වය සඳහා අදාළව විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්, නීතිඥවරුන් හා සිවිල් මාධ්‍යවේදී දත්ත ග්‍රාහකයන්ගෙන් ද යොදා ගෙන ඇත.

> "අරගලය සඳහා අනෙක් සෑම කාරණාවකටම වඩා ඉහළ බලපෑම සිද්ධ කරනු ලැබුවේ ගෝල්ෆේස් අරගල භූමිය කියන එක අපි දන්නා කරුණක්. ලංකාවේ හතර අතින් පිරිස් ඒ සඳහා සහභාගි වුණා. ජාතිකව වුණත් අන්තර්ජාතිකව වුණත් ලංකාව අවධානය දිනා ගනු ලැබුවේ එතනින්. එය විශාල බලපෑමක් වුණා ආණ්ඩු පාලනයට. ඔවුන් ගෝඨාගෝගම හරහා රටේ ප්‍රධාන ආයතන කර විසිර ගියා."

ඒ අනුව දත්ත ග්‍රාහකයන් තවදුරටත් විග්‍රහ කරනු ලැබූයේ ආණ්ඩු ක්‍රියාවලියේ දේශපාලනඥ ක්‍රියාදාමයක් නිශේධනීය අයුරින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවස්ථාවලියක් ලෙස අරගලය සඳහා ප්‍රචණ්ඩත්වය දියත් කරනු ලැබූ 2022 මැයි 09 වෙනිදා ප්‍රහාරය පෙන්වා දිය හැකි බවයි. මයිනාගෝ ගම නිර්මාණය වීමත් ඒ හරහා අග්‍රාමාත්‍ය ධූරයෙන් ඉවත් වීම සඳහා මහින්ද රාජපක්ෂ ඇතුළු පොදු ජන පෙරමුණ ඇතුළු ක්‍රියාධරයන් සඳහා බලපෑම් කිරීම හරහා සකස් වූ ජන මතයත් ඒ හරහා ප්‍රධාන වනු ලැබිය. ඒ ඔස්සේ අරගලය සඳහා ප්‍රතිවිරෝධී ප්‍රචණ්ඩත්වය ඉස්මතු වීම හරහා මයිනාගෝගම හා ගෝඨාගෝගම සඳහා දේශපාලඥ මැදිහත් වීම සිදු වීම තුළ ප්‍රචණ්ඩත්වය සඳහා අවකාශය සකස් වීම සිදු විය.

> "අරගලයක් තුළ තීරණාත්මකභාවය හා ධනාත්මක ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම සඳහා බලපානුයේ සාමකාමීත්වය. ප්‍රචණ්ඩත්වය හටගත් තැනක නිර්මාණය වනුයේ පලි ගැනීමක් විතරයි. එම නිසා සාමකාමීත්වය සඳහා ප්‍රචණ්ඩත්වය ආරෝපණය කළොත් එතැනදී ජනතාව සඳහා මර්ධන නීතිය යොදා ගැනීමේ හැකියාව තියෙනවා. ඒ නිසා මර්ධනය සඳහා දේශපාලඥ ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රචණ්ඩත්වයට අඬ ගැසීමක් සිදු කළා"

දේශපාලඥ අනුපූරතා හා බද්ධ වනු ලැබූ ආණ්ඩු ක්‍රියාදාමය හේතු කොට ගෙන ඇති වන ලද එකී ප්‍රචණ්ඩත්වය හුදෙක් ඉදිරිපත් වනු ලැබුවේ අන්තනෝමතික මර්දන යන්ත්‍රණයක් බවට මූලිකව ඉදිරිපත් වන ලදී. අරගලය තුළදී විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලන සිවිල් ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා යොමු වුණු ආණ්ඩු ප්‍රතිචාරයන් ඒක පදනම් ඔස්සේ විග්‍රහ කිරීමකට වඩා මෙම ප්‍රහාරය තුළ සමස්ත සිවිල් ක්‍රියාධරයින් සඳහා යොමු වනු ලැබූ දේශපාලන ප්‍රචණ්ඩත්වයක් බව සම්මුඛ සාකච්ඡා අදහස් තුළින් ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. සාමකාමී අරගල ක්‍රියාදාමය සඳහා යොදා ගනු ලැබූ ප්‍රවේශගතයන් සමස්තයක් ලෙස අභියෝගයන් කරා යොමු කිරීමේ අවශ්‍යතාව ප්‍රචණ්ඩත්ව පාර්ශ්වයන් සඳහා අවශ්‍ය වීම හරහා නව ගැටුම් සන්දර්භයක් ඇති කිරීමේ අවකාශයන් ඒ අනුව ස්ථාපිත වූ බව ස්වකීය අදහස් නිර්ණායකයන් පර්යේෂකයා සඳහා යොමු කරනු ලැබීය. ඒ අනුව එම ආණ්ඩු යන්ත්‍රණය සිවිල් සංගම් සමස්තය වන සිවිල් සමාජය සඳහා යොමු කරනු ලබන බලපෑම් මූලිකව සිවිල් සමාජ මූලිකාංග මත ඉදිරිපත් කරනු ලබන ක්ෂේත්‍රයන් ඔස්සේ ලාංකීය උපනතීන් සඳහා ලඝු කොට පෙන්වා දිය හැකිය.

> "ශ්‍රී ලංකාවේ අරගලය සඳහා දායකයකත්වය ලබා දුන් සිවිල් සංගම් ගණන් කළ නොහැකි තරම් විශාලයි. නමුත් එම සියළුම සංගම් ක්‍රියාත්මක වනු ලැබූයේ ඒ ඒ සංගම් සඳහා අවශ්‍ය අරමුණු සඳහා මූලිකව.හරි නිත්‍යානුකූල පදනමක් තිබුණේ නෑ. අනෙක් අතට නිසි පදනමක් නොමැතිව කෑ ගසමින් ක්‍රියාත්මක වුණාට ඒ සඳහා ප්‍රතිචාරයන් ලැබෙන්නේ නෑ. විශේෂයෙන් ආණ්ඩුව සඳහා බලපෑම් කරන්න නිත්‍යානුකූලව නිසි නීති තත්වයක් යටතේ ක්‍රියාත්මක විය යුතුයි. අන්න එතැනදී නීතිඥ සංගමය ඉදිරියෙන් හිටියා."

මෙහි දත්ත ග්‍රාහක අදහස් තුළින් ඉදිරිපත් වනුයේ සිවිල් සමාජ සඳහා අවශ්‍ය නෛතික පදනම් හා ක්‍රියාත්මක වීමේ ඇති නීත්‍යානුකූලබාවය වනු ලබයි. ඒ අනුව සිවිල් සංගමයක් හුදෙක් සිවිල් සංගම්යක් ලෙස සිවිල් සමාජ තලයේ ස්ථාපිත වූ පමණින් එහි බලපෑම් සඳහා එල්ල වන ප්‍රතිචාරයන් සාධනීය නොවන බව ඉදිරිපත් වනු

ලබයි. එනම්, නීත්‍යානුකූලව බලපෑම් දියත් කිරීම සඳහා නීත්‍යනුකූල පදනමක් ස්ථාපිතයක් තිබීමේ සුවිශේෂීතාව මත එම සිවිල් සංගම් ක්‍රියාත්මක වීම් සඳහා අවස්ථාවන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සකස් වන බව දත්ත ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් වනු ලැබීය.

> "විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය මෙම අරගල ක්‍රියාදාමය තුළ සක්‍රිය වන ලද තවත් සංගම් දෙකක් විතරයි. ඒ වගේම සම්බන්ධ වනු ලැබූ සංගම් බොහෝ ගණනක් සක්‍රීය දායකත්වයක් සපයනු ලැබුවා. එබැවින් එක් සංගමයක් පමණක් ලඝු කොට පෙන්වා දෙන්න අපහසුයි. නමුත් ඔවුන් ජනතාව අරගලය සඳහා සහභාගි කරවීමේ සක්‍රීයකරුවන් බවට පත් වුණා."

ඒ අනුව අරගලය තුළ සක්‍රීය දායකත්වයක් සපයනු ලැබූ වෘත්තීය මට්ටමේ සිවිල් සංගම් මෙන්ම ආගමික කණ්ඩායම්, ජන මාධ්‍යය ක්‍රියාකරුවන් ඇතුළු පිරිස්, ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය මෙන්ම නීතිඥ සංගමය හා සම මට්ටම් ක්‍රියාකාරිත්වයේ නියුතු වූ බව ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් වන ලදී. සමස්ත සිවිල් ක්‍රියාකාරිකයන් ඇතුළු මහජනතාව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන විරෝධතාව හේතු කොට ගෙන නිර්මාණය වන ලද අර්බුදකාරී තත්වය ජාතික වශයෙන් වුවද ජාත්‍යන්තර වශයෙන්ද ප්‍රසාරණය වීම සඳහා හේතු සකස් වනු ලදුයේ සිවිල් සංගම් ඇතුළු වෘත්තීය ක්‍රියාවිධිතයන් විසින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී උපනතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දරන උත්සාහය නිසාවෙන් බව සම්මුඛ සාකච්ඡා අදහස් තුළින් ඉදිරිපත් විය. එනම්, සහභාගිත්ව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ උපනතීන් සඳහා වූ අභිප්‍රේරණයන් ගොඩ නැංවීමයි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ සාංගමික ක්‍රියාකාරිත්වයේ ප්‍රසාරණය පෙර සංසිද්ධීන්ට සාපේක්ෂව ප්‍රවර්ධන අවස්ථාවලියක් හා සනිටුහන් වූ ආකාරය මෙමෙ අරගල ක්‍රියාකාරීත්ව විශ්ලේෂණය තුළ පෙන්වා දිය හැකිය.

(ආ) ජනමතවාදය යොමු කරනු ලැබූ ප්‍රතිචාරය

2022 වර්ෂයේ ඇති වන ලද දේශපාලන හා ආර්ථික විභීනතාවය ගාලු මුවදොර කේන්ද්‍ර කරගනිමින් ජාතිකව පමණක් නොව ජාත්‍යන්තරවද ප්‍රසාරණය වන ලද්දේ ලංකා ඉතිහාසයේ අතිශයින්ම දැවැන්ත මූල්‍ය අර්බුදය නිර්මාණය වීමත් සමගයි. එම අර්බුදය විසඳීම සඳහා ක්‍රමවත් ,විධිමත් විසඳුම් ඉදිරිපත් කිරීමට එවකට ජනාධිපතිවරයා වූ ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා ඇතුළු ආණ්ඩු ක්‍රියාධරයන් අසමත් වීම තුළ ජාති, ආගම්, පක්ෂ ආදී භේදයකින් තොරව ලක්ෂ ගණන් ජනී ජනයා ගාලු මුවදොර පිටියේ අරගල මරමස්ථානය නිර්මාණය කරනු ලදුයේ, එම විසඳුම් ලබා ගැනීමේ අපේක්ෂාව සහිතවය. ඒ ඔස්සේ සකස් වන ජන මතවාදය හරහා සිවිල් ක්‍රියාධරයන් මූලික සිවිල් සමාජය ජනතා පරමාධිපත්‍ය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී උපනතීන් සඳහා අවකාශය සනිටුහන් කරන ලදී. මහජන මතවාදය යනු රාජ්‍යක දේශපාලන අනුපූරකයන් සඳහා මූලික බලපෑම් යොමු කරනු ලබන ප්‍රමුඛ මූලිකාංගය වනු ලබයි. මූලිකව රාජ්‍යක් තුළ මහජන මතයේ සාඵල්‍යතාවය සඳහා බලපානු ලබන ප්‍රධාන සාධකයන් වනු ලබනුයේ හොඳම ආණ්ඩු ආකෘතිය සහ හොඳම ආර්ථික ක්‍රමය-දේශපාලන ආකෘතිය යන මූලිකාංග වනු ලබයි. නමුත් ලංකා ඉතිහාසයේ 2022 වර්ෂයේ ඇති වන ලද දැවැන්ත මූල්‍ය අර්බුදය, අර්බුද විසඳීම සඳහා විධිමත් දියුණු හා විද්‍යාත්මක විසඳුම් ඉදිරිපත් කිරීමේ අපොහොසත් බව, කාබනික පොහොර ව්‍යාපෘති, මහා භාණ්ඩාගාරයේ ඩොලර් සංචිත හිඳී යාම, දැවැන්ත ඉන්ධන හිඟය, ඉන්ධන ලබා ගැනීම සඳහා දින ගණන් පොලිම්හි සිටීමට සිදු වීම, ඉන්ධන පෝලිම්වල මිනිසුන් මියයාම, ගෑස් පෝලිම්, විදුලිය කැපීම මෙන්ම මේ සියල්ල මූලික වන ලද උද්ධමන ක්‍රියාවලිය ශ්‍රී ලාංකීය අරගලය සඳහා ජන මතය මෙහෙයවන ලද ප්‍රබල සාධක බවට පත් වනු ලැබීය.

> "ජන මතය හා ජන ප්‍රතිචාරය විමසා බැලීම තුළදී අවධානය ලබා දෙන්න අවශ්‍ය සාධක කිහිපයක් තියෙනවා. එයින් එකක් තමයි ජනතා සේවය කියන්නේ, ජනතා පරමාධිපත්‍ය සඳහා ගරු කරමින් ජනතා අවශ්‍යතා පිළිබඳව සලකා බැලීම. වෘත්තීය සංගමයක් හෝ සිවිල් සංගමයක් නැතිනම් බලපෑම් කණ්ඩායම් හෝ වේවා ඔවුන් තමන්ගේ සංගමේ අභිප්‍රායන් ඉටු කර ගැනීමට තමයි මූලිකතාව ලබා

දෙන්නේ. නමුත් මේ අරගලයේ මම දැකපු සුවිශේෂීතාවය තමයි අනෙක් කවරදාටත් වඩා එම සංගම් ජනතාව වෙනුවෙන් හඬක් නැගීම. අනිකුත් සෑම සංගම් වලට වඩා විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය හා නීතිඥ සංගමය එතන ඉහළින් සිටියා."

පර්යේෂකයා විසින් නීතිඥ සංගම් ක්‍රියාවලිය තුළ ඔවුන් යොමු කරනු ලැබූ මාධ්‍යයම නිවේදන හා ප්‍රකාශිතයන් ඇසුරින් ජන අරගල ක්‍රියාදාමය සඳහා වූ මැදිහත් වීම හා ඒ අනුව ගොඩ නැඟුණු ලැබූ ජනමතවාදයද අධ්‍යනය සඳහා යොමු කරන ලදී. ඒ අනුව සංසිද්ධිමය වශයෙන් ජන ජීවන තත්වය සඳහා අත්‍යවශ්‍යය ආර්ථික සංඝටකයක් වනු ලබන ඉන්ධන අර්බුදය සම්බන්ධ ක්‍රියාදාමය තුළ විශ්වවිද්‍යල ආචාර්යවරුන්ගේ සාංගමික ක්‍රියාත්මක වීම් හා සම මට්ටමේ නීතිඥ සංගම් ක්‍රියාපිළිවෙත ප්‍රයෝගික මට්ටම් දක්වා විහිදී ගිය අයුරු දැක ගත හැකිය. ඉන්ධන අර්බුදය තුළ ජනතාව සඳහා නිසි තොරතුරු ලබා දීමේ වගකීමෙන් ආණ්ඩුව බැහැර වීම හා නිසි කළමනාකාරිත්වයෙන් තොරව ක්‍රියාත්මක වීම හේතු කොට ගෙන ඇති වන ලද අර්බුදකාරී අවස්ථාවලිය සඳහා මූල හේතු සකස් කරනු ලැබූ ආකාරය ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය ඉදිරිපත් කරනු ලැබීය. තියුණු ආර්ථික අර්බුදයෙන් විශාලතම අර්බුදයන් සඳහා පාත්‍ර වූ නාගරික මැද පාන්තික ජන කොටස්වල විසින් ග්‍රාමීය ජනතාවට සාපේක්ෂව අරගලය සඳහා එළඹීම සිදු වීම තුළ ජනමතවාදයේ බලපෑම් ප්‍රබල විය. විශේෂයෙන් ඔවුන් අරගලය සඳහා මූලික වීමට හේතුකාරකය වූයේ ඉන්ධන හා ගෑස් හිඟය, දෛනිකව කෙරුණු පැය 10-12 විදුලිය කප්පාදුව යන අත්‍යවශ්‍යතා වියැකී යාමයි. එබැවින් දත්ත ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් වනු ලදුයේ එවැනි පරිසරයක් තුළ නගරබද නොවූ ග්‍රාමීය ගොවි ජනයා ඇතුළු දුරබැහැර ප්‍රදේශයන්හි පුද්ගලයින්ට සාපේක්ෂව නාගරික ජන ප්‍රතිචාරය සාධනීයව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් හා විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගම් සඳහා යොමු වූ බවයි. එබැවින් දත්ත ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් වනු ලදුයේ එවැනි පරිසරයක් තුළ නගරබද නොවූ ග්‍රාමීය ගොවි ජනයා ඇතුළු දුරබැහැර ප්‍රදේශයන්හි පුද්ගලයින්ට සාපේක්ෂව නාගරික ජන ප්‍රතිචාරය සාධනීයව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් හා විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගම් සඳහා යොමු වූ බවයි. නමුත් මේ තුළ විශ්ලේෂණ සාධකය වනුයේ සමස්ත ජනතාව උදෙසා සාධාරණත්වය යන සාධකය මූලිකව ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා සමගාමීව නීතිඥ සංගම් ඉල්ලුම් නියෝගයන් යොමු වීම හා ඒ සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කිරීමයි. එබැවින් එහිදී සංගමික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ලක්ෂණයන් ප්‍රසාරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අනුපූරකයන් සඳහා අවකාශය සපයනු ලබයි. ඒ සඳහා නීතිඥ සංගම් ප්‍රකාශන උපුටනයන් මෙසේ පෙන්වා දිය හැකිය.

> "මහජන ලැදියාව මත ශ්‍රී ලංකාවේ නීතියේ පාලනය, මූලික අයිතිවාසිකම්, අධිකරණයේ හා යුක්තියේ ස්වාධීනත්වය ප්‍රවර්ධනය වෙනුවෙන් පෙනී සිටින හා ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිඥවරුන්ගේ ඉහළම වෘත්තීය සංවිධානය වන ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය වෙනුවෙන් පෙත්සම්කරුවන් විසින් එම පෙත්සම් ඉදිරිපත් කොට තිබෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වෛරීභාවය දරන මහජනයා ලෙස ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 28 වන වගන්තිය කීපයක් පැවරී තිබෙන ශ්‍රී ලාංකික මහජනයා යන පරමාර්ථයන් මූලික කොට ගෙන".

සිවිල් ක්‍රියාකාරිකයන් විසින් ස්වකිය පරමාර්ථ සකස් කොට ගැනීම සිදු කරනුයේ සමාජයේ අනර්ථයන් අඩු කිරීමේ ක්‍රියාකාරීව දායකත්වය මතයි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙනු ලැබූ ආහාර, ඉන්ධන හා ගමන් වියදම් ඇතුළු අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීම් සඳහා දිගු පෝලිම් දක්නට ලැබීමත්, දැඩි භාණ්ඩ හිඟය හා භාණ්ඩ හා සේවා මිල අධික ලෙස ඉහළ යාම හේතුවෙන් මහජන විරෝධතා හා කැළඹිලි නිර්මාණය වීම සඳහා හේතු සකස් වීම පිළිබඳව නීතිඥ සංගමය තවදුරටත් අවධාරණය කරන ලදී.

> "විශේෂයෙන් මං මගේ වෘත්තීය පුරාවට අධ්‍යයනය කරලා තියෙන ගැටුම් අරගල බොහොමයක් ඇත්තෙන්ම දේශපාලනය එක්ක සම්බන්ධයි. මොකද ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ක්‍රියාවලිය තවමත් නිසි ස්ථාවරයක් සඳහා පැමිණිලා නෑ. මේ අරගලය තුළ ක්‍රියාත්මක වන ලද බොහොමයක් පිරිස ශිල්පීය ඥානයක් තිබෙන අය. නීතිඥවරු, විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්, ගුරු සංගම්, වෛද්‍ය සංගම් යන

විශාල ගණයේ ක්‍රියාකරුවන් ඒ සඳහා ලොකු බලපෑමක් කරනු ලැබුවා. එය ජනතාව සඳහා අභිප්‍රේරණයක් වුණා අරගල සහභාගිත්වය කෙරෙහි".

එම කථන සංස්ලේෂිතය කෙරේ අවධාරණය කරන විට විශ්ලේෂණය සඳහා යොමු වනු ලබන ප්‍රධාන කරුණ වනුයේ විශේෂඥ දැනුම් හෙවත් ශාස්ත්‍රීය ඥානය සහිත පිරිස් අරගලය සඳහා අනුගත වීම සාමාන්‍ය ජනතාව අරගලය සඳහා සහභාගි කරවීම සඳහා අභිප්‍රේරණ සාධකයක් වූ බවයි. එනම්, ජනමතවාදය සඳහා මූලික බලපෑම් සාධකයක් ලෙස සිවිල් සමාජ ක්‍රියාදාමය තුළ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය, නීතිඥ සංගමය ඇතුළු අනෙකුත් වෘත්තීය ක්‍රියාදාමයන් සමඟ ප්‍රසාරණය වනු ලැබූ සිවිල් සංගම් හේතු සාධක වීමයි. විශේෂයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති වන ලද අරගල සංසිද්ධි දෙස විග්‍රහ කොට බලන කල්හි වෘත්තීය මට්ටමේ සිවිල් සංගම් ලෙස මෙම සංගම් ද්විත්වය විසින් ජනතාව විෂයෙහි සිදු කරන ඉදිරිපත් කිරීම් ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකලාපයන් සම්බන්ධව ජනමතය සකස් වීම කෙරෙහි බලපෑම් කරන ලදී. ආණ්ඩු ක්‍රියාවලින් තුළින් ජන ක්‍රියාදාමය සඳහා යොමු වන බලපෑම් උදෙසා දැනුම් බාහුල්‍යයෙන් සන්නද්ධ වනු ලැබූ පිරිසක් වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ලද අවස්ථාවලින් ප්‍රමුඛ වන අවස්ථාවලින් ඒ අනුව විග්‍රහ වනු ලබයි. විශේෂයෙන් සිවිල් සමාජ කටයුතු සම්බන්ධ ජාත්‍යන්තර කොන්දේසි අතරින් ප්‍රධාන නෛතික රාමුව ගොඩ නැංවෙනු ලබනුයේ ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස, සංගම් පැවැත්වීමේ නිදහස, සාමකාමීව රැස්වීමේ නිදහස, මහජන කටයුතු සඳහා සහභාගී වීමේ අයිතිය, වෙනස් කොට නොසැලකීම යන සාධකයන් වනු ලබයි. එහිදී විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් ස්වකීය සිවිල් සංගම් ක්‍රියාදාමය සඳහා ආසක්ත කොට ගෙන ඇති ප්‍රධාන නිර්ණායක හා මැදිහත්කරණ සාධකයන් මූලිකව මූලික අයිතිවාසිකම් හා මාධ්‍යමය සුපෝෂිතය අනුව බද්ධ වන ආකාරය වටහා ගත හැකිය. සම්මුඛ සාකච්ඡා හරහා යොදා ගනු ලැබූ දත්ත උපනතීන් අනුව දත්ත ග්‍රාහකයන් අවධානය යොමු කරන ලද අදහස් අනුව විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් විසින් ගොඩ නංවන ලදබුද්ධිමය කථිකාවන් හා මාධ්‍යමය ප්‍රචාරණයන් විසින් සිදු කරනු ලැබූ බලපෑම මහජන මතවාදය සඳහා ප්‍රබල බලපෑමක් වූ බවයි.

"විශ්වවිද්‍යාල අචාර්යවරුන්ගේ සංගමය විසින් ජනමතය නිර්මාණය කිරීම සඳහා යොදාගනු ලැබූ ප්‍රවේශයන් වගේම එළඹුම් ප්‍රයෝගික වුණු හින්දා ජනතා සහභාගිත්වය පුළුල් වුණ බව ඇත්ත. නමුත් එය එකම සංගමය නොවේ ඒ සඳහා මුලිකත්වය ගත්ත. කොහොම උනත් මාධ්‍යවේදීන් සඳහා යොමු ආණ්ඩු ප්‍රචණ්ඩත්වය සඳහා ඔවුන් හඬක් නැගුවා. ඒ ඔස්සේ ජනතාවගේ මතය හා විය යුතු දේ පිළිබඳව තොරතුරු ප්‍රචාරය වීමේ අවකාශය සකස් වුණා. විශේෂයෙන් ජූලි 09 වෙනිදා අගමැති නිවාස ළඟ මාධ්‍යවේදීන් සඳහා සිදු කරන ලද ප්‍රහාරය සඳහා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරු ප්‍රබල විරෝධයක් දක්වනු ලැබුවා. එතනින් ඔවුන් පෙන්වා දෙනු ලැබුයේ ප්‍රජතන්ත්‍රවාදයේ මුර බල්ලා වූ මාධ්‍යය ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධීන්ගෙන් ආරක්ෂා කිරීමේ වැදගත්කම. එතැනදී ජනතාව වෙනුවෙන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ආරක්ෂා කිරීමක් සිදු කරනු ලැබුවා. එබැවින් ජනතාව නිත්‍ය වශයෙන්ම ඔවුන් හා සබැඳි වුණා. නමුත් නීතිඥ සංගමය ඊට වඩා වැඩි නෛතික ප්‍රසාරණයකින් ජනතාව සඳහා සමීප වුණා."

විශේෂයෙන් නිසි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රියාවිධිතයන් අනුගමනය නොකරන ආණ්ඩු ක්‍රියාවලිය තුළ ඔවුන් සිදු කළ යුතු ක්‍රියාකලාපයන් සම්බන්ධයෙන් යෝජනාවලි දියත් කිරීම මූලිකව සාධනීය ජන ප්‍රතිචාරයක් සඳහා හේතු සාධක වූ බව දත්ත ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් විය. ඒ අනුව ජන මතවාදය සඳහා ධනාත්මක එළඹුම් නිර්මාණය කිරීමේ සාධකයන් ජනතාව සඳහා වූ පක්ෂගත වීම යන අරමුණුගතය මූලික වන ආකාරය පෙන්වා දිය හැකිය. ඒ අනුව නීතිඥ සංගම් සඳහා වූ ජන මතයේ නෛතික ප්‍රසාරණ ක්‍රියාදාමය පිළිබඳව දත්ත ග්‍රාහක අදහස් ඉදිරිපත් වනු ලැබීය. නාගරික පන්තියේ ජන ප්‍රතිචාරය සාපේක්ෂව ආණ්ඩු ක්‍රියාදාමය හා අරගල ප්‍රසාරණය සඳහා ලබා දෙනු ලැබූ අභිප්‍රේරණය මෙන්ම නීතිඥ සංගම් ක්‍රියාකලාපයන් හා විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය සඳහා ලබා දෙන සාධනීය ප්‍රතිචාරය සුවිශේෂී සාධයක් ලෙස ඉදිරිපත් වුණද, ග්‍රාමීය වශයෙන් අරගලය සඳහා දායකත්වය ලබා දුන් ජන මතවාදය සිවිල් සංගම් ක්‍රියාවිධිතය පිළිබඳව අනවබෝධිතබාවය ග්‍රාමීය

ජනමතවාදය සකස් වීම සඳහා හේතු සාධක වනු ලැබූ බවයි. ඒ අනුව සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් ක්‍රියාදාමය හා ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය නාගරික ජන මතවාදය තුළ සාධනීය එකඟතාවන් ගොඩ නංවනු ලැබීම සිදු වීම පූරණතාවයකින් සිදු වුවද සංසන්දනාත්මක මට්ටමින්, ග්‍රාමීය ජනමතවාදය තුළ ගොඩ නංවනු ලැබූ අවබෝධිතාව අඩු ප්‍රසාරණ මට්ටම් කරා ළඟා වන බව යම් තාක් දුරට නිරවද්‍ය වනු ලබයි. ඒ සඳහා හේතුකාරක වනුයේ ග්‍රාමීය ජනමතවාදය සකස් වීමෙහිලා හුදෙක් බලපෑම් සිදු කරනුයේ ජන මාධ්‍ය, විද්‍යුත් මාධ්‍ය හා සමාජ මාධ්‍ය වන බැවින් ඒ ඔස්සේ දැනුවත් වන දැනුම් සම්භාරයන් පමණක් හේතු වන බැවින් එකී සංගම් සිදු කරනු ලබන සමස්ත ක්‍රියාදාමය පිළිබඳව නිසි අවබෝධිතයන් ලබා ගැනීමේ අවම හැකියාවයි.

නිගමනය

අධ්‍යනය තේමාව වූ ශ්‍රී ලංකා ජන අරගලය තුළ සිවිල් සමාජ භූමිකාව යන ප්‍රපංචය වෘත්තිමය මට්ටමේ සිවිල් සංගම් ද්විත්වයක් වනු ලැබූ විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සංගමය හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගම් මූලිකව අධ්‍යයනය කරන ලදී. ඒ අනුව අරගල හේතු සාධක ගොඩ නැංවීම, ඒ සඳහා සංගමික එළඹුම් සකස් වීම, ඒ සඳහා වූ ප්‍රතිචාරාත්මක මට්ටම් හා ප්‍රතිඵලයන් යන මූල ප්‍රස්තුතයන් ඔස්සේ පර්යේෂණ විශ්ලේෂණය ගුණාත්මක අවතීරකයන් මත ගොඩ නංවන ලදී. එමෙන්ම එම ක්‍රියාධරයන්ගේ එළඹුම් පිළිබඳව යොමු වනු ලැබූ ජනමතවාදය පිළිබඳව විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා සිවිල් මාධ්‍යවේදී පුද්ගලයින්ද පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගනු ලැබීය. පර්යේෂණ මූලිකාංගයන්හි සංසන්දනාත්මක උපනතීන් අනුව විග්‍රහ කරන කල්හි ශ්‍රී ලංකාවේ ජන අරගල ක්‍රියාවලිය තුළ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ සමිති සම්මේලනය හා ශ්‍රී ලංකා නීතිඥ සංගමය දියත් කරනු ලැබූ සිවිල් සංගම් එළඹුම් මෙන්ම ක්‍රියාපිළිවෙත් එකිනෙකට සමගාමී වන අවස්ථාවලින් මෙන්ම එකිනෙකට වෙනස් උපනතීන් හා මූලික වන ආකාරයද දැක ගත හැකිය. විශේෂයන් ආඛ්‍යාන විශ්ලේෂිත මට්ටම් අනුව ගොඩ නංවන ලද ප්‍රත්‍යයක සංසිද්ධි විශ්ලේෂණය තුළ අවධාරණය වන ප්‍රධාන සාධකයන් වනුයේ ශ්‍රී ලාංකීය සිවිල් සමාජයේ ප්‍රයෝගිකත්ව ක්‍රියාදාමයේ සාඵල්‍යතා මට්ටම් පිළිබඳව වූ විශ්ලේෂිතය වනු ලබයි. ඒ තුළ පර්යේෂකයා අවධාරණය කොට ගනු ලැබූ ප්‍රධාන සාධකය වනුයේ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයන් හා එම සංගම් මූලික සමාජගතය සඳහා ශ්‍රී ලාංකීය දේශපාලන හා සමාජ පරිසරය තුළ හිමි වන ස්ථානයේ අවම මට්ටමයි. අත්තනෝමතික දේශපාලඥ බලපෑම් හා ක්‍රියාත්මක වීම් මත ප්‍රජාතන්ත්‍රීය රාමුවක් තුළ සිවිල් සමාජ සඳහා වූ ස්වාධීනතාවයේ වියැකී යාමත්, මධ්‍යම පාන්තික ජන මතය සිවිල් සමාජ ක්‍රියාදාමයේ ප්‍රසාරණය සඳහා අවකාශයන් සැපයීම සිදු වීමත් යන මූලිකාංග පර්යේෂණ විශ්ලේෂණය තුළ ඉදිරිපත් වන ලද මූලික කරුණු ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. නමුත් ශ්‍රී ලාංකීය ජන අරගල ක්‍රියාදාමය සඳහා සිවිල් සමාජ එළඹුම් සකස් වීම හා සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා පදනම් සකස් වීම ශ්‍රී ලාංකීය සංසිද්ධිමය අවස්ථා හා සැසඳීමේදී දේශපාලන අවබෝධිතය හා සජීවීකරණය යන අවස්ථාවලින් එළඹුම් ප්‍රවර්ධිත කොට ගත් ආකාරය දැක ගත හැකිය. නමුත් සාපේක්ෂව බලන කල්හි ශ්‍රී ලංකාවේ සංගමික ආරක්ෂණය සඳහා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය තහවුරු කිරීමේ සාධකයක් ලෙස සිවිල් සමාජ සක්‍රියතාව යහපාලන සංකල්පය යටතේ හඳුන්වා දීම සිදු වුවද එහි ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ප්‍රයෝගිකත්වය සඳහා යොමු වන ඉඩ ප්‍රස්තාවන් ඉතාමත් අවම මට්ටමක පවතින බව පෙන්වා දිය යුතුය.

සමුද්දේශ

Allen, C. (1997). Who Needs Civil Society?. Review of African Political Economy, 24(73), 329-337.https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03056249708704266

Baechler, G. (2006). Conflict Resolution through State Reform. N. P.

Cooper, R. (2018). What is Civil Society, Its Role and Value in 2018? University of Birmingham, 25. https://www.csis.org/programs/human-rights-initiative/strengthening-civil-society

De Tocqueville, A. (1840). Democracy in America, Volumes One and Two. The Journal of Blacks in Higher Education, 31, 134. http://seas3.elte.hu/coursematerial/LojkoMiklos/Alexis-de-Tocqueville-Democracy-in-America.pdf

Jensen, L. G. (2016). Civil Society : A Powerful Concept. May.

Kocka, J. (2004). Civil Society from a Historical Perspective. European Review, 12(1), 65–79. https://doi.org/10.1017/S1062798704000067

Mays, M. (2017). The Pathway of Sri Lankan Civil Society. N.P.

Orjuela, C. (2003). Building Peace in Sri Lanka: A Role for Civil Society?. Journal of Peace Research, 40(2), 195-212. https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0022343303040002004

Orjuela, C. (2005). Civil Society in Civil War: The Case of Sri Lanka. Civil Wars, 7(2), 120-137. https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13698280500422884

Oppong, F. K., Oduro, F., Awal, M., & Debrah, E. (2013). Civil Society Engagement with Political Parties during Elections. N. P.

Possession, A. T., Wrong, A. N., Fraud, B. & Coercion, C. (1967). Hegel ' s Philosophy of Right. Pp. 2-4.

Putnam, R. (1993). Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy.

Roy, I. (2008). Civil Society and Good Governance: (Re-) Conceptualizing the Interface. World Development, 36(4), 677–705. https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2007.04.020

Taylor, C. (1992). Modernity and the Rise of the Public Sphere (Tanner Lectures on Human Values). 203–260.

Uyangoda, J. (2011). Civil Society: What is It? For Whom? For What? (I. Printers (Pvt)Ltd. (Ed.); Third Edi). Association, Social Scientists. https://slbooks.lk/jayadewa-uyangoda

Uyangoda, J. (2021). Writing a Social Science Research Proposal. Association, Social Scientists. https://slbooks.lk/jayadewa-uyangoda

ආඛ්‍යාන narrations
Volume 07 | Issue 02 | july-december 2022 | Article 10
ISSN 2478-0642

On-line Refereed Biannual Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka
Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

ශ්‍රී ලංකාවේ වතු කම්කරු ප්‍රජාවේ දේශපාලන දිශානතිය හැඩගැස්වීමේ දී ඉන්දියානු බලපෑමේ ස්වභාවය: මධ්‍යයම පළාතේ තෝරාගත් තේ වතු ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක්

දිල්රුක්ෂිකා රුබේරු, සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යනාංශය, ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය, dilrukshiruberu070@gmail.com

අරුණ ජයතිලක, සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යනාංශය, ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය, aruna@ssl.sab.ac.lk

සාරසංක්ෂේපය

ජාතික දේශපාලනය ශ්‍රී ලංකාවේ කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන විඥානයට බලපෑම් කළත් හින්දු සංස්කෘතිය සහ සමාජ ලක්ෂණ වතු කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන විඥානය සැකසීමට නැඹුරු වී ඇත. මේ අනුව හින්දු සංස්කෘතිය හරහා ඉන්දියානු බලපෑම වතු කම්කරුවන්ට බලපෑම් සහගත වනු ලබයි. වතු කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන දිශානතිය ගොඩනැගීම සඳහා ඉන්දියානු බලපෑම, මහජන නියෝජිතයන් තෝරාගැනීමේදී වතු කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන දිශානතිය ගොඩනැගීමට එහි බලපෑම මෙන්ම වතු කම්කරු පක්ෂවල කරියාකාරිත්වය පිළිබඳව මෙහිදී සලකා බලනු ලබයි. මිශ්‍ර දත්ත විශ්ලේෂණය යටතේ ලූල්කඳුර, හන්තාන සහ රාගල වතු ආවරණය වනලෙස ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලි යටතේ සහ වතු කම්කරුවන්, දේශපාලන නායකයින් සහ ක්ෂේත්‍රයේ දැනුම ඇති පුද්ගලයින් සමග සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් පර්යේෂණ දත්ත රැස් කරන ලදී.සමාජ විද්‍යාව සඳහා සංඛ්‍යාන පැකේජ මෘදුකාංගය (Statistical Package for the Social Sciences) හරහා ප්‍රමාණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණය සිදු කරන ලද අතර අන්තර්විශ්ලේෂණය යටතේ ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණය සිදු කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාව සමඟ ඇති ජාත්‍යන්තර සබඳතාවලදී ඉන්දියාව "මෘදු බල තුලනය" අනුගමනය කරන බව අධ්‍යයනයෙන් අනාවරණය වී තිබේ. වතු කම්කරුවන් ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත පුද්ගලයන් වන අතර හින්දු සංස්කෘතිය නිසා ඉන්දියාව සමඟ සමීප සබඳතාවක් ඇති බැවින් දේශපාලනික ඉන්දියානු බලපෑම් බහුලව දක්නට ලැබේ. ඉන්දීය දේශපාලන නායකයන් ආදර්ශයට ගෙන ඔවුන් අනුකරණය කරමින් මැතිවරණ උපකරම භාවිත කිරීම, හින්දු සංස්කෘතික සංවේදී අවස්ථාවන් වතු දේශපාලනයට යොදා ගැනීම, සිනමා කලාව යොදා ගැනීම ද මෙහිදී හඳුනාගත හැකිය. එබැවින් ඉන්දියානු මෘදු බලය හමුවේ ශක්තිමත් බල තුලනයක් ඇති කර ගැනීම වෙනුවට බැන්ඩ්වැගනින් (Bandwagoning) සංකල්පය අනුව කරියා කිරීම වතුකරයේ දේශපාලනය තුල දැකිය හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද: *වතු කම්කරුවන්, මෘදු බල තුලනය, ඉන්දියාව, දේශපාලන බලපෑම්, හින්දු සංස්කෘතිය*

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව, දූපතක් ලෙස හා ඉන්දියාවට ආසන්නව පිහිටීම හේතුවෙන් අතීතයේ සිටම ඉන්දියාවේ විවිධ ජාතීන්ගේ බලපෑම් සහ ආක්‍රමණ ශ්‍රී ලංකාවට එල්ල විය. යුරෝපීය පුනරුදයෙන් පසු 1505 වර්ෂයේ සිට පැමිණි යුරෝපීයන් සියලු ආක්‍රමණ තුල බලවත් වූ අතර, එහි දී 1815 න් පසු බ්‍රිතාන්‍ය ජාතිකයන් ශ්‍රී ලංකාව පූර්ණවශයෙන් යටත් කර ගැනීමට සමත්විය. යටත්විජිතයක් ලෙස බ්‍රිතාන්‍යය පරිපාලනය යටතේ විවිධ වෙනස්කම් රාශියක් ශ්‍රී ලංකාව තුල සිදු විය. එහිදී ආර්ථිකමය වශයෙන් වාණිජ වැවිලි බෝගවගාව හඳුන්වාදීම ප්‍රධාන සන්ධිස්ථානයකි. වාණිජ බෝග වගාව ව්‍යාප්තිය සමඟ ගැටලු රාශියක් මතුවිය. මෙරට තුළ ද ආරම්භයේ සිටම බ්‍රිතාන්‍යයන්ට විශාල ශ්‍රම ඌනතාවයකට මුහුණ දීමට සිදු විය. වතු වගාව සඳහා ශ්‍රම සැපයීම දේශීයන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හේතුවෙන් මෙම ශ්‍රම ඌනතාවය නිර්මාණය විය. ඒ අනුව 19 වන ශත වර්ෂයේ මුල් කාලය වන විට බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යය යටතේ වැවිලි ව්‍යාපාර දියුණු වන රාජ්‍යයන් සඳහා (යටත් විජිතවලට) අවශ්‍ය කම්කරුවන් සපයා ගැනීම මූලික ගැටලුවක් වීමෙන් කම්කරුවන් සඳහා අතිරේක ඉල්ලුමක් ඇතිවිය. මෙයට පිළියමක් ලෙස දකුණු ඉන්දියානුවන් ශ්‍රම සපයා ගැනීම සඳහා කම්කරුවන් ලෙස ගෙන්වා ගැනීමට කටයුතු කරන ලදි. ශ්‍රී ලංකාවට ද්‍රවිඩ කම්කරුවන් රැගෙන ඒම යටත් විජිතයක්ව පැවතීමේ වාණිජ ප්‍රතිඵලයකි. එලෙස වතු කම්කරු රැකියාව සඳහා මෙරටට රැගෙන එන සහ සංක්‍රමණය වූ දකුණු ඉන්දියානු ද්‍රවිඩ ප්‍රජාව මෙරට වතු වගාවෙහි යෙදවීමෙන් ඔවුන් ශ්‍රී ලංකාවේ දී ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත දකුණු ඉන්දියානු ජනතාව හෙවත් වතු කම්කරු ප්‍රජාව ලෙස හැඳින්විණි.

ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන්වා ගත් වතු කම්කරුවන් මෙරට පදිංචි වූ අතර, වගාවේ ව්‍යාප්තිය සමඟ අවස්ථා කිහිපයකදී ඔවුන්ව සංවිධානාත්මකව ගෙන්වා ගන්නා ලදී. දකුණු ඉන්දියාවේ සෑම ගමකම කම්කරුවන් බඳවා ගන්නා මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවා තිබුණි. ඒ අනුව 1857 වන විට 120000 ක් ද, 1911 වන විට සංඛ්‍යා ලේඛනවලට අනුව 630983 ක්ද, 1931 වන විට ලක්ෂ 7කට වඩා වැඩි කම්කරු පිරිසක් ද මෙරටට සංක්‍රමණය විය. අඩු පහසුකම් හා අඩු වැටුප් මත අර්ධවහල් සේවාවක නිරත වීමට මෙම කම්කරුවන්ට සිදු විය. මොවුන් අවස්ථා කිහිපයකදී නැවත ඉන්දියාවට පිටත්ව ගොස් ඇති නමුත් ඇතමුන් ශ්‍රී ලංකාව හැර යාමට අකමැති වූහ (අබේවර්ධන, 1990, 154). ශ්‍රී ලංකාව තුල ජීවත් වීමට තීරණය කළ සහ නැවත පිටත් වූ පිරිස පහත පරිදිය. 1853 සිට 1856 දක්වා ආපසු ගිය කම්කරුවන් පහත ආකාරයට දැකිය හැක.

වගුව 01: 1853 සිට 1856 දක්වා නැවත ඉන්දියාවට පිටත්ව ගිය කම්කරුවන් සංඛ්‍යාව)

වර්ෂය	**පිරිමි**	**ගැහැණු**	**ළමයින්**	**ඉතිරිය**
1853	27129	981	378	28488
1834	21640	1422	479	23541
1855	23120	573	313	24016
1856	32148	1502	669	35381

මූලාශ්‍රය: (අබේවර්ධන, 1990, 155)

වතුකරයට සීමා වූ ජීවිතයක් ගෙවූ මොවුන් ශ්‍රී ලංකාව තුල තිබූ පංති විෂමතාවය හා වාර්ගික විෂමතාවය මත වෙනස්කොට සැලකූ මුලුගැන්වූ පිරිසක් බවට පත් විය. මේ වනවිට වතුකර ද්‍රවිඩ ජන සංඛ්‍යාව මුළු ජන ගහණයෙන් 4.12%කි. එනම් 839504 ක් ය. එයින් වැඩි පිරිසක් මධ්‍යම පළාත තුළ වාසය කරනු ලබයි. ඒ අනුව,

නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය	51.30%
බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කය	18.2%
රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය	7.80%
මහනුවර දිස්ත්‍රික්කය	8.40%
මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය	5.30%
කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය	5.90%

ලෙස ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කයන්හි වතු කම්කරුවන්ගේ ජනගහනය ව්‍යාප්තව පවතී.

අතීතයේ පටන් දරුණු ශ්‍රම සූරා කෑම, ආර්ථික දුර්වලතාවය හා සමාජීය පහත් මට්ටම මෙන්ම අධ්‍යාපනයේ දුර්වලතා ඔවුන් තව තවත් හුදකලා පිරිසක් බවට පත් කළේය. වතුකරයේ ජීවත් වූ ද්‍රවිඩ කම්කරුවන්ගේ හා ආසන්න ගම්මානයෙහි ජීවත්වන සිංහල ගැමියන්ගේ ජීවිත අතර කැපී පෙනෙන වෙනසක් විය. ශ්‍රී ලංකාවේ කම්කරුවන් බඳවා ගැනීම සිදු වූයේ කුල පදනමක් සහිත කංගානි ක්‍රමය යොදාගෙනය. පහසුවෙන් හසුරුවා ගත හැකි, අඩු පහසුකම් මත පෝෂණය කළ හැකි හා රඳවා තබා ගත හැකි පිරිස් ගෙන ඒමට බ්‍රිතාන්‍යයන් මෙහි දී කටයුතු කරන ලදී (Jayathilaka, 2014). දකුණු ඉන්දියානු ජනතාව මෙරටට පැමිණෙන විට ඔවුන්ගේ ජීවන රටාව සමඟ සමාජ ක්‍රමය හා දේශපාලන ක්‍රමය තුළ පැවති ආභාසය ද රැගෙන පැමිණියහ. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඔවුන් සමාජයෙන් බොහෝ ඈත්ව සිටීම මත සිදු වූ සමාජ හුදකලාවීම සමඟ ඔවුන්ට ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජය සමඟ මුසුවීමට අවස්ථාව හිමි නොවීය. එබැවින් දකුණු ඉන්දීය සමාජීය, දේශපාලන ආභාසයන් හා සංස්කෘතික ලක්ෂණ පාරම්පරිකව සිදු වූ සුලු වෙනස්කම් යටතේ වර්තමානය දක්වා දායාද විය.

වතු පාලනය තුල කම්කරුවන්ට රැකියාව සඳහා දෛනිකව වෙහෙස මහන්සි වීමට සිදු වීම මඟින් ඔවුන්ගේ කම්කරු අයිතිවාසිකම් පවා උල්ලංඝනය විය. කම්කරුවන් රැගෙන එනවිට හා පැමිණීමෙන් පසු බෙලහීන වීම, මන්දපෝෂණය, කොලරා රෝගය වැනි පීඩාවන්ට ගොදුරු වූහ. රෝගී වීම නිසා අසරණ වූ මොවුන්ට කිසිදු ආදායමක් ද නොවීය. කම්කරුවන් ඉතා අසරණ වූ පීඩිත තත්ත්වයක් වෙත මෙම කාලය තුළ ඇදී යන ලදී. ඔස්කාර් ලෙවිස්ට අනුව මෙය "දුගීකමේ සංස්කෘතිය"කි. මෙම සංස්කෘතිය තුල ලෙවිස් සඳහන් කරනුයේ අසරණභාවය, හීනමානය පිළිබඳ හැඟීම, යැපීම් මානසිකත්වය, දුර්වල මානසික ව්‍යුහයන් පැවතීම, ලිංගික අනන්‍යතාවය පිළිබඳ අදහසක් නොමැති වීම හා සමාජයෙන් ඈත්වීම යනාදි ලක්ෂණ දැකිය හැකිබවය. (Harvey & Reed, 1996 : 466) ඒ අනුව වතු කම්කරුවන් ශ්‍රී ලංකාව තුළදී ද දිළිඳු හා පහත් සමාජ තත්ත්වයක් තුළ ජීවත් වෙමින් සිටී.

වතුකරය තුළ අධිකාරිත්වය ආකාර දෙකකින් දැකිය හැක. එනම් වතු පාලනය හා දේශපාලනමය වෘත්තීය සමිති පාලනයයි. වතු පාලනය තුල සුවිශේෂී තනතුරක් ලෙස කන්කානම් තනතුර හඳුනාගත හැක. කම්කරුවන් හා වතු අධිකාරිත්වය අතර සම්බන්ධතාවය මෙහු විසින් පවත්වාගෙන ගිය බැවින් කන්කානම්ට අවනතවීමට කම්කරුවන්ට සිදුවිය. වෘත්තීය සමිති මඟින් දේශපාලන පාලන තත්ත්වයක් වතුකරය තුළ රැගෙන යනු ලබයි. කම්කරුවන්ගේ වෙහෙසකර ජීවිතය හේතුවෙන් වෘත්තීය සමිති ව්‍යාපාරයේ රතු තරුව ලෙස හඳුන්වන නඩේස අයියර් 1920 සිට වතු කම්කරුවන් වෙනුවෙන් හඬනැගීය.

එම ක්‍රියාමාර්ගයන්හි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉන්දියානු සබඳතාවය මත 1930 දී ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි ජවහල්ලාල් නේරු හරහා වතුකරයේ වෘත්තීය සමිති ආරම්භ විය. එම වෘත්තීය සමිති වතුකර ජනතාවගේ දුෂ්කර ජීවිතය වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් වූ අතර, එම හේතුව මත කම්කරුවන් වෘත්තීය සමිති වටා රැස් විය. පළමු වෘත්තීය සමිතිය වනුයේ ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත සෞම්‍ය මූර්ති තොණ්ඩමන් විසින් නායකත්වය දුන් ලංකා කම්කරු කොංග්‍රසයයි. එතැන් සිට වතු දේශපාලනය ආරම්භ විය. 1930ල1936 හා 1947 මැතිවරණ තුළ මෙම වෘත්තීය සමිති සක්‍රියව දායක විය. 1947 මැතිවරණයේ දී සිංහල ජාතිකයන් 68 ක් ද, ලංකා ද්‍රවිඩ 13ක්ද, ඉන්දියානු ද්‍රවිඩ 7 ක්ද තේරී පත්විය. මේ අනුව ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත කුලී පදනම මත තාවකාලිකව පැමිණි මෙම වතු කම්කරුවන් සඳහා ජන්ද බලය ලබාදීම හරහා මෙරට ව්‍යවස්ථාදායකය නියෝජනය කිරීමට ඔවුන්ට අවකාශය ලබා දුනි. ඒ අනුව දේශපාලනිකව වතු කම්කරුවන් සම්බන්ධව තීරණ ගැනීමට ඉන්දියාව හා මෙම වෘත්තීය සමිති විවිධ අවස්ථාවන්වලදී සම්බන්ධ විය. එහි දී,

- 1947 පුරවැසි පනත තුළ ඉන්දියානු ද්‍රවිඩ කම්කරුවන්ගේ පුරවැසි අයිතිය අහිමි කිරීම.
- 1946 සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක අගමැතිනිය සමයේ සිරිමා-ශාස්ත්‍රී ගිවිසුම හරහා කම්කරුවන් ඉන්දියාවට නැවත යැවීම.
- 1974 නැවත ගෙන්වා ගැනීම කඩිනම් කිරීම.
- 1972-75 ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ නීතිය ගෙන ඒම.
- පුරවැසිභාවය ලබා දීම.

යන අභියෝග තුළ වෘත්තීය සමිති මූලික්තවය ගෙන ක්‍රියා කළේය. වර්තමානයේද ඔවුන්ගේ සුබසාධන කටයුතු සඳහා ඉන්දියාව මැදිහත්වෙමින් ක්‍රියා කරයි. ලංකා කම්කරු කොංග්‍රසයට පසු වතුකරය මූලික කරගනිමින් වෘත්තීය සමිති ආරම්භ විය. එහිදී පහත නායකයන්ගේ මූලිකත්වයෙන් වෘත්තීය සමිති ආරම්භ විය.

- කඳුරට ජනතා පෙරමුණ - චන්ද්‍රසේකර වේලුසාමි රාජ ක්‍රිෂ්ණන්
- කම්කරු ජාතික සංගමය - පලනි දිගම්බරම්
- දෙමළ ප්‍රගතිශීලී සන්ධානය - මනෝ ගනේෂන්
- කම්කරු ජාතික සංගමය - මනෝ ගනේෂන් (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජනතා පෙරමුණ, කඳුරට ජනතා පෙරමුණ එකමුතුව)

මෙම වෘත්තීය සමිති (පක්ෂ) ආරම්භය සමග වතුකර දේශපාලනය තුල වෘත්තීය සමිති අතර තරඟකාරී ස්වභාවයක් ඇති විය. දේශපාලන අරමුණු තෘප්ත කරගැනීම සඳහා වෘත්තීය සමිති බලවත්ව ක්‍රියාත්මක විය. එහි දී ඔවුන් විවිධ උපක්‍රම තම මැතිවරණ ව්‍යාපාරය සඳහා යොදා ගැනීමට යොමු විය. මෙහි දී විශේෂයෙන්ම ද්‍රවිඩ සංස්කෘතිය උපයෝගී කරගැනීම පිළිබඳව ඔවුන් විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇත. වෘත්තීය සමිති ව්‍යාපාරය තුළ තලෙවර් (වෘත්තීය සමිති සභාපති) තනතුර විශේෂ වේ. වෘත්තීය සමිති සාමාජිකයන් පිළිබඳ සියලු වගකීම මොහු විසින් දරනු ලබන අතර, හුදෙකලා ජීවිතයක් ගත කරන වතු කම්කරුවන්ගේ දේශපාලනික ගැටලු විසඳීම සඳහා මූලිකත්වය ගෙන මොහු ක්‍රියා කරනු ලබයි. දේශපාලන පක්ෂ හා සම්බන්ධව සෘජුව ක්‍රියාත්මක වන මොවුන් මැතිවරණ සමය තුළ පක්ෂයේ ජයග්‍රහණය වෙනුවෙන් විශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබයි. එම වෘත්තීය සමිතියේ සියලුම ජන්ද අදාළ වෘත්තීය සමිති අපේක්ෂකයා වෙත හිමිවන බැවින් වතුකර දේශපාලනය තුල මැතිවරණ ව්‍යාපාරයේ ස්ථාවර ජන්ද සංඛ්‍යාවක් පවත්වාගැනීමට වෘත්තීය සමිති මූලිකත්වය ලබා දෙන බව දැකිය හැකිය.

නුවරඑළිය දිස්තික්කය තුළ වතු කම්කරුවන්ගේ නැගීම සිදුවිය. 1965 වන විට ද්‍රවිඩ වැසියන්ගෙන් 10.20% ක් ජන්දය දීමේ අයිතිය ලබාගත් අතර 1982 දීඑය විට 25.30% ක් විය. ඒ අනුව කම්කරුවන් ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසි අයිතිය ඉල්ලුම් කිරීම මත ජන්දදායකයක් ප්‍රමාණයද වැඩිවිය. වතුකරය නියෝජනය කරමින් එස්. තොණ්ඩමාන් ශ්‍රී ලංකා කම්කරු පක්ෂය සඳහා නායකත්වය ලබාදුන්නේය. 1970-1977 කාලය තුල ශ්‍රී ලංකා නිදහස්

සන්ධානය ප්‍රමුඛ කොටගත් රජය විසින් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනත හඳුන්වා දුන් බැවින් තොණ්ඩමාන් එක්සත් ජාතික පක්ෂයට සහය දීමට යොමු විය. 1982 වන විට එස්. තොණ්ඩමාන් දේශපාලකයෙකුව සිටි අතර ඔහු 1982 දී එක්සත් ජාතික පක්ෂයහට සහය දුනි. තොණ්ඩමාන් එක්සත් ජාතික පක්ෂ කරා ගෙන යමින් ඔවුන්ට පුරවැසිභාවය ලබා ගැනීමට උත්සහ ගනිමින් ඔවුන්ගේ ඡන්ද බලය වැඩිකරමින් ලංකාවේ දේශපාලන පක්ෂවලට බලපෑම් කළේය. වතු කම්කරු වෘත්තීය සමිති ශ්‍රී ලංකා කම්කරු පක්ෂ සමඟ කරළියට එන ලද අතර එහි නායකයා වූ එස්. තොණ්ඩමාන් හට උපකාර කෙරිණි. "තොණ්ඩමාන්ගේ ලංකා කම්කරු කොන්ග්‍රසය අයත් වෘත්තීය සමිති කිහිපයකට ද්‍රවිඩ කම්කරුවන් බෙදී සිටියද තොණ්ඩමාන් මහතා තීරණාත්මක ලෙස උපකාර ඉල්ලනු ලබන අවස්ථාවන්හිදී ඔහුට සහය දෙන්නට ද්‍රවිඩ කම්කරුවෝ සියල්ලෝම සූදානම් වූහ" (පියරත්න, 2015, ms. 84). මෙලෙස ශක්තිමත් වූ වතුකර දේශපාලනය තුළ ශක්තිමත් ඡන්ද පදනමක් ද නිර්මාණය විය. එහිදී සෑම පක්ෂයක්ම තම ඡන්ද පදනම ශක්තිමත් කරගැනීම සඳහා වතුකරය වෙත අවධානය යොමු විය.

වතු කම්කරුවන් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි සමයේ සිට අද දක්වා ඉන්දියාව සමඟ ගණුදෙනු කරනු ලබයි. මෙමගින් ඉන්දියාව සමඟ පවතින සම්බන්ධතාවයන් මඟින් ගලා එනු ලබන අදහස් හා සමාජීය සංස්කෘතික ලක්ෂණ මත වතු කම්කරු ප්‍රජාවගේ දේශපාලන තත්ත්වය හා හැසිරීම මෙන්ම දේශපාලන සවිඥානිකත්වය පිළිබිඹු වීමට දායක වී ඇත. ඔවුන්ගේ දේශපාලනික අවබෝධය සමඟ සවිඥානිකත්වය ගොඩනැගී පවතින අතර, ඔවුන්ගේ දේශපාලන චර්යාවන්ද ඒ මත රැඳී පවතී. ඒ අනුව වතු කම්කරුවන්ගේ හුදකලා වූ සමාජ තත්ත්වය තුළ හින්දු සමාජීය දේශපාලනික ලක්ෂණ ප්‍රබලව දේශපාලන සවිඥානිකත්වය හැඩගැසීම සඳහා බලපෑම් කරනු ලබන බව දැකිය හැක. ඒ අනුව වතුකර දේශපාලන සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීම දක්වා දිගහැරී ඇති බවක් ද දැකිය හැක. මෙම අධ්‍යයනය තුළින් වතු කම්කරු ප්‍රජාවගේ දේශපාලන දිශානතිය ගොඩනැගීම සඳහා ඉන්දියානු බලපෑමේ ස්වභාවය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරන ලදී.

අධ්‍යයනයේ අරමුණු

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ වතු කම්කරු ප්‍රජාවගේ දේශපාලන දිශානතිය හැඩගැසීම උදෙසා ඉන්දියානු බලපෑමේ ස්වභාවය හඳුනා ගැනීමයි. මෙම ප්‍රධාන අරමුණ මඟින් පර්යේෂණ ගැටලුව තෘප්ත කරගැනීමට හැකි වූ අතර එමගින් අවශේෂ අරමුණු ලෙස,

වතු කම්කරු දේශපාලනය තුළ පක්ෂ ක්‍රියාත්මක වීම සඳහා ඉන්දියානු බලපෑමේ දායකත්වය

දේශපාලන නායකයින් තෝරාගැනීම සඳහා ඉන්දියානු දේශපාලන ආභාසයේ බලපෑම

යන අවශේෂ අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීමට හැකි විය.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

පර්යේෂණය ගොඩනැගීම න්‍යායයික රාමුවක් මත සිදුකරනු ලබන අතර ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ වතු කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන දිශානතිය හැඩගැසීම සඳහා ඉන්දියානු දේශපාලන බලපෑම පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේදී ඉන්දියාව හා ශ්‍රී ලංකාව අතර පවතින ජාත්‍යන්තර සබඳතා මත පදනම්ව බල තුලන න්‍යාය යොදා ගන්නා ලදී.

බල තුලන න්‍යාය (Balance of Power Theory)

ජාත්‍යන්තර සබඳතා යටතේ බල තුලන න්‍යාය රාජ්‍යයන්ගේ හැසිරීමේ සීමාකම් පාලනය කිරීම සඳහා හඳුනාගත් එක් ප්‍රධාන ඓතිහාසික ක්‍රමවේදයක් ලෙස දැක්විය හැකිය. බලය සමානුපාතික ලෙස විසුරුවා හැරීම තුළින් රාජ්‍යයන් අතර බලය සමතුලනය කිරීමෙන් ලෝක රාජ්‍ය පද්ධතිය සාමකාමීව පවත්වා ගැනීම බලතුලන සංකල්පයෙහි මූලික අරමුණකි. ජාත්‍යන්තර සබඳතා තුළ බලතුලනය මඟින් දක්වනු ලබනුයේ එක්

රාජ්‍යයක් අන් සියල්ලටම ආධිපත්‍ය දැරීමට ප්‍රමාණවත් මිලිටරි බලයක් ලබා ගැනීම වැළැක්වීම මගින් රාජ්‍යයන්ට ඔවුන්ගේ පැවැත්ම සුරක්ෂිත කළ හැකි බවයි. එහිදී එක් රාජ්‍යයක් වඩා ශක්තිමත් වීම මඟින් න්‍යායට අනුව දුර්වල රාජ්‍යයන්ගෙන් ප්‍රයෝජන ගන්නා අතර, ඔවුන් ආරක්ෂක සභාග වෙත එක්සත් වීම සඳහා මෙයින් යොමු කරනු ලබයි. මෙහිදී ප්‍රතිවාදියා සභාග වන අතර බලයේ සමතුලිතතාවයක් ඉන් ඇති වන බැවින් ආක්‍රමණශීලීත්වය වාසි සහගත නොවන අතර රාජ්‍යයන් බලතුලන පද්ධතියේ ස්ථායි බවක් පවත්වාගැනීම සඳහා උනන්දු වන බව යථාර්ථවාදීන් විසින් දක්වනු ලබයි (Kegley & Wittkopf, 2005: 503). ඒ අනුව අසල්වැසි රාජ්‍ය සමඟ මිත්‍රවීම රාජ්‍ය ආරක්ෂාව සඳහා භාවිතා කළ හැකිය. එසේ නොමැතිනම් බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය ද උපක්‍රම ලෙස යොදාගත හැක. බල තුලනය යන්නෙහි වචනාර්ථය බලය සමබර කිරීම නැතහොත් රාජ්‍ය සතු දේශපාලන ශක්තිමත් බව විදහා දක්වන බලය, සියලුම රාජ්‍යයන් අතර සමානුපාතිකව සමබරව පවත්වා ගැනීම වුවද එතුළින් ඔබ්බට ගමන් කර න්‍යාය ගැඹුරින් විමසා බැලීමේදී "ජාත්‍යන්තර දේශපාලනයේ දී සමතුලිතතාවය රැකෙන්නේ එක සමාන බලයක් සියලුම රාජ්‍යයන් සතුවීම නිසා නොව බලතුලන රාජ්‍යන් විසින් සාපේක්ෂ වශයෙන් සෙසු රාජ්‍යයන්ට වඩා වැඩි බලයක් පවත්වා ගැනීම නිසා බව" (කරුණාදාස, 2004: 156) බල තුලන න්‍යාය විශ්ලේෂණයේ දී දැකගත හැක. මෝගන්තෝගේ අර්ථකථනය තුළ බල තුලනය"ජාතීන් කිහිපයක් අතර බොහෝ දුරට සමානතාවයකින් යුතුව බලය විස්තීරණ කිරීමෙන් උද්ගත වන්නා වූ යථාර්ථ තත්ත්වයක් ලෙසත් විශ්ව නීතියේ ඉතා වැදගත් තැනක් හිමි කරගන්නා බවත් ඔහු දක්වා ඇත.

එමෙන්ම කාසල් රීට අනුව ජාතීන්ගේ පවුලේ සාමාජිකයන් අතුරින් කිසිවකු විසින් හෝ තම අභිමතය වෙනත් ජාතීන් මත බලෙන් පැටවීමට තරම් ප්‍රමාණවත් බලයක් අතපත් කරගැනීම වළක්වාලමින් සාධාරණ සමබරතාවක් පවත්වා ගැනීම (කරුණාදාස, 2004: 157) බල තුලනය ලෙස අදහස් කරනු ලබයි. බලවත් රාජ්‍යක් ලෙස යම් රාජ්‍යක් වඩාත් ශක්තිමත් වුවහොත් දුර්වල අසල්වැසියන්ගෙන් තම ජාතික අරමුණු තෘප්ත කරගැනීම පිණිස එම කුඩා රාජ්‍යයන් භාවිතයට ගනු ලබන අතර එම බලයට මුහුණ දීම සඳහා කුඩා රාජ්‍යයන් ආරක්ෂක සභාගයක් වෙත යොමු වේ. ඒ අනුව රාජ්‍යයන් රාජ්‍යතාන්ත්‍රිකභාවයේදී විවිධ ප්‍රබල තීරණ වෙත යොමුවීම මඟින් ගෝලීය වශයෙන් පැනනගින අභියෝගයන් හා බලපෑම් ද දැකිය හැකිය. ඉන්දියාව, ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රමාණාත්මකව මෙන්ම බලය අතින්ද විශාල හා ශක්තිමත් වේ. බලතුලනය තුල ඉන්දියාව මඟින් එල්ල වන බලය තුලනය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවට විශාල වශයෙන් බලතුලන උපක්‍රම භාවිතා කළ යුතු වේ. ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව අතර සම්බන්ධය මෙරට ඉතිහාසයේ ආරම්භය දක්වා ගමන් කරයි. ඓතිහාසික සංස්කෘතික හා දේශපාලනික වශයෙන් මෙම සම්බන්ධතාවය පැහැදිලි කරගත හැකිය. භූගෝලීය පිහිටීම අනුව ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව ඉතා ආසන්නව පිහිටා ඇත. එබැවින් සංස්කෘතික හා දේශපාලනිකව මෙන්ම සමාජීය ලක්ෂණ තුළ ද සමානවන බවක් දැකිය හැකිය. ඉන්දියාව නිරන්තරයෙන් ශ්‍රී ලංකාව සමඟ සුහදව කටයුතු කිරීමට උත්සහ දරන අතරම චීනයේ නැගීමත් සමඟ ඉන්දු-ශ්‍රී ලංකා සබඳතා ලංකා-චීනය සබඳතාවන් සමග තරගකාරී තත්ත්වයක් වෙත යොමු වී ඇත. ඒ අනුව බල තුලනය සඳහා ශ්‍රී ලංකාව සමග ඉන්දියාව වෙනස් වූ විදේශ සබඳතාවයක් ගොඩනගා ගැනීමට සිදු වේ. එහිදී දේශීයව බල තුලනය, කලාපීයව බල තුලනය සහ ගෝලීය බල තුලනය වෙත යොමුවීමට ශ්‍රී ලංකාවට සිදු වේ. ප්‍රධාන වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව අතර කලාපීය බලතුලනයක් දැකිය හැකිවේ.

බල තුලනය පිළිබඳ උපකල්පන කිහිපයක් ද දැකිය හැක. එනම්,

1. සෑම ජාතියක්ම සාමකාමී සහ ප්‍රචණ්ඩකාරීව සිය අවශ්‍යතා, අයිතිවාසිකම් සහ වරප්‍රසාද ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පවතින සියලු ක්‍රම භාවිත කරයි.
2. සෑම රාජ්‍යයක්ම බල ගතිකත්වයකින් සමන්විත වන අතර එහි වැදගත්කම ආරක්ෂා කිරීමට උත්සාහ කරයි.
3. බල තුලනය එක් ආකාරයකින් තර්ජනයකට ලක්වන රාජ්‍යයන්ට පහර දීම වැළැක්වීම හෝ ප්‍රහාරයක් සිදුවුවහොත් වින්දිතයාට පරාජයෙන් වැළකී සිටීමට ඉඩ සලසයි.

මෙම උපකල්පනයන් පිළිබඳව දැක්වීමේදී කුඩා රාජ්‍යයන්ට එල්ලවන තර්ජනයට අනුව සමතුලිත වීම සහ මිත්‍රවීම මඟින් එම තර්ජනයට මුහුණ දීමට කුඩා රාජ්‍යයන්ට හැකියාව ලැබීම මත රාජ්‍යයන්ට ආරක්ෂාව සලසා ගත හැකි වේ. මෙහිදී බොහෝ දුරට දුර්වල රාජ්‍යයන් ශක්තිමත් රාජ්‍යයේ විරුද්ධතාව මත ශක්තිමත් එදිරිවාදී බලයක් සමඟ හවුල්කරුවන් ලෙස සිටගනිමින් විශාල රාජ්‍යයට විරුද්ධව මුහුණදීමට සූදානම් වේ. ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාවද ජාත්‍යන්තරය තුල බල තුලනය අඩු වැඩි වශයෙන් සිදු කරමින් පවතියි. එහෙත් කුඩා රාජ්‍යක් සමතුලිතතාවය මත විශාල රාජ්‍යකට මුහුණ දීමේ දී ප්‍රථමයෙන් අභ්‍යන්තර රාජ්‍ය තුලනයක් සිදු කළ යුතුය.

බලතුලනය ආකාර කිහිපයක් අනුව සිදු කළ හැකි වේ. එනම් එය ඍජුව හෝ මෘදුව තුලනය කළ හැකිය. ඍජු බලතුලනය තුල මිලිටරීකරණය වීමෙන් ඔබ්බට මෘදු බල තුලනය තුල බලවත් පාර්ශ්වයේ පැවැත්ම පිළිබඳ ස්ථාවරත්වයක් හා දිගුකාලීන පැවැත්මක් තබා ගැනීමට නූතනය තුළ හැකියාව ලැබේ. මෙම මෘදු බලතුලනය දීර්ඝ කාලීන රඳාපැවැත්මක් සහිතව වෙළෙඳ ගිවිසුම් හා ආරක්ෂාව වැනි සාධක මඟින් දුර්වල රාජ්‍යයන් තමන් වෙත නම්මවා ගැනීමට බලවත් රාජ්‍යයන් විසින් ක්‍රියාකරනු ලබයි. එහිදී මෙම පර්යේෂණය තුළ දීර්ඝව මෘදු බලතුලනය පිළිබඳ සාකච්ඡා කරනු ලබයි.

මෘදු බලතුලනය (Soft Balance of Power)

මෘදු බලතුලනය යනු තමාට අවශ්‍ය දේ කිරීමට අන් අයව පොළඹවා ගැනීමේ හැකියාවයි. මෘදු බලතුලනය පිළිබදව අදහස් දක්වනු ලබන ජෝසප් නයිට (Joseph Nye) අනුව තම අවශ්‍යතාව මත අනෙකුත් රාජ්‍යයන්හි සංස්කෘතිය, දෘෂ්ටිවාදය සහ ආයතන වැනි අස්පෘශ්‍ය බලයට බලපෑම් කිරීමේ හැකියාව මෘදු බලය ලෙස හඳුන්වනු ලබන අතර මෙය රාජ්‍යයන්හි සම්පත් සමඟ සම්බන්ධ වේ. අනෙකුත් රාජ්‍යයන්ට මෙම බලපෑමෙන් නිදහස් වීම සඳහා එම බලය අනුගමන කිරිමට හෝ එකගවීමට සිදු වේ (Joseph & Nye, 2013: 267). එක් එක් රාජ්‍යයන්හි ජාතික සම්ප්‍රදායන් හා අවශ්‍යතා මත පදනම් වූ, තමන්ගේම ඉලක්ක පසුපස හඹායමින් ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති කෙටිකාලීන හා දිගුකාලීනව පමණක් නොව, සාම්ප්‍රදායිකව හැසිරීම හා එහි ඓතිහාසික සන්දර්භය මත පදනම්ව තම ජාතික අභිලාෂයන් තෘප්ත කරගැනීම සඳහා මෙය භාවිතා කරනු ලබයි. මෙහිදී ඉන්දියාව විසින් ශ්‍රි ලංකාව සමඟ සබඳතා ඇති කරගැනීමේදී බල තුලන න්‍යායට අනුව මෘදු බල තුලනය භාවිතා කරනු ලබයි (Jayawardena, 2018). මෘදු බලතුලනය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී එය බලතුලනය කිරීම හෝ බල තුලනය කිරීම අපොහොසත් වීම තුළ එම බලයට අනුගත වීම සිදු වේ. ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව අතර පොදු මිත්‍රත්වයක් හා බැඳීමක් දක්නට හැකි වුවද, යටත්විජිතකරණයේ වාණිජ ප්‍රතිඵල ලෙස ඉස්මතු වූ අනිසි ප්‍රතිඵල හේතුවෙන් ගැටලු ඇති වූ බැවින් මෙම සබඳතාවයන් ක්‍රමක්‍රමයෙන් දුරස් වන්නට විය.

1947 දෙසැම්බර් මස කල්කටාහි පළමු ස්ටේට්මන්ට් (Statement) නම් පුවත්පත "දෙරටේම අද තත්ත්වය වෙනස්ය. නමුත් අතීතයේ බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යයේ එකක් විය. අද නිදහස් වී පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලයට දෙරාජ්‍යම බැඳී ඇත. නිදහස් රාජ්‍යයක් වශයෙන් රාජ්‍ය දෙදෙනා වෙන් වෙන්ව ප්‍රශ්න සාකච්ඡා කළ යුතුව ඇත" (අබේවර්ධන, 1990 : 123) යනුවෙන් ඉන්දියාවේ යටත්විජිත කාලයේ සහ යටත්විජිතහරණයෙන් පසු රාජ්‍යයන් අතර පැවති සම්බන්ධතාවය දක්වා ඇත. ඉන්දියාවට ආසන්නව ශ්‍රී ලංකාව පිහිටීම තුළ දකුණු ඉන්දියාවේ අතිවිශාල අපහසුකම් හේතුවෙන් එරට ජනයා මෙරටට සංක්‍රමණය විය. එහිදී යටත්විජිත වාණිජකරණය තුළ වාණිජ භෝගයක් වැවීම ඉහළ ඉල්ලුමක් තිබීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව, ඉන්දියාව හා මැලේසියාව යන රටවල මෙම බෝග වගා කිරීම මත දකුණු ආසියාව තුළ විශාල ඉල්ලුමක් මෙම භෝග සඳහා හිමිවිය. මේ සමඟ දෙරට අතර සිදු වූ පුරවැසි හුවමාරුව තුළ යටත්විජිතකරණයෙන් පසුව ඉන්දියාව සමඟ ශ්‍රී ලංකාව වැඩි වශයෙන් සබඳතා පවත්වාගෙන යාමට හේතු විය. මෙම සබඳතාවයන් තුළ 1922 දී ඉන්දියාව ගෙන එන ලද සංක්‍රමණ පිළිබද පනත මඟින් (Emigration Act) කම්කරුවන් පිටරට ගෙනයාම මුළුමනින් තහනම් කළ අතර එහි ප්‍රතිඵල ලෙස ශ්‍රී ලංකාව විසින් ඉන්දියානු කම්කරුවන් භාර කොමසාරිස්වරයකු යටතට පත්කර පනතක් ගෙන ආවේය. ඒ අනුව,

- කම්කරුවන්ගේ ප්‍රවාහන ගාස්තු ශ්‍රී ලංකාවට ගෙවීමට සිදු වීම.
- නුසුදුසු අය ලවා වැඩ නොගැනීම.
- සෞඛ්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සොයා බැලීම.
- පඩිනඩි ගැන බැලීම ආදී කටයුතු සොයා බැලීම මෙම කොමසාරිස් සතු වීම.

යන කොන්දේසි සමග ශ්‍රී ලංකාව එයට එකඟ වීමට සිදුවූ අතර ලංකාව සමග ඉන්දියාව කටයුතු කිරීම මෙහිදී ඉතා සුහදශීලී මුහුණුවරක් ගත්තේය.

වතු කම්කරුවන්ගේ නිදහස් ආගමනයට ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය ජනතාවගෙන් තදබල විරුද්ධතාවයක් පැන නැගී තිබුණි. ඒ අනුව "1948 ලංකා පුරවැසි පනත ගෙන එන ලදී. මෙහිදී 825000 ක්පමණ වූ ඉන්දියානු කම්කරුවන්ගෙන් 237000 ක් ලංකාවේ පුරවැසිභාවය අයදුම් කළ අතර ඉන් 65714 ක් සඳහා පුරවැසිභාවය ලබාදෙන ලදී. ශ්‍රී ලංකාව ස්වාධිනව තීරණ ගනු ලැබූ අතර නේරු හා ඩඩ්ලි සේනානායක සමඟ පැවැත්වූ සකාච්ඡාව මත 400000 ක් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසිභාවය ලබාදීමට තීරණය විය. එහෙත් එය දෙපිරිස බෙදාගනිමින් 300000ක කම්කරුවන් සඳහා ඉන්දියානු පුරවැසිභාවය ලබාදීමට ගිවිස ගත්තේය" (අතුකෝරාල, 2002: 158). ඩී. එස් සේනානායක පළමු අගමැතිවරයා සමයේ පැන නැගි මෙම ගැටලුව ඉන් පසු බොහෝ අගමැතිවරුන් යටතේ ප්‍රධාන ගැටලු බවට පත් විය. ඒ අනුව එස්. ඩබ්. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායක අගමැතිවරයා දක්වා පැවැත්වූ සාකච්ඡාවන්හි ප්‍රතිඵල ලෙස කම්කරුවන්ට විශාල සහනයන් ලබාදුන්නේය. ඩඩ්ලි සේනානායක අගමැතිවරයා සමයේ කම්කරුවන් 48348 ද එස්. ඩබ්. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරණායක අගමැතිවරයා සමයේ කම්කරුවන් 50000ක් ද නැවත ඉන්දියාවට යවන ලදී. 1964 සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක අගමැතිනිය සමයේ ලාල් බහදූර් ශාස්ත්‍රී සමඟ පැවැත්වූ සාකච්ඡාවේ දී 300000 පුරවැසිභාවය ලබා දී 500000ක් නැවත ගෙන්වා ගැනීමට තීරණය විය. මේ අනුව ඉන්දියාව අවස්ථානුකූලව කටයුතු කරනු ලැබූ ආකාරයක් දැකිය හැකිය. කම්කරුවන් නැවත ඉන්දියාවට යැවීමේ දී අගමැතිවරුන් හා ජනාධිපතිවරුන් කිහිපදෙනෙක් යටතේ ම සාකච්ඡාවන් සිදුකෙරිණි. දකුණු ඉන්දියානු ද්‍රවිඩ ජනතාවගේ පුරවැසිභාවය පිළබඳ ගැටලුව දෙරට අතර පොදු ගැටලුවක් බවට මේ වන විට පත්ව තිබුණි. නමුත් පසු එය ශ්‍රී ලංකාවට පමණක් අයිති වූ ගැටලුවක් බවට පත් විය.

ඉන්දියාව ශ්‍රී ලංකාව වෙත ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ මෘදු බලතුලනය සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ අරමුණු මුළුමනින් තෘප්තිමත් කරගැනීමට නොහැකි විය. එහෙත් යම් තරමක් ඉෂ්ට කරගැනීමට ශ්‍රී ලංකාවේ බලතුලනය සමඟ හැකි විය.

වතු කම්කරු දේශපලන නායකයන්ද මෘදු බලතුලනය අනුගමනය කළ ආකාරය දැකිය හැකි වේ. ශ්‍රී ලංකාව තුළ වතුකරය මූලික කරගනිමින් දේශපාලනයෙහි යෙදුණු එස්. තොන්ඩමන් ලාංකික දෙමළ ජනතාව සමඟද සබඳතාවයන් ඇතිකර ගත්තේය. 1971 දී දෙමළ එක්සත් පෙරමුණ පිහිටුවීම සඳහා දෙමළ දේශපාලන පක්ෂ සමග ඔහු සහයෝගයෙන් කටයුතු කළේය. එහෙත් පසුව එය දෙමළ එක්සත් විමුක්ති පෙරමුණ (TNA) බවට පත්වූ විට තොණ්ඩමාන් එයින් ඉවත් වුවද 1976 මැතිවරණ සඳහා සහය ලබාගෙන "කුකුළා" ලකුණ යටතේ මැතිවරණය සඳහා ඉදිරිපත් විය. උතුරු නැගෙනහිරට එක්සත් විමුක්ති පෙරමුණ (TNA) හරහා හිරු පායන අතර ලංකා කම්කරු පක්ෂය (CWC) හරහා මස්කෙළිය නුවරඑළිය මැද කොළඹට කුකුළා හඬලන බව මැතිවරණ ප්‍රකාශය විය. මේ අනුව මෙම කාලය තුල පැවති ඊළාම් දමිළ කොටි සංවිධානය සඳහා තොණ්ඩමාන් විවේචන ඉදිරිපත් නොකළද වතුකරය තුළ ප්‍රචණ්ඩත්වය නිර්මාණය නොවීමට කටයුතු කරන ලදී. පූමාලෙයි මෙහෙයුම තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වෛරීත්වය ඉක්මවා යමින් ජූලි 4 වන දින ඉන්දියාව විසින් ආධාර ලබාදීමේ දී එවක ඉන්දීය නියෝජිත ජෝතින්ද්‍ර නාත් ඩික්සිත් විසින් දක්වනු ලැබුවේ මෙම ක්‍රියාකලාපය තුළ වතුකර ජනතාවට බලපෑමක් නිර්මාණය වේ නම් "උඩරට ප්‍රදේශවලට ඉන්දීය පැරෂුට් භටයන් ගොඩබෑමට සැලසුම් කර ඇති බවය" (Jeyaraj, 2018). මේ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම ඉන්දියානු කටයුත්තකදීම උතුරු නැගෙනහිර දමිළ ජනතාව හා වතු ජනතාව පිළිබඳ ඉන්දියානු අවධානය සමව යොමුවන බව මෙයින් දැකිය හැකි වේ. එස්.

තොණ්ඩමන් තම ඉන්දියානු හා ශ්‍රී ලංකා දේශපාලන සබඳතාවය නිර්වචනය කරනු ලබනුයේ "මම පරමාදර්ශී කාන්තාව වගේ. ඇයට තම දෙමාපියන්ට දියණියක, සහෝදර සහෝදරියන්ට සහෝදරියක, සැමියාට බිරිඳක, දරුවන්ට මවක වී එකම ගැහැනියක වෙන්න පුළුවන්" (Jeyaraj, 2018) ලෙසය. ඒ අනුව ඔහු ජාත්‍යන්තර සබඳතා මනා කළමණාකරනය කරමින් දේශපාලන කටයුතු මෙහෙය වූ බව දැකිය හැකි වේ.

දකුණු ඉන්දියානු වතු කම්කරුවන් මෙරටට රැගෙන ඒමත් සමගම ඔවුන්ගේ සංස්කෘතිය හා සමාජ තත්ත්වයන් මෙරට ව්‍යාප්ත විය. මේ අනුව ඔවුන්ගේ ආගමික සංස්කෘතිය, සමාජ සංස්කෘතිය හා ඊට අදාළව ඔවුන්ගේ ආර්ථිකය මෙන්ම ඔවුන්ගේ ජීවන රටාව ද මෙරට තුළ ඔවුන් දිගින් දිගටම අනුගමනය කළේය. ඔවුන් වතුකරය තුළ හුදකලා වීමත් සමඟ බාහිර සමාජය සමඟ මුසු නොවීම හේතුවෙන් ඔවුන්ට ආවේණික වූ සමාජ සංස්කෘතික ලක්ෂණ දිගින් දිගටම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට හැකි විය. ඒ අනුව බාහිර සමාජය තුළ පවත්නා වූ සංස්කෘතිය ඔවුන්ට මුසු නොවීම මඟින් දකුණු ඉන්දියානු සංස්කෘතික ලක්ෂණයන් දිගින් දිගටම පාරම්පරිකව ගලා ඒම වතු කම්කරුවන් තුළ දැකිය හැකි වීම මූලික ලක්ෂණයකි. ආගමික සිරිත් විරිත් හා සංස්කෘතිය පිළිබඳ සලකා බැලීමේ දී වතුවල ජනතාව හින්දු ලබ්ධිකයන් ය. ඉන්දියාව තුළ විශාල වශයෙන් හින්දු ලබ්ධිය ව්‍යාප්තව පවතින අතර දකුණු ඉන්දියානුවන් ලෙස ද්‍රවිඩ කම්කරුවන්ද හින්දු ලබ්ධිය ඇදහීම ගරු කිරීම හා ඇදහිලි විශ්වාස කිරිම සිදු කරයි. ඒ අනුව ඔවුන් කතරගම දෙවියන්, මාරි අම්මා, ශිව දෙවියන් හා කාලි දෙවඟන අදහනු ලබයි. වතුකරය තුළ සෑම නිවසකම දෙවි රූප ස්ථාපනය කර ඇති අතර වතුකරයේ සෑම ස්ථානයකම කුඩා කෝවිල් දැකිය හැක. ප්‍රධාන වශයෙන් එක වත්තකට කෝවිල් දෙකක් ඇත. සෑම පූජාවක් හා උත්සවයක්ම දෙවියන් වෙනුවෙන් ඉටුකරන අතර තම රැකියාවට හා පවුලට සුවය ශාන්තිය හා ආරක්ෂාව එමගින් ඔවුන් බලාපොරොත්තු වේ. එබැවින් "දකුණු ඉන්දීය ද්‍රවිඩ ජනතාවගේ සංස්කෘතිය ඉන්දීය සංස්කෘතියට සමීපතම ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරයි" (දිසානායක, 2009: 7), මෙය වඩාත්ම ඔප්නැන්වෙනුයේ ආගමික වතාවත්වලිනි. එහෙයින් ශ්‍රී ලංකාවේ වතුකරය තුළ පවතින හින්දු ආගමික වතාවත් ඉන්දීය හින්දු සංස්කෘතියට සමීප සම්බධතාවයක් දක්වයි. මෙය වූ කලී නියත වශයෙන්ම දකුණු ඉන්දීය සංස්කෘතියට ඉඳුරාම නෑකම් කියන්නකි. කෝවිල් වටා ගොඩනැගුණු සංස්කෘතික ලක්ෂණ රැසක් වතුකරය තුළ පවතී.

එම සංස්කෘතික ලක්ෂණ වතු කම්කරු ජීවිතය මෙහෙයවනු ලබයි. ඔවුන්ගේ සමාජ හුදකලා වීම තුල වතු කම්කරුවන් තම අනන්‍ය වූ සංස්කෘතියකට හුරුවීමට වගබලා ගත් අතර බාහිර සමාජය සමඟ මුසු වීමේ දුර්වලතා හේතුවෙන් ඔවුන් තුළ පැවති සංස්කෘතිය ආරක්ෂා කරගැනීමට හැකි විය. හින්දු සංස්කෘතිය මත වතු කම්කරු ප්‍රජාව හා ඉන්දියානු හින්දු ලබ්ධිකයන් අතර සමානත්වයක් ගොඩනැගෙනු ලබන අතර වතු කම්කරු සමාජය තුළ සංස්කෘතික මෘදු බලතුලනයේ ලක්ෂණයන් මෙයින් ඔප්නැංවේ. එමෙන්ම "මෙලෙස ලංකාවට පැමිණි කම්කරුවෝ ඉන්දියාවේ ඥාතීන් සමඟ අඛණ්ඩව තම සබඳකම පවත්වාගෙන ගියහ." (පියරත්න, 2015: 5) එහෙයින් සංස්කෘතිය පලුදු නොවී පරම්පරා ගණනාවක් පැවතිමටද හේතු විය. බ්‍රිසන්ට අනුව ඉන්දීය කම්කරුවන් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණෙන විට ඔවුන්ගේ සංස්කෘතිකාංග ද ගෙනා බව පැහැදිලි වේ. මෙම සංස්කෘතික ලක්ෂණයන් මඟින් ඔවුන් තම අනන්‍යතාවය ඉදිරියට රැගෙන යන අතර දේශපාලනය තුළ මෙම සංස්කෘතික ලක්ෂණ උපරිම අයුරින් භාවිතයට ගැනීමට දේශපාලන නායකයින් කටයුතු කරනු ලබයි. ඒ අනුව ඔවුන්ගේ පොරොන්දු තුළ ආගමික සංස්කෘතිය ගොඩනැගීම සඳහා වන පොරොන්දු මූලිකත්වයක් ගෙන ක්‍රියා කරනු ලබයි.

ජනාධිපතිවරණ, මහමැතිවරණ මෙන්ම පළාත් සභා වැනි මැතිවරණයන්හීදි ඡන්ද අපේක්ෂකයන් වතු කම්කරුවන්ගේ ලයිම් වෙත ඇදී එති. වර්තමානය තුළද මැතිවරණ ක්‍රමය තුළ විශාල වශයෙන් මෙය වෙනසකට භාජනය නොවී පවතින ආකාරය දැකිය හැකිය. මැතිවරණ තුළ භාවිතා කරනු ලබන ඉන්දියානු මැතිවරණ උපක්‍රම හේතුවෙන් වතුකර දේශපාලනය ඉන්දියානු මුහුණුවරකින් ක්‍රියාත්මක වීමක්ද දැකිය හැකි වේ. එබැවින් වතුකර දේශපාලනය තුළද ඉන්දියානු දේශපාලන ලක්ෂණ නිරීක්ෂණය කළ හැකි වේ. වතු කම්කරු ප්‍රජාව සමාජ දැනුම සහ දේශපාලන සන්නිවේදනය තුළ දුර්වල දැනුවත්භාවයකින් යුක්තවන අතර, කම්කරු දේශපාලනය තුළ පොරොන්දු මඟින් ජනතා ගැටලු ආමන්ත්‍රණය කිරීම දැකිය හැකිවේ. එබැවින්

අධ්‍යාපනය, ඉඩම් අයිතිය හා නිවාස පිළිබඳව අවධානය යොමු කර ඇති බව දැකගත හැකි වේ. මෙහිදී ජීවන් තොණ්ඩමාන් විසින් වතු කම්කරු දරුවන් සඳහා අධ්‍යාපනය හැදෑරීමට විශ්වවිද්‍යාලයක් ආධාර කරන ලෙස තමිල්නාඩු මහඇමති එම්. කේ. ස්ටාලින්ගෙන් ඉල්ලා ඇත (DTnext, 2022). මේ අනුව වතුකර දේශපාලන නායකයන් තම මැතිවරණ උපක්‍රම සඳහා ඉන්දියානු රාජතාන්ත්‍රිකත්වයේ සහය ලබාගැනීම දැකිය හැක.

මේ වන විටද ඉන්දියානු ව්‍යාප්තිවාදයක් වතු කම්කරුවන් තුළ දැකගත හැකි අතර ආගමික සංස්කෘතිය හා සමාජ සංස්කෘතිය ඔස්සේ මෙම ව්‍යාප්තිය සිදු වෙමින් පවතී. ඒ අනුව දකුණු ඉන්දියානු බලපෑම්වලට බොහෝ සෙයින් හේතු වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ බලය අල්ලා ගැනීමට වඩා ලංකාවේ වතුවල බලය පාලනය කිරීමෙහි අවශ්‍යතාවකි. එයට බොහෝ සෙයින් හේතුවූයේ රාම රාවණ නම් වූ ඓතිහාසික කතාපුවතයි. රාම හා සීතාකොවිල් තැනීම ඉන්දියානු සමාගමක් මගින් සිදු කරනු ලබන බවත් රාම සංකල්පය ජනතාව තුළ ස්ථාපිත කිරීම සඳහා උත්සහ දරන බව දක්වයි (මහේන්ද්‍ර, 2013). එබැවින් ආර්ථිකව, දේශපාතිකව හා සංස්කෘතිකව ඉන්දියානු සම්භවයේ බලපෑම හා ආභාසයන් වතු කම්කරු ප්‍රජාව තුළින් දැකිය හැකි වේ.

ඉන්දියාව විසින් එල්ල කරනු ලබන බල තුලනයන් තුල ශ්‍රී ලංකාව බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය මතද ක්‍රියාත්මක වී ඇති ආකාරය දැකිය හැකිය. කම්කරුවන් ගෙන ඒම මෙන්ම වර්තමානයතෙක් දක්වන බලපෑම් තුළ ආර්ථික හා දේශපාලනික ලෙස ශ්‍රී ලංකාව සඳහා මෙම ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට සිදු වී ඇත.

බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය (Bandwagoning Theory)

සාම්ප්‍රදායිකව මහා බලවතුන් සහ අධිපතියන් වැනි බලවත් රාජ්‍යයන්ගේ උපාය මාර්ග තුළ දුර්වල රාජ්‍යයන් මේ කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ලබයි. ජාත්‍යන්තරය තුළ බොහෝ රාජ්‍යයන් මහා බලවතුන් නොවන අතර කුඩා රාජ්‍යයන් සඳහා අධිපතියන් වීමට ද බලවත් රාජ්‍යයන්ට හැකියාවක් නැත. බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය (Bandwagoning Theory) තුළ දී රාජ්‍යයන් තම ආරක්ෂාව අනතුරේ හෙළන බල සාන්ද්‍රණය වැළැක්වීමට පියවර ගැනීම සිදු කරයි. වඩා බලවත් අසල්වැසියන් සමඟ සබඳතා කළමනාකරණය කිරීමේදී රාජ්‍යයන් අනුගමනය කරන උපාය මාර්ගයක් ලෙස බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය හඳුනාගත හැක. රොසාටෝට අනුව බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යායයනු "රාජ්‍යයන් තම ආරක්ෂාව අනතුරේ හෙළන බලපෑම් වැළැක්වීමට පියවර ගන්නා බවයි" (Parent & Rosato, 2015: 55). මෙහි දී විශේෂයෙන්ම බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය තුළ රාජ්‍යයකට ප්‍රතිවිරුද්ධව, රාජ්‍යයන් අධිපතිවාදය සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරනුයේ තර්ජනයක් යැයි හැගෙන නිසාම නොව ආර්ථික, දේශපාලන අන්‍යෝන්‍ය වාසි අත්කර ගැනීම සඳහාය, ඒ අනුව සන්ධානගතවීම යනු හුදු යටත් වීමක් පමණක් නොව සමාන නොවන නමුත් ද්විතීයික හවුල්කරුවන්ට ලාභදායී විය හැකි ලෙස වඩා සහයෝගී සබඳතාවයකට යොමු වීමයි. කුඩා රාජ්‍යයන්හට ජාත්‍යන්තර ක්‍රමයට බලපෑම් කිරීමට සුළු දෙයක් හෝ කළ නොහැකි බව හඳුනා ගන්නා විට ප්‍රතිචාර දැක්වීම තීව්‍ර වේ. දෙවනුව, මහා බලවතුන්ගෙන් ද්‍රව්‍යමය ආධාර ලබා ගැනීම, විශේෂයෙන් ආරක්ෂක සහ මිලිටරි හැකියාවන් බොහෝ කුඩා රාජ්‍යයන් ඔවුන් සමඟ බැඳී සිටීමට තෝරා ගන්නා බව සහතික කරයි. එබැවින්, මහා බලවතෙකුගේ මිලිටරි සහ ආරක්ෂක හැකියාවන් කුඩා බලවතෙකුගේ ආරක්ෂාව කෙතරම් දුරට සහතික කළ හැකිද යන්නය (Gunasekara, 2015 : 217). ශ්‍රී ලංකාව බොහෝ විට ආර්ථික ගැටලු මත විදේශ ආධාර ලබා ගැනීම උදෙසා බැන්ඩ්වැගනින් සංකල්පයට අනුව කටයුතු කිරීම දැකය හැකිය. එමෙන්ම සන්ධාන ගතවීම් මගින් වෙළෙඳ ගිවිසුම සඳහා අවතීර්ණ වීම් තුළ මෘදු බලතුලනයේ ක්‍රියාත්මක වීමක්ද දැකිය හැකිය.

ජාත්‍යන්තර ක්‍රමයට බලපෑම් කිරීමට තමන්ට සම්පත් හා හැකියාව නොමැති බව දන්නා කුඩා රාජ්‍යයන්ගේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වනුයේ ප්‍රතිලාභ සඳහා ඇති ආශාවෙන් බලවත් රටවල් සමඟ සමතුලිත වීම වෙනුවට බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය යන අදහස මත ඇදගෙන යාමයි" (Carsten & Laura, 2020). ශ්‍රී ලංකාවද මෙම ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. ජේ. ආර්. ජයවර්ධන ජනාධිපතිවරයාගෙන් පසු විවෘත ආර්ථික ක්‍රමය තුළ මෙම ක්‍රියාත්මක වීම් බහුල වශයෙන් දැකිය හැකි ය. බලතුලනය ඓතිහාසික වශයෙන් දැක්වීමේදී, විශාල

රාජ්‍යයන්ගෙන් තම රාජ්‍ය ආරක්ෂා කර ගැනීමට හා සංජානනය කිරීමට මෙන්ම අභ්‍යන්තර තත්ත්වය රැකගැනීමට උත්සහ කරයි. මෙහිදී අභ්‍යන්තර බල තුලනය හා බාහිර බල තුලනය මඟින් සන්ධාන ඇති කරමින් තර්ජන මගින් නිදහස් විය හැකිය (Williams, 2017). එහිදී බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය අනුගමනය කිරීමට හෝ ප්‍රතිවිරුද්ධ විශාල බලයක් එල්ල කිරීමට හැකි වේ. ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව අතර පවතින රාජතාන්ත්‍රික සබඳතාවය ඉන්දියන් සාගරය තුළ, ශ්‍රී ලංකාව බැන්ඩ්වැගනින් සහ බල තුලනයයන සංකල්පයන් මත තීරණ ගනු ලබන අතර එය ගැළපෙන ලෙස අවස්ථානුකූලව යොදා ගනු ලබයි. ජාත්‍යන්තර පද්ධතියේ රාජ්‍යයන්ගෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් කුඩා රාජ්‍යයන් වේ. විභවයන් නොමැතිකම මත විවිධ ආකාරයන්ගෙන් ගෝලීය ශක්තිමත්ව පවත්වාගෙන යනු ලබයි. ඉන්දියන් සාගරය සාම කලාපයක් බවට පත්කිරීමේ යෝජනාව නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ප්‍රතිපත්තින් තුල ගෝලීය රැගුම්කරුවකුගේ භූමිකාව රඟ දැක්වූ විශේෂ අවස්ථාවකි. එහිදී සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක අගමැතිනිය විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මුල් වූ නොබැඳි ජාතීන්ගේ සංගමය විශාල ලෙස බල තුලනය සඳහා ඉවහල් විය. එය ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යස්ථභාවය යෝජනා කරන මුහුණුවරක් ද විය (Gunasekara, 2015: 213). වර්තමානය තුළ ශ්‍රී ලංකාවට තීරණාත්මක ලෙස තේරීමක් කිරීමට සිදුව ඇත. එනම්, එය APT[13] සමග සම්බන්ධ වීමට සැලසුම් කර ඇති මෝඩිගේ කණ්ඩායම හෝ ඉන්දියාවට හෝ චීනය සමඟ වැඩි සබඳතාවක් පවත්වා ගන්නෙද යන්නයි" (Wijewardena, 2014). ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියාවට වඩා චීනයට දේශපාලනිකව පෙළ ගැසී සිටිනුයේ ඇමරිකාව ප්‍රමුඛ බටහිර ලෝකය සමඟ ඇති ආරවුල්වලදී ශ්‍රී ලංකා රජයට චීනයෙන් ලැබෙන සහයෝගය හේතුවෙනි. එමෙන්ම ආර්ථික සබඳතා තුළ ද චීනය පසුගිය කාලය තුල ශ්‍රී ලංකාවට සැලකිය යුතු අන්දමින් සහය විය. එහෙත් ඉන්දියාව අවස්ථනුකූලව බල තරගකරුවකු ලෙස ක්‍රියාකරනු දැකිය හැකිය. ශ්‍රී ලංකාව මේ වන විට පත්ව ඇති ආර්ථික අර්බුද තත්ත්වය හා වතු කම්කරුවන් මූලික කරගනිමින් ශ්‍රී ලංකාව සඳහා සපයන ආධාර මෙන්ම ආර්ථික සහයෝගය තුළ මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාවට ඉන්දියාව සමඟ වැඩි වශයෙන් සබඳතා පැවැත්වීම වාසි සහගතය. එබැවින් ශ්‍රී ලංකාව බලය තුලනය කිරීම තුළ ඉන්දියාව සමඟ සන්ධානගතව මිත්‍රශීලීව ශ්‍රී ලංකාව ක්‍රියාකරනු ලබයි. ඉන්දියාව තම ජාතික අරමුණු ඉටු කරගැනීමේදී ජාත්‍යන්තර සබඳතවන් ඉතා කළමනාකාරිත්වයකින් යුතුව ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය දැකිය හැකි වේ. එහිදී සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක අගමැතිනිය සමයේදී ඉන්දියාව ඉතා සමීප මිත්‍රත්වයක් ගොඩනැගුණු අතර ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියානු ගැති තත්ත්වයක් වෙත නැඹුරු වීම හා ඉන්දියාවට බලපෑම් සහගත වූ සියලු ව්‍යාපෘති අවලංගු කෙරිණි. උදාහරණ ලෙස ඇමරිකානු හඬ ගුවන් විදුලි සේවය අවසන් කිරීම දැක්විය හැකිව. ඉන් පසු පැමිණි ජේ. ආර්. ජයවර්ධන ජනාධිපතිවරයාගේ සමය තුල ශ්‍රී ලංකාව වෙත ඉතා සංවේදී ලෙස තම ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඉන්දියාව උත්සහ දැරීය. එහි උච්චතම හා සූක්ෂ්ම අවස්ථාව ලෙස උදා වූ ජාතිවාදී අරගලයට මැදිහත්වීමට ඉන්දියාව මුල පිරීය. එය ඉන්දිරා ගාන්ධි සමයේ ඉතා දැඩි ලෙස මැදිහත්වීම් ක්‍රියාත්මක වූ අතර රෝ (ROW) සංවිධානයට මෙන්ම දමිළ ඊළාම් කොටි ත්‍රස්තවාදී (LTTE) සංවිධානයට උපකාර කරමින් මෙරට ජාතිවාදය ඇවිස්සීමට කටයුතු කළේය (හුල්, රාජන්; සෝමසුන්දරම්, දයා; ශ්‍රීධරන්, කේ; තිරාණගම, රාජිණී, 2015: 188).

ඉන්දියාවට වතු කම්කරුවන් නැවත යැවීම් පිළිබඳව දිගු කාලයක් ශ්‍රී ලංකාවට ඉන්දියාව සමඟ සාකච්ඡා කිරීමට සිදු විය. මෙහිදී මෘදු බලතුලනයේ ක්‍රියාකාරිත්වය දැකිය හැකි අතර, ඉන්දියාව සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් තම අරමුණ ක්‍රමක්‍රමයෙන් ඉටු කර ගැනීමට සමත්විය. ඉන්දියානු වතු කම්කරු ගැටලුවේදී ආරම්භයේ සිටම දීර්ඝ කාලයක් ශ්‍රී නේරු විසින් සාකච්ඡාවන් සඳහා සහභාගි වීම තුළ ශ්‍රී ලංකාවට තම මතය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපහසු තත්ත්වයක් උදා විය. මේ අනුව ඉන්දියාව මෙම තත්ත්වය ක්‍රම ක්‍රමය මගහැරි අතර ශ්‍රී ලංකාවට මෙය දැවැන්ත ගැටලුවක් බවට පත්විය. මෙලෙස දිගුකාලීන ගැටලුවක්ව තිබූ වතු කම්කරුවන්ගේ පුරවැසිභාවය සම්බන්ධ ගැටලුව ආර්. ප්‍රේමදාස ජනාධිපතිවරයා සමයේ අවසන් විය. ඒ අනුව සියලු ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත වතු කම්කරුවන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසිභාවය හිමිවිය. 2009 අංක 6 දරන ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත තැනැත්තන්ගේ පුරවැසිභාවය ප්‍රදානය කිරීමේ සංශෝධන පනතේ දෙවන වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම මත

[13] Asian Plus Three (APT) (Yasumasa , 2009 : 152).

ශ්‍රී ලංකාවේ සිටි දකුණු ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත වතු කම්කරුවන් සඳහා පුරවැසිභාවය ලබා දෙන ලදී (රාජ්‍ය මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව, 2009). ඉන්දියාව ශ්‍රී ලංකාව සමග සබඳතා පැවැත්වීමේදී උතුරු-නැගෙනහිර පළාතේ ද්‍රවිඩ ජනතාව හා ද්‍රවිඩ සම්භවයක් සහිත වතු කම්කරුවන් මූලික කරගනිමින් ඉන්දියාව ක්‍රියාත්මක වේ. එහිදී බාහිරව මෙන්ම අභ්‍යන්තර රාජ්‍ය කරුණු සඳහා ද යම්තරමකින් ඉන්දියාවේ මැදිහත්වීමක් දැකිය හැක. 13 වන සංශෝධනය ශ්‍රී ලංකාව තුල ක්‍රියාත්මක වීමේදී ඉන්දියාව විසින් විශාල භූමිකාවක් රඟදැක්වූ අතර කලාපය තුළ බලවතා ලෙස සිටීමට දරන ඉන්දියානු උත්සහය තුළ ඉන්දියාව විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලනය සඳහා ගෙන එන ලද බලපෑම් සහගත දේශපාලන යෝජනාවක් වන මෙම සංශෝධනය ක්‍රියාත්මක වීම මඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති ජාතිවාදී අරගලයට ආමන්ත්‍රණය කිරීමට උත්සාහ දැරුවද එය තවමත් ප්‍රායෝගිකත්වය තුළ සිදු වී නොමැති බවක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ දැකිය හැකිවේ. ඊර්ක් මාධ්‍ය වෙත අදහස් ප්‍රකාශ කරමින් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ජාත්‍යන්තර සබඳතා පිළිබඳ ජ්‍යෙෂ්ඨ කතිකාචාර්ය කුලණි විජේභාහු දක්වනුයේ "මට දැනෙන දේ නම් මේ මොහොතේ ඉන්දියානු සාගරයේ සහ ලංකාවේ චීන අවකාශය, විවිධ ක්‍රමවලින් ඉන්දියාව බැලුවනේ කළමනාකරණය කරන්න. එහෙම කරලා බැලුව මේකත් ඒගොල්ලොන්ගේ ඒ ක්‍රියාදාමයේම තවත් එක් තුරුම්පුවක් විදිහට මේක දැම්මා කියල තමයි මම හිතන්නේ"(සිරිලාල්, 2021). ඇය තවදුරටත් පවසන්නේ විදේශ ප්‍රතිපත්ති තුල මෙවැනි බලපෑම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකික පුරවැසියන්ද මැදිහත්විය යුතු බවයි.

සෑම විටම ශ්‍රී ලංකාවට එරෙහි ස්ථාවරයක සිටින දෙමළ මන්ත්‍රීවරුන් තම ගැටලු තමිල්නාඩු දේශපාලනඥයන් වෙත යොමු කර ඇත. භූ-දේශපාලන සාධක දෙස අවධානය යොමු කිරීමේදී, ශ්‍රී ලංකා දෙමළ ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් හා අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් හඬ නගන තමිල්නාඩුවේ දෙමළ ජනගහනය මිලියන 62ක් තරම්විශාල වේ (නිදහසේ සිට 2015 වසර දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ප්‍රතිපත්තිය, 2022). මේ වනවිට 2019න් පසු ශ්‍රී ලංකාව ඉතා අස්ථාවර ස්ථානයක් වෙත ගමන් කරමින් පවතින අතර, එහිදී තම බලය මෙන්ම තරඟ කිරීමට සහ කේවල් කිරීමේ හැකියාවද ශ්‍රී ලංකාවට අහිමිව ඇත. එතුල මේ වන විට නැගී එන බලවතකු ලෙස ඉන්දියාව තම ග්‍රහණයට ශ්‍රී ලංකාව නතු කරගැනීම සඳහා යෙදෙන උත්සහයක් ලෙස දැකිය හැක. එහිදි වතු කම්කරු සුබසාධනය හා යටිතල පහසුකම් නගා සිටුවීම හා ආර්ථික මට්ටම හා ජීවන මට්ටම නගා සිටුවීම සඳහා ආධාර ලබා දෙන අතර එමඟින් ශ්‍රී ලංකාව වෙත කරන මැදිහත් වීම දැකිය හැකි වේ. ගෝලීයව විශාල අර්බුදයක් වෙත ගමන්කරන ශ්‍රී ලංකාව තමා සමඟ පවත්වා ගැනීමට මේ වන විට ඉන්දියාව සූක්ෂ්ම වී ඇත. භාරතීය ජනතා පක්ෂය (BJP) ශ්‍රී ලංකාව තුළ පිහිටවීම සඳහා ඉන්දියාවේ යෝජනාවන් භූ දේශපාලනය මත ජාත්‍යන්තර සබඳතාවයන් පදනම් කර ගනිමින් ඉන්දියාව විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට උත්සහ දරන බව පෙරටුගාමී සමාජවාදී පක්ෂයේ නියෝජිත පුබුදු ජයගොඩ පෙන්වා දෙනු ලබයි (Tube, 2021). ඉන්දියාව හා ශ්‍රී ලංකාව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංගමයේ සහ සාර්ක් සමුළුවේ සාමාජිකත්වය දරනු ලබන අතර සාර්ක් සමුළුව අනුව වැඩිමහල් සහෝදරයාගේ භූමිකාව ඉන්දියාව විසින් රඟදක්වනු ලබයි. එහෙත් ශ්‍රී ලංකාව හා අනෙක් දකුණු ආසියාතික රටවල් ඉන්දියාවට එරෙහිව සමතුලිතතාවයක් පවත්වා ගැනීමට අපොහොසත් වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉන්දියානු මහ කොමසාරිස් තරංජිත් සිං සන්ධු මහතා සමග කළ සාකච්ඡාව තුළ ඔහු දක්වනු ලබනුයේ "මෑත කාලයේ ඉන්දියානු ශ්‍රී ලංකා සබඳතාවය මෝදි අගමැතිතුමා සමග තර වූ බවත් එහිදී 2015 මාර්තු මාසේදී අග්‍රාමාත්‍ය මෝදි මැතිතුමාගේ ශ්‍රී ලංකා සංචාරය වසර 28කට පසුව ඉන්දීය අගමැතිවරයෙක් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි පළමු අවස්ථාව" (71 වන ඉන්දීය නිදහස් දිනසංවත්සරය, 2018) වන බව ප්‍රකාශ කර ඇත. ඒ අනුව වර්තමානය තුළ නැවතත් ශ්‍රී ලංකාව සමඟ ඉන්දියානු සබඳතා තර කර ගැනීමට ඉන්දියාව සමත් වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුල ඉන්දියාව වතු කම්කරුවන් සමගාමීව හා වෙනත් පළාත්වල වර්තමානය තුළ විශාල ව්‍යාපෘති ගෙන යනු ලබන අතර ව්‍යාපෘති 20 කට වඩා ප්‍රමාණයක් දැනට ක්‍රියාත්මක කරන බවට ද ඔහු වැඩිදුරටත් දක්වා ඇත. එමෙන්ම වර්තමානයේ තුළ නැගෙනහිර ආසියානු කලාපයේ නැඟී එන බලවතෙකු ලෙස චීනයේ ක්‍රියාවලිය තුළ ශ්‍රී ලංකාව සමඟ ඉන්දියාව තම බලය වඩා තීව්‍ර ලෙස ක්‍රියාත්මක කරමින් යනු ලබයි. එහිදී ඉන්දියාව මෘදු බල තුලනය අනුගමනය කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාව සමඟ ඉන්දියාව විසින් මෘදු බල තුලනය භාවිතා

කරමින් රාජ්‍යතාන්ත්‍රික සබඳතා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. "ශ්‍රී ලංකාව සමඟ අපගේ සබඳතා ගොඩ නැගී ඇත්තේ අපටම ආවේණික වූ ආකාරයකින් ස්වාධීනව. අප දෙරට අතර සම්බන්ධය තෙවන පාර්ශ්ව රටක් මත රඳා පවතින්නේ නැහැ" (71 වන ඉන්දීය නිදහස් දිනසංවත්සරය, 2018). මෙලෙස ඉන්දියාව හා ශ්‍රී ලංකාව අතර පවතින සම්බන්ධතාවය තුළ ඉන්දියාව හා ශ්‍රී ලංකාව තම විදේශ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී වර්තමානය තුළ බලවතෙකු ලෙස ඉන්දියාව තමාගේ මිතුරකු වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධව මිත්‍රශීලී විදේශ ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාත්මක කරමින් තම අරමුණ ඉටු කර ගැනීම සඳහා මෙහෙයවනු ලබයි. වර්තමානය තුළ ශ්‍රී ලංකාවට ඉන්දියාව සමඟ බල තුලනයක් වෙත පැමිණීමට නොහැකි වී ඇත. එහිදී ශ්‍රී ලංකාවේ චීන පැවැත්ම යන පර්යේෂණ වාර්තාව තුළ සඳහන් වනුයේ දකුණු ආසියාවේ සර්වබලධාරී දේශපාලන බලවතා ලෙස ඉන්දියාවට අවශ්‍ය ස්ථානය තේරුම් ගන්නා ප්‍රධාන බලවතෙකු ප්‍රාදේශීය දේශපාලනයට සම්බන්ධ වීම වළක්වනු ලබන බවය. එයට හොඳම උදාහරණය ලෙස 80 දශකයේ පරිශීලන වාර්තාවක් වන රෙහාන් ගේ හැටි සිවිල් වාර්තාව අනුව මැදිහත් වීමෙන් වැළකී සිටීම දැකිය හැකිය. ඇමරිකානු ගැති ප්‍රතිපත්තියක් මත ජේ. ආර්. ජයවර්ධන ජනාධිපතිවරයාගේ සමයේදී ශ්‍රී ලංකා රජය හා දෙමළ බෙදුම්වාදීන් අතර ප්‍රබල භේදයක් පැවැතිණි.

එමෙන්ම "ඉන්දියාව දකුණු ආසියාතික අසල්වැසි ප්‍රාන්තවල සුක්කානම දරන බව විවාදයෙන් ඔබ්බට ගිය සැකයකි" (Jayawardena, 2018) බව ඔහු දක්වා ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ මිත්‍රත්වය මාර්ගයෙන් මෘදු බල තුලනය හරහා ඉන්දියාව තමාට වාසි සහගත තත්ත්වයන් මත ජාතික අරමුණු තෘප්තකර ගැනීම සඳහා යොමු වී ඇති ආකාරය මේ අනුව දැකගත හැකි වේ. මේ අනුව ඉන්දියාව විසින් තම රාජ්‍යතාන්ත්‍රික සබඳතාවයන් ශ්‍රී ලංකාවේ දෙමළ ජනගහනය මත පදනම්ව ක්‍රියා කරන බව දැකිය හැක. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ සමස්තයක් වශයෙන් ඉන්දියාව තම රාජතාන්ත්‍රික සේවාවන් හරහා ශ්‍රී ලංකාවට මෘදු බල තුලනය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ආර්ථික, දේශපාලන හා සුළුතර දෙමළ ජනගහනය යන කරුණු පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් යොමු කරන ආකාරය දැකිය හැකිය. එහිදී ජනතාවගේ සවිඥානිකත්වය, සාක්ෂරතාවය මෙන්ම රටේ පවතින දේශපාලන මතය හා රටේ මහජන මතයට ද ඉන්දියාව විසින් විශාල බලපෑමක් එල්ල කරන ආකාරය දේශපාලනිකව දැක ගත හැකිය. එමෙන්ම විදේශ ආධාර විදේශ ප්‍රදානයන් සහ ශ්‍රී ලංකාව තුල යටිතල පහසුකම් දියුණු කිරීම මෙන්ම සුබසාධන කටයුතු සඳහා ආධාර ලබාදීම සිදුකරනු ලබයි. මෙහිදී ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින අභ්‍යන්තර ගැටලුවලටද මැදිහත් වෙමින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින සියලුම තත්ත්වයන් තුල බලපෑම් සහගත ව ක්‍රියා කිරීම සාරාංශයක් ලෙස ඉන්දියාව විසින් ශ්‍රී ලංකාව වෙත මෘදුබල තුලනය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී දැක්විය හැකි වේ (Chakramorty, 2019). ශ්‍රී ලංකාව සමඟ පවතින වර්තමාන සබඳතාවයන් තුළ දෙරටම සබඳතාවයන් තරකර ගැනීම උදෙසා ඉන්දියාව කටයුතු කරනු ලබයි. "දශක ගණනාවක් පුරාවට ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රතිපත්ති ගණනය කිරීමේදී ඉන්දියාව ප්‍රධාන භූමිකාවක් ඉටු කර ඇත. රටේ දෙමළ ජනගහනය අතර ජනවාර්ගික බැඳීම මගින් මෙය බැඳ තැබීමට ඉන්දියාව උත්සාහ දරයි. 1987 ඉන්දු ලංකා ගිවිසුම මගින් පැන නැංවුණ ඉන්දියානු මැදිහත්වීම මත ශ්‍රී ලංකාවේ සුළුතර දෙමළ ජනගහනයේ සුභසාධනය ඉන්දීය දේශපාලනය තුල ඉතා සංවේදීව සම්බන්ධතා සිදුකරනු ලබයි" (Mukarjee, 2019). මේ තුල බලතුලනය කිරීමේ දී අතීතයේ සිට ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියාව සමඟ මෘදු බලතුනය හා බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය තුළ දෝලනය වෙමින් තම ජාත්‍යන්තර සබඳතාවයන් ඉන්දියාව සමඟ ගෙන ගිය ආකාරය දැකිය හැකි වේ.

වතු කම්කරු ප්‍රජාවගේ දේශපාලන දිශානතිය ගොඩනැගීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් දේශපාලනික සවිඥානිකත්වය වැදගත්ය. දේශපාලනික සවිඥානිකත්වය යනු "කෙනෙකුගේ දේශපාලන මානසිකත්වයයි. එම මනෝභාවය පදනම්වී ඇත්තේ දේශපාලනය පිළිබඳ පෞද්ගලික දැනුවත්භාවය, දේශපාලන ක්‍රමයේ හා ඉතිහාසයේ පිහිටීම, සහ යමෙකු ක්‍රියාත්මක වන දේශපාලන යථාර්ථයට බලපෑම් කිරීමට උත්සාහ කළ හැකි යැයි යමෙකුට ගත හැකි ක්‍රියා මතය" (Rafaithu & Rashid, 2022) ලෙස අර්ථදැක්විය හැකි වේ. දේශපාලන විඥානය දේශපාලන අනන්‍යතාව, දේශපාලන සහභාගිත්වය, දේශපාලන සංස්කෘතිය හා දේශපාලන සවිඥානිකත්වය ගොඩනැගීම සඳහා උපකාරී වේ. එහිදී ජනතාව සහ රජය අතර සමාජ ගිවිසුම් පිළිබඳව පවතින අදහස් සහ අවබෝධයන් මෙන්ම සංකල්පයන් ද මෙම දේශපාලනික සවිඥානිකත්වය ගොඩනැගීම

සඳහා උපකාරී වන බව දැකිය හැකිය. ඒ අනුව වතු කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන සවිඥානිකත්වය තුළ දේශපාලනයේ දිශානතිය සඳහා එහි එක් සාධකයක් වන දේශපාලනික දැනුම දුර්වල මට්ටමක පවතී. දේශපාලනිකව දැනුවත්භාවය මත දේශපාලන දිශානතිය ද ගොඩ නැගීම සිදුවේ. එහිදී දේශපාලනික දැනුවත්භාවය යනු "රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා රජය කෙරෙහි ඇති සංවේදිතාවය යන දේශපාලන මෙහෙයවීම න්‍යායයන් පිළිබඳව ඇති අවබෝධය" (Kandaswamy, 2022) දැනුවත්භාවය ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මෙම දේශපාලනික සවිඥානිකත්වයේ පවතින දුර්වලතාවයන් හේතුවෙන් වතු කම්කරු ප්‍රජාව මෘදු බලතුලනය මගින් එල්ල වන බලපෑම මැඩපැවැත්වීම හෝ තුලනය වෙනුවට බැන්ඩ්වැගනින් සංකල්පය තුළ ක්‍රියාත්මක වීමක් දැකිය හැකි වේ. වතු කම්කරුවන්ගේ දේශපාලනික අවබෝධය හා දැනුවත්භාවය පිළිබඳ දැක්වීමේදී ලංකා වතු කම්කරු සංගමයේ සභාපති සහ ප්‍රධාන ලේකම් ධුරයට පත් වූ පළමු කාන්තාව වන මේනකා කන්දස්වාමි විසින් ප්‍රකාශ කරනු ලබන්නේ "මම කම්කරුවන්ට කතා කරන්නවත්තෙන් වත්තට ගියා. සියලුම කාන්තාවන් පවසන්නේ ඔවුන් සංගමයක සාමාජිකයන් බවයි. නමුත් ඔවුන්ගෙන් වැඩි යමක් විමසූ විට ඔවුන් පැවසුවේ ඔව් මගෙ මහත්තයා මේ සංගමයේ ඉන්නවා ඒ නිසා මගේ සාමාජිකත්වය ඒ සංගමයට දුන්න කියල" (Kandaswamy, 2022) ඒ අනුව කාන්තාවන් සඳහා අවම දේශපාලනික දැනුමක් හෝ නොමැතිබව මෙයින් දැකගත හැකිය. එසේම ඇයට අනුව වතුකරයේ දේශපාලනික ස්වභාවය පැහැදිලි කරනුයේ "ඒක හරියට පවුලක් වගේ, එහිදී ස්වාමිපුරුෂයා තමා කුමන සමිතියේ සිටිය යුතුද යන්න තීරණය කළා, එවිට වතුකරයේ වැඩ කරන මුළු පවුලම එයට එකතු වේ (Rafaithu & Rashid, 2022) ලෙස ඇය දක්වයි. ඒ අනුව වතුකරය තුළ පවතින දේශපාලන අවබෝධය හා දිශානතිය යමකුගේ නිර්දේශය මත හා බලපෑම මත සිදු වේ. වතුකරය තුළ කම්කරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය හිඟකම ආර්ථිකයේ දුර්වල මට්ටම හේතුවෙන් ඔවුන්ගේ දේශපාලනික අවබෝධය ඉතා පහළ මට්ටමක පවතී. නිතරම කම්කරුවන් දළු නෙළීම සහ නිවසට පැමිණ දෛනික වැඩ කොටසින් පසු නිදා ගැනීම තම දින චර්යාව බවට පත්කර ගැනීමත් සමග ඔවුන් ඉන් එහා ලෝකය සමඟ සබඳතා පැවැත්වීම ඉතාම සීමිත විය. මේ හේතුවෙන් ඔවුන්ගේ දේශපාලනික හැඩගැසීම් හෝ පාලනය වීම පිළිබඳව ඔවුන්ගේ දැනුවත්භාවය ඉතා පහළ මට්ටමක පවතී.එතුල ශ්‍රී ලංකාවේ වතුකර දේශපාලනය හා වතු කම්කරු ප්‍රජාව බලතුලනය තුල මෘදු බලතුලනය හා බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය තුළද දෝලනය වෙමින් ක්‍රියාත්මකවන ආකාරය දැකිය හැකි වේ. වතු කම්කරුවන්ගේ පවතින දුර්වල දේශපාලනික සවිඥානිකත්වය හේතුවෙන් ඔවුන් වැඩි වශයෙන් මෘදු බලතුලනයට යටත්වීම දැකිය හැකි වේ. එහෙයින් වතුකර සමාජය තුළ ඉන්දියානු මෘදු බලතුලනයේ අධිපත්‍යයක් දැකිය හැකි වේ.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණයේදී ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රාථමික දත්ත සහ ද්වීතීයික දත්ත භාවිතා කරන ලදී. ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රමවේදය සඳහා ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නමාලා සහ ව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා භාවිතා කරමින් ගුණාත්මක සහ ප්‍රමාණාත්මක දත්ත රැස් කර ගනු ලබයි. මෙහි දී 115ක නියදියක් දත්ත රැස්කිරීම සඳහා තෝරාගන්නා ලදී. වතු කම්කරු ප්‍රජාව හා වතු කම්කරු දේශපාලන නායකයන්ද නියදිය සඳහා සහභාගි වූ අතර ඔවුන් වතු කම්කරුවන් හා දේශපාලන නායකයන් ලෙස කාණ්ඩ දෙකක් යටතේ දත්ක රැස්කිරිම හා විශ්ලේෂණය කරන ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණයේදී ප්‍රමාණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා සමාජ විද්‍යාව සඳහා සංඛ්‍යාන පැකේජ මෘදුකාගය සහ ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා අන්තර්ගත විශ්ලේෂණ ක්‍රමය යොදා ගනු ලබයි. එහි දී දත්ත විශ්ලේෂණයේදී මිශ්‍ර ක්‍රමවේදය නිරූපණය කිරීමට මෙම ක්‍රමයන් යොදා ගනු ලබයි. එහිදී මධ්‍යම පළාත තුළ දිස්ත්‍රික්ක දෙකක් ආවරණය වන පරිදි හන්තාන, ලූල්කඳුර සහ රාගල වතුයායන් පර්යේෂණයේ දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී. මෙහි දී දත්ත රැස්කිරීම අහඹු ලෙස තෝරාගත් නියදියක් මගින් සිදු කරනු ලබයි.

දත්ත ඉදිරිපත් කිරීම හා විශ්ලේෂණය

දත්ත විශ්ලේෂණය

දත්ත රැස්කිරීමේදී නියදියට අනුව කම්කරුවන්ගේ සහ වතු දේශපාලන නායකයන්ගේ වයස් සීමාවේ මධ්‍යනය අවුරුදු 42 වේ. දත්ත ලබා ගැනීම තුළ කම්කරුවන්ගේ ස්ත්‍රී - පුරුෂ සහභාගිත්වය මත පුරුෂයන් වැඩි වශයෙන් දත්ත ලබා දීම සඳහා ඉදිරිපත් වී ඇති අතර දත්ත ලබාදීම සඳහා සහභාගී වූ නියදිය පහත පරිදි වේ.

ප්‍රස්තාරය 01 - නියදිය සඳහා සහභාගිත්වය

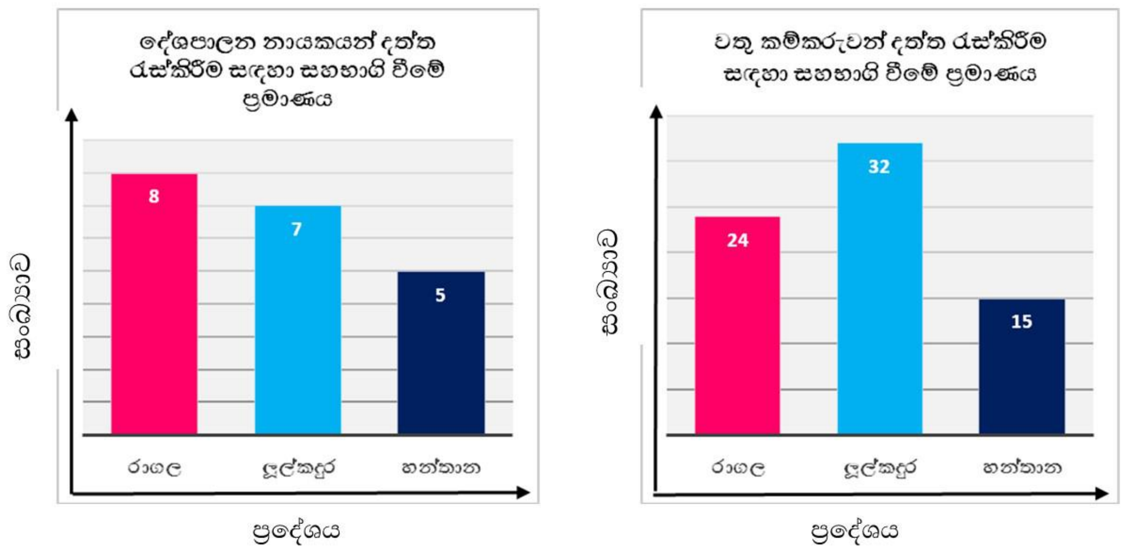

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත, 2022)

අධ්‍යාපනයේ මට්ටම

දේශපාලන සවිඥානිකත්වය ගොඩනගා ගැනීම සඳහා අධ්‍යාපනය යන සාධකය වඩා වැදගත් වේ. වතුයායන් තුළ අතීතය හා වර්මානය එකිනෙක සසඳා බැලීමේදී අතීතයේදී දරුවන්හට අධ්‍යාපනය ලැබීමට විශාල දුෂ්කරතා රාශියකට මුහුණ දීමට සිදු විය. වර්තමානය තුළද දුර්වල පහසුකම් යටතේ අධ්‍යාපනය හැදෑරීම සිදු කරනු ලබයි.

ප්‍රස්තාරය 02: වතු කම්කරුවන්ගේ සහ දේශපාලන නායකයන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම

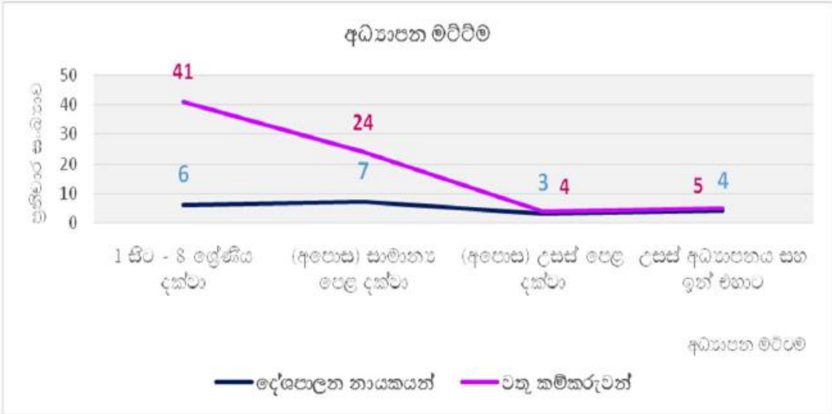

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත 2022)

විශ්ලේෂණයට අනුව වතු කම්කරුවන්ගේ අධ්‍යාපනයේ මධ්‍යනය 1.61 වේ. එබැවින් බොහෝ කම්කරුවන් පිරිසක් 1 සිට 5 ශ්‍රේණිය දක්වා අධ්‍යාපනය හදාරා ඇති බව දැකිය හැකිය. එමෙන්ම අධ්‍යාපනයේ පරතරය [1-2.5] ත් අතර පරතරයක පිහිටන බැවින් 1 සිට 5 ශ්‍රේණිය සහ (අ.පො.ස) සාමාන්‍ය පෙළ අතර අධ්‍යාපනයකින් බහුතරයක් සමන්විත බව දැකිය හැකි වේ.

දේශපාලන නායකයින්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම් වතු කම්කරුවන් හා සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් ගනු ලබන අතර දේශපාලන නායකයන්ගේ මධ්‍යන්‍ය 2.26 වන අතර එහිදී (අ.පො.ස) සාමාන්‍ය පෙළ දක්වා අධ්‍යාපනය හැදෑරූ ප්‍රමාණය වැඩි වශයෙන් දැකිය හැකිය. කම්කරුවන්ට සාපේක්ෂව දේශපාලකයින් ඉහළ අධ්‍යාපනයක් ලබා ඇති අතර සාමාජය තුළ පිළිගත් පුද්ගලයන් ලෙස පිළිගැනීමට අධ්‍යාපන සුසුකම් ද හේතු වේ. කම්කරුවන් බොහෝ ප්‍රමාණයක් 1 ශ්‍රේණියේ සිට 5 ශ්‍රේණිය දක්වා පමණක් අධ්‍යාපනය හදාරා ඇති අතර නියදියෙන් 5% ක් පමණක් උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා යොමු වී ඇති අතර එය දේශපාලකයන්ට සාපේක්ෂව දැක්වීමේ දී ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම මෙන් පස් ගුණයක දුර්වල මට්ටමක පවතීයි. දැනුම අනුව කම්කරුවන් දේශපාලන නායකයන්ට වඩා බොහෝ පහළ මට්ටමක සිටින ආකාරය දැකිය හැකි වේ. ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම මත ද දේශපාලනයට පිවිසීම සඳහා අවස්ථාව නිර්මාණය වේ. හේවාහැට රහතුන්ගොඩ හිටපු විදුහල්පතිවරයා ප්‍රකාශ කරනුයේ “මගේ පන්තියේ ඉගෙනගත්ත යාළුවෝ දේශපාලනයේ ඉන්නවා. ඉගෙනගත්ත මින්ස්සුන්ට ගොඩක් ලොකු පිළිගැනීමක් තියෙනවා. එක් කෙනෙක් ඉන්නවා එයා ගුරුවරයෙක්, තව කෙනෙක් ඉන්නවා නීතිඥවරයෙක්.” ඒ අනුව වෛද්‍යවරුන්, ගුරුවරුන්, ව්‍යාපාරිකයන් හා නිතීඥයන්ද මැතිවරණයන් සඳහා අපේක්ෂකයන් ලෙස ඉදිරිපත් වී ජයග්‍රහණය කරනු ලබන බව සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් පැහැදිලි කරගත හැකි වේ. වතු කම්කරුවන්ගේ සමාජ මට්ටම මත වතු කම්කරුවන් සඳහා පවතින සමාජ පංතිමය තත්වය හා සමාජ වපසරිය ද මෙයට ඉවහල් වී ඇත.

හේවාහැට 2019 වර්ෂයේ හිටපු සංවර්ධන නිලධාරිනියක වතු කම්කරුවන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම පිළිබඳව ප්‍රකාශ කර සිටිනුයේ “උදේට ගියාම දවල්ටත් වත්තේ. පොඩි ළමයෙක් ඉන්නවා නම් එයා ලොකු ළමයෙක් ළඟ තමා දාල යන්නෙ. ඉස්කෝලේ යන්නේ නෑ. ගොඩක් ළමයි වයස අවුරුදු 8, 9, 10 කියන්නෙ ඒ ගොල්ලන්ගේ පාසල් කාලේ එතනින් ඉවරයි. ඉස්කෝලවල පවා පොඩි ළමයි විතරයි. හරියට ප්‍රාථමික පාසලක් වගේ තමා. උසස් අධ්‍යාපනයක් කියල එකක් නෑ 8, 9,10 පංතිවලින් පස්සේ ඔක්කොම දළු කඩන්න යනවා. 12, 13 කියන්නේ කලාතුරකින් තමයි ළමයි ඉන්නෙ. උප්පත්තියෙන් දක්ෂතාවය තියෙන ටික තමා ඉහළ පන්තිවල

ඉගෙනගන්නෙ" ලෙසය. ආර්ථිකය හා සමාජීය සංස්කෘතික ගැටලු මත අධ්‍යාපනය ලැබීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් වතු කම්කරුවන්ගේ අධ්‍යාපනික මට්ටම පහළ අගයක් ගන්නා බව දැකිය හැකිය. වතුකරය තුළ පවතින ආර්ථිකයේ දුර්වල මට්ටම සමග වතු කම්කරුවන් තම ආර්ථිකයට මුල්තැන දීමට කටයුතු කරනු ලැබීම මත දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය සඳහා යොමුවන අවධානය ඉතා දුර්වල තත්වයක පවතී. එතුළ දරුවන් අධ්‍යාපනය ලැබීම සඳහා යොමු කිරිම ඉතා පහළ අගයක් ගනු ලබයි. මෙම තත්ත්වය තුළ සමාජීය වශයෙන්ද කම්කරුවන් දුර්වල සමාජ දැනුමක් සහිත වීම දේශපාලන සවිඥානිකත්වය නිර්මාණය වීම වෙත ද බලපානු ලබයි. එහෙයින් දෛනික ක්‍රියාකාරකම් තුළද ගැටලු රාශියක් සඳහා මුහුණ දෙනු ලබයි.

ඡන්දය ලබා දීමේ දී සලකා බලන කරුණු

වතු කම්කරුවන් ඡන්දය ලබාදමේ දී පක්ෂය හා වතු කම්කරු නායකයන් පිළිබඳව සලකා බලනු ලබන සාධක පිළිබඳව මෙහිදී අවධානය යොමු කරනු ලබයි.

දේශපාලන පක්ෂය සඳහා ඡන්දය ලබාදීමේ දී සලකා බලන කරුණු

වතු කම්කරුවන් තම ඡන්දය ලබා දීමේ දී පක්ෂය පිළිබඳව සලකා බැලීමේ ප්‍රතිචාර පහත පරිදි වේ.

ප්‍රස්තාරය 03: ඡන්දය ලබා දීමේ දී පක්ෂය පිළිබඳ සලකා බලනු ලබන සාධක

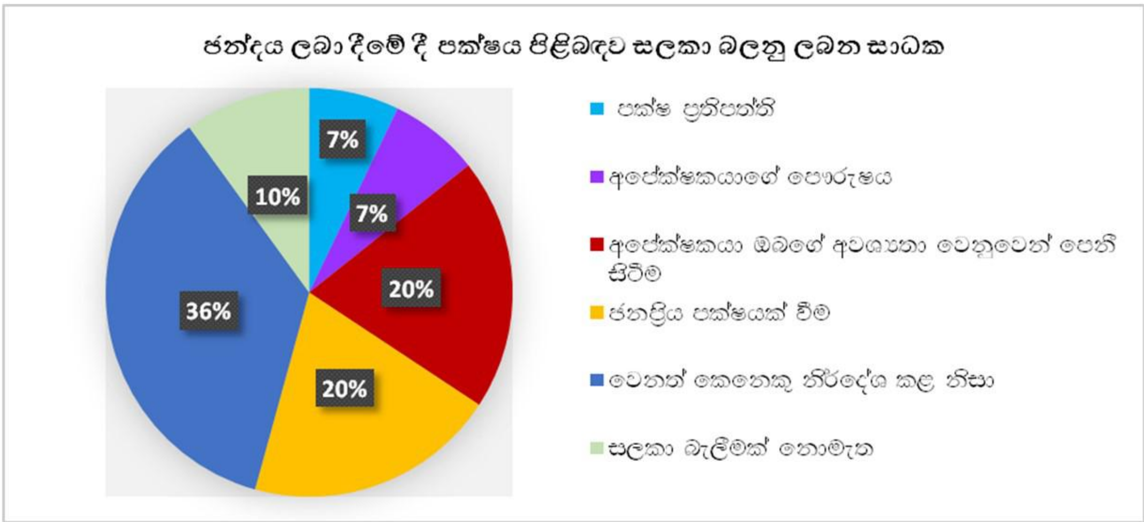

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත 2022)

මෙම ප්‍රස්තාරයට අනුව බොහෝ කම්කරුවන් ප්‍රමාණයක් වෙනත් කෙනෙකුගේ නිර්දේශය මත තම ඡන්දය පක්ෂයන් වෙත භාවිතා කර ඇති බව දැකිය හැකි වේ. එය 36% කි. එපමණක් නොව ජනප්‍රිය පක්ෂයක් වීම මත ද කම්කරුවන් තම ඡන්දය ලබා දී ඇත. එහෙත් පක්ෂ ප්‍රතිපත්ති පිළිබදව සැලකිලිමත් වී තිබෙනුයේ 7%ක පිරිසක් පමණි. අපේක්ෂකයා තම අවශ්‍යතාවය වෙනුවෙන් කැප වනවාද යන්න පිළිබදව 20 ්ර ක් අවධානය යොමු කර ඇත. කිසිදු සලකා බැලීමක් නොකර ඡන්දය ලබා දෙන වතු කම්කරුවන්ද දැකිය හැකි වේ.

හඟුරන්කෙත ප්‍රදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ප්‍රාදේශිය සංවර්ධන නිලධාරිවරයා විසින් ප්‍රකාශ කර සිටිනුයේ " එයාල සතා විතරයි දන්නෙ. (පක්ෂයේ සලකුණ) වෙන මුකුත් දන්නෙ නෑ." ලෙසය. කම්කරුවන් තම

අධ්‍යාපනික දුර්වල තත්ත්වය මත හා සමාජ ආශ්‍රයේ පවතින දුර්වලතාවයන් හේතු කරගනිමින් ඔවුන් රැකියාව මූලික කරගත් හුදකලා ජීවිතයට මුහුණ දීම යන සාධක පදනම් කරගනිමින් වතු කම්කරුවන්ගේ දේශපාලනික සවිඥානිකත්වය පක්ෂ සලකුණ මත මෙන්ම නිර්දේශ කිරීම මත පදනම්ව ඇත. එමෙන්ම ඔවුන් තම දැනුම අනුව පාරම්පරිකව පක්ෂයක් වෙත ඡන්දය ලබා දීමට හුරුවී සිටීම මගින්ද දේශපාලන පක්ෂ සඳහා බලය ලබා ගැනීම පහසු වේ. එහෙයින් කම්කරුවන් තම ඡන්දය ලබා දීමේ දී තමාට හුරු පුරුදු පක්ෂ සලකුණ හෝ නිර්දේශයන් මත (වෙනත් පුද්ගලයෙකු විසින් පොළඹවනු ලබන) පක්ෂයන් වෙත තම ඡන්දය භාවිතා කිරීමට යොමු වේ. එහෙයින් වතු කම්කරුවන් තුල පවතින අවම සාක්ෂරතාවය තුළ දුර්වල දේශපාලනික සවිඥානිකත්වයක් පවතින බව විශ්ලේෂණය කළ හැකි වේ.

රහතුන්ගොඩ විද්‍යාලයේ හිටපු විදුහල්පති පක්ෂ දේශපාලනය පිළිබඳව දක්වනු ලබනුයේ "ලංකා කම්කරු කොන්ග්‍රසයට එවකට පැවති රාජය ගොඩක් උදව් කරා. ඒ නිසා ඒගොල්ල වතුකරයේ හොඳට වැඩ කරා. හැබැයි ඊට පස්සෙ වෙන පක්ෂ ආවට පස්සෙ ජනතාව දිනාගන්න අරගොල්ලන්ට වැඩිය හොඳට උදව් කරන්න ගත්ත. ඒක නිසා කම්කරු කොන්ග්‍රසයට වැඩි ජයග්‍රහණයක් ලැබෙනවා." ලෙසය. වතු කම්කරු දේශපාලන පක්ෂ එකිනෙකා අතර තරගවදින අතර කම්කරුවන් වැඩි ප්‍රමාණයක් තම වෘත්තීය සමිතිය වෙත දිනා ගැනීම සඳහා ඔවුන් විවිධ මැතිවරණ උපක්‍රම අනුගමනය කිරීම සහ කම්කරුවන් වෙත සහන ලබා දීමටද කටයුතු කරනු ලබයි. එතුළ දේශපාලනය කම්කරුවන් වෙත හිතෙෂී සංස්කෘතික හා සමාජීය අවශ්‍යතා මත ගොඩනැගී පවතින අකාරය නිරීක්ෂණය කළ හැකි වේ. මෙම ඡන්දදායකයන් පාරම්පරික වශයෙන් ඡන්දය ලබා දෙන පුද්ගලයන් ලෙස වර්ග කළ හැකි වේ. මේ අනුව කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන අවබෝධය දුර්වල මට්ටමක පවතින බව නිගමනය කළ හැකි වේ.

ඡන්දය ලබාදීමේදී කම්කරුවන් අපේක්ෂකයා පිළිබඳ සලකා බලන සාධක

වතු කම්කරුවන් තම ඡන්දය වෘත්තීය සමිති නියෝජිතයාට ලබා දෙන අතර මැතිවරණ සමය තුළ වෘත්තීය සමිති ඉතා ක්‍රියාශීලී මට්ටමක පවතීයි.

ප්‍රස්තාරය 04: ඡන්දය ලබාදීමේදී කම්කරුවන් අපේක්ෂකයා පිළිබඳ සලකා බලන සාධක

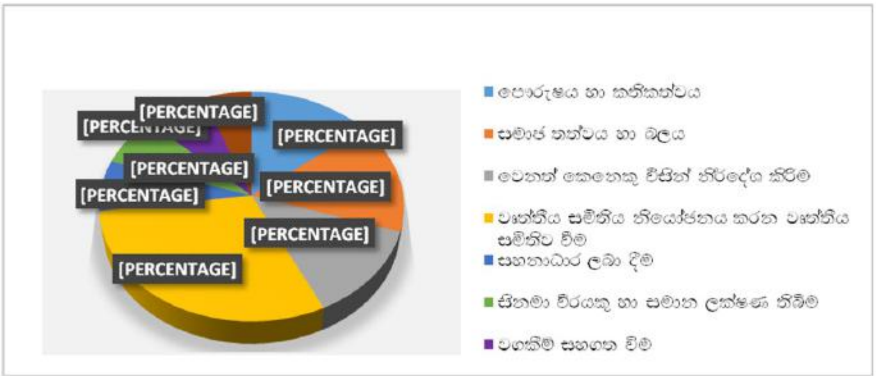

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත 2022)

මෙම වට ප්‍රස්තාරය අනුව තම ඡන්දය භාවිතා කිරීමේ දී වැඩි වශයෙන් නියදියෙන් 30%ක් අපේක්ෂකයාට ඡන්දය ලබා දීම සඳහා සාධකයක් ලෙස වෘත්තීය සමිතිය නියෝජනය කරන අපේෂකයා යන සාධකය තෝරා ගෙන ඇත. ඉන් අනතුරුව දෙවනුව 16% වැඩි වශයෙන් අවධානය ලක් කර ඇත්තේ වෙනත් කෙනෙකුගේ නිර්දේශයන් මත ඡන්දය ලබා දීම පිළිබඳවයි. ඒ අනුව ඡන්දය ලබා දීමේදී වෘත්තීය සමිති නායකයා සඳහා වැඩි

අවධානයක් ලබා දෙන බව දැකිය හැක. කිසිදු සලකා බැලීමක් නොකරන පිරිසක්ද නියදිය තුළ දැකිය හැකි වේ. මෙම කම්කරුවන් මේ ජන්ද හැසිරීම මත මැතිවරණ ව්‍යාපාරය සිදුවන අතර අධ්‍යාපනික මට්ටම හා සමාජ මට්ටමෙහි දුර්වලතාවයද මෙයට හේතුවන බව දැකිය හැකි වේ.

උක්ත සාධක විශලේෂණයේ දී ජන්දය ලබාදීම හා අධ්‍යාපනයඅතර පවතින සබඳතාවය පිළිබඳව පරීක්ෂා කිරීමේ දී එය පහත ආකාරයට දැකගත හැකි වේ.

වගුව 02: අධ්‍යාපන මට්ටම හා ජන්දය ලබා දීම අතර සම්බන්ධතාවය

සහසම්බන්ධතාවය			
		දේශපාලන නායකයන්ට ජන්දය ලබා දීම	අධ්‍යාපන මට්ටම
දේශපාලන නායකයන්ට ජන්දය ලබා දීම	පියසන්ගේ සහසම්බන්ධතාවය	1	.272*
	සැලකිය යුතු මට්ටම (2-tailed)		.023
	නියදි ප්‍රමාණය	70	70
අධ්‍යාපන මට්ටම	පියසන්ගේ සහසම්බන්ධතාවය	.272*	1
	සැලකිය යුතු මට්ටම (2-tailed)	.023	
	නියදි ප්‍රමාණය	70	70
සහසම්බන්ධතාවය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණය 0ග05 මට්ටමක පවතියි (2-tailed).			

(මූලාශ්‍රය: SPSS මෘදුකාංග දත්ත)

ඒ අනුව එහි සමීප සබඳතාවයක් දැකිය හැකි වේ. මෙහිදී පහත විශලේෂණයන් සඳහා එළඹීමට හැකි වේ.

දේශපාලනික සවිඥානිකත්වය ගොඩනැගීම උදෙසා අධ්‍යාපනය වැදගත්වන බව දැකිය හැකිය. එහෙත් දේශපාලන නායකයන්ට සාපේක්ෂව ජන්දදායකයන් ලෙස කම්කරුවන් සඳහා පවතින දුර්වල අධ්‍යාපන මට්ටම හේතුවෙන් නිවැරදි දේශපාලන සවිඥානිකත්වයක් හෝ දේශපාලන දිශානතියක් ගොඩනගා ගැනීම පිළිබඳ දුර්වල තත්වයක් නිර්මාණය වන බව දත්ත විශ්ලේෂණයට අනුව දැක්විය හැකිය. දේශපාලනික සවිඥානිකත්වය තුළ පවතින දුර්වලතාවයන් තුළ කම්කරුවන් නිවැරදි දේශපාලන තේරීමක් සහිතව ජන්දය ලබා නොදෙන අතර පවතින සමාජ මතය හෝ කම්කරුවන් සඳහා යෝජනා කරනු ලබන අපේක්ෂකයන්

සඳහා ඡන්දය ලබා දීමට කටයුතු කරනු ලබයි. මෙම තත්ත්වය තුළ මැතිවරණ සමයේ පවතින තරගය සමග අනුගමනය කරනු ලබන මැතිවරණ උපක්‍රමයන් තුළ කම්කරුවන් තම ඡන්දය භාවිත කිරීම දැකිය හැකිය. මෙම සමාජ තත්ත්වය හා කම්කරුවන්හේ දේශපාලන දැනුම් ස්වභාවය පිළිබඳව දේශපාලන නායකයන් තුළ පවතින දැනුම හා අවබෝධය පිළිබද ප්‍රතිචාර පහත ආකාර වේ.

ප්‍රස්තාරය 05: කම්කරුවන්ගේ ඡන්දය ලබාදීම පිළිබඳ දේශපාලන නායකයන්ගේ දැනුවත්භාවය

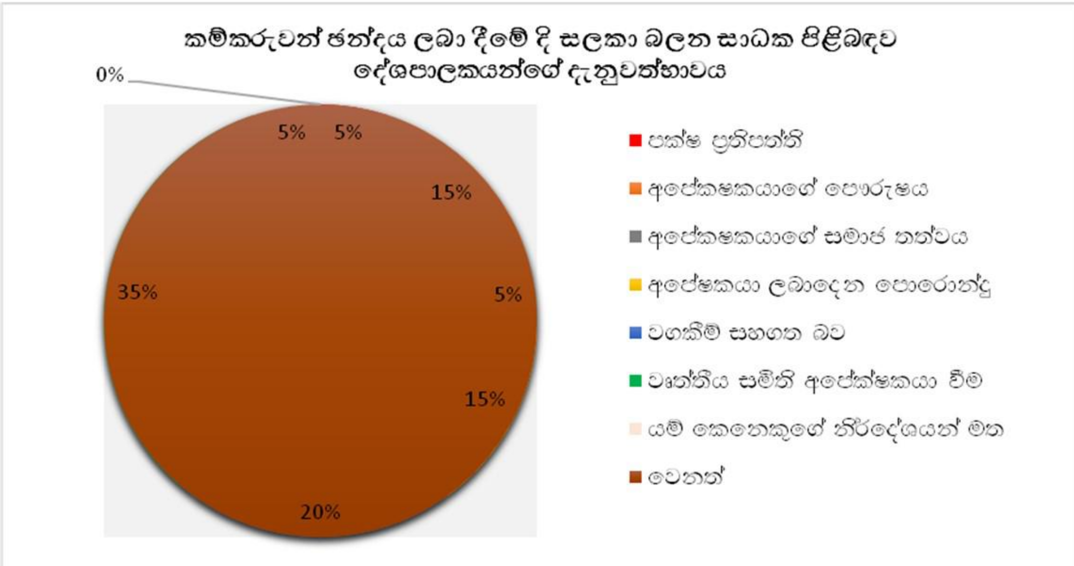

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත, 2022)

දත්තයන්ට අනුව වෘත්තීය සමිති සාමාජිකත්වයට ප්‍රමුඛත්වය හිමිවේ. මැතිවරණ සමය තුළ පවතින ක්‍රියාශීලීත්වය සමඟ කම්කරුවන් තම ඡන්දය වෘත්තීය සමිති අපේක්ෂකයා සඳහා භාවිතා කරනු ලබන බව විශ්ලේෂණය කල හැකි වේ. එමෙන්ම කම්කරුවන් වතුකරය තුළ වෘත්තීය සමිතියට බැඳී සිටින බැවින් කම්කරුවන් තම වෘත්තීය සමිතිය නියෝජනය කරනු ලබන අපේකෂකයාට ඡන්දය ලබා දීම සිදුකරන බව දේශපාලන නායකයන් ප්‍රතිචාර ලෙස දක්වා ඇත. මෙම ඡන්දය ලබා දීමේ දී වතුකරය තුළ සිදුකරන මැතිවරණ ව්‍යාපාරය තුළ ප්‍රභූවරයෙක් විසින් සිදු කරනු ලබන නිර්දේශ කිරීම මත දේශපාලන නායකයක් තෝරා පත් කිරීම සිදු වේ. ඒ අනුව වෘත්තීය සමිති නියෝජිතයා නිර්දේශ කිරීම මගින් වතුකර කම්කරු ඡන්ද ලබා ගැනීම සඳහා මැතිවරණ තුළ දේශපාලන නායකයන් ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදු කරනු ලබන බව විශ්ලේෂණය කළ හැකිය.

ඉන්දියානු නැඹුරුතාවය

ඉහත සාධක මත දේශපාලන ඥානය අනුව මැතිවරණ ප්‍රචාරණයන් සිදු වන බව විශ්ලේෂණය කිරීම මත සංස්කෘතිය හා සමාජීය සාධක මත පදනම්ව ඉන්දියානු නැඹුරුතාවය තුළ දේශපාලන නායකයන් හා මැතිවරණ උපක්‍රම භාවිතය පිළිබඳව සහ ඉන්දියානු බලපෑම පිළිබඳ මෙහි දී විශ්ලේෂණය කරනු ලබයි.

1. කම්කරුවන්ගේ සහ දේශපාලන නායකයන්ගේ ප්‍රියතම දේශපාලන නායකයා

වතු කම්කරුවන්ගේ ප්‍රියතම දේශපාලන නායකයා හා දේශපාලන නායකයන් විසින් අනුගමනය කරනු ලබන දේශපාලන නායකයන් පිළිබඳ ප්‍රතිචාර ඉන්දියානු බලපෑමේ ප්‍රමාණාත්මක බව මැන බැලීම සඳහා,

කම්කරුවන්ගේ දේශපාලනික අවබෝධය තුල කම්කරුවන්ගේ ප්‍රියතම දේශපාලන නායකයා පිළිබඳව විමසීමේ දී පහත ප්‍රතිචාරයන් ලබාගත හැකි විය. මධ්‍යනය 1.48ක් වන අතර ප්‍රියතම දේශපාලකයා තෝරා ගැනීමේ දී [1.105 - 2.575] ත් අතර ප්‍රතිචාර ලබා දීමක් දැකිය හැකි වේ.

ප්‍රස්තාරය 06: වතු කම්කරුවන්ගේ ප්‍රියතම දේශපාලන නායකයා

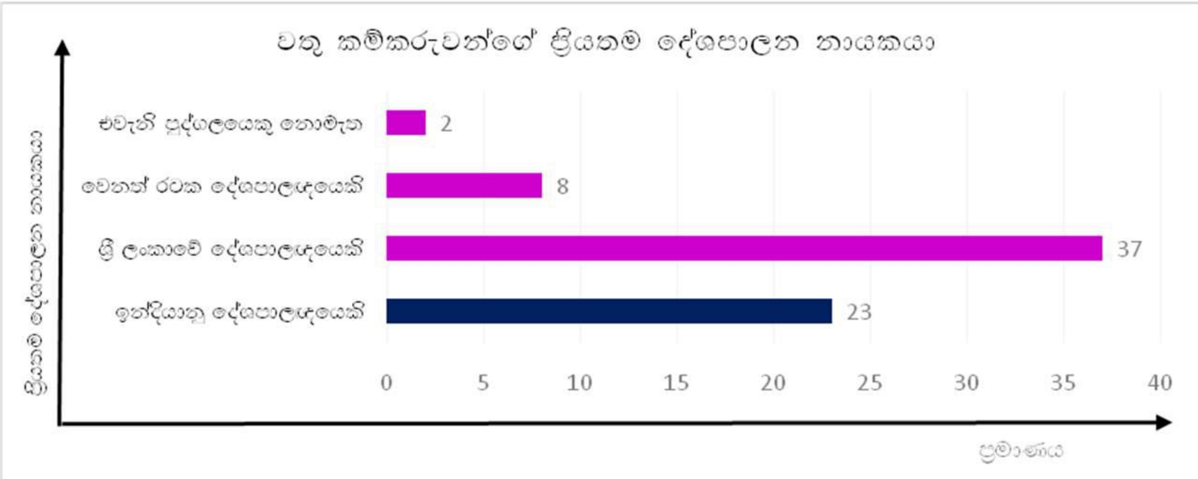

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත, 2022)

විශ්ලේෂණ දත්ත මත බොහෝ කම්කරුවන් ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන නායකයෙක් තම ප්‍රියතම දේශපාලන නායකයා ලෙස තෝරාගෙන ඇත. කම්කරුවන්ගෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් ලෙස කම්කරුවන් 23 ක් ඉන්දියානු දේශපාලන නායකයන් තම ප්‍රියතම දේශපාලකයා බවට තෝරාගෙන ඇත. ඉන්දියානු දේශපාලනයේ අවස්ථාවන් උදාහරණයට ගැනීම තුළ කම්කරුවන් එම දේශපාලන නායකයන් සඳහා කැමැත්ත පළකරනු ලබන බවක් දැකිය හැකිය. වතු කම්කරුවන් තුළ පවතින ඉන්දියානු සම්භවය සහිත නැඹුරුතාවය මත දේශපාලනයේදී ඉන්දියාවේ දේශපාලන අවස්ථාවන් මගින් ලබාගනු ලබන උදාහරණ තුළ කම්කරුවන් දේශපාලන නායකයන් වෙත නැඹුරුතාවයක් ගොඩනගා ගනු ලබයි. දේශපාලන නායකයන්ද තම ප්‍රියතම හා ආදර්ශයන් ලබා ගන්නා දේශපාලන නායකයා ලෙස ඉන්දියානු දේශපාලන නායකයන් තෝරාගෙන ඇත. එමෙන්ම සංස්කෘතික ලක්ෂණ තුළ පවතින සමානාත්මතාවය මඟින් මෙම දේශපාලනික උදාහරණ ලබා ගැනීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු වන බවද නිගමනය කළ හැකිය.

ප්‍රස්තාරය 07: කම්කරුවනගේ ප්‍රියතම දේශපාලන නායකයා

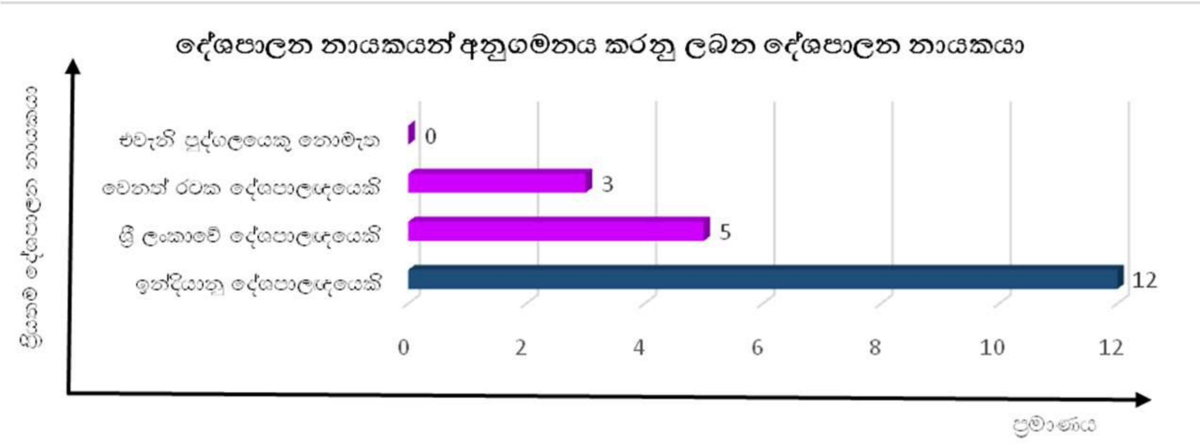

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත 2022)

ගතිගුණ හා සමාජ තත්ත්වය බාහිර පෙනුම බලය හා පෞරුෂය යන සාධක සඳහා වැඩි ප්‍රතිචාර හිමිව ඇති බැවින් මෙම තත්ත්වයන් නඩත්තු කරනු ලබන දේශපාලන නායකයන් ඔවුන්ගේ ප්‍රියතම දේශපාලන නායකයා වනු ඇත. එමෙන්ම ඉන්දියානු සිනමා වීරයෙකු හා සමාන වීම තුළ ද 14% ක පිරිසක් තම කැමතිම දේශපාලන නායකයා තෝරාගෙන ඇති බව දැකිය හැකිය. එතුළ ඉන්දියානු සිනමා වීරයන් සඳහා කම්කරුවන් තුළ පවතින කැමැත්ත මෙමගින් ඉස්මතු වේ. සිනමාව තුළ සිදුවන සිදුවීම් යථාර්ථය තුළ ඔවුන් ප්‍රායෝගිකව බලාපොරොත්තු වන බවද මෙයින් නිගමනය කළ හැකි වේ. බොහෝ පිරිසක් තම ප්‍රියතම දේශපාලකයා තෝරා ගැනීම සඳහා බලය මෙන්ම පෞරුෂය යන සාධකය තෝරාගෙන ඇත. ඒ හා සමානවම බාහිර පෙනුම යන සාධකයද තෝරාගෙන ඇත. දේශපාලකයන් තම දේශපාලනය තුළ කම්කරුවන් සමග කටයුතු කිරීමේ දී මෙම සාධකයන් යොදා ගන්නා බව දැකි හැකි වේ.

"කම්කරුවො ප්‍රතිපත්ති ගැන හොයන්නේ නෑ. ඒගොල්ලන්ගෙ සමාජය කෙනෙක්ට තමා දෙන්නේ වතු කම්කරුවන්ගේ ඡන්ද ඒ නිසා කැඩෙන්නෙ නැහැ. වැඩිපුර නුවරඑළියෙ ඉන්නෙ ඒගොල්ලො නිසා වැඩියෙන්ම නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය නියෝජනය කරන්නේ වතු කම්කරුවන් නියෝජනය කරන දෙමළ මන්ත්‍රීවරුන් ජනප්‍රියත්වයට සමාජ බලය පෞරුෂයටත් මේගොල්ලෝ ඡන්දෙ දෙනවා" ලෙස රාගල දේවගැතිවරයා මැතිවරණ කාලය තුල ක්‍රියාත්මක වීම පිළිබඳව ප්‍රකාශ දක්වා ඇත. පක්ෂ ප්‍රතිපත්ති හෝ අපේක්ෂකයා පිළිබඳ සොයා බැලීම ඉතා අල්ප වන අතර කම්කරුවන්ගේ ජනජීවිතය කුමන මට්ටම තිබුණ ද ඔවුන් දිගින් දිගටම එකම පක්ෂයක් හෝ අපේක්ෂකයා වෙත මනාපය ලබා දීම සිදු කරයි. මෙහි දී දේශපාලන නියෝජිතයන් තම මැතිවරණ උපක්‍රම භාවිතා කරමින් දේශපාලනයේ නිරත වේ. මෙම ඉන්දියානු දේශපාලන මැතිවරණ උපක්‍රම මගින් ඡන්දදායකයන්ගේ ස්ථාවර ඡන්දය පවත්වා ගැනීම සඳහා උපක්‍රමශීලී වේ. මේ අනුව ඉන්දියානු දේශපාලන අංග ශ්‍රී ලංකාව තුළ දැකිය හැකි වේ. කම්කරුවන් ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත වන බැවින් දකුණු ඉන්දියානු දේශපාලනය හා සමාන දේශපාලනයක් වතු දේශපාලනය තුළ දැකීමට හැකි වේ.

මැතිවරණ උපක්‍රම භාවිතා කිරීම

දේශපාලන නායකයින් මැතිවරණ ප්‍රචාරණය සඳහා ඉන්දියානු උපක්‍රම භාවිතා කිරීම පිළිබඳ විමසීමේ දී එය පහත ආකාරයට දැක්විය හැක.

ප්‍රස්තාරය 08: ඉන්දියානු මැතිවරණ උපක්‍රම භාවිතය

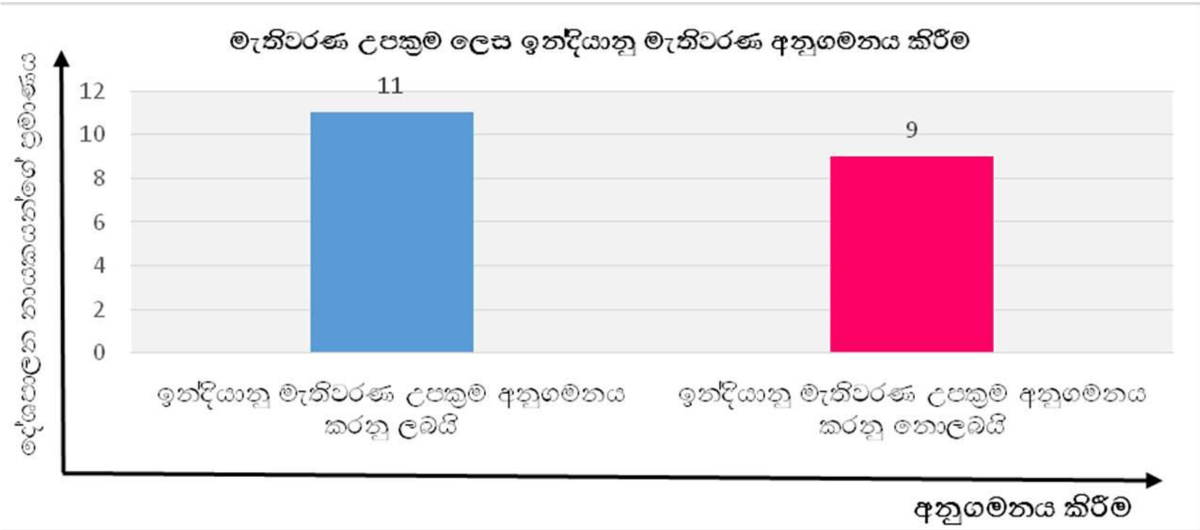

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත 2022)

මෙහි දී දත්ත අනුව දේශපාලන නායකයින් 11ක් තම මැතිවරණයේදී ඉන්දියානු මැතිවරණ උපක්‍රම ලෙස ඉන්දියානු මැතිවරණ උපක්‍රම භවිත කරන බව දැකිය හැකි අතර මෙමගින් දේශපාලනය තුළ ඉන්දියානු දේශපාලන බලපෑම වතු කම්කරුවන් වෙත එල්ලවන බව දැකිය හැකිය. එහි සාර්ථකත්වය විමසීම තුළ දේශපාලන නායකයන් 8 දෙනෙකු එය වඩා සාර්ථක බවට එකඟ වී ඇත. කම්කරුවන් වෙත මෙම මැතිවරණ උපක්‍රම මත ආමන්ත්‍රණය කිරීම මත එහි අසාර්ථකත්වය පිළිබඳව ප්‍රතිචාර දක්වා ඇත්තේ එක් දේශපාලන නායකයෙකු පමණි. මේ අනුව දේශපාලන නායකයින් ඉන්දියානු මැතිවරණ උපක්‍රම තම මැතිවරණ තුළ අඩු වැඩි වශයෙන් භාවිත කරන බව දැකිය හැකිය.

රාගල දේවගැතිවරයා ප්‍රකාශකරන ආකාරයට "කම්කරු පක්ෂෙ කොඩිය ඉන්දියානු කොඩියට සමානයි ඉන්දියාවෙ කොඩියේ මැද තියෙන ධර්මචක්‍රයක් වගේ කොටසක් ආම්භයේදී කම්කරු පක්ෂෙ ධජයෙ තිබුණ- දැන් අවුරුදු 25 කට උඩදි වගේ තමා ඒක වෙනස් කරේ. අනිත් පක්ෂත් සුදු කහ කොළ රතු කොළ කහ කහ කොළ සුදු වගේ වර්ණ යොදාගෙන තමන්ගෙ පක්ෂෙ ධජය නිර්මාණය කරල තියෙනවා." ඒ අනුව ආරම්භක අවස්ථාවේ සිට ඉන්දියානු දේශපාලනයේ ආභාසය ඊට ලැබී ඇති බව දැකිය හැකි වේ. වර්තමානය තුළද එම ආභාසය ක්‍රියාත්මක වීම් දැකිය හැකිය. කම්කරු පක්ෂය ඉන්දියානු ආභාසය තුළ ජවහල්ලාල් නේරු තුමා යටතේ ආරම්භ වූ අතර එවකට කම්කරුවන් මුහුණ දුන් ගැටලු සමග ඉන්දියාවේ අනුදැනුම යටතේ පක්ෂය ආරම්භ කිරීම සමග ඉන්දියානු ආභාසය පූර්ණ වශයෙන් සහිත පක්ෂයක් ලෙස ලංකා කම්කරු කොන්ග්‍රස් පක්ෂය තුළ දැකිය හැකි වේ. මේ වන තෙක් විශාල ශාඛා ප්‍රමාණයක් මෙන් ම වතුකරය තුළ විශාල වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන පක්ෂයක් වන අතර ඉන්දියානු දේශපාලන රටාව මුල්කාලය තුල පක්ෂය තුළ දැකිය හැකි විය. ජාතික මට්ටමේ ප්‍රධාන ධාරාවේ දේශපාලන පක්ෂ සමග මේ වන විට වතුකරයේ පක්ෂ ක්‍රියාත්මක වන අතර

මේ වන තෙක් මැතිවරණයන් තුළ ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත දේශපාලකයන් වන තොණ්ඩමාන් පරපුර නායකත්වය දැරීම සිදු කරනු ලබන අතර වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියාව සමඟ සබඳතා පැවැත්වීමේ දී වැඩි වශයෙන් මෙම දේශපාලකයන් හරහා යෝජනාවන් ඉදිරිපත් කරන බව දැකිය හැකි වේ.

ඒ අනුව වතුකර දේශපාලන නායකයින් ඉන්දියානු දේශපාලන නායකයින් අතර පවතින සුහදතාවය හා දේශපාලනික වශයෙන් පවතින බැඳීමද මෙහිදී දැකගත හැකි බැවින් වතු දේශපාලනය තුළ ඉන්දියනු දේශපාලන ලක්ෂණ අඩංගු වන බව දැකිය හැකි වේ. වතු දේශපාලනික නායකයන් ඉන්දියානු දේශපාලන නායකයන් සමඟ සමීප සබඳතාවයන් පැවැත්වීම හා ඉන්දියානු දේශපාලනික උපක්‍රම භාවිතා කිරීම මත දේශපාලන නායකයන් තම දේශපාලනයෙහි සාර්ථකත්වය ළඟා කරගැනීම උදෙසා ඉන්දියානු දේශපාලන අවස්ථාවන් හා ලක්ෂණ තම දේශපාලන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා යොදාගන්නා බව විශ්ලේෂණය කළ හැකි වේ.

ප්‍රස්තාරය 09: ඉන්දියානු මැතිවරණ උපක්‍රම භාවිතයේ සාර්ථකත්වය

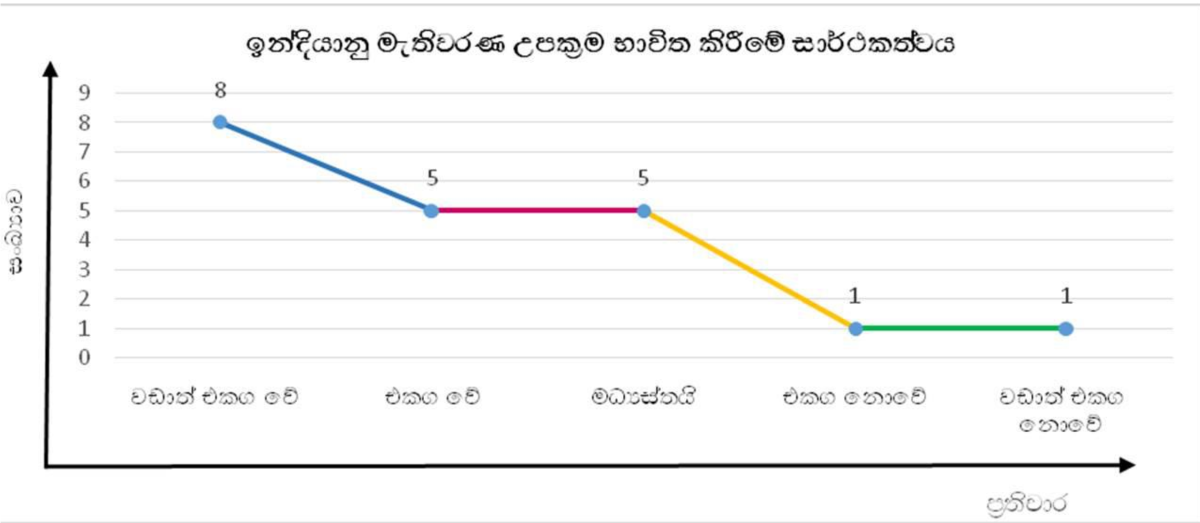

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත, 2022)

සාර්ථකත්වය විමසීම තුළ දේශපාලන නායකයන් 8දෙනෙකු එය වඩා සාර්ථක බවට එකඟ වී ඇත. කම්කරුවන් වෙත මෙම මැතිවරණ උපක්‍රම මත ආමන්ත්‍රණය කිරීම මත එහි අසාර්ථකත්වය පිළිබඳව ප්‍රතිචාර දක්වා ඇත්තේ එක් දේශපාලන නායකයෙකු පමණි. මේ අනුව දේශපාලන නායකයින් ඉන්දියානු මැතිවරණ උපක්‍රම තම මැතිවරණ තුළ අඩු වැඩි වශයෙන් භාවිත කරන බව දැකිය හැකිය.

රූපය 01: ඉන්දියානු වතමන් අගමැති නරේන්ද්‍ර මෝදි ජනතාව අතරට පැමිණීම

Indian Prime Minister Narendra Modi waves to the crowd during a political campaign road show in Varanasi, India on April 25, 2019. (AP / Rajesh Kumar Singh])

මූලාශ්‍රය: (Chakraborty, 2019)

රූපය 02: ලංකා කම්කරු කොන්ග්‍රසයේ හිටපු නායක තොණ්ඩමන් මහතා දේශපාලන මැතිවරණ කාල සීමව තුළ ජනතාව අතරට පැමිණීම

Ceylon Workers Congress Leader Arumugam Thondaman arriving for the Hatton–Dickoya Urban Council. Picture by Asela Kuruluwansa

මූලාශ්‍රය: (Kuruluwansa & Jeyawardhana, 2018)

ඉහත රූපයට අනුව වතු දේශපාලනය තුළ මැතිවරණ කාලසීමාව තුළ මැතිවරණ ප්‍රචාරණයක් ඉන්දියානු මැතිවරණ ප්‍රචාරණයන් හා සමාන බව දැකිය හැකි වේ. වතු දේශපාලනය තුළ බොහෝ දේශපාලන නායකයන් තම පෞරුෂය ඉතා දක්ෂ ලෙස ගොඩනගා ගෙන ඇති අතර ඔවුන් හින්දු සංස්කෘතියට අනුකූලව එය නඩත්තු කරනු ලබයි. ඉන්දියානු සංස්කෘතිය තුළ කම්කරු දේශපාලනය සිදු කිරීමේ දී විශාල වශයෙන් මෙම පෞරුෂ නිර්මාණය සිදු කිරීම දැකිය හැකි වනුයේ සිනමාව සමග පවතින කම්කරුවන්ගේ බැඳීම සමග බව දැක්විය හැකි වේ. කම්කරුවන් තම ආගමික කටයුතු සඳහා විශාල නැඹුරුවක් දක්වන අතර මෙම සංස්කෘතිය මැතිවරණ සඳහා යොදාගැනීම බහුලව දැකිය හැකිය. ආරුමුගම් හා ජීවන් තොණ්ඩමාන් මෙන්ම ඌව ප්‍රදේශය නියෝජනය කරනු ලබන සෙන්දිල් තොණ්ඩමාන් තුළද මෙම ලක්ෂණ දැකිය හැකි වේ. සන්නස්ගලට අනුව ඉන්දියානු මොඩලයට අනුව නිර්මාණය කරන ලද දේශපාලන නායකයෙකු ලෙස සෙන්දිල් තොණ්ඩමාන්ව හඳුන්වා දෙනු ලබයි. ඔවුහු බලය මෙන්ම ආකර්ෂණීය පෞරුෂයක් නිර්මාණය කරනු ලබන අතර කම්කරුවන් තුළ ඔවුන් කෙරෙහි ගෞරවයක් ඇති කිරීමට මෙම තත්ත්වය සැහෙන බවද දැකිය හැකි වේ. මේ අනුව වතු කම්කරුවන් දේශපාලනිකව ක්‍රියත්මක වීමේ දී මෙම ඉන්දියානු සංස්කෘතික මොඩලයන් ඔවුගේ තීරණ සඳහා බලපෑම් කරන බවද දැකිය හැකි වේ.

රූපය 03: ජීවන් තොණ්ඩමාන් අමාත්‍යවරයා

මූලාශ්‍රය: (kanapathypillai, 2011)

ප්‍රධාන පක්ෂ තුළ මෙම ලක්ෂණය දැකිය හැකි අතර පලනි දිගම්බරම් ද මෙම ක්‍රමයන් අනුගමනය කරනු ලබයි. වතුකරය තුළ පක්ෂ බොහෝ ප්‍රමාණයක් තිබුණද ජනප්‍රිය පක්ෂ දෙකක් පමණක් බහුතර නියෝජනයෙන් පත්වීම සඳහා මෙම ඉන්දියානු මොඩලය දායක වන බවද අනුමාන කළ හැකි වේ.

පහත දැක්වෙනුයේ තොණ්ඩමාන් මහතා තමිල්නාඩු මහ ඇමතිවරයාට කළ සුබපැතීමකි.

රූපය 4: තොණ්ඩමාන් ඇමතිවරයාගේ සුබපැතීම

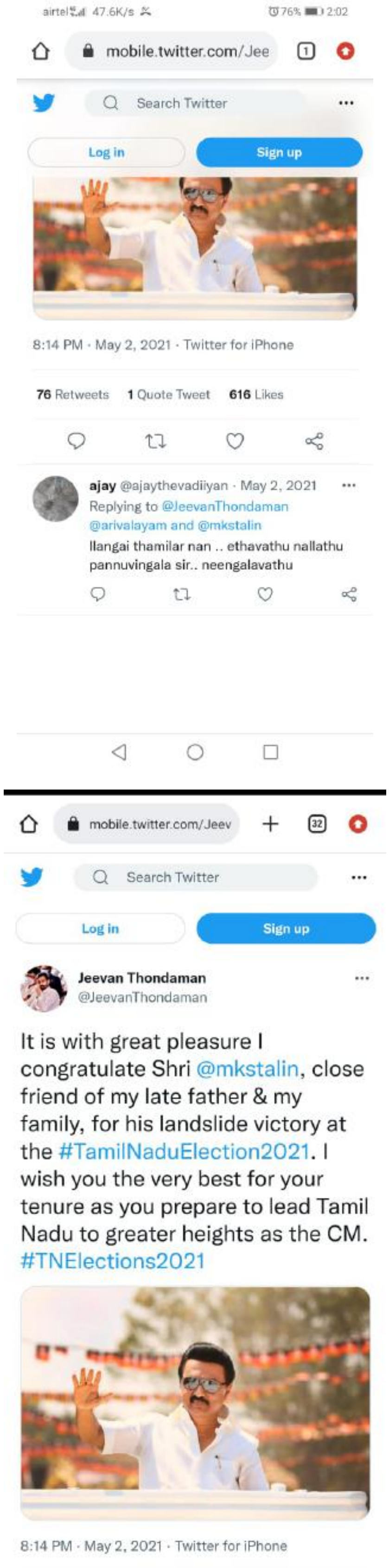

මූලාශ්‍රය: (Thondaman, 2021)

ඒ අනුව වතුකර දේශපාලන නායකයින් ඉන්දියානු දේශපාලන නායකයින් අතර පවතින සුහදතාවය හා දේශපාලනික වශයෙන් පවතින බැඳීමද මෙහිදී දැකගත හැකි බැවින් වතු දේශපාලනය තුළ ඉන්දියනු දේශපාලන ලක්ෂණ අඩංගු වන බව දැකිය හැකි වේ. වතු දේශපාලනික නායකයන් ඉන්දියානු දේශපාලන නායකයන් සමග සමීප සබඳතාවයන් පැවැත්වීම හා ඉන්දියානු දේශපාලනික උපක්‍රම භාවිතා කිරීම මත දේශපාලන නායකයන් තම දේශපාලනයෙහි සාර්ථකත්වය ළඟා කරගැනීම උදෙසා ඉන්දියානු දේශපාලන අවස්ථාවන් හා ලක්ෂණ තම දේශපාලන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා යොදාගන්නා බව විශ්ලේෂණය කළ හැකි වේ. එහි දී සංස්කෘතිකත්වය වෙත වැඩි වශයෙන් නම්‍යශීලීත්වයක් දක්වන බව දැකිය හැකිය.

දකුණු ඉන්දීය දේශපාලනයේ ආභාසයන් තුළ සිනමාවද වැදගත් වේ. ඉන්දියානු දේශපාලනය තුළ සිනමාව ඉතා සූක්ෂ්ම ලෙස භාවිත කරනු ලබන බව දැකිය හැකි වේ. වතුකර දේශපාලනය තුළද එලෙස සිනමා ප්‍රේක්ෂකයන්ගේ අවධානය ලබා ගැනීම සඳහා අසීමිත ආකර්ෂණීය පෞරුෂ නිර්මාණය කිරීම දැකිය හැකි වේ. ඒ අනුව සිනමා වෙත පවතින නැඹුරුතාවය පිළිබඳ ලබා ගත් දත්ත පහත දැක්වේ. දත්ත විශලේෂණය තුළ දැකිය හැකි වනුයේ ප්‍රබල රසවිඳීමක් හා කැමැත්තක් පවතින බවය.

වගුව 03: දකුණු ඉන්දියානු සිනමාව සඳහා දක්වන ප්‍රතිචාර

ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නය	ප්‍රතිචාර
ප්‍රබල නැඹුරු වීමක් පවතී	12
සාමාන්‍ය මට්ටමේ නැඹුරු වීමක් පවතී	6
මධ්‍යස්ථ මට්ටමේ පිළිගැනීමක් පවතී	2
කිසිඳු නැඹුරුවීමක් නැත	0

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත 2022)

එහිදී මෙම නැඹුරුතාවය මත දේශපාලනයටද මැතිවරණ උපක්‍රමයක් ලෙස ඈඳා ගැනීමක් දැකිය හැකි වේ. දේශපාලන නිරූපණයන් තුල පවතින බොහෝ අගයන් ඉන්දියානු දේශාලනයේ සැබෑ ස්වරූපයන් රඟදක්වනු ලබන අතර කම්කරුවන් මෙම සිනමා ආදර්ශයන් තම සීමිත අත්දැකීම් ලෙස එකතුකරගනු ලබයි. මෙය නිගමනය කළ හැකිවනුයේ අපේක්ෂකයන් සඳහා ජන්දය ලබා දීමේ දී 14ර කම්කරුවන් සිනමා වීරයකු හා සමාන වීම හේතුවෙන් අපේක්ෂකයා සඳහා ජන්දය භාවිතා කිරීම මතය.

ඉන්දියානු සංස්කෘතිය තුළ කම්කරු දේශපාලනය සිදු කිරීමේ දී විශාල වශයෙන් මෙම පෞරුෂ නිර්මාණය සිදු කිරීම දැකිය හැකි වනුයේ සිනමාව සමග පවතින කම්කරුවනගේ බැඳීම සමග බව දැක්විය හැකි වේ. කම්කරුවන් තම ආගමික කටයුතු සඳහාද විශාල නැඹුරුවක් දක්වන අතර, මෙම සංස්කෘතිය මැතිවරණ සඳහා යොදාගැනීම බහුලව දැකිය හැක. ආරුමුගම් හා ජීවන් තොණ්ඩමාන් මෙන්ම ඌව ප්‍රදේශය නියෝජනය කරනු ලබන සෙන්දිල් තොණ්ඩමාන් තුළද මෙම ලක්ෂණ දැකිය හැකි වේ. සන්නසගලට අනුව ඉන්දියානු මොඩලයට අනුව නිර්මාණය කරන ලද දේශපාලන නායකයෙකු ලෙස සෙනිදිල් තොණ්ඩමාන්ව හඳුන්වා දෙනු ලබයි. බලය මෙන්ම ආකර්ෂණීය පෞරුෂයක් ඔවුන් වෙත නිර්මාණය කරනු ලබන අතර කම්කරුවන් තුළ ඔවුන් කෙරෙහි ගෞරවයක් ඇති කිරීමට මෙම තත්ත්වය සැහෙන බවද දැකිය හැකි වේ. මේ අනුව වතු කම්කරුවන්

දේශපාලනිකව ක්‍රියාත්මක වීමේ දී මෙම ඉන්දියානු සංස්කෘතික මොඩලයන් ඔවුගේ තීරණ සඳහා බලපෑම් කරන බව දැක්විය හැකි වේ.

ආගමික සංස්කෘතිය භාවිතය

වගුව 04: දේශපාලන නායකයන් විශේෂ අවස්ථා සැපරීම පිළිබඳ ප්‍රතිචාර

	නියදි ප්‍රමාණය	අවමය	උපරිමය	මධ්‍යනය	සම්මත අපගමනය
දේශපාලන නායකයන් විශේෂ අවස්ථා සැමරීම	20	1	2	1.15	.366
නියදි ප්‍රමාණය	20				

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත, 2022)

දේශපාලන නායකයන්ගේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ දී ලබා ගත් දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී දැකිය හැකිවන්නේ දත්තයන්හි පරතය [0.784 -1.516] අතර පිහිටන බැවින් ඔවුන් සම්බන්ධ වීමේ දී ඉතා ඉහළ පිළිගැනීමක් පවතින බව දැකිය හැකි වේ. ඒ අනුව තම දේශපාලන භූමිකාව නඩත්තු කිරීම සඳහා අපේක්ෂකයන් මෙම ආගමික උත්සව සඳහා සහභාගිවන බව දැකිය හැක.

වගුව 05: දේශපාලන නායකයන් උත්සව හා ආගමික අවස්ථා සඳහා සම්බන්ධ වීම පිළිබඳ කම්කරුවන්ගේ ප්‍රතිචාර

	නියදි ප්‍රමාණය	අවමය	උපරිමය	මධ්‍යනය	සම්මත අපගමනය
දේශපාලන නායකයන් උත්සවයන් සඳහා සහභාගි වීම පිළිබඳ කම්කරු ප්‍රතිචාර	70	1	4	2.89	1.110
නියදි ප්‍රමාණය	70				

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත, 2022)

එහිදි මධ්‍යනය 2.89 වන අතර ආගමික පූජාවන් සහ උත්සව අවස්ථාවන්ට සම්බන්ධ වීමේදී ඍ1ග78 - 4% ත් අතර පිහිටනු ලබයි. ඒ අනුව සම්බන්ධ නොවීම සහ ආරාධනා කළහොත් පමණක් මෙම අවස්ථාවන් සඳහා සහාගිවන බව දැකිය හැකිය. මෙමගින් තම අනන්‍යතාවය පවත්වා ගැනීම සඳහා දේශපාලන නායකයන් කටයුතු කරනු ලබන අතරම ආරාධනා ලද ආගමික අවස්ථාවන් සඳහා හින්දු චාරිත්‍රානුකූලව සම්බන්ධවන බව

දැකිය හැකිය. ඒ අනුව හින්දු සංස්කෘතිය තුළ තම දේශපාලනය රඳාපවත්වා ගැනීම සඳහා දේශපාලන නායකයන් ක්‍රියාකරන බව දැකිය හැකි වේ. මැතිවරණයක් තුළ දී මෙන්ම වෙනත් අවස්ථාවන් තුළ ආගමික කටයුතු සඳහා ලබා දෙන මූලිකත්වය සමඟ කම්කරුවන්ගේ ආකර්ෂණය දිනා ගැනීම සඳහා උපකාරී වන බව දැකිය හැකිය. එමෙන්ම ආගමික චාරිත්‍රයන් තුළ වැඩිවශයෙන් ආගමික චාරිත්‍ර හින්දු චාරිත්‍රානුකලව සිදු කරන බැවින් වතුකරය තුළ පවතින ආගමික චාරිත්‍ර ඉන්දියානු හින්දු ආගමික මුහුණුවරක් ගනු ලබයි. මෙම ආගමික චාරිත්‍ර සඳහා පවතින පිළිගැනීම පහත ආකාරයට දැකගත හැකි අතර කම්කරුවන් මෙන්ම දේශපාලනයේ නිරතවන පුද්ගලයන්ද තම ආගමික කටයුතු සඳහා දක්වන පිළිගැනීම හා ආකල්පයන්ද දැකිය හැක.

උක්ත සාධක මත වතු කම්කරු දේශපාලනය තුළ දේශපාලන නායකයින්ගේ සහ කම්කරුවන්ගේ හැසිරීම සඳහා මෙම ඉන්දියානු බලපෑම දායක වී ඇත ආකාරය දැකිය හැකිවේ. වතු කම්කරවන්ගේ දුර්වල අධ්‍යාපනික හා සමාජීය අවබෝධය හේතුවෙන් දේශපාලන නායකයන් තම දේශපාලන ගමන සාර්ථක කරගන්නා ආකාරය දැකිය හැකි වේ. කම්කරුවන් තුළ පවතින දුර්වල දේශපාලනික සවිඥානිකත්වය හා සාක්ෂරතාවය හේතුවෙන්ද වෙනත් පුද්ගලයතුයේ නිර්දේශයන් මත සිදුකරනු ලබයි. ඒ අනුව උපක්‍රමශීලී දේශපාලන ක්‍රියාකාරකම් මත කම්කරුවන් තම ජන්දය භාවිත කිරීම සිදු කරනු ලබන බැවින් දේශපාලනිකව ශක්තිමත් වීම සඳහා සමාජීය හා සංස්කෘතිකව මෙන්ම දේශපාලනික සමීප බවක් තුළ පවතින ඉන්දියානු දේශපාලනික හා සමාජ සංස්කෘතික ලක්ෂණ ඉවහල් වී ඇති අයුරු දැකිය හැකි වේ.

ප්‍රස්තාරය 10: ඉන්දියානු රජයේ මැදිහත්වීම දේශපාලන නායකයන්ට බලපෑම් කරන ආකාරය

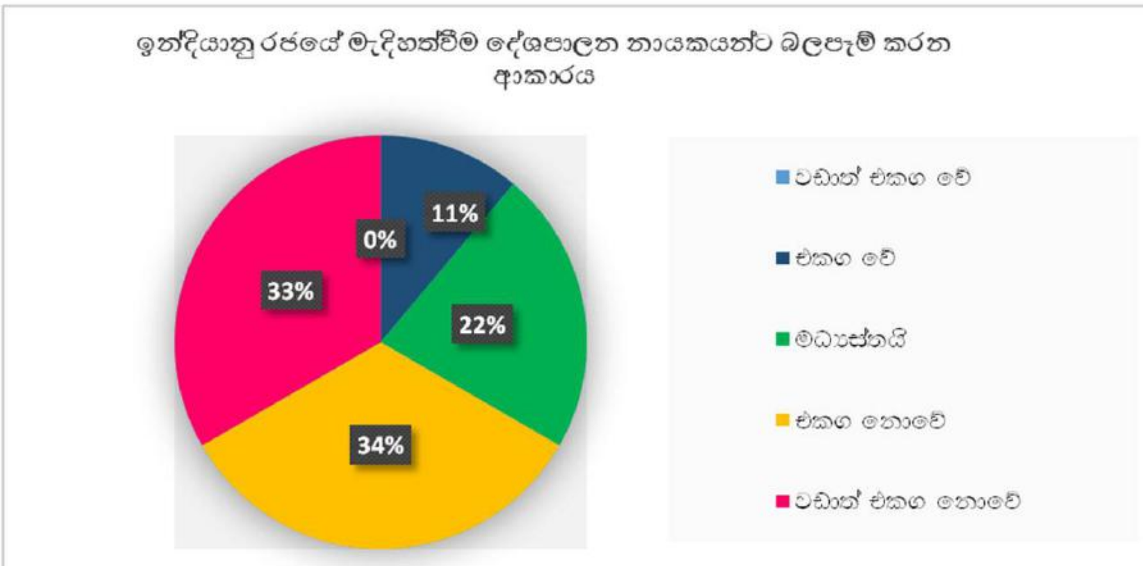

(මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ දත්ත, 2022)

ඒ අනුව වතු කම්කරු දේශපාලනය තුළ ඉන්දියානු මොඩලය සමඟ ක්‍රියාත්මක වීම මඟින් තම දේශපාලනය සඳහා බලපෑම් ඇති නොවන බව දේශපාලන නායකයින් පෙන්වා දී ඇත. දත්ත පද්ධතියෙන් 34% ක් තම දේශපාලන ගමන සඳහා ඉන්දියානු බලපෑම බාධාවක් නොවන බවට අදහස් දක්වා ඇත. මෙහිදී වතු දේශපාලන නායකයින් ඉන්දියානු දේශපාලන නායකයින් සමඟ පවත්වන සබඳතාවයෙහි ස්වරූපය වැදගත් වේ.

එමෙන්ම න්‍යාය තුළ මෙම විශ්ලේශනය ගොඩනැගීමේ දී ඉහත දත්ත විශ්ලේෂණය මත කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන දිශානතිය ගොඩ නැගීම සඳහා විශාල ලෙස ඉන්දියානු සංස්කෘතිය හා දේශපාලන අංගයන් බලපානු ලබන බව නිගමනය කළ හැකි වේ. ඒ අනුව කම්කරුවන් තම දේශපාලන අවබෝධය තුළ පක්ෂය හා අපේක්ෂකයා සඳහා පාරම්පරිකව හෝ නිර්දේශය මත ඡන්දය භාවිතා කිරීමේදී අපේක්ෂකයාගේ බාහිර ස්වරූපය මෙන්ම වෘත්තීය සමිති නඩත්තු කිරීම මඟින් දේශපාලනය තුළ මැතිවරණ ජයග්‍රහණය හා දේශපාලනය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආකාරය හැකිය හැකි වේ. කම්කරුවන්ගේ වර්තමාන ගැටලු පිළිබඳ ආමන්ත්‍රණය කිරීම හා ඔවුන් සමග සමීපව අවස්ථානුකූලව කටයුතු කිරීම ද දැකිය හැකි වේ. ඉන්දියානු දේශපාලන තුළ විශාල ලෙස තමිල්නාඩු ප්‍රාන්තය සමඟ වතු දේශපාලන නායකයින් සබඳතාවයන් පැවැත්වීමෙන් කම්කරුවන් සඳහා විවිධ සුබසාධන පියවර ඉන්දියාව සමග ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන්ද කම්කරුවන් තුළ ඉන්දියානු රුචිකත්වය නිර්මාණය වේ. ඒ අනුව වතු කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන දිශානතිය ගොඩ නැගීම සඳහා ඉන්දියානු බලපෑම සංස්කෘතිකව හා දේශපාලනික ලෙස බලපෑම ඇති කිරීමත් සාධනීය ලක්ෂණ දැකිය හැකි වේ.

ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව අතර පවතින බල තුලනය වතු කම්කරු දේශපාලනය තුළ ඉන්දියානු බලපෑම දැකීමට හැකිවන අතර එය කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන දිශානතිය ගොඩ නැගීම සඳහා බලපෑම් කරනු ලබයි. මේ අනුව කම්කරුවන් විශේෂයෙන් මැතිවරණ සමය තුළ ප්‍රසිද්ධ හා බලවත් දේශපාලන පක්ෂ ජයග්‍රණය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකරනු ලබයි. එතුළ ශ්‍රී ලංකාවේ වතු දේශපාලනය මගින් ව්‍යවස්ථාදායකය නියෝජනය කරනු ලබන මන්ත්‍රීවරුන් ඉන්දියාව සමග සමීප හිතවත්කම් පවත්වන බව දැකිය හැකිය. මෙම හිතවත්කම් හා ඉල්ලීම් මත වතු දේශපාලන තමිල්නාඩු හා ඉන්දියානු මධ්‍යම රජය සමඟ පවත්වන දේශපාලන සම්බන්ධතාවය මත ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික දේශපාලනය සඳහා බලපෑම ඇතිකිරීමට සමත් වේ. ඉන්දියාව විසින් තම ජාත්‍යන්තර සබඳතා පැවැත්වීමේදී ජාත්‍යන්තර බලතුලනය සඳහා මෘදු බල තුලනය අනුගමනය කරනු ලබන අතර මෙය දේශපාලන හා සංස්කෘතිය මූලික කරගනිමින් විශාල වශයෙන් කලාපය තුළ තුලනය කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

විශ්ලේෂණ තොරතුරුවලට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික දේශපාලන සඳහා ඉන්දියාව විසින් එල්ල කරනු ලබන බලපෑම් මගින් සමස්ත ශ්‍රී ලංකාව සඳහා බලපෑම ඇති කරනු ලබන අතර මෙම බලපෑම් සිදු කිරීමේදී ඉන්දියාව විසින් දමිළ ජනතාව මූලික කරගනිමින් දමිළ දේශපාලකයන්ගේ පක්ෂපාතීත්වය ලබාගනු ලබයි. එහිදී වතු දේශපාලනය තුල ප්‍රධාන වශයෙන් ජීවන් තොණ්ඩමාන්, රාජ්ක්‍රිෂ්ණන්, සෙන්දිල් තොණ්ඩමාන්, පලනි දිගම්බරම් යන වතුකරයේ ප්‍රසිද්ධ දේශපාලන පක්ෂ නියෝජිතයන් සමග සමීප සබඳතාවය පවත්වනු ලබයි. කම්කරුවන් සඳහා ඉන්දීය ව්‍යාපෘති ලෙස නිවාස 100000 ලබා දීමේ ව්‍යාපෘතිය විශාල වශයෙන් සිදු කරනු ලබන අතර මෙමගින් ඉන්දියාව හා වතු දේශපාලන නායකයන් පිළිබඳව විශාල ගෞරවයක් හා පිළිගැනීමක් ඇතිකිරීමට සමත් වී ඇත. යථාර්ථවාදීන්ට අනුව ශ්‍රී ලංකාව තමන්ට එල්ල වන බලපෑම් සඳහා සන්ධාන ගතවීමේ දුර්වලතාවයක් පවතින් බැවින් බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය තුළ බලවත් රාජ්‍යයක් ලෙස ඉන්දියාව විසින් එල්ල කරනු ලබන ආර්ථික හා දේශපාලනික මෙන්ම භූ දේශපාලනික බලපෑම් තුළ අසාර්ථක බල තුලනයක නිරත වන බව දැකිය හැකි වනුයේ වතු කම්කරු ප්‍රජාව මූලිකව වතු දේශපාලනය තුළ පවතින ඉන්දියානු බලපෑම් සහගතභාවයන් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා රජයේ ප්‍රතිපත්ති මතය.

වර්තමානය තුළ පවතින ආර්ථික උද්ධමනය තුළ කම්කරුවන්ට තම එදිනෙදා අවශ්‍ය භාණ්ඩ ලබාදීමට ඉන්දියාව කටයුතු කරනු ලබන අතර තමිල්නාඩු ප්‍රන්තය මින් ප්‍රධාන තැනක් උසුලනු ලබයි. කච්චතිව් දූපත සම්බන්ධයෙන් ඇතිවූ තත්ත්වය තුළ ජීවන් තොණ්ඩමාන් විසින් ඒ පිළිබඳ සාකච්ඡාව පවත්වනු ලැබූ අතර ජාතික දේශපාලනය තුළ එවන් තත්ත්ව කළමනාකරණය කිරීමේදී බොහෝ විට දමිළ මන්ත්‍රීවරුන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ඉන්දියාව සමග කටයුතු කිරීම දැකිය හැකි වේ. එතුළ ඉන්දියාව විසින් ක්‍රියත්මක කරනු ලබන මෘදු බලතුලනය තුළ වතුකර දේශපාලනය මූලික කරගනිමින් එවන් තත්ත්වයන් කළමනාකරණය කිරීමට ශ්‍රී ලංකාව කටයුතු කළ ද දේශපාලනමය වශයෙන් ශක්තිමත්ව බලතුලනය කිරීම සඳහා අපොහොසත් වේ. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව ජාත්‍යන්තර සබඳතා තුළ කලාපීය වශයෙන් බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය මත තම ජාත්‍යන්තර

සබඳතාවයන් කළමනාකරණය කරනු ලබන අතර චීනය සමග පවතින සන්ධාන ගත වීම මතද ඉන්දියානු බලපෑම් සඳහා බල තුලනය කිරීමේදී ශක්තිමත් බලතුලනයක් සිදු කිරීමට ශ්‍රී ලංකාව අපොහොසත් වී ඇත.

ඒ අනුව ඉහත දත්ත විශ්ලේෂණය අනුව කම්කරුවන් මගින් ඉන්දියානු රුචිකත්වයක් නිර්මාණය වන අතර වතු දේශපාලකයන් සමග පවත්වන සමීප සබඳතා තුළ ජාතික දේශපාලනයට බලපෑම් කිරීම හරහා ඉන්දියාව තම ජාත්‍යන්තර සබඳතා තුළ මෘදු බලතුලනයක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. එතුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිචාර දැක්වීම එල්ලවන බලපෑමට සාපේක්ෂව දුර්වල මට්ටමක පවතින බැවින් ඉන්දියානු මෘදු බලතුලනය හමුවේ ශ්‍රී ලංකාව බැන්ඩ්වැගනින් න්‍යාය අනුගමනය කරන බව නිගමනය කළ හැකිය.

සමාලෝචනය

වතු කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන දිශානතිය හැඩ ගැසීම සඳහා ඉන්දියානු බලපෑම පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේ දී වතු කම්කරුවන්ගේ හා ඉන්දියානු සංස්කෘතියේ පවතින සමාන ලක්ෂණ හේතුවෙන් කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන සවිඥනිකත්වය සඳහා ඉන්දියානු දේශපාලනික ලක්ෂණ තීව්‍ර ලෙස බලපෑම් කිරීම මත සංස්කෘතික සාධක මත පදනම්ව දේශපාලනික තීරණ ගැනීම සඳහා කම්කරුවන් යොමු වේ. එමෙන්ම වතු කම්කරු දේශපාලන නායකයින් තම දේශපාලන පෞරුෂය හා මැතිවරණ උපක්‍රම ලෙස ඉන්දියානු දේශපාලනය උදාහරණ යොදාගනු ලබයි. කම්කරුවන් විසින් තම දේශපාලන නායකයන් තෝරා ගැනීමේ දී ඉන්දියානු දේශපාලන නායකයන් උදාහරණ කරගනිමින් වතු දේශපාලන මැතිවරණ අපේක්ෂකයන් සඳහා ඡන්දය භාවිතා කරනු ලබයි. වතු කම්කරු දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රියාත්මක වීමේදී ඉන්දියානු දේශපාලන ආභාසයන් යොදාගනු ලැබීම මත ආකර්ෂණීය පෞරුෂයන් ගොඩනැගීම තුළ කම්කරුවන් සමග සුහදව කටයුතු කිරීම සඳහා එය භාවිතා කිරීම. එසේම මත සබඳතා මත වතු කම්කරු දේශපාලන පක්ෂ කම්කරුවන්ගේ දේශපාලනික සහභාගිත්වය සඳහා ඉන්දියානු ආධාර උපකාර කම්රුවන් වෙත ලබා දීම කටයුතු කරයි. දේශපාලන පක්ෂ ඉන්දියාව සමග පවතින දේශපාලන හිතවත්කම් මත ජාතික දේශපාලනය සඳහා බලපෑම් කිරීමට ද වතු කම්කරු දේශපාලන පක්ෂ කටයුතු කරනු ලබයි. දේශපාලන නායකයින් තෝරා ගැනීමේදී දකුණු ඉන්දියානු සිනමාව හා ආගමික නැඹුරුතාවය මත ආකර්ෂණීය අසීමිත පෞරුෂයන් ගොඩනැගීම මත කම්කරුවන්ගේ ඡන්දය ලබා ගැනීමට දේශපාලන නායකයන් උත්සහ කරනු ලබන අතර කම්කරුවන් ද එම ලක්ෂණ මත තම ඡන්දය භාවිතා කිරිමට කටයුතු කරනු ලබයි. ඉන්දියානු දේශපාලන නායකයන් හා සමානව කම්රුවන් වෙත පැමිණිමේ දී මැතිවරණ උපක්‍රම භාවිතා කිරීම, අධ්‍යාපනයේ පවතින දුර්වලතාවයන් හා සමාජ අවබෝධයෙහි පවතින හීනභාවය මත නිර්දේශ කිරීම මගින් ඡන්දය ලබා ගැනමට කටයුතු කිරීම තුළ වතු කම්කරුවන් වෙත සමීප වීම මගින් මැතිවරණ උපක්‍රම සූක්ෂ්මව භාවිත කිරීමට වතු කම්කරු දේපාලන නායකයන් කටයුතු කරනු ලබයි.

එහිදී වතු කම්කරු දේශපාලනය තුළ පවතින ඉන්දියානු ආභාසයන් සීමා කිරීම සඳහා ජාතික දේශපාලන සංස්කෘතිය වෙත වතු දේශපාලනයේ නැඹුරුභාවයක් ගොඩනැගීම මගින් සංස්කෘතිකමය ආභාසයන් තුළ වුවද කම්කරුවන් ජාතික දේශපාලනික රටාව සමග සමීප කිරීම සඳහා ප්‍රවේශයන් ලබා ගැනීමට හැකියාව ලැබේ. වතුකරය තුළ වතුකරයේ ජීවත්වන පුද්ගලයන් මැතිවරණ අපේක්ෂකයන් ලෙස ඉදිරිපත්වන බැවින් දේශපාලන ස්වරූපය වෙනස් කිරීමට අපහසු බැවින් වතුකරයෙන් පිට එම දිස්ත්‍රික්කයේ හෝ පළාතේ නියෝජිතයන් වතුකරය නියෝජනය කිරිම සඳහා තරගකිරීම මත ජාතික දේශපාලනයට සමීප කිරීම තුළ ඉන්දියානු මෘදුබලය යටතේ පවතින දේශපාලන බලපෑම් පාලනය කිරීමට හැකි වේ. කම්කරුවන් තුළ පවතින දේශපාලනික සවිඥානිකත්ව මට්ටම දුර්වල බැවින් අධ්‍යාපනික හා සමාජීය වශයෙන් ගොඩනැගීම තුළ නිවැරදි අපේක්ෂකයන් තෝරාගැනීම සඳහා කම්කරුවන්ට අවශ්‍ය දේශපාලන කියැවීම ලබා ගැනීමට හා සමාජ අවබෝධය ලබා ගැනීමට හැකියාව හිමි වේ. එපමණක් නොව මධ්‍යම අණ්ඩුව මගින් කම්කරුවන් සඳහා වැඩි අවධානයක් ලබා සෙමින් ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම හා සංවර්ධන වැඩසටහන් හා ජීවන මට්ටම ගොඩ නැගීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මඟින් දේශපාලනිකව වතු කම්කරු ප්‍රජාව ජාතික දේශපාලන රටාව තුළ

සිදුවන බලපෑම යටතේ පවත්වා ගැනීමට හා ඔවුන්ගේ අවධානය ලබා ගැනීමය හැකියාව හිමි වේ. එමෙන්ම ඉන්දියානු මෘදු බලතුලනය කළමණාකරණය කිරීම සඳහා ශක්තිමත් අභ්‍යන්තර හා බාහිර ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති නිර්මාණය කිරීම තුළ ශ්‍රී ලංකාවට ඉන්දියානු මෘදු බල තුලනය හමුවේ එල්ල වන බලපෑම කළමණාකරණය කිරීම සඳහා අවස්ථාව හිමි වේ. ඒ අනුව වතු කම්කරුවන් වෙත එල්ලවන ඉන්දියානු මෘදු බලතුලනය බලය හමුවේ දේශපාලන හා සංස්කෘතික බලපෑම් කළමනාකරණය කිරිම සඳහා හැකියා හිමිවීමෙන් වතු කම්කරුවන්ගේ දේශපාලන සවිඥනිකත්වය හා දේශපාලනික දිශානතිය ජාතික දේශපාලනය වෙත සමීප කිරීමට හැකියාව හිමි වේ.

සමුද්දේශ

Carsten, A., & Laura, L. (2020, june 10). *Soft Balancing, Binding or Bandwagoning? Understanding institutional responses to Power disparities in America.* Retrieved from Cambridge University: https://www.cambridge.org/core/journals/canadian-journal-of-political-science-revue-canadienne-de-science-politique/article/soft-balancing-binding-or-bandwagoning-understanding-institutional-responses-to-power-disparities-in-the-americas/F659485E1DE762A67 (Accessed on: 10/01/2022)

Chakramorty, C. (2019, May 26). *Narendra Modi's victory speech delivers visions of a Hindu nationalist ascetic.* Retrieved from The Conversation: https://theconversation.com/narendra-modis-victory-speech-delivers-visions-of-a-hindu-nationalist-ascetic-117802 (Accessed on:21/01/2022)

DTnext. (2022, February 22). *Sri Lankan minister calls on Stalin over Katchatheevu treaty.* Retrieved from DT NEXT: https://www.dtnext.in/tamilnadu/2022/02/22/sri-lankan-minister-calls-on-stalin-over-katchatheevu-treaty (Accessed on:20/01/2022)

Gunasekara, S. (2015). Bandwagoning, Balancing and Small States: Acase of Sri Lanka. *International Studies*, 212.

Harvey, D. L., & Reed, M. H. (1996). The Culture of Poverty: An Ideological Analysis. *JSTOR*, 465-495.

Jayathilaka, A. (2014). Discriminations Created by the Structural Violence (Case Study of the Tea Plantation Sector of Sri Lanka). *Social Science Research Network - SSRN.*

Jayawardena, E. (2018). Balancing the Chanese presence in Sri Lanka :India and Japan's game of the stage hunt. *south asia@lse, 3.*

Jeyaraj, D. (2018, 09 01). *Pragmatic politics of plantation Tamil leader Saumiyamoorthy Thondaman.* Retrieved from The History of Ceylon Tea: https://www.historyofceylontea.com/ceylon-publications/ceylon-tea-articles/pragmatic-politics-of-plantation-tamil-leader-saumiyamoorthy-thondaman.html (Accessed on:1/02/2022)

Joseph, s., & Nye, J. (2013). Soft Power and American Foreign Policy. *Political science Quarterly*, 16.

Kandaswamy, M. (2022, March 31). Strikes Are Normal Growing up": Plantation Politics in Sri Lanka. (H. b. Rashid, & S. Rafaithu, Interviewers) Retrieved from JAMHOOR: https://www.jamhoor.org/read/plantation-politics-in-sri-lanka-strikes-are-normal-growing-up-in-plantations (Accessed on:31/01/2022)

Kegley, C., & Wittkopf, E. (2005). *World Politics: Trends and Trends and Transformation.*

Miara, S. (2018, September 21). *Understanding the rise of the Bharatiya Janata Party*. Retrieved from ORF: https://www.google.com/amp/s/www.orfonline.org/research/44401-understanding-the-rise-of-the-bharatiya-janata-party/ (Accessed on:31/12/2021)

Mukarjee, R. (2019). Heading in South Asia: balancing economic and security interest amid Sino- Indian Competition . *Academia*, 493.

Parent, J. M., & Rosato, S. (2015). Balancing in neorealism. *International Security*, 40(2), 51-86.

Rafaithu, S., & Rashid, H. (2022, March 31). *"Strikes Are Normal Growing up": Plantation Politics in Sri Lanka.* Retrieved from JAMHOOR: https://www.jamhoor.org/read/plantation-politics-in-sri-lanka-strikes-are-normal-growing-up-in-plantations (Accessed on:03/02/2022)

Thondaman, J. (2021, May 2). *Jeewan Thondaman*. Retrieved from Twitter: https://mobile.twitter.com/JeevanThondaman/status/1388867046151057421 (Accessed on:10/02/2022)

Wijewardena, w. A. (2014). *Should Sri Lanka jump onto Modi's Bandwagon?* Retrieved from Colombo Telegraph: https://sk.sagepub.com/reference/the-sage-encyclopedia-of-political-behavior/i1554.xml#:~:text=In%20international%20relations%2C%20bandwagoning%20takes,existing%20alliance%20for%20its%20security (Accessed on:05/01/2022)

Williams, M. E. (2017). The new Balancing Act: International Relations Theory And Venezuela's Foreign policy. *Academia*, 259-280.

Yasumasa , K. (2009). ASIA'S Institutional Creation and Evolution. *ISTOR*, 32.

71 වන ඉන්දීය නිදහස් දින සංවත්සරය. (2018, සැප්තැම්බර්). Retrieved from Indian high commission: https://hcicolombo.gov.in/ (පරිශීලන දිනය: 13/01/2022)

අතුකෝරාල, ප. (2002). *ශ්‍රී ලංකාවේ ද්‍රවිඩ ජනයා කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් සුළුජන ප්‍රශ්නය පිළිබද අධ්‍යයනයක්.* පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය.

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව. (1998). *ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය සිව්වන කොටස.* බත්තරමුල්ල: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.

අබේවර්ධන, ඩ. ල. (1990). *ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තර සබඳතා.* කොලඹ 10: ඒස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ධර්මවර්ධන, ම. (2020, සැප්තැම්බර් 11). රජුන් තනන්නන් තැනූ වතුකරයේ කතාව. *දිනමිණ:* https://www.thehindu.com/news/international/in-sri-lanka-a-bitter-brew/article29598287.ece(mßYS,k oskh: 13/01/2022)

දිසානායක, ම. (2009). *ශ්‍රී ලංකාවේ දමිළ සංස්කෘතිය.* කොළඹ: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

හූල්, රාජන්; සෝමසුන්දරම්, දයා; ශ්‍රීධරන්, කේ; තිරාණගම, රාජිණී. (2015). *බිඳුණු තල්රුක.හොරණ:* සී/ස කරුණාරත්න සහ පුත්‍රයෝ (පුද්ගලික)සමාගම.

ජයවර්ධන, ඩ. (1998). *ශ්‍රී ලංකාව හා ජාත්‍යන්තර සමාජය.* ගම්පහ: අභය මුද්‍රණ ශිල්පියෝ සහ ප්‍රකාශකයෝ.

කරුණාදාස, ඩ. එ. (2004). *ජාත්‍යන්තර සබඳතා ප්‍රවේශය.* දෙහිවල: ඉමේජ් ලංකා ප්‍රකාශකයෝ.

නිදහසේ සිට 2015 වසර දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ප්‍රත්පත්තිය. (2022). *සිව්වන මානය*, 92.

පියරත්න, ඇ. (2015). *වතුකරය කම්කරුවා සහ වෙනස්වන ජීවන රටාව.* කොළඹ 10: විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය.

රාජ්‍ය මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව. (2009). *2009 අංක 6 දරණ ඉන්දීය සම්භවයක් සහිත තැනැත්තන්ට පුරවැසිභාවය ප්‍රධානය කිරීමේ (සංශෝධන) පනත.* කොළඹ: ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව.

සිරිලාල්, ර. (2021, ජනාවාරි 19). *13 වෙනි සංශෝධනය නැවතත් කරලියට එන්නේ චීන බලපෑම නිසාද?* Retrieved from BBC NEWS සිංහල: https://www.google.com/amp/s/www.bbc.com/sinhala/sri-lanka-55574372.amp (පරිශීලන දිනය: 04/02/2022)

ටියුබ්, වී (Tube, V). (2021, පෙබරවාරි 15). ලංකාව තුල ඉන්දීය භාරතීය ජනතා පක්ෂය නිර්මාණය කරන්නේ ඇයි? දැන් ලංකාවට මොකද වෙන්නේ? (*Voice tube.* Voice tube). (28.02.2022)